

Yme

137

A, 2, 16

da pra curaria da d. arce.

Alphonsum Toletanus

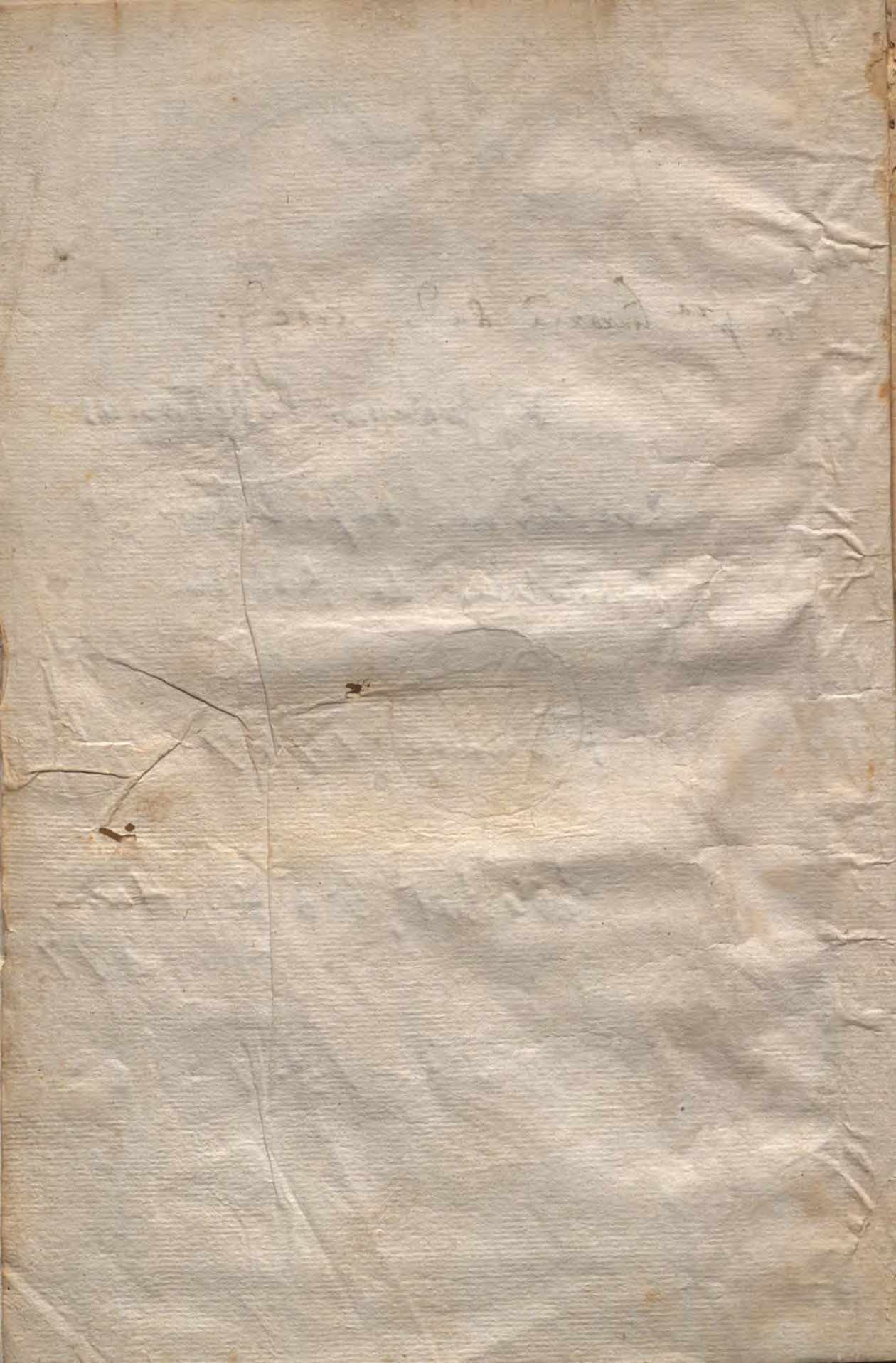
Questione sup. libris

Aristotelis de Anima

Florence 1487

Pellelet, 5-67. Hain,
247

MS. 13-12-22.

Uapite questões super libris d'ia
edite areuerēdo dño alphōso archie
po toletano doctore s'bilissimo ordi
nis fratru heremitaz s'ci augustini.

Querit u' ex nobilitate
z pfectōe s'bi adq'et
fozali sumpei arguatur
de necessitate nobilitas
z pfectō h'itus sciēfici

z u'z q' nō. Nam sic se habet uitas
s'bi fozali sumpei aduitatē scie itau
dē se hēre nobilitas z pfectō s'bi ad
nobilitatē z pfectōm h'itus sciēfici
Et ista uidet p tanto ūa q'a si nobili
tas arguit nobilitatē z uitas uitas
s' exuitate s'bi n' necōio arguit uitas
scie g' d' a. p' sic q'a n' m' depēdet
u'itas potētie abuitate obiecti q' uni
tas scie abuitate s'bi due potētie ha
bēt unū obm s'bead zōe fozali g' d' a.
.a. p' d' se. b. p' q'a uisus z s'us cōis
h'ne colorē p' cōz z q'ls bazz potētia
z fert icolorē s'bzōe coloris q'ō n'cēt
h' eēt eaz obm g' d' a. z ad p'neip
ar' sic ex nobilitate z p'fōe effi' t. z
aut finis n' d' necōitate ar' p'fōe
ti l' ad finē ordi. et alias oēs nature a
p'p' ducte z ideū tāq' i finē uleim d
ordiate eēt e' d' p'fōm z nobilita
tus q'ō s'lm ē. s'lm respectu scie n'p
rest se habere h' i g' d' e' effi' c'us l' fi
nal' g' d' a. b. p' q'a cū s'lm sit extri
secū ipi scie z ois cā extri seca sit effi
ciēs ul' finis n' potēt s'lm pari adsci
ētia h' ut effi' c'as l' finis g' d' a. Adop
positū ē az. i. l. trāia i. plogo z h' d
az. i. o' metaphisice ubi poss' q' pba

uit metaphisicā aliā esseaphisica q' d'
s' d'rat d' abstractis f' esse d' q' h' n' d' si
derat p' b'icaōdit illā p'fectōre ex. a.
p'fectōe s'bi. Ro' ista q'ōe tā s' uidē
da. p' u' uitas spec' h'itus sciēfici
sumat exuitate s'bi fozali sumptiga
h' tāgūt p' argumētū s' m' ē i quo g'ne
cāe se hēt s'lm adsciā i' specificādo z h'
querit f' ar' d' itū ē q' q'rit q'ō p'ncipal'
h' tāgūt auctoritates i' oppositum.
Quāz ad p'mū ē adūtē d' q' q'uis dica
t' cōit q' uitas spec' scie summat ex
s'bo fozali sumpto. Opio Aureoli.
Quidā tñ doctores negāt istā d'clusi
ōm dicētes q' h' uimōi specificatō s' m'
m' ex a' z alio mō cognoscēdi speci
fico. sine ex alio et a' mō sciēdi speci
fico i' t'ctus. Et ponūt istā doctores
duas d'clusōes. p' a' ē negatiua uidet q'
scia n' sortit spēm zōe fozali s'bi. f' a
ē affirmatiua uidet q' uitas spec' scie
al' d' p' cognoscēdi
h'ne uitas exuitate
t. z. s'io z scia ma
z tñ p'ellur
z g' m'ito
erāt d' ec' s'bo d'na no
ē d' se z a'ns p' b' q' adduas p'fōe q'
ē mag' differāt opio z scia q' due d' d' g'
p'z. h'itus ē didit i' opione z sciam se
sic d' alius o' ethicaz. cū g' oēs scie
d'prehēdant s'bo uno m'bro diuisiōis a
quo poppositū distiguit opio mag' d'
ueiunt q' cūq' z. scie q' scia z opio sic
magis d'ueiūt duo zōalia q' zōale z
irrōdale. Secūda p'z autis p'z quia d'
eod' u' pōt h'zē sciam z al' opionem
.a. l.

§ 31. Ad id rō focal sibi aq sūmū
 dza specifica l' ē una fm spēm l' fm
 gen' s' balternū ul' fm gen' g' n' alissimū
 ul' zōe ētis n' una fm spēm q' a sictor
 eēt scie quot s' spēs spēalissime qd
 ē flm n' una fm gen' s' balternū q' a tor
 eēt scie quot s' g' n' a s' balterna qd n'
 ē flm. n' zōe g' n' alissimū q' a tūc eēt
 dce scie z n' ples qd ē siml'r flm nec
 zōe ētis q' a n' eēt n' una scia qd flm
 ē g' scia n' sūmū specificē extoz alizō
 ne sibi n' specificat' abeo. Secūda zō
 pbat sic scie d' bēl' distigui s' d' r' s' os
 mōs se h' n' d' i' p' i' t' l' e' t' u' s' s' i' t' l' e' t' u' s' se
 h' e' t' a' l' i' r' z' a' l' i' r' s' i' u' e' h' e' t' a' l' i' s' i' m' o' d' u' c' o' g'
 s' c' e' d' i' p' n' a' z' d' m' o' s' t' r' a' d' i' c' l' u' s' i' o' e' s' . q' a
 aliq' cognoscat extēsus ad s' b' i' l' i' a' s' i'
 ē i' n' a' l' i' b' y' aliq' extēsus ad i' m' a' g' i' a' b' i' l' i'
 a' s' i' t' u' a' t' a' s' i' c' i' g' e' o' m' e' t' r' i' a' a' b' s' t' r' a' c' t' a' n' a' s' i'
 t' u' s' i' e' i' n' u' m' e' r' i' s' z' a' r' i' s' m' e' t' r' i' c' a' a' l' i' q' u' i' t' ē
 d' i' s' t' i' n' c' t' u' s' a' d' s' e' i' p' s' u' m' u' t' i' t' a' l' i' u' m' p' u' r' a' i' t' l'
 l' i' g' i' b' i' l' i' a' z' s' i' m' i' l' i' t' e' r' a' b' s' t' r' a' c' t' a' .
 b. d' e' l' a' r' a' t' a' ē . a . p . 3 . 2 .
 f' e' c' e' d' e' s' i' t' e' l' e' t' u' s' n' e' c' e' s' s' a' r' i' u' s' .
 y . a' l' i' o' m' o' d' o' s' e' h' n' t' .
 d' z' e' s' p' e' c' i' f' i' c' e' d' i' c' i' t' e' z' e' . a' s' e' .
 n' r' i' s' z' o' s' t' i' t' u' a' t' s' p' e' m' u' t' p' . s' m' e' t' h' a'
 p' h' i' s' i' c' e' . l' a' r' u' ē z' n' a' l' a' r' u' n' d' i' n' d' i' s' t' i' n' c' t' i' c' a' t'
 s' p' e' m' a' l' i' s' i' d' q' n' d' i' d' i' c' i' t' c' o' g' s' c' e' r' e' z' s' e'
 t' i' r' e' s' a' l' i' z' a' l' i' m' o' d' u' s' c' o' g' s' c' e' d' i' s' p' e' c' i' f' i'
 c' u' s' i' p' s' i' i' t' e' l' e' t' u' s' s' t' d' z' e' s' p' e' c' i' f' i' c' e' s' c' i' e' g'
 § 32 . e' t' o' f' i' z' a' t' i' s' t' a' o' p' i' o' p' p' h' i' m' z' c' o' m' t' a'
 t' o' r' ē s' m' e' t' h' a' p' h' i' s' i' c' e' u' b' i' d' i' c' i' t' q' d' i'
 u' s' i' t' a' s' a' r' e' t' u' s' i' t' p' d' i' u' s' i' t' a' t' e' m' o' d' i' d' i' s'
 t' i' n' c' t' i' o' n' u' m' d' i' c' e' d' a' z' i' e' i' s' z' p' o' n' s' p' d' i' u'
 s' i' t' a' t' e' m' o' d' i' c' o' g' n' o' s' c' e' d' i' z' d' m' o' s' t' r' a' d' i' .
 Cōtra aureolū. h' aūt opio salua pace

n' n'z ūa n' motia t' z iō q' tū ad illū
 articulū n'z michi dicēd. Cui g'za ad
 utēd' e' q' specificatō ē duplex extrin
 seca z intrinseca. Est notā q' aliq' acci
 dētia s' i' g' b' al' i' m' o' d' o' s' p' e' c' i' f' i' c' a' t' i' o' r' e'
 p' t' ē q' i' s' b' i' u' s' s' b' a' ē n' s' p' e' c' i' f' i' c' a' t' n' p' e' r'
 d' z' a' m' q' ē t' o' i' n' t' r' i' n' s' e' c' a' z' o' e' q' d' d' i' t' a' t' i' a'
 u' t' h' o' p' r' o' a' l' e' . q' d' a' ū' a' c' c' i' d' e' n' t' i' a' s' p' e' c' i' f' i' c' a' t'
 p' e' x' t' r' i' n' s' e' c' a' u' t' s' i' m' i' t' a' s' q' d' i' s' t' i' n' c' t' i' c' a' e'
 n' a' s' i' c' u' r' u' i' t' a' s' i' t' a' q' i' d' a' c' c' i' d' e' n' t' i' b' u' s' a' d'
 s' p' e' m' s' i' m' i' t' a' t' e' s' p' n' a' s' u' . c' u' i' u' i' t' a' s' n' ū' q'
 n' i' n' a' s' o' e' ē' t' s' i' m' i' t' a' s' z' i' p' o' s' s' i' b' i' l' e' ē' i' p' a'
 e' s' s' e' i' n' a' s' o' q' n' s' i' t' s' i' m' i' t' a' s' g' s' i' m' i' t' a' t' e' u' z'
 s' p' e' c' i' f' i' c' a' r' i' p' a' l' i' q' d' q' e' x' t' r' i' n' s' e' c' a' m' s' u' a' q' a'
 p' s' b' m' z' h' s' p' e' c' i' f' i' c' a' t' o' p' o' t' e' r' d' i' a' e' x' t' r' i' n'
 s' e' c' a' q' a' l' i' n' a' d' i' u' s' i' m' i' b' i' s' p' e' c' i' f' i' c' e' t' u' t'
 s' i' m' i' t' a' s' s' p' e' c' i' f' i' c' a' t' e' n' i' p' a' l' i' q' e' x' t' r' i' n' s' e'
 c' u' z' i' s' t' o' m' o' u' n' t' s' p' e' c' i' f' i' c' a' r' i' o' e' s' p' a' s' s' i'
 o' e' s' . p' p' e' o' u' i' c' i' b' i' l' e' s' c' ū' s' b' o' q' a' a' d' d' i' u' s' i'
 t' a' t' e' s' p' e' c' i' f' i' c' a' t' s' b' i' s' e' q' u' e' n' t' n' e' c' e' s' s' a' r' i' u' s' d' i' u' s' i' t' a' s'
 s' p' e' c' i' f' i' c' a' p' p' e' p' a' s' s' i' o' i' s' . a' l' i' a' s' ē' i' d' u' a' b' y'
 n' i' a' s' p' e' d' i' s' t' i' c' t' i' o' e' ē' t' u' a' p' p' e' t' a' s' a' i' d' r' o'
 i' s' q' n' ē' p' p' a' p' a' s' s' i' o' a' l' i' e' n' i' n' e' i' m' o' e' ē' t'
 a' i' s' c' o' e' . d' z' a' ū' t' t' a' l' p' a' s' s' i' o' s' p' e' c' i' f' i' c' a'
 i' n' a' s' o' q' z' s' i' c' s' p' e' s' b' e' n' p' o' s' s' u' t' e' s' s' e' n'
 i' n' t' e' l' l' i' g' i' i' n' d' i' s' t' i' n' c' t' i' a' s' u' a' z' a' d' u' a' r' i' e' t' a' t' e' d' i'
 s' t' i' n' c' t' i' e' s' e' q' u' e' u' a' r' i' a' t' o' s' p' e' i' t' a' t' a' l' p' a' s'
 s' i' n' p' o' t' e' s' s' e' n' i' n' t' e' l' l' i' g' i' s' i' n' s' b' o' u' t' p' a'
 r' u' t' d' i' s' t' i' n' c' t' i' e' i' n' a' s' o' u' a' r' i' a' t' ē' p' a' s' s' i' o'
 p' p' a' a' d' u' a' r' i' e' t' a' t' e' s' p' e' i' s' i' c' d' z' a' c' a' d' i' e'
 i' d' i' s' t' i' n' c' t' i' o' e' s' p' e' i' s' i' c' s' u' e' m' e' i' d' i' s' t' i' n' c' t' i' e'
 p' p' r' i' e' p' a' s' s' i' o' i' s' c' a' d' i' p' r' o' p' r' i' u' s' s' b' m' u' t'
 d' z' p' r' i' m' o' p' o' z' . O' p' i' o' p' p' r' i' a' z' u' e' r' a'
 A' p' p' e' t' g' e' x' d' e' i' a' q' q' d' a' ē' s' p' e' c' i' f' i' c' a' t' o'
 e' x' t' r' i' n' s' e' c' a' z' q' u' e' d' a' i' n' t' r' i' n' s' e' c' a' . s' i' g' l' o' q'
 m' u' r' o' s' p' e' c' i' f' i' c' a' t' o' e' e' x' t' r' i' n' s' e' c' a' p' e' n' o' z' .
 c' l' u' s' i' o' e' s' o' p' p' o' s' i' t' a' s' d' u' a' b' u' s' a' n' t' e'

dēribus añ dēis. p^a ē q̄ uitas specifica
 hīcus sciētifici summit̄ exūitate s̄biecti
 ad̄quati fozalr̄ sumpti. Secūda dō
 ē q̄ tal uitas nō pōt summi ex alio et
 alio modo specifico cognoscēdi. si autē
 loq̄mur dēspecificatōe intrīseca dico q̄
 scīa nō specificat̄ asbō n̄ amō cognoscē
 di. s̄ se ipsa per eētiam suā fozaliter
 specificat̄. Primī cōclusionē sic p̄bo
 duplīr̄ sic hē se habet m̄fa intrīseca ad
 specificatōe intrīsece ita se habet m̄fa ex
 trīseca ad specificatōe extrīsece s̄ p̄pa
 m̄fa intrīseca eēt rei specificat̄ rē intrīsece
 ut dīa spēs uitas mīmaḡ. p̄pa m̄fa ex
 trīseca eētē alicui specificat̄ i dextrin
 sece. s̄ s̄bm ē. p̄pa m̄fa extrīseca scīe s̄
 p̄hm q̄ et. x. metaphisice ubi dīc q̄ scī
 bile m̄fat scī am certū ē q̄ ē mensura
 p̄pa scīe s̄. Secūdo p̄ illud dicitur
 aliqd̄ iesse specifico p̄ qd̄ distinguit̄ ab
 aīa specificē. s̄ apper̄ q̄a rō ē p̄ncipiū
 dīstīctiū z dīstīctiū. s̄ scīa q̄cūq̄ dī
 stīguīt̄ specificē ab alius scīs p̄hm a d̄q̄
 tam fozalr̄ ut p̄z 3° de aīa secāt̄ scīe
 quēa d̄modū et res. Et cōfirmat̄ ista p̄
 s̄tio p̄ posterior̄ q̄a scīa una est univ
 ḡnis s̄bi. Secūda cōclusio. p^o duplīr̄ s̄
 quicūq̄ aliq̄ cāe s̄bordinate q̄z una
 depēdet ab alia cōcurrūt ad unū effectū
 magis p̄ se depēdet effectus a cā idēpē
 dēte q̄ adēpēdēte s̄ ad dīuersitatē speci
 ficā hīcus sciētifici d̄currūt dīuersitas
 modi cognoscēdi et dīuersitas obiecti
 cognoscibil̄ alietas modi cognoscendi
 repēdet ab alietate obiecti cognoscibil̄
 s̄ dīuersitas specifica hīcus p̄ se depen
 det magis ab alietatē cognoscibil̄ obi

2
 s̄ ex alietate modi cognoscēdi. a. ē nō
 ta d̄se. b. p̄bat̄ omē illud q̄ pōt dīuer
 sis modis cognosci ē dīuisimēte cognos
 cibile alīr̄ itelctus cognosceret q̄ iposs
 bile ē cognosci qd̄ iplicat̄ et p̄ oīs non
 pōt assignari dīuersitas i mō cognos
 cēdi s̄m dīuersitate aliq̄ ex pte obiecti
 cognoscibil̄. p̄z n̄ enī q̄a itelctus alīr̄ eēt
 alīr̄ itelligit̄ obiecta s̄t alīr̄ et alīter in
 telligibilia. imo per oppoīctum q̄a eēt
 ē alīter et alīr̄ itelligibile id circo pōt
 itelctus alīter et alīr̄ ipsum itelligere et
 per oīs dīuersitas modi cognoscēdi de
 pēdet ex dīuisitate obiecti cognoscibilis
 s̄. Secūdo ad rō si dīuersitas mo
 di cognoscēdi sufficit ad dīuersitatem
 specificā scīa sequeret̄ q̄ ueritas eius d̄
 cōclusiōis nō pōt sciri eadē scīa dīuersi
 mode. oīs ē s̄m q̄a scīa naturalr̄ pōt
 tē mōstrare eadē cōclusionē dīuersis mo
 dis s̄ib p̄ oppoīctā ḡna causaz̄ s̄z ante
 cedēs p̄na nota ē tēse. Tercia cōclu
 sio. p̄bat̄ duplīr̄ s̄ nulla res specifi
 cat̄ intrīsece p̄ illud q̄ ē ei totalr̄ extrīse
 cū. s̄ s̄bm scīe. s̄. scibile ē ei totalr̄ extrī
 secum s̄. a. a. nota ē se. b. duplīr̄ p̄z
 Nā scibile realr̄ dīstīguīt̄ a scīa. s̄o si
 obiectū specificaret scīam specificatōne
 intrīseca sequeret̄ q̄ omē obiectū cognos
 cibile eēt q̄litas ex n̄s i itelctū oīs ē fal
 sum s̄ oīs p̄z. Nā cū illud q̄ specificat̄
 intrīsece rē sit dēēntia et si obiectū h̄mō
 specificaret scīam eēt dēēntia eius z p̄
 oīs eēt qualitas ex n̄s i itelctū. Restat
 s̄ rēspōdere ad rōes alterius ep̄ōis ad
 primā p̄bat̄ ē primā cōclusionem dico
 q̄ oīs n̄ ē uera. Nā n̄ ē simile de ep̄ōe

et scia et duabz scis opio nã p ñ distin
guit ascia p sãm s p mēs. Due autem
scie distigūt abincc per obiectū nō per
m̄diū et idō q̄tūqz due scie differant
iterse maḡ tñ cōueniūt q̄ opio et scia et
tñ scie q̄cūqz distiguntur pobiecta cōue
niūt igne s̄ quo nō conueniunt opio et
scia et tñ scie q̄cūqz distiguntur p obiecta
opio autē et scia nō h̄ p̄mediū poterūt. q̄
opio et scia esse de eod̄ obiecto formalr
sumpto due scie m̄ime q̄ declarari pōt
isimili q̄uis nãqz risibile magis conue
niat cum rudibili q̄cū quantitate. q̄a tñ
pp̄rie passiōes distigūt p̄sba et accidēs
cōe nō distigūt a p̄p̄o p sãm s p s̄ q̄
ē oriū ex p̄p̄ia principis sp̄ci id̄ circo
poterūt esse risibilitas et q̄titas i eod̄
i quo nō se cōpatiūt risibilitatis et ru
ditatis et ita ē i p̄posito. opio q̄ et scia
poterūt esse i eod̄ s̄bō s̄ necō differunt i
medio. procedit ē scia p̄ mediū necessa
riū. opio p̄ mēs cōtingēs. due autē scie
ueniūt i s̄ q̄ ebzē m̄diū necō. s̄ l̄
ferat necō i s̄bō q̄ nō concludit. Ad
s̄m dico q̄ illa diuisio et i s̄ufficiēs q̄a rō
formal obiecti respectu oīam cōsiderato
rōn i scia nec ē necō rō sp̄ciā h̄ ḡnis nec
rōn s̄ est rō aneloga ut̄ p̄tributiōem
et una. sanitas ē adurimā cibū et animal
ē una rō aneloga et tñ est rō formalis
obiecti medicie. Veritas autē gl̄ificatio est
una rō omniū cōsideratoz̄ i theologia
p̄tributiōe et ē rō formal̄ i theologia ergo
nō cōcludit. Ad primā rōnē se cōclusiōis
dico q̄ maior ē sipl̄r falsa. p̄batio maḡ
concludit oppositū q̄ p̄positū quia ex
quo oīs scie p̄ficiūt i t̄lectū nō pōt eaz̄

diuisitas summi ex aliquo qd̄ se tenuat
ex pre it̄ctus s̄ summetur penes illud
iquo habet icōpossibilitatē et h̄ ē s̄m ut
patuit. Ad s̄m qd̄ sit de. b. dicendō q̄
maior summit s̄m et supposito q̄ non
summeret s̄m non adpropositū. q̄n̄ enī
d̄z q̄ d̄ze specificē didit̄ rōem ḡnis for
malē dicendō q̄ s̄m ē. rō nãque formalis
ḡnis nō didit̄ p̄ d̄zas cum tota rō ḡnis
releract̄ i q̄ls sp̄cie. d̄ze ē ñ diminuunt
aliquid d̄ rōe ḡnis s̄ sup̄ illā addunt se
ipsas ut rōnale nō tollit̄ aliquid ab hoīe
de rōe al̄is s̄ addit̄ se sup̄ al̄. Terū ē q̄
p̄ hanc additiōem tollit̄ ābitus al̄is q̄a
aīal rōale nō habet ita magnum ābitū
sic al̄ q̄ ē genus s̄ aliud ē ābitus et ali
ud ē rō formal̄ ḡnis. d̄cesso tñ q̄ s̄ dicim̄
eēt uerū nō ē ad p̄positū q̄a non q̄rimus
hic despecificatiōe it̄r̄secaque summitur
eēnz adz̄a talis enī specificatiō nō ē h̄ p̄
eēntiā rei et isto mō sic oīsūm ē nec ab
obiecto nec amō it̄elligēdi diuersificat̄
s̄ se ipsis formis q̄ ñ ē ad p̄positum.
Ad d̄m p̄bi et comētatoris dicendō quod
isti modi diuisi diffiniēdi et declarandi
q̄ requirantur adiuisitatē sciaz̄ nichil
aliud s̄ q̄ t̄mum et p̄positiones p̄p̄e
cūls scis de q̄bus debet̄ dari diuisē diffi
nitōes diuisitatis talium diffiniētiā
facit diuersitatis sciaz̄ diuisaz̄ et q̄a p̄n
apalr distigūt penes obiecta reliq̄t̄ q̄
scie distigūt per obiecta et ideo auctori
tas facit magis ad p̄positū q̄ ad op
positū. Secūdo articulo. Ad s̄m in
quo ḡnē cāe se habet s̄m ad sciam ut̄ spe
cificat̄ ipsā d̄nt̄ aliq̄ ignē cāe efficiētis
Ali q̄ ingnē cāe final̄ moriūm istorū

tactū ē mīguēdo nā ē eisq̄ cū obiectū
sit extrīsecū ipsi scīe et oīs cā extrīseca
sit efficiēs ul final q̄ s̄bm nō potit cō
parari scīe nisi ignē causē efficiētis ul fi
nal. h̄ opio nā michi impossibil et uidet̄
michi q̄ s̄bm coparat ad scīam ut .for
ma exēplaris. ē ē scīa quedā imago sui
obiecti z obiectū ē exēplar q̄ dā hitus
sciētifici et qz te rōne imaginis ē q̄ du
cat impossibilē cognitōem sui exēplaris
eo circo sic impossibile ē q̄ imago cesaris
nō ducat icognitōem cesā. qz tūc eēt in
mago ce et nō eēt imago ce. ita impossi
bile ē q̄ cū p̄uitate esse scīam de corpore
mobili cui nō respōdeat .p̄ obiecto cor
pas mobile. Cā q̄ q̄rit̄ i quo ḡne cāe se
habeat s̄bm ut specificat scīam dico q̄ i
ḡne cāe formal et exēplaris eo modo
quo expōitū ē. Pono duas cōclusiones
prima ē q̄ s̄bm ut specificat scīā n̄ pōt
se h̄re ad ipm ignē cāe efficiētis uel fi
nal. s̄a ē q̄ se habet ignē causē formal
exēplaris. Primā cōclusionē .p̄bo sic
dus pōt supplere uicē cāe efficiētis uel
final. pōt ē facere siue cā s̄a efficiētis ul
finali qdqd pōt cū illis s̄ deus non pōt
supplere uicē obiecti ut specificat hitū
n̄ pōt facere scīam de corpe mobili cui
n̄ respōdeat .p̄ obiecto h̄ d̄s. s̄ obiectum
respectu scīe n̄ pōt h̄re causalitatē effici
ētis ul finis. Secūda cōclu siōem .p̄bo
sic se h̄nt cause intrīsece ad specificād rem
specificatōe intrīseca ita se h̄nt cause extrī
sece ad specificād rē specificatōe extrin
seca s̄ i cāūas intrīsecas solū gen̄ causē
formal ē specificatiū intrīsece s̄ inter
cās extrīsecas solū genus cāe formal exē

plaris ē maxime specificatiū extrīsece
q̄ specificatiū habet .p̄pam cām exem
plarē s̄ s̄bm potit specificat scīam ut est
forma exēplaris ei q̄ ut ē efficientis uel
final. Ad alioz motiū solutū est p
predicta. p̄cedit ē exisufficiētī diuisio
ne qz data ē etiā cā extrīseca pretereffi
ciētē et finalē. s̄. cā exēplaris formalis
Tert̄ articulo Quātū adtertū p̄s ex
his q̄ dicta s̄t sp̄alr̄ i primo articulo q̄
exnobilitate et p̄fectōe s̄bi arguit̄ necō
nobilitas et p̄fectio scīe zpōt formari
rō t̄lis ext̄o habet scīa q̄ sit p̄fectior
z dignior alius scīis ex quo cōseq̄t̄ suā
specificatōem se h̄ habet ex s̄bo fozaalr̄
s̄p̄to ut .p̄batū ē i primo articulo. s̄. a.
.p̄bat qz scīa esse p̄fectōrē z digniorē
alius ē ipsū h̄re aliorē gradū specifi
cum s̄. Ad rōes ad primā cum dicti. b
qz due pōt h̄nt unū obiectū s̄ eadem
rōe formalī dico q̄ s̄lm ē. nā licet color
s̄ rōe coloris p̄cipit a s̄su cōi nō p̄ h̄
ei obiectū ad q̄rū s̄ ps s̄bina sui obiecti
adeq̄t̄ sic ē albedo respectu uisus. imo
color nō ē obiectū duaz .p̄cētiaz sed
unū. s̄. uisus .ipsius s̄sus cōis ē obiectū
m̄le rōe nō cōcludit rō. Ad s̄am ratiōē
p̄s qd̄ dicēdū sit p̄dicta. nā. b. procedit
exisufficiētī diuisiōe s̄bm ē respectu scīe
n̄ se habet i ḡne causē efficiētis uel fina
lis .s̄ i ḡne cāe formal exēplaris. s̄.

Onsequenter querit̄ ut̄ aīa sic
s̄bm i h̄ liō Et uidet̄ q̄ sic illō
ē s̄bm in h̄ liō de quo s̄mo z p̄cipalr̄
s̄siderat̄ i eo .s̄ aīa ē huiusmodi s̄. a.
p̄s quia h̄ ē derōe s̄bi minor p̄s inuētu
latio libri dicit̄ esse apriori z digniori

in scia s̄ iste liber ititulat̄ de anima &
Ad oppositum arguit sic s̄m et hitus
ob̄er esse ad̄quati. scia z doctrina r̄gi
ra is libro n̄st̄ ad̄q̄ta q̄a adm̄ta se ex
tēdit h̄ doctrina ad̄q̄ se n̄ extēdit aīa
n̄ q̄st̄ aīa ut p̄z it̄neri ḡ. Ro i ista
q̄oe s̄t̄ tr̄ia. s̄ videndū ē ut̄ sit id̄ esse
s̄m i scia et esse de cōsideratōe scie qz
h̄ querit p̄m̄ ar̄. Secūdo vidēdū ē
q̄l̄ adequaō debet pom̄ it̄ hitū z s̄m
z h̄ querit s̄m ar̄. 3o vidēdū ē q̄ querit
q̄o p̄cipal̄. Prim̄ articulo. Quātū
ad̄p̄m̄ū an̄p̄ videam̄ ut̄ sit id̄ esse
s̄m i scia z esse de cōsideratione scie
ē ad̄uertēdū q̄ nō it̄ed̄m̄ h̄ic loq̄ d̄ s̄o
i qua ē scia. sic ē s̄m c̄m̄m̄ scia z ē
unū z id̄. s̄ aīa ic̄er̄na. s̄ it̄ed̄m̄ de
s̄o de quo ē scia z tale s̄m oīz habere
quatuor cōditōes. prima ē q̄ sit aliquid
i cōplexū. s̄. term̄s̄ z nō p̄positio. s̄a
ē q̄ oīa cōsiderata i scia recipiāt p̄d̄c̄
catōem ipsius l̄ h̄eant p̄s̄e at̄ributōem
ad̄ ipsū c̄tia ē q̄ aliquid possit p̄d̄c̄
ri de eo d̄notat̄ue. quarta ē q̄ illud
tale sit p̄s̄one z p̄ p̄cipaliter cōside
ratū i scia cui dicit̄ esse s̄m unde si
aliqū istaz cōditōum deficiat n̄ p̄t̄ ei
se s̄m imo p̄bo istas cōditōes nec̄o i
esse cui s̄o scie. Prima cōditō sic i d̄
q̄o ē s̄m i scia ē s̄m cōclusiōis demō
strate s̄ s̄m cōclusiōis demōstrate c̄alr̄
qa term̄s̄ p̄positiōis i cōplexū z non
p̄positiō s̄. b̄ p̄z p̄bat̄ur a q̄ a scia
ē hitus cōclusiōis demōstrate a p̄ oīs
illud ē s̄m i scia de quo aliud ē demō
stratū i c̄ p̄s̄iōe scia. s̄ i cōclusiōe scia ē
demōstrate p̄d̄c̄catū de s̄o s̄ s̄m cō
cl̄m̄ h̄ i cōclusiōe scia ē s̄m cōclusiōis demōstrate

clusiōis scite ē s̄m i scia z h̄ ē i cōplexū
Probo. s̄am cōditōem sic si c̄ia p̄ cō
siderata n̄ recipiāt p̄d̄c̄catōem s̄bi ad̄
quati ipsius scie ut̄ sc̄i n̄ h̄aberēt at̄
butōem ad̄ipsū sequerēt̄ q̄ null̄a scia d̄
m̄do ēēt una z sic tollerēt̄ vitas i scien
tia z p̄ oīs distictō q̄o ē s̄m. probat̄
oīa qz tūc ignat̄iqz scia cōsiderat̄ d̄i
sa ut̄ d̄iūsa s̄t̄ z n̄ aliquo mō ut̄ unū
scia que d̄ talibz cōsideraret n̄ ēēt una
qz unū scia impossibile ē q̄ cōside
rent̄ d̄iūsa ut̄ d̄iūsa sunt z nō aliquo
mō ut̄ unū ḡ. t̄r̄tia cōditōem p̄bo sic.
oīs scia probat̄ de s̄o aliquas passōes
ut̄ aliqua p̄ modū passōem s̄ passōes
p̄d̄c̄ant̄ d̄notat̄iōe. s̄ de s̄o scie
p̄d̄c̄at̄ aliqua d̄notat̄iōe z n̄ solū
c̄p̄ualiter a. et. b̄ patent̄ ḡ. Quarta
cōditōem p̄bo sic d̄is scia cōseqū sp̄ci
ficatōem z p̄fectōem ab eo de quo p̄m̄oz
p̄cipaliter cōsiderat̄ aliter scie cōsiderēt̄
de n̄is magis z m̄is p̄fectis q̄s scia
ēēt i d̄iūsis z que s̄t̄ p̄fectōr z n̄c̄i
l̄oz se ipsa q̄o ip̄sibile ē s̄ ut̄ proba
tū ē i p̄cedēti q̄o scia cōseqū n̄c̄i
l̄itate z p̄fectōem ex s̄o ad̄equatō for
malit̄ sumptō s̄ tale d̄z cōsiderari i
scia p̄ s̄m̄o et p̄cipaliter et h̄ erat̄ quar
ta cōditō. H̄is v̄s̄is dico q̄tū ad̄ istū
articulū q̄ n̄ ē it̄ esse s̄m i scia et
esse de cōsideratōe scie nō enim oīes
cōsiderat̄ i scia z p̄ se ē s̄m ad̄equa
tū scie q̄o p̄bo d̄ p̄li. Primo sic si
de p̄ cōsideratū i scia ēēt s̄m ad̄e
quatū scie sequerēt̄ q̄ unūqz scien
tia h̄er̄t̄ d̄notat̄a s̄ba ad̄equata oīs est̄
s̄m ḡ falsitas cōsequēt̄ p̄ ex q̄tuor
z̄x̄ h̄ m̄. i. d̄is unūqz d̄notat̄a s̄ba

pmo q̄a. si ita eēt nul̄ ū illoꝝ s̄borum
eēt s̄bm adeq̄tū z cū q̄s ill̄ oꝝ ponat̄
esse adeq̄tū eēt adequatū z n̄ adeq̄tū
q̄d̄ ip̄licat. s̄o sic qz tūc nulla sc̄ia eēt
una q̄a p̄mo postioꝝ sc̄ia una q̄ ē un̄
ḡnis. si ḡ q̄s sc̄ia h̄t p̄la s̄ba ad qua
ta nulla eēt una ōn̄a. p̄bat̄. qz cū q̄s
s̄ia p̄ se c̄sideret p̄la et diuersa si oē
tale sit s̄bm q̄s sc̄ia h̄zēt p̄la s̄ba z sic
p̄z ōn̄a. tertio ad id̄ sic sicut se h̄t ob̄m
ad p̄m sic suo mō se h̄t s̄bm ad sc̄iam
s̄ nō omne p̄ se cognitū a pot̄tia ē et
obiectū adequatum. s̄ pot̄ esse et p̄s s̄
iectua. s̄ nō omne p̄se c̄sideratū i sc̄ia
erit i sc̄ia s̄bm imo pot̄it dem̄stris p̄ se
cōsiderare q̄ n̄ erit s̄bm. ut d̄ p̄tibz s̄bi
adeq̄tū q̄ n̄ sit s̄bm i sc̄ia z m̄tris que s̄t
p̄ acc̄ns. Secūdo articulo. Quātū
ad s̄m articulum suppositū q̄ p̄ s̄bm
ad q̄tū h̄tū intelligat̄ illud s̄bm q̄d̄
nō excedit h̄tū nec excedit abeo. sicut
p̄ ob̄m ad q̄tū pot̄tie intelligit̄ illud
q̄d̄ n̄ excedit pot̄s n̄ excedit abeo. h̄ ē
mō attēdit̄ adequatio i t̄ oia q̄ d̄nr̄ atē
quata ad iūcē siue sint adeq̄ta q̄s t̄ratū
ne siue s̄ agere z pati siue quousq̄ alio
mō aliasq̄ pot̄it esse adequatū pot̄ret̄
i esse i ad quato q̄d̄ s̄m ē Dub̄tatio.
Occurri una dubitatio magna. Nā cū
s̄bm ad quā h̄tū l̄ ob̄m adeq̄ns pot̄s
s̄o ū sit unū s̄ qd̄ simplr̄ aut̄ p̄la ut p̄z
ut i ob̄iecto uisus si sit color. color nan̄
q̄ ē unū s̄ qd̄ nō ē dicit unitatē aliq̄
realē s̄ solū s̄m ratōnē ut suppono ad
p̄ns ē aut̄ simplr̄ p̄la qm̄ s̄u rē dicit
p̄les colores z h̄ pot̄ d̄clarari de corpe
mobili q̄d̄ ē s̄bm in p̄bia n̄ali. ē ē sic co

lor unū s̄m qd̄ p̄la aut̄ s̄m rē cor̄ et
simplr̄. Occurrit dubitatio magna
ualde. Tale s̄bm adequat h̄tū ut est
oia simplr̄ ut ut ē unū s̄m qd̄ et h̄ idē
dubiū ē de ob̄iecto pot̄tie ut adequat
ip̄am. Res̄. alioꝝ. Ad q̄d̄ respōdet̄
aliqui doctores dicētes q̄ s̄bm adeq̄t
sc̄iam et ob̄iectū pot̄s ut sit p̄la simplr̄
z n̄ ut sit unū s̄m qd̄ q̄d̄ p̄bat̄ dupl̄r̄ s̄
sic ob̄iectū adeq̄tū pot̄tie ut adeq̄t ip̄
sū p̄ p̄les rōes ut p̄les ut p̄ples ut una
aut p̄ unā ut una si dicit at̄ q̄ per p̄les ut
p̄les habet̄. p̄p̄itū si p̄ p̄les i q̄tū una
h̄ ē ip̄ossibile. qz tūc sequeret̄ q̄ s̄sus nō
cognoscere i suo ob̄iecto ad quato p̄les
rōnes distinctas ut distincte q̄d̄ p̄s s̄m
p̄ ōns s̄sus discurredo. nā certū ē q̄ ui
sus se extēdit ad cognoscendū album z
nigrū ut distingunt̄ ad iūcē z sic de sin
gul̄ ōn̄a. p̄bat̄ sic. nulla pot̄s extēdit se
ut̄ iūcē ob̄iectū ad quatū si ḡ ponat̄ q̄
ob̄m adequatū adeq̄t sibi pot̄s p̄ p̄les
rōes ut una. illa sola una ad q̄bit pot̄s
et p̄ ōns n̄ extēdit se pot̄s ad alias plu
res distinctas s̄ solū i q̄tū sit i distincte s̄
illa z idē mouemēs sequeret̄ z maī si
ponat̄ q̄ ob̄iectū adeq̄t pot̄s p̄ unā rō
nē i q̄tū una. reliq̄t̄ ḡ q̄ p̄ p̄les in q̄tū
p̄les. Sic unūsalē sumptū uniuers
salit̄ ē simplr̄ p̄la. s̄ ob̄iectū adequatū
unūsalit̄ pot̄ ē unūsalē sumptū uniuers
salit̄ ḡ ē siml̄ p̄la a nota dese. b̄ p̄bat̄
q̄tū ad ambas p̄tes. Nam q̄ ob̄iectū
cū pot̄tie ut s̄su sic ut̄ aliq̄ appet̄
s̄m aristotilē z postiorū ubi ait s̄sus
ē uniuersalū sc̄ire particularit̄ aut̄ em
illud uniuersalē tebeat summi uniuers

salr si sit sbm adequatū pbat. nā sumi
uersale nō uniuersalr sūptū eēt obiec
tū sbm adequatū sequeret q̄ sbm puta
uisus posset atēgere ro uniuersale q̄
flm ē ḡ. Hec autē op̄o q̄uis sit sbm
lissimi doctoris nō tū eā itelligo etimo
p̄bo dupl̄r q̄ obiectū nō adq̄t p̄o^{as} n̄
sbm sciam p̄ples rōes ut s̄ simpz p̄les

Itē p̄batō op̄oīs. Primo sic. Si
sbm adequaret sciam p̄ p̄les rōes ut
p̄les se nueret q̄ hitus specificus n̄ cō
sequeret suam specificatōem asbo atēq̄
ro oīs ē flm ḡ. oīs ē i q̄oe precedenti
re p̄batū et ip̄met asserūt oīs p̄batur
q̄z ut sbm ip̄eificat sciam fundam̄talr
sūptū n̄t formalr nō p̄mo mō qz de u
no et eodē sb̄fundam̄talr sūptō possunt
cōsiderare diuerse scie sbalia et alia rōe
et p̄oīs ut si nō specificat ipsas relin
quit q̄ formalr sumptam sbm tale ḡ
sbm specificabit sciam ul sb̄ una ratioē
formalr uel sb̄ pluribz ut s̄ diuerse. si p̄
mo mō habet p̄positū qz p̄illa rōem
adequat hitū p̄p̄ specificat ipsā. si autē
det sb̄m app̄oīa q̄a adūsis ut diūstas
nō p̄t summi unū ut unū. imō magis
eī oppoītū. ḡ reliquit q̄ uel ab obiecto
formalr sūptō nō specificat hitus quod
flm ē ḡ. s̄. rōe arguit cōtra illud
q̄ d̄. s. q̄ ulē sūptū ulr est obiectam
adequatū cuiuscūqz potētie. sic si ulēulr
sumptū esset obiectū cuiuscūqz p̄ten
tie uel sbm scie sequeret q̄ q̄s potētia
z q̄s scia haberet p̄la et diūsa sb̄a et ob
iecta adequata oīs ē flm ḡ p̄bat oīs
a q̄a signū ulē distributū distribuit p̄
dicatū p̄quols cōtēto sb̄ sb̄o ut patet in

tuenti. Et cōfirmat q̄a oīs z q̄s equi
pollēt. si ḡ oīs color ē obiectū adequatū
uisus z pari rōne nigro z q̄s alius ca
lor z q̄s corpus mobile eēt sbm ade
q̄tū scie naturalr z sic q̄s sb̄m et hirus
haberēt p̄la obiecta adequata q̄ flm ē
Hec ad rōes p̄me op̄oīs ad p̄ cū d̄z
q̄ aut obiectū adquat p̄o^{as} p̄ples rōes
ut p̄les aut ut unā dico q̄ p̄ples ut ma
h̄ ē ut habet uītātē i obiecto adequato
q̄cūqz sit illa. Ad p̄batōem eam d̄z q̄
nulla p̄o^a se extēdit ad aliqd q̄ ē extē
sū obiectum adequatū dico q̄ aliqd
esse extē iō p̄t intelligi dupl̄. uno mō
q̄ sit extra diffinitōem seu q̄dditatā
rōm illi z extra ābitū ei et isto modo
lapis ē extra al̄. Alio. mō p̄t esse ali
qd extē ad. q̄a ē extra diffinitōem ei eo
q̄ diffinitō ei n̄ op̄et huc adequate n̄
autē extra ābitū z h̄ mō ē h̄o extra aīal
q̄n ḡ d̄z nulla p̄o^a p̄t ferri i aliud q̄o
sit extra sū obiectū adequatum scedo
si sit extra p̄mō nō aut si sit extra fo
mō z h̄ p̄ esse uerū mōsimili. al̄ ē est
sbm adequatū sb̄ibilitatis q̄a al̄ i quā
tū al̄ ē sb̄ibile z iō b̄n d̄m ē q̄. ulud q̄
ē extra ābitū al̄is n̄ sit sb̄ibile n̄ tū
sequit q̄ quicquid sit extra al̄q̄ nō sit
sb̄ibile imō totum oppoītū omē ē cōtē
tum sb̄ aīmal̄ ē sb̄ibile similr i p̄po
sico si color i q̄tū color ē obiectum ad
quatū uisus potit uisus cognoscere al
bediem z nigrediem distincte et quid
quid d̄tū sb̄ calore cum nullū tale sit
extra ābitū eius similr dico tequacūqz
alia p̄o^a respectu cōtētoz sb̄ suo obiec
to z dequacūqz scia respectu d̄tōrum

sibi suo sibi. Ad fam r'em cū reueren-
 tia nego b. nā ut ē prabacū nō uz pos-
 sibile q' ule sumptum ulr sit sibi ade-
 quatū alicuius scie n̄ pōe. qm d'z q' po^a
 pōt ferri i suū obiectum adquatū z sic
 uisus pōit cognoscere ule abstractum
 alius singularibus dico q' fm aristotē
 ze pōtior sentire ē p'iculariū q'uis
 s'us sit uiuersaliū z qa po^a p'ferē n̄ in
 obiectum nisi p' actū h' obiecti in uisus
 sit color nō tñ uidebit colorē abstractū
 s' sufficit sibi uidere colorē qz uidēdo
 colorē p'icularēē neqz dicereqz uidere co-
 lorē z iō neqz ē dicereqz po^a fert i obie-
 ctū suū adquatū qa qm uisus fert māl
 bedinē ul' fert i colorē s' nō fert in ip-
 sam ut h' esse abstractū qz ut sic habet
 esse in intellectu nec ē bona d'na po^a fertur
 i obiectū q' s'esse abstracto sufficit eniqz
 ferat h' uel illo mō z h' d' fo p'ncipali
 Tertius articul'. Quātū adtertū
 pono d'naas conclusiones s' ma ē q' aia nō
 ē sibi i h' libro. s' q' sibi hui' libri ē cor-
 pus aiatū i q' tū aiatū. Pri' probo sic
 sic se habet scia ad sciam ita sibi ad sibi
 rectū s' doctrina tradita i h' lio ē ps sibi
 na phie n̄l q' sibi hui' libri ē ps sibi sibi
 phie n̄l. s' aia n̄ pōt esse sibi ps ei. cū
 sibi phie n̄l ut adpres' es suppoit sit co-
 rpus mobile q' s' d'. Secūdu' pbat' sic
 illud ē sibi i h' lio cui ouerunt c'ms d'ci-
 tōes p'mtes ad sibi ipsius. corpus ani-
 matū i p' tū aiatū ē hui' g'. a. p. b. pba-
 tur dietas cōditōes discurredo ē enim
 corpus aiatū t'mis ioplexus z oia que
 p'se considerat i ista scia ul' recipiunt pre-
 dicatōem et ul' hnt attributōem ad ip-

sam ut p'z icuētū processum. Itē possūt
 ē de eo predicari denomiatiōe z p'z p'n-
 cipalr considerat t'm i hac doctrina qz de
 ip' a aia considerat p'hs ut ifozat corpus
 q' corpus aiatū ut sic erit sibi i h' libro
 Adzōes p'ncipales ad p'mā cū d'z i. b. q'
 aia ē d' q' p'z p'ncipalr s' d'. Dico q' fl'm
 ē imo corpus aiatū i q' tū aiatū ē. Ad p'
 bōem dico q' nō oz s' ep' librū intulari
 a s' bō imo aliqñ ititulat' a cā efficiente
 aliqñ as' bō aliqñ labeo q' ē formale in
 s' bō sic h'ic qm iste liber ititulat' de aia
 q' ē fozmale zōne cul' corpus aiatū ē
 h'ic s' bō. Ad zōem i oppositū nō oz rel-
 pondere i q' tū arguit de aia qz pbat
 propoitiū meum. s' qa est rō fieri pos-
 set de corpe aiatō id ēco dico ad. a. q'
 s' bō fozmali' sumptū cum c'ib' q' hnt
 attributōem ad ipsū s' illā rōm forma-
 lē d'z hitu adequē z n̄ aliqñod corpus
 aiatū cū oibus q' hnt attributōem suffi-
 ciēter adequat oia p'se considerata i h' lio
 z iō tale corpus ē sibi adequatū s' d'.

Insequēti q'rit qz p'hs dicit ite
 xtū q' ule q' ē gen' āte nihil ē
 aut possi' i suis singularib'. ubi dicit co-
 m'ator q' intellectus ē qz facit uniuersalita-
 tē i rebus q'ro istā q'ōm ul' ule sit neqz
 ēs reale hns esse pret opatōm intellectus
 ul' sit t'm ēs rōis hns esse t'm p opatio-
 nē intellectus Et uz p' q' sit neqz ens reale
 spēs specialissima ē neqz ule s' species
 specialissima ē uerū ens reale extra in-
 tellectū g'. a. p. b. pbat' illud q' uere
 z proprie ē diffimibile. habet uerū esse
 reale extra intellectū sen pret opatōem in
 intellectus spēs specialissima ē huius g'

.a. uñ nota p̄ tanto qz res diffinit̄ z ñ
ceptus cū sit postior rebus diffiaili
bus minore p̄it expresse boet̄ qz sola
sp̄s diffinit̄ z appet p̄ p̄m q̄a p̄icula
re ñ diffit̄ ut d̄z 7̄ methaphisice. 1̄ q̄ ñ
ñ diffit̄ qz ul̄e q̄ ē ḡsi aut nichl̄ ē aut
possi ē ḡ sola sp̄s diffit̄ q̄re d̄z. 2̄ ad
1̄ d̄i ens cōit̄ accep̄tū habet uezz esse rea
le extra it̄ctū, ḡ q̄s ul̄e ē ūum ens rea
le d̄na uñ b̄oā p̄tato q̄asi repugnat ali
cui cōi b̄ze esse reale multo forti repu
gnaret eti q̄d ē comūius om̄i alio añs
p̄bat̄ 1̄ d̄ q̄d p̄occurit̄ it̄ctui habet ue
rum esse reale extra it̄ctum. ens i cōi
ē huiusmodi 1̄ ḡ. a. ē nota. b. p̄bat̄ et ē
auice i p̄ methaphisice sue ca. 7̄ q̄ dicit̄
q̄ esse z ens p̄ma ip̄essione ip̄rimūtur
iaia z s̄t notissima iōt̄ctū ḡ i oppositū
ē cōit̄ator p̄de aia cōit̄o octauo q̄ dicit̄
q̄ it̄ctus ē qui facit̄ uñsalitatē i rebus
h̄o ista q̄dē tria s̄t uñdēda. p̄uñ uitas
specificā sit uitas real̄ q̄a h̄ t̄ḡit̄ p̄ ar
gamētū s̄o 1̄ d̄ 2̄ d̄ ēis dicit̄ i cōi d̄ deo
et c̄aturis sit una rō real̄ q̄a h̄ t̄ḡit̄ f̄
ar. 3̄ uñdēd̄ h̄ q̄ q̄rit̄ q̄d p̄ncipal̄. q̄d
adprimū d̄it̄ aliq̄ sp̄s q̄ūq̄ h̄t̄ esse
uerū reale extra aiam sicq̄ unit̄ as spe
cificā ē uera unitas realis. h̄ñs esse in
r̄ natura p̄t̄ opatōem it̄ctus q̄d pro
b̄it̄ m̄cip̄r̄ p̄ sic .a. quocūq̄ remouetur
diuītas real̄ aliqua i illo nec̄o poit̄
unitas real̄ oppoita illi diuītati. s̄ afo
erate z platone remouet̄ diuītas spe
cificā real̄ ḡ i eis p̄nit̄ uitas specificā
real̄ oppoita h̄nc diuītati maioz
nota p̄tato q̄a nō tollit̄ unū oppositō
z ñ p̄altū minor̄ dese p̄z qz socrates

z plato s̄t eīd̄ sp̄i. s̄o sic a quocūq̄
remouet̄ aliq̄ diuītas real̄ maioz
diuītate p̄p̄a i illo ne oppoit̄ aliq̄
unitas real̄ alia abuitate p̄p̄ia cuius
istoz ista p̄z p̄ p̄batōem maioz fe
zōis s̄ aforce z platone remouet̄ diuī
tas specificā real̄ que. a. ē ḡ diuītas
nūm̄ral̄ ḡ i eos p̄nit̄ uitas real̄ alia
abuitate nūm̄rali ē aut̄ h̄ specificā ḡ d̄
3̄ adit̄ sic ponat̄ q̄ i sp̄ie humana ñ
sit nisi for. h̄ suppoitō unit̄ as specificā
erit real̄ t̄c̄ arguit̄ sic p̄ p̄dē pla. cū
forte nō poit̄ diuītas aliqua oppoita
uñ a. specificā ḡ p̄ p̄dē plonis non
tollit̄ uitas specificā q̄ erat i forte so
lo. s̄ ista erat real̄ ut suppositū ē ḡ uñ
tas i forte z plone ē real̄ d̄na clara ē nā
si p̄ p̄dē fortis z platōis nō ponitur
aliq̄ diuītas oppoita prime unitati
mañbit̄ illa unitas añs p̄bat̄ p̄dē
plonis cū forte non poit̄ur aliq̄ diuī
tas nisi t̄m nūm̄ral̄. diuītas aut̄ nūm̄
l̄ nō oppoit̄ unitati specificā imo ē cū ea.
Ic̄e probatio op̄ionis. Hec aut̄ p̄o
quamuis sit magnotū doctoꝝ uñ t̄n̄ i
possibil̄. Tenio ḡ cōclusiōem oppoita
.s. q̄ ñ sit dare uitatē specificā realem
imo nec̄o ē unitas cōis q̄d probatur
sic p̄ si unitas specificā eēt unitas real̄
sequeretur q̄ deus nō posset unū hōiēm
denouo c̄are d̄ñs ē ñ f̄idem ḡ d̄na pro
bat̄ sic possibil̄ posito i esse d̄ ñ s̄t̄ate
ip̄ostasi. si deus c̄aret unū hōiēm seque
ret̄ impossibil̄ qz tal̄ h̄o denouo c̄atus
non eēt c̄atus q̄ aut̄ sequitur p̄bat̄ur sic
ista productio nō ē c̄atio que d̄necessita
te presuppoit̄ aliq̄ entitatē realem de

eētia tmini producti. cū catio fm at-
gustinū sit productio totalr de nichilo
s̄ productio illi hominis venoso. pducti
ē huiusmodi. q̄ sua productio nō ē catio
et pōns hō qui ponit catus nō ē catus
.b. p̄. nā peos humanitas p̄xns ialus
ē vere real cū vitas specifica sit vitas
real z iēēt decētia illi hominis produc-
ti ut p̄ q̄ iste eētiair eēt hō. Cōfir-
mo istā rōem adhuc sic. productio illa
q̄ pauciores ētates. presuppōit de eēn-
tia tmini producti maḡ a. p̄p̄it ad cā
tōem q̄ illa q̄ p̄les presuppōit et p̄ op-
positū que p̄les presuppōit maḡ distat
a rōe catiois s̄ illa. pductō q̄ presuppō-
it unā solā ētate termin. pducti n̄ d̄
catio q̄ pductio q̄ presuppōit vere et
realr mltas realitates tmini producti
minus erit catio et mirabile ē. ḡno ē n̄
ē catio solū q̄ presuppōit mām p̄mā
q̄no ḡerit productio catio q̄ presuppōit
mltas realitates q̄z ē p̄fectōz m̄ priā
q̄ tenet ifimū q̄dā igne ētū q̄m s̄ au-
gustinū ē p̄pe multis. s̄o si vitas spe-
cifca eēt unitas real sequeret q̄ affir-
matio et negatio eisdē s̄bi et eiusdē pre-
dicatioibz d̄ditionibz que requirūt ad d̄dic-
tōem positis nō eēt d̄dictō āns eff-
flm q̄ āna probat sic. peto atenētibz
istā viā si deus pōt annihilare unū hoīē
si diceret q̄ n̄ eēt erret ifide. si ū dicat
q̄ pōt supponat q̄ annihilat de facto
q̄ nullū p̄ h̄ sequeret ipossibile s̄ p̄
supposito ista propō ē ūa iste hō ē ani-
hilatus s̄ probo alit̄q̄ ista alia sit ve-
ra iste hō. s̄. plato nō ē annihilatus lo-
quēdo de eod hōie azguē sic m̄te rea-

litates de eētia huius bonis manent
ire q̄ iste hō nō ē annihilatus āna no-
ta ē iēlcto qd̄ iportat noīe annihilatio-
nis āns tenet peos qz adhuc ē realitas
humana aialitatis z usq̄ ad rōem en-
tis q̄ realitates erūt vere decētia hui-
hoīa q̄ vera ē. p̄positio q̄ d̄z iste hō. s̄.
plato n̄ ē annihilatus loquēdo de eod
hoīs et per āns iste due propōes erunt
siml ūe qd̄ ē d̄dictoriū q̄ d̄z. 3° ad
idē sic q̄ncūq̄ alique due d̄zē d̄uidūē
ex opposito quicquid d̄m̄ s̄b una illa
z oppōit oibz d̄ctis s̄b alia z esuerso
s̄ unitas real z diuersitas ex oppōito
distingūtur q̄ qd̄quid cōmetur s̄b di-
uersitate reali oppōitur cōctis. unita-
ti reali z ecuerso sicq̄ nō cōpatiuntur
se iēd cū oppōita n̄ possint imul esse
iēdē. s̄ m̄for. z pla ē aliqua diuisitas
real. s̄. num̄al q̄m̄ eis nulla erit de mū-
do unitas real q̄ s̄ d̄stat q̄ i eis ē uni-
tas specifica q̄ vitas talis nō ē real. a
p̄z exēplo z rōe. Exēplo qd̄ uident̄
ē q̄ eo q̄ corporeum et icorporeū diui-
ditur ex oppōito id̄ circo qd̄qd̄ cōtine-
tur s̄b corpeo oppōit q̄ncūq̄ contento
s̄b corpeo ita q̄ nūq̄ opariūt se iēdē
n̄ esuerso q̄ isto mō erūt i omnibus ali-
is q̄ oppōitōm d̄dūtur. Ad. a. d̄ firma-
tōem hui. p̄positōis. p̄bo eā zōe sic qe
quid icludit unū oppōitoz. intrisece et
fozālr̄ habet oppōem ad aliud oppōi-
tū z ad omē qd̄ icludit fozālr̄ et intri-
sece aliud oppōitū s̄ p̄z ex termis. s̄
quicquid cōmetur fozmālr̄ s̄b na dif-
ferētia icludit ipsā fozālr̄ z intrisece q̄
omē tale h̄t d̄z am oppōitam ad aliam

dīam et ad oīa cōtēta s̄ illa differen
tia eoq̄ includit eā formālr̄ ḡ. tota
rō p̄z exēplo dato decoꝝ peo et icorpeo
.a. ḡ p̄z. b. p̄bat sic diuersitas real̄ spe
cifica oppoīe unitati reali nūm̄ali h̄p̄z
d̄ se tūc arguit sic q̄quid cōpetit p̄ti
culare differētibz specie op̄etit eis p̄
aliquod cōe s̄m cui id̄ op̄etit i ḡtū ta
le ḡp̄oz p̄z eo q̄ sentire per se cōpetit
homini z asino necō cōpetit eis p̄ al
cui cōpetit iquātū tale i quātū ē al̄ ē al̄
ē s̄ibile s̄ oppoīi unitati reali nūm̄ali
oppoītōe p̄dicta cōpetit diuēsitati rea
li nūm̄ali ḡcōpetit eis p̄ aliq̄d cōe s̄m
s̄ primū cōe i quo cōueniūt iste diuersi
tates reales ē diuersitas real̄ absolute
sumpta ḡ diuersitati reali iḡp̄ diuersi
tas real̄ ē cōpetit oppoīi unitati reali ḡ
d̄. et sic ē. b. p̄bat a. Ad zōes ad f̄mā
q̄n d̄z aq̄buscūq̄ remouere diuersitas
real̄ d̄z dico q̄ ḡ p̄pō pōt d̄p̄r̄ intelli
ḡi sic ista quocūq̄ remouet unū poni
tur non unū t̄n remouere ab aliquo ui
uū pōt d̄p̄r̄ cōtingere ul̄ uīuersalr̄ .s.
quādo remouet om̄e unū ul̄ p̄iculr̄
.s. q̄n remoī B̄ unū .s. specificū ut uiue
re uita humana. a quocūq̄ remouet ḡ
uīuersalr̄ unū necō i eo poīe non ui
uū ul̄ esse nichil. s̄a quocūq̄ remouet
unū p̄icularit̄ ul̄ specificū nō oz q̄ i eo
ponat nō unū s̄ sufficit q̄ ponat illud
unū specificū distictū s̄ ē ab homine re
moueat unū asinū nō t̄n ponit in eo
nō unū s̄ sufficit q̄ i eo poītur aliq̄ ui
uū .s. humanū. un̄ peccare p̄ fallaciam
e' enchi ul̄ d̄nis ita i p̄posito dico nam
diuersitas real̄ pōt amoueri ab aliq̄

B̄ d̄p̄r̄ uno ul̄ sit q̄ in ista nulla rea
l̄ diuersitas remāat et tūc p̄pō ē ue
ra. s. q̄ i talibz necō poīe aliq̄ unitas
real̄. s̄ tūc minoz eēt falsa q̄a a s̄ozte z
platōe nō remoueret̄ oīs diuersitas
real̄ cū realr̄ distiguit. Alio mō pōt
abeis remoueri diuersitas real̄ p̄ricula
rit̄ qz tal̄ realitas p̄ta realitas speci
fica remouet̄ ab eis et non oz q̄ in eis
ponat̄ aliq̄ unitas real̄. s̄ sufficit q̄ in
eis ponat̄ aliqua diuēsitatē real̄ et ita ē
im̄p̄posito qz q̄uis abeis remoueat di
uersitas specificā real̄ ponitur t̄n meis
diuersitas nūm̄al̄ et sic de plano cōmie
titur fallacia d̄nis et breuit̄ talis foza
argūēdi deficit i oībz formis h̄ncibz
ḡdū n̄ ḡ. Ad f̄m dico eod̄ mō sicut
ad p̄z qz eod̄ mō se h̄t totalr̄ q̄n ḡ d̄z
aquocūq̄ remouet diuersitas. a. ḡ di
co q̄ nō oz s̄ sufficit q̄ ponat̄ in eis alia
diuēsitatē al̄ius rōis ut superi ē expres
sum z ita ē i p̄posito ut p̄z ex d̄cis. Ad
t̄nā cū d̄z q̄ si sor. sol̄ pōat̄ in natura hu
mana tūc unitas specificā eēt unitas real̄
dico q̄ sic n̄a specificā ē idifferēs ad se
i p̄libz suppoītis z adesse t̄m i uno ita
ē idifferēs ad h̄zē unitatē realē z zōis n̄a
q̄n natura specificā i uno solo ē ididuo
tūc unitas ei specificā ē real̄. z q̄n talis
n̄a ē i p̄libz tūc ei unitas ē s̄ zōem z cū
d̄z ul̄ t̄us q̄ diuersitas nūm̄alis stat cū
unitate specificā dico q̄ uerū ē t̄m cum
unitate s̄ zōem s̄ n̄ cū unitate reali i uno
repugnat sibi eo q̄ sibi oppoīe sic sup
ius ē in s̄ ḡ. Secūd̄ articū. Quā
tū ad f̄m d̄nt ipsi doctores qui ponit̄
unitatē specificā esse realē q̄ ratio entis

dicta de deo et creaturis est una ratio real.
probatur quod duas conclusiones. prima est quod ratio en-
tis est una in communi. scilicet est quod est real et habet esse in
natura propter operationem intellectus. Prima, con-
clusionem, probat sic illa ratio in qua aliquid fit di-
stinctibile et magis et minus est una tamen secundum rationem
entis scilicet et accensio fit distinctibile. et ratio entis
est una tamen. a. p. b. habet ab aristotile et
metaphysice dicitur quod scilicet est, magis est quod acci-
dens. Et confirmat ista ratio quod cum dico scilicet
est magis est quod accensio intelligitur plura ens scilicet
uocem uel propriam rationem scilicet uel propriam rationem
accensio uel nihil uel rationem communiem entis
non potest dici quod intelligamus solam uocem
quia tunc eorum operatio non esset secundum entitates
sed solum secundum uoces. non potest dici quod intelli-
gamus propriam rationem scilicet quia tunc esset ac-
si diceretur scilicet est magis scilicet est quod accidens quod
est transitorium nec potest dici quod intelligamus
propriam rationem accidentis quia tunc scilicet diceretur
esset est scilicet quod scilicet esset magis accidens quod ac-
cides. nec potest dici aliquo modo quod nihil est
reliquum quod plura ens intelligitur una ratio entis
sicut ad idem ratio entis est ratio unum scilicet unum scilicet
est una tamen omnia pro quia una scilicet dicit ha-
bere tamen scilicet scilicet una ratio formalis. ante pro
est metaphysice ubi dicitur quod considerat
ratio metaphysice est entis in quantum ens
ratio est formalis metaphysice scilicet est ratio en-
tis et cum metaphysice sit una scilicet scilicet. reliquum
quod ratio entis sit una tamen. conclusionem scilicet probat
sic ratio inclusa quidditate in ratione quidditati-
na reali est uere rea scilicet scilicet scilicet est huiusmodi
est. a. p. quia nullum reale includit in sua
ratione quidditativa aliquod ens ratio
. b. etiam pro nam ratio entis includit quiddita-
tue in ratione quidditativa cuius entis real

alias ratio ens reale non esset quidditativa
ens et pro omnia nihil quod non est dicendum pro
etiam illa. b. pauca. et metaphysice sue
ca. et dicitur quod est scilicet inceptu scilicet in
rellece n cuius rei quod non esset in ratio entis in-
cluderet quidditatie in ratione quidditativa
cuius rei scilicet ad idem arguitur sic scilicet motus
intellectus habet denegitate uel esse reale ex-
tra intellectum ratio entis est huiusmodi. est. a. patet
quod quod mouet pro ad aliquem actum
precedit illi actui necesse aliter non posset
mouere illi pro ad tale actum scilicet id quod
mouet ad pro actum precedit omnem actum
et pro omnia habet esse extra intellectum preter
operationem intellectus primum motus intellectus
est huiusmodi et minorem ponit expressa uice
nam metaphysice sue ca. quito quod dicit
quod est et res pro ipressioe in anima ipressioe.
Opio uel scilicet scilicet. hec opia multo mihi
uel mihi uera quam prima quod ponebat
unitate specificam reale plura. n. inuenientia
sequitur ad hanc rationem imo. pro quod impossibile
est rationem entis deam ratio deo et creaturis esse
una scilicet pro quod poito quod talis ratio sit una
ad idem quod est formalis impossibile tale, rationem
esse reale. Quia ad pro arguo primo
sic. si ratio entis dea de deo et creaturis esset
una ratio cois sequeret quod se haberet pro ab
gationem et indiam ad actum et pro co
sequens est scilicet et ante omnia pro quia de
coe se habet pro abnegationem et in diam ad
sua inferiora eo est quod ratio scilicet scilicet est co-
muniore reale et irrationale se habet pro
gationem et indiam ad ipsa. scilicet est rationes
speciales respectu ipsi cum scilicet ratio entis si
esset una esset ratio cois omnem entem se haberet
necesse pro abnegationem et indifferenciam

ad rōnes spēs etiā z p dñs ad actum
et p^o qz actus et p^o s^t rōnes spetia
les respectu zōis etiā si eēt una p^o cō
sequētiāz falsitas om̄is pbat. Nā si rō
etiā se h̄zēt pabnegatōem z idzā ad
actū z p^o sequeret q^o eēt totalr nichl
et cū ponat aliqd pōmret euidēt iplica
tio assumptū pbat id ē qd n̄ habet ef
se iactu nec ip^o nullo mō habet esse z
p dñs ē totalr nichl. s̄ sic eēt derōe en
tis si se h̄zēt p abnegatōem z idzā
ad actū et p^o s̄. s̄o si rō etiā in
cōi eēt una sequeret q^o p^o eēt predi
cabilia q̄ q̄ntē dñs ē d̄ om̄em dōtā s̄
pbat dñā nā si zō etiā eēt una ē s̄m
istā rōem faceret uam predicatōem in
qd sic gen̄ et spēs z p dñs eēt predica
bile qz h̄zēt oīa que requirūt adūbū pdi
cabile z uli cū n̄ sit gen̄ nec spēs nec
dza nec p̄pū nec accūs eēt predicabile
unū abistis diffictū. 3° ad rō si rō etiā
z sequeret q^o s̄ba z accūs haberēt eētia
lē similitudinem z pōns s̄ba nō eēt p̄oz
accūs cognitiōne cui app̄sitū habet p̄
mechaphisice p^o at dñā qz ista q̄ h̄nt
unā rōem cōem eētialr iclusū i q̄ddita
rib̄ cuius eoz s̄ eētialr similia z inelū
dunt saltē s̄m istā rōem siml s̄ s̄ba et
accūs s̄ hui^o s̄. et p dñs s̄ba n̄erit prior
accūs cognitiōe. et angeo rō iconueni
ens p dñm s̄ d̄ diuinis nomibus q̄ q̄
uis ibi cōsideret q^o catura eēt siml deo
nullo mō unlt cōcedere q^o deus sit simi
lis caturis qd eēt sequeret q^o n̄ solum se
queret q^o s̄ba et accūs haberet eētialē
ozdiem inter se s̄ cū deo et ecōūso. Quā
tū ad s̄ p̄bo totalr rōem etiā non esse

realē z esse impossibile pōico q^o sit una
s̄ rōnem q^o eēt n̄ ē uerum qd ē p habita
mā. Arguit s̄ sic oīs realitas caturarū
an̄ creatōem caturaz fuit nichl s̄ nul
la realitas caturaz ē aliq̄ realitas dei
cantis et p cōsequēs nō cōueniūt i aliq̄
realitate i rōe entis si aliq̄ sit cū q^o s̄
istoz sit uere ens s̄ tal rō nō ē real. a. z
.b. patēt de se. s̄o sic om̄e cōe enti rea
li et eti rōnis h̄ns se p idzā z abne
gatōem ad ipsa abstrait denecessitate
aquels istaz. rō de dō z caturis ē hui^o
s̄ abstrabit ab ēte reali z rōnis z p cō
sequēs n̄ erit real a ē nota. b. pbat ex
deis aduersariorū. nā s̄ scōrū i pri^a di
fictōe p^o diuio etiā ē ifinitū z ifinifi
tū ista s̄ diuio erit i ens reale finitū z
diuidet s̄ eū i tēcē/predicamēta z in ēs
rōis. s̄ supposito arguo sic. qz qd ē cōe fi
nito z ifinito ē cōne oīb̄ cōtētis s̄ fi
nito z ifinito zō etiā cōmūis deo z cā
tunis z hui^o modi p eos s̄ erit cōmūis
ēti reali z zōnis que cōtinent s̄ finito
ēte s̄. Tertia rō si zō etiā dicta d̄ dō
z caturis eēt una zō real sequeretur
q^o aliq̄ caturagreal alia abēritate diuina
eēt inatura q̄ n̄ eēt a dō pducta seque
ret ulterius q^o aliq̄ caturagreal alia ab
ēritate diuina eēt i natura q̄ n̄ posset p
diuina p^o annihilari. sequeret tertio.
ali quī caturagreal a iam abēritate di
uina esse etiā sequeret q^o aliq̄ caturag
realē eēt i r̄ natura q̄ nec eēt caturaz nec
catura. ia ista s̄ impossibiliā z d̄ fidem
s̄. p̄bo s̄ s̄ falsitate d̄ sequentiū et po
stea dñs primum s̄ q^o sequitur ē tota
liter impossibile nā iohannis s̄ scribitur

oia p ipsū facta s̄ ubi dicit glosa. et ē
augustinus et sine ipso s̄m ē nichil q̄ nō
nichil sit s̄m. s̄ qz nō aliud ē adeo qd
n̄ sit s̄m abeo. Secūdo 7 qd sequit̄ est
ipossibile. nā ex quo oia s̄ f̄ca adeo pos
sunt 7 annihilari abeo et si eēt aliquid
adeo quod nō posset annihilari iā non
eēt oipotēs tertiuū ū qd seq̄t̄ ipossibile
nā oia pduxit deus i tpe et pōns nihil
distictū abeo pōt esse etnū. q̄rtū autē ē
d̄ beatum augustinū i defide ad petrū
ubi dicit. fide tenēs ē oēm naturā q̄tri
nitas deus nō ē ex nichilo creatū esse
ab ipsa s̄ba z trinitate q̄ uerus deus. ē et
pōns ipossibile ē dare aliqm realitatē
q̄ n̄ sit eator nec eatura s̄ 7 auctoritas
augustini. pbat ipossibilitatē p̄mōnis
app̄t̄ igit̄ falsitas oīas aut̄ p̄bare fa
cile ē. nam ista rō ētis real̄ que nō ē eti
tas diuina alias nō predicaret̄ eēntialr
deaturis predicatōe dicēte s̄ ē s̄ n̄ ē
pducta adeo nā si eēt pducta adō eēt
p̄p̄e eatura z p oīs n̄ cōis deo z crea
turis ista 7 n̄ pōt annihilari p pōs̄ di
uinam. nā eēntialr predicet̄ dedeo et cre
atura. si annihilaret̄ annihilaret̄ aliqd
de essentia diuina vel dei z per oīs de
us annihilando aliq̄ rōem annihilaret̄
se ipsum cū ipossibile sit rē remanere
annihilato ipso qd ē de essentia sua s̄ ē
ipossibile s̄ ipossibile ē q̄ possit annih
lare rōem predictā. ista zō etiā ē eter
na alias deus abetno n̄ haberet̄ qdqd
ē d̄ eēntia eius iterū sibi adueniret ali
quid ex tēpore qd ē d̄ beatum augustinū
nū libro de trinitate 7 ca. ubi pbat in
trisece nū real̄ tō aduenire ex tēpore

ul̄t̄ ista zō nec eēt eator nec creatura
nā si eēt creatura n̄ predicaret̄ eēntialr
de eatore si eator n̄ predicaret̄ de crea
tura. app̄t̄ s̄ oīe supradicte. Et con
firmat̄ ista rō sic nū cōe dō z creatu
ris ē necōio deus uel eatura de trinitate
oīe reale ē necōio deus l̄ eatura s̄ nul
lū reale ē cōe deo z creaturis. a. ē nota
de se. b. 7 augustinus auctoritate alle ga
ta sup̄ idefide ad petrū n̄ s̄ michi in
possibile q̄ rō ētis dicta de deo z crea
turis sit una rō real̄. Rō ad rōnes p̄
soluōem p̄me rōis qm dicebat̄ illa zō
i q̄ aliq̄ s̄ cōparabilia s̄ maḡ z minus
ē una tm̄. Aduertendū q̄ ista compatio
n̄ ē accipiēda s̄ aliq̄ rōem ētis it̄nsecā
cōem s̄be et accidēti p̄abstractōnem qz
ēs ut pbatū ē n̄ dicit̄ unā talē zōem s̄
accipiēda ē ista cōpatio s̄ zōem ētis ex
trisece cōem s̄be z accidēti p̄attribuōnem
ut sit s̄us s̄ba ē maḡ ēs q̄ accidēs. .i. ē
maḡ app̄p̄iat̄ s̄ eti p̄ ezi attributō
nem et p̄cipatōem oia d̄nr etiā quā
app̄p̄iat̄ ipsum accidēs tūc s̄ ad rōem
.a. concedit̄ s̄ cū d̄z iminori q̄ i rōe en
tis cōpat̄ s̄ba et accidēs. dico q̄ s̄ba et ac
cidēs op̄at̄ i zōe ētis extrisece cōi uter
q̄ p̄attribuōnem n̄ aut̄ i rōe ētis it̄n
sece cōi s̄be et accidēti p̄abstractōnem
de q̄ p̄cedit̄ zō p̄ rō p̄quid sit d̄icēdū
ad cōfirmatōnem. Ad s̄m p̄quid sit
dicēdū p̄superi d̄ca d̄m ē fuit superius
q̄ zō formal̄ alicui hitus non d̄z s̄ spe
tie nec s̄ gen̄s̄ sufficit̄ q̄ sit uā p̄tribu
tōem et analogiā rō s̄ ētis si sit r̄atō
formal̄ methaphisice erit n̄na s̄ anolo
giā sicut rō s̄at̄atis ē una zō specialis

in medicina hanc ueritatem bene concedo sed ipsi
uolunt probare rationem entis esse unam unitate
quod non se. Ad alias probantes rationem entis
realem. Hoc ad primum cum dicitur quod inclusa quoddi-
tate in ratione quodditate reali est realiter dico
si ista ratio esset bona pari ratione probaretur quod
entis esset ratio. arguitur sic ratio inclusa
quodditate in ratione quodditate ratio est ratio
ratio ratio entis est huiusmodi. a. z. b. patet
sicut sue. igitur ipsi met respondere ad ra-
tionem et ideo ad rationem concedo. a. s. cum dicitur
in minori quod ratio entis includit quodditate
in ratione quodditate reali cuius dico quod ipsi
loquuntur de ratione entis in eodem aut de ratione entis
in spatio si intelligat propositum modo sic. b
est falsa. nam ratio entis ut deductum est nec est uera
realiter si autem intelligat propositum modo sic con-
cedo eis. a. ratio est huiusmodi entis particularis bene
est realiter ut ipsi particulari. s. tunc melius con-
cludit ad propositum ut patet et quod dicitur quod ens
occupat in intellectu cuius rei pro auerem. dico
quod uerum est tamen non pro habebit unam rationem
realem sed sufficit quod quilibet res sit uere ens pro
sua propria et spatiole entitate quam bene con-
cedo esse reale. Ad primum cum dicitur primum motuum
intellectus. a. concessa. a. dico ad minorem quod
ratio entis in eodem sumpta non est primum motus intel-
lectus quia ista ratio non est uera nec realiter nec ista
fuit intentio auerem. s. dico quod aliquod deti-
natum est alicuius predicati potest esse primum
motus intellectus et sic occurrit intellectui et ta-
le bene uoluntur sit est reale id tamen est mo-
net intellectum sed ratio qua ens quod ratio qua
tale est eorum coia sit nobis primo nota ut
dicitur primo philosophorum non tamen pro habet sequitur quod non
entis in eodem sit una sed sufficit quod id sit unum
ens pro sua propria et terminata rationem en-

tis seu entitate et hoc sufficit ad hoc pos-
sit mouere intellectum sed ratio entis. Ter-
tius articulus. Quantum ad tertium dicunt isti
doctores quod omne uerum deum habet esse ue-
rum reale extra animam aduersum extra ens
zōis. Opio scoti et aliorum. Distin-
guit tamen duplex uerum habet est uerum esse unum
in multis et unum pro multis ut igitur uerum habet
esse unum preter multa sic habet esse in intel-
lectu et id uerum dicitur intentionale ut autem uerum habet
esse unum in multis non est in intellectu sed habet
esse extra intellectum in ipsis partibus istud tamen uerum
dicitur reale et est unum est reale preter omnem op-
erationem intellectus cuiusque. Hoc autem ipsi pro-
bat multiplex sed sic obiectum adequatum
scie realiter debet esse reale sed tale est obiectum
adequatum scie realiter. a. nota quoniam scia
realiter non habet sed obiecto aliorum est zōis aliter
est de eodem ratio et pro omni non esset realiter
minore pro dupli sibi auctoritate quia omni
scia deum pro pro ratio sic quia uel sibi scie
realiter et hoc dico sibi de quo non in quo uerum est uerum
uel per se pro pro per ueritas sed per non potest esse
sibi alicuius scie cum particulari non sit scia
non diffinitio ut dicitur in metaphysice. Sed pro
obiectum ad quod potest prececedit omnem
actum intellectus necio habet uerum esse rea-
le extra intellectum uerum est huiusmodi. a. pro quia ob-
iectum ad quod potest non posterior potest
tia et pro omni si pro precedit omnem actum
intellectus nisi enim nostra cognitio inci-
piat a se et obiectum adequatum nisi sibi
non est per se ueritale pro postior ubi dicitur quod
quis sentire sit particulari sensus tamen
ueritale. a. 3o ad id predicamenta sit ueritale
entia realia preter omnem operationem intel-
lectus deum uerum nota quod se sibi ueritale

9
ē uerū ēs reale. tñ. pbat. qm̄ predicam̄
ta s̄t uīfalia qz s̄t gētra gētraliffia
āns. pbat sic dē cōtētū s̄bēte rea' i ut ēs
realeqz dicit̄ s̄ ēs rōis ē nerum ēs rea
le predicam̄ta s̄t hui' ḡ. a. ē aristotilis
ō metaphisice ubi pōit dīuisionē
ētis i ēs zeale et rōnis et postea didit
ens reale i dēcē p̄dīcām̄ta ḡ. 23. 4
si ule n̄ ēēt uerū ēs reale sequeret̄ qz n̄
maḡ. ouenunt duo idīuidua eīdō sp̄i
s̄ rē q̄ duo diuersaz sp̄ietēz. oīs est
falsū ḡ. pbat. oīa. qz si tale nō ēēt ēs
reale duo idīuidua eīdō sp̄i n̄ ouerēt
i aliquo reali i q̄s nō ouerēt duo idī
uidua diuersaz sp̄ietēz et p̄ oīs ex pre
rei n̄ ouerēt. 4 sic diuersitas i re
aliq̄ necēio arguit realē entitatē et uī
tatē cūis istoz. s̄ omni iētēu circum
scripto n̄a hoīs ē dīfusa anatura eq̄ ali
ter eēt rōnū rō z dīfsum didit ēs dē
sufficiētē ḡ. oī iētēu cūis rīpto n̄a ho
mīs z eq̄ hēbūt uītatē realē realr̄ dīf
sam. b. p̄ p̄ iā dēa. a. pbat qz dīfsum
ēē presupponit eē ad s̄se aīe necēio seq̄
t̄ unū qz ēs z unum cōuertit̄ z dē qz ē
iō ē t̄ ibidē dēnitare et uno. 6 si
ule n̄ ēēt uerū ēs reale seq̄ret̄ qz supio
ra n̄ eēt de eētia suoz. i ferioz nec
predicaret̄ eētialr̄ dīp̄sio n̄s ē s̄m̄ḡ
oīa. pbat qz si ule n̄ ē ēs reale tūc oīa
supiora s̄t eētia rōis eētia aūt rōis [nō s̄t
de eētia p̄iculariū existētū extra m
tētū n̄ p̄dicaret̄ d̄ eius eētialr̄ ḡ. 23.
Opio rōis. Hec p̄ n̄ uīz michi possibi
lis cum q̄qd̄ remouetur a sup̄remo
et i fimo uideatur remoueri a m̄dio s̄
ēē reale remouetur abēte cōm̄ z aspe

sp̄ialiffima ut hīcū ē. ḡ. n̄z necēio re
moueri a quobz uli cum oīa alia uli a re
niant mediū iter illa ē tñ aduertēdō qz
de uli possumus loq̄ dupl̄r uel fūdām̄
talr̄ q̄ ad suū esse fundām̄taleqz h̄t i
ipsis rebz uel formaz. p̄tū ad suū esse
formaleqz habet i se si ḡ loq̄mur de u
li s̄ sic dico qz habet uerū esse reale qm̄
p̄icularia q̄ respōdēt uīfali fundām̄
taliffiā eētia realia extra iētēu nec tñ
p̄ h̄ uoloqz habeāt aliquā uītatē realē
extra aīam aliā abīcētōibz p̄iculariū
r̄ ut imagīnat̄ alia opio. s̄ ipse nature
seu realitates p̄iculariū cōsīd̄are pre
t̄ cōditōes m̄e cōrrespōdēt uli funda
m̄tali z d̄nr uli fūdām̄taliter z ista eī
tētio doctoris nostri egidii i scripto de
aīa sup̄ illo uō uīfale qz ē gēsi aut ni
chil ē aut poss̄ ē. Si aūt loq̄mur de u
li fo mō. s. s̄. lūū esse foale qz h̄t i se
p̄bo h̄ ipossibile esse reale extra iētēu
z q̄uis oīs rōes d̄ s̄z fo articulo. pbat
h̄ iō directe pre t̄ nullas addūco notiter
q̄cūoz s̄ sic si ule foaliter sumptū ef
set uī ēs zeale uel eēt iētēus uel ext̄
iētēctū s̄ n̄ pōt eē aliq̄ reale i iētēu
qz esse realeqz ē i iētēu ē sp̄es uel hītus
uel accūs d̄ nullo istoz pōt dīcīqz sit uī
fale zale qz uīfale reale p̄cōsp̄edi
cat̄ eētialit̄ de eis q̄ s̄t extra iētēu n̄z
aūt istoz predicat̄ de hīs. f̄. ḡ. nō pōt
dari n̄ s̄. s. q̄ uīfale sit uerū ēs reale
extra iētēctū qz uel eēt extra iētēctū
tū s̄sistūter ul̄ i h̄ētē n̄ s̄sistūter qz
tūc rediret opio platōis q̄ p̄hs i. pbat
a. p̄posito n̄ i h̄ēt q̄ ut t̄. p̄babo rediret
opio platōis qz plato nō posuit ideās

abstractis esse sō h tñ f esse pp. 2. que
dicebat de aliis ideis dixit ē ideas pre
dicari eēntialr d pteibus zēē qd dicitates
parēz ex quo f appet q idea n erat
abstracta sō pteibus qz illud q predica
t eēntialr tē aliquo n eēt diffictū sine
abstractū ab eo quo predicat Itēz qd
dicitas rei n abstract realr ab eo cui ē qd
dicitas sō solū poit tale ulē esse abstractū
qz tū ad se n aut sō h aut directe poit
iffa opio ut pz itūcti s redibit opimo
pla. 2 sic omē es reale extra aiā
ē unum numō. ulē n ē unū numō s. b.
pz dese. a. pz pboctū omē q ē d. n pōt
dicit q bōctū ibi loqē de pteicularibus tñ
qz tūc peteret pncipitū. eēt ē sūs q
ōe pe ē unā numō z h directe ē petere
pncipiū qz iō ē pteiculare et iō numō
s oz q bōctū accipiat ppōem uiūsali
z ut sit sūs qōe tē extra aiā sit unū
numō nā aliē peteret z sic pz. 3 sic si
uiūsaliē sūmptū foālir eēt aliq reale
seqret q duo ulia eēt duo eētia realia
oñs ē flm s oñā nota ē. nā si ulia s tē
tia rōis beū seqt admittitūdiem unū
salū mltitudo eētiū rōis. pari s zōne
si ulia s eētia realia seqt ad mltitūdiē
uiūsaliū mltitudo eētiū realiam falsi
tas oñs pbat qz genl et spō uere s tū
uersalia et tñ iesse reali posit o nullus
diceret q eēt duo eētia realia. nā illa q
ita se habēt q unum predicaret dealtō
eēntialit n ponit in unū realitē genl et
spēs s hū s h aut n pōt puenire ex a
lio nisi qz i suo esse formali n s portat a
liq reale. 4 si uiūsaliē foālir sūptū ef
set aliqd reale seqret q eēt aliqō totū

reale cōsequēs ē falsum s cōsequentiā
nota qz s aristotilē p phisicoz ulē eōq
dā totū qz mltā cōprehēdit sigēt ue
rū ens reale eēt q dā totū reale oñs
falsitas sic pbat nullū reale habet to
tam eēntiā i qls pte sui h pz iductie in
omib iute habet totā eēntiā suā et rea
litatē iquāls pte sui. nā p dicit q qls sui
pte predicatōe dūe h ē h z eēntialr s
d h pō uz esse dicitōe sanctorū docto
z et phi et comētoris qbus in hac
mā uz esse eōdū dicit ē damaē libro p
ca. xi. oz aut sare q ad ē i re cōsiderare
et ad rōe et cogitatōe igit i oib creatu
ris ipoffalis n quidē re dia cōsiderat
rō aut petri apaulo cōsiderat sepat co
tūtas alia hoz z cōpilatō zōe z cogita
tōe cōsiderat itelligim ē itctū qm pe
trus z paul s f eō nature z comunem
hnt naturā usq s qz illoz al rōale moz
tale ē h ē cōis natura rōe ē cōsiderabil
h damaē. Ad h iō facit comētor p de
aia comētor s dñs q dōmōstrat p h qz ari
stotiles n opiat q dicitōes genrum et
spetiez n s dicitōes r r uliū existētū
extra aiā h s dicitōes r pteiculari
ū extra itellectū h itctus eō agit i eis
uiūsaliatē. Ad h facit q dicit ipse
met xu. methaphisice comētor 4 dñs n
ū salia apud aristotilē s collectō ex pte
cularib ab itctū q accipit i ea similitu
diem z fac ea unā itctōem appet igit
ex dēis ulia esse eētia rōis et nullo mō
realia extra itctū. Rō ad rōes opposi
tas. Ad primā qm in minori q ulē ē
sōm scie real dicitō ulē pōt accipi dup
s. fūdamētalit ul foālir si accipiat

formali. b. e. f. Ma qz ule foza sr sum
tu e pura es r. s. ut sup e aductu. si u
itelligat de ut a fundamētalr sumpto con
cedo q tale r. de e sibi sic realis et tale
bene e ens reale ut dem e z isto modo
currūt. pb. ides illi. b. Ad f. cū d. in
minor q ule e obiectū adeqū potētie
precedē. tū oēm actū i lectua dico sicut
ad p. q. ul itelligūt duli foza sr sum
to uel fundamētalr sūmōitelligit f. a
e qz tale ule fit pacū intellectus z solū
h. e. s. e. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. si autē intelligat fo
m. s. o. c. e. d. i. t. b. s. tūc n. fac. ad. p. p. o. i. t. u. ut
d. e. m. e. z. de. tali. u. l. i. lo. q. a. r. i. s. t. o. t. e. l. e. s. z
p. o. z. z. s. i. d. e. r. t. u. q. n. d. z. q. p. r. e. d. i. c. a. m.
ta. s. t. u. e. r. e. e. t. i. a. r. e. a. l. i. a. s. i. d. i. c. o. q. e. o. m. o.
q. u. o. p. r. e. d. i. c. a. m. t. a. s. t. e. t. i. a. r. e. a. l. i. s. z. u. l. e. e. s. t.
u. e. r. ū. e. s. r. e. a. l. e. p. r. e. d. i. c. a. m. t. a. a. ū. t. s. i. f. o. r. m. a.
l. i. t. e. r. s. o. m. a. t. n. s. t. e. t. i. a. r. e. a. l. i. a. q. z. s. t. q. d. a.
u. l. i. a. s. i. f. u. d. a. m. e. n. t. a. l. i. t. s. t. e. t. i. a. r. e. a. l. i. a. z. i. s. t. o.
m. o. o. t. i. n. t. s. b. e. n. t. e. r. e. a. l. i. q. n. d. i. d. i. t. i. x. p. r. e.
d. i. c. a. m. t. a. e. t. s. i. c. b. e. n. e. o. c. e. d. i. t. q. f. u. n. d. a. m. e. n.
t. a. l. i. t. s. ū. p. r. ū. s. i. t. u. e. r. ū. e. s. r. e. a. l. e. s. z. o. n. o. n.
c. o. n. e. n. i. t. Ad. q. u. a. r. t. ū. q. n. d. z. s. i. u. i. ū. s. a. l. e. n.
e. e. t. u. e. r. ū. e. s. r. e. a. l. e. s. i. n. m. a. g. i. c. o. n. e. n. i. r. e. t. . z.
i. d. i. u. i. d. u. a. s. i. d. e. n. a. g. a. t. z. p. p. b. a. r. o. e. m.
d. i. c. ū. t. a. l. i. q. d. o. c. t. o. r. e. s. q. d. u. o. i. d. i. u. i. d. u. a. e. i. u.
s. d. e. m. s. p. e. i. q. u. i. s. h. a. b. e. a. t. d. i. u. s. a. s. f. o. r. m. a. s.
d. i. u. s. a. s. e. s. s. e. n. t. i. a. s. n. e. n. p. s. e. d. i. f. f. e. r. ū. t. p. l. u. a. s.
f. o. z. a. s. s. i. s. s. o. l. ū. p. p. r. i. c. i. p. i. a. i. d. i. u. i. d. u. a. e. i. a. e. t. z. o.
h. a. t. e. q. z. n. a. t. u. r. a. s. p. e. c. i. f. i. c. a. p. p. s. e. e. s. t. u. n. a. a. c.
c. i. d. i. t. a. ū. t. s. i. b. i. p. l. u. r. i. f. i. c. a. r. i. r. o. e. s. u. p. p. o. i. t. o.
z. i. m. o. m. ū. l. t. i. p. l. i. c. a. t. i. o. n. a. t. u. r. e. s. p. e. c. i. f. i. c. e. i. d. i.
u. s. i. s. s. u. p. p. o. s. i. t. i. s. p. s. e. n. e. p. e. e. n. t. i. a. n. e. c. p. e. r.
f. o. z. a. m. s. i. t. m. p. p. n. c. i. p. i. a. i. d. i. d. u. a. d. u. o. a. ū. t.
i. d. i. u. i. d. u. a. d. i. u. e. r. s. a. z. s. p. e. t. i. e. z. p. s. e. d. i. f. f. e. r. ū. t.
p. f. o. z. a. s. e. t. e. s. s. e. n. t. i. a. s. q. z. n. e. s. p. e. c. i. f. i. c. e. p. s. e.

10
multiplicatē z nullo mō possunt esse u^a
bus s. suppositis dicūt ad rōem q. q. nā
ma ule nō habeat esse reale magis tñ
differūt ex natura rei. z. i. d. i. u. i. d. u. a. c. i. u. e. r.
s. a. z. s. p. e. t. z. q. z. d. i. f. f. e. r. ū. t. p. f. o. z. a. s. z. e. s. s. e. n. t. i. a. s.
q. d. u. o. u. n. i. s. p. e. i. q. s. o. l. ū. d. i. f. f. e. r. ū. t. p. p. r. i. c. i. p. i. a.
i. d. i. d. u. a. t. i. a. e. t. i. t. a. l. i. r. o. e. c. o. n. m. i. t. t. u. r.
f. a. l. l. a. t. i. a. o. m. n. i. s. a. r. g. i. e. a. p. l. i. b. c. a. s. i. s. u. e. r. i. t. a.
t. i. s. a. d. u. n. ā. n. a. m. q. u. l. e. s. i. t. e. n. s. r. e. a. l. e. u. e. l.
r. o. i. s. n. c. ā. a. l. i. q. u. a. q. u. a. r. e. a. l. i. q. u. a. m. a. g. i. s. u. l.
m. i. s. c. o. n. e. n. i. a. t. u. t. a. p. p. e. t. i. s. o. l. u. t. o. e. n. ā. m. a.
g. i. d. i. f. f. e. r. ū. t. q. u. e. d. i. f. f. e. r. ū. t. p. e. e. n. t. i. a. s. q. u. a. m.
q. s. o. l. ū. d. i. f. f. e. r. ū. t. p. p. r. i. c. i. p. i. a. i. d. i. u. i. d. u. a. t. i. a. s. g.
z. Q. u. ā. u. i. s. s. o. l. u. t. i. o. s. i. t. a. p. p. e. n. s. e. t. b. o. n. a.
n. ā. m. i. c. h. i. a. l. i. t. p. o. s. s. e. d. i. c. i. C. u. s. g. z. a. e. a. d.
u. e. r. e. d. i. c. i. q. d. u. p. l. e. x. e. s. i. m. i. l. i. t. u. d. o. q. d. a. e. x.
t. e. n. s. e. c. a. q. d. a. i. n. s. e. c. a. s. i. m. i. l. i. t. u. d. o. e. x. t. r. i. s. e. c. a.
d. z. s. i. m. i. l. i. t. u. d. o. f. ū. d. a. t. a. s. u. p. a. l. i. q. u. o. q. n.
s. t. o. r. o. e. q. u. i. d. d. i. t. a. t. i. a. r. e. i. u. n. i. s. i. p. e. t. r. u. s. a. s.
s. i. m. i. l. a. t. c. u. r. a. d. o. i. a. l. b. e. d. i. e. u. e. l. s. i. m. i. l. i. t. u. d. o.
e. x. t. r. i. s. e. c. a. q. z. f. u. n. d. a. t. s. u. p. a. l. b. e. d. i. e. m. q.
n. e. d. e. i. r. i. s. e. c. a. r. o. e. r. e. i. s. p. e. t. r. i. z. c. u. r. r. a. d. i.
s. i. m. i. l. i. t. u. d. o. i. t. r. i. s. e. c. a. e. s. i. m. i. l. i. t. u. d. o. q. u. e. f. ū.
d. a. t. i. n. a. t. u. r. a. z. s. u. p. a. l. i. q. u. o. q. d. e. t. r. i. s. e.
c. a. r. o. e. r. e. i. a. s. s. i. m. i. l. a. t. e. p. e. t. r. u. s. c. ū. r. a. d. o. i. n.
n. a. t. u. r. a. q. z. q. u. i. s. e. o. z. a. l. z. o. a. l. e. m. o. r. t. a. l. e.
e. z. i. s. t. a. s. i. m. i. l. i. t. u. d. o. e. i. t. r. i. s. e. c. a. q. u. e. f. ū. d. a. t.
i. n. a. t. u. r. a. q. u. e. e. d. i. r. o. e. i. t. r. i. s. e. c. a. r. e. i. e. u. s. e. n. a.
c. u. r. a. z. q. i. s. t. a. d. e. b. e. a. t. d. i. c. i. u. e. r. e. z. p. p. e. s. i. m. i.
l. i. t. u. d. o. a. p. p. e. t. p. p. h. m. z. c. o. m. e. n. t. a. t. o. r. e. e. t.
t. h. e. m. i. x. t. d. i. c. i. t. e. c. o. m. e. n. t. a. t. o. r. x. i. m. e. t. h. a.
p. h. i. s. i. c. e. u. t. s. u. p. e. r. f. d. e. m. e. c. ū. m. t. o. n. o. n. o. q.
u. l. i. a. a. p. u. d. a. r. i. s. t. o. t. i. l. e. s. u. n. t. c. o. l. l. e. c. t. ū. e. x. p.
t. i. c. u. l. a. r. i. b. u. s. a. b. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. q. u. i. a. c. c. i. d. i. t. i. t. e. r.
e. a. s. i. m. i. l. i. t. u. d. i. e. m. e. t. f. a. c. i. t. e. s. u. n. ā. i. t. e. t. ū. e.
q. u. e. r. o. d. e. q. u. a. s. i. m. i. l. i. t. u. d. i. n. e. l. o. q. u. i. t. u. r. i. b. i.
p. h. s. e. t. c. o. m. e. n. t. a. t. o. r. e. t. ū. e. q. n. d. e. i. n. t. r. i. s. e. c. a.

qz a similitudine extrinseca n̄ pōt sūmi
colleccio que sit ulē qz tūc n̄ nisi unū
spēi eēt petrus al' z lapis albus q̄ pe
trus al' z coradus niger q̄ sūm ē q̄ d̄ne
ressitate loq̄ p̄hs d̄e intrinseca similitudi
ne fundata i naturis p̄ticularium z sic
habet p̄positū. Hoc idē p̄ themi' d̄ dicē
tē cōceptus ḡn̄is esse sine ipostasi sum
mati collectos extenui similitudie p̄
ticulariū. ista autē similitudo n̄ pōt esse
extrinseca ut p̄batū ē q̄ fuerūt isti locu
ri desimilitudie intrinseca. Tūc dico ad
p̄positū q̄ sic similitudo extrinseca ar
guit q̄dā cōueniētiā extrinsecā ita q̄ si
militudo extrinseca arguit similitudie
al' cōueniētiā intrinsecā z p̄ d̄ns intrinsece
expte rei magis cōueniūt petrus z cō
radus q̄ petrus et asin' z unus asinus
cū petro q̄ asinus z lapis. h̄ supposito
dico ad formā rōis sicut dicebat i p̄ma
solutoe q̄ quis ulē n̄ sit ens reale maḡ
tū cōueniūt intrinsece exnā rei duo idui
dua eīb' spēi q̄ duo d̄rsaz speciez p̄
similitudinem intrinsecā q̄ habēt p̄fectō
rē iter se z iō i ista rōe ut dicebat cōmi
ent' fallacia d̄ns. Ad q̄ntū q̄n d̄z i. b.
q̄ om̄i intellectu circū scripto natura hoīs ē
distincta ab equo dico si loq̄ de natura
hoīs z eq̄ i cōi sūm ē q̄a ut sic s̄ c̄tia rō
is z n̄ possūt distingui c̄ r̄scripta rōne
si autē loq̄ de natura hoīs z eq̄ i sp̄ali
dico adhuc q̄ ul' loq̄ de natura hoīs ul'
eq̄ reptā i uno hoīe ul' inno equo uel ho
mīs z eq̄ reptā i diuersis hominibus
z diuersis eqs si p̄mō sic cōcedo q̄ tal'
natura h̄t uerā uicātē qz natura hoīs i
no hoīe ē t̄m̄ particularis aut intelligit

fo mō dico q̄ tūc n̄ ē quidditas distine
ta a quidditate equi. s̄ plēs q̄dditates
hominū diuersoz s̄t disticte a plib' q̄d
quidditatibus diūsoz equoz z iō n̄ le
quit q̄ quidditas hoīs ut simul ē i diuer
sis suppositis sit una i re s̄ una 'ut ē i
quols supposito sigillatī accepto ut dic
tum ē p̄ri. Ad ultimā dico q̄ superiora
predicari eētialr de inferioribus pōt i
t̄ligi d̄r. uno mō q̄ ipsam sup̄ fozātr
sumptū predicat de inferiori fozātr s̄
pro sic uā zō pretēdere et iste intellectus
s̄s ē nā tūc seq̄ret q̄ ens reale z c̄s rōis
eēt unū eētialr q̄ ē impossibile. Aliomō
pōt itelligi sup̄ predicari de inferiori
q̄ illud q̄ iporat noīe superioris illud
q̄ iporat noīe inferioris ē unū eētialr
et iste intellectus uerus ē nā cū d̄z hō ē
al' idē q̄ illud sup̄ al' iporat et per
illud inferi hō faciūt unā rē p̄ticularē
per eētialr s̄ ex h̄ n̄ arguit q̄ ulē forma
tr sumptū sit uerū c̄s reale et h̄ de ter
tio p̄ncipale. ad rōes p̄ncipales ad p̄ri' d̄
cum d̄z i. b. q̄ spēs specialissima habet
uerum c̄s reale extra it̄ctū p̄z exp̄mo
articulo q̄ n̄ ē uerū. ad p̄batōem cum
d̄z q̄ spēs specialissima uere z p̄prie est
diffiniquilis p̄z qd ē dicēd' p̄ auctorita
tē q̄dā cōntatoris sup̄ adductā ubi
dicit cōntator q̄ aristoteles nō epinat
q̄ diffinitōes genz et spēz sint diffi
nitōes r̄r aliu existētū extra it̄ctū s̄
intellectus ē q̄ facit unūsalit acē irebus
n̄ q̄ spēs ē diffinibil' nec. put supponit
z stat i ipsis p̄ticularibus extra aiām
exn̄tibus imo sufficit q̄ talia habeāt ue
rū esse reale nec b̄ uā alicu dubitabile

nā cū dīz h̄ ē al' zōale mortale nō ē di
cēō q̄ aliq̄s itēgat unū hoīem cōem
q̄ sit al' rōale mortale. ul' ē n̄ ē ḡnabi
le n̄ cōruptibile et p̄ oīs n̄ mortales
hoīes p̄culares s̄ rōales et corrupti
biles ḡ. Ad f̄ cū dīz q̄ ens cōit sump
tū h̄x uerū esse reale p̄ qd dīcēō p̄icu
larē articulū q̄. s. n̄ ē uerū. ad p̄batōes
cū dīz q̄ ē id q̄ p̄occurrit itēctū. p̄
q̄ n̄ ē uerū p̄ iā oīa i' fo articulo n̄ auc
toritas auicēn fac ad p̄positū ut p̄z i' so
lutōe ultimi argumētū ist' i' articuli
ubi expoīit et declarā h̄ auctoritas f̄ i'
tēōem auicēn et id rō ista m̄n̄ conclu
dit q̄m prima ḡ.

Teriē uē aīa itēctia sit forma
corporis huāi et uē q̄ n̄. si aīa in
itēctia cēt forma s̄bal' corporis huāi
sē q̄ mā p̄ā pōt existerē s̄n̄ forma cō
sequēs ē s̄m̄ ḡ falsitas oīs ul' p̄ auc
toritatē auicēn dīcētis m̄ ē quoddā q̄
n̄ h̄x esse n̄ existerē sine forma. oīa p̄ba
ē q̄z separata aīa rōali a corpore xp̄i uel
fuit alia forma it̄ducta. ul' requiritur
m̄ s̄n̄ forma. ul' requirē q̄ simul cū aīa
eēt alia forma icōposito. p̄ n̄ pōt dīcī
q̄a tūc corpus xp̄i mortuū et uiuū nō
fuit id nūmō q̄ ē cōt' fidē. f̄ n̄ q̄a ut p̄
bat auctoritate auicēn m̄ ē q̄ dā. t̄
tū uō pōt dari q̄z tū esse sit aforma z
m̄ rei sit uīca forma o' thopicōz. re
liq̄ ḡ f̄ q̄ remāsit m̄ s̄n̄ forma h̄ aīe
ē s̄m̄ ḡ. z ad id illud q̄ adueit actu
h̄nti fōz m̄ q̄ iaduētū ei n̄ corrūpitur
nō ē forma ill' ul' erūt p̄les forme s̄
st̄itiales icōposito aīa itēctia ē hu' res
pectu corporis humani ḡ. a. p̄z. b. p̄ba

tur quō ad abas p̄tes q̄ aīa itēctia ad
ueiat actu h̄nti formā p̄z. adueit ē cor
pori aīmato aīa sensitia h̄ q̄ tūis for
ma n̄ corrūpit p̄bo q̄a qd quō corrū
pit aīuo cōt'rio corrūpit h̄ aīa itēctia
n̄ o' trariat aīe s̄ctiue tū q̄z ē s̄ba et s̄be
nichl' o' trīū. tū q̄z ē p̄ficiēs et cōplēs n̄
cōtrariat ei q̄ cōplet' forma sequēs ē
cōplēs precedētē ḡ. In oppositum ē
p̄s i' līa et h̄ id cōfirmat id p̄ q̄ aliqd
distinguit eētialr aquocūq̄ alio non
tū ē forma s̄bal' ei nā actus ē q̄ sepat
.i. actus s̄bal' s̄aiatū distinguit eētialr
ab ianimo p̄ animā itēctiā aquocū
q̄ n̄ tali ut p̄z de se. H̄o in ista qōe tā
s̄ uidēda. p̄ uē mā possit existerē s̄n̄
forma q̄ tāgit p̄mū argumētū. f̄ uē i'
uno composito possint esse p̄les fōzme
s̄bales q̄ tāgit argumētū. tertiu' q̄ que
qō principal'. Quātū ad p̄s dīcūt aliq̄
doctores q̄ q̄uis n̄alit m̄ n̄ possit exi
stere sine forma. sicut n̄ accidens sine
s̄bo uirtute tū dīa pōt esse sine forma
ita s̄bene sicut accūs sine s̄bo. Cui' ḡza
ē aduētō f̄ eos q̄ q̄uis m̄ de se n̄ sit es
in actu fōz m̄ q̄z h̄ h̄x aforma ē tū i'
actu ēctiuo uerū es actualr distinctuz
aquocūq̄ q̄ nō ē mā. ē f̄ eos duplex ac
tus. actus formal' qui ē aforma et. ac
tus ēctiuus qui ē abēctitate cū s̄ h̄ntis
ēctitatē et sic ē ipossibile q̄ aliquid ha
beat esse fōzale et nō habeat actū for
malē qui ē forma ita uē eis ipossibile
q̄ aliquid habeat esse aliquo mō et nō
habeat actū ēctiuū qui ē abesse seu en
titate cū s̄ h̄ntis habētis ēctitatē. Probāt
ḡ isti doctores duas cōclūsiōes. s̄ma ē

quod in materia sua seipse non est pura sicut
autem imaginariis sensibus ueza etitate et ue
ra actualitate et ita distincta actualiter
a potu per quod non est materia. per a dicitur huius supposito
quod unus potest sine aliquo repugnancia face
re actualiter materiam existeri sine forma
Prima conclusio probatur sic omnis effec
tus actus est aliquid actu materia sua materia
est huius generis. a. notum in tanto quod effectus ca
tus actus refertur realiter ad rem et omne
tale est aliquid in materia sua actu. nam sic refertur
presupponit esse ita actu refertur actualiter
esse. b. ponit beatus augustinus xi confessionum
ubi dicit non dubitandum est illam isozem materiam
prope esse nisi quoniam fuit facta actus generis. 2.
sic de quod est in materia sua uerum ens reale per
ens reale diuiditur contra ens rationis et con
trahitur dicit ueram actualitatem et etitate
distincta a quocumque in tali materia est huius generis. b.
per estum est quod materia non est simpliciter nichil aliud
compositum ex materia et forma est com
positum ex nichilo et forma non est ens rationis
quia tunc est compositum ex ente rationis et for
ma generis est uerum ens reale distinctum contra nihil
et ens rationis. a. probatur per philosophum quod dicit quod
totum res habet in entitate tamen habet in actua
litate et potest quod est uerum ens reale dicit
ueram actualitatem quod est dicitur. 3. sic omne quod
est bonum aliquid est aliquid in materia sua materia est
huius generis a. per quod ens et bonum contrahitur
materia est augustinus in re materia bonum quod dicit quod
si bonum aliquid est forma proculdubio bo
num aliquid erit capacitas foris capacita
te forme uocat materiam generis. 4. si materia in
materia sua non diceret actu aliquid etitate sequi
retur quod compositum ex materia et forma
est totaliter simplex et nullo modo con

positum omnis est simpliciter generis falsitas omnis nota
probatur materia. de illud igno non est huius una ef
fentia est realiter simplex et nullo modo con
positum nisi materia non est actu materia actu d
teriatu incomposito non est huius uera eentia. s
forma generis. per a conclusio probatur sic quocumque
aliquid adiuuere conuicta sunt per materia nam sepa
ta et quodlibet illorum quod tunc ad obseruato
nem sui temperat actus unus potest indifferen
ter facere unum sine alio. materia et for
ma sunt huiusmodi. b. quo ad unam partem est no
ta per philosophum conclusio. s. quod materia et for
ma sunt per philosophum materia nam sepa
ta est materia et forma et omnia entia de
modo temperat actus totaliter quantum ad
sui consideratorem. nam sic unus est omnium ca
tor ita considerator a. probatur nam non uerum ad
necesse requiritur ad huius quod una possit existeri
sine altera nisi sit distincta realiter ab alia
et quod totaliter a solo deo temperat quod tunc ad
sui consideratorem istis duobus positus nul
la implicat contradictionem unum fieri sine alio
et esse et per omnes potest fieri actus. 2. ad id
in essentialiter ordinatis per plus et potius non
repugnat in se et foris per esse huius
posteriori et per omnes poterit actus fieri et
considerari sine illo materia et forma sunt essen
tialiter ordinata et materia ordine non est per
forma generis a. uerum nota res est materia satis cla
ra. nam id quod recipit alium ordine non est pre
cedit ipsum. materia recipit formam et non
eodem modo est materia sit similis eata cum foris
forma tamen eata est imateria et recipit in
ipsa et non eodem modo generis. 3. non minus temperat
accidens ab alio quod materia a forma. b. per quod
magis distat quodcumque accidens ab alio om
nia ab alia sunt obitate ista temperat

tia pot' deus facere actuali' existere ac
 cidēs sū sba ut p' sacramēto altaris
 g' n' obstāte temp' dētia m'e aforma po
 test' deus facere mām sū forma. 4 ad
 rō sic sēbz itēctus adfozas itelligibiles
 ita mā ad fozas s'ibiles & cōntatorē
 s'posito q' itēctus nullā fozam itelligi
 bilē recipet sic nullā spēm itelligibiles
 q'uis sit pura po^a itelligibilū ad h' eēt
 ūa nā et ens. g' posito q' mā nullā reci
 pet fozmā adhuc in nā sua eēt aliq' es
 et p' dñs deus pot' eā facere sine forma

Opio cōis et Egidu. Quāuis h'
 positō si magnoz et at'bnat poē diē
 h' totū qa mlta pla pot' facere q' itē
 tus nō itelligere tñ qz tota difficultas
 hūl qōis st at icognoscēdo qd p'fe i' r'
 noie mē id arco n' asserēdo s'gza dispu
 tatōis pono duas cōclusiōes oppoitas
 p'ctis duabz. Prima ē q' mātia nul
 la remundo dicit actualitatē n' fozalē
 n' aliā s'ctm ē po^a pura ignē etū. fa
 ē q' supposito q' mātia sit tñ pura po^a
 ignē etū q' deus nō pot' facere mātia
 sine forma existere. Primā cōclusio
 nem p'ho quadup² et s' sic aut actus et
 po^a differunt rōalit' in mā aut nō. si n'
 g' rōē & rōē ē in po^a et in actu q' ē ipole
 ut p' ix meth^{cc} si aut' o'z q' differunt
 realit' aut ut q' d' rōm mē. aut actus
 tenet rōm mē et po^a rōm forme. aut
 po^a tenz rōm mē et actus rōm forme
 p'z d'ntione s'nticēti. si dicat q' utrūq'
 tenz rōm mē cū mātia i quātū mātia
 sit ipo^a. uerus actus i qmctū actus erit
 ipo^a q' ē oppo^m i adicōro si actus tenet
 rōem matie et po^a locū forme clar' se

q' p'dēm icōueniēs v' q' actus i qmctū a'
 tus ē uere ipo^a. si uere tē' tertiū et di
 cat q' po^a tenet locū matie et actus lo
 cū forme seq' q' māteria i qmctū māte
 ria habebit formā et siml'r u'z opposi
 tum i adicōro reliq' g' q' māteria ē po^a
 pura et q' nullū actū icludit it'nece. fo
 si māteria haberet aliq' actū tēse se
 q' rē q' ex māteria et forma non fieret
 unū p' se dñs ē s'lm g' dñā p'bat. qm' ex
 rebz existētibz actu h' unū sit ipotētia
 ad aliud nō pot' fieri tertiū h' p' accidēs
 eo ē q' hō ē i actu et albedo istis duobz
 nō pot' fieri unū h' p' accidēs. si g' māte
 ria ē aliq' actū et forma sit sēz rōg'
 3° omē recipiēs tēbet esse tēnudatum
 a nā recepti & p' h' s' māteria ē recepta
 ua oīum fozmaz q' s' q' dā actus. g' tē
 bet esse tēnudata oī actu et p' dñs n' di
 cit aliq' actū p' istā rōem p'bat p' h' q'
 itēctus rebz esse tēnudatus oīi spetie
 itelligibili sū forma et g' pari rōe rebz
 esse tēnudata māteria oīi actu. nec ua
 let si dicat q' māteria ē tēnudata oīi
 actu fozali qa tēbet recipe fozas q' s' q'
 dā actus fozmales. nā actus formal' l'
 ēctiuus ul' diuidunt' ex oppoito ul' s'
 d'p'ata ul' s' ad iuncē sic s' p' et infer'
 o'z d'nat. nō pot' dari s' qa tūc actus
 fozmal' nō eēt actus ēctiuus z p' dñs
 forma. cū sit q' dā actus fozmal' nō ha
 beret actū ēctiuū nec eēt ens & nō pot'
 dici nā si isti actus essent d'p'ati habe
 rēt aliq' cōesup se sic hō z aliū h' aut ē
 ipole qa cū actus ēctiuus cōūrat' tūz
 ente p' eos nichil possēt esse cōe actui en
 ctiuo z fozali si ūo tē' tertiū q' actus

b. 2

formalē sup̄ ad actū ēritiū ul' eō
ul' p̄m ū n̄ qz tūc haberet actū forma
lē cū h̄z ēritiū q̄ negat si autē. s. qz ac
tus ēritiū sit sup̄ ad actū fozalem
opteret qz tūc ēaret aliq̄ alīū accū
cōdiū sū ul' actū fozmalē cōtēctū s̄ ac
tū ēritiū. eo ē ip̄o qz al' ē sup̄ ad hō
nē oꝝ dare s̄ alī q̄m dā alīa ip̄em con
diū. i. cōt' hōiem n̄ pōt dici ūq̄ aliq̄d
sup̄ ad ad n̄ cōtīnat s̄ se i^o et aliq̄d
ad. at̄ illud eēt sup̄ respectu sui ip̄
qz ē icōueniēs. S̄ dare i' noiare talē ac
ē tota r̄ ip̄ole n̄ uocaret eū actū potē
ita p̄ sic ēs dicit iactū z po^{as} sic accū
ēritiū qz ē equal' ābitus cū ente dīdi
tur iactū fozmalē et potētialem sine
mālē. S̄ autē dicitur ē cōt' dīctōem im
plicare. nā ex quo actus et po^a ex oppo
sīto dīdūt dicere actū potētialem esse
ē i' plicatō cōt' dīctōis q̄ ip̄ossible ē ac
tū ēritiū esse sup̄ ad fozmalē. nullo q̄
mō pōt dici qz m̄ ē tenudata omī actu
simp̄ et p̄ oīs mañt rō p̄ma i' uigore
suo. S̄ si mā tēse haberet aliq̄ ac
tum seq̄ret qz eēt i' q̄ dicitate suppositi
oīs ē s̄m et cōt' p̄m. sola ē forma dī
ct' q̄ dicitatē suppositi et ē req̄ dicitate
ipsius oīa p̄bat nā qdquo ē reactuali
tate rei ē req̄ dicitate ip̄i ut p̄z 2° me
thacē. si q̄ mātia tēse diceret aliq̄
actū eēt reactualitate suppositi et per
oīs req̄ dicitate qz ē ip̄ossible. S̄m
cōclūsiōem p̄bo p̄ rōibz. p̄ma ē ista tē
us n̄ pōt sup̄lere uicē cāe fozmal' i' for
mātis q̄ nō pōt mātia sū forma face
re. añs notū ē. q̄muis ē tēus possit sup
plere uicē cāe extēse ut efficiētis uel

final. nō tñ pōt sup̄plere uicē cāe i' n̄ se
ce ut mātia ul' fozmal. s̄ ē arguēt i' eo
maximā i' p̄fecōem oīa p̄bat. nā ex quo
mātia tēse nullā habet actualitatem
ut p̄batū ē ip̄ma cōclūsiōe nō pōt actu
existere n̄ habeat esse actuale p̄ forma
q̄ forma ē actus rei ul' p̄ aliq̄o qz sup
pleat locū forme. cū q̄ tēus nō sit foza
i' formās si nō pōt sup̄plere locū cāe ul'
tal' fozme nō pōt mātia actu facere
existere sū forma nā si possit actu eaz
facere sū foza ponat qz faciat. peto ista
mātia habet actu esse ut sup̄poit. s̄mō
habet esse ase ut p̄botū ē sup̄. illud q̄
esse actuale ul' ē ip̄se tēus. uel, aliq̄d dī
stīctū ab eo nō ip̄e tēus qz ut dīz i' ante
cedēte tēus nō pōt sup̄plere uicē cāe
fozmal' i' fozantis. si dicat tale esse dīstīc
tum a tēo habet p̄poitū qz illud tale
esse ē fozma et sic mātia nō ē sine foza
q̄re. 2° effectus fozmal' nō pōt aliqua
uirtute esse sine cāe fozmal' sua. n̄ ē po
tēst aliq̄ uirtute esse aliq̄ cor̄pus albū
sine albedie z sic tēsingul. s̄ effectus p̄
p̄ri fozme ē dare esse actu. q̄ ip̄ossible
ē aliq̄ uirtute mātia sine fozma esse ac
tualr. 3° qz illud esse qz haberet mā
tia sine forma ul' eēt s̄bale ul' accidēta
le nō pōt dari accidētale qz nullū esse
accidētale pōt dari nisi p̄ forma accidē
talē. 4° n̄ pōt itelligi aliq̄d ef
se albū sine albedie dī. q̄ mātia nō ha
bet illud esse accidētale nisi p̄ fozam
accidētalē. 5° tē i^o esse nō pot esse s̄bale
qz esse s̄bale nō mīn̄ tēpendet a forma
s̄bali qz esse accidētale a forma accidēta
li. s̄esse accidētale neciō p̄supponit

dētibus añ dētis. p^a ē q̄ unitas specifica
hītus scientifica summit̄ ex unitate sibi
atēq̄i formalit̄ sumpti. Secūda dō
ē q̄ tal̄ unitas n̄ pōt summi ex alio et
alio mō specifico cognoscēdi. Si autē
loq̄mur de specificatōe intrinseca dico q̄
scīa nō specificat̄ a sibi n̄ a mō cognos-
cendi. s̄ se ipsa p̄ essentia suā formalit̄
specificat̄. Primā conclusiōez sic probō
du². s̄ sic se h̄z m̄sa intrinseca ad speci-
ficatōe intrinseca ita se habet m̄sa extrinseca
ad specificatōe extrinseca s̄ prop̄a m̄sa in-
trinseca esse rei specificat̄ rē intrinseca ut
dīa spēs unitas mīma ḡ. p̄p̄a m̄sa extrin-
seca essentia alicui specificat̄ illud extrin-
seca. s̄ s̄bm ē. p̄p̄a m̄sa extrinseca scīe s̄z
p̄hm q̄ et t̄cimo m̄tate ubi dicit q̄ sci-
bile mēsurat sciam certum ē q̄ ē m̄sa
p̄p̄a scīe ḡ. Secūdo p̄ illud ostendit̄
aliquid i esse specifico p̄ q̄d distinguit̄ ab
aliis specificis. h̄ app̄z q̄a rō ē p̄ncipiuz
ostentatiuū et distinctiuū. s̄ scīa q̄cūq̄ di-
stinguit̄ specie ab aliis scīs p̄ s̄bm atēq̄
tuz formalit̄ ut p̄z q̄ de aīa secant̄ scīe
quēadmodū et res. Et d̄firmat̄ ista po-
sitio p̄mo postioz quia scīa una ē unū
ḡnis sibi. Secūda dō p̄bat̄ dup². p̄mo
quācūq̄ aliquid cōe s̄b ordinate q̄z una
repēdet ab alia cōcurrūt ad unū effectū
maḡ p̄ se repēdet effectus a tā impēdē-
te q̄ a repēdente s̄ ad diuersitatē speci-
ficā hītus scientifica d̄currūt diuersitas
modi cognoscēdi et diuersitas obiecti
cognoscibil̄ a lietas modi cognoscendi
repēdet ab a lietas obiecti cognoscibil̄
ḡ diuersitas specifica hītus p̄ se repen-
det maḡ ab a lietas cognoscibil̄ obiecti

10
q̄ ex a lietas modi cognoscēdi. a. ē no-
ta de se. b. p̄ omne illud q̄ pōt diuer-
sis modis cognosci ē diuisimote cognos-
cibile. alit̄ intellectus cognosceret q̄ ipossi-
bile ē cognosci q̄d implicat et p̄ oñs non
pōt assignari diuersitas i mō cognos-
cēdi sine diuersitate aliq̄ ex p̄te obiecti
cognoscibil̄. p̄z n̄ ē q̄a intellectus aliter et
alit̄ intelligit̄ obiecta s̄ alit̄ et aliter in-
telligibilia. imo p̄ oppositū q̄a obiectū
ē aliter et alit̄ intelligibile id circo pōt
i intellectus aliter et alit̄ ipsū intelligere et
p̄ oñs diuersitas modi cognoscēdi repē-
det ex diuersitate obiecti cognoscibilis
ḡ. Secūdo ad rō si diuersitas mo-
di cognoscēdi sufficit ad diuersitatem
specificā scīaz sequeret̄ q̄ veritas eīd
cōclusiōis nō pōt sciri iead scīa diuersi-
mote. oñs ē s̄lm q̄z scīa natural̄ pōt d̄
mōstrare eā d̄ cōclusiōem diuersis mo-
dis sibi p̄ opposita ḡna causaz ḡ et añ
cedēs oñs nota ē de se. Tercia cōclu-
sio probat̄ dū². p̄mo nulla res specifi-
cat̄ intrinseca illud q̄ ē ei totalit̄ extrinse-
cum. s̄ s̄bm scīe. s. scibile ē ei totalit̄ ex-
trinsecum ḡ. a. ē nota de se. b. dup² p̄z
Nā scibile realit̄ distinguit̄ a scīa. s̄ si
obiectū specificaret scīam specificatōe
intrinseca seq̄ret̄ q̄ omne obiectū cognosci-
bile eēt q̄litas ex̄ns i intellectu. oñs ē s̄z
ḡ oñs p̄z. Nā tū illud q̄ specificat̄ intrin-
seca rē sit de essentia eī si obiectū h̄ mō
specificaret scīam eēt de essentia eī z p̄
oñs esset qualitas ex̄ns i intellectu. Restat
ḡ respōdere ad rōes alteri opionis ad
p̄mā probatē primā cōclusiōem dicit̄
q̄ oñs n̄ ē uera Nā nō ē simile d̄opioe

et scia et duabz scis opio nãq̄ ñ distin-
guit a scia p̄ s̄m s̄ p̄ m̄es. Due autem
scie distinguit ab iurē p̄ obiectū nō per
m̄diū et rōo p̄cūq̄q̄ due scie differat
iter se maḡ tñ cōueniēte p̄ opio z scia et
tñ scie q̄cūq̄ distinguit p̄ obiecta conue-
niūt i gñe s̄b quo nō cōueniūt opio et
scia et tñ scie q̄cūq̄ distinguit p̄ obiecta
opio aut z scia nō ñ p̄ mediū potunt. ḡ
opio et scia esse ex eod̄ obiecto formalit̄
sumpto due scie m̄ime q̄ t̄clarari pōt
i simili ḡnis nãq̄ risibile magis cōue-
niat cū rudibili q̄ cum quātitate. q̄a tñ
p̄p̄e passiōes distinguit p̄ s̄ba et accidēs
cōe nō distinguit a p̄p̄o p̄ s̄m s̄ p̄ s̄ q̄
ē oriri ex p̄p̄is principis sp̄ei i^o circo
poterūt esse risibilitas et q̄ritas i eod̄
i quo nō se cōpatiūt risibilitatis et ru-
ditatis et ita ē i p̄posito. opio ḡ et scia
poterūt esse i eod̄ s̄bo s̄ necēo differūt
in medio. p̄cedit ē scia p̄ mediū necessa-
riū. opio p̄ m̄es cōtingēs. due autē scie
dueniūt i s̄b q̄ ē h̄zē m̄diū necēiū. s̄ dif-
ferūt necēio i s̄bo ḡ nō cōcludit rō. Ad
s̄m dico q̄ illa diuisio ē i s̄ufficiēs q̄a rō
formal̄ obiecti respectu oīuz cōsiderato-
rum i scia ñ ē necēio rō sp̄ca ñ ḡnis ñ
entis s̄ ē rō aneloga ul̄ p̄ attributiōem
ē una. sanitas ē ad urmā cibū et aīmal
ē una rō aneloga et tñ ē rō formalis
obiecti medicie. Ditas ul̄ gl̄ificatio ē
una rō omniū cōsideratoz i theologia
p̄ attributiōem et ē rō formal̄ i theo^a ḡ
nō cōcludit. Ad s̄m i rōnē se cōclusiōis
dico q̄ ma^z ē simp^r falsa. p̄batio ma-
gis cōcludit oppoīitū q̄ p̄posito q̄a ex
quo om̄a scie p̄ficiūt i c̄ctū nō pōt eaz

diuisitas summi ex aliquo qd̄ se t̄ctat
ex p̄te i c̄ctus s̄ summet̄ penes illud
i quo h̄z icōpossibilitatē et h̄ ē s̄m ut
patuit. Ad s̄m qd̄q̄ sit t̄. b. diuēd̄ q̄
maior summit flm̄ et suppoīto q̄ nō
summeret flm̄ nō ē a cōpropoīitū. q̄n ē
d̄z q̄ d̄ze sp̄ce didunt rōem ḡnis for-
malē diuēd̄ q̄ flm̄ ē. rō nãq̄ formalis
ḡnis nō didit p̄ d̄zas cū tota rō ḡnis
reseruet̄ i q̄b sp̄etie. d̄ze ē ñ diminiūt
aliqud̄ d̄ rōe ḡnis s̄ sup̄ illā addunt se
ipsas ut rōnale nō tollit aliqud̄ ab hoīe
ex rōe alis s̄ addit se sup̄ al̄. T̄erū ē q̄
p̄ h̄ac additiōem tollit ābitus alis q̄a
aīal rōnale nō h̄z ita magnū ābitū sic
al̄ qd̄ ē gen̄ s̄ aliud ē ābitus et aliud
ē rō formal̄ ḡnis. cōcesso tñ q̄ s̄ d̄m
eēt uerū nō ē ad propoīitū q̄a ñ q̄runt̄
hic ex sp̄ificatiōe i r̄i s̄eca que summit̄
eēt^z a d̄za. t̄lis ē sp̄ificatio non ē ñ p̄
eēntiā rei et isto mō sic cōsum̄ ē ñ ab
obiecto ñ a mō i c̄lligēdi diuisificatur
s̄ se ipsis formis ḡ ñ ē ad propoīitum
Ad d̄m p̄bi et cōmētatoris dicēd̄ q̄
isti modi diuisi diffinēdi et t̄clarandi
q̄ regrunt̄ ad diuisitatem sciaz̄ nichil
aliud s̄ q̄ t̄mini et propoīitiōes p̄ofe-
cuis scie ex q̄b t̄bent dari diuisiōes
diuisitatis talis diffinēdiōem
facit diuisitatis sciaz̄ diuisiaz̄ et q̄a p̄n-
cipalr̄ distinguit̄ penes obiecta reliq̄t̄ q̄
scie distinguit̄ per obiecta et r̄eo auctori-
tas facit magis ad propoīitū q̄ ad op-
poīitum. Sect̄o articulo. Ad s̄m in
quo gñe c̄e se h̄z s̄m adsc̄ctiā ut sp̄ci-
ficat ipsā d̄nt aliq̄ i gñe c̄e efficiētia
Alu q̄ in gñe c̄e final̄ motiū istoz̄

14
ipsa aut po^a simp² tenecessitate exclu-
dit omem actū q^z p^z nā sicut se h^z po^a
pura i aliquo g^{ne} adactū illi g^{nis} ita
potētia puza a o actū simp². s^z po^a pu-
ra i aliquo g^{ne} excludit oēm actū illi
g^{nis} s^z po^a pura i g^{ne} entū excludit
simp^r omem actū illi g^{nis} tā forma-
lē qm qdditatuū et qa m p eos ē hu-
ius g^z. cōcedo eis. a. qa ut p^z ē cōt^r eos
s^z cū d^z i. b. q^z poitō q^z itctus nullam
spēm itligibilē recipet s^z dico q^z nerū
ē eo q^z itctus sit ipura po^a i tali g^{ne}
q^z nō ē po^a pura simp^r. matia aut nō
solū ē po^a pura simp^r i g^{ne} s^z simp^r in
mo 2° nō seq^r exp^rmissis imo totū op-
poitū. nā sic itctus tenudatus oī foza
itligibili qa ē pura potētia itali gene-
re nullo mō ē actu itctus ita m. qa ē
pura potētia simp^r si tenudat oī for-
ma nullo mō d^z actu ens. Secū^o
articul^o. Quātū a o s^z articulū dicūt
aliq^z doctores icomposito ex matia et
forma o necessitate ples fozas sbales
esse. isti aut s^z diuisi nā qdā eoz^z dicūt
solū ihoie esse ples fozas sbales. Alii
nō solum dicūt i hoie s^z in quols aiāli
Opio anglica et minor^z. Alii di-
cūt s^z i quols cōposito absolute oīs g^z
isti doctores cōcordāt i s^z q^z ihoie alia
ē foza sbalis p qm ē hō et alia p q^z
est al^r et sic de singulis. nā ad cōpetit et
eēntial^r et itnsece i quātū ē sba et ad
iquātū corpus et ad iquā^r al^r et aliud
iquātū hō. Hic autē cōcludem pbat
multiplicat. s^z sic qdā cōpetit hōi per
formā pquā ē hō cōpetit s^z iquātū hō
s^z suppoitō q^z icōposito nō sit h^z una for-

ma sbal qdā cōpetit hōi cōpetit s^z p
formā pquā ē hō seu iquātū hō s^z dō ē
flā g^z aliq^z pmissa^z nō. a. ista ē tēle est
nota nā ex p^zposito predicati test^r s^z b^z
illud q^z nō cōpetit hōi i quātū hō nō s^z
pōt cōpetere p fozmā p quā ē hō g^z. b.
ē flā s^z nō ē flā s^z itate suppoitō q^z si iho-
mie nō eēt h^z una forma et p illam ē hō
qdā ei cōpetit totū cōpetit sibi p^zistā
formā. q^z nō habet aliā reliq^r g^z neces-
sario idē suppo^r esse flm. s. q^z icōposi-
to tm sit una forma sbal s^z g^z ples in
cōposito. 2° adueiente aiā itctua cor-
pori humano ul^r cedit ei aiā s^z itua nel
maneq^r siml^r cū ea. s^z nō pōt dari reliq^r
g^z s^z et erūt ples forme sbales icōposi-
to. pbat assumptū nā si aiā s^z itua ce-
dit ipsi aiē itctie ul^r cedit anquā itro-
ducat itctia ul^r post ei^r itroductionem
ul^r i eodē istati s^z itua cedit i quo itctia
itroducat q^z nō ē dare m^zidum nō pōt
dici q^z an q^z sequeret q^z matia possēt
existere actu p illo tūc sine forma q^z ē
i suemēs si aut dicat q^z post habet ppo-
situm q^z i aliquo nūc s^z due fozme
icōposito et sic ples et ea o rōe semper
possunt si autē tē^r tertū q^z i eodē istan-
ti cedit s^z itua s^z. seq^r magnū icoueī
ens s^z q^z unum z idē s^z m iuno et eodē
istati eēt et nō eēt rōe forme cedentis
nō eēt et eēt rōe forme itropuc ente
tunc ul^r i illo istati aiā s^z itua eēt tota
ext^r corpus ul^r tota incorpe ul^r p^zim in
corpe et p^zim ext^r corpus si tē^r p^zim^z
habet ppositū nā illo eodē istati cum
aiā itctua sic itroduceda siml^r erūt
due forme i eodē si tē^r s^z euidēs cont^r

dictō q̄a i illo nō cedat s̄ticia in quo to
ta ext̄ corpus ē q̄z cū cessit r̄p̄tito i eo
dē ist̄ati c̄t̄et et n̄ c̄t̄et. Itē si aliquo
ist̄ati ē ext̄ corpus total̄ nec̄tio sep̄ata
fuit int̄pe ac̄oꝝ ē alio ist̄ati et cū it̄
duo ist̄at̄ ia cadat r̄p̄s̄ m̄diū i isto in
ist̄ati man̄ret m̄ actu s̄n̄ forma p̄e inc̄o
ueiens. si aut̄ d̄t̄. t̄tū seq̄t̄ magnū in
c̄oueiens n̄ t̄tū i illo ist̄ati una forma
eēt c̄ōm̄idia q̄e total̄ ir̄ōale. nullo
ḡ mō n̄z possibile q̄ aīa s̄ticia cedat in
t̄ct̄ue et p̄ oīs man̄t cū illa et sic d̄t̄
ad ultimū erūt p̄les foꝝe ic̄oꝝito. 3°
ad id si in hoīe nō eēt nisi una forma
s̄bal̄ seq̄ret̄ q̄ n̄ eēt ḡn̄atus oīs ē fl̄m̄
ḡ oīa p̄bat̄ n̄ n̄ eēt ḡn̄atus r̄ōe m̄e
q̄z mā ē iḡn̄abil̄ et incorruptibil̄. 4°
m̄e n̄ r̄ōe forme q̄z si in hoīe n̄ eēt h̄
una h̄ eēt aīa int̄ct̄ua s̄aīa int̄ct̄ua
n̄ ḡn̄at̄ s̄educit̄ ab ext̄ p̄cat̄ōem nichil
ḡ h̄z p̄q̄ possit̄ dici ḡn̄atus h̄ aut̄em
im̄pole ḡ. Sic im̄pole ē corruptibil̄ et i
corruptibil̄ in aliquo id̄p̄t̄ficari alit̄
c̄ōt̄dictoria de eod̄ ūs̄ficar̄e s̄t̄icū
et int̄ct̄uū sep̄ant̄ sic corruptibil̄ et i
corruptibil̄ s̄ p̄m̄ 2° de aīa ḡ im̄possi
bile ē s̄t̄icū et int̄ct̄uū id̄p̄t̄ficari i
aliquo cū ḡ recipiāt̄ in hoīe erūt ibi di
st̄incte et p̄les ḡ. Preter istas n̄ales
r̄ōes adducit̄ theologice p̄bantes in
corpe x̄p̄i esse aliā foꝝam s̄bal̄e preter
aīam int̄ct̄uā. s̄ sic si in x̄p̄o eēt t̄m̄
una forma s̄bal̄ seq̄ret̄ q̄ maltari n̄ es
set̄ū corpus x̄p̄i s̄ formā ax̄p̄o n̄c̄b̄ ē
d̄t̄a oīs ē hereticū ḡ. oīa p̄bat̄ sic n̄
si i x̄p̄o eēt t̄m̄ una forma s̄bal̄ nec̄tio
q̄d̄q̄ eēt in eo n̄ ē veritas n̄ aīa r̄ōal̄

ul̄ m̄ sola ul̄ aliq̄ acc̄is h̄ p̄z in tuenti
h̄ supposito p̄bat̄ oīa sic. c̄ōs̄io panis
i corp̄ x̄p̄i aut̄ ē c̄ōuersio panis i diu
nitatē aut̄ ē c̄ōs̄io in aīam r̄ōalē. aut
in māz solā. aut maliḡ acc̄is p̄z ex sup
posito n̄ p̄t̄ dici q̄ sit c̄ōs̄io in veritatē
veritas ē ab̄c̄m̄i c̄ōs̄ic̄e et uariatōe est̄
abstracta. n̄ 7° p̄t̄ dici q̄ sit c̄ōs̄io in
aīam r̄ōalē. n̄ oīe i^o in quo sit c̄ōs̄io
ē ibi ui sacrām̄ti aīa aut̄ r̄ōal̄ ut tenet̄
aboīm̄ibz s̄ fidē n̄ ē ibi ui sacrām̄ti s̄o
lū ex n̄ali c̄ōcoit̄atia. un̄ c̄ōt̄ d̄z a doc
toribz q̄q̄ c̄ōsec̄s̄et̄ in t̄duo consec̄s̄et̄
corpus s̄n̄ aīa. tal̄ ḡ c̄ōs̄io nō fit i aīa
m̄ r̄ōalē n̄ p̄t̄ fieri maliḡ acc̄is. n̄az
sp̄ali noīe h̄ c̄ōuersio b̄n̄ d̄ca uocatur
t̄n̄s̄t̄it̄iatō q̄z̄inea t̄s̄t̄it̄iat̄ s̄ba pa
nis in s̄bam corp̄is x̄p̄i. ul̄t̄ n̄ p̄t̄ dici
q̄ h̄ c̄ōs̄io sit in solā m̄am p̄p̄ta ūba
nob̄ ax̄p̄o d̄t̄a uerboꝝ x̄p̄i forma h̄
h̄ ē corpus meū s̄ sola m̄ n̄ p̄t̄ dici h̄
n̄ corpus n̄ meū ḡ im̄possible ē talē c̄ō
uersiōem i solā m̄am esse assumptū p̄
bat̄ sic. i^o cui oīa s̄na c̄ōp̄erit̄ esse indi
st̄inctū et dist̄igui p̄ a^o am̄cto dist̄in
guitio n̄ p̄t̄ dici h̄. cū h̄noiet̄ dist̄inctō
nē m̄ sola ē h̄ui. n̄ t̄na s̄ua n̄ s̄ conpe
tit̄ dist̄o aliqua s̄tota s̄ua dist̄inctō ē a
forma. n̄ actus ē qui dist̄iguit̄ lam̄ōta
ḡ forma nullū pot̄t̄ dici h̄. ul̄t̄ n̄ po
terit̄ dici corpus. n̄ si sola mātia pos
sit̄ dici corpus ul̄ eēt corpus in q̄m̄t̄ita
te ul̄ inḡne s̄be nō p̄t̄ dici corpus s̄ q̄z
eēt acc̄is q̄ ē fl̄m̄. n̄ p̄t̄ dici corpus de
ḡne s̄be. ē duplex corpus de ḡne s̄be
s̄. corpus q̄ p̄se ē im̄p̄d̄ic̄am̄to z cor
pus q̄ ē al̄ta p̄s̄ c̄ōpositi q̄z tale corp̄

¶ *phm* *2e* *caia* ē corpus organizatū
 ē ē aīa actus corporis *xl*. sola autē m̄
 n̄ ē corpus organizatū. h̄ ē puenit abali
 q̄ forma *xl*. Itē cū corpora iāimata
 sint cōposita ex matīa z forma si sola
 m̄ diceret corpus. corpa iāimata essent
 cōposita ex corpore et forma q̄ flm ē nul
 lo q̄ mō pōt dici corpus. Itē poito
 q̄ si sola matīa ēēt corpus n̄ pōt dici
 corpus m̄m ē ē matīa q̄tū ē tēse una
 iōm: by et tēse nō habet q̄ n̄ sit hui? ul'
 illi h̄b̄ habet a forma. amota q̄ forma
 posito q̄ ēēt corpus nō possēt xps di
 cere h̄ ē corpus meū h̄ ualre in xpe q̄
 nullo mō ē imaginatō nullo q̄ mō ial
 tari ē corpus xpi. ¶ forma axpo nob̄ ē
 dictā et sic pz *oña*. *Ar* tūcātō tātū picu
 lū neciū ē ponere icōpoitoples fozas
 sbales. *Opio* *Egidu* et *cois*. Hec
 aut poitio q̄muis habeat appētes rōs
 non uā michi necessaria nec aliquo mō
 uera. Tenōq̄ iōmī cōposito ē tm̄ una
 forma sbal. h̄ac aut cōclnsiōem pbo q̄
 dupl'. ¶ sic si icōppsitō ēēt ples foze
 sbales seq̄ret q̄ supiora n̄ predicarent
 ēēntialr tē ifezioribz *oñs* ē flm q̄ *oña*
p². nā iōmī predicatōe ēēntialr predi
 catū et sbm dicūt unū ēēntialr uel pre
 dicatō ēēt flā ista ē predicatō nō ē ēēn
 tial sbenoiatia hō ē albus q̄re q̄a hō
 et albedo nō s̄t rōe pēntiā s̄ si ihoīe
 ē alia forma p̄ q̄ ē corpus et alia p̄ q̄
 ē al' et alia p̄ q̄m ē hō nūq̄ predicatū
 et sbm faciūt unū ēēntialr. dicēdo enī
 hō ē al' forma q̄ iportat p̄ li al' et for
 ma q̄ iportat p̄ hō sbm n̄ s̄t unū ēēntialr
 i mo s̄t due forme disticte et pēntiam

q̄muis sint iēoō gñe. tal' q̄ predicatio
 nō erit ēēntial' h̄mag' tenoiatia b̄ au
 tē ē ipossibile q̄ oz esse iōmī cōposito
 solā fozam sbalē. *2e* si icōposito es
 sent ples forme sbales seq̄ret q̄ gñatō
 unū nō ēēt corruptio alteri? *oñs* ē flz
 q̄ pbat' *oña*. q̄a adueiente aīa itēctua
 ul' cedit ei aīa sbitua ul' nō si dicat q̄
 nō habeo ppoitū. erit ē gñatō hoīs ra
 tōne forme nouit itroducēte et nulla
 erit ibi corruptō q̄a nulla forma sbal
 sepat' corruptō aut fit psepatoem for
 me sbal. sic gñatio itroducētem for
 me sbal. si aut dicat q̄ adueiente aīa i
 tēctia cedit ei sbitua habeo ppositū p̄n
 cipale. nā peto ulter' ul' adueiente aīa
 sbitua cedit uegetatia ul' nō. si nō erit
 gñatō sine corruptōe si sic pari rōe pe
 tam tēilla foza respectu forme pre
 cedētis z q̄a nō ē abire i infinitū. neces
 sario oz cōcedere ul' q̄ gñatio sit sine
 corruptōe ul' q̄ icōposito sit tm̄ una
 forma sbal' h̄ zō i hac m̄ uā michi tōmō
 stzatio i hac h̄ uelit phm negare z rō
 nē expresse. *3o* i icōposito ēēt plu
 res foze sbales seq̄ret q̄ gñatio hoīs
 nō ēēt genratō simp' s̄tm̄ p̄ qd. *oñs*
 ē flm q̄ *oña* pbat'. gñatio ē ē pgressus
 tenō esse simp' atesse simp' p̄ phm in
 post predicatōis. b̄ supposito arguit
 sic. cōpositū habēs unū esse sbale ite
 itroducētem forme q̄ manet siml' euz
 illa forma nō acq̄rit esse simp' p̄ itro
 ductōem alteri? forme. et p̄o sequens
 acq̄sitō tal' forme nō ē simp' gñō ut
 pz exsupposito sbhō habet uerū esse sba
 le ite itroducētem aīe itēctie z manē

siml' cū illa si sint pl'es forme sbales i
eodem g' hō p' introductōem aie it'ctie
n' acqrit esse simp' et p'ns acq'sitō hui'
aie nō ē simplicit' g'no. g'no g' hōis nō
ē simpz g'no s' t'm f' q'd. x' n' icōposi
to eēnt pl'es forme seq'ret q' unū et i' d'
idui. Inū eēt iduisis sp'eb' cōstitutis p'
diuerias d'zas formal'r et it'ntice o'ns
ē sim' g' p'bat' o'na. Supponat q' ex
uno lapide g'net' ūmis h' p'ot b'n' n'aliter
fieri tūc peto l' forma lapidis cetet for
me uermis ul' nō s' stabit cū ea si dicat'
q' cetet pari rōe dicē d' ē de q'ls alia foza
et sic ia. Inētu un' forme cedit alia et p'
o'ns icōposito n' eēt nisi una forma n' ū
dicat' q' nō. tūc ūmis g'nratus erit ūe
lapis et uermis qz uere et real'r habet
formā p' q' ē lapis et formā p' q' ē ūmis
et sic unū et i' d' indiuiduū uere erit aia
tū et ia' matū et p'ns i' diuersis sp'eb'
cōstitutis pop'itas d'zas it'ntice et
formal'r q' ē i' possibile g' x'. App' igit'
ex p' s'cs icōposito tantū esse unā formā
sbalē. Rōo adrōes al't' op'ois. Ad
primā cū d'z q' q'd cōpetit hōi p'formā
p' q' i' ē hō x'. dico q' ista p'pō sic absolu
te sumpta nō ē usq' quaq' uera sū ali
qua modificatōe. cū g'za aduertē d' q'
i'formis sbalib' tal' ordo iueit' real'r q'
forma supior et p'fecior semp' cōtinet
omnē p'fectioem forme i'ferioris seu
formaz i'ferioz. si h'z sbale z semp' cōtinet
p'fōm sui i'pius formalit'. aia g' i'ntēua
cōtinet uirtual'r p'fectōem o'ium forma
z t'ā aie s'ctie q' uegetatie q' omnium
aliaz et i' sup' cōtinet p'fectōem suam
p'pā formal'r et i' d' forma supior p'ot

q' q'd possunt forme i' fca o'es si eēnt
p'ntis et aduc plus potit g' cōpetere
composito p'formā supiorē solā ut per
aiam it'ctiam oia q' ei cōpetet et p' o'es
formas i'feriores seu i'fectōes si i' p'z
actu i'formarēt. Dico g' a'oglosiam q'
q' q'd cōpetit hōi p'formā p' q'z ē hō ut
ista foza solū dicit p'fectōem p' p'am
q' h'z i' se formal'r. totū h' cōpetit s' in
quātū hō. s' q' q'd cōpetit hōi per foza
ut illa forma suplet uicē alteri' forme
cū p'fectōem cōtinet ūtual'r nō o'z q' s'
cōpetat i' q'm' hō. s' s' cōpetet i' quātū
al' ul' corp' ul' i' quātū aliqd ad nā si i' d'
cōpetat s' ut forma hōis suplet uicē
aie s'ctie cōpetit s' i' quātū al' si ū i' quā
tū suplet uicē corporectatis cōpetit
s' ut corpus. et sic d' singul' q're n' cōclu
dit. Ad s' dico q' adueiente aia it'cti
ua cedit s'ctia sic adueiete s'ctia cedit
uegetia p' p'batōem ē aduētē d' q' non
o'z dare ultimū istās i' corruptōe sicut
ē dare p' ignatōe et qz ad introductō
nem noue forme seq' g'ntio. o'z dare
p' istās in quo tal' forma induat'. s' n'
o'z dare ultimū istās i' quo tal' forma
cedat seu corrupat' q' dicē d' cōpositū
p' totū p' p'cedēs habet esse p'formam
p'cedētē et i' i'ntāti in quo noua induci
tur i'cipit habere esse p'formā seq'ntem
et i' rō ista p'cedit ex falsa inmagia
tōe. inmaginat' ē q' o'z dare ultimū in
stās incorruptōe sic p' ignatōe q' nō
u'z michi uerū un' si ista rō eēt bona pa
ri rōe p'bare' q' siml' et seml' i' ead' par
te aeris eēt lux et tenebra et in medio
oculo ceatas et uisio q' ē in pole assump

ē uerū ēs reale. tñ pbat. cñm predicam̄
ta s̄ uia q̄st̄ gñā gñālistima añs p̄ba
tur sic. de cōtētū s̄ ēte reali ut ens rea
le q̄ didit̄ cōtra ēs rōis ē uerū ēs rea
le predicam̄ta s̄ huī ḡ. a. ē aristotilis
ō methaphisice ubi poit̄ uisūdem
ētisā ens reale et rōis et postea didit̄
ens reale it̄cē predicam̄ta ḡ. 3. 4.
si ulē n̄ ēēt uerū ēs reale seq̄ret̄ q̄ nō
maḡ ueniūt̄ duo īdiuidua efd̄sp̄etiei
s̄ rē q̄m duo diuersaz̄ sp̄etiez̄. 2. n̄s ē
falsū ḡ pbat̄ oñā. q̄si tale n̄ ēēt ēs rea
le duo īdiuidua efd̄ sp̄ei n̄ cōuenirēt ī
aliquo reali ī quo n̄ cōuenirēt duo īdi
uidua diuersaz̄ sp̄ez̄ et p̄ oñs expte
rei n̄ cōuenirēt. 2. sic diuersitas ī re
al ī nec̄io arguit̄ realē ēt̄tatē et uī
tatē ca. s̄ istoz̄. s̄ omni ītelctū circum
scripto n̄a hoīs ē d̄uisa a n̄aequi aliter
ēēt̄ rō cū rō et diuersū didit̄ ēs om̄e
sufficiēt̄ ḡ oī ītelctū cōscripto n̄a hoīs
et eq̄ habebūt̄ uītatē realē realr̄ oī
sam. b. p̄ p̄ iā d̄ca. a. pbat̄ qz̄ d̄uisum
esse presuppoit̄ esse ad s̄llē āte nec̄io seq̄
ē unū qz̄ ēs et unū cōtētū et om̄e q̄ ē
iō ē. 7. ibidē de unitate et uno. 6. si
ulē n̄ ēēt uerū ens reale seq̄ret̄ q̄ sup̄io
ra n̄ ēēt̄ de ēēt̄tia suoz̄ īferioz̄. n̄ p̄
dicarent̄ ēēt̄talr̄ de īp̄sis oñs ē flm̄ ḡ
oñā pbat̄ qz̄ si ulē n̄ ē ēs reale tūc oīa
sup̄iora s̄ ētia rōis. ētia aut̄ rōis nō s̄
reēt̄tia p̄ticulariū ex īstēt̄n̄ ex ītelctū
n̄ predicarēt̄ de eis ēēt̄talr̄ ḡ. 3. Op̄i
mo cōis. Hec positō n̄ uīz̄ michi possi
bilis cū qd̄d̄ remouetur a sup̄remo
et īfimo uīteatur remoueri a m̄dio s̄
esse reale remouēt̄ ab ēte icōi z̄ aspetie

sp̄etialissima ut h̄itū ē. ḡ uīz̄ nec̄io re
moueri a quob̄ uli cum oīa alia ulia te
n̄ant mediū īt̄ illa. ē tñ aduertēd̄ q̄ de
uli possunt loqui dupz̄. ul̄ fundam̄talr̄
q̄m̄tū ad suū esse fundam̄taleq̄bz̄ in
īp̄sia rebz̄ ul̄ fozaīr̄ q̄m̄tū ad suū esse
foz̄maleq̄ habet īse. si ḡ loq̄mur de uli
s̄ sic dico q̄ habet uerū esse reale q̄m̄ p̄
ticularia q̄ respōdēt̄ uīsalī fundam̄ta
li s̄ uera ētia realia ex̄ ītelctū n̄ tamē
p̄ s̄ nolo q̄ habeāt̄ aliqua uītatē realē
ex̄ aiā alia ab īt̄cōibz̄ p̄ticularium
r̄ ut īmaginat̄ alia op̄io. s̄ ipse n̄e seu
realitates p̄ticulariū cōs̄ōrate preter
cōditōes m̄e cōz̄respōtēt̄ uli fundam̄
tali et d̄cūt̄ ulē fūdam̄talr̄. et ista ē ī
t̄ctio doctoris nost̄zi egidu īscripto d̄
aīa sup̄ illo uerbo ulē q̄ ē gest̄ aut̄ n̄l̄
ē aut̄ poss̄ ē. Si aut̄ loq̄mur de uli fo
mō. s̄. s̄ suū esse foz̄maleq̄ habet̄ ī se p̄
bo s̄ īpossibile esse reale ex̄ ītelctū et q̄
uis om̄s rōes de p̄et̄ s̄ articulo pbat̄ s̄
rō directe p̄et̄ illas adduco nouit̄ qua
tuoz̄. s̄ sic si ulē foz̄malr̄ sumptū esset
uerū ēs reale ul̄ ēēt̄ ī ītelctū ul̄ ex̄ ītelc
tum s̄ n̄ pōt̄ esse aliq̄ reale ītelctū qz̄
esse reale q̄ ē ī ītelctū ē sp̄es ul̄ h̄itus
uel actus de nullo istoz̄ pōt̄ dici q̄ sic
ulē reale q̄ ulē reale p̄ eos p̄dicat̄
essentialit̄ de eis q̄ s̄ ex̄ ītelctum nullū
aut̄ istoz̄ predicat̄ de his. p̄. ḡ nō pōt̄
dari n̄ s̄. s̄ q̄ unīsalē sit uerū ēs reale
extra ītelctum qz̄ ul̄ esset̄ extra ītelctū
s̄ īstāt̄ ul̄ ībēt̄ nō s̄ s̄stāt̄ qz̄ tūc re
diret̄ op̄io platois q̄ ī p̄s̄ ī pbat̄ a p̄
posito n̄ ībēt̄ qz̄ ut̄ 7. p̄babo rediret̄
op̄io platois qz̄ plato nō posuit̄ it̄as

abstractas esse sbo s tñ f esse pp. 2. que
dicebat de talibus. dixit e iteas pre
dicari eñtialr tēptibz et esse qdditates
partic^{as} ex quo f appz q itea n erat ab
stracta sbo aptibz qz illud q predicat
eñtialr tēpti quo n eēt distinctū siue ab
stractū ab eo tēq no pdicat. Itēz qddi
tas rei n abstrat realr ab eo cui ē qddi
tas g solū ponit tale ulē esse abstractū
qñtū a oēse n aut sbo. h autē directe po
nit ista opio ut pz itūcti g redibit opi
nio pla 2e sic oīe es reale ext aīam
ē unū numō. ulē n ē unū numō g. b.
pz te se. a. pz pboctū oīe q ē d. n pōt
dicat boetū ibi loqē tēpticularibz tātū
qa tunc peteret pncipiū. eēt ē sūs q
de pē ē unū numō et h directe ē petere
pncipiū. qa id ē pticulare et id numō
g oz q boetū accipiat ppōem ulē et ut
sit sūs q de es ext aīam sit unū numō
nā alit peteret et sic pz. a. 3o sic si uī
ūsale sumptū fozalr eēt aliqō reale se
qret q duo ulia eēt duo ētia realia
oīs ē flm gōna nota ē. nā si ulia sē en
tia zōis bne seqt a l mltitudinem uīū
faliū mltitudo eētū rōis. pare g rōne
si ulia sē ētia realia seqt ad mltitudi
nem uliū mltitudo eētū realium. falsi
tas oīs pbat qa genit spēs uere sē uī
uerālia et tñ iēse reali pōitūo nullū
diceret q eēt duo ētia realia nā illa q
ita se habēt q unum pdicat tēalto eēn
tialr nō ponit in numm realr gen et
spēs sē hui g. h aut n pōt puenire ex a
lio h qa i suo esse fozalr n iportat ali
q reale. 4o si ulē fozalr sumptū eēt
aliqd reale. sequit q eēt aliqō totum

reale o sequēs ē falsum g cōsequētia
nota qz f aristotilē p phibicoz ulē ē q
dā totū qz mltā oprehēdit si g eēt ue
rū ens reale eēt q dā totū reale oīs
falsitas sic pbat nullū reale habet to
tam eñtā i qh pte sui h pz iductie in
omibz ulē habet totā eñtā suā et rea
litate equalē pte sui. nā pdicat tēq h sui
pte pdicatōe dñe h ē h z eñtialr g dā
hpositō nā esse tē itēctōne sanctoz voc
toz et pbi et cōmtatoris quibz in hac
mā nā esse eōdē. dicit ē damac libro p
ca^o xi. oz aut scire q ad ē i re cōntera
re et ad rōe z cogitatōe. g i omibz eātu
ris ipostasis n quidē re oīa cōnter at
zō aut pet apaulo cōnter at iē at cōi
tas alia hoz z cōpilatio zōe z cogita
tōe cōnter at itelligit ē itēctū qm pe
trus z paul sē eōdē nē et comunē hnt
naturā unquifqz illoz al rōale morta
le ē. h ē cois nā zōe ē cōnterabil h da
mac. Ad h id facit cōntatoz pte aīa
cōnto s^o dñs q tēmonstrat p h qa ari
stotiles n opinat q dictōnes genitū z
spetiez n sē dictōes rē uliū exultētium
ext aīam h sē diuīdōes rē pticulariū
ext itēctū. h itēctū ē qui agit meis
uīūsalitate. Ad h facit q dicit ipse
m. xii. methaphisice cōnto 4 dñs uī
ūsalia apud aristotilē sē collectō ex pti
cularibz ab itēctū q accipit it ea similitu
diem et fac ea unā itēctōem. appz igit
ex dñs ulia esse ētia rōis et nullo mō
realia ext itēctū. 5o ad rōes opposi
tas. Ad pma qñ oī iminori q ulē ē
sby scie real dico q ulē pōt accipi dup
s. fundamētalr ul fozalr. si accipiat

alioꝝ doctoꝝ q̄ dicit q̄ distincto assi
gnata de corpore uera ē q̄ corpus iquū
sua panis cōuertit ē corpus q̄d ē ps ho
mis aie cōdiuisū et q̄ poit i diffinitōe
aie cū dī ai a ē actus corp̄ is s̄ hūmōi
corpus nō dicit mām solā cū quodam
mō q̄titatio ut p̄cedēs op̄io ponebat
imo dicit mām et q̄titatē q̄ sic ab eis
p̄bat. nom̄ corp̄ is nāq̄ ut dicit p̄ im
poꝝ fuit ad designādo q̄titatē dimēsi
uā. s. tñā dūm̄ sic em ut q̄a quātitatis
ē accūs cōe oibz sbans corp̄ ibz. itē ē q̄
forma om̄ū corporū aliū i q̄ oia corp̄alia
cōueiunt uocata ē corp̄itatis eo mō
quo forme sbales noianē noibz accidē
talibz q̄ s̄ notiora s̄tē corpus q̄ dicit
michi mām cū hūmōi foꝝa cōi. s. cor
p̄itatis ē corpus q̄ ē gen̄ m̄ aūt cum
quātitate dī corpus q̄ ē alīa ps cōposi
ti sic m̄ ut ē sbalbedie dī alba n̄ sicut
albū significat s̄ m̄ et accūs q̄ ē albedo
ita corpus s̄ mō significat. s. materiā
et quātitatē. ē ē q̄si nom̄ tenoiatiuum
s̄ habeat modū significādi s̄ atiuum
nom̄ aūt d̄noiatiuū significat accūs et
sbm ut dicit cōntator q̄ mece s̄ accūs
p̄cipalr s̄m excōseq̄nti corpus ignē i
quod s̄ba panis cōuertit non dicit foꝝ
mā sbalē s̄ dicit mām et quātitatē mā
aūt cum quātitate pōt dicit s̄ et corpus
q̄d ē alīa ps cōpositi et m̄ū. et si dicat
oꝝ eos q̄ corpus i q̄ s̄ba panis cōuertit
dicit s̄bā cū quātitate q̄ cōuersio nō fit
i solā materiā s̄ i mām et quātitatē q̄ nō
ē uerū cū hac gloriosa cōfūsiōe nichl cō
uertat i accidētia s̄ solū i s̄bā. Respō
dēt dicētes q̄ aliq̄ locutōes s̄ uerē p̄se

aliq̄ pacūs unte h̄ p̄pō amēns bedifi
cat uera ē q̄muis sit pacūs quando q̄
dī q̄ s̄ba panis cōuertit incorp̄ x̄p̄
exea pte q̄ corpus dicit mām cū quan
titate et nō solū mām. uera ē pacūdēs
q̄ d̄uertit sic s̄ba panis i ad cui accidit
esse quātū et esse corpus. sic q̄ s̄ ē uera
locutō s̄ba panis cōuertit incorp̄ aia
tū et tñ ipsam aīam nichl cōueztur
ita s̄ ē uera q̄ s̄ba panis i materiā quā
tā et tñ nichl d̄uertit i quātitate et
q̄ i quātitatē nichl d̄uertat uerū ē dice
re q̄ s̄ba panis d̄uertit incorp̄ x̄p̄i z s̄
s̄ facile ē respōdere ad rōes. Itē p̄ba
tio s̄a. Itē tam̄ modus dicēdi per se
nū michi dubi quātū ad aliq̄. p̄ q̄z po
nit q̄ corpus q̄ ē alīa ps hois aie condi
uisum dicere mām et quātitatē. s̄ ē n̄
nū esse uerū p̄ m̄lca p̄ q̄z seq̄ret q̄ tale
corpus nō eēt unū p̄se s̄p̄ accidēs q̄ ē
oīo icōueniēs q̄a tūc hō nō eēt unū p̄se
si ei ptes eēntiales nō haberēt uicātē
n̄ pacūs. oīa p̄z. q̄a ex s̄ba et accidēte
nūq̄ fit unū p̄se. q̄a seq̄ret istud
corpus nō esse i predicamto s̄be p̄se n̄ p̄
reductōem q̄ ē s̄lim oīa p̄z q̄a quāti
tas nullo mō ē i gñe s̄be n̄ ualet si di
cat q̄ s̄ ē uera pacūs corpus q̄ ē altera
ps cōpositi ē ignē s̄be q̄a ē cui accidit
esse quātū et corpus. s. materia ē in
gñe s̄be q̄a pari rōe diceret q̄ s̄ ē uera
pacūdēs corpus q̄ ē altera ps hois aie
cōdiuisum ē ignē quātitatis q̄a illud
en cōiungit materia adhucq̄ habeat
esse quātū et esse corpus ē ignē quāti
tis. Et cōfirmat p̄eos nā cū dī ma
teria cū quātitate ē corpus ē predicatō

denotata. sic cum dicitur materia est alba ut ipsi dicunt. nomen autem denotatum ut dicitur principaliter significat actus et consequenter substantiam. corpus ergo quod est alba per se habet aie conditum sicut principaliter significat actus quod substantiam et ponit principaliter erit igne accidentis quod substantia quod est oio inueniens. 3o quod ex aia et corpore quod est alba per compositionem constituat homo essentia sicut ex duobus partibus essentialibus. si ergo corpus sit sumptum id est et quantitate quod est actus principaliter ad essentiam habet quod oio est ipse. 2o iste modus dicitur uel dubium quod dicit corpus predicari tamen cum quantitate, denotative quod non uel quod tunc non diceret materia cum quantitate est corpus sicut corpea sicut corpus albi et non albi do. 3o uel dubium quod dicit hanc propositionem esse non uera propter actus substantia panis conuertit in corpus christi si hoc esset uerum sequeretur in altari non esse uerum corpus exui sacramenti in quo conuertit substantia panis si ergo uertit in sola materia ut dicitur quod minus dicitur panis conuertit in quantum in corpus sola materia et non corpus erit ibi in sacramento. Item pari ratione potest dici quod substantia panis conuertit in accidentia et in aiam rationem et ueritate panis quod conuertit in id cui ista sunt coniecta et si non exui sacramento exnili tamen conuersione quod tamen nullo modo dicitur. Item autem omnia uerba christi quod habent in glorioso sacramento non essent in propria quod sola materia est in quod pro se fit conuersio quod non potest dici hoc in corpus non meum ponit talis locutio est in propria hoc non nisi ratione quod christo ita in in in nulla locutio est in propria. Item ergo modo dicitur salua semper reuerentia dicitur uel dicitur in propria. Et ideo posset esse alii modo dicitur. s. quod corpus quod est alba per compositionem in quod substantia panis

uertit non dicit sola materia ut per se habet et opio per se non materia cum quantitate ut per se habet sed dicit materia cum quodam quantitate modo relictio in materia a quantitate et quod tamen non est ideo realiter cum materia et materia cum isto modo potest dici hoc et corpus et meum et ponit potest saluari forma uerborum christi Item probatur est. Sed huc iste modus dicitur uel dubium quod aut materie conuersio fit in sola materia in materia et istum modum non in sola materia propter rationem in facas est potestatem precedentem non in materia et istum modum non cum iste modus non sit ideo cum materia et relictus a quantitate erit actus et consequenter conuersio fiet et ita quod actus quod non est uerum. Si autem aliquis posset soluere istam rationem quod cois huius modo dicitur et immediate preterito. ista uia uideret probatur alius et plures uideret difficultates. uerum quod hoc bene saluare uideretur ualde difficile idcirco uel salua reuerentia aliter posset dici propter modum dicitur Cuius gratia aduertendum est quod sic se habet accidentalis forma ad dare esse accidentale ita se habet forma substantialis ad dare esse substantiale forma accidentalis dat esse accidentale sicut in quo est dandum est effectum aliquem formalem siue modum relictum quod pro eo accipio ergo a simili forma substantialis dat esse substantiale materie dandum est effectum aliquem formalem siue modum relictum ab ea uel sic esse extensus est effectus formalis quantitates et modus relictus ab ea. ita esse corpus et effectus corporeitatis forme et modus relictus ab ea et esse aiatum est effectus forme ipsius aie siue modus relictus ab ea in quod cum forma corporeitatis et ista modo

relicto dē corpus q̄ ē ignē sbe .nā q̄ a
 taie corpus p̄dicat eēntialr̄ tēcludēti
 by modū et formam. necōio oꝝ q̄ dicat
 m̄am et formā corpus uereq̄ ē al̄ta ps
 cōpositi dicit solā m̄am cū isto mō re
 relicto aforma copeitatis l̄ abaliq̄ alia
 ip̄am uirtualr̄ cōtinēte ut dico sp̄etia
 lr̄ ipsam abaliqua alia uirtualr̄ cōtinē
 te. q̄a foza cōtinēs alias uirtualr̄ pōt
 ī p̄pos alioꝝ effectus seu modos eo q̄
 cōtineat p̄fōes ip̄az ut tēclaratū ē su
 pra ī solutōe p̄mi argum̄ti. m̄ ḡ īboie
 cū isto mō relicto ab aīa rōalē dē cor
 pus q̄ ē al̄ta ps cōpositi z pōt dici b̄ z
 meū et totū q̄dā. et p̄cōns pōt saluari
 forma ūboꝝ. Cōuersio ḡ nō fit iso
 lā m̄am s̄imateria cū tali mō n̄ tū fit
 ī al̄p̄ accēs q̄a iste mō cū sit effectus
 foꝝmal̄ forme s̄bal̄ nō ē accēs. Hus ḡ
 sup̄pōitis facile ē respōdere adrōes for
 matas tēcorpe x̄pi qz̄ p̄cedit p̄ma ex
 īsufficiēti diuisiōe qz̄ cōuersio panis n̄
 fit ītētatē n̄ īaīam rōalē n̄ īaccēs nec
 ī solā m̄am s̄imateria cum tali mō qz̄ ut sic
 pōt dici b̄ et corpus et meū et ex̄b̄ non
 seq̄t̄ īaltari nō ē s̄e uerū corpus x̄pi s̄
 formā ax̄po nob̄ ē d̄it̄i ut dicebat̄ ḡ n̄
 cōcludit rō. Sed s̄ l̄ hūc modū dicēdi
 tēcorpe orit̄ t̄plex dubitatō. Prima ē
 ul̄ modus erit m̄ ul̄ idē cū forma l̄ ali
 q̄ tertiū d̄iferēs abutroq̄ nō idē cum
 m̄ q̄a tūc cōuersio fieret ī solā m̄az. Itē
 q̄a pōt separi ab̄iosa p̄sepacōez forme
 s̄bal̄ cū ponat̄ effectus ipsius forme n̄
 pōt dici q̄ sit forma qz̄ tūc cōūsiō fie
 ret īaīam rōalē q̄ solū pōt foza ī x̄po
 n̄ pōt ulter̄l̄ dici q̄dā tertiū d̄iferens

abutroq̄ q̄a om̄e q̄ ē ignē sbe ul̄ ē m̄a
 ul̄ forma ul̄ cōpositū nō pōt dici tēta
 li mō. s̄a dubitatō ē li īm̄ relicq̄t̄
 t̄lis modus aforma forma n̄ adueiet
 materie īm̄diate s̄ īm̄diate 1° mō q̄ ē
 expresse d̄ē p̄hm̄ zē huf̄ et q̄ cōtra rō
 nē q̄a forma seipsa īmediate p̄ fiat ma
 teriam. tertia dubitatō ē qz̄ ut coiter
 pōit̄ a doctorib̄ q̄ cōsecrasset ī 1° t̄duo
 cōsecrasset corpus sine aīa cōst̄ at̄ aut̄ q̄ m̄
 ī 1° t̄dno nō hēbat modū aliq̄nē tēre
 licū ab̄aīa q̄a nō hēbat aīam ḡ m̄a p̄
 liq̄d ad et nō p̄ talē modū dē corpus
 H̄o p̄ordiem ad ista. Ad p̄s dico
 q̄ ille modus nō ē simp̄² 1° cū mātia
 nec cū foza s̄ ē modus materie stantis
 s̄foꝝma et cū d̄^r tūc eēt materia l̄ for
 ma ul̄ cōpositū nego. nā ad b̄ q̄ sit p̄
 reductōem ī ḡnē sbe sufficit q̄ sit mo
 dus istoꝝ q̄a modus ē īeod̄ ḡnē cū eo
 cū ē modus et si aliq̄n̄ iueiat̄ ap̄ho l̄
 abaliquo doctore q̄ om̄is s̄ba ul̄ ē ma
 teria ul̄ foꝝma ul̄ cōpositū ītelligēd̄
 ē cum īclūsiōe modoꝝ z n̄ cū excludiōe
 Ad p̄^o d̄ q̄ iste modus non īndiat iter
 materiā et foꝝmā īmo seq̄t̄ ipsam for
 mā. foꝝma nāq̄ īfoꝝando materiā dat̄
 s̄ esse et 1° esse v̄z effectus s̄bal̄ forme
 siue modus d̄relictus ab̄ea. un̄ si albe
 do dat̄ alicui esse albū. esse albū nō ī
 diat̄ iter s̄bm̄ et albediem sic q̄ albedo
 īndiate isto mō īformat̄ s̄bm̄ īmo esse
 albū cōseq̄t̄ albedinē q̄a effectus unū
 salr̄ ē postior sua cā ḡ nec ecōūso. Et si
 dicat̄ q̄ nūc aīa nō diceret̄ actus cor̄pis
 qz̄ s̄ istā nō uiret̄ īformare corpus s̄
 solā materiā. dicēd̄ q̄ aīa siue forma dē

actus corpus nō q̄a mā sine forma s̄ba
li sit ūe corpus s̄ q̄a forma i formādo
matia dat s̄ esse corp̄ est q̄ ē mo^s vere
lictu s̄ abea cūquo p̄pe o^z corpus q̄ ē
altera ps cōpositi et igne s̄be p̄ reduc
tōem. Ad tertiu dīcēd q̄ m̄ i illo tri
duo habuit esse corpeū et si nō abāia
rōali abaliq̄ tñ forma s̄bali q̄ nouiter
fuit introducta siue ista fuerit forma
corp̄itatis siue aliq̄alia ipsam uirtuā
ē cōtinēte et iō q̄ cōsecrasset i illo tri
duo cōsecrasset corpus sine aīa. quō tñ h̄
stat q̄ corp̄ x̄pi mortuū et uiuū fuerit
iō nūmro app̄z i soluedo rōes p̄ncipa
les. quātū ad tertiu articulū q̄uis ap̄d
modernos nulli sit dubiū aīam i telctiā
esse formā s̄balē corp̄is huāi. fuit tam̄
maximū dubiū ap̄d ātiquos. pla. ē et
cōmtator edixerūt aīam i telctiā nō esse
fozā s̄balē corp̄is huāi. dicebat ē. pla.
q̄ aīa rōal nō erat uita corp̄i s̄ esse sic
q̄ eēt actus corp̄is et p̄fectio s̄ erat o
uicta s̄ s̄ op̄atōem sic nauta nauis. erat
ē motor ipsius corp̄is sic nauta nauis
cōmtator aut̄ dicebat ipsum i telctū esse
q̄dā s̄bā sepatā et nullo mō corp̄i uita
s̄ esse s̄ copulabat michi et alus p̄ fan
tasmata q̄ s̄ime et ialus et rōe huius
umonis. hō ūe et p̄pe poterat itelligere
imaginabat ē cōmtator q̄ una et eadē
spēs nūmro eēt infantasia mea et i in
telctū sepatō. Et iō punā et eadē spēm
i ipso et nob̄ existētē copulat et uicur
nob̄ i telctus sepatus et p̄ h̄ dū i telctus
ille itelligit. hō cui copulat et uic̄ p̄pe
et nere dī itelligere et q̄a i diuersis di
uersa s̄ fantasmata cōueit unū hoīem

itelligere aliqd. aliōmō itelligēte illud
qd̄qd̄ q̄ diuersitatis ē i itelctōe nostra
totū ē expte nostra z expte diuītat̄is
spēs existētū i diuersis fantasias no
stris. qd̄qd̄ aut̄ ē expte i telctus ē unū
tñ. i telctus ē q̄cū ē tēse semp̄ se habet
uīfozīt. et iō corruptis hoīby remanet
solū unū i telctus nūmro. p̄z q̄ ex p̄dic
tis q̄m̄ spectet ad p̄pōitū n̄zum aīam
itelctiā nō esse formā nostrā. s. s̄balē
corp̄is nostri s̄ i cā tōem pla. et cōmta
toris. Probatō op̄ois cōmtatoris
Hec pōt p̄bari aliq̄by rōnib̄. Hec
aut̄ positō q̄uis sit fia z erronea pōt
p̄bari aliq̄by rōnib̄. arguit p̄ ex d̄is. cō
mtatoris sic. sic se h̄z i telctus qui ē q̄d
ps aīe i telctie ad p̄tē corp̄is huāi ita se
h̄z tota aīa i telctia ad totū corpus huā
nū s̄ i telctus n̄ ē actus n̄ p̄fēo alicui
partis corp̄is huāi. q̄ n̄ tota aīa to
tū corp̄is huāi. a. pōit ap̄ho quia si
cut se habet pars ad partē s̄. Et per
h̄ p̄bat aīam s̄titiuā esse formā corpo
ris. b. p̄z per om̄s. 2o ad iō forma s̄ba
lis corp̄is n̄al pōt i duci uirtute agē
tis n̄al aliē n̄a deficeret i necēs s̄ aīa
itelctiua n̄ pōt i duci uirtute alicui agē
tis n̄al cū nō educat tēpō^a mē s̄ sit in
nob̄ ab ex t̄ et tenēbilo c̄ata. c̄are aut̄ ē
repugnat om̄i agēti n̄li q̄ aīa i telctia
nō ē forma corp̄is huāi cum corpus
huānū sit n̄ale et p̄ficiū. 3o si aīa i telc
t iua s̄ se q̄ref q̄ n̄q̄m pōtēt a corpo
re separari oīs ē flm̄ oīa p̄batur sic
quicquid cōpetit alicui s̄ se semper cō
petit ei s̄ forme s̄ se semp̄ cōpetit uni
ri matie q̄ semp̄ q̄z diu ē. 4o ad iō
a³ forma.

illa forma q̄ ablata remanet id corpus
namo q̄ p̄us. 2° a^o p̄z p̄p̄m qui di
cit q̄ si tolabra eēt cozpus ñale ablata
foza tolabre a tolabra nō remaneret
tolabra ñ equooc. b. p̄bat qz ead̄ ac
crodētia remanent icozpoze uiuo zmoz
tuo sic id color eod̄ ciatētes eō ordō
m̄broz ut p̄z a. l. s̄. 2° q̄ corpus mortu
um et uiuū ē id namo d̄na p̄z qa ipof
sibile ē unū z id accūs namo esse idisti
ctis s̄bis ñalr nō ē fezt telbo i ad

Opiō ūa Et catholica. Hec posi
tio nō solū ē cōf̄ fidē s̄ d̄ rōem p̄hica
ad circo p̄bo aia. n̄ itēctiam esse fozam
s̄balē cozpis huāi. s̄ sic p̄ncipiū cuius
opatis ñal̄ oz esse formā aliqm̄ opan
tis s̄ itēgeze et uelle s̄ opatōes hoīs
ñal̄ q̄ oz ponere i hoīem aliqm̄ fozaz
q̄ sit eaz p̄ncipiū s̄ nulla forma esse po
test p̄ncipiū itaz opatōum ñ aia itē
ctia q̄ s̄. b. nota ē tele a^o p̄bat qm̄ s̄
cōmtatorē i l̄za forme ē agere al̄t̄ ū
poe pati. Itē unū q̄ agit p̄ id p̄q̄ ē
iattu s̄ omē es ē iattu p̄ formā q̄ oīs
op atō aforma huc ē rōi in̄t̄ aristori
les q̄ dicit eā demortiam. arguit ē sic
id quo p̄t p̄ncipalr uiuim̄ sum̄ moue
t̄ et itēgim̄ ē forma s̄bal̄ s̄ aia ē huī
q̄ et aliā rōez cōcludit uirtute ist̄ p̄po
sitōis. s. q̄ p̄ncipiū cuius opatōis ñalis
oz esse aliq̄ formā opantis et t̄m̄ ist̄ i
uocat rōem seu distictōem m̄diū siue
p̄ncipiū demōstratōis ad̄cludēd̄ p̄p̄a
distictōem aie. s. aia ē actus cozporis
p̄hica s̄. ḡaia ē forma s̄bal̄ cozpis huā
ni. Nulla forma ē forma substantial̄
cozpis huāni. quia remota nō remanet

cor̄p̄ humanū ñ equooc. s. rōez num̄ros
remota aia itēctia n̄ remanēt cor̄p̄ huma
nū ñ equooc q̄. a. p̄z p̄p̄m d̄ tolabra
ut dēm ē. b. p̄z p̄p̄m 2° mece ubi, dic q̄
unū q̄ q̄ens h̄t suā p̄p̄am opatōnem
m̄q̄ cū pōt d̄ id et cū ñ pōt nō c̄z idē
ñ equooc sicut ocu l̄ cū ñ pōt uirere. ñ
dicit ocu l̄ ñ equooc. cū aut̄ pōt uirere
d̄ ocu l̄. s. remota aia itēctia al̄ hoīe
nō pōt hō apl̄ i operatōem suā q̄ nō ē
id q̄ p̄r̄ nisi equooc. et id d̄z hō mor
tuus ñ ē hō ñ equooc appet̄ q̄ ist̄ a mi
nor et tota rō. 3° ad̄id s̄ p̄m̄ x mece
d̄za cōstitutia sp̄ci summit̄ aforma s̄ba
li qa ē d̄za ē de eētia cōstitutū nō pōt
summi nisi am̄ ul̄ forma s̄bal̄. ista ē s̄
īnseca cuius rei opoite ex m̄ et forma
oīa aut̄ alia s̄ accidētia s̄ d̄za nō pōt
summi am̄ reliq̄ q̄ necēio q̄ aforma
s̄bal̄. hoc q̄ suppoīto arguit sic d̄za cō
stitutia hoīs inesse specifico summit̄ a
forma s̄bal̄ ipsius s̄ d̄za hoīs cōstituti
ua i esse specifico summit̄ ab aia rōali
q̄ aia rōal̄ ē foza s̄bal̄ hoīs a^o huī
rōis p̄z exsuppoīto minor ē d̄ se nota
nā cū zōale sit d̄za cōstitutia hoīs i es
se specifico nō pōt summi nisi ab anīa
rōali q̄ si anima itēctia s̄ seq̄ret̄
q̄ hō nullo mō posset itēgere d̄ns ē
s̄lm̄ per om̄s q̄ d̄na p̄bat sic operatō
q̄ ñ t̄n̄sit i m̄am extiorē nō pōt comū
cazi ase disticto suppoīto Itēgere
ē huī s̄ p̄m̄ ix mece qz ē actus imma
nēs et ñ t̄n̄siēs in extiorē m̄am q̄ itē
gere nō pōt comunicari alicui disticto
suppoīto ab intēctū siue ab aia itēctia
si q̄ anima itēctia nō ē forma hoīs

Et intelligētia separata intelligere nullo modo
potit comunicari alicui distincto supposito
to ab intellectu. b. huius rōis nota ē ex iis
nā ex oppoito f dicamēti vstruit s m
id ē q comunicat ase distincto supposito
tē necessitate tñsit in extiorē mām qre
ad. appz q ex dēis aiām intellectiuam esse
fozmā s balē hoīs. Nūc restat respēte
re ad rōes ioppoitiū. Cui gza ac utē d
ē q forme nō dicūt māles rōe materie
ex q s solū rōe matie iqua. nulla enī
forma habet matīā ex qua ul mām pa
rē sui q sic pbat. si forma cōponet ex
mā et forma peto ul forma illa ex q
poit ista forma ē ad h cōpoita ex mat
ia et forma ul nō. si dicat q nō pari rō
ne stād erit ipā. si autē dicat q sic ad
huc petā ul teri ex quo cōponat s a for
ma. et sic ifitū g ē stād ipma. s. q nul
la forma o poit ex m et forma n habz
materiā pte sui. nulla g forma dicitur
mā rōe mē ex q s bñ rōe mē iqua. nā
eo ipo q aliq forme s p fōes mē et in
formāt matē alie ū nō dicūt aliq
matiales aliq ūo imatiales. Itē foze
matiales q dicūt p fōes materie disti
gūt q a aliq educūt de poā materie s
eētia et dispositōem. Et iste dicūt oīo
matiales aliq uero solū educūt de poā
materie s dispositōem et nō s eētia
et huius s aiē intellectie solū et tales dicūt
habere mediū iter formas. s ē partiz
imateriales q a nō educūt de poā matie
s eētia s educūt ab extē p eētia qz s
educēte p eētia et sic aiē intellectie tenēt
mādiū iter formas oīo matiales et oīo
imateriales. ita suo modo virtutes aiē i

tellectie tenēt mādiū it virtutes foza
oīo materialitē foza oīo imateriali
nā virtutes foza simp materialū
oīs s matiales et organice et requi
tur p necessitate organū in corpe. virtu
tes autē totali foza separata tenēt al
terū extremū. nulla ē tal virtus ē ma
terial nec organica et pōis nō requi
tur organū in corpe. virtutes uero q se
cūt aiā intellectiā tenēt mādiū modū qm
alique s matiales et requiēt organū i
corpe. aliq uero s imateriales et non
requiēt organū in corpe et rō ē qm
oīs foze eētiales q s eētia educun
tur de poā mē nō possunt hēre aliq virtutē
q nō sit educā d poā mē. et id nullius
virtutis potit tal foza esse s m p pū s
necō s m tal virtutis ē corpus aiā au
tē nā intellectiā cū s eētia nō educatur
de poā mē et oīs eētia. habeat aliq
virtutē s pportionatā q q dē nō ē educ
ta de potētia mē et illius virtutis non
erit s m aliq organū corpale. s ipsa
foza que nō ē de potētia mē educā

Solutō cōmatoris et platōis.

Huius uisus dico ad rōem oppo. Ad
pū cū d sic se habet intellectus a optē cor
pis ita tota aiā intellectiua ad totū corpi
dico q nō ē ūi et rō huius ē qm aiā in
tellectiua in fozat totū corpus. intellectus
autē nō requiēt organū corpale ut de la
ratū ē et qm p batur. illa p pō l p bātō
s p m rē de aiā sic se habet p ad p tē
ad. dico q p h s bñ arguit in mā s data
sue in mā mō arguit. arguit ē sic sic
se habet p s itiuā ad p tē corpis itato
ta anima s itiuā ad totū corpus s h id

nerū ē . nā sicut aīa sūta ē actus et p
fectō corpis sic q̄s et ps ē actus siue p
fectō alicuius p̄tis corpis cūquels uirtus
et sit organica. Ad s̄ cū d̄z q̄ forma
sbal corpis nāl pōt edici uirtute agen
tis nāl. dico q̄ ppō illa habet uirtutē
reformatis q̄ educitē tēpō^a materie s̄ el
sentiā et 7 quātū ad dispositōem. nō
aut̄ habet uirtutē reformatis q̄ solū duci
ē tēpōtētia mē quātū ad dispositōem. et n̄
ē eētia s̄ sufficit ad s̄ q̄ tal̄ sit foza
sbal corpis q̄ agēs nāl sufficēt dis
ponat corpus ad itzoductōes huius for
me cū ipsa solū educat tē pō^a mē s̄m
dispositōem et qz aīa itlectia educit tē
pō^a mē s̄ dispositōem ut dēm ē iō s̄
Ad tertiu d̄ico q̄ p̄uis alius formis re
pugnet p̄ nā: aīa sua se parari q̄ se educit
tē tēpō^a mē s̄ eētia et dispositōem h̄ tñ
nō repugnat aīe huāe q̄ solū educit
tēpōtētia mē s̄m dispositōem ad p̄batōē
cū d̄z q̄ id q̄ cōpetit alicui s̄m se s̄ d̄i
co q̄ cōpetere alicui aliqd s̄ se siue p̄se
pōt it̄ligi dup^l q̄ ad p̄sens spectat
ul̄ id cōpetit s̄ i s̄ mō p̄seue. ul̄ in 2o
si s̄ mō uera ē ppō qz que sic cōpetit
s̄ tēit̄nsēca rōe rei et p̄ oīs nūq̄m pos
sunt ab eo se parari si uero cōpetit s̄o mō
dico q̄ talia possunt se parari actu ase q̄
nis nō actitudine. R̄isibile esse cōpetit
hōi i s̄o mō d̄icēdi p̄ se. se parat tñ ab eo
actu s̄ nō actitudine semp̄ ē aptus na
tus ad r̄idēd̄. Et tñc ad. b. cū d̄z q̄ for
me cōpetit per se uiri dico q̄ nō cōpetit
s̄ i s̄ mō qz s̄ nō ē tēit̄nsēca rōe ipsius
s̄ cōpetit s̄ 2o mō z iō sufficit s̄ q̄ sem
per sit apta nata s̄ uiri s̄o mō s̄ nō re

grit q̄ semp̄ sit ei uita actuali et sic ē i
pposito qz semper apta nata ē et ap
petit reuiri corpori. Ad q̄rtū cum d̄z
i. b. q̄ ablata aīa itlectia remanēt iō or
pus q̄ p̄us dico q̄ n̄ ē uerū iō ut patuit
nō remanēt idē corpus h̄ equoce. Ad
p̄batōem cū d̄z q̄ eadē acc̄ia remanēt
i corpe uiuo et mortuo dico q̄ nō ē ūū
s̄ remanēt i similia. et cū d̄z q̄ s̄ sem
sus iudicat. dico q̄ non spectat ad s̄m
iudicare tēdēptitate et q̄ d̄ditate accidē
tiū imo s̄ solū p̄tinet ad it̄ctū s̄ ad s̄
sum pertinet iudicare ul̄ sufficit sensui
solum habere q̄ ista accidentia s̄ simi
lia p̄it̄ctū autē possunt scire et iudica
re illa nō esse eadem ut patet in te lli
genti . Ad rōes p̄ncipales. ad p̄mā
cum d̄z si aīa itlectia ēēt forma s̄. seq̄
ret̄ m̄am existere siue forma nego cō
sequētia. Ad p̄batōem dico q̄ separata
aīa itlectia a corpore x̄pi fuit alia foza
nouit̄ it̄ducta a qua h̄uit esse corpo
reū tēḡne s̄be z cū d̄icit ul̄ t̄ q̄ tunc cor
p̄ x̄pi uiuū z mortuū nō ēēt iōem nu
mō dico q̄ corpus x̄pi uiuū z mortuū
fuit unum numero numerositate sup
positi diuini. fuit enim in x̄po natura
humana assumpta ad uitatē suppo
siti diuini q̄ uere fuit unū z iōē i x̄po
mortuō z uiuo quāuis q̄ corpus x̄pi n̄
fuerit idē numō numerositate que seq̄
nitatē forme fuit tñ idē numō numō
sitate q̄ seq̄ uitatē diuini. suppositi q̄
nō pōt dici t̄ aliquo alio hoīe z nullū
aliud corpus a corpore x̄pi pōt dici iō
numō mortuo z uiuo ut p̄z ex predic
tia z istā uitatē siue iōēptitatē z non

alia tenet frōs icorpe xpi uiuo z mor
 tuo q nō tenet in aliquo alio corpore
 Ad fm cū dī iminori q aia iſctia ad
 uenit corpi hūti formā cōcedo et cū dī
 ulī q illa forma nō corrumpit nego
 imo adueniente aia rōali corrupit ſictia
 et adueniente ſenſitia corrupit uegeta
 tia. ad pbatōem cū dī q omēq cor rū
 pit a ſuo ſctio corrupit dico q uerū ē
 de his q corrupit p ſe. forma aut pce
 dēs aduētū alī forme ſolū corrupit
 p accūs nā q a qb foza acqrit z regit
 diūſas diſpōes i mā nā actus actiuoz
 ſct. hic ē q corruptis diſpōibz necēio
 requirit ad formā precedētē i aduētū
 forme ſeqntis. q a regit alias diſpōes
 i qbz nō poſſunt pcedentes ſtare coz
 p accūs ipſa pcedēs forma et nō p ſe
 ut patuit.

Verū u^l aia iſctia ſicta cor
 pori extēdat. extēſiōe corporis
 Et u^l p q ſic. Receptum imēdiatum
 q̄tatis habet eſſe necēio extēſum p
 quātitatē aia iſctia ē hui^l g. a. p3 nā
 nō ē iſctibile q forma iherēs pficiat
 ſuū ſuſceptiuū et nō det ſ p pū effectū
 formalē. ſ omē extēſum ē effectus p
 pri formal quātitatis. g ſi aia huma
 na ē imēdiatū receptiuū quātitatisoz q
 ipſa ſit extēſa p quātitatē. b. pbaf ſic
 qñcūq aliqua tria ſt ſic ordinata q t
 tū nō reci^l i p h mediāte fo imēdiatū
 receptiuū tū dī eſſe fm ſic color nō re
 cipit icorpe niſi imēdiāte ſupficie. imēdi
 atum coloris receptiuū ē ſupficies ſnūl
 la forma accidētāl recipit i mā h imēdi
 atē forma ſbal. tū qz eſſe ſimp^r i cedit

eſſe ſ qd tū qz mā cum forma ē cau
 ſa omīū accidētū exiſtētū i ea p p hicoz
 et pōns mā imēdiāte forma ē cā ſuſcep
 tia talium accidētūcum forma ſbalis
 ē imēdiatū receptiuū quātitatis z alio
 qz accidētū. 2o d q cōpetit aie uegeta
 tie et ſictie nō poſit repugnare iſctie
 ſ extēdi extēſiōe corpiſ competit aie
 uegetatie et ſictie. g. a. p3 q a uegetati
 uū cōtinet i ſenſitio et uegetatiū z ſen
 ſitiuū i iſctio fo de aia et pōns q cō
 petit nū nō repugnat alī. b. q p3 eo
 d fo de aia ubi dicit a3. q plāte et qd
 aialia deſa uiuūt. Oppoſitū. In
 oppoſitū arguit i^a forma q ē tota i to
 to et tota i qbz pte corpiſ nō extēdit
 extēſiōe corpiſ aia iſctia ē hui^l g. b.
 ponit bts auguſtini q de ſctitate c^o q
 dices q i uno corpe toto ē tota aia z to
 ta i qbz pte eſt. Rō in iſta qōe tā ſt ui
 dēda pō ē q nō ſuſceptia ſeu receptia
 quātitatis z h tāgit pō argumētū. fm
 ē u^l aliq forme ſbales extēdat exten
 ſiōe corpiſ et h tāgit fm argumētum
 tū ē u^l aia iſctia ſit extēſa et h
 qrit tū argumētū i oppoſitū. Pri
 m^l articūl. Quā u^l a pō ē aduētū q ſi
 cut expte agētis ē cōſiderare illud qd
 agit z rōem agēdi ſic expte patiētis z
 recipiētis ē cōſiderare illud qd recipit
 z rōem recipiēdi z h inuit cōmētator
 ſap fo de aia dices q forme ē agere al
 tū ſuo pō ē pati z tū ē q loqē de prin
 cipio agēdi z patiēdi ſaricūl iſte poſ
 ſet querere qd ſit receptiuū quātita
 tis z que ſit eſt rō recipiēdi ſeu recepti
 ua quātitatis fm tū eius iſctum fm

mag' certit' idubiū. Et 10 q' ad istū
fm intellectū de ouer' articulo iste. Ad q'
dicūt aliq' doctores q' rō recipiēdi q'
titatē iquocūq' cōposito nō ē sola mā
n̄ forma s̄ totū cōpositū ex mā et for
ma rōe utriusq' p̄tis. Ad cui' intellectū disti
ctōem ponūt rōe receptia dicētes q'
qdā ē rō receptia total' que dā ūo p̄tia
l' rō receptia total' dī illa q' i suo gra
du nō recipit aliā cām ūbi gza in q' du
i mece recipiēdi colorē quātitatē est
total' cā qz nō requirit aliqd ad q' sit cū
ipsa rō recipiēdi colorē q'uis suppoat
sbm. rō nero p̄tia l' dī illa que i suo g'
du exigit aliud ut cōcām sic aia ē rō p̄
tia l' cā recipiēdi passidēs aliq's qz exi
git ut cōcām māle p̄tis hois que simi
lir ē rō p̄tia l' cā recipiēdi eas qz totū
cōpositū rōe utrius p̄tis ē immediatū re
ceptiuū istaz passidūm. Tūc g' ad p̄po
sitū applicādo dicūt q' mā nō ē totalis
cā recipiēdi q' titatē n̄ sola foza et p̄
sequēs o' q' hui' cā total' sit ipsum cō
positū. Donūt g' isti doctores duas cō
clūsiōes ex quib' se' tētiū. p̄ ē q' mā nō
ē total' a siue rō recipiēdi quātitatē
fm ē q' sola forma sbal' nō ē total' cau
sa receptia quātitatē. P̄zima conclusio
p̄bat sic diu'sitas actuum gñe remoto
differētis requirit diu'sitatē p̄pōz sus
ceptioz s̄ forma sbal' et accidētāl' s̄ ac
tus gñe remoto differētis. g' zelinqē
eaz esse diu'sa susceptia s̄ p̄p̄ū et in
mediatū receptiuū forme sbal' ē sola
mā g' mā nō ē p̄p̄ium et immediatū
receptiuū in quātitatē et si dicatur
ad istam rōe q' receptiuū istoz actū

pōt esse ad et aliud qz totū cōpositū
recipit quātitatē et sola mā formam
sbalē recipit. s̄ rō recipiēdi ut q' pōt
esse ead' .s. mā n̄ rō p̄bat oppositū ar
guo s̄ h̄ qz sic ex pte agentis diu'sita
tis actū p̄cedētū abagēte mag' argu
it diu'sitatē p̄ncipioz q' s̄ rōes agēdi
quā diu'sitatē ipoz agētū q' p̄ qz a rō
agēs p̄diu'sa p̄nā p̄dicit diu'sos effec
tus z tñ si idiu'sis agentib' eēt ead' rō
agēdi ut ipze z filio eadē uirtus gñā
tia iō eēt actus nō obstāte diu'sitate a
gētū ita a simili ex pte recipiētis diu's
sitate receptoz mag' debet arguere
diu'sitatē rōnū recipiēdi q' diu'sitatē
receptioz z iō si sola m̄ ē rō recipiē
di formā sbalē. ipossibile ē q' sit sola
rō recipiēdi quātitatē. 2o sic se h̄z ē s̄
ipo' simp' ad recipiēdi formā sbalem
q' ē actus sim' g' ita se habet ē s̄ impo's
s̄ qd q' p̄ iō p̄ q' ē ipo' fm q' o' habet ra
tōem recipiēdi formā accidētālē q' est
actus fm qd s̄ illud p̄ q' ē ens ipo' s̄
qd non ē sola mā q' ē po' pura simp' z
s̄ mā siml' cū forma sbali g' mā sola n̄
ē receptia quātitatē n̄ alicui' al' for
me accidētāl'. 3o ad id illud cui' actual'
ēritas repētet ex actuali ēritate recep
tū siue ē effectū z nō euer'so requie
p̄ se i s̄bo receptio ut recipit p̄fectōre en
titatē actualē q' sit sua ēritas actual'
s̄ quātitatē z omne accēs s̄ hui' g' quia
dī 7 mece accidētā non s̄ ētia s̄. g'
quātitatē requirit i s̄bo receptio p̄fectō
re entitatē actualē quā sit sua ēritas
actual' s̄ sola mā nō pōt habere p̄fectō
rē entitatē actualē cū sit pura po'. x

si se habet es p accidēs ad ens fm se
ita uio p accidēs ad uionē p se hōe capat
cūs p suppoit es p se. g ois uio p accidēs p
suppoit uionē p se. cū. g uio. q̄tatis
cūma sit uio p accidēs et uio mē cū foza
sit unio p se. q̄ q̄tatis p suppoit
formā sbalē i mā et pō nō. sola mā nō
ē rō recipiēdi q̄tatis. fa dclūsiō n̄
nū eis ita dūffal. pbat tñ una rōe tali
q̄cūqz aliqd ē total' cā recipiēdi ali
quē actū i sbo pōt ipsum p se recipere si
sepat asbo et existat p se uel bi gza qa
q̄tatis ē total' cā recipiēdi colorē. id
circo si q̄tatis sepat asbo est receptia
colo imo sepat cū colorē ut p̄z i facm
to altaris. si g forma sbal' eēt total' cā
ad. qñ aia humana sepat a corpe rema
neret cū q̄tatis et colorē et alius acci
dētibz q̄ nulli diceret g aia nō ē total'
cā receptia q̄tatis. z pōns nec aliqua
forma sbal' seq̄t g q̄ totū cōpositū sit
illud. Opio comuis z egidu. Hec
pō nō nū uera imo ostēdo q̄ cōposituz
ex m̄ et forma nō ē total' rō receptiua
q̄tatis q̄ pbo. medus p̄ sic actus ei
dē rōis. requit necēio i suo receptio rōe
receptiua ei dē rōis s̄ eēntia hois cōpo
sita ex m̄ et forma et eēntia celi cōpo
sita ex m̄ et forma n̄ s̄ ei dē rōis g rō
total' receptia q̄tatis q̄ ē ei dē rōis
i hoie et celo nō pōt esse eēntia eoz. cō
posita ex m̄ et forma. b. p̄z te se corpa
le z icorpale nō s̄ ei dē rōis. a. p̄z nā b
id qd recipit actus ei dē rōis possit
esse aliud et aliud ut p̄z te hoie z equo
recipiētibz albe oiem rō tñ recipiēdi
ei dē rōis ē introqz. s. superficies qd p

bat qa ipossibile ē diūsa ut diuersa s̄
esse rōem recipiēdi aliq̄ ei dē rōis ut s̄
ei dē rōis. fo arguo sic si se habet
diuersitas actu ad diuersitatē rōnū
receptiā. ita se habet uitas a uitate
rōis receptiui. B. p̄z. nā si uitas nō ar
guit uitate nec diuersitas arguet diū
sitate s̄ diuersitas actu p̄ eos arguet
diūsitatē rōnū receptiā. g uitas actu
um arguit uitate rōnū receptiā. s̄
q̄tatis ē una seu uitas rōis i oibz ha
bētibz eā g requirit rōem receptiuam
ei dē rōis i oibz. sba aut cōposita nō
ē ei dē rōis i oibz habētibz q̄tatis
ut dē mē g. 3. ad id rō total' recepti
ua q̄tatis habet necēio esse extēsum
p q̄tatis s̄ tota eēntia hois cōposita
ex m̄ et forma nō habet esse extēsum
p q̄tatis g tota rō receptiua nō ē totū
cōpositū. a. huius p̄z p̄ eos. eo ē q̄ q̄t
ta. ē total' rō recipiēdi colorē habet
esse coloratū pari g rōe. rō receptiua to
tal' q̄tatis habet esse extēsum. b. p̄z
si tota eēntia hois cōposita ex m̄ et
forma eēt extēsa. aia i tletia eēt extē
sa cū sit forma sbal' corpis q̄ ē f̄im. 4.
si sba cōposita ex m̄ et forma esset to
tal' rō ad. seq̄ret q̄ unū et idē cōpositū
ex m̄ et forma esset p̄ncipiū q̄ z quo
respectu unius z ei dē quod s̄im ē fal
sitas cōsequētis p̄z p̄ b̄m augustinuz
7. tēntate cō septio nbi. pbat q̄ rela
tō nō refert q̄a esset p̄cessas i infinitū
i relatōibz. illud aut argumētū nichil o
cluteret. si unū et idē esset ut possit es
se p̄ncipiū quod z quo respectu ei dē
ōia nota ē tēse nā ipsi nullā d̄zam pō

nunt assignari itē p̄m q̄d et quod. cū tō
tū cōpositū sit rō receptia q̄ritatis et
recipies ip̄am ḡ. Et sic ex dēis te
nēciū p̄mā uā diuēritas ex ḡne differē
tū remoto requit diuēritatē ip̄oz re
ceptoz p̄p̄oz s̄ r̄sibilitas z q̄ritas
s̄ ḡne remoto differētes ḡ requit ali
q̄ diuersa et p̄p̄a receptia s̄ p̄p̄riū et i
mediatū receptiū r̄sibilitatis ē n̄ ho
mis tota cōposita ex m̄a z forma ḡto
ta n̄a hoīs cōposita ex m̄a et forma n̄
erit p̄ncipiū imediatū receptiuū q̄ri
tatis. tota rō eoz ē usq̄ ad id q̄d d̄z
q̄ p̄p̄riū et imediatū r̄sibilitatis rece
ptiuū sit tota n̄a hoīs cōposita ex m̄a
et forma s̄ aut̄ p̄bo p̄rōem p̄ q̄ ip̄i p̄
bāt q̄ sola forma nō ē receptia q̄rita
tis n̄ p̄t esse. Arguit sic. q̄ncūq̄ est
rō total̄ recipiēdi aliquē actū isbo p̄t
ip̄sum p̄ se recipe si sepat̄ a s̄bo et p̄ se
existat s̄ aīa it̄ctia sepat̄a acorpe non
dat nec recipit r̄sibilitatē. nō ē ē apta
nata r̄rere n̄ flere h̄mēē ḡ aīa it̄ctia
nō ē total̄ rō receptia r̄sibilitatis et
m̄lto m̄iū m̄a sola pead̄ rōe. sepat̄a ē
aīa aīa nō p̄t r̄rere n̄ r̄sibilitatē re
cipit. relinq̄t ḡ q̄ total̄ rō receptia ip̄i
ē tota n̄a hoīs cōposita ex m̄a et foza
Nūc r̄n̄o ad rōes alteri op̄inis. Ad
p̄m i cum d̄z diuēritas actū ḡne remo
to differētiū. Et dico q̄ s̄m ē si tales
actus cāent̄ aduēris agētibz n̄ abeodē
s̄ diuersas rōes agēdi. Cui ḡza aduēre
d̄n̄ ē q̄ sic ex p̄te agētis id agēs p̄ eadē
rōem agēdi p̄t causare diuersos effec
tus i diuēris s̄bis ut sol p̄t dē calore d̄
dēplat latū et liq̄facit cerā imo q̄ p̄t ē

271
teod̄ passio p̄t causare diuēris effectus
s̄ diuersas rōes recipiēdi. sol ē p̄ eadē
lucē illuiat aerē et calefacit eū sic t̄n̄q̄
iaere ē alia rō receptia lucis alia calo
rē. Ita a simili se h̄z ex p̄te passi. unū
ē z idē p̄ eadē rōem patiēdi p̄t recipi e
diuersos effectus ul̄ actus differentes
ḡne solū q̄ causent̄ aduēris agētibz
ab eo oē p̄ diuēris rōes agēdi. nō ē a
repugnātia ē unū passum p̄ unā rōem
recipiēdi recipe diuersos effectus ul̄ ac
tus. q̄m unū et idē agēs p̄ eadē rōem a
gēdi cāre diuersos effecus ul̄ actus. Di
uēritas ḡ actū receptoz nō arguit
necēio diuēritatē i rōe receptia n̄ ta
les actus cāent̄ abeodē agēte p̄ eadē
rōem agēdi uel a diuersis agētibz
p̄ eadē rōem si ū tales actus cāent̄ ab
eodē ul̄ diuersis agētibz p̄ diuersas rō
nes agēdi nō ōz q̄ sit diuēritas in rōe
receptia ut dēim ē. sic ē i p̄posito nam
agēs n̄ale patiā rōem fozmālē introdu
cit fozmā s̄balē et patiā q̄ritatē. Ad
sui sicut se h̄z ens ipo^a simp^r aorea
piēdi actū s̄balē d̄ca q̄ si li. sicut sit no
ta p̄p̄ois p̄p̄o ūa ē. nā sic ens ipo^a sim
p^r p̄t recipe actū simp^r ita ens impo^a
s̄ qd p̄t recipe actū s̄ qd. si aut̄ li sic
sit nota similitudis n̄al̄ sic p̄p̄o ē flā
nā s̄m m̄am id ens q̄ ē ipo^a simp^r est
et s̄m qd s̄ nō eūso un̄ m̄ p̄ma exclu
dit om̄e accūs ita ē ipo^a simp² q̄ ē ipo
tētia s̄ qo nā illa ōz excludit actū s̄
qd et p̄t ip̄sum recipe s̄m qd et esse
po^a s̄m qd. m̄a aut̄ sic accepta ē huius
ḡ. Et .id nō ē total̄ similitudo it̄ ens
ipotētia simp^r et ens i po^a s̄m qd q̄a

et se ē ipotētia simp^r nō pōt recipere ac
tū simp^r. hō ē ē ipotētia f qd nō tam
ipo^a simp² et iō nō recipit actū simp²
n̄ appz aliqz icōueniens qz potētia a²
cūmōi ē potētia simp² recipiat actum
minore cū ē actus f m qd p̄cipue cum
mā sit ipo^a utqz respectu illoz actū
gñe differētū. Et cū dīz utēf q illud p
qē aliqd ē i potētia f m qd nō ē sola
mā qa tēse ē po^a pura. x dico qz sola
mā nō solū ē ipotētia f m qd s̄ simul
tū s̄ ē ipotētia simp² et iō pōt recipere
tā actū f m qd q̄ actū simp² ut dēm ē
nā q̄uis potētia q̄ f m qd q̄ ē minor
tēse nō icludat i se potētia simp² que
ē a² et miñ nō icludit maius potētia
simp² qz. a. icludit potētia f qd qz. a
icludit minore. Ad tēū cū dīz iō cū
actual ē tētas x̄. dico qz actus nō depen
det s̄bue arōe recipiēti s̄ s̄bō receptio
siue recipiēte sic effectus alicui agētis
nō depēdet effectie arōe agēdi s̄ ab agē
te et iō s̄ mā sit rō receptia q̄ritatis
p̄poitū tñ ē illud qd recipit q̄ritatem
Et iō sufficit qz to tū cōpoitū dicat p
fecōrē entitatē actualē q̄ ipsa q̄ritas
et s̄ bñ cocedo ipi tñ tēficat qz nichl
distigat it̄ p̄nō qd z p̄cipiū q̄. Ad qz
tū cū dīz qz nō p̄ accūs p̄suppoit uionē
p̄se dico qz rō n̄ p̄bat qz rō receptia q̄ri
tatis nō sit mā s̄ stāte uione mē z for
me s̄bal pōt supueire q̄ritas ipsi com
poitō p̄ipsā mā tamqz p̄ rōem recep
tiā sicut uirent qz stāte uione mē cū
forma pōt ipsum cōpoitū agere p̄ for
mā tāqz p̄rōem agēdi. arguit tñ ista
rō si aliqd cōcludit d̄ p̄nēm comēta

et rō. s. qz q̄ritas nō precedit formam
s̄balē i mā tē s̄ aut nichl quo ad p̄sens
Ad qntū qd p̄bat qz sola forma s̄bal
nō sit totalē cū x̄. nō oī me respōdēre
qz s̄ bñ cocedo et edo s̄ totalē esse ūm
ut statī appēbit. Iste ḡ mo² dicēdi n̄
uī michi stare p̄ p̄dēca. Est autē alī
mo² dicēdi alioz doctoꝝ qz sola for
ma ē rō recipiēdi q̄ritatē et tñ aīa in
tētia nō extēdit qz ei repugnat ex
tēdi ūn nō oī f m eos qz s̄bm q̄ritatis
sit extēsum modalē s̄ sufficit qz habeat
q̄ritatē sine mō extē s̄iōis i se et agēti
tate tērelucto qz ille mo² tēreluct s̄bo
q̄ritatis qū s̄bm ē extē s̄ibile aīa aut
huāna nō ē extē s̄ibilē. Probāt ḡ ista
duas cōclūsiōes. p̄ma ē qz sola forma ē
receptia q̄ritatis. s̄a ē qz nō ostēte s̄
aīa tñ humana nō extēdit p̄ q̄ritatē.
Probō p̄² cōclūsiōis. Prima cōclu
siō p̄bat sic. cēntialē depēdit oīs actus
f m qd ab actu simp² quā unus actus f
qz ab alio actu f m qd. s̄ ūn actus f m
qd. s. q̄ritatis ē p̄se rō receptia quoz
oī alioz actū secūdo qd puta coloris
x̄. ḡ actus simp² qz ē forma s̄bal ē p̄se
rō receptia oīum actū secūdo qd q̄uis
quodā orōie qz unū p̄suppoit aliud
Secūda dō. p̄bat sic nō ē a² repugnā
tia qz q̄ritas i formet aīam z tñ aīa n̄
extēdat quā qz aīa i formet s̄bm quā
et tñ ipsa nō extēdat. s̄ 2° n̄ ē ipōlē
imo ne. cū alit nō pōt saluari qz aīa n̄
ē ē extēsa. ḡ nec primū icōueniens z
aīa cū mā facit unū secūdo esse nō autē
cū q̄ritate et iō ē a² unitas aīe cū mā
quā aīe cū quāritate. si ḡ possibile est

q̄ aia iiformet q̄tū et tū nō extēdat
cu eo possibil? et it q̄ aia iiformaret a
q̄titate et tū nō extēdat p̄ eā Im p
bō isti opionis. Sed nec iste modus
uā sufficiēs et iō arguo q̄ istas predic
tas cōclūsiōes duas p̄ordiem. q̄uis rō
nes aducte cōt̄ p̄mā opionē p̄pte maio
ri cōclūdāt q̄t̄ p̄mā cōclūsiōem hui
opionis se. et īp̄cialr̄ t̄tia. reduco tū
q̄t̄ eos rōem q̄m faciebāt illi de prima
opione si aia īt̄ctia eēt rō receptia q̄t̄
tatis seq̄ret. s̄ q̄ aia īt̄ctia sep̄ata acor
pe sep̄aret cū quātitate q̄ ē s̄m et con
firmo istā d̄nāz q̄a maḡ uā q̄ rō recep
tia q̄ minus tēp̄det asbo et pōt̄ nāl̄r
p̄ se ex̄istere possit p̄se recipe actū cui ē
rō receptia quā illa iō recipiēdi q̄ maḡ
tēp̄det asbo et nullo mō. pōt̄ p̄se nāl̄r
existere s̄ aia huāna q̄a pōt̄ nāl̄r acor
pe sep̄ari. nā seq̄t̄ abalus sicut p̄petuū
acorrūptibili minus tēp̄det a corpe
q̄m quātitas asbo q̄ nāl̄r non pōt̄ p̄ se
esse s̄m eo q̄ si quātitas asbo recipit ac
tū e? erat rō receptia i s̄bo. s. colorē ut
p̄s ī sac̄m̄to altaris. q̄ m̄lto fort̄ aia
sep̄ata recipe et retin̄ret quātitatē si
ipsa i cōp̄oito cōt̄rō receptia quātita
tis s̄ aut̄ s̄m. s̄o t̄uicūq̄ repugnat ex
tēdi formal̄r ei repugnat recipe q̄m̄ti
tatē formal̄r et imēdiatē et pōns rōē
receptiam quātitatis. s̄ aie huāe p̄ eos
repugnat extēdi formal̄r q̄ a^o nota
nā cuiūq̄ repugnat effectus formal̄ q̄
tēnecessitate seq̄t̄ cām formalē eidē re
pugnat necēio recipe imēdiatē talem
formā s̄ esse extēsum tēnecessitate seq̄
tur quātitatē q̄ d̄. uā q̄ fa cōclūsiō

23
t̄struit p̄māz esūso et iō ista pō nullo
mō ē possibil. Hō a motia eoz.
Ad p̄mū q̄m d̄z q̄ cēntialr̄ tēp̄det oīs
actus s̄m qd ab actu simp̄r q̄m unus
s̄m qd ab alio s̄z qd dico q̄ oīs actus
s̄m qd cēntialius tēp̄deat s̄m et ab
solute ab actu s̄m quā unus s̄m qd
ab alio s̄m qd pōt̄ tū unus actus s̄m
qd ab alio actu s̄m qd tēp̄dere et tū
isto mō nō oīz q̄ actus s̄m qd tēp̄de
at ab actu s̄m et iā pōt̄o q̄ quātitas n̄
tēp̄deat a forma s̄bali sicut arde recep
tia. tēp̄det tū ab ea s̄l̄ cū m̄ sic asbo to
tali recipiēte et s̄ tēp̄dētia ē a^o q̄ p̄a
q̄z q̄s acc̄ns cēntialius tēp̄det a s̄ba
q̄m ab alio acc̄nte cū q̄ color tēp̄det
ab accidēte sicut arde receptia. asba aut̄
sicut asbo t̄igit aut̄ d̄z q̄ d̄z qd cēn
tialius tēp̄det acc̄ns asbo qd recipe
ipsum quā a rōē receptia. Ad alias
rōes p̄bātes s̄ctidā cōclūsiōem dico ad
p̄mā cū d̄z q̄ sicut aia huāna recipe in
quātitario et tū nō extēdit ita pōt̄ i
eo recipe quātitas absq̄ eo qd extēda
tur nō ē simile nā s̄ aia recipe i m̄a
quāta tam quātitas nō ē rō recipiēdi
ipsam formā s̄balē et iō nō seq̄t̄ si illa
q̄ cōiūgūt i 3° quoz unū nō ē rō recep
tia alius n̄ se efficiūt q̄ illa quoz unū
ē rō receptia alius nō se efficiūt p̄is
ē īpossibile. 2^m oīo incōuenēs. Ad 2^m
cū d̄z q̄ aia cū m̄a facit unū p̄ se et tū
n̄ extēdit dico q̄ m̄a ut facit p̄se unū
cū aia n̄ icludit quātitatē alit̄ quātitas
esset tēnt̄seca rōē s̄be et iteo a^o unū
esset anime cū quātitate si anima esset
rō recipiēdi quātitatē quā sit anime

cū quanto eo q̄ q̄ ut sic nō ē recepti
uū aīe p se s̄ sola mā nā mā ut p se fa
cit unū cū aīa nō includit quantitātē
Opio p̄babil̄. Iste mod̄ dicendi
n̄ uū michi possibil̄. Et id̄ adhuc ē alī
mod̄ dicēdi q̄ uū michi p̄bator. s. q̄
sola mā ē receptia q̄tatis et s̄ patet
p̄ p̄locū assufficiēti diuisiōe nā ex quo
p̄bat̄ ē q̄ p̄mā opioem q̄ cōpositū ex
mā et forma non pōt esse total̄ rō re
ceptia q̄tatis et ostēsum ē cōt̄ s̄ am
opioē n̄ q̄ sola forma. seq̄ necio q̄
sola mā sit total̄ rō receptia q̄tatis
2e s̄ id̄ p̄ ex distictōe q̄ consueuit da
ri te accētib̄. s. q̄ quedā accētia secū
cōpositū rōe forme ut q̄tatis q̄dā rōne
mē ut q̄tatis. s̄ aut̄ distictō n̄ habere
ūtatē h̄ rō receptia q̄tatis ī opoito
ēēt ip̄a mā. 3o s̄ idē p̄ q̄ actus eīd̄
rōis req̄ ut iī suis receptis. rōem recep
tiam eīd̄ rōis ut dicebat̄ q̄ p̄mā opio
nem. s̄ q̄tatis ē eīdē rōis ī oīb̄ habē
tib̄. et nichil ē eīdē rōis ī oīb̄ q̄tata
tib̄ nisi mā q̄ mā et nichil aliud ē rō
receptia q̄tatis. 4o sic se h̄ cōpoi
tū ex mā et forma adagere p̄formam
ita se h̄ adpati seu recipe per mā s̄
respectu cūctūq̄ actōis cōpoite forma
ē rō agēdi q̄ respectu cūctūq̄ passiōis
seu receptōis mā ē rō patiēti ul̄ reci
piēdi et p̄ d̄ns mā ē rō receptia q̄tata
tis. a. p̄ p̄ cōm̄tatorē s̄o te aīa. nā sic
ōmē agens agit p̄ illud p̄ q̄ ē in actu
ita oīe patiēs seu recipiēs patiē p̄ id̄
p̄ q̄ ē ip̄a s̄ cōpositū ex mā et forma
ē i actu p̄formā et ip̄a p̄mā q̄ sicut
se h̄ cōpositū adagere p̄ formā ita se

h̄ adpati seu recipe p̄ mā. b. p̄ per
p̄mā 2e te aīa. nā p̄mā p̄batōem p̄bat
aīam esse actū corporis q̄a ē rō et p̄nci
piū agēdi. dicit̄ ē omne opatōem faci
m̄ p̄formā s̄ ut q̄tatis s̄m esse ī rece
miatū p̄cedat in mā formā sbalem ut
uult cōm̄tator ī h̄o te s̄a orbis. l̄ for
ma sbal̄ nā p̄cedat q̄tatis ī mā et s̄
nō obstāte q̄ mā sit rō receptia q̄tata
tis ut q̄dā solempnes doctores dicūt
n̄ ē ad p̄positū s̄ ad p̄sens sufficit q̄
rō receptia q̄tatis sic mā. Occurrūt
tū duo dubbia cōt̄ d̄. 1a. p̄mā ē que nē
n̄ sola mā erit s̄m q̄d recipit q̄tata
tē ul̄ totū cōpositū ex mā et forma si d̄
ē p̄ seq̄ q̄ unū et idē respectu eiusdē
erit p̄mā quo et p̄mā q̄d q̄ ē ip̄ole ut p̄
batū ē cōp̄mā opioē. si tē s̄m seq̄
q̄ aīa iūctia ē extēsa et q̄tā. nā p̄batū
fuit cōt̄ secūda opioē omē q̄ recipit q̄
tatis ē fozal̄ extēsum. s̄ si totū con
positū ē illud q̄d recipit q̄tatis foza
l̄ oī q̄ aīa recipiat q̄tatis. nā da op
positū seq̄et̄ q̄ totū cōpositū n̄ recipiat
s̄ solū mā. s̄m dubiū ē q̄a s̄m p̄mā
t̄tio h̄us iūctia ē q̄dā pati et t̄n̄ s̄y
eū i h̄o et t̄tio h̄us rō siue p̄ncipium
quo iūctia n̄ ē mā imō ipsa aīa iūctia
na q̄ s̄m ē q̄d n̄ sic dicebat̄ ī q̄ta rōe. a
q̄ mā ē rō receptia respecta cuiuslib̄
passiōis. 2o p̄ dico. q̄ aliqua conpe
tūt cōposito rōe ut usq̄ p̄tis. aliqua ū
rōe unius p̄tis tantū. sentire ē uicere
z audire z sic resimilib̄ actib̄ potētiaz
organicar̄ cōpetitū cōposito zōe ut
usq̄ p̄tis q̄a nō possunt separi cū aliq
bus p̄tis. z que sic cōpetūt cōposito cō

petit p[er] se et salt[em] p[er] actus. Informari
e[st] dicitur composito t[er]m[in]o r[ati]o alit[er] p[er] se. s.
r[ati]o m[er]ito. eo e[st] ip[s]o q[uod] forma p[er] se i[n]formatur
m[er]ito o[mn]i i[n]formare composita. h[oc] t[er]m[in]o n[on]
c[on]petit composito r[ati]o utriusq[ue] p[ar]tis alit[er]
aia siue fo[rm]a i[n]fo[rm]aret se ipsam quod e[st]
i[m]possibile et q[uod] h[oc] m[od]o c[on]petit composito
dicitur u[er]o et p[ro]p[ter] c[on]petere composito sic
t[er]m[in]o q[uod] nullo m[od]o c[on]petit alit[er] p[ar]ti. Infor
mari e[st] sic c[on]petit composito q[uod] sol[u]m d[icitu]r
t[er]m[in]o et nullo m[od]o forme n[on] q[uod] r[ati]o i[n]for
maret se ipsam e[st] o[mn]i i[m]p[er]io sic e[st] i[n] p[ro]p[ter]
si to. composito e[st] c[on]petit recipe q[uod] t[er]m[in]o
et esse q[uod] t[er]m[in]o et ext[er]sum n[on] r[ati]o utriusq[ue] h[oc]
r[ati]o m[er]ito t[er]m[in]o. et i[tem] sic c[on]petere poterit e[st]
se q[uod] t[er]m[in]o et ext[er]sum composito r[ati]o m[er]ito
q[uod] nullo m[od]o n[on] p[er] se nec p[ar]tis c[on]petit
forme. s. aie i[n]tellectu. Nec ualet si dicat
q[uod] id e[st] diceret de o[mn]i forma s[ub]stanti[ali] et p[ro]
sequens q[uod] nulla forma s[ub]stanti[ali] erit ext[er]sa
h[oc] e[st] n[on] seq[ue]t[ur] b[er]n[ard]o n[on] q[uod] uolo q[uod] nulla forma
habeat esse ext[er]sam i[n] q[uod] t[er]m[in]o esse ext[er]sum
et q[uod] t[er]m[in]o c[on]petit composito t[er]m[in]o r[ati]o alit[er] p[ar]tis
q[uod] si sic h[oc] c[on]peteret o[mn]i forme d[icitu]r
m[er]ito cu[m] q[uod] d[icitu]r c[on]petat alicui i[n] q[uod] t[er]m[in]o tale d[icitu]r
petat o[mn]i tali h[oc] e[st] alia ca[usa] p[re]t[er] ista r[ati]o m[er]ito
cu[m] c[on]petit alius formis esse q[uod] t[er]m[in]o q[uod] nul
lo m[od]o c[on]petit aie i[n]tellectu nec reperit i[tem]
h[oc] e[st] aliofo[rm]e q[uod] t[er]m[in]o n[on] q[uod] compositu[m] e[st] q[uod] t[er]m[in]o
r[ati]o alterius p[ar]tis h[oc] q[uod] educant de p[ar]te
m[er]ito quate[nus] et ext[er]se ut app[er]bit i[n] fo[rm]a
articulo. h[oc] aie. s. educi de p[ar]te m[er]ito n[on] c[on]pe
tit aie i[n]tellectu. et i[tem] q[uod] uis alie forme sic
ext[er]se ipsa t[er]m[in]o nullo m[od]o ext[er]dit. Ad
sec[un]da r[ati]o. Ad h[oc] dico dico q[uod] i[n]tellectu
d[icitu]r p[ro]p[ter] ad i[n]tellectu[m] c[on]parari. recipit e[st] in
eo s[ub]iue et ca[usa] ab eo effectie cu[m] sit actio

24
i[n]manes et o[mn]i tal[is] actio manet i[n]agere h[oc]
p[ro]p[ter] i[n] me[nt]e p[ro]p[ter] q[uod] i[n]tellectu c[on]parari ad
i[n]tellectu[m] ut recipit i[n] eo s[ub]iue et ut ca[usa] ab
eo effectie et i[tem] si i[n]tellectu c[on]parat ad i[n]tel
lectu[m] ut i[n] eo recipit s[ub]iue sic i[n]tellectus d[icitu]r e[st]
se ip[s]o respectu i[n]tellectu n[on] de recipiens
ut recipiens e[st] ip[s]o ad recipiend[um] alit[er] non
possit aliqd recipe si u[er]o d[icitu]r ad e[st]
f[er]m q[uod] ab ip[s]o ca[usa] effectie sic i[n]tellectus e[st] i[n]
actu respectu i[n]tellectu q[uod] o[mn]e agens
agit ut e[st] actu h[oc] supposito dico ad r[ati]o
cu[m] dicebat q[uod] i[n]tellectu e[st] q[uod] d[icitu]r pati de
t[er]m[in]o p[ro]p[ter] ut i[n]tellectu recipit i[n] i[n]tellectu
s[ub]iue e[st] q[uod] d[icitu]r pati n[on] q[uod] t[er]m[in]o passio h[oc] solus
et receptio ut patebit postea deo dante
et i[tem] ut sic i[n]tellectus r[ati]o i[n]tellectu solum
se habet passiu[e] et n[on] actiue p[ro]p[ter] q[uod] dicit
co[m]m[un]icator q[uod] sic m[er]ito prima e[st] in p[ar]te ad
forma s[ub]stanti[ali] sic i[n]tellectus ad fo[rm]as
i[n]tellectu s[ub]stanti[ali] et uocat i[n]tellectu pura p[ar]te
i[n]g[er]e i[n]tellectu et cu[m] dicebat i[n] arguendo
q[uod] m[er]ito e[st] r[ati]o receptiu[a] r[ati]o cu[m] t[er]m[in]o passio
nis i[n]tellectu d[icitu]r sane s[ub]stanti[ali] q[uod] o[mn]e recipiens
u[el] patiens habet m[er]ito p[ar]te qua[m] ta[m]qua[m] p[ro]
nem receptiu[a] recipit u[el] patiens. patiens e[st]
aliqd q[uod] habet aliqd loco m[er]ito et i[tem] i[n] an
gelis f[er]m doctore n[on] e[st] aliqd loco
m[er]ito et i[tem] e[st] r[ati]o recipiendi in ip[s]is sic illud
q[uod] e[st] i[n] ip[s]is loco forme e[st] r[ati]o agendi. r[ati]o
q[uod] recipiendi i[n]tellectu in nob[is] e[st] illud q[uod]
tenet locu[m] m[er]ito i[n] ip[s]o i[n]tellectu et i[tem] n[on]
seq[ue]t[ur] q[uod] m[er]ito uel materiale non sit ratio
receptiu[a] r[ati]o cu[m] t[er]m[in]o passio[n]is et h[oc] de p[ar]te

Secun[da] articulo. Quatu[m] ad h[oc]
articulo. s. utru[m] omnes forme s[ub]stanti[ali]
alie ab aia i[n]tellectu sunt ext[er]se quate[nus]
e[st] m[ul]tiplex modus d[icitu]r. Ad clarior[em]

Intellectu eorum que dicuntur adueniens quod ut
adpresens spectat totum dicitur explicitum secundum
triplex genus primum. est quod dicitur totum esse
tiale compositum ex partibus essentialibus sic sunt
materia et forma vel genus et ordo. est ad to-
tum potentiale seu virtuale compositum ex par-
tibus seu diuisis potentibus seu virtutibus. Est
aliud totum compositum ex diuisis
partibus compositum. prima totaliter non com-
petit alicuius diuisione. quia non est composita ex materia et for-
ma nisi ex genere et dicitur quia non est species sed pars
speciei. Secunda totalitas composita com-
petat alicui non facit a compositum. nam manifestum est quod anima secundum
omnes suas potentias non est in quibus parte corporis
Et ideo totaliter totalitate non procedit quod per
sensum. Tertia totalitas ex partibus compositum
uis continuis huius locum in composito nam quidam
forme sunt que habent talem totalitatem per ac-
tus ut huius albedo que habet huius partes in sta-
tes. compositum et ideo albedo tota non potest esse
se in quibus parte compositum et ad istum intellectum re-
ducitur primum quod compositum ad secundum articulum. s.
vel alie forme ab anima intellectiva sunt isto-
modo extense aut quibus eorum sit tota in toto et
tota in quibus parte corporis. Ad quod dicunt a-
liqui doctores quod nulla forma substantialis exten-
ditur extensio est materia nec est composita per se nec per
accidens. s. dicitur probatur dupliciter. sic si aliquid for-
ma substantialis esset extensa vel extenderetur ratione
sua vel ratione sibi in quo recipit non ratione sui quia
forma tunc est indiuisibilis. Item quia extendi
ratione sui est proprium quantum ratione sibi in quo re-
cipit quia immediatum secundum forme substantialis est in
prima que tunc nec est composita nec diuisibilis ergo nul-
la forma substantialis est composita nec extensa
Et sic nulla forma cuius esse est in quibus parte
corporis est composita vel extensa per se vel per accidens

sed cuius forme substantialis esse est in quibus parte cor-
poris cuius est forma. ergo nulla forma substantialis est
composita vel extensa per se nec per accidens. a. est nota
per se. b. probatur quia non esse cuius forme substantialis al-
terum est in quibus parte corporis quibus pars ignis non
est ignis et quibus pars aque non est aqua quod
solum est ergo. Hec autem potest non potest stare et ideo
arguo contra eum dupliciter. sic illa forma que
didicit diuisione corporis est extensa saltem
per accidens sed forme corporum inanimatorum et in-
animatorum didicunt diuisione corporis ergo saltem
tales sunt extense per accidens. a. est nota tunc quia
diuio non potest competere nisi quantitati. b.
probatur de formis corporum inanimatorum quia
talia corpora diuidentur in parte et ratione quod non
posset esse nisi forme istorum diceretur. de
formis animatorum per per philosophum dicitur quod pla-
te et aliquid animalia tunc inuicem tamen habent
talia animam unam quod de actu plures autem poten-
tia. Et sic si illud quod minus uel esse uest
et illud quod magis. s. minus uel anima sensibilis
et uegetalia sunt extense ergo forme inanima-
torum et tunc sit ut probabitur statim contra secundam
opinionem. Hec ergo ad rationes aliter opinionis
et peruenio eas contra eos. nam si prima ratio ali-
quid excluderet probaretur quod in nullo modo
esset quanta sic si materia esset quanta siue exten-
sa vel extenderetur ratione sui vel ratione sibi in
quo recipitur. non ratione sui quia de se per eos
materia nec est quanta nec extensa nec ratione sibi.
non est recipitur in aliquo siue si alia reci-
piuntur in ipa nullo ergo modo materia est extensa
quod solum est. Et ideo dico quod ista ratio procedit
existenti diuisione. non est extenditur
forma paliqua ista et cetera s. quia est sibi com-
positum vel pars quantitatis s. quia est dicitur
compositum materia ut postea patebit. Reduco ergo

fam dēt eos nā si illa rō aliqd coelute
 ret pbaret q nulla forma accñal eēt
 extēsa z accipio. a. suā z ad do. b. s. cui
 ls forme accñal esse ē iquals pte corpis
 cui ē forma g. b. pbat sic z saā. naz si
 eēntia cui ls forme accñal ut albedinis
 n eēt iqls pte albi qlibz ps albi nō eēt
 alba q flm ē. et iō dico q ista rō sic pā
 pcedit ex i sufficēti diuisione nā polito
 q i qls pte ignis non eēt forma ignis
 tota totalitate qtitatis te qua nūc lo
 qē. a. huc qlibet ps ignis eēt ignis et
 qls ps aqua eēt aqua et i qlibet pte cor
 pis eēt ps forme sic i qlibet parti albi
 ē ps albedis. z si cōtingeret ignē diui
 di iduas ptes forma q videret i duas
 sic albedo ista ig^r pō nō u^r sufficiens.

Alia opio. Et iō ē al^r mod^o dicen
 di alioz doctoz. s. q inē formas sba
 les sole forme iaiatoz sē extēse z qte
 p accñs nu. la aut forma aiatoz n p se
 n pacñā i extēsa n qta qd pbat qdu
 plr. s. sic qñ receptū supat nām recipiē
 tiā recipiēs nō tbit ad se receptū s po
 t^r eō iō receptū tbit ad se recipiēs s q
 libet aia ē forma sba z s egrediēs cō
 ditōes mē z supans eā g aia nō tbet
 ad cōditōem mē z iō licet anima reci
 piat i m a quāta nō oz q sit qta siue
 extēsa. b. nota ē tēse a^r nā nota p tan
 to qa ipfius n pōt ad nām suā trabe
 re pfectus. z ois forma qta p se n p
 accñs equalr respicit z tenoiat totū et
 partes sic ps oia qua z teigne z tēōsi
 milibz s nulla aia tenoiat equalr totū
 z partes qa nō qlibet pars aial ē al si
 cut qlibet pars ignis ē ignis g nulla

aia ē qta siue extēsa siue p se siue per
 accñs. 3° ad idē nulla forma qta p
 accñs requit diuilitatē i tibi s aia qd
 q requit diuilitatē ipartibz i suo pte
 tibili g minor ē te se nota a^r ps qa s
 o^o quāta siue extēsi ē habere partes
 eīdē rōis z per oñs nulluz tale requit
 diuilitatē ipartibz. s. sic omīs foza
 qnta per se ul per accñs habet easdē
 operatōes itoto ul ipartibz nulla aia
 bz easdē opatōes ito^o p i oibz tibi g mi
 nor ps qa qlibet aia habet diuifas opa
 tōes idiuifis partibz sui pfectibil^r a^r ē
 nota z nō pōt dari istātia ext^r ppoitū
 pūtas easdē rōes pbat isti doctores q
 forme sbales corpoz iaiatoz sē quāte
 et extēse per accñs s qa nō superat cō
 ditōes mē. s. ē totalr māles. s. o qa eō
 lr tenoiant totū z partes. tūo qz non
 requit diuilitatē ipartibz sui pfectibil^r.
 4° qz hnt easdē operatōes itoto ul in
 omibz partibz ut ps igne. auro i ossibz
 z possunt formari iuu^r rōes p ois op
 poite hēc opio s firmat p btm augu
 stinū i l^o 7° immortalitate aie ca^o s^o qd
 q pbat experimto. dicit tē q si ūmis pū
 geret i una parte retbet se totū q non
 eēt n aia tota sentiret z tota eēt illa
 parte z p oñs i qlibet parte z p hūz q
 nō extēdat cū corpore Itē hūz tēten
 tōe sua i libro tēg^r tē aie ubi dicit q spe
 ties i oclō nō ex tēdit qz si extēteret
 quito corpus esset mai^r tātō faceret ibi
 maiorē spēm z s m s esse posset aliqd
 corpus ita magnū cuius spēs nullo mō
 posset recipi i oclō qd ps esse flm si a^r
 spēs inl^r nō extēteret multo min^r te

bet extēdi sūs et si sensus nō extēdit
nec aīa sensitīa extēdit et pōns n̄ aliq̄
alia aīa q̄a nulla cā appet iāia s̄itua
q̄re n̄ dbeat extēdi maḡ q̄ q̄cūq̄ alia
aīa. In p̄bō opionis. Ista aut̄ opi
nio q̄nis sit magnoz̄ doctoz̄ n̄ uē ūa
z iō arguo d̄t eā 4. p̄ sic. si aīa sensitī
ua z uegetatīa nō extēderēt p̄ se nec p̄
accūs seq̄ret̄ q̄ plāte et aīalia b̄i utā es
sent imago t̄i. oīs ē flm̄ q̄ falsitas o
seq̄ret̄ p̄ p̄ m̄ḡm̄ sentētīaz̄ dist̄ ic
tōe t̄ia i suo p̄ubi p̄bat̄ q̄ imago t̄i q̄
rēda ē i eo q̄ excellēt̄ ē i hōie oīa p̄ba
tur p̄ b̄m̄ augustīnū i f̄mōe t̄i magīe
ubi dicit hōiem esse ad imāgiem t̄i q̄a
aīa huāna ē tota i toto z tota i q̄b̄ p̄
te. quēadmod̄ deus ē totus i toto m̄ū
do z totus i quālibet p̄te mundi. si q̄ aīa
sensitīa et uegetatīa nō s̄t extēse s̄ q̄b̄
earum eēt tota i toto z tota i quālibet p̄te
seq̄ret̄ q̄ plāte q̄ eēt ad imāginē t̄i
q̄d̄ ē absurdū. 2o ille forme q̄te dī
dant̄ diuisione corp̄is extēdit̄ extēsiōe
ipsius et diuīsiō solū cōpetit̄ q̄to et ex
tēsiōe s̄ aīa uegetatīa et sensitīa alīum
īp̄f̄cōz̄ didit̄ ad diuīsiōē corp̄is q̄. b
p̄ p̄ p̄m̄ s̄o hūi dicit̄ q̄ plāte et ani
malia quedā t̄eīsa uiuūt̄ tāq̄ ex̄tēte in
hūi aīa actu q̄dē una p̄oā ūo p̄les z o
firmat̄ nā aīa q̄ ē i quālibet p̄te t̄eīsi l̄ ē
ibi p̄tēsiōem ul̄ p̄ nouā ḡnātōem nō
pōt̄ uia q̄ sit i p̄ nouā ḡnātōem q̄a i n̄
appet̄ aliq̄ ḡnans. diuidēs ē nō ē. gene
rās nā ad diuīsiōē p̄ se seq̄t̄ corruptō
et nō ḡno. Itē oīm̄ ḡnātōem f̄ce
dit̄ aliq̄ alterō s̄ i tali diuīsiōe nō p̄ce
dit̄ alterō q̄ consueuit̄ p̄cedere talem

ḡnātōem aīatoz̄ et iquālibet p̄te alīs t̄e
cūsi nō pōt̄ esse aīa p̄ nouā ḡnātōem re
liq̄t̄ q̄ sit i p̄sū dīōnem. tertio sic
oīs res p̄ et simp̄ p̄ticularis z cor
pal̄ ē capax seu capacitat̄is q̄ p̄ se z sim
pliciter iē i coditōe corp̄itatis s̄ oīs
forma generabilū et corruptibilū ex
cepta forma rōali ē p̄oā z simp̄ corp̄o
ral̄ q̄a nulla ipsaz̄ ē n̄ pōt̄ esse p̄ n̄am
h̄ incorp̄e cū s̄t p̄ se p̄tes q̄ oīs foza
s̄bal̄ ē q̄ta ul̄ extēsa saltē p̄ accūs p̄tē
aīam rōalē t̄e qua ul̄ extēdat̄ pate
bit̄ statī i seq̄nti articulo. 4o ad idē
oīs forme educte s̄ eētīa t̄e p̄oā m̄e
extēdit̄ et s̄ q̄te saltē p̄ accūs s̄ oīs
forme n̄ales excepta aīa rōali s̄ hūi q̄
. b. nota ē t̄e. a. p̄bat̄ q̄a oīs forma
que recipit̄ tota i toto m̄a et p̄s i p̄te
m̄e ē q̄ta et extēsa p̄ accūs hōm̄is for
ma educta t̄e p̄oā m̄e ē hūi q̄a oīs for
ma que educat̄ t̄e p̄oā m̄e. educat̄ necō
tota t̄e tota m̄a et p̄s t̄e p̄te m̄e et p̄ oīs
oīs tal̄ forma recipitur tota i toto
m̄a et pars i parte m̄e. Et ista uē mi
chi melior rō que possit̄ fieri a dīst̄ā con
clusiōem accipit̄ ē p̄ medio cām extēsiō
nis. nā educat̄ t̄e p̄oā m̄e ē extēsiōis cām
et ē t̄e t̄e t̄e doctoz̄ n̄i fratris egi
du li. s̄ dīstīctōe octena per quā p̄bat̄
q̄ oīs forme s̄bales alīe ab aīa rōali
s̄t q̄te et extēse per accūs q̄a educant̄
t̄e potētīa m̄e. anima rōal̄ minime q̄a
nō educatur t̄e p̄oā m̄e. In ista. In
p̄u z n̄iatur tā n̄ ista rō aq̄bdā et uē eis
s̄ imponere d̄p̄licē defectū. s̄ iudēt̄ur
dicere q̄ ista rō i se non cōuenit̄. s̄o dī
cūt̄ q̄ cōpetit̄ q̄ debet̄ p̄bare. primum

sic pb̄at sic forma educitur de potētia
 mē passivē loquēdo. ita educitur de po
 tētia agētis actiue loquēdo et forte ve
 rius. s̄ nō dicim̄ q̄ realia et alia p̄te a
 gētis educatur alia et alia pars forme
 s̄ de toto agēte siue gēnitate tota for
 ma ḡ nō debem̄ dicere q̄ tota forma e
 ducat̄ de tota m̄a et ps̄ de p̄te mē uē ḡ
 eisq̄ prefata rō nō cōcludat. s̄m t̄io p̄
 bat̄ sic q̄ rō fratris egidii p̄bat̄ q̄ for
 ma sit extēsa pacc̄ns q̄ realia et alia p̄
 te mē educit̄ alia et alia ps̄ forme. et
 ita suppoit̄ formā h̄zē p̄tē et p̄tē. s̄
 formā habere partē et p̄tē ē ipam esse
 extēsam. suppoit̄ ḡ ista rō formā esse
 extēsam. s̄ s̄ ē q̄ q̄rit̄ ḡ petit̄ q̄ debet p̄
 bare. Respōdo ad istātiā. Huc t̄n
 nō ob̄st̄ itib̄ dico q̄ rō illa ē optia si b̄n
 itelligat̄ etiō respōdo ad iugnatōnes
 p̄dēas. Ad p̄mā cū d̄z̄ q̄ sic forma edu
 cit̄ de po^a mē passivē loquēdo. dico
 q̄. li. sicut si sit nota eōlis necessitatis
 ūa ē p̄pō q̄ si forma debet reduci d̄po
 tētia ad actū equē nec̄iū ē q̄ educat̄ d̄
 po^a agētis actiue sic q̄ educat̄ de po^a mē
 passivē. unū ē nō sufficit sine alio si au
 tē itelligat̄ li. sicut nota absolute. et d̄i
 more similitudis p̄pō ē falsa nā q̄ n̄
 eod̄ mō pre existit̄ iutrols non educit̄
 eod̄ mō ab utroq̄. sic ē forma p̄existit̄
 i potētia accia agētis q̄ sūū fieri et sūū
 esse s̄ sepeata a tali potētia s̄ i potētia
 passivā mē sicut pre existit̄ sūū fieri et
 esse q̄ cōseq̄t̄ ad fieri q̄ s̄ cōiuncta cū ipa
 potētia et iō n̄ seq̄t̄ q̄ diuisibilitas for
 me nō accipit̄ s̄m diuisibilitatē poten
 tie actiue aqua ut d̄c̄m ē sepeata q̄ ad

esse et q̄m ad fieri q̄ nō debeat summi
 s̄m diuisibilitatē potētie passivē cui nece
 saria ē cōiuncta s̄m esse et fieri et iō rō
 nō st. mutat̄ ē modū necessitatis imo
 cū similitudis ut appet̄ ex d̄cis. Ad
 s̄m cū d̄z̄ q̄ rō petit̄ p̄ncipiū siue suppo
 it̄ q̄ debet p̄bare. nego. et cū p̄ b̄ at̄ q̄ a
 urdebat̄ illa rō supponere formā habe
 re p̄tē et p̄tē et p̄ cōl equens supponit̄
 formā esse extēsam dico q̄ si illa bene
 itelligatur nō suppoit̄ formā habere p̄tē
 et p̄ d̄ns nō suppoit̄ esse formā extēsam
 suppoit̄ t̄n i r̄a rō tāq̄ cōit̄ concessam
 q̄ m̄a acci potētia educit̄ forma neces
 sario sit diuisibil̄ et extēsa ita q̄ si eēt
 id̄i s̄ibil̄ oio nulla forma posset̄ de ea e
 duci s̄ aut̄ supposito p̄bat̄ frat̄ egidius
 doctor n̄z̄ q̄ forma h̄z̄ p̄tē et p̄ d̄ns est
 diuisibil̄ et extēsa q̄q̄ educatur de di
 s̄ibili et extēso i q̄m diuisibile ē. accit̄ ef
 se mō i diuisibili s̄ q̄ educatur de extē
 so mō diuisibili. educatur totū de toto
 et ps̄ de p̄te et p̄ d̄ns ē diuisibile et exten
 sam. ad ḡ ē q̄ suppoitur̄ i rōe docto
 ris n̄z̄ et ad q̄ p̄batur ut ps̄ ex d̄cis
 et iō rō n̄ petit̄ p̄ncipiū ut ei iponebāt̄
 remanet̄ ḡ i iugore suo. H̄o ad rōes
 al̄t̄ opionis. Restat̄ nūc respōdere
 ad rōes alter̄ opionis. Et p̄duco rō
 nes d̄ eos. nā si p̄ma rō aliqd̄ cōclude
 ret sequeretur̄ tā magna incōuenientia
 Primū esset̄ q̄ m̄a nō eēt diuisibil̄ nec
 extēsa. s̄m eēt q̄ nulla forma s̄bal̄ eēt
 extēsa q̄ ē s̄m et cōt̄ eos. t̄tū q̄ quātū
 tas recepta i s̄bo d̄pōita ex m̄a et foza
 eēt i diuisibil̄ siml̄ et nō extēsa. h̄ oīa
 s̄t̄ incōuenientia ḡ p̄ aut̄b̄ seq̄retur̄ appet̄

forma rōis sue et arguitur. qñ recep
tū sup at nām recipiētis recipiēs nō ē
hīreceptū ad naturā suā s̄ potē ecō ū
so. s̄ aīa sup at mām et cōditōes mē ḡ
aīa t̄hīr mām ad nām suā et nō ecō ū
so. s̄ nā ipsius aīe eq̄ sit iduisibilis z i
extēsa p̄ eos ḡ mā que t̄hītur ad nām
et cōditōem aīe. erit iduisibilis et extē
sa tota rō ē eoz p̄ 1^g primū icōueni
ens. Secūdu q̄ p̄ eadē rōem euidēt
seq̄. accipit eadē. a. z iferē. b. s̄ q̄libz
forma s̄bal sup at nām et cōditōem mē
ḡ nulla forma trahet ad cōditōem mē.
et p̄ nōs q̄uis recipiat in mā q̄nta. nō
erit extēsa sine q̄nta. tota rō ē sua p̄ t̄
b. q̄ ē uera euidēt. etum ē. n. q̄ q̄libet
forma s̄bal ē p̄fectior ip̄ a mā z sup at ei
nām cū mā sit pura potē. et forma s̄bal
q̄cūq̄ sit actus. z hui⁹ actus aūt semp
sup at nām potē q̄re d̄. 3^m inuenietis
manifeste apparet. nam si receptū qd̄
sup at nām cōpiciētis trahit ipsum ad
nām recepti et recipiēs qd̄ sup at nām
recepti trahit ad se nām recepti cū con
positū ex mā et forma s̄bali sup at na
turā q̄ntitatis. seq̄ q̄ cōpositū trahit
q̄ntitātē ad sui cōditōem et sic cū tale cō
positū q̄ntū ē tēna sua nō sit extēsum t̄
hīr q̄ntitātē ad sui cōditōem ei reci
pit eā tali mōq̄ nō erit extēsa q̄re d̄
ista ḡ rō nō cōuenit ut p̄s ex d̄s. Ho
ḡ ad rōes z dico q̄ rō imaginat q̄ for
ma s̄bal nō hēat esse q̄ntū et extēsum s̄
q̄a recipit i extēso et q̄ntū aūt ē flim
nā forma q̄cūq̄ s̄bal nō h̄z esse q̄ntū nisi
q̄a educit cōpotētia mē q̄ntē et extēse
ut declaratū ē i q̄nta rōe cōt̄ p̄dictā opi

nioē rō 1^g ista accipit nō cām p̄ cā. fa t̄
rō potē similr̄ radia cōtra eos nā d̄stat
q̄ forma imaginis nō equalr̄ tenoiat to
tū et pres et tū ē quāta paccūs sic ipsi
cōcedūt. Dico ḡ ad rōem q̄ forma q̄ntū
cūq̄ sit extēsa si ex sui p̄fectōe cōperūt
s̄ diuise opatōes quas nō potē elicere p̄
unū organū n̄ p̄ unū potē organo affi
xi. oz p̄ diuilitatē potētiaz et orga
noz q̄ diuilitatē tenoiat pres et totū
forme aūt iaiatoz q̄ p̄ ip̄fectōem suam
n̄ h̄nt has diuīas opatōes nō idigēt
his diuīis istrūmētis n̄ diuīis potētiaz
et iō eoz mō tenoiat totū et pres a
ḡ p̄pō n̄ ē simp̄ ūa cū d̄z q̄ omīs for
ma equalr̄ respicit et tenoiat totū et p̄
tes. In ouctō aūt p̄p̄ p̄bat̄ i lūficiēs ē
tēna rō potē t̄ reduci cōt̄ eos q̄a nō
p̄hibet illud q̄ ē q̄ntū paccūs req̄rere
diuītatē ip̄tib̄ sic p̄s euidēt̄ q̄ forma
imaginis et iō dico ad rōem p̄ it̄p̄etra
tōem. a. p̄ cām supradēam insolūtōe
stati p̄terita. Et cū p̄bat̄ q̄a cōditio
quāta ē habere pres eīdē rōis dico q̄ aī
ma nō req̄rit diuītatē p̄tū iquātū est
q̄nta sine extēsa s̄ iquātū p̄fēa icōpa
tōe ad formas iaiatoz et iō aliq̄ foza
extēsa req̄rit diuītatē i p̄tib̄ aliq̄ ūo
n̄ et eoz mō ē d̄icē d̄ad̄itū. ista ē stat
i siml̄ v̄z q̄ aliqua forma sit extēsa et
tū in diuīis p̄tib̄ susceptibil̄ diuīas h̄z
opatōes p̄diuīas potētiaz rōe sue per
fectōis. Ad cōfirmationē t̄ b̄n̄ angu
stini dico q̄ angustinus i libris sup̄ al
legatis loq̄t̄ uq̄rēdo et n̄ asserēdo sic
p̄s iuēt̄ dēa sua i libris p̄dēcis et iō
ho ad rōes ul̄ p̄batōes. Exp̄mētū ē
tenuerme n̄

27
dūme n̄ dicit. q̄a h̄aia ūmis n̄ sentiat
tota s̄ aliq̄ ps strigif̄ t̄n pp̄ colligatōne
membroz̄ adinucē. 2° p̄batōne 2as
dico q̄ sp̄es recepta ī octo ē q̄ta z̄ extē
sa. et iō ita possz̄ eē magnū coz̄p̄ q̄ eius
sp̄es tota n̄ possit recipi ī octo n̄ uisus
est; ita acutus q̄ uideret rē ī q̄cuq̄ distā
ti. nam sic sp̄es augmētat̄ ad augmētū
obiecti ita diminit̄ ad istātia eī q̄a cū
res uisa uideat̄ s̄ anglo sic res maḡ di
stat q̄ n̄ ab octo ita agul̄ s̄ quo uē ē
structior. Alia opio. Hec aut̄ opio
q̄nis plus accedat ad ūtatē q̄ p̄ma n̄
t̄n uē sufficiēs. iō ad huc ē alī mod̄ di
cedi. s. q̄ aie alium p̄fcoz̄ que diuisa n̄
uiuūt n̄ p̄ se n̄ p̄ accis s̄ q̄te. om̄ia aut̄
aiata et iaiata q̄ fm̄ sui dione uiuunt
h̄nt formā sbalē q̄ta p̄ccis. Assump
tū p̄bat̄ quatū ad ambas p̄tes. Prima
ps assumpti sic p̄bat̄ ille forme que n̄
didit̄ dione corpis nō extēdit̄ exten
siōe corpis. s̄ aie s̄ctie alium p̄fcoz̄
que disa nō uiuūt n̄ diuidit̄ dione cor
pis q̄ n̄ extēdunt̄ extēsiōe corpis. a.
ps. q̄a om̄e q̄ p̄ se ul̄ p̄ccis ē natū
diuidi ī p̄tes. cū diuisio p̄ se op̄tat̄ q̄ta
b. nota ē d̄se 2^a ps assumpti sup̄ d̄ci
sic p̄bat̄ om̄e q̄ diuidit̄ ī p̄tes eius d̄e
rōnis ē q̄ p̄ se ul̄ p̄ccis. q̄a sic diui
si solū cōpetit̄ quatū ul̄ quatō s̄ om̄s
forme sbales corpum iaiatoz̄ et q̄ ai
matoz̄ que uicis uiuūt h̄nt ut p̄ per
p̄hm̄ ilza quare d̄. hec aut̄ p̄o quāuis
magis accedat ad ūtatē quā aliq̄ alia
z̄ nō t̄n ē uera quatū ad illud q̄ ponit̄
q̄ aie alium p̄fcoz̄ q̄ uicis nō uiuunt
nec p̄ se n̄ p̄ccis s̄ quatē z̄ quāuis cō

tra istā positōem directe cōcludat̄ om̄
nes rōes facte sup̄ adducte cōt̄ fam̄ o
pionē imediate ī eitatā excepta fa ra
tōe Instātia Argo tam̄ o tra eā u^a
rōe tali poita cā estēsiōis sufficiētī iq̄
b̄cuq̄ formis teneccitate seq̄ exten
sio et oē s̄ q̄cuq̄ ponat̄ cā extēsiōis
ialus formis sbalibz̄ ita p̄fecte rep̄it̄ in
aia s̄ctia aliū p̄fcoz̄ que d̄cta n̄ uiuūt
sic ī illis q̄ d̄ a^o nota ē tele minor p̄
bat̄ nā si dicat̄ q̄ ille forme extēdunt̄
q̄a siml̄ cū m̄a s̄ s̄ba q̄tatis pari rōe
dicerent̄ uicis si uō dicat̄ q̄ rōe extē
dit̄ q̄a recipiūt̄ ī m̄ extēsa eodē mō et
iste recipiūt̄ ī m̄a extēsa si uō dicat̄ q̄
rōe extēdit̄ q̄a educiūt̄ te po^a m̄e q̄a
ista uē esse p̄cipue rō h̄nt q̄ s̄ d̄e te
d̄cis aiabz̄ q̄a q̄ ipse educiūt̄ te po^a m̄e
nulla q̄ cā remanet̄ ialus formis sbali
bz̄ pp̄ quā extēdit̄ que n̄ rep̄iāt̄ ī alus
aiabz̄ cū aiam̄ it̄ctiam. dico q̄ quatū
a o istū articulū q̄ om̄s forme sbales
corpū iaiatoz̄ et quelz̄ a^a aia ab aia in
it̄ctia extēdit̄ cū corpe et s̄ q̄te p̄ccis
oēs. Tert̄ articul̄. Querit̄ u^o
aia it̄ctia cōiuncta corpi extēdatur
extensione corpis et q̄nis ūtas ist̄ sar
tuali satis possit̄ haberi ex p̄cedētī
bz̄ q̄ q̄a it̄ctio q̄a t̄n q̄dā cōtradicit̄ o
clusiōi doctoris n̄i quā cōdo esse ueray
Id circo ponit̄ p̄ eoꝝ opinionem cū moti
uis suis. 2° ponit̄ d̄lusiōem quā cre
to esse uerā cū rōibz̄ q̄bus moueor et
t̄tio respōtebo motiuis cōt̄rie opiois
Opio quoz̄ d̄a. Dicūt̄ q̄ q̄dā q̄
aia it̄ctia ē oio extēsa p̄ accis que ad
modū q̄cuq̄ alia forma īformās m̄ay
d. 1.

Hec aut opinio probatur sic. Primum scilicet in
cessitate afficitur in accente ipsum in formam
te sibi compositum ex materia et forma est per se in
compositum et totum compositum afficitur in compositum
afficitur autem per compositum est extendi per ea sunt essen-
tia huius composita ex materia et forma est ex-
tensa quod non posset esse nisi anima que est integralis
per se essentie ipsius esset extensa. a. est nota
quia eius opposita est impossibile. impossibile
le videtur quod aliquod scilicet in per se infor-
mali meo alio
quo accente et non afficitur eo. b. probatur
duplex. primum quia compositum est per se passio cor-
poris de genere sibi. sibi corpus de genere sibi dicitur opo-
situm ex materia et forma et cum per se passio
sibi recipiat in per se sibi. sequitur quod com-
positum ex materia et forma sit per se scilicet in com-
positum. 2. probatur h. b. quia omne accens requirit
sibi in actu. cum est accens sit actus scilicet in quod re-
quirit potest scilicet in quod sibi compositum est accens so-
la materia non est sibi in actu et scilicet in compositum
non potest esse sola materia. ut igitur sola forma
erit vel erit totum compositum quod quid datur
habetur per se. Secunda ratio aliorum
Secundo sic quod quid recipit in aliquo re-
cipitur per modum rei recipientis et non per mo-
dum rei recepte. tertio huius anima intellectiva re-
cipit in materia quanta et extensa cum sit actus
corporis non cuiuslibet sed phisici organici. cor-
pus autem phisicum et organicum est quantum et ex-
tensum et anima intellectiva erit quanta et exten-
sa. Tertia ratio aliorum. Tertio si anima
humana non esset quanta et extensa sequeretur
homo per se non esset quantum dicitur scilicet in fal-
sitas dicitur probatur. nam quod quid operetur per se
superiori compositum per se omnibus compositis sibi eo-
per sibi corpori de genere sibi compositum per se esse quod
tunc est quantum compositum per se omni composito

sibi corpore sibi homo per se continetur sibi corpore et
quia per se quod quid compositum homini per se
sibi compositum per se forma per se est homo. quod est non
compositum homini per se forma per se est homo non o-
neit sibi per se sibi anima humana non esset quod
ta sine extensa non potest ipsi homini per se
esse quantum compositum non esset per se quantum
Quarta ratio aliorum. 4. in quocumque est
sibi in eo scilicet per se illi sibi quod sibi non
separatur a sua per se non est eodem modo sibi omni-
potentia anima est in essentia anima sic per se anima
alio anima non operetur per se si anima esset
inquantum per se corpus sequitur quod omni-
potentia in quibus per se corporis et sic visus esset
inpetere et auditus in manu quod est scilicet in. 5.
Illud quod scilicet in totum est in aliquo scilicet in
sui reperitur ex se. sibi extra quibus per se cor-
poris reperitur aliquid anima cum in quocumque appe-
at operetur vite. et anima non est tota inquantum
per se corpus. 6. si anima esset tota in toto et
tota in quibus per se sequeretur quod unum et idem
similiter moueretur et quiesceret opposita
quiete illi motui omni est scilicet in falsitas
omni per se quod in parte est duo opposita sibi et
se in eo omni anima probatur nam si anima esset tota
similiter in manu et inpetere moueretur per acci-
dens ad motum manum et quiesceret per accens
petere quiescente huius autem in parte est. 7. pona-
tur quod aliquis nascatur sine manu et ei
postea addatur per miraculum et fiat ma-
nus animata quod quod anima pre existens
animabit novam manum quod est et non in fun-
detur nova anima illi manu quod in non
esset per se illi anima sibi potius esset per se alio aut
et anima persistens mouebatur localiter ad ai-
mam in manu aut per extensidem su-
am acciget ipsam non per motum localem quod

tal' motus non cōpetit aīe. Itē qđ
mouet localit' dimittit aliū locū et sic
oz qđ aīa tenēs admanū unificandō di
micteret alias ptes quasā unificabat
qđ ē icōneiens g̃ reliq̃ p extētionem
incipiat unificare ipam manū qđ non
posset esse h̃ aīa extēteret g̃. 8° abla
to eo ī quo ē tota aīa necōio, aufertur
aīa. s̃ ablata una pte corpis nō auferē
aīa ut p̃ se. g̃ non erit tota iqb̃ pte
et p̃ oīs h̃ in aliqua aliaz 9° sic. si aīa
eēt tota ī qb̃ pte corpis sequeret qđ si
m̃l' z seml' eēt ī infinitis p̃tib' et p̃ oīs
ī infinitis locis oīs ē fl̃z qđ repugnat
finito esse ī p̃tib' siue locis ifinitis oīa
p̃s. qđ ptes corpis cōtinuū s̃ ifinite fl̃z
p̃hm l^o phicoz. 10° et ultimo sic. si
aīa cōtinuū pte corpis hūit seq̃ret qđ q̃
h̃ p̃s hoīs eēt hō oīs ē fl̃m g̃ oīa p̃s
qđ cū hō sit hō p̃ itētia aīam necōio
ubi ē tota aīa itētia id̃ erit hō qđ ē ipo
ssibile. Op̃io ūa. Ista op̃io nō ūz
michi uera iō teneo occlusionē oppetitā
s. qđ aīa itētia nullo ūō sit extēsa qđ
p̃bo aliqb̃ rōnibz et auctoritatibz.
Primo sic. si aīa itētia eēt g̃ta l' extē
sa sequeret qđ eēt educta de pō^a m̃e oīe
quēs ē fl̃m. imo erroneū g̃ oīa p̃s. nā
tota causa extētionis ē educti d̃pō^a m̃e
g̃te et extēse ut declaratū fuit ī fo ar
ticulo hui' questionis. Secūdo om̃e
extēsum ē unū actu et m̃lta ī pō^a. h̃ ē
itelligit' noīe extēsi sic p̃s p̃ p̃hm 20
hui' dicētē qđ alia qđā extēsa unū t̃ā q̃
existēte ī eis aīa actu una pō^a ūō p̃les
unū et celū ē m̃lta ī pō^a g̃m ē ex nā q̃
titatis 7 aīa equi et cū libz alis p̃fecti

28
ē m̃lta ī pō^a g̃m ē de se quamuis repu
gnet diuidi ad diuisionem corpis p̃ p̃
fectā dispositōem qđ requit ī corpe ut
dēm ē sup̃ si autē aīa humana sic ē ū^a
qđ nullo mō p̃les g̃ h̃ p̃les ī pō^a aīr s̃
de nā sua n̄ repugnet diuidi et per
oīs h̄ corrupti qđ ē fl̃m. Tertio nul
lū parū spirituale pōt esse g̃m siue ex
tēsum aīa itētia ē p̃e² spirituale g̃. b̃
p̃p̃ beatū au gūstinū sup̃ illo ūbo ge
nelis 22. fecit deus hoīem de limo ter
re et spirauit ī facie ei' spiraculum uite
ubi dicit spirauit. s. spiritū h̄ ē aīam z
m̃lta sp̃s qđ ē p̃mptus ē caro autē in
firma glosa sp̃s. a. aīa et ad galathas
caro cōcupiscit adūsus sp̃m et ecōūso
a² p̃bat sic. qñcūq̃ aliq̃ s̃bm cōd̃it
alēi s̃bo ex oppoīto g̃m passio atēq̃ta
ta unū s̃bo repugnat alēi t̃atū ecōūso
s̃ spirituale et corporale cōd̃itū ex
oppoīto diuidit' ē s̃ba icorpeū et incor
peum h̄ ē ī spirituale z corpale. s̃ esse
extensum siue corpeū ē passio atēq̃ta
s̃be corpee. icorpeitas ē passio atēq̃ta
s̃be spirituale g̃ quātum repugnat s̃be
corpali icorpeitas t̃atū repugnat s̃be
spirituali esse copam siue extēsum. s̃ ī
corporeitas siue icorpeum totalit' repu
gnat enti corpali g̃ esse corpeum z ex
tēsum totalit' repugnat ēti spiritua
li cū s̃mōdi ē aīa itētia. Quarto nul
lū supra se cōuersiuum pōt esse exten
sum. s̃ aīa rōal' cōūctē supra se ipsam
g̃a² p̃oīe p̃culis p̃positōe. xv. ubi dic
qđ om̃e supra se cōuersiuū ē simplex z
im p̃abile m̃l' 7 p̃s p̃ eū p̃positōe
ead̃. intelligit' ē aīam se ipsam et uult
id. 2.

se ipsam. Quidam si anima intellectiva esset ex
tensa sequeretur quod intellectus non esset in mix
tus et immaterialis omnis est simpliciter et compositus
et anima per se anima non dicitur immaterialis quia non compositus
nisi ex materia. sic est omnis forma esset immaterialis si
et dicitur immaterialis quia non est in materia quia habet simpliciter
dicitur et immaterialis quia non afficitur accidentibus quod
secundum compositam rationem materiam et per se non excedit
dicitur extensio materiam. sed quia quantitas est materialis
et corporalis accensio omnibus aliis accidentibus
et per consequens quod afficitur quantitate magis est
corporeum et corporeale et materiale quod afficitur
aliis accidentibus. si anima afficeretur albe
ne esset alba. totaliter esset materialis et corporealis et
multo fortius habet haberet si afficeretur qua
ntitate et esset extensa. Sexto et ultimo si
anima intellectiva esset extensa circum corpore seque
retur quod intellectus noster coartaretur ad co
gnoscendum sola particularia omnis est simpliciter et
finalitas consequens per se quia si intellectus sic
esset artatus intellectus non esset intellectus in
modo magis sua. nam per se precipue cognos
cit dicitur in intellectu et simpliciter anima per se quia
id quod est extensum nullo modo abstrahit
ab his et nunc. et per consequens quod quod recipit
particulariter recipit et habet conclusio confir
mat per beatus augustinum libro de spiritu et anima
ubi dicit sic. Nunc deus ubique est totus in to
to orbe et in omni creatura sua. sic anima ubi
que est tota in toto corpore suo et in omni parte
sua et in quodam mundo. Item anselmus per
sologium xiii. ca. dicit quod anima est in quibus pretoria
nult et per anima et quibus spiritus creatus sit cum
scriptus inquit non potest esse ubique sicut
deus in circumscribitur in quantum totus potest
esse in toto uno corpore et in quolibet parte to
tus. item idem dicit beatus augustinus

in quodam modo de imagine sicut dicitur
fuit in pre. dicitur articulo. Sed a dicitur
alterius opinionis. Restat respondere ad
rationes alterius opinionis. Ad primum cum dicitur omne
simpliciter afficitur suo accidente dicitur. dico quod simpliciter in
formari aliquo accidente potest intelligi du
pliciter. uno modo quod informet rationem utriusque
partis. alio modo quod informet tantummodo rationem
alterius partis sicut supra fuit ostensum si primum
modo informet utraque pro modo quo assum
mitur. si autem primum modo non oportet quod illud quod com
petit toti vere dicatur de parte si illa ratione
quod competit ipsi toti unum si aliter sit albi non se
quetur quod anima sit alba quia albedo non competit
animam rationem utriusque partis et ideo cum compositum
sit simpliciter quantitas et informet ea solum
rationem alterius partis ut dicitur supra non oportet
quod anima extendatur et sit quantitas si sola materia. per
bartholomaeum autem minores non sunt contra me conce
do et quod quantitas sit propria passio corporis
de genere sibi non tantummodo rationem utriusque partis sed tantum
rationem alterius partis. s. materia. Secunda etiam probatio
non facit ad propositum nam siue quantitas pro
cedat formam materiale siue non sufficit mi
hi quod informet compositum rationem materiam et non
rationem utriusque partis ut declaratum est supra
Ad secundum cum dicitur quod quod recipit in aliquo et
dico quod non est pro modo ita intelligenda quod recep
tum spoliatur omni modo pro modo et consequatur
omnem modum recipientis iste intellectus e
videtur esse sicut debet illa pro modo sic intelligi si
licet quod receptus consistat quod modum recipientis
ad quem est impositus ut quod si non repugnat
ex natura sua sicut aqua bene recipit figuram va
sis quia si non repugnat recipere tale modum
sed non recipit colorem ipsius quia color va
sis si repugnat et ad id non est in potentia

aqua similis dicitur de materia intellectiva. sicut in
triangulo et terra sua repugnat extendi quia
est substantia per se spiritualis noneducta tempore me
et ideo potest quod anima recipiat in materia quia non
ostendit ipsa sit quia sine extensa. Ad ter
tium dico quod hominem esse per se quod sine exten
sum potest intelligi dupliciter. uno modo quod sit per
se quantum ratione utriusque partis. Alio modo
sit per se quantum ratione alteri partis si per modo
intelligit concedo quod non est per se quantum ut per
isolatione primi argumenti. si uero secundum modo ne
go contra. ad probationem tamen dico quod quod
conuenit homini per se operari sicut per formam
per quam est homo dico quod uerum est si conuenit sicut ratio
ne utriusque partis. nam quod sic conuenit alicui
principaliter conuenit sicut per formam quam per materiam.
Sed non habet ueritatem si solum conuenit sicut ratione al
terius ut puta ratione materiam quod non sic conuenit
toti solum dicitur per materiam et quia sic est de quod
tate ideo non dicitur. Ad quartum de necessa for
ma rationis dico quod potest organice quod sit in ter
minata parte corporis et non in quibus non sit per
petates anime sicut toti dispositi. unum anima sepa
ta non habet proprie illas potestates. non est in
ea uisus non auditus proprie nec formati et
ideo non ostendit quod ubi sit tota anima in sunt omnia
potestates. Ad quintum dico quod ad esse in aliquo
potest intelligi dupliciter explicitum. nam multiplex
est modus extendendi. in ad presens tamen aliquid est in
aliquo sicut locati in loco uel sicut forma
in materia. a. propter habet ueritatem in his que sunt in ali
quo sicut locati in loco. ideo est quod secundum se to
tū est in loco secundum materiam sui est extra locū sicut non
habet ueritatem de his que sunt in aliquo sicut
forma in materia uel sicut super inferioribus
est totaliter et perfecte in quibus particulari ho
mine quibus super contractat ad inferius non

tamen dicitur ut dicitur est supra in per articulo
quod non est tamen non sequitur quod secundum materiam sui sic in
aliquo particulari imo in quibus particulari
habet reperit totaliter. sic est quod in proposito et
ideo ista anima non est uera habet cum additioe ut puta
si dicitur illud quod secundum se totū est in aliquo
tamen in proposito et totali perfectibili secundum nichil
sui est extra illud et tamen concedit. propter sicut
non facit ad propositum. anima est habet modo solum est
in toto corpore et ideo bene uolo quod extra to
tū corpus nichil sit anime. ad sextum cum
dicitur quod impossibile est quod moueat. dico
quod anima non mouet per accidens ad motum partis
sicut solum ad motum totius et ideo ratio non dicitur
uel dicitur quod mouet per accidens ad motum
partis et quod sit per accidens ad quod partes quod
esse anime per accidens et mouet per accidens
non opponitur sicut quod esse anime et moueri per
se opponitur. ad septimum cum dicebat
si aliquis nasceretur sine manu dico quod
in illa manu esse anima que pre existebat in
toto corpore non tamen per extensionem nec primo
tū locale sui sicut per uisionem et contractionem per
tis ad totū sine primo alterius. s. to
tius. uero illa propter solum habet ueritatem
in his que sunt in aliquo tamen in loco. non anime
in his que sunt in aliquo sicut forma in materia
uel sicut superius inferiori et uniuersali in
ista propter est falsa informis que non exten
dunt tamen corpore in quo sunt sicut apparet eui
denter in luce. nam sicut ad divisionem cor
poris in quo est lux non dicitur ipsa lux sicut
tota remanet in parte remanere ita ad a
gmentum noue partis non sequitur quod lux augu
mentetur extendatur uel localiter moueat sicut so
lū requirit unio et contractionem partis ad to
tū et ita est de anima sicut est de materia parte anime
d. 3.

desinit esse i illa absq; motu locali. sic
 addita pte incipit ibi esse absq; motu lo
 can sic q; a. a. dicitur nutrimento q; e. ad. a. o
 occatū cū dicitur ablato eo i quo aia ē tota
 q; dico q; illa p pō solū h; dicitur i huius
 que s; i aliquo sic locatū iloco. nō autē
 ibus que s; i aliquo sicut forma in mā
 ut sicut lupi in inferiori. amoto ē for
 te nō amouetur hō sim² q; nō solum
 ē in illo s; i omnib; aliis haberet tñ ista
 .a. dicitur cū additōe si dicat ablato eo
 in quo solo ē aia auferet aia tñ nō ē ad
 ppositū q; a. id in quo solo ē aia nō est
 ps s; totū. a. o. nonū cū dicitur q; si aia es
 set tota i qualib; pte sequeretur q; eēt in
 infinitis pteb; q; uellet tenere q; cōpoi
 tum ē dicitur exiōisibilib; et resoluē
 i infinitibilia rō nō cōlūteret imo al
 sumeret s; q; h; nō fuga dico ad
 rōem q; s; uis iōtiō nō sit dare miniaz
 pte s; m; q; uitate. ē tñ dare minima pte
 nāi s; uis s; m; spēm sicut ps p s; m; s;
 pbitoy et q; aia nō i format presut q;
 tas s; mag; ut nāles id circo n; seq; esse
 pteb; i finitib; ul; posset dicitur q; ē aliquid
 icōueniēs aiam esse i finitib; pteb; i ac
 tu n; sicut i finitib; ptes imo^a s; a. z. nō
 arguit dicitur esse i finitū ita q; esse in in
 finitib; pteb; imo^a nō arguit aiam esse
 i finitū. Ad ultimū cū dicitur q; sequeretur
 q; quelibet ps hois esset hō nego conse
 quētū q; a. s; aia sit tota in q; lib; pte es
 sentia s; nō ē tñ i q; libet pte potētia s;
 sicut ps i solutōe quartē rōis mō aia
 totalitate potētia facit totū al; ul; ro
 tū plicā ul; totū hominē ul; pōtētia q;
 n; sequit q; uis aia tota sit in q; libet pte

corpus humani non tñ quelibet ps cor
 pus humani ē hō q; licet tota aia sit i
 qualibet pte nō tñ ē sic meo q; p; p; fiat
 et i format p; ē p; fiat et i format cō
 positū et q; a. ptes s; i toto s; a. p; fiat i p;
 las ptes i orate ad totū. a. o. h; a. i. q; ali
 q; o. sit al; ul; hō o. q; sit p; mū p; fectibile
 ab aia et iō nō o. q; ps alis ut al; siue
 ps homis sit hō ps i g² quo mō. ad
 rōes pncipales. ad primū cū dicitur in. b. et
 q; d; q; sit te ea dico ad. b. q; aia i lectua
 nō ē i mediātū receptiū s; p; titatis h; rō
 receptiua ipsius sic ps i p; articulo. a. o.
 p; arōem cū dicitur q; n; q; aliqua cōtraria
 ad dico q; uum ē si ill; s; m; sit mediū i ē
 tertū et p; mū q; sit rō receptiua tertū
 i ipo s; . z. sic ps exēplū positū si aut; s;
 nō sit rō receptiua tertū s; sola pcedat
 ipsum ipmo nō o. z. ante q; uis aia pce
 dat albedinem i cōposito non tñ ē alba
 q; nō ē rō receptiua albedinis sic ē i p;
 posito q; a. siue q; titas pcedat formā
 sbalē i mīa. siue ecōuerso ut assumit
 marzuedo forma tñ sbal; non ē rō re
 ceptiua quātū ut reclaratū ē. s; non
 cōueit. ad s; m; dicitur q; uegetatiua z sen
 sitiua ut s; distincte ab anima i lectiua
 s; m; quē modū nō cōtinēt mea. sic non
 repugnat eis extēdi q; a. educit tēpō
 mē quē admodū alie forme miales in
 quātū uero cōtinēt i i lectiua z s; ab
 ea i distincta nullo mō extēdit nec p
 se nec p accēs sic n; ipa aia i lectiua i nq;
 cōtinēt s; ad .

Onsequēt q; uis uis anima intel
 lectiua distinguat realr a suis
 potētus et n; q; n; anima intellectiua .

ē immediatū pncipiū sue opatōis pprie
 g̃ nō distinguit realr alius potētus. cō
 sequētia nota ē aīa pbat̃ q̃a si aīa non
 posset esse pncipiū suaz opatōam nisi
 mediāte po^a aliqua distincta a se realr
 pari rōe nō posset esse pncipiū suaz po
 tētiaz h̃ mediāte q̃dā alia ūtente l̃ po^a
 et sic eēt p̃cessus infīnitū ūtētibz sine
 potētus q̃d ē icōueniēs. stādū ē g̃ in p̃
 .s. q̃ possit esse pncipiū mediātū sue o
 patōis. 2e si illō q̃d magis ūz iesse
 nō inē et id q̃d minus. s̃ mag̃ ūz q̃ aīa
 s̃ticia distinguit realr a suis potētus
 q̃ itētia et tñ n̄ distinguit g̃ assumptū
 pbat̃ q̃a s̃m p̃m̄ 2e de aīa. si ocl̃s eēt
 al̃ po^a uisa eēt aīa et sine forma q̃d n̄
 eēt ūm nisi aīa eēt rōe q̃d po^a uisua
 si ē po^a uisua eēt q̃dā accūs sup̄ adoi
 tū aīe p̃hs male argueret quare 3d. In
 cōtrariū arguit̃ q̃a oīs effectus imedia
 tus assimilāt̃ sue cāe. agēs ē semp̄ iten
 dit̃ s̃ assimilare passum s̃ effectus in
 mediatus poē itēctiue ē accūs puta ac
 tus itelligēdi g̃ po^a itēctiua erit ac
 cidēs si aīe sic g̃ realr distinguit̃ abai
 ma sic accūs alba. In ista questōe tā
 s̃t uidēda. p̃mū ē i g̃nali u^l forma s̃ba
 lis possit esse immediatū pncipiū sue opa
 tōis et h̃ ūz tangere p̃mū argumētū
 s̃z u^l aīa uegetatiua realr distigua
 t̃ alius potētus z h̃ tāgit̃ s̃m argumētū
 tertū q̃d querit̃ q̃d pncipal̃. Pri
 m̄ articūl̃. Quārtū ad p̃s dicūt̃ ml̄
 ti doctores q̃ forma s̃bal̃ possit esse in
 mediātū pncipū sue opatōis nā cū h̃ cō
 petit̃ forme accidētali ml̄to fort̃ cōpe
 tet̃ forme s̃bali q̃ ūe dicit̃ q̃a sicut̃ al

tatio elicit̃ imediate a formā accidētā
 li ita z g̃natio q̃ dicit̃ simplicē mutatio
 nē ē imediate a forma s̃bali. sicut̃ i tali
 accōe nō mediat̃ irōe istrumētū forma
 accidētāl̃. De cō aut̃ olusio ex d̃cis eoz
 pbat̃ quādup̃. p̃ma sic icēntialr ordi
 natis sicut̃ ifimū mediū z sup̃remūz
 qd̃q̃ cōpetit̃ ifimo z sup̃mo debet̃
 competere medio s̃ forma accidētāl̃ et
 forma s̃bal̃ z teus s̃t ad iuicē ordinata
 sic ifimū mediū z sup̃remū z ip̄i teo
 cōpetit̃ agere imediate p̃ eētū suā a
 lit̃ eēt cōpositus forma accidētāl̃ q̃ h̃z h̃
 id̃ alit̃ eēt p̃cessus i infīnitū i formis
 accidētālibz g̃ agere imediate necessā
 rio debet̃ cōpetere forme s̃bali cū teneat̃
 mediū it̃ ista. Et cōfirmat̃ ista rō q̃a
 id̃ q̃d cōneit̃ p̃fectissimo enti quale est̃
 teus mag̃ debet̃ cōpetere ei q̃d magis
 app̄iquat̃ ip̄i teo q̃ ei q̃d mag̃ distat̃
 ab eo. s̃ teus p̄e ip̄sum imediate z sua
 eēt̃ ē ā rō agēdi ut̃ oēm ē. cū g̃ h̃ cō
 petit̃ calori se ip̄so agere q̃a non agit̃
 mediāte alia forma ml̄to fort̃ debet̃
 cōpetere forme s̃bali que pp̄iq̃or ē do
 q̃ sit calor q̃re 3d. 2e q̃tēctiq̃ aliqua s̃t
 eēt̃ ordinata sicut̃ sup̄ zifer̃. sic ma
 g̃ p̄fectū z min̄ p̄fectū. qd̃q̃ ē p̄fectō
 nis inferiori ē min̄ p̄fectō totū illō ē
 i sup̄iori z mag̃ p̄fectō alit̃ mag̃ p̄fectū
 eēt̃ minus p̄fectū q̃ ē oppoītū i adiec
 to. s̃ forma s̃bal̃ z forma accidētāl̃ sic s̃t
 ad iuicē ordiata q̃ foza s̃bal̃ ē sup̄ior
 z p̄fectōr forma accidētāl̃ et forme ac
 cidētāl̃ cōpetit̃ esse imediatū p̄n̄ sue
 actōis ut̃ pbatū ē i p̃ma rōne g̃ multo
 fort̃ debet̃ h̃ competere forme s̃bali.

.d. x.

3° qñ ex aqua rebz generari ignis uel
forma s'bal' ipsi ignis iducit formā s'ba
lē i mā aque ut ipse calor q' ē forma ac
c'ōdēcat et non pōt dici s'm g' p'mū. al
sumptū p'bat. nā si calor ignis iducit
formā s'balē i mā aque aut s' facit p'pa
ūtute aut ūtute alī nō ūtute p'pa q'a
tūc ageret ultra suā spēm n' ūtute al
t' utpote ūtute forme s'bal' et. s. ignis
qz nūc agit ūtute alī n' qz motū abeo
sit sic securis monet acapere ul' nisi re
cipiat aliq' uirtutē abeo sic agētia mā
lia dicit' agere ūtute q'a recipiūt ab
eo p'pas formas et uirtutes per quas
agūt calor aut nō recipit ignis muta
tōem ut p's tēle n' ūtute aliqua. qz
tūc de illa uirtute cū ē accūs quereret
sicut de calore et sic eēt p'cessus i infini
tū nō igit' agit calor i uirtute forme s'ba
lis ignis g' reliq' q' forma s'bal' ignis
immediate iducat formā s'balē in mā aq'
4° omē agēs assimilat s' passum cū g'
ignis calefaciat igniat. calefacere erit
a calore ignire ul' generare ignē seu in
ducere formā s'balē ignis i mā aq' uel
alī t' erit a forma s'bal' ipsius ignis et
pōt sic formari rō id ē p'ncipiū imedi
atū actōis i quo g'āns assimilat' gen
to et p'at' i zēnratōe unīca. s' itali g'ā
tōe g'āns assimilat' gēto i forma s'ba
li forma g' s'bal' erit imediata p'ncipiū
actōis. In p'batōe ist' opionis. Hāc
aut' opionē ad p'ensens. nō teneo. nō ē
nūc michi dēis p'hor' s'ona. arguo igit'
sōt' eā quatuor. p' sic i eēntialr ordina
tis nō ē t'nsitus de extremo ad extre
mū n' p'mediū s' ista ita se h'nt p'ordine

.s. ens p' se stās. accūs manēs. z accidēs
fluēs g' impossibile ē trāsire ab ēte p' se
stāte ad accūs fluēs n' accūs manēs q'ō
ē mediū iter ista duo cū g' actus siue
op'atio ē accidēs fluēs z forma s'bal' p'
se stās et ipsa p' s' siue forma iherens
rei sit accidēs p'manēs. forma s'bal' nō
pōt erit agere siue op'ari nisi' mediāte
forma accidēali siue potētia que me
diū ē iter ista sic accidēs p'manēs iter
p' se stās et accūs fluēs a' et m' ut
uēnt' note dese et p' dñs tota rō hāc rō
nē tāgit doctor nūc q' libet 3° q'ōe te
tima. Et iōs firmo eā sic accūs uariabi
le semp' ē i s'bo mediāte accūs iuariabi
li exēplū de motu q' ē immobili p' p'rica
tē s' actus siue op'atō ē accūs uariabile
et iē mediāte potētia g' p'at' erit accūs
iuariabile et forma s'bal' p' dñs n' erit i
mediatū p'ncipiū siue actōis q'a media
bit potētia que ē accidēs q' dā et inua
riabile. s' sic omē ist' uirtū in q' i
strumētū ē. h'z aliq' opionē que s' nō cō
uenit ut res ē s' calor ē instrumentum
ignis et calefacere et alterare cōpetit s'
ut res ē qz cōpetit s' ut res calor ē g'
aliq' alia opatio cōpetit s' ut instrumen
tū ē s' exceptis istis ignis nullā aliābz
opatioem nisi generare ignē siue inou
cere formā s'balē ignis in mā g' g'atio
s'be siue iducere formā s'balē in mā con
petit calori ut instrumentū ē ignis m'z
et m'z patēt. itio iter agēs z patēs
debet esse cōtactus si g' ignis p' suā for
mā s'balē causaret ignē i aqua immedia
te aut t'geret aquā p' suā formā s'balē
immediate i tali g'atioe tactu matheco

ul' tactu eēntiali ul' p̄hico et n̄ali non
 tactu mathematico qa tal' oractus nō
 ē iter res n̄ales n̄ q̄ adtalē seq̄ actio
 aliq̄. nec pōt dīuq̄ i sic cōtactus eēntial'
 qa forma que eēntialr̄ tāgūt aliq̄ mā
 iformat eā. forma autē agētis nō ifor
 mer māam passi. erit q̄ ibi oractus n̄al'
 et p̄hicus s̄ tal' cōtactus nō ē sine qua
 litatib; actis et passiuis itali q̄ genera
 tione cū agūt accidētia nō p̄ncipalr̄ q̄
 istrumētāl'r. nō omē agēs h; pōt
 p̄quā agit alias nō possēt agere s̄ pōt
 nec ē opatō nec forma agētis. q̄. a. p̄z
 .b. p̄bat qz q̄ ē accūs iuno non pōt esse
 s̄ba ialio p̄p̄hicoz s̄ pōt agēdi ul' pa
 tiēdi ē accidēs de f̄a sp̄tie qualitat̄is.
 q̄ tal' nō poterit esse s̄ba ialiquo. Et
 cōfirmat̄ ista pō p̄p̄m et comētatorē
 comētator ē i q̄ metaphisice ex p̄sē
 dicit q̄ nulla forma s̄bal' ē immediatum
 p̄ncipiū sue opatōis et p̄s̄ ilio d̄ll u z
 s̄batō dicit q̄ ignis et q̄ cūq; ad f̄m i d̄
 qd' ē eēn' nō ē natū agere ul' pati s̄ f̄
 q̄ habet contrarietate f̄m formas acci
 dentales. et ex ista auctoritate pōt for
 mari rō tal' illō qd' nō agit nisi mediā
 tibus qualitatib; actiuis et passiuis nō
 ē immediatū p̄ncipiū sue opatōis s̄ foza
 s̄bal' quecūq; ē hūmōi q̄ a^o p̄z tēse. b
 p̄z p̄auctoritate predēam h̄o rōnū
 alteri opōnis. Restat resp̄ctere ad
 rōes alteri opōnis. Ad primū cum
 dī q̄ iēntialr̄ ordinatis sic ifimū me
 diū et sup̄remū d̄. dico q̄ teo cōpetit
 q̄ sic rō agēdi sibi ipsi et nō alteri. est
 ē agens. i. rō agēdi sibi ipsi et non alr̄
 qa se ipso et nullo fieri addito agit. h̄

autē nō cōpetit forme accidētalī. nō ē ē
 rō agēdi sibi s̄ alteri calor ē nō ē rō a
 gēdi s̄ s̄ igni. p̄mū istoz dicit p̄fectōē
 simp̄ que nō pōt cōpetere alicui crea
 to f̄m uo maḡ ip̄fectōem dicit. q̄ ē sic
 ē rō agēdi ē accidēs alteri ut qualitas
 et iō forme s̄balī qz tenet mediū n̄ de
 bet cōpetere unū istoz nec reliquū ste
 nebit mediū qa nō ager se ipsa qz h̄ so
 lū cōpetit teo n̄alr̄ n̄ ē immediata rō a
 gēdi alr̄. qz h̄ cōpetit accidēti s̄ ē p̄n
 cipal' rō agēdi sup̄posito et h̄ ē p̄f̄ū s̄
 et p̄h p̄z h̄o ad cōfirmatōem. p̄cedit
 ē rō cū cōfirmatōe ex f̄lo fundamēto nā
 p̄sup̄poit q̄ imediate agere eod' mō
 cōpetat teo et accidēti qd' ē flm sic p̄z
 ex dictis. Ad s̄; cū dī q̄ncūq; aliqua
 s̄ eēntialr̄ ordinata d̄ qd' qd' sit de p̄
 p̄mby i se dico q̄ esse immediatū eo mō
 quo ē forma accidētal' non dicit p̄fectō
 nē imo maḡ ip̄fectōem ut d̄m ē et iō
 nō oz q̄ h̄ cōpetat forme s̄balī s̄ erit iō
 agēdi p̄ncipal' ip̄i sup̄posito et dicit per
 fectōem m̄lto maiorē q̄ agere imedia
 tū siue istrumētū alteri qd' cōpetit acci
 dēti. ad tertiu dīco q̄ calor uirtute for
 me s̄bal' ipsius ignis generat s̄ba et cū
 dī q̄ omne istrumētū agēs uirtute alte
 ri recipit ab eo motū ul' uirtutē aliq̄
 dico q̄ uerū ē te istrumētō sepato s̄ nō
 habet uirtutē de istrumētō cōiuncto et
 iō tribuit s̄ba se ipsam qa calor fortī
 pōt agere cōiunctus eēntie ipsius ignis
 q̄ sepatus abea. q̄ si recepisset abea ali
 q̄ uirtutē siue motōem extra. ad q̄r
 tā d̄cedo q̄ omne agēs iē d̄it assimila
 re sibi passum. s̄ nō seq̄ p̄ h̄q̄ omne

agens agat immediate. nā ita bñ agēs po
teſt aſſimilare ſ̄ paſſum poſitoq̄ forma
ſbal nō ſit immediatū p̄ncipiū ſue opatio
nis ſic ſi eēt immediatū p̄ncipiū. et cū vñ
ulter ſop̄ ignis calefacit. z igit̄ dicoq̄ to
tū h̄ factus p̄ calorē et iſta actio non egre
dit̄ immediate a forma ſbali ignis ſic p̄
p̄comētatorē ¶ meē. dico q̄ calor z
calefacit et iducit formā ſbalē ignis. ſ
calorē iducit ſm ſe formā aut̄ ſbalē ut
ē iſtrumētū alteri ſive organū forme
ſbal z q̄ nō oporteat dicere q̄ forma
ſbal iducit formā ſbalē et calor calorē
p̄ q̄ ſi eēt ſic diſtincte iſte actiones
nūq̄ gñareſ ignis niſi ab igne et ab eo
ubi nō eſſet forma ſbal ignis nūq̄ gñā
reſ ignis cū ſi cōſt̄ p̄. nā ſi fiat excel
ſus i calore ex nimio tali exceſſu gñāſ
ignis nō ſ̄ ſolū generat̄ ignis ab igne
ſ̄ ¶ amota calor. ¶ ē organū ignis in
quocūq̄ ſit ſive ſit i igne ſive non. Et
ad ſfirmatōem huſ rōis dicoq̄ agens
p̄ncip̄l̄ i rēdit ſibi aſſimilare i eo q̄ ē
p̄ncipale p̄nc̄ actōis et excoſequēti i p̄n
cipio immediato z h̄ rēp̄ncipali. Secū
d̄ articū. Reſtat nſc̄ ut̄re z ut̄
aīa ſſicia et uegetatia diſtinguaſ reali
aliis potētis ad q̄d̄ reſpondēt aliqui
doctores dicētes q̄ aīa ſſicia et uegeta
tia idēp̄ficant ſ̄ ſuas potētias reali
q̄d̄ p̄bāt p̄mo teporētis aīe uegetatiē
i ſpirituāli. tē de p̄bāt h̄ id̄ te potētis
uegetatiē et ſenſitiē ſ ml̄. p̄ p̄bāt ſic
ſimile ē iudiciū te gñatōe i reb̄ iaiatis
et te nut̄tiōe et augmētatiōe et gene
ratōe i reb̄ iaiatis ſive unētib̄. ſ̄ imme
diatū p̄ncipiū generatōis i reb̄ iaiatis

ē forma gñantis q̄ immediatū p̄ncipiū
nut̄tiōis augmētatiōis z generatōis in
reb̄ iaiatis ſive unētibus erit iſa p̄velz
forma ſbal reali unētū et p̄ oīs aīa
uegetatia nō diſtinguē reali a ſuis po
tētis. a. ē nota de ſe nā n̄ ē minoris per
fectionis forma corp̄is aīati q̄ forma
corp̄is iaiati et iteo q̄m̄ ad h̄ ſimile iu
diciū ē te eis. ſ̄ m̄. p̄bāt q̄tū ad rōes
adductas i p̄mo articulo et p̄cipue per
tertiū et q̄rtū. Et cōfirmat̄ iſta minor
una rōe tali agēs et patēs debent eſſe
p̄portionata ſ̄ paſſiū forme ſbal ex
cludit omne accēs i paciēdo q̄ actiū
excludit omne accēs i agēdo et p̄ oīs
agit̄ immediate a oīs p̄z m̄. p̄bāt. q̄m̄ ac
tio forme ſbal ē i r̄ductio forme. p̄
ſiū aut̄ tal̄ actōis ē ſola m̄a i r̄ m̄am
et formā q̄ i r̄ducit̄ nich̄l̄ mediat̄. ſ̄
p̄bāt. t̄p̄l̄. p̄ ſ̄. aīa ē p̄iō quo uiuūt
et ſentiūt ſo huſ ſ̄ q̄ uiuūt et ſentiūt
ē po^a uegetatia et ſenſitia q̄ ſ̄. ſo ſic
ſic ſe h̄z m̄a ad pati ita forma ad age
re ut ſ̄ al̄ iſta p̄pō uñ habere uirtutē
i formis oīo m̄alib̄ cui modi ſ̄ aīa ue
getatia z ſſicia ſed ita ſe h̄z m̄a ad pa
ti q̄ ſua ē po^a p̄ quā patit̄. ſicut p̄z p̄o
mētatorē i r̄ ſba orbis dicētē q̄ m̄alib̄
ſtāt̄ p̄ poſſe q̄ forma erit ſua po^a p̄
q̄ agit̄ erit q̄ aīa ſenſitia et uegetatia
i r̄ reali cū ſuis potētis. tertio aīa
ſenſitia aut̄ ſenſitia ē ſe aut̄ p̄ accēs n̄
p̄ accēs q̄ p̄ ſe z p̄ oīs ē ſua po^a et eod̄
mō i r̄ligēd̄ ē te uegetatia m̄. p̄bāt
q̄ oīa cōſtitutiā alicui ſp̄i ſumm̄
a forma z nō ab aliquo accēs. ſed ſenſi
tiū ē d̄za cōſtitutiā aliis q̄ ſummatur

a forma sbali ipsius alia s forma aial
 e aia sensitia g d. et cofirmae qz dza
 te predicamto sbe no pot esse accns. qa
 oza e teitrisecaroe constituti nullu aie
 accns e teitriseca roe sbe. s sensituum
 e dza tepredicamto sbe g d. Im p
 bo pdee opionis. Dec aut opio n uz
 michi uera. na qd qd sit tepotētis aie
 itctie que no reqrit organū icorpe in
 sequēti patebit articulo poe tñ aie ue
 ge tati ue z sensitie neco uisigut aba
 ia qd pbo qdup. s sic. passina poa et
 actia no possunt fundari iead eēna aie
 proēptitatē realē h pz qa tñc actinum
 et passiuū eēt id realr et unū id s id
 eēt actiuū et passiuū realr qd e ipossi
 bile qd pz p silogismum expositū si ar
 guit sic. h eēna aie e h potētia actiua s
 h eētia anime e h potētia passina g h
 potētia passina e h potētia actia egua
 ista. a ppo. s potētiaz aie quedā s ac
 tiae ut uegetatie quedā passiae ut sen
 sitiae sic pz fo te aia g no possunt iall
 quo fūdari p idēptitatē realē et pōis
 distingūt realr abāia. fo potētia ui
 siua et potētia auditiua s due poe mē
 se distinece realr. q no idēptitatē realr
 eedē eētie anime pbat aīcedēs et o se
 quētia aīns pbat sic s poe hntes disti
 tos actus realr diūsaaz rōnū necōio sē
 realr. h pz. nā sicut actus dist ingūt p
 obiecta sic q poe p actus fo te aia. s po
 eētia uisua z auditiua hnt distinctos
 actus realr diūsaaz rōnū sicut uz audi
 re g. fo ille potētie distingūt realr
 quaz una exie inactū s apū et p por
 tionatū alia no exere s potētia uisua

32
 pot urere .auditiua potētia nō audie
 te n̄ exente inactū g d. b. e nota dse
 a. pbat nā alias una et ead potētia es
 sentialr exiret iactū realr z nō exiret
 inactū realr qd implicat cōtraditōem
 pz g aīns oīna pbat. qa quecunqz um et
 eidē sē eadē mē se sē eadē. si g quecūqz
 potētia eēt eadē realr eētia ipsius
 anime oīs potētie eēt eodē realr mē
 se z arguit aēstructōe cōsequētis potē
 tie aie ut auditiua z uisua et sic te alia
 sē realr distinece it se g realr distingū
 e abanima pz g oīna. Instātia ad rō
 nem. Nec ualet si dicat adistā rōem
 qe eo mō aliqua sēeadē adinūcē que di
 eēt eadē um et eidē s potētie aie sē ea
 dē in 3. s. inētia aie. et id sufficit q
 sint eadē adinūcē inētia aie z nō ali
 ter sicut hō et alia um et eidē sē eadē
 .s. ali et id sufficit q sint eadē inētia z
 nō alr. Sed in rei ueritate istud non
 soluit rōem. sicut e ad eadē duo icōue
 niētia. Primū e qz necessitate icali
 silogismo mediū inēret cōclusionē fm
 e qz isto pncipio p quod robor it istū si
 logismi affirmatiui sibi quecūqz um z
 eidē sē eēt petitiō pncipii. fmū pz nā
 unū et idē cui aliqua dicūt esse eadē e
 mediū p qz pbat q illa sint eadē itrise
 ce et ite si id pns aliqd pbat qz illa
 sint eadē iter se excluso isto medio ali
 as istud mediū itrarēt cōclusōem s
 q icōueniens sic patet p istā hōnē cum
 dē quecūqz um et eidē s nichl a d eēt
 dēm h q illa que sē eadē. 3. o sē eadē
 q q e perere pns un ad tollendū ista
 icōuenientia o z dicere qe eo mō aliqua sē

eadem iter se quo modo sit eadem alicui tunc
sit ita ratio in suo ingenio. tertio sic
quod duo sic se habent quod unus potest corrumpi
in alio manente. ista necesse est distingui ad
uicem reatibus per potentiam ut puta uisua
potest corrumpi manente eadem anime scilicet
a^o nota est uel per motum principium. b. e. probat
homo quod uincit per animam uincens efficit cecus
tunc arguo sic aut ille efficit cecus per so-
la privationem actus in uide di aut per privationem
nisi principium uide di quod non potest dici quod si
at cecus per privationem anime non potest dari pos-
sibile quod sit cecus per sola privationem actus in
uide di. quod sic tormens esse cecus quod non est
um. reliquum est secundum. s. quod homo fiat cecus per
uadentem principium uide di s. principium uide
di est potentia uisua s. sic cecus per privationem
huius potentie et prosequens talis potentia corrumpit
per se. illa. b. et pars tota ratio. 4
si potentie organice cuiusmodi sunt potentie
sensitue eadem idem anime. sequeret quod potencie
organice non eadem organice omnes impli-
cat contradictionem s. et ante omnia probat quod
ille potentie que equaliter perficit totum corpus
et quibus partes corporis non sunt organice per se
potencie organice perfecti perficiunt unam partem
quod alia potentia uisua ita perit oculum quod
non ante. si potentie organice eadem idem
quod anime equaliter perficeret totum corpus et quod
libet partem s. non essent organice. b. probat et
sentia anime secundum se equaliter perficit totum cor-
pus et quibus partes. si s. potentie non dicuntur
essentia anime equaliter perficit totum corpus et
quibus partes quod est secundum. Res ad rationes oppo-
sitas. Res ad rationes alterius opinionis.
Ad primum quod sit te maiori. forte
non est simile quod accipit per simili. nego tota

et minore sicut ea negant in primo articulo
dixi est quod nulla forma substantialis potest esse imme-
diatè principium sue actionis ad probationes ad-
ductas in primo articulo iam dictum est. ad
confirmationem ut quod agens et patiens de-
bent esse proportionata. dico quod non est sic i-
elligendum omnem motum quem habet patiens ipa-
tiedo habeat agens iagendo nam ut statim
apparet in solutione se ratio quod uisus manifeste
sua potentia potest patiur forma tamen non est
sua potentia per se agit s. debet intelligi quod
agens et patiens debet esse proportionata
habet quod agens debet esse tale iactu quale
est patiens in potentia. et h. est intentio s. h. i
s. h. h. quod dicit in illo capitulo de terminis
autibus huius quod omnia patiuntur et mouentur
ab actu ente ut per se expone doctoris
nisi. Et ideo potest quod passiuum forme substantialis
in patiendo excludat omne actum nisi per se
ut quod actum in agendo excludat omne ac-
tens possit tamen dicit ad minore huius ratio
nisi quod passiuum forme substantialis excludat e om-
ne actum potest intelligi dupliciter. uno modo quod ex-
cludat omne actum in principio ante spolia-
tionem forme expellente sicut in passione
illa attigit secundum essentiam suam amoto omni
accidente. alio modo potest intelligi quod excludat
omne actum in fine quod forma introducenda
introducatur in materia si per se modo intelligitur potest
expressis s. h. secundum philosophum in sensu et sensua-
to quod dicit quod ignis et quod est aliud secundum
illud quod est essentialiter non est aptum natum age-
re ut pati nisi secundum quod habent contrarietates
secundum formas accidentales ut allegatur
est in primo articulo ex qua auctoritate
per se sicut agens agit mediante quali-
tate actus et passiuus sic patiens patitur

mediatib; passivis s; aut̄ intelligit̄ pp̄o fo
mō ad h; pōt negari ab illis q; dicit̄ q̄
q̄ritas precedit formam sbalem in mā
s; si cōcedat̄ nichil pp̄ h; hāc cōtra ppo
sitū pncipale nā tūc cōcedo similitudinē
sic ē mā pēntiā suā excluso omni acci
dēte recipit formā sbalē ita a simili for
ma pēntiā suā excluso omni accēte pfiē
et iformat ipam mām nō tñ seqt̄ pp̄h
q̄ sic imediatū pncipiū sue opatōis et
ideo rō nō cōcludit. Ad fm̄ dico q̄ a
liqd esse pncipiū quo vivim; et sentim;
pōt intelligi pup̄. uno mō q̄ sit p̄nō quo
pncipale. alio mō q̄ sit p̄nō quo instrum̄
tale. si p̄mō sic aīa ē p̄nō quo z nō po
si 2e mō sic po^a ē p̄nō quo et nō aīa.

Ad t̄ciū cū d̄z q̄ sic se h; mā ad pati
t̄. dico q̄ li. sic pōt esse nota eq̄l̄ necessi
tatis ul̄ pōt esse nota eq̄l̄ et omnimode
similitudois si sit nota equal̄ necessita
tis cōcedo pp̄oem nā sicut m̄ q̄ ē pura
po^a pōt pati ita forma que ē actus po
tēt̄ agere. Et sic omneq̄ patit̄ necēio
h; mām ul̄ aliqd loco mē. ita q̄ agit
necēio habet formā ul̄ aliqd loco foze
.s. pp̄rie. Si aut̄ li. sicut sit nota om̄i
mōe similitudis sic pp̄o ē ffa. nō ē est
omnimode simile de po^a passiva mē et
de po^a activa foze q̄a posse mē ē posse ad
esse. posse v̄o forme ē posse adagere z iō
mā ē ipotētia aesse pēntiā suā et iō
mō foza ē apta nata s; dare esse p̄ essēn
tiā suā s; nō o; q̄ pp̄ h; sit ipotētia ad o
pari pēntiā suā ul̄ pōt dici q̄ sic pura
potētia se ip̄a patit̄ ita actus purus se
ip̄o agit s; sol^o v̄us ē actus purus nō
autē forma sbal̄ et iō n̄ ē simile. Ad

33
q̄ritū dico q̄ eēntia aīe ē sensitiva p se n̄
tñ ip̄mōmō dūcēdi p se s; i fo mō sic o;
hōe r̄sibilē tñ p̄mō ita q̄ imediate et i
t̄nsece sit r̄sibil̄. s; i fo itaq̄ ē tal̄ s; a o
manēte. s. pp̄ria passiōe et ita dūcēd̄ ē
de aīa. o; ē p se sensitiva z vegetativa qz
de nā sua h; ordiem ad tales actus n̄
tñ imediate s; mediatib; suis potētus
et cū d̄z q̄ sensitivum ē d̄za cōstitutiva
alis et d̄za cōstitutiva summit̄ a forma
dico q̄ nō accipit̄ sensitivum i ppotētia
sensitiva. s. phabitudine nali q̄ h; ipsa
sensitiva adactū sentiēdi ut dēm ē et h;
ps q̄a nō dicit̄ p̄h̄s n̄ porh̄r̄l̄ n̄ aliq̄s
al̄ q̄ sensitivū sic o; cōstitutiva s; sen
sibile. sensibile aut̄ de v̄tute f̄mois d̄cē
ap̄titudiem et iō accipit̄ p̄ habitudine
nali ut dēm ē z nō ppotētia p̄d̄ps qd
sit dūcēd̄ ad cōfirmatōem et sic ps se
cū articulo. Tertius articulo. Re
stat nūc v̄tere de tertio ul̄ aīa intellectiva
distinguat̄ real̄ a suis potētus ul̄. an. ta
les potēt̄ f̄andēt̄ i ipsa p̄ idēp̄tate rea
lē. Op̄io h̄erici quob; t̄rio qdē quar
ta et scoti et sezuacū ip̄oz. Quātū
ad istū articulū dicūt mlti doctōres q̄
potētie aīe intellectivē q̄ n̄ s; organo affire
ut intellectus et volūtas nō dicūt accidēs
aliq̄s absolutū super additū eēnē iō
aīe s; dicunt ipsam mē eēntiā aīe. eēn
tia ē aīe imediate intelligit̄ et vult z h;
phat̄ peos quadup̄. s; sic opatio vi
tal̄ v̄bz esse ap̄nō vitali se o; intelligere
z amare s; opatōes vitales q̄ debēt ef
se ap̄o vitali sed sola eēntia aīe ē p̄nō
vitalē accēs aut̄ fundatū i ipsa p̄ mo
dū potētie nō eēt̄ v̄tū imo quasi mor

tuū esse q̄ intelligere et uelle immediate
se abeētia aie et nō ab aliquo accidēte
supaddito. sicut se habet res ad se
se ita se habet ad opari q̄ idē ē p̄nō opari
di et eēndi. sicut aia p̄ sua eēntiā ē p̄nō el
fendi et nō p̄ aliquo supaddito q̄ p̄ sua
eēntiā et nō p̄ aliquo s̄ sup additū erit
p̄nō opari. erūt q̄ intelligere et uelle ime
diate ab aia. 3° illa debēt poni i aia
nō a p̄ que maxime ē ad imaginē rei
si potētie sue non differāt re absoluta
ab aia ipsa q̄ dicitur. uiz nota q̄ cū hō sit ad
imaginē rei solū rōne aie et p̄iam nō
aut rōne corpus n̄ p̄ corpus illa sit p̄
da i aia p̄ que ē ad imaginē rei. b. p̄ nā
cū p̄sone i diuis sint idē cū eēntiā et nō
differāt re absoluta ab ea maḡ p̄fecte
erit aia imago rei si potētie non diffe
rēt reā ab eēntiā aie q̄ si distinguāt reā
ab ipsa q̄re dicitur. 4° nullū accidētē exce
dit suū s̄m̄ ip̄fectōe si intellectus et uolū
tas eēnt accidētē aie excederēt ipsam
ip̄fectōe q̄ ip̄ossibile ē q̄ sine ipsius accētia
b. p̄bat sup̄. sicut sic omne ē s̄ supra se
cōūsam et p̄ se intelligēs et uolēs forma
lī p̄ b̄ obiectū intelligibile et uoligibile
excedit ip̄fectōe illōdēs a quo ista remo
uēt s̄ p̄. q̄ oīa ista dicūt p̄fectōes sin
p̄lī et p̄nō meli ē ea esse in unoquoq̄
q̄ nō esse. sicut oīa ista cōpetūt potētiis et
nō aie si sit reā ab eis disticta q̄ dicitur.
minor esse nota ē q̄a p̄cedēt potētie
hūt oīa ista et si ab aia tollāt oīb̄ istis
earēt. sicut ista. b. p̄bat sic q̄n̄ sit aliq̄
due nē reā disticta ita tñ q̄ una ē ca
pax beatitudinis aia nō existēte et eō
ūlo et t̄ ē capax beatitudinis nullo sup

addito alio ab eo eēntiāli diuerso a
ū nō illō ē simp̄ p̄fecti alio. sed intell
tus et uolūtas si differēt eēntiāli ab
aia eēnt huiusmōdi r̄ ipsius aie q̄ dicitur. a.
c. aia ē esse minor q̄ uiz nota q̄a aia sit
istis potētiis n̄ possēt beatificari q̄a n̄
cognosceret n̄ diligere et om̄. Iste autē
potētie si eēnt ab aia separe possent in
telligere et diligere tē et p̄ cōsequēs
possent beatificari quare dicitur. Et cōfiza
ē ista rō q̄a q̄d q̄o in ē s̄bo mediante
aliquo accidētē absoluto iēnt ip̄ eidē
accidētē si separet s̄bo sicut albedo in
ē q̄tūti separet i s̄m̄ mēto altaris. si q̄
intelligere iēnt aie mediāte accidētē ab
soluto si tēus separet iēntū ab aia se j
ret q̄ iste intellectus hēret actū intelligēdi
et sic possēt beatificari q̄ n̄ cōpeteret
aie s̄m̄ potētiis q̄. Nec t̄ possēt cōfir
mari p̄ auctoritates tā sanctorū doctoz
q̄ p̄hoz. Dicit ē b̄s angustinus. x. t̄ ē
nitare ca^o penultimo. intellectus uolūtas
et memoria s̄t una mēs unaq̄ uita una
q̄ s̄ba. Et idē i s̄m̄de t̄ imagine aie aia
ē intellectus aia ē uolūtas aia ē memoria
sed h̄ n̄ eēt si ip̄se potētie aie differēt
reā ab aia h̄ t̄ uiz esse iēntō p̄h̄i ter
tio huius ubi loquēs t̄ intellectu agēte dicit
q̄ ē s̄ba actū ens sed q̄d ē s̄ba nō p̄t el
se accidētē aie nā q̄d uere ē s̄ba nulli ac
cidit s̄m̄ eidē p̄ p̄hoz et q̄d dicit t̄ in
electu pari rōne intelligēndō t̄ alius potē
tiis. Opio fratris egidii Alia opi
nio ē magnoz doctoz huius opposita
que dicit q̄ potētie aie dicūt qualitates
supadditas eēntiāli aie et ad h̄ aduēnt
p̄tes rōes in diuersis locis quaz aliq̄ue

se aduete ipse et fo articulo. et quis iste
 articulo sic nimis dubi qz no appent
 rones isolubiles paliq pte uz tn michi
 ista ultima opinio pbator et id cofirmo
 ea quatuor rōibz. p sic ois creatura
 que pot p se existere hz aliq ppa pas
 sionem isepabilem disticta realr ase. hāia
 itictia pot p se existere qa sepat a corpe
 g̃ habet aliq ppa passionē isepabilem
 disticta ase realr. tūc arguit ul t̃ ista p
 pria passio ul s̃ ipsi actus itelligēdi z
 nolēdi ul ipse pot. s. itictus z nolitas
 h̃ p̃ q̃ a i aia separata nichl ad pot̃ h̃ sit
 sua eēnā h̃ nō possunt esse actus tal̃ p
 pria passio qa actus cōtinne t̃ s̃ n̄t̃ el
 se et sepanē h̃ aut passio pot̃ itesse isepa
 ris g̃ tal̃ passio er̃ ut ipse potētie et sic
 er̃t̃ realr dist̃ icte ab aia. a. p̃ me rōnis
 p̃ s̃ d̃ uctiue i omnibz rebz n̄alibz p̃ t̃ per
 rōnem qa ppa passio nascit̃ ex p̃ncipis
 sp̃i et ex p̃ncipis it̃n seis et p̃ d̃ s̃ cō
 seq̃ omnē eēnā siue rē n̄alē que pot̃
 p se existere cū tal̃ sit a icul̃ sp̃i siue in
 aliqua specie t̃ r̃minata q̃ aut̃ tal̃ ppa
 passio dist̃ igit̃ realr ab ipsa re p̃ per
 pl̃z p̃ possioz q̃ d̃ ic̃ p̃pria passio p̃ r̃
 dicat̃ t̃ s̃ o i fo mō d̃ ic̃ p̃ se oia autē
 que sic p̃ dicat̃ dist̃ igit̃ realr ab eo r̃
 quo p̃ dicat̃ g̃ d̃. fo illō qd̃ t̃ se n̄
 d̃ ic̃ aliq̃ ordiem ad aliq̃ actū t̃ r̃
 minate h̃ ē i d̃ ic̃ r̃ s̃ ad p̃ les actus d̃ u
 sos t̃ r̃ ta d̃ u s̃ itate q̃ qd̃ s̃ orgaī qd̃
 nō qd̃ libi qd̃ n̄ales si t̃ b̃z t̃ r̃ m̄ia
 ri ad aliq̃ eoz p̃ d̃ ic̃ t̃ ul̃ eliciē d̃ ioz
 nec̃tio q̃ t̃ r̃ eriet̃ p̃ aliq̃ s̃ sup̃ additū
 absolutū h̃ eēnā aie ē h̄ū modi respec
 tu actū suoz d̃. a. p̃ q̃ a si t̃ r̃ r̄iatio

fiat t̃ r̃ r̄miatū oz q̃ sit h̄ p̃ aliq̃ s̃ sup̃
 aditū h̄ q̃ tale sic absolutū p̃ bat̃ qa
 si nō eēt̃ absolutū ul̃ eēt̃ mō d̃ l̄ respec
 tus sed ista nō h̄nt̃ t̃ r̄minare rē qa se
 cū rē iā t̃ r̄minatā q̃ asit̃ motus et
 respectus seq̃ tur rē t̃ r̄minatā p̃ bat̃
 qz sicut se habet motus et respectus
 ad fundamētū ita t̃ r̄minatus motus
 et t̃ r̄minatus respectus req̃ r̄t̃ t̃ r̄
 minatū fundamētū et motus et respec
 tus q̃ cūq̃ req̃ r̄t̃ fundamētū g̃ t̃ r̄
 minatus motus et t̃ r̄minatus respec
 tus req̃ r̄t̃ t̃ r̄minatam rē siue fun
 damētū p̃ g̃ illa. a. p̃ t̃. b. qz aia est
 sic indifferēs r̄ suoz actū qd̃ q̃ n̄q̃ ē
 s̃ uno q̃ n̄q̃ s̃ b̄ alio q̃ n̄q̃ s̃ nullo ut p̃
 i d̃ ormiēte et it̃ b̄ actū qd̃ s̃ orga
 ni qd̃ i nō qd̃ i liberi qd̃ i n̄ales ut t̃
 se p̃ g̃ d̃. Sed cōtra istā rōem arg̃
 ab aliquibz tripl̄r dupl̄r cōt̃ maiorē et
 uno medio cōt̃ minorē. Cōt̃ maiorē
 arguit̃ p̃ sic illud qd̃ t̃ se nō dicit̃ ali
 quē ordiē ad originādū t̃ r̄minare
 aliq̃ pot̃. sed ē i d̃ ic̃ r̃ s̃ ad originādū
 d̃ u s̃ itas potērias quaz̃ quedā s̃ orgaī
 ce quedā nō quedā libere quedā n̄les si
 d̃ r̄minēt̃ ad p̃ d̃ ic̃ t̃ d̃ aliq̃ illaz̃ oz q̃
 h̄ sit paliq̃ d̃ sup̃ additū absolutū h̄ el
 sentia aie r̄ suaz̃ potēriaz̃ ē h̄ū g̃
 d̃. cōclusio ē q̃ anima ad p̃ d̃ ic̃ d̃ u
 potērias suas nō indiget̃ aliis potentis
 nā simili argueret̃ t̃ illis et sic eēt̃ p̃
 cessus i infinitū g̃ oz q̃ aliqua p̃missa
 z̃ sic flā sed. b. ē flā nō ē qd̃ patet̃ qa
 certū ē q̃ aia p̃ d̃ ic̃ omnes suas potē
 rias quaz̃ quedā s̃ orgaīce quedā nō
 d̃. oz g̃ q̃ maior sit flā. Sed o

cōtra eā illud qđ ē i differēs ad cāndē
veteriāndū dūctos actus dī. sic stat i. a.
oz qđ hieat aliq supadditū absolutū s̄
obiectū ē hui r̄v actū aīe ḡ dī. conclu
sio ē flā nā cū ē qđ obiectū nō h̄z aliq
s̄ supadditū absolutū quo mediāte ca
usē actū volētū ul̄ itelligēdi. nā cū r̄v
pōt intelligi ita petere tello et sic in
ifinitū ḡ aliqua premissaz ē flā nō .b.
ga una et ead pōt cāre ul̄ veteriare ac
tū itelligēdi ul̄ volēdi et sic de aliis acti
bus tā organicis qđ nō organicis oz ḡ
qđ a^m sic flā. Cōtra minorē arguit sic
illō p̄nō qđ respicit actus suos s̄ quo
dam ordie itaq unū p̄ p̄us. reliquū p
possit dīcē de se aliqē ordiem ad actus
suos et pōns nō ē tāta dūctitate idiffe
rēs qđ requirat aliq s̄ supadditū absolu
tum. qđ p̄z de sole qui ḡnat lucē et calō
rē absolute nullo supaddito s̄ cēntia
aīe ē hui ḡ dī. b. p̄z. nā aīa ordie quo
dā cāre actus suos p̄mo qđ actū sentiē
di. s̄o actū itelligēdi. tertio actū coḡ
cēdi qz nō ē in itellctu quin p̄us fuerit
itellctū et nichil volitū h̄ p̄ri cognitū ḡ dī
erit ḡ flā illa. b. et p̄ōns nō seq̄ con
clusio. Hūc tū nō obstatibz dico qđ si
ista rō bñ itelligat ē satis bona et ito
respōtēo adipagnatōes seu rōes. ad p̄
mū ḡ dico qđ .b. illi rōis stat de actibus
ut assumimē nō aīe de potētis sicut ar
guit cui ḡza ē adūctō dū qđ duplex ē i
veteriāctō alicui rei. Est ē qđā veter
minatō fundatōis et cōtinue qñ nūdz
aliqđ nō ē veteriāctū fundamentum
unū tāctū s̄ nātr et itepabilr fun dat
cōtinet plā evi isto sensu dico qđ nō oz

dare aliquid absolutū supadditū et ta
le veteriāctū possit fundare illa plura
z rō huiusmodi quomā nō se habet sic idif
ferēt ad illa plā qđ possit nūc esse s̄buno
nāc s̄balio illoz plūm et nūc s̄b nullo
sicut dicebat de act. h̄y et isto mō aīa est
veteriāctā ad originādū dūctas poten
tias suppoito qđ tales potē originē ab
aīa. nā ut sic sit ul̄ nō patebit ifer? qñ
aget de h̄ inspālī. Alia aīe veteriāctā
tio ē idē qñ aīd idē ē ad pducendū
plā itaq mō unū mō aliud et qñ qñ nul
lū et isto mō requir aliq absolutū ad
veteriāctū qđ ē veteriāctū. Et isto
mō ē de aīa r̄v illoz actū ut patuit i
rōe. et iō aīe huc vidē rō in suo vigore

Ad secundū dico qđ dēa rō stat de ac
tibus et assumimē et nō de obiecto ut
arguit n̄termiāctō siue tāctas obiecta
ē extrīseca nō ē fundat actus ipsius aī
me i ipso obiecto h̄ s̄ ei intrīseca causū
tas aīe ipsius aīe r̄v tāctū actū ē intrī
seca et s̄ ei tales actus intrīseca et inma
nētes. Et iō sufficit i obiecto veritas
rei itaq nō requirit i obiectu aliq ex
trīseca ipsum determināre suppoito qđ
sit causa tāctū actū qz de h̄ inferi n̄ce
bit. alia et alia rō s̄b qua teriet ul̄ cāet
aliū et aliū actū sed iātaoz dare aliquā
virtutē supadditā si debeat veteriāctā
ad aliqē actū ex qua tales actus s̄ ei i
trīseca et imānētes nō ḡ n̄ simile de o
bictō et de aīa et iō rō nō vidē cōtice
re. Ad tertū qđ ē cōt minorē cōdē
illud p̄ncipiū dī. dico qđ illa que aliqđ
p̄ncipiū respicit quodā ordine possit
esse ul̄ se habere dup^r qz ul̄ s̄ talia q
insunt

35
Insunt illi p^{no} necio et inseparabilr et
actalia nō oz q^o teterient p^{ali} q^o supad
dicū absolutū sic dicebat teia i^o sua
z potētiaz. 2° mō i^a q^o p^{no} respi
cūt ordie quodā possunt tali s^{bo} iesse
i^offerēt et nō necio et isepabilr et ta
lia oz q^o s^{bm} tetermēt p^{ali} d^o absolutū
cū signū ē q^o illi actus respectu aie nō
dicūt ordiem .h. q^a tale p^{oe} se hūt or
die quodā. zad p^{bat} dē m^o te sole dico q^o
illi duo actus istī s^o n^{at}r z isepabilr et
iō ista rō nō u^z esse cōt^o minorē. pōt g^o
ista rō s^ostineri si i^oligat sic dēm ē.

Tertia rō p^{ncipal} opionis u^{er}z ar
ticulo q^{ois}. Tertio ad p^{ncipale} arg^o
sic ex fundamētis tenētū p^{ma} u^{ia} cō
tēta i^{aliqu} p^o idē p^{atē} realē minus
differit i^{mag} d^{istinctis} realr. s^o duo i
elctus nisi d^{istigū} i^o homine et ange
lo q^o i^{elctus} et uolūtas i^o d^o homine
que s^o ipsi ē realr idē g^o i^{elctus} et uolū
tas nō cōtinētur i^o hōmie p^o idē p^{atē}
realē. a ē nota ex dēis m^o p^{bat} sic. il
la que i^{plib} cōueniūt om^o q^o ar^ode i^{elct}
tus circūscripta nisi ad i^{uicē} d^{istigū}
q^o ista que i^{pauciorib} cōueniūt. a. p^o te
se s^o i^{elctus} in hōie et āgelo i^{plib} cō
ueniūt q^o i^{elctus} z uolūtas i^{mano} hōie
ne om^o op^{atōe} i^{elctus} cōnscripta. nā
i^{ng^oscūq} cōueniūt i^{elctus} et uolūtas
ubicūq^o rep^o i^ois cōueniūt duo i^{elctus}
ubicūq^o ponit et p^o et q^o ē po
tētia apphēsiua formalr i^{elctus} uolū
tas aut nō g^o d^o. Ista rō nē facit sco
tus cōt^o doctore nām i^{fo} sennz. et uale
p^{bare} p^o q^o relatō differat realr a fun
damēto pari rōe. bat cōt^o est q^o poten

tie aie differunt realr ab aia uñ si rō q^o
facit relatōe et fundamēto cōcludit
et ista rō u^z michi cōcludere necio
aliquā d^zam inter aiam et ipsas potē
tias ex nā rei om^o op^{atōe} i^{elctus} cō
scripta et si nō ē dare me d^{ist} i^o d^{ist}
tōem realē z rōis cōcludit necio d^{ist}
tōem realē inter illa. Quarto et ul
timo arguit sic anima ē actus et foza
corpis s^{im} p^o s^{im} 2° et 3° hui^o s^o p^o in
elctiua nō ē actus n^o forma corporis s^{im}
p^o s^{im} i^o s^o ubi dicit q^o p^o aie i^{elcti}
uenull^o corporis s^o actus statim sup illā
p^o q^o aut ex i^octis d^o. Hec opinio
o^o firmat p^o comētatorē s^o te aia comē
to 4° ubi dicit q^o diuio aie i^o suas poten
tias d^o. quere auctoritatē i^ofo articu
lo. Respōsio ad rōes alter^o opionis.

Nūc restat respo^oere ad rōes alter^o
opionis. Ad p^o cū d^o opatio uitalis
d^o dico q^o i^{elctus} ē quedā p^o uitalis
et recipit i^omediate in potētia s^octia q^o
ē ab aia realr d^{istincta} ut p^{bat} ē i^ofo
articulo. ita rō i^o intelligere recipit i^o
mediate i^o p^o i^{elctiua}. cū g^octia ē ad i^octē
d^o q^o esse p^{ncipiu} uitale pōt i^oelligi du
p^o uno mō dicit p^{ncipiu} uitale q^a est
p^o eēn^o uita et ill^o aquo p^{ncipalr} ē ui
ta. Alio mō pōt dici aliq^o p^o uitale
q^o seq^o n^{at}r et isepabilr s^o uitale q^o
ē p^o eēn^o uita sicut p^o passio seq^o p^o
si s^o et isto s^o mō potētiē aie pura
i^{elctus} et uolūtas dicunt p^{ncipia} uita
lia. nōt g^o d^o q^o intelligere ē a p^o u
tali p^{ncipalr} i^omediate aut nō oz q^o in
strumētū u^{er}te est cui i^o m^o pōt p^o
cere aliq^o nobilius se. sicut u^{er}te celi q^o

nō ē uiuēs ē rō pductia aie uiuētis in
hū q̄ fiāt p̄ putrefactōem. ē ē quedā
ūtus semiat idicto celo ateo i^o omniū
formaz̄ gnabiliū et corruptibiliū. et
ita itelctus qm̄ tēse ē p̄n^o uitale potit
esse p̄n^o i mediātū itelctōis que ē opa
tō uitā utute ipsius aie que ē p̄ eēn^o
uita. Ad fm̄ cū dā q̄ rō ē p̄n^o eēndi
et opandi dico q̄ rō q̄ ē p̄ncipiū essen
ti sim^o ē p̄n^o opandi p̄ncipalr̄ et illō
q̄ ē imediātū p̄n^o opandi ē p̄n^o essen
ti solū q̄ d. Ad tertiū dico q̄ it in
maginē carā et icreatam ē maior disti
militudo q̄ similitudo ut uidebit̄ teo
dite iteria distictōe primi sentētiaz̄
et nō o^o q̄ tales ptes̄ imāgis. o. memo
ria itelctus et uolūtas sint una zēntia
lr̄ et realr̄ sicut tres p̄sone ouie s̄t rea
lr̄ eē^o diuina s̄t sufficit q̄ sint iead eēn^o
aie zq̄ nō o^o p̄p̄ q̄ potētie aie sint rea
lr̄ ipa eēn^o aie p̄z q̄a si nō uellent po
nere omnimodā similitudiez̄ opteret
nos ponere sicut s̄t tres p̄sone sunt tā
suppoita realr̄ distincta q̄ nullo mō
o^ozē nō ḡ o^o dare omnimodā simili
tudinem s̄t possibile s̄t aut̄ u^o michi ipof
sibile ut p̄z ex dictis i isto articulo et
precedētibz̄. Ad q̄rtū cū dā nullū agēs
eis cōcedo. a. s̄t nego. b. ad p̄batōem p̄
m̄i dico q̄ omnes ille p̄fectōes cōpetūt
aie fundamētāl̄ et homini p̄ncipalr̄
hō ē paia ē illō q̄ p̄ncipalr̄ itelligit
et unlt. potētus aut̄ cōpetūt predicte
p̄fectōes solū istrāmētāl̄. s̄t ē illō q̄
aia ē formalr̄ itelligēs et uolēs et iō
ex h̄ nō seq̄t q̄ sint p̄fectiores ipsa aia
i mo et ecōūso. sicut ignis q̄uis calefa

ciat et igniat mediante calore et calor
sit illō quo ignis calefacit et ignit non
tū p̄p̄ h̄ calor excedit ignē s̄t pot̄ ecōū
so. ad fm̄ p̄batōem nego minorem
nā posito q̄ uirtute diuina possent itelc
tus et uolūtas ab aia separari nō tū bea
tificari possent. nā itelctus sepatus nō
iteligit nec uolūtas sepata possēt ha
bere actū uolēdi et rō hui^o pot̄ esse q̄ al
signat̄ rō: cor noster q̄ accēs fluēs nō
pōt fundari i aliquo n̄ mediāte aliquo
accēte p̄manēte et q̄a itelctus sepatus
ēēt illud q̄ p̄ncipalr̄ itelligeret et in
quo actus itelligēdi deberet fundamē
talr̄ recipi idigeret aliquo accidēte per
manēte quo mediāte possēt actū itelli
gēdi fundare et sic itelctus haberet q̄
dā aliā pot̄ itelctū sup̄ additā q̄ ē
icōueniēs. supponit̄ ḡ illa rō tāq̄ p̄ se
notū q̄ michi u^o nimis dubiū. Et ad
ad cōfirmatōem dico q̄ forma q̄ ē prin
cipiū actus trāsēntis forte si sep̄aretur
ageret ut calor sepatus calefaceret for
ma uo que ē p̄ncipiū actus p̄manētis
in se si sep̄et nō poterit recipere talē actū
p̄ rōem predictā. Exēplū ē nō ē ad p̄
positū q̄ adducit̄ q̄a albedo in ē q̄ ti
tati sepate q̄ ē accidēs p̄manēs et teta
libz̄ simp̄l^o cōcedo p̄p̄dem itelligere et
uelle n̄ s̄t talia accidētia ut patuit sup̄
ḡ. ad auctoritates respōdeo ad pri
m̄i cū dicit̄ q̄ memoria itelligētia et
uolūtas s̄t una mēs dico q̄ ista predica
tō n̄ ē formal^o s̄t causal^o sic dā q̄ odor
ē fumal^o euapo q̄ fumal^o euaporatō ē
cū odoris. Similit̄ pot̄ dici ad fm̄ uel
dicē oū q̄ i f̄a accipit̄ abstractū i cōcto

ga aia ē. itelligētia uoluntia et memo^a
Ad auctoritatē phi dico q̄ sba pōt acci
pi dupl^r uno mō. ppe p omni eo qd ē i
predicamto sse cō diuisum cōt accidē
tia. alio mō large p omni eo qd ē eēn
tiale rei et tūtrifeca rōe ipsius. sic q̄ ac
cidēs accipiē p oppositū huius duc b^y mo
dis q̄ aliquoties dā accidēs esse extēnēti
sive sit sba sive accidēs ut dicit phi i b^o 2°
q̄ sba accidit colori et iō ē simile p acci
dēs. qm̄ q̄ dicit phi q̄ intellectus agēs ē sba
accipit sba mō largo mō. Et iō ille auc
toritates nō uident q̄uis habet ma
gnā apparen^{as}. Ad rōes pncipales. ad
pma cū dā q̄ aia ē imediati pncipium
suaz opatōum gnegō aīcedēs et ad p
bōem cū dā q̄ pari rōe nō eēt imedia
tū pncipiū suaz potētiaz dico q̄ nō ē
simile p potētus z actib^y sive opatōib^y
nā supposito q̄ aia sit pncipiū originās
suaz potētiarum sē tū potētie acciden
tia pmanētia actus uō sē accidētia flu
ētia et iō q̄uis actus nō possunt cārī si
ue fundari ab eēnā que ē p se stans nisi
mediatē po^a q̄ ē accidēs pmanēs q̄ i es
sentialr ordinatis nō ē trāitus tēx tre
mo i extremū nisi p mediū ut dēm ē in
p articulo hui⁹ q̄is poterēt tū poē fū
dari i ipsa eēnā aie ul' abeadē origina
ri nullo alio mediātē q̄a tenēt mediū
iter eēnā et opatōnem et tē extremo
ad mediū nō opatō fiat tñsitus p aliud
mediū. alias eēt pcessus i infinitū. Ad
s^m uico q̄ potētie aie s^m itie ita bñ di
stignē abessentia aie sensitiue. sicut potē
tie aie intellectiue ab aia intellectiua. et ad p^l a
tōem dico q̄ phi p illā auctoritatē so

lum uult habere q̄ sicut al' distiguntur
formalr ab aīato p aīa ita suo mō ocl's
distigunt ab alius organ's ppo^{as} uisua
si ē itētō sua eēt p illa ūba. p bare q̄ po
tētia uisua eēt aia pari rōne sequere ē
q̄ forma uolabre s^m eū eēt aia nā sic
dicit si ocl's eēt al' po^a uisua eēt aia ita
dicit q̄ si uolabra eēt al' forma uolabre
eēt aia. nō ē q̄ illa itētio phi. ut p^z et
tōe non cōcludūt rationes..

Osequēter querit u^l potētie
aie distigūt iter se realr. Et u^z
p q̄ nō q̄b repugnat distictō rōnis il
lis autē repugnare distictō real' s^z po
tētus aie repugnat distictō rōis que
ē minor distictōe reali q̄ d. b. p batur
q̄a sicut se h^y distictō real' ad eētia rōis
ita se h^y distictō rōis ad eētia realia s^z
distictō real' repugnat entib^y rōis q̄ di
stictō rōis repugnat entib^y realib^y. s^z
potētie aie sē eētia realia q̄ d. Pro
bat sic sicut pōt haberi ex dēis phi i b^o
p^o et tertio. potētie distigūt p accus
et actus pobiecta tūc arguo sic accētru
tōne cōsequētis obiecta aliqua^z potē
tiar^z aie nō distigūt realr q̄ sē unū et
iō realr. alimētū ē obiectū potētie
natiue et augumētatiue z gñatiue s^m
p h^m z hui⁹ q̄ actus istaz potētiar^z
nō sē realr disticti z p cōns nō potētie
In oppoītū ille potētie sē realr di
stictē que ad diūsos fines ordiānt po
tētie aie sē h^m q̄ d. a. z. b. natēt tē se
In ista qōe ita sē uoēda. p mū u^l in
ter extrema realia quoz u^l q̄ ē res
possit esse distō rōnis qd u^z tūgere p
mū argumentū z erit q̄ necēssum adco

gnoscēdū distictōem aīaz potē tiaz
aīe. fm ul' actus distictū ē p obiecta
et tū tūc fm argumētū. tertiū ē qd q
rit qd pncipal'. Opio fm articuli au
reoli et frāciū tēmaī omīs. Quātuz
a opmā pte hui' articuli dicūt qdā doc
tores q. ter duo ētia realia nullo mō
pōt esse distictō rōis imo oīz necōioq
uoi ē distictō rōis ul' qz extremū esse
ēs rōis ul' saltē alterū qd pōt pbari
ex dēis suis quadupl'r. Primo sic
qñcūqz aliqz sbo dicit' alteri sbo sic
exoppoito qm passio atēquata um sbo
repugnat alteri sbo tātū ecōūso s ena
reale et ēs rōis cōdiuidūt exoppoito
et esse idē rōne et distictū rōe sē passio
nes atēquate ēti rōali sic esse idē re et
disticta re sē passioes atēquate enti rea
li. qz qm repugnat distictō real' entibz
rōis tātū distictio rōis repugnat enti
bz realibz. s distictō real' total'r repu
gnat entibz rōis q distictō rōis tota
l'r repugnat' entibus realibus ma
ior ē manifesta tēse q tū ē risibilitas
repugnat equo tantū hūmilitas repu
gnat homini. b. uī nota qā pēal' oem
differētias p quas diuidit' ens didit' z
distictō sicut ē ens didit' i ens reale et
m. ens rōis ita et distictō didit' et p cō
sequēs sicut distictō real' atēquat' enti
reali ita distictō rōis atēqē enti rōis

z ad idē cui repugnat actus prim'
eīd' repugnat actus s q necōio presup
poit' actū p mū. s distictū fm rōem ē
actus s q necōio p'suppoit' esse s rōes
q cui repugnat esse fm rōem et eīd' ex
distictū fm rōem s entibz realibz re

pugnat esse fm rōem ul' esse rōis qz
aiūmpta pbat. nā qā si q realia habe
rēt esse rōis tēpēterit a rōne h ē icōne
mēs qz dē. 3o illa entia realia q po
nūt distictū fm rōem ul' sē extrema
hui' distictōis ut res sē ul' sē extrema
ut n res si tē primū q distictū ut res
are z p oīs real'r et nō rōe. si uō tē s
habet. ppoitū qz distictio real' nō ē in
iter extrema realia ex quo extrema ut
si: nō sē res. 4 si distictō rōis repug
t' iente real' foal'r sequeret' q p'suppo
neret po^{as} i ipso reali ente p q recipit
mēs oīs ē s' fm q oīa nota ē qā nichil
recipit i aliquo h p po^{as} re receptiū il
lius falsitas oītis pbat nā si ēs rōis
presu pōneret po^{as} iente real'. ul' istā
po^{as} oīmē realē ul' rōis qā tū fm mū
ens rōis presupponeret po^{as} seq' et q
an p mū ēs rōis eēt ens rōis qd iplicat
oīd' d'ctōem. Itē si po^{as} eēt ens rōis
haberet esse receptiū et p oīs p'suppo
neret aliā po^{as} z sic eēt p'cessus i infini
tū s h ē icōuemens q n pōt dici q tal'
po^{as} sit real' qā sequeret' duo icōnemē
tia. fmū ē q ens reale referet' realitē
ad ens rōis tū po^{as} zeal' referat' realitē
ad suū actū qd ē ipossibile qz extrema
zelatōis real' debeant esse realia. fm ēs
rōis haberet esse receptū zealit' i ente
zeali qd ē absurdū qā repugnat enti
zōm recipi zealit' assumptū pbat qā
po^{as} receptia real' recipit zealit' recipi e
aūt zealit' arguit' recipi zealit' cū sint
cōzelat'ia et p oīs si potētia recipit ēs
zationis zeal' z ens rōis recipit' zeali
tez. Sed ista opio non ē cōsona dēis

phoz nec rōi et q̄tū adistū articulus
pono tres cōclusiones. p̄ma ē q̄tūby rea
libus nō repugnat idēptitas rōis. fa
ē q̄tūby realibus nō repugnat esse rō
nis. tertū ē q̄tūby legē existis q̄tūby
realibus non repugnat distinctō rōnis
et p̄ōis iter duo extrema realia pote
rit esse distinctō rōnis. p̄ma cōclusio p̄
bat dup̄ p̄ sic q̄bus nō repugnat uni
tas specifica illis nō repugnat uitas si
ue idēptitas rōis. s̄ entibus realibus nō
repugnat unitas specifica q̄ d̄. a. no
ta ē q̄a uitas specifica ut p̄batū ē ip̄ri
mo articulo it̄icōis p̄mi libri ē uitas
rōis q̄ h̄ cōcedit un̄stoz̄ doctoz̄ s. au
reol. b. p̄. t̄. n̄. sortes et plato s̄
duo extrema realia et t̄n̄ eis non repu
gnat unitas specifica immo eis cōpetit
nec̄io. s̄o q̄bus n̄ repugnat habere
unitatē siue idēptitatē entis nō repu
gnat habere uitatē siue idēptitatem
rōis s̄ deo et c̄ature et q̄buscūq̄ enti
bus realibus nō repugnat habere predic
tā uitatē q̄ d̄. a. ē nota q̄z rō entis nō
ē real̄ s̄ solū rōis sicut p̄batū fuit a ti
culo q̄ōis p̄cedētis et cōcedit al̄ ali
quo istoz̄ doctoz̄. s. afrāisco demaro
nis. b. p̄. t̄. ē q̄re d̄. Et cōfirmat ista
cōclusio p̄ damascenū et comēratorem
dicit ē damas. li. p̄. ca. xi. oz̄ aut̄ scire
q̄ ad ē. cōsiderare et aliud r̄ē et co
gitatōe q̄ i omnibus c̄aturis ip̄st̄ affect
ōio re cōsiderat. re ē petrus et anulo
cōsideratus sepatus comūtas aut̄ ho
z̄ seu cop̄s rōe et cogitatōe s̄ sic at̄
ut̄ligim̄ ē it̄ctū quōmā petrus z̄ pau
l̄ eisdē s̄ n̄e et comunē h̄nt n̄am. unus

quisq̄ ē illoz̄ al̄ rōale ē et mortale et
s̄ h̄c h̄ q̄ comūis n̄a rōe ē cōsiderabilis
s̄ damascen̄. Cmentator xii. metha
physice comēto xi. dicit unūsalia ap̄o
ariz. s̄ collectio ex p̄tibz abint̄ctū q̄
accidit it̄ ea similitudinem et facit ea
unū it̄ctōem ē q̄ idēptitas rōis i rebz
n̄alibus siue realibus In p̄batio fe. cōclu
sionis. Secūdo cōclusio p̄bat dup̄
p̄ sic quibz n̄ repugnat idēptitas rō
nis n̄ repugnat esse rōnis s̄ entibus rea
libz n̄ repugnat idēptitas rōis ut p̄ba
tū ē ip̄ri ma cōclusionē q̄ d̄. a. p̄bat n̄
q̄ōis repugnat actus p̄m̄ et secūdo q̄
re necessitate sequit̄ ad p̄m̄ h̄ idēptitas
rōis ē a. tal̄ secūdo qui nec̄io p̄suppoit
esse rōis q̄ quibus repugnat esse ratio
nis et idēptitas rōis. t̄n̄ arguit a re
structione consequētis quibus non re
pugnat idēptitas rōis nec esse rōis. b.
h̄ rōis p̄bat p̄os n̄a sicut distinctio ra
tionis ē secūdo actus q̄ p̄suppoit esse
rationis. ita et idēptitas rationis ad
esse rationis s̄m̄ ipsosmet. s̄ idēptitas
real̄ nec̄io p̄suppoit esse reale q̄ idē
ptitas rōis nec̄io p̄suppoit esse rōis z̄
h̄ erat. b. s̄o quibus non repugnat ef
se cognitū esse cōceptū esse it̄ctū nō re
pugnat esse rōis ul̄ esse s̄m̄ rōem s̄en
tibus realibus nō repugnat predicta q̄
d̄. a. p̄. t̄. ē q̄a esse cōceptū esse cōceptū
esse it̄ctū n̄ possunt esse h̄ entia rōis cū
sint a ratione et n̄ possunt esse h̄ a ratio
ne minor t̄. ē nota ē nam entia realia
s̄m̄ suā realitatē uere habere possunt
esse cōceptū. esse it̄ctū. esse cōceptū alias
nulla realitas eēt nob̄ cognita et p̄on

sequens nulla scia eēt veribus que vidēt
oia icōueniētia. Et cōfirmat h̄ oclu
sio promētatorē ⁊ mece q̄ dicq̄ res ha
bēt duplex esse unū ī aīa et ad ext̄ ani
mā et pōns res q̄cunq̄ pōt habere esse
reale ext̄ aīam et esse rōis rōis ī aīa. ⁊
B̄ autē ē esse cōtētū cōceptū et iclētum
Probō tēte cōclūsiōis. Tertia con
clūsiō pbat̄ dupl̄. p̄ sic q̄b̄ nō repu
gnat idēptitas rōis n̄ repugnat distic
tō rōis. h̄c̄ t̄b̄ realib̄ sicut p̄ exprima
oclūsiōe n̄ repugnat idēptitas rōis
q̄ n̄ distictō. a. p̄ sic q̄cunq̄ aliq̄ s̄b̄m
o diuisum alt̄i s̄b̄o h̄y duas passioēs q̄z
una n̄ ē maḡ atēquata q̄ alia n̄ maio
ri necessitate seq̄t̄ s̄b̄z q̄ alia una illaz
n̄ ē maḡ comūcabil̄ q̄ alia h̄ distictio
rōis. ⁊ idēptitas rōis secūde ēs rōis con
diuisum enti reali et distictō rōis n̄ ē
passio maḡ disticta atēquata nec maio
ri necessitate seq̄t̄ ens rōis q̄ idēpti
tas rōis q̄ n̄ magis ē icōmūcabil̄ eti
reali distictō rōis q̄ idēptitas rōis a.
p̄ isto mō extermis m̄ p̄ nā sicut
se habet distictio et idēptitas real̄ ad
ens reale ita se habet distictio ⁊ idēp
titas rōis ad ens rōis. h̄ distictio real̄
n̄ maiori necessitate nec magis atēqua
te seq̄t̄ ens reale q̄ idēptitas real̄ imo
s̄m̄ tōc̄nā istoz ⁊ tōctoz idēptitas
real̄ maiori necessitate seq̄t̄ s̄b̄m̄ q̄ di
stictio real̄ nā n̄ q̄ res pōt assolui aīua
idēptitate reali. assoluit̄ t̄n̄ a distictōe
reali nā pōit̄ iter aliq̄ realia n̄ idēpti
tas real̄ amota om̄i distictōe reali q̄ di
stictio rōis n̄ maiori necessitate nec ma
ḡ atēquate seq̄t̄ ēs rōis q̄ idēptitas

rōis p̄ q̄ illa minor ⁊ pōns tota ratio
⁊ quib̄ n̄ repugnat esse rōis n̄ di
stictio rōis t̄c̄ t̄b̄ r̄caibus n̄ repugnat
esse rōis ut p̄ ex fa cōclūsiōe q̄ d̄
a. pbat̄ sic q̄b̄ nō repugnat acūs p̄
m̄ nec repugnat acūs sc̄t̄ d̄ qui te ne
cessitate seq̄t̄ ad p̄n. n̄ h̄ esse rōis ē ac
tus prim̄ ad quē necēsiō seq̄t̄ distictō
rōis q̄ q̄bus n̄ repugnat esse rōis n̄ re
pugnat distictio rōis ⁊ sic p̄ ma.
m̄ hui⁹ p̄b̄ōis p̄ p̄ oppositū. a. se
rationis ij. o. minor patet p̄ eos. nā p̄
fa passio tēnecessitate seq̄t̄ suū obiectū
h̄ distictio rōis s̄m̄ eol̄ ē p̄pa passio en
tis rōis q̄ atesse rōis seq̄t̄ necēsiō di
stictio rōis et sic patet m̄ p̄ o. n̄s tota
ratio. Et cōfirmat h̄ cōclūsiō p̄ comē
tatorē xii. mece cōmētō xxxviii. dicē
tē iclētus pōt diuidere uita ire ⁊ disa
adunare tūc peto quomō iclētus pōt
unita diuidere et adunare disa ul̄ real̄ l̄
s̄m̄ rōem n̄ real̄ qz h̄ n̄ spectat ad in
telctū q̄ s̄m̄ rōem et sic ext̄ em̄a realia
possunt habere distictōem rōis. Re
stat responderē ad rōes istoz ⁊ tōctoz
cui⁹ ḡza s̄t̄ duo notāda. s̄m̄ū ē que ē i.
distictio rōis que ē passio atēquata
enti rōis. Secūde. an. distictio ra
tionis sit i ext̄ em̄is realibus s̄t̄ie p̄
s̄m̄ū ē acūtē d̄ q̄ distictio rōis ē
duplex quedā que imēdiate ē a rōne
fabricata quedā q̄ imēdiate orit̄ ab ex
tremis rōis ⁊ tal̄ ē distictio rōis
que ē iter gen̄ et s̄p̄ em̄ et alia t̄tia
rationis tal̄ nāq̄ distictio n̄ ē a rōne
n̄ q̄a fūdada ⁊ q̄ ex q̄b̄ nascit̄ s̄t̄ a rōne
Et si querat̄ que istaz distinctionū

rōis sit passio atequata enti rōis dico
 q̄ illa q̄ orit̄ imediate abextremis rō-
 nis sicut distinctio real̄ q̄ imediate ori-
 ē abextremis realib̄ passio atēq̄ta en-
 ti reali. illa aut̄ distinctio rōis q̄ imedia-
 te fabricat̄ ab intellectu n̄ ē passio atēq̄ta
 eti rōnis et ista tal̄ ut p̄batū ē ita bñ
 reperit̄ iter̄ extrema realia sicut iter̄
 extrema rōis. Cui rō ē q̄a tal̄ distic-
 tio rōis imediate fabricat̄ ab intellectu
 ex eo q̄ copat̄ idē ad se ipsum z ex eo q̄
 apprehēdit aliqua diūsa ut diūsa s̄. s̄
 ita bñ intellectus pōt cōpare ens reale ad
 se ipsum sic ens rōis et ita bñ pōt ap-
 prehēdere entia realia diūsa ut diūsa
 s̄ sic entia rōis. Et itē tal̄ distinctio rō-
 nis ita bñ pōt cōpetere entib̄ realibus
 sicut entibus rōis. Quātū ad fm̄ ē ad
 ter tē d̄ q̄ distinctio rōis que imediate
 nascit̄ obextremis rōis nullo mō h̄z el-
 se ientibus realibus t̄lis ē distinctio ē i
 extremis rōis sicut distinctio real̄ q̄ ori-
 tur abextremis realibus ē i extremis
 realibus. Distinctio aut̄ rōis que fabri-
 cat̄ imediate a rōe fm̄ itētidem docto-
 z ponētū distinctiōem rōis ī extrema
 realia. n̄ ē i extremis illis s̄ sic t̄m ter-
 miatiue ut talia s̄ obiecta rōis z h̄ nō
 obstātē ē d̄zē q̄ iter̄ extrema realia ē
 distinctio rōis et iē h̄nt distic- tōem rōis
 cui rō ē q̄a s̄ accus̄ fm̄ d̄zē vere opete-
 re alicui n̄ obstātē q̄ n̄ īsit ei s̄ sic t̄a
 tū obiectiue et t̄miatiue et actus secun-
 d̄ q̄ seq̄t̄ ad actū fm̄ d̄zē iē opetere ei d̄
 si solū īsit ei obiectiue et t̄miatiue h̄es
 vere h̄nt esse acceptū esse cognitū esse in
 intellectu dato q̄ ista n̄ īsint ei s̄ sic s̄ so-

lū obiectiue t̄miatiue t̄nōmiatiue q̄ d̄zē
 H̄us p̄notatis facile ē respōdere ad
 rōes contrarias. Ad fm̄ dico q̄ .b. s̄
 s̄ s̄ s̄ quo fit ē. s̄ sic q̄a distinctio rōis q̄
 imediate ē a rōe fabricata nō ē atequa-
 ta enti rōis s̄ distinctio rōis que imedia-
 te orit̄ abextremis rōis ut d̄m̄ ē et te-
 s̄ bñ cōcedo q̄ nō pōt opetere entibus
 realibus se o nō seq̄t̄ distinctio rōis q̄
 orit̄ abextremis realibus nō d̄ueit̄ eti-
 bus realibus q̄ nec distinctio rōis que i
 mediate a rōe fabricat̄ q̄a i tali mō ar-
 guēdi cōmittit̄ fallacia sequētis ut si
 dicat̄ nō ē homo q̄ non ē al̄. Ad fm̄
 cū d̄zē cū repugnat actus fm̄ et nec cō-
 secū d̄zē d̄zē d̄zē q̄ eodē mō repugnat
 actus secū d̄zē quo mō ei repugnat actus
 fm̄ ad .b. cū d̄zē esse rōis etibus reali-
 bus repugnat p̄p̄ s̄am cōclusionē q̄
 n̄ ē uerū. et tamē notā d̄ q̄ esse rōis
 cōpetere eti reali pōt intelligi t̄plicit̄
 uno mō q̄ esse rōis opetat̄ eti reali qd
 d̄tariē alio modo q̄ opetat̄ s̄ s̄ sic et
 fundatiue 3° q̄ cōpetat̄ s̄ .s. obiectiue
 t̄miatiue fm̄is duobus modis concedo
 eis q̄ esse rōis non cōpetit̄ eti rea-
 li q̄ t̄ sic bene sequeret̄ q̄ opeteret ara-
 tione sicut ipi argueb̄t. 3° autem
 modo nullū ē iconueniēs imo natiūm
 ē esse rōis cōpetere extremis rea-
 libus et t̄ d̄zē peccat̄ ista ratio sicut et p̄
 ma fallaciā consequētis. Ad certū
 cū d̄zē alia entia realia aut s̄ extrema
 di s̄mctionis rōis ut s̄ res aut ut
 non s̄ res dico q̄ nec isto modo nec il-
 lo modo nay si etiā realia eēt extre-
 ma tal̄ distinctiōis ut s̄ res n̄ pōset

distigui rōe n̄ eēt res. Si aut̄ eēt ex
trema tal̄ distinctōis ut nō s̄ res cū ista
reduplicatōe nūq̄ res possent distigui
rōe cū oppositū ē. p̄batū. z si dicat q̄
ista s̄ cōtradictoria dico q̄ n̄ ē uerū q̄
ut q̄ ē affirmatiua. nā negatio n̄ cadit
supra ūbū p̄ncipale sicut si dicere hō
ul̄ ē albus q̄ dicitur ul̄ ē nō albus q̄ dicitur
tate ista q̄ ul̄ q̄ ē flā q̄ sicut albedo
n̄ ē de q̄ dicitur hoīs ita n̄ negatio al
bedinis s̄ si dicat hō ul̄ ē albus q̄ dicitur
tate ul̄ nō ē albus q̄ dicitur. tūc ocedē
dū ē necēio alterz mēbroz. s. q̄ n̄ ē al
bus q̄ dicitur z ita dico i p̄posito. etiā
ē realia n̄ s̄ extrema distinctōis rōis
nec ut s̄ res nec ut s̄ n̄ res q̄ a bē s̄ af
firmatiue p̄ma q̄ dē ē affirmatiua de pre
dicato finito. s̄ a affirmatiua de predica
to infinito siue de predico nēto ut p̄
ili^o p̄ 1^{ae} si aut̄ querat̄ de qua reductōe
ētia realia s̄ extrema distinctōis rōis
dico q̄ ut cōpata ad rōem siue ut habēt
esse rōis q̄ sibi n̄ repugnat ut patet
suō. ad q̄rtū cū d̄ q̄ si distinctio rō
is fundaret̄ ientibus realibus q̄ pre
supponeret potētā receptiuā p̄ quā re
cipēt̄ ientibus dico q̄ ista rō. p̄cedit ex falsa
imāgiatōe. imāziat̄ ē q̄ distinctio rōis
fundat̄ s̄ b̄ie i extrems realibus q̄ n̄ ē
ūm ut dē m̄ ē s̄ solū fundat̄ ientibus obic
tū siue t̄minatū et iō ōz solū dare in
ipsis extrems realibus p̄o³ a tesse cogitū
z a tesse obiectū et esse t̄minatū. s̄ autē
p̄o³ nichil aliud ē q̄ ocep̄ ibility sicut
p̄o³ a tesse uisū ē uisibility. et iō rō
nes iste q̄nis p̄ frōte habeāt apparen
tiā aliq̄ i rei uitate nichil cōcludūt. z sic

p̄s q̄o sic d̄ ad p̄mā p̄tē hui⁹ articuli
Secūda p̄s p̄mi articuli. Quātū
ad sam p̄tē hui⁹ articuli u⁹ q̄ distinctio
rōis i quacūq̄ re arguat necēio ali
q̄ distinctiōem ut nō idēptatē p̄as oī
actu intellectus i ipa re ul̄ q̄ iō ē u⁹ cō
ceptū il tas mouēs ipsam intellectū ad
cōcipiēdū diūsa de ead̄ re arguat neces
sario aliq̄ distinctiōem ul̄ n̄ idēptatē
tē ire ipsa p̄ma omni actu intellectū B
ordie p̄cedā nā p̄ dicit̄ illd̄ q̄o michi u⁹
ze mouebo quedā dubia ē ca dēa q̄ by
solutis erit simi hui⁹ articuli. 121°
q̄o q̄rtū ad h̄ pono duas cōclusiōes. p̄^a
ē q̄ d̄ ead̄ re penitus indistincta ul̄ omni
by modis iō possunt haberi diūsi cōcep
tus accipiēdo cōceptū p̄te rōis nam
secus eēt si loquerem̄ de conceptu reali
ex p̄te rei se tenētis s̄ a cōclusio ē que
legē quasi adistā q̄ distinctio rōis n̄ ne
cessario arguit distinctiōem aliq̄ siue nō
idēptatē p̄ma omni actu intellectus i
ze ipsa p̄ma cōclusio. s̄ bat̄ t̄p̄r. s̄ sic
si tequacūq̄ re haberi possunt diūsi cō
ceptus predicati z s̄ b̄i. de ead̄ re haberi
possunt diūsi cōceptus predicati z diū
si cōceptus s̄ b̄i accipiēdo cōceptū p̄te
zōis ista p̄s q̄ cōceptus predicati z cō
ceptus s̄ b̄i s̄ cōceptus rōis siue entia rō
is z s̄ adiuicē s̄ m̄ idem distincti p̄re
dicatū iō distiguit̄ a s̄ o saltē s̄ m̄ idem
s̄ mead̄ re q̄rtū q̄s simplici et indistī
ta z q̄rtū p̄ s̄ ipsi idēptifica possunt
haberi cōceptus predicati z s̄ b̄i s̄ 3°.
.b. p̄s uicēdo tenas ē uitas s̄ ē predi
catū z s̄ m̄ z similit̄ possunt dicere de q̄
cūq̄ re si eēt adhuc maḡ s̄ iō q̄ uitas

quod tñ e impossibile imo q̄to res maḡ el
 fec̄ s̄ id̄ tato p̄pō eēt uerior. fo sic te
 quactiq̄ re possunt haberi conceptus ofu
 sus z distinctus cōis z p̄fus. possunt ha
 beri diuisi cōceptus accipiēdo cōceptuz
 p̄ente rōis. s̄ te q̄cūq̄ re quactiq̄q̄ sim
 plici et idistincta possunt haberi tales
 ceptus ḡ d̄. a. p̄z sicut a^m f̄me rōis. b
 . p̄bat. nā accipio unā rē uocē a^m aut
 . a. e s̄ om̄ib̄ modis idē aut n̄ p̄ extra
 cōt̄actōis si dicat q̄ sic habeo p̄positū
 n̄i de ista. a. possunt haberi cōceptus cō
 fusus et p̄fus si cognoscat s̄b rōe ēris
 z distinctis i cognoscat s̄b rōe p̄fa z pa
 ri rōe pōssunt haberi cōceptus cōis et
 p̄p̄i si ū dicat q̄nis. a. sic id̄ realr̄ ti
 stictū formalr̄ accipio nā illaz foā
 litatū et petā de illa sicut petibā de to
 to. a. si dicat q̄ illa formalitas ē s̄ om̄
 nib̄ modis id̄ habet p̄pōituz qa adhuc
 de illa possunt haberi p̄dēi ceptus qa
 tū formalitas ē nich̄ ul̄ p̄t̄ cōcipi s̄b
 rōne ēris et cōsimili rōe p̄fa ut puta
 s̄b rōe tal̄ formalitatis. Si ūo tē f̄z
 v̄z q̄ illa formalitas ad huc habet ali
 q̄ n̄ idēp̄tate ex p̄ re rei accipiā sic p̄
 us unū extremū illi n̄ idēp̄tatis. et
 petā t̄alla sic petibā de tota formali
 tate ḡ erit p̄cessus i infinitū iētib̄ rea
 lib̄ qa realitates si formalitates reales
 p̄ponētes eas. aut erit stādū ip̄mis ui
 delz q̄ te q̄cūq̄ re penitus idistincta po
 terūt haberi predicti cōceptus s̄ p̄ces
 sus i infinituz ē uitā. 3° te q̄basū
 q̄ possunt haberi ceptus explicitus
 et implicitus maḡ notus et min̄ notus
 te eod̄ possunt haberi diuisi conceptus

accipiēdo conceptus p̄ente rōis s̄ te ead̄
 re omnimode s̄ eadē et idistincta possunt
 haberi predicti cōceptus ḡ d̄. a. ē nota
 sic precedētes. b. p̄bat qa diffinitō et
 diffinitū s̄ penitus id̄ n̄ distigūē realr̄
 nec formalr̄ cū cōpleta diffinitō inclu
 dat qd̄d̄ reatus et formalitatus ē ip
 sius alias nō eēt diffinitō cōpleta et tñ
 te diffinitōe et diffinito habēt p̄dēi
 cōceptus qa cōceptus diffinitōis ē ex
 plicitus et maḡ notus conceptus diffi
 niti et eod̄ulo ḡ d̄. Secūda cōclusio
 p̄bat. t̄plicit. s̄ cui nō repugnat diuisi
 tas cōceptuū nō repugnat distinctō rō
 nis s̄ uni et eodē rei q̄tūcūq̄ simplici
 et idistincte nō repugnat diuisitas con
 ceptuū ḡ. b. p̄z ex p̄ma cōclusiōe a^m r̄
 p̄z qa cui nō repugnat p̄r̄ nec postius
 qd̄ tenecessitate seq̄t ad p̄mū s̄ ad diū
 sitatē cōceptuū seq̄t necēo distinctō rō
 nis cū cōceptus distigūē rōe ḡ. 2°
 cui n̄ repugnat esse extrema relatōis
 rōis ei nō repugnat esse extremū l̄ ex
 trema distinctōis rōis. s̄ uni et eodē rei
 quactiq̄q̄ simplici et idistincte n̄ repu
 gnae esse extremū ul̄ extrema relatōis
 rōis ḡ a^m nota qa sicut relatō real̄ p̄
 suppoit distinctōem siue n̄ idēp̄tatem
 realē i suis extremis ita relatō ratiōis
 p̄suppoit distinctiōē siue n̄ idēp̄tate
 ratiōis i suis. b. nota ē f̄m ariz. 4°
 mee^o ubi dic̄ q̄ q̄z res fundat idēp̄tate
 tē ad se ipsam q̄ ē relatio ratiōis ḡ d̄
 t̄cia distinctiō minor n̄ arguit necēo
 distinctiōē maiore s̄ distinctiō ratiōis
 ē minor distinctiōe reali ul̄ n̄ idēp̄tate
 te reali ḡ ma^m p̄z de se nā si distinctiō

minor necēio arguat maiorē. tūc disti-
tō formal arguet realiē qd tū negant
illū q forte tenet oppositam conclusiōem
b. nota ē ex tēmis. Sed qd istas conclu-
siones arguit ab aliq̄b sic. cui repugnat
plus repugnat postq̄ qd necēio preiup-
poit pri. s. rei siue realitati omni sim-
plici z idistictē repugnat diuēitas con-
ceptuū q̄ preiuppoit ne. tō distictō rō-
nis q̄ rei repugnat distictō rōis a no-
ta. b. pbat̄ t̄plr. p̄ sic rōmanēs rē semp
fac̄ rō i effectū et p̄ oīs i cōceptu sō te-
gnatōe. et p̄ oīs de re simplici z idistic-
ta cū. s. p̄ maneat rō n̄ potunt diuisa
et n̄. 2o qm̄ itctus cōcipit diuersa tere-
similia siue bz de ea diuersos concep-
tus t̄ t̄m̄ ad unū ul̄ a ō pla si ad pla
habet p̄poitū. si ad unū tūc n̄ eī t̄ diu-
si cōceptus qz unū itctū n̄ eī n̄ unū cō-
ceptū. 3o illō necēio requit̄ ad disti-
ctōem cōceptuū qd ē total̄ cū illi diuisi-
tatis p̄ de se s̄ diuēitas i obiecto ē to-
tal̄ cū diuersitatis icōceptu minor p̄ba-
t̄ q̄a sic se habet obiectū ad cōceptū ita
distictio i obiecto ad distictōem icōcep-
tu s̄ si nō eēt obiectū n̄ eēt cōceptus q̄
si n̄ eēt disti- tō i obiecto nō ē distictio
icōceptibz q̄ d̄. Hō ad rōes cōtrias
duabz conclusiōibz pred̄is z ueris. Ad
istat rōes p̄ ordiē ē dicēd̄. Cui q̄a ē
aduertēd̄ q̄ ista distictio rōis q̄ imedia-
te fabricat̄ arōe aliquomō oriē. aīa rei
n̄ tū p̄ s̄ debet uocari distictio ex n̄a
rei n̄ ulla distictōem ul̄ nō idēptira-
tē poit̄ ire ipsa z iō nō debet dici disti-
ctio ex natura rei put̄ d̄ d̄ cōt̄ distictō-
nem rōis oriē aut̄ ista distictio si uere

dicat̄ uno duoz modoz aliq̄n oriē ex
n̄a rei necessitantis aliq̄n ex natura rei
nō repugnat̄ cū n̄ repugnat̄ n̄e rei cō-
cipi diuersimōe z tal̄ ē distictio diffini-
tōis z diffinitū qz nō repugnat̄ rei ex-
p̄licite z ipl̄icite cōcipi s̄ suppoitō dico
ad rōes. Ad p̄mā cū dicet̄ at̄ cui reu-
gnat plus et postq̄ d̄. cōcedat̄ s̄. b. ē flā-
lic p̄ ex p̄ma cōclusiōe ad p̄bationes ad
p̄mā cū d̄ rō manēs rō d̄. dico q̄a ē du-
plex. uno mō pot̄ itligi q̄ idē semp fa-
ciat idē id ē eadē siue unū siue pla et
iste itctus uerus ē z itō s̄ obiectū sic
unū et idē pot̄ t̄nē se diuersos conce-
tu siue actus cōre. i. mouere itctū ad ta-
les conceptus ul̄ ex natura rei necessitā-
tis ul̄ ex n̄a rei n̄ repugnantis ut d̄m
ē s̄ semp rōe obiectū mouebit itctum
ad eodē conceptus z n̄ ad alios q̄ rō
n̄ cōueit. Ad p̄mā cū d̄ ul̄ itctus ter-
miat̄ ad unū ul̄ a ō pla dico q̄ t̄miat̄ ad
unū t̄m̄ reali pla aut̄ eqpollēt̄. cuius
ḡza ē aduertēd̄ q̄ n̄ ē icōueiens in o ne-
cēiū unū et itō summi oibz modis un-
de ex re rei eqpollere i uitate pl̄ibz re-
by dina n̄q̄ eēt̄ ē oibz mōis uā et rō
et eqpollēt̄ i uitate imo extēdit̄ sc̄a et
possibilia fieri. pla ē pot̄ facere dina et
sent̄ existēs uā q̄ oia c̄ata sc̄a z pola
fieri q̄ t̄m̄ q̄ diuisa et itō dina eēt̄
q̄ reali ē una pot̄ dici ut p̄ eqpollēt̄
pla s̄ r̄ repit̄ icataris. una ē aīa itcti-
ua ex n̄s formalr̄ icōrj e humano eqpol-
let̄ uitate distictis r̄ s̄ t̄m̄ ē fac̄ i q̄ a so-
la q̄m̄ facerēt̄ oia negetatia et s̄ itia si
eēt̄ icōmpoito pot̄ q̄ ista aīa dici una
realr̄ pla aut̄ eqpollēt̄ z ita ē i p̄poitō

mō distigūt actus itelligēdi colores ab
 itectu sapoz uoco istā distictōem fm
 genū p piquā qā n̄ ē ita magna sic p̄ma
 Iti nāq̄ recipiūt iead̄ po^a et n̄ ma^o
 q̄ specifica q̄ p̄. nā maḡ differūt ac
 tus itelligēdi colorē z actus itelligēdi sa
 porē q̄ actus itelligēdi unū colorē dif
 ferat ab actu itelligēdi aliū colorē cum
 q̄ ista sit spec^l. s. ultima d̄za decolori
 byet illa sit. a. ista reliq̄ q̄ sit distictō
 fm genus z qā n̄ ē magna sic p̄ma
 pōt dici fm genus p̄p̄quū. Tertio
 i ueit distictō fm spēm qui mō d̄ aliq̄
 l̄r iā tactus ē puta actus itelligēdi albū
 specie differē ab actu itelligēdi nigrum
 specie et sic realus distictis solū specie
 Quarto mō iueit distictō i actibz ai
 me fm numerū q̄ mō d̄ nūc oēs ē puta
 qā actus itelligēdi albū i isto tēpe dif
 fert ab actu itelligēdi albū i alio tempe
 q̄ p̄bo qā cōstat q̄ isti actus hūt ali
 q̄ distictōem aut q̄ specificā aut nume
 ralē n̄ specificā qā s̄ in eod̄ po^a et rel
 pectū eisdē obiecti fm spēm q̄ numera
 lē. Isti q̄ quatuor mōi distictōnis
 p̄ncipales i actibz aiē s̄ et q̄ uis habeit
 mltos grad̄ oēs tñ reducūt i istos q̄
 tuor tāquā ad p̄ncipales. Huius q̄ pre
 missis cū q̄ it̄ u^o distictō actū sit ab
 obiectis pono quatuor cōclusiōes. nā
 si q̄at tē distictōe itrisecā pono unā cō
 clusiōem uicē q̄ actus ipsi aiē distin
 gunt se ipsis z p̄cēntias suas itrisecē
 et fozalr cōclusio p̄bat dupl. p̄ sic
 Per q̄d aliqd cōstituit i esse specifi
 co z itrisecē et formalr distigūt ab a
 lio itrisecē et fozalr. s̄ actus poten

tiar aiē cōstituit i esse specifico seip̄is
 et p̄cēntias suas fozalr et itrisecē q̄
 .a. ē nota tēse qz idē ē p̄ncipiū cōstitu
 tiūm et distictiū mō p̄z nā nullū ex
 trisecū pōt esse formale cōstitutiuū
 et itrisecū alicui rei. Secūdo sic acci
 pio illū p̄ q̄d tales actus aduicē disti
 gunt q̄qd sit illū et peto ul̄ illud ta
 le ē eis itrisecū ul̄ extrisecū si itrisecū
 habet p̄p̄itūm. si extrisecū seq̄t eui
 dēs cōtradictō. nā illū q̄d distiguitur
 ab alio p̄ aliqd extrisecūm distiguit
 extrisecē et nō int̄sece nos aut̄ poni
 mus q̄ distiguat int̄sece q̄ euident̄
 implicat reliq̄ p̄mū p̄ncipale. Si
 aut̄ q̄at tē distictōe extriseca tūc se
 cūndū mēbra secūde distictōis pono
 cōclusiōes. si ē questio q̄at extriseca
 actū anime secūndū genus remotum
 pono tres cōclusiōes. p̄ma ē q̄ disti
 ctō actūm fm genus remotū n̄ ē to
 talr ab obiectis. Hec cōclusio p̄bat tra
 rōe sic. illa distictio que necessario pre
 supponit distictōem formalr p̄ te u
 tiar n̄ ē totalr ab obiectis distictō ac
 tuū. s̄ genus remotū ē huius q̄. b. p̄z p̄
 iā oēta tē distictōe actū secūndū genū
 remotū. a. u^o nota nā si tal̄ distictō
 actū eēt totalr ab obiectis posita di
 stictōe obiectoz poneret tal̄ distictō
 actūm fm genus remotum siue tales
 actus eēt eisdē potētie siue nō q̄d fal
 sum ē ad itelligēd̄. secūda cōclusio ē
 q̄ tal̄ distictio nō ē totalr apotētis q̄
 p̄bat sic. Illa distictio que necēio pre
 supponit distictōem obiectoz formalr
 nō ē totalr apotētis s̄ distictio actū

41
fm genus remotū ē huius g^o d. a. p^o hē
precedēs minor u^o nota p^o tō q^o dū
si actus g^one remoto differentes n̄ pos
sunt terminari ad id obiectū s^oeadē rō
ne formali ut suppono ad presens. p
babū ē i^oferi dō dāte g^o. Opio magi
stri gerardi desenis dē dēclūsiōem i me
diatē dēam. Sed dē istā dēclūsiōem
ē q^o dā reuēdē doctor q^o dicitō actuū
fm genus remotū ē totalr a potētus
rō fundamētal' ipsius ē q^o isti actus ut
diē hnt cātā distictōem q^o ad potētias
q^o nullo mō possunt esse actus unī po
tētie et tñ possunt esse actus unī obie
cti. nā unā z eadē rē possunt intelligere
z p^o dñs tal' distictio debet reduci i cām
i ipas potētias z n̄ i aliqd aliud. In p
batō opionis predicti mag^ori. Hāc
dēclūsiō n̄ u^o michi totalr ūa ut pate
bit i dēclūsiōe imediatē seqnti tal' disti
ctio ē aliquo mō ab obiecto q^ouis n̄ tota
l' z iō arguo o^otra fundamētū huius doc
toris ex fundamētis suis z qñ ipse diē
q^o dno actus gēne remoto differentes
possunt esse unius obiecti ut intelligere
q^o possunt esse unius obiecti māl' sump
ti n̄ tñ formalr aut intelligit q^o possunt
esse unius obiecti formalr sū mpti si in
telligit p^o mō nichl' u^o facere ad p^oposi
tū. nā bñ dēdit q^o ad talē distictōem ip
soz actuū n̄ requirē distictō māl' i obie
ctis. pōt ē una z eadē res intelligi z dili
gi requirē tñ ad hāc distictōem formal'
distictō obiectoz. siue ista formalitas
se teneat māl' ex pte rei siue fundamē
talr ex pte rei z formalr z cōpletie ex
pte intellectus q^o dē h̄ ut abis aliqd i 3°

huius. Si autē intelligit fomō u^o m
chi repugnare dēis suis. ipse ē tūc in
eodē articulo q^o isti actus gēne remoto
differentes distigunt i specie qz omnia
q^o differūt gēne differūt i specie et iō
diē q^o p^ouis sua distictō fm genū remo
tū sit apōtētus sua tñ distictō fm spe
cie ē ab obiectis. Tūc arguo aut isti
actus respiciunt unū z idē obiectū fm
unū z eadē rōnē aut n̄ si sic nō potēnt
distigui specie ab obiectis q^o unū obie
ctū fm eadē rōem formale nō pōt esse
rō distictōis specificē ipsoz actuū ut p^o
z p^o eā. s. i. eodē articulo. si uero tūc
q^o isti actus n̄ respiciūt idē obiectū fm
eadē rōem formale erit repugnātia i
dictis suis z habeo p^opositū nā si ita ē
distictō actuū fm genū remotū nec iō
presupponit distictōnem formalem
obiectoz z p^o dñs ē totalr apōtētus.

Ite iste met doctor i eadē q^o dē sequē
ti diē q^o obiectū si cōparet addūctas po
tētias puta aduolūtātē z intellctū i rōe
mouētis obicit se eis s^oalia et alia rōe
z ponit exemplū de obiecto fluitōis h̄
supposito arguo sic. Distictō actuū
n̄ solum presupponit obiectū i rōe mo
tis immo tenecessitate i rōe terminātis
h̄ i rōe tminātis obicit se potentis s^o
alia z alia rōne. g^o distictō actuū pre
supponit in obiecto aliā z aliā rōnē z
p^o dñs n̄ erit totalr apōtētus. b. ē sua
.a. nota ē q^o actus nō hnt esse cōpletū
a^oq^o tminent ad obiectū z p^o sequens
nō habēt esse distinctū qz esse distinctū
presupponit esse sic actus secūdū pre
supponit p^o. itē si isti actus tmināt

ad obiectū s̄b alia z alia rōe n̄ ē bñ dic
tū q̄ unū z id obiectū s̄b alia rōe possu
nt intelligere z uelle s̄b q̄ nō n̄z michi
totalr̄ ūm salua reue^a. Teneo q̄ sic
p̄us q̄ tal' distictō n̄ē totalr̄ apotētus

Tercia 3° ē q̄ ad hūmōi distictōez
ipsoz̄ actuū cōcurrūt potē z obiecta
formalr̄ sumpta tāq̄ due cāe p̄tiales
cōponētes siue faciētes unā causā to
talē ē q̄ tal' distictō actuū apotētus z
obiectis formalr̄ sumptis. s̄b autē cōclu
sio p̄us aliq̄l̄r pateat expreedētibus
p̄bat̄ tñ una rōe tali. Id quo posi
to quocūq̄ alio remoto ponit distictō
actuū s̄m gen̄ remotū z quo remoto
quocūq̄ alio poito remouet tal' distic
tio ē total' cā distictōis tal' s̄b posita di
stictōe formalī potētiaz̄. z posita di
stictōe formalī obiectoz̄ poit distictō
actuū ut res p̄z z potētiaz̄ l' obiectoz̄
distinctione formalī remota remouet
necōio tal' distictō actuū q̄ 3^a. a. p̄z ex
t̄mis. b. nota p̄iā dēca q̄ seq̄t̄ conclusio.

Si autē qd̄ q̄rat de distictōe actuum
s̄m gen̄ p̄p̄quū siue s̄m spēm tñc po
no duas cōclusionēs. Prima ē q̄ distic
tō actuū s̄m gen̄ p̄p̄quū ē totalr̄ ab
obiectis formalr̄ sumptis. s̄a cōclu
sio ē q̄ distictō actuū s̄m spēm ē tota
l̄r ab obiectis istas duas cōclusiones si
m̄l̄ p̄bo ouabryōmbz̄. Primo sic.

Illō qd̄ ē cā plurificatōis s̄m gen̄
p̄p̄quū siue secūb spēm ē cā distine
tōis eaz̄ secūb genus p̄p̄quū et secū
b spēm s̄b obiecta formalr̄ sumpta s̄b
hūi q̄ a^o nota nā semp cā plurificatō
nis aliquoz̄ ē cā distictionis ipsoz̄ b.

p̄z ex dēis. nā ut dēm ē actus disticti
secūb spēm ul' secūb genus p̄p̄quū
numerat̄ s̄ numerū obiectoz̄ q̄ 3°.

Secūdo sic. distictō actuū ipēifica
aut ē p̄ iplos met actus aut p̄ obiecta
aut p̄ aliq̄d̄ onotatū distictū ab ip̄is
s̄b p̄z p̄sufficiētē diuisiōem s̄b n̄ pōt̄ dici
q̄ s̄b ut p̄ iplos met actus q̄a actus ut
dēm ē ip̄ma cōclusiōe se ip̄is distictū
ē formalr̄ z in sece mō aut loq̄t̄ de di
stictōe ex̄t̄nseca n̄ pōt̄ dici q̄ distictū ē
p̄ aliq̄d̄ onotatū q̄a onotatū nichl̄ fac
ad̄talem distictōem ut patebit̄ infer̄ s̄b
p̄bo q̄ n̄ distictū ē p̄ potētias. nā si s̄b
eēt̄ sequētes q̄ om̄s actus q̄ eēt̄ ite d̄
pō^a eidē eēt̄ spēm z eidē generis p̄p̄
quū siue q̄ eēt̄ idē secūb genus p̄p̄
quū siue secūb spēm d̄ns ē s̄m q̄ cō
sequētia nota ē falsitas cōsequētis su
p̄l̄ ē ostēsa q̄ relinq̄t̄ q̄ tal' distictō re
ducat̄ sicut̄ itotalē cām i obiecta foza
l̄r sumpta. Si ūo qd̄ q̄rat de distic
tōe actuū secūb numerū pono q̄tuc r
cōclusionēs. p̄ma ē q̄ distictō numeral
ipsoz̄ actuū n̄ ē total' ul' totalr̄ apotē
tus. s̄a ē q̄ tal' distictō nō ē totalr̄
ab obiectis. t̄tia q̄ ista distictō n̄ pōt̄
esse ab obiectis z potentus siml̄ ita q̄
ista duo cōcurrāt sic due cāe p̄tiales ad
cōstituēd̄ unā cām totalē eo mō quo
dicebat̄ q̄ distictō actuū secūb gen̄
remotum ē apotētus z ab obiectis for
malr̄ sumptis. Nec antē tres cōclusio
nes p̄bat̄ una rōe tali. Illa distictō q̄
pōt̄ stare cum uitate numerali obiecti
z potētie non pōt̄ esse ab obiecto tota
l̄r nec a pō^a nec ab actis siml̄ sumptis.

Et distinctio istorum actuum est huiusmodi. a. prout
 te nam sic eo ipso quod distinctio specifica ip-
 sorum actuum est ab obiectis requirit sine pre-
 supposito obiectis distinctioem specificam
 ut patet ex iam dictis sic et distinctio numeralis
 istorum actuum presupponit distinctioem nu-
 meralem in principis distinctis. b. patet nam u^a
 et eadem potestas numero ut puta intellectus
 uel uoluntas unum et eodem modo numero in-
 diuisis potentibus potest habere diuisos ac-
 tus quod tamen si ad unum distincti sunt numero
 ut patet ex dictis § 33. Quarta conclusio
 et ultima quo ad istam partem distinctio nu-
 meralis istorum actuum est a potentibus sine apo-
 tetia ut notat aliquid extrinsecum ratione
 cuius interruptus ille actus. imaginor et quod
 sic motus alicuius mobilis si non interruptus
 potest semper idem motus esse numero tamen quia
 aliquoties interruptitur et tunc distinctio
 numeralis in motu. sic et in suo modo si actus
 ipsius anime semper continuaretur sic non interruptus
 semper esset idem actus numero
 sed quia contingit actus interrupti esse iens disti-
 ctio numeralis et idem dico quod talis distinctio est
 a potentibus ut notat aliquid extrinsecum ratione cu-
 ius interruptus actus. h. autem conclusio et ha-
 bet sic. sic se habent diuisi intellectus ad idem ob-
 iectum in uno et eodem tempore ita se habet unum
 et idem intellectus ut notat aliquid extrinse-
 cum ad illud obiectum in alio et alio tempore
 sed patet quod quod faciunt diuisi intellectus in
 eodem tempore potest facere idem intellectus in alio
 et alio tempore notando tamen aliquid extrinse-
 cum si diuisi intellectus sufficiunt ad distinctio-
 nem numeralis actuum respectu eisdem obiec-
 ti eodem tempore. ut patet de se § idem intellec-
 tus sufficit ad istam distinctioem notan-

do id extrinsecum ratione cuius interruptus actus
 eo modo quo dicitur est ex hoc apparet quod distinctio
 numeralis actuum potest prouenire ex parte potestatis
 duobus modis. uno modo si una potestas ferat in
 idem obiectum alio et alio tempore eo modo quo
 dicitur est. alio modo si diuisae potestatis solo nume-
 ro differetes ferat in unum et idem obiectum
 siue eodem tempore siue in uersis. sic § patet
 quod michi unum dicitur cum querebat uel di-
 stinctio actuum sit ab obiectis. Quantum
 ad secundam partem huius articuli secundi uel
 uel potestatis distinguat per actus suppositis
 distinctioem pre dictis in principio huius ar-
 ticuli quia ipse facit ad positum nostrum
 et quod ad illud secundum dubium pono quodque
 conclusiones. Prima est potestatis anime ut quibus
 ad presens loquimur non distinguat per actus
 intrinsece et formaliter. h. conclusio probatur
 dupliciter sic. In eodem ordine secundum prius
 et postius. postius non potest esse causa prioris
 distinctioem formaliter et intrinsece. sed actus si-
 plerumque sunt posteriores ipsis potentibus § 33. a
 est nota de se nam nullum postius potest esse co-
 stitutum prioris intrinsece et formaliter et per
 consequens nec distinctioem minor patet quia potestas est
 causa effectiua actus uel saltem facta quod quod
 tunc habet quod precedat ipsum quia causa effec-
 tiua precedit effectum et recipiens aliquid
 modo precedit receptam § 33. Et sic
 illud quo remoto potestatis remanet distinctio
 essentialiter et intrinsece non est causa distinctioem
 ua potestatis intrinsece et formaliter sed re-
 motis actibus potestatis remanet distinctioem
 § 33. magis patet de se quia remoto forma-
 li distinctioem necesse remouet distinctioem
 minor patet nam ad dormiente remouetur ac-
 tus uolendi et intelligendi et sic uolens.

z tñ nullus diceret qd dormire potē
tie nō distinguat intrinsece z formatr.

Probō tēsa cōclusiōe cū positōe eīd

Secūda cōclusiō ē qd potē distinguitur
se ipsis p eētias suas formatr z intrin
sece. s. aut cōclusiō hē pma pbat dupl

plur. Illō quo positō quocūq; alio re
moto p possibile ul' impossibile potētie
remanēt distictē z quo remoto quocū
q; alio poīto potētie nō remanēt i suo
esse distictō ē total' cū distictōis potē
tiaz formatr et intrinsece. s. poītis eēn
tis potētiaz amoto quocūq; alio re
manēt potētie adinice distictē remo
tis uero eētias nō remanēt poē nec di
stictuāt qā nō sūt g. b. p. axtermis. a. ni
tel' nota nō poīto p possibile ul' impossi
bile qd tuis separet itictū z uolūtātē ab
aīa z anihilaret oīa alia. adhuc nec in
telctus eēt uolūtās nō ecōūso imo tāta
distictōe distictuerēt adinice sic mō g.

Secūda rō p bās sam cōclusiōe iā
dēam. 2. poē se ipsis cōstitutiōe iesse
formatr et intrinsece g seipsis distictū
ē formatr et intrinsece oīa nota ē nam
idē ē p cōstitutiōe distictiōe aīa p
qā ut plies dēm ē nullū extnsecū pōt
esse cōstitutiōe intrinsece z formatr

Tertīa cōclusiō ē qd potētie aīe nō di
stictuāt p actus mātr z extrinsece et p
bat dupl. s. sic potētie nō distictuāt
p actus extrinsece nec intrinsece g nō
distictuāt p eos extrinsece nō intrinsece
oīa nota ē pīa dēa aīa pbat nā in om
ni cōstitutiōe tā extrinseca q intrinseca
cōstitutiōe oīa pcedere cōstitutiōe qd p
cōstitutiōe intrinseca genē ē z dēa q

cōstitutiōe spētē intrinsece pcedūt ip
sam p s. h. idē te cōstitutiōe extrinseca
nā s. m. qd cōstituit specificē pīa pas
siōem specificatōe extrinseca ē priuēa
actus aut nō sūt pōres potētia. s. o ac
tus distictuāt p potēcias mātr et extri
sece g potētie nō distictuāt p actus extri
sece z mātr oīa nota ē. alias unū z rō
eēt cōstitutiōe z cōstitutiōe i. v. eīd aīa
patet pīa dēa impīa pte hui' articuli
ubi ē fuit pbatū qd actus distictuāt s.
genus remotū p potēcias z si nō tota
l' saltē pīa distictuāt qd p eas nume
rali' eomō quo dēm ē. Quarta cōclu
siō ē qd potētie aīe māles et extrinsece
distictuāt p obiecta pīa et atēquata
formatr sumpta et h. cōclusiō pbat du
plur. s. sic sic se habet sciētia ad s. m.
ita poē ad obiectū s. sciētie distictuāt
mātr z extrinsece p sua s. b. atēqta for
matr sumpta g potētie distictuāt ab
obiecto formatr sumpto et atēquato
.a. patet p locū a simili. b. patet ex dēis
im p articulo huius libri et p plm 3.
ex anima dicit se cōstitutiōe sciētie s. s. s. o
si cōstitutiōe rei mātr et extrinsece ē ip
sius distictiuum mātr et extrinsece
s. obiectum ē huius rō potētie g a
nota minor pbat sic ex eo cōseqt potē
tia suā specificatōem ex qō fit pfectior
et dignior aliis potētis s. h. in ē s. ab
obieto atēquato formatr sumpto g
a. hui' patet qā poē esse pfectiorem
z digniorē aliis ē ipsam habere altio
rē gradū specificū aliis. b. patet p om
nes doctores q dicunt q illa ē pfectior
poē cui' obiectū ē pfectū. Quinta cō
cl. q.

45
ē q̄ po^e aīe dīstīgūt p̄ actus maīfestati
ue z declaratiē. nā ip̄ ar̄ um dīstīctō nō
ē p̄ actus declaratiē et maīfestatiē q̄d p̄ba
ē duplīr p̄ sic. ī habētīb̄ ordīem cēntia
līr p̄oritatis z p̄stīoritatis p̄ s̄ quo
ad nos maīfestatiē z declaratiē ē cā si
ue rō dīstīctōis p̄stīoritatis. s̄ actus
quo ad nos s̄ p̄ores potētus. s̄o hūl z
s̄m̄ ex p̄ōtōem doctoris n̄ī ḡ. a. nota
ē tēseminor p̄z p̄ p̄hm̄ d̄. z sic. il
lud q̄d dīc̄ īcognitōem ēntitatis z uīta
tis potētīaz dīc̄ aliquomō nos īcogni
tōem dīstīctōis ipsaz s̄ actus s̄ hūis
ḡ. a. p̄z p̄ tanto q̄a ex quo p̄ rōē habet
zes esse q̄d p̄tinet ad īdēptitatē z īdī
stīctū esse aīe q̄d p̄tinet ad unitatē z dī
stīctū esse aquocūq̄z alio necessario q̄d
ducit nos īcognitōem ēntitatis z uīta
tis aliquoz ducit nos aliquo mō īco
gnitōem dīstīctōis ipsoz b. p̄z. nā sic
ī cognitōe apriorī cā ducit īcognitōez
effectus ita īcognitōe aposterī effectus
dīc̄ ī cognitōem cāe. s̄ actus s̄ effectus
potētīaz nā p̄e s̄ cāe ipsoz ul̄ effecti
ua ul̄ fundatiā ul̄ s̄bīua q̄re d̄. sic īḡ
p̄atē q̄nq̄z cōclūsiōes p̄dīctē. In
stīctīa cōtra q̄nq̄z cōclūsiōes neras iam
dēas. Sed cōtra has cōclūsiōes ar
guīt p̄orōiem et p̄ōtēpmā duplīr. p̄
sic p̄ q̄d alīqd̄ reducīt tē po^a ad actum
p̄ rō dīstīgūt formalīr z ītrīsece aquo
cūq̄z alio s̄ p̄ actus po^e reducīt tē po^a
formalīr ad actū ḡ d̄. a. p̄z q̄a unūq̄
q̄z dīstīgūt s̄ q̄ ē actū et īo p̄ q̄d alīqd̄
ē actū dīstīgūt aquocūq̄z a^o q̄z actus
ē q̄ dīstīgūt et sēpat q̄methaphīse
b. p̄z nā q̄nis s̄m̄ p̄bz obīectū reducāt

po^a ad actū nā s̄o hūl dīcīt q̄ s̄bībile
reducīt s̄m̄ tē po^a ad actū s̄ t̄n̄ ē medi
ādo po^a ad actū s̄ actusq̄ ē formatr
ī po^a reducīt ipsam formatr tē po^a ad
actū. nā obīectū nō ē ī po^a nec ī format
īpsam. s̄o sic s̄m̄ comētator ē sicut se
habet mā ad formas s̄bībiles ita ītellec
tus ad formas ītelīgībiles. s̄ mā īpe
cīficat z dīstīgūt p̄ formas ītelīgībiles
tē se nō ē totalīr īdīstīctā nā ī fundam̄
tō n̄e nichīl ē dīstīctū ḡ ītellectus īpēcī
cat et dīstīgūt p̄ formas ītelīgībiles
s̄ forme ītelīgībiles īpsūm ītellectū s̄
īformātes et s̄ ipsius actus ḡ. s̄o
īstīaz ad p̄mū cū d̄z p̄ q̄d alīqd̄ reducīt
tē potētīa ad actū d̄. Dīcōq̄ alīqd̄ e
dūcīt tē potētīa ad actū p̄t̄ ītelīgī dū
plīr uno mō q̄ reducīt tē potētīa īmp̄
ad actū īmplīr eo mō quo p̄formā s̄ba
lē reducīt mā tē potētīa ad actū alio
mō p̄t̄ ītelīgī q̄ alīqd̄ reducīt tē po
tētīa s̄m̄ q̄d ad actū s̄m̄ q̄d q̄z reducīt
tē ad esse albū. Sī p̄ mō sic ītelīgīt cō
cedat a^o q̄a q̄d sic educīt tē potētīa ad
actū tēse nullū habet actū et īo dīstī
gūt p̄ illō p̄ q̄d reducīt ad actū. Sī
ūo ītelīgīt s̄o mō p̄pō n̄ habet uīta
tē nā q̄d sic reducīt ad actū n̄ excludit
omnē actum īmo tēse habet et īcludit
formalīr alīquē actū p̄ quē poterit dī
stīgūtī formalīr et ītrīsece aquocūq̄z
alio sic p̄z tē hōīe q̄ excludit albedīe h̄z
actū formalē p̄ s̄nā formā p̄ q̄ dīstī
gūtīr aquocūq̄z alio et īstro s̄o modo
ītellectus reducīt tē potētīa ad actū q̄z n̄
ē pura potētīa sic mā z īo rō n̄ excludit
alīqd̄ s̄t̄ me. Ad s̄m̄ cum d̄z sic s̄bz
f. i.

ma ad. dico qd si pot esse nota alicui
similitudis ul pot esse omnimode simi
litudis si sit nota alicui similitudis
uera e ppo qa sic ma pma e ipo ad o
nes formas sibilis z e tenudata omi
forma et omni actu ita z intellectus q e i
po ad omnes formas e tenudatus o
mi forma z spetie itelligibili et ad istu
intellectu dic cometator ista auctoritate
Si uos sit nota omnimode similitudis
ppo e fla. na ma pma e pura potetia
z io excludit omne actu et p ois n hy
aliqud p qd distiguat qa actus e q di
stigitur. intellectus aut n e pura potentia
ut dem e z rdo pot se ipso et p eir. as
sua distigui a quocunqz alio formalr z
insece. Instacia otra fam cōclusio
ne. Secūdo arguit otra fam cōclu
sionem duplr. p sic illa q n hnt esse se
ipsis n possunt distigui se ipsis forma
lr n intrinsece. s poe aie n hnt esse se ip
sis g. a. p. qa sic se habet res aesse
ita addistigui. ex quo p idē res hy esse
ad. et p ois que n hnt esse se ipsis nō
possunt distigui se ipsis. Item sic esse
distinctū presuppoit esse ita esse distine
tūū se ipso presuppoit esse se ipo p.
g. a. b. pbat sic qz poe aie s accidētia
accidētia aut n hnt seipsis esse imoba
bēt esse p esse ipsis sibi siue sbe qa ac
cidētia n s entia q methaphisice z
sic si poe aie distiguerēt se ipsis aut
distiguerēt se totis aut aliquo sui. sic
q habeat aliqd i quo differat et aliqd
i quo cōueniant. s n pot dici s nec fm
g nō possunt distigui se ipsis minor p
bat na si distiguerēt se totis i nullo s

ueniret et p ois eēt p diuisa qd e sim
na q se totis differū. et i nullo cōueni
unt s pma diuisa si aut i aliquo sui cō
ueniūt et i aliquo sui differūt accipiat
illē i quo differūt et petat aut illa iq
hypotēcie differūt. differūt se totis aut
aliquo sui nō se totis qa eēt p diuisa
ipotētus aut n s aliqua p diuisa. sic
nec ipse s pmo diuerse si aliquo sui e
tef itez. et sic erit pcessus i infinituz
qui e uitā s reliquit g q potētie n di
stigit se ipsis. Ito ad pma istaz cū
dz illa que n hnt esse se ipsis. dico qd
ppo habet uitatē sumpta uniformitē
ut puta si dicat sic illa que n hnt esse
se ipsis formalr et intrinsece n possunt
distigui formalr et intrinsece et si n ha
bēt esse malr et extrinsece nō possunt di
stigui malr et extrinsece se ipsis. tūc di
co a o minorē q potētie aie sic aliqua
accidētia pnis nō habeat esse se ipsis
malr et extrinsece qz requirūt sibi iq
recipiūt habēt tam esse se ipsis forma
lr et intrinsece. alias nō eēt p se ipredi
ca nro qd e sim cū unaqueqz res pona
t impredicatio p rōem suā formalex
et io bene cōcedo q potētie aie n disti
gūt se ipsis malr et extrinsece distigū
t tam se ipsis formalr et intrinsece

Ad fm cū dz q si potētie distigue
rēt se ipsis ad dico q si uelint tenere q
potētie aie non sint sposite ex his q
uis sint sposite huic dice q distigūt
se totis ipsis e tū aduertē d q distin
gui se totis pot intelligi duplr. uno
mō q distiguat se totis realr et con
ceptalr itaq nullo mō cōueniant nec

47
realitate nec cōceptualitate alio mō pos-
sunt aliqua distingui se totis reatitate
qa nulla realitas unius ē realitas alte-
rius nō tñ cōceptat. possunt ē cōuenire
i aliquo uno cōceptu et isto mō quecū
q̄ entia realia disticta reali distingūt
se totis si fo mō sic cōcedo q̄ se totis
distingūt. Sed si p̄ mō intelligit sic ip-
se potētie aie n̄ distingūt nō tñ sequit̄
p̄ h̄ q̄ sint p̄mo diuisa qa p̄mo diuisa
nullo mō cōueniant nec reali n̄ cōcepta-
tr. si ū uellent dicere potēcias aie esse
dipotitas ex his ad huc posset solui rō
s̄ ad presens nō itēdo tantū dilatare
m̄ am. sufficit eq̄ rō nichil cōcludit.

In t̄tia d̄ r̄tia cōclusiōem. 3°
arguit cōtra t̄tia cōclusiōem dupl̄r. s̄
sic. q̄d ē aliquo mō distinctiū potētia
z aie z nō distinguit eas intrinsece uē ne-
cessario eas distinguere extrinsece s̄ poe
aliquo mō distingūt pactus ut p̄ ex q̄n
q̄ cōclusiōe et actus nō distingūt potē-
tias intrinsece ut p̄ ex prima cōclusiōe q̄
uē q̄ distinguit eas necessario extrinsece
a. p̄ q̄a omnis distinctiō ul̄ ē extrinseca
ul̄ intrinseca et p̄ oīs ul̄ eēt distinctiūm
ul̄ esse distinctiū ul̄ erit intrinsecū aut ex-
trinsecū q̄re d̄. 2° sic se habēt actus
ad obiecta ita uidēt se habere potētie
ad actus s̄ actus distingūt extrinsece p̄
obiecta ut ex prima p̄te huius articuli
q̄ potētie distingūt saltē extrinsece p̄ ip-
sos actus a^o uē nota. nā sic potētie di-
stingūt p̄ actus ita actus p̄ obiecta 2°
de aia et cōfirmat̄ ista rō qa si potētie
nō distinguerēt p̄ actus extrinsece nec i-
trinsece ualē i p̄pe loq̄ret̄ p̄ his dicendo

potēcias distinguit pactus sic actus p̄ o-
biecta. H̄o ad primū istū cū d̄ q̄
distinctiū q̄d nō distinguit intrinsece di-
stinguit extrinsece dico q̄ ista p̄pōsitatē
h̄z de his que p̄pe distingūt potēcias
actus aut nō p̄pe distingūt s̄ distinctiōes
declarat̄ et manifestat̄ ut p̄ p̄ p̄mā con-
clusiōem. et nō oī q̄ si nō distingūt for-
malit̄ et intrinsece disungūt malit̄ ex-
trinsece qa tā distinctiūm formale z in-
trinsece q̄ n̄ distinctiūm malit̄ z extrinse-
ce sit uē et p̄pe distinctiua z p̄ se et sic
de eis loq̄t̄ z iō rō nō ouenit. Ad h̄z
cū d̄ q̄ sic se habēt actus ad obiecta d̄
dico q̄ si li. sic ē nota omnimōe simili-
tudine p̄pō ē ista q̄d p̄z euidēt. nā si
ita eēt distinctiō specifica in obiectis argue-
ret distinctiōem specificā in actibz. ita di-
stō specifica in actibz arguit distinctiōem spe-
cificā in potētiis q̄d ē euidēt s̄ h̄z. possūt
ē actus specie distincti fundari in eadē
p̄o^a. Si ū li. sic sit nota alicuius simili-
tudinis ūa ē p̄pō. nā sic obiecta cōgītōe p̄-
cedūt actus ita n̄ actus cōgītōe prece-
dūt p̄o^a. Et ad istū intellectū loq̄t̄ h̄z
fo de aia cū d̄ p̄r̄ ē diffiniēd̄ de obie-
ctis. postea ūo de actibz et ultimo de po-
tētiis qa obiecta precedūt actus et ac-
tus potēcias. et ex h̄z nō seq̄t̄ q̄ ita di-
stingūt potētie p̄ actus sicut actus p̄ o-
biecta. ad uēd̄ tñ q̄ ista ūba nō intē-
do dicere q̄ solū obiecta precedāt actus
cōgītōe sicut actus potēcias inmo sim-
pl̄r ipsa obiecta s̄ p̄ora ipsis actibz. s̄
sufficit q̄ sit aliqua similitudo eomō
quo d̄m ē p̄ idē p̄z ad cōfirmatōem
p̄ h̄. fuit ē p̄ h̄ locutus ualē p̄pe. In
f. 2

sta m̄am datā. ipse ē uoluit p̄sus esse de
terminantē de obiectis q̄ tractib; et tract
tib; p̄sus q̄ de potētis. Et pbauit p̄sus
p̄ h̄o; potē distigunt p̄ actus et actus p̄
obiecta eo mō quo expoītū ē. et q̄a ser
mones iqrē oī s̄ iusta m̄am ipse ualre
p̄pe fuit locutus q̄. Instācia d̄t q̄r
tā d̄clūsiōem. x̄ arguit sic cōtra q̄r
tā d̄clūsiōem dupl̄r. p̄ sic. p̄prie passio
nes distigūt m̄alr et extrinsece p̄ p̄pū z
immediatū s̄bm s̄ potētie s̄ passioēs ai
me ul̄ s̄bi i q̄bus fundat̄ z nō i obiectis
q̄ distigūt p̄ s̄biecta z nō p̄ obiecta. a.
z. b. u. d̄t̄ note q̄. s̄o sic si potētie
distiguerēt p̄ obiecta m̄alr et extrinse
ce. t̄c̄ ad maiorē distictōem obiectoz
sequerēt a^o distictō potētiaz d̄ns ē s̄t̄z
d̄na nota ē. q̄a a^o distictō ip̄ncipus di
stictiuis arguit maiorē distictōem idi
stictis. falsitas d̄sequētis p̄z q̄a magis
distigūt s̄us uisus z s̄us cois q̄ uisus
et auditus et t̄n obiecta sensus cois z
potētie uisue maḡ cōueniunt q̄ uisus
et auditus q̄a obiectū uisus ē ps̄ s̄bia
obiecti sensus cois s̄ obiectū uisus nō
ē ps̄ s̄biecta c̄biecti s̄us auditus n̄ e
cōūso. s̄o ad p̄mū istoz cū d̄z. p̄pe
passiones distigūt d̄. dico q̄ p̄pa pas
sio siue p̄petas pōt capi dupl̄r ut spec
tat ad p̄poītū ē ē quedā p̄petas que
orit̄ ex p̄p̄is p̄ncipus sp̄i et tal̄ p̄pria
passio q̄a cōpetit uni z soli et semp ut
risibilitas respectu hois ē alia p̄petas
que q̄uis oriat̄ ex p̄ncipus n̄e siue ex
p̄ncipus intrinsecis n̄ t̄n orit̄ ex p̄ncipus
sp̄i s̄ ex p̄ncipus ḡnis p̄p̄iq̄ ul̄ remo
ti et tal̄ pōt̄ dici p̄pria passio nō ita p̄

prie sic prima. de prima cōcedit̄ q̄ disti
guē p̄ s̄bm q̄a p̄ ip̄m specificat̄ de s̄a n̄
oz q̄a tal̄ pot̄ cōpetere s̄m sp̄m disti
ctū. Et cū dicat̄ ib. q̄ potētie s̄ p̄petas
tel̄ siue p̄prie passioēs aie ul̄ s̄bi i quo
fundant̄ dico q̄ um ē de s̄o mō nō aut̄
de p̄cōstat̄ ē q̄ sentire cōpetit̄ distictis
s̄m sp̄m n̄ aut̄ itelligere z uelle cū sit
eius d̄e rōis intrinsecis sepatis z in ob
si uo nō t̄c̄ cōcedit̄ q̄ m̄q̄ s̄ p̄petas
tes aie itelctie distigūt et specificatur
m̄alr z extrinsece p̄p̄sam sic p̄ p̄prium
s̄bm. De h̄ t̄n ad presens n̄ intrinsecis
me. Ad s̄m cū d̄z q̄ ad maiorē disti
ctōem obiectoz seq̄t̄ a^o distictō potē
tiar̄ d̄cedo q̄ a^o distictōi ob̄o formalr
sumpto arguit maiorē distictōem
potētiaz n̄ m̄alr sumpto. Et t̄c̄ ad
minorē siue ad falsitatē cōsentis dico
q̄ obiectū uisus et obiectū sensus cois
formalr sumpta maḡ distingunt̄ p̄ o
biectum uisus z auditus n̄ p̄bō ualet
nā q̄ obiectū uisus sit ps̄ s̄biecta c̄biecti
sensus comunis nō oz esse minorē dis
tinctōem obiectoz formalē s̄ solū mā
lē r̄o rō n̄ ouenit. Instācia d̄t̄ q̄n
tā d̄clūsiōem. Quinto z ultimo ar
guit̄ cōtra q̄ntā d̄clūsiōem dupl̄r p̄ sic
q̄ nullo mō ē distictiuis potētiaz um
aie nullo mō ē d̄claratiuis siue manife
stat̄iuis distictiuis ipsaz s̄ actus ut p̄z
exp̄ma z s̄a d̄clūsiōem nullomō ē disti
ctiuis potētiaz anime q̄ a^o nota m̄o
p̄ iā d̄ca p̄z s̄o distictō i effectū n̄ ar
guit̄ distictōem in causa n̄ cōz dare tā
tā distictōem ip̄ncipus q̄ t̄a i p̄ntis
s̄ actus s̄ effectus potētiaz q̄ ex disti

tōe actū n̄ pōt declarari nec argui di
 scictō potētiaz. Hō ad p̄m̄ cū dī
 rō qd̄ n̄ ē dīscictiū nō pōt esse dīscictō
 nis declaratiū dico q̄ ūm ē si nullomō
 habet ordiem addīscictōem lapis ē q̄ a
 n̄ dīscigt potētias nec h̄z eētiale
 ordiem adeas nō ē declaratiū dīscic
 tōnis ipsaz. si ūo illō tale habet eēt
 riale ordiem adīta dīscicta. ppō est
 eū oēt f̄ta. effectus ē n̄ ē p̄pe dīscictiū
 sue aie. cū p̄supponat ipsam esse z p̄
 sequēs dīscictōem q̄a habet eētiale
 ordiem adeam. Dedicit icōmunicatio
 nē ēticitis euedētis dīscictōis ipsius
 ut dēm ē supra et isto mō actus p̄pan
 ē ad potētias. Ad f̄m cū dīz q̄ dīscictō
 effectū nō arguit dīscictōem in causa
 dico q̄ p̄cipiū ē duplex n̄ale z sup̄nle
 si loqua n̄ dē p̄ncī sup̄nali dēdo q̄ nal
 la dīscictō i effectū arguit dīscictōem i
 p̄ncipio q̄a p̄ncipiū tale ē i finite ūtu
 tis si ūo loquam̄ de p̄ncipio siue de cā
 n̄ali. q̄a tal̄ ē limitata et finita dico q̄
 dīscictō i effectū arguit dīscictōem icī
 pōt ē una cū p̄ducere mltos effectus s̄
 hē dēm ē sup̄ius q̄uis iō mouēs semp
 faciat iō sine eadē siue unū sine pl̄a n̄
 tū semp facit unū tū. Et iō f̄m aliam
 dīscictōem effectū possunt arguere di
 ueritate icāusa sic ē i p̄posito. nā a q̄
 cūq̄ dīscictōe actū n̄ arguit dīscictio
 potētiaz. possunt ē duo actus dīscicti
 ti sp̄cie z ī genere p̄p̄quo fundari
 iē ad potēt ut sup̄ dēz ē ex dīscictōe actū
 f̄m gen̄ p̄p̄quū s̄ ex dīscictōe actū
 secūdū gen̄ remotū arguit dīscictō po
 tētiaz. sic idē maues idē n̄ facit iō. 1.

unum solū imo nō faceret eadē qd̄ est
 f̄m rōes q̄ n̄ deluōit p̄z q̄ qd̄ sic dīcē
 dum de dīscictōe actū et potētiarum
 z h̄ de fo p̄cipali. Tert̄ articū p̄n
 cipalq̄ōis. Restat nūc ut dēz ētio ūp̄
 potētie aie dīscigtat̄ realr iter se. h̄ ē
 querebat qd̄ p̄cipal̄ et q̄uis iste arti
 cul̄ pōt extēdi ad potētias aie uegeta
 tie z sensitue z iſctiue. ad p̄sens tū
 reduco est de potētis aie iſctiue d̄bi
 is ūz maī dubiū z cōtrōuerſia iō docto
 res z ad p̄sens n̄ iōdo iſgere ūp̄ iſel
 lectus agēs sit dīscicta po^a ab iſctiue
 possibili. tēhē erit qd̄ p̄ncipal̄ iōtertio
 hui^o dāte. Intē do q̄ iſtū articūz
 ducere ūl̄ reducere tū tēb̄ potentis
 anime iſctiue q̄ iſt̄ memoria iſctiue
 z uolūtas siue de p̄tib̄ imāgis q̄ idē
 ē et f̄m h̄ iste articūl̄ diuidit̄ in duas
 p̄tes sic p̄cedētēs. prima ē ūp̄ iſcti
 tus z memoria sint po^e realr dīscicta
 fa ē ūp̄ iſctiue differat realr a tō
 lūrate. Opio got̄ fedri. Quātum
 ad primā p̄tē hui^o articūli dicunt alīq̄
 doctores q̄ memoria que ē una p̄s in
 magis ē po^a realr dīscicta ab iſctiue
 h̄ cōclusio p̄bat̄ una tali rōe. Intle
 ctus agēs ē po^a realr dīscicta ab iſctiue
 tu possibili s̄ memoria ē ip̄s̄ met̄ iſ
 ctus agēs q̄ d̄. a. supponat̄. b. p̄bat̄
 p̄ sic duo ē s̄ que memozie sp̄cialr cō
 petit̄. p̄mū ē q̄ memoria cōtinet sp̄c̄s
 f̄m ē q̄ ex ea oriē siue generat̄ intel
 ligētia p̄mū cōpetit̄ iſctiue agētī
 tinet omnes sp̄c̄s intelligibiles ūtuallr
 q̄a ē illō qd̄ ē cōn̄ia facere ētio tēri
 mā f̄m q̄ s̄ cōpetit̄ q̄ iſctiue agēs ē

illud quod est uniuersale quod est motuum in
tellectus et per omnia ab eo oritur et generatur intel
ligentia. Tertio sic intellectus agens uere
pertinet ad imaginem quod est ipsa met memo
ria probatur auctoritate et omnia. Omnia probatur sic tres
sunt partes imaginis. scilicet intellectus memoria et
uoluntas sed intellectus agens non est possibilis nisi
uoluntas ut supponitur nunc erit quod memo
ria si pertinet ad imaginem auctoritate probatur sic i
mago querenda est in suprema parte anime si
ue in supremis potentis anime nunc est intellectus
agens est aliquid supremum simpliciter
iter potentis anime nunc est uere pertine
re ad imaginem. In probando opinionis gotte
fedri. habet opinio uere scilicet in se et in uiuimo
tuis. Et ideo de his pono tres conclusiones
prima est quod ipse intellectus uere est per se sit aliquid
memoria sed est suppositum isto articulo. scilicet
est quod intellectus agens non pertinet per se ad ima
ginem. Tertia est que sequitur ex istis
quia intellectus agens est potentia realis distincta a
memoria. prima conclusio probatur dupli
ter sic. in anima separata reperitur uere et proprie in
mago trinitatis non minus quam distincta et tamen
non potest esse potentia sensitiva aliqua formaliter
quod est ipsa est uere et proprie memoria. Omnia
nota est nam ex quo est una pars imaginis anima
separata non est imago trinitatis si non ha
beret memoriam et ex quo in anima separata
nulla est potentia sensitiva quod memoria ue
re et proprie sit in parte intellectiva et non solum in
anima sensitiva ut aliquid imaginatur auctoritate per
tense quo ad abas presertim quod sic memo
ria nichil aliud est quam quodammodo conserua
tione spectat quod est anima. per minor ponit
per tertio de anima. ubi dicitur quod anima est locus
speciei non nota sed intellectiva. Secunda

conclusio probatur dupli ter sic quod pars imagi
nis habet aliquem actum formalem respectu o
becti sed intellectus agens nullum habet actum
formalem quod auctoritate ponit expresse magister
de sententiarum per hunc distinctione tertia ubi
dicitur sic intellectus intelligit totum illud quod
uoluntas uult ita et memoria meminit
totum illud quod intelligit intelligentia. b.
per tale nam intellectus agens respectu o
becti tantum habet actum actualem et nullum
habet formalem quare est et omnis
potentia que est in anima nostra que pertinet
ad imaginem reperitur in angelis ut comu
niter dicitur intellectus agens non reperitur in ange
lis quod minor pars per commune modum loqui
di doctorum auctoritate per quia eodem modo querent
da est imago in homine et in angelis. Et
tunc conclusio probatur dupli ter sic ille potentie
quarum una habet actum aliquem formalem
distinguitur necesse est realis sed memoria et
intellectus agens sit huius quod maior pars quia a
lias uno et eodem contra uerificaretur quod
est impossibile. Secundo illud non est ponere
eum in anima nostra ad saluandum imaginem et
trinitatis quod non ponitur in his in quibus non mi
nus reperitur perfecte imago quam in anima no
stra et tamen non ponitur ibi intellectus agens quod
sit memoria quod non in anima nostra oportet ponere
intellectum agens esse memoriam per istam causam
auctoritate est nota tunc minor pars per iam dicta hoc
quod admotiva ipsius cum dicitur in ratione principa
li quod memoria est ipsemet intellectus agens
per ex dictis non esse uere. Ad probandum ad
primam cum dicitur illa potentia attribuitur uere et p
proprie ad concedit si illa que memorie at
tribuitur alii potentie conueniat eodem modo
et subito sensu negat quia memoria contra

nec spes ul' habitū loco spēz formalr
 et siue s̄ intellectus agēs cōtinet solum
 ūtaalr z effectie zio nō cōuenit intellectui
 agēti officiiū memoriē h̄ equoce et sic ē
 fallacia equocacōis. Ad fm̄ tū d̄z
 q̄ intellectus agēs uere z p̄pe p̄tinet ad i
 imaginē p̄z esse fm̄ ex d̄cis ad p̄bōem
 cū dicebat q̄ i sup̄remis potentis aie
 n̄ze querēda ē imago t̄m̄tatis p̄t̄ id
 cōcedi et t̄nc d̄z ad. b. q̄ intellectus agens
 n̄ ē simplr p̄fectior po^a i aia n̄za imo
 ut credo nō ē p̄fectior intellectu possibi
 li q̄ intellectus possibil' ē formalr intellectus
 intellectus autē agēs n̄. n̄ habet aliq̄ aliaz
 p̄fōnē huic eq̄pollētē. ē t̄n p̄fectior f̄
 qd. s̄ t̄ h̄ itertio aliqd̄ dicit̄ z r̄eo ad
 presens dimictō t̄n ne uideat̄ fuga oī
 co ad rōem. q̄ illa a^r sic debet̄ intelligi
 z alr nō habet ūtatē. s. q̄ i sup̄remis
 potētis aie i q̄b̄ cōuenit̄ cū agēs querē
 da ē imago t̄m̄tatis s̄ intellectus n̄ ē huī
 ut p̄z ex d̄cis iō rō n̄ d̄ueit̄ Alius mo
 d̄ dicēdi z boni. fratris egidii heremi
 taz sancti augustini. Est alius mōs
 dicēdi d̄z. n̄zi fratris egidii q̄ memo
 ria et intellectus s̄ ea d̄ po^a n̄alr d̄ns diū
 sa officia et diuersos actus siue opatō
 nes que s̄ tenere spēz et hituāl'r coḡi
 cere et uti spēbz actualr coḡscere. s̄
 q̄ una po^a realr diūsa fm̄ rōem. hanc
 autē cōclusiōem credo esse ūam et iō cō
 firmo eā dupl'r f̄ sic. eiusdē potētie
 ē tenere hitū te uti hitū. tenere spēm
 et uti specie s̄ tenere spēm z h̄are hitū
 p̄tinet ad memoriā uti autē specie z uti
 hitū p̄tinet ad intellectū q̄ intellectus et me
 moria s̄ una po^a realr q̄ t̄n ad illō qd̄

absolute iportat. a. ē nota q̄a d̄p̄p̄ta
 ē impossibil' totalr q̄ una et eadē poten
 tia habeat spēz et hitū z alia utatē spe
 tiebz et hitū n̄z impossibile minor p̄z de
 te se. s̄o hitus debet poni itali potē
 tia que h̄z actū elicere s̄ hitus poitur
 i memoria z intellectus elicit actum quare
 rō qd̄ p̄us maior p̄z p̄ duo q̄a s̄ gene
 rat hitus exactibz z iō cū poit̄ i illa po
 tētia que p̄t̄ elicere actū. s̄o q̄a hitus
 n̄ poit̄ n̄ ut eligat actus p̄fectior a po
 tētia hituata qd̄ n̄ p̄t̄ fieri nisi i illa
 potētia poneret hitus q̄ elicit actū. b.
 p̄z. n̄a officiiū memoriē ē tenere habitū
 ul' spēm officiiū autē intellectus ē uti predic
 tis q̄ d̄. Instātia cōt̄ egriōiū et po
 nit̄ duo dubia. Sed cōtra h̄ac con
 clusiōem occur̄t z dubia p̄m̄ ē q̄a
 cū imago attēdat̄ fm̄ potētias aie o
 rel p̄dētis t̄bz p̄sonis iduūnis que q̄
 dē potētie s̄ memoria intelligētia zuo
 lūtas n̄z q̄ debeāt realr ad iūte disti
 guī et separi qm̄ p̄sone realr distigūē
 ab aliis aia ūo nullo mō eēt imago ter
 fm̄ dubiū ē q̄a ex fundamētis qd̄is
 n̄z posse p̄bari memoriā z intellectū disti
 guī n̄alr. arguit̄ sic q̄ ecūq̄ distigūtur
 om̄i opatōe intellectus circūscripta distigūē
 n̄aliter et realr alias eēt dare mediū
 iter distinttōem realē et rōmō qd̄ ne
 gat̄ doctor noster. s̄ memoria et intel
 lectus distigūē om̄i opatōe intellectus
 circūscripta q̄. s̄ ex d̄cis in ista con
 clusione quecūq̄ potētie h̄nt officia f̄
 actus distinctos p̄t̄ opatōnem intel
 lectus distingunt̄ om̄i opatōe circū
 scripta intellectus patet ex terminis
 f̄ x

Et memoria et intellectus ut per experientiam
tunc huius potestatis sunt huiusmodi. Nam
ad memoriam pertinet tenere speciem et hi-
tualiter cognoscere ad intellectum vero uti spe-
cie et actualiter cognoscere quod non est eadem
realiter. Hoc ad primam istorum ad presens
spectat est ad tertium ubi soluitur. Et sic
sufficit ad presens quod iter imaginem etiam
et increata est tanta similitudo quod ponit a-
liquam potestatem anime distinguere realiter et aliquid
iter se idem significari et non habet obstaculum simi-
litudinis adhuc anima erit imago rei. Ad
secundam vero respectu cuius gratia est advertentia quod
non est intellectus doctoris nisi attribui aliquam
operationem siue aliquid officium memorie
quod realiter non attribuitur intellectui potestatem intellectus
et memoria nominantur una potestatem absoluta
etiam est una potestatem absoluta habens realiter duo
officia quorum unum est tenere speciem et habere
actualiter cognoscere. Sed vero uti specie
et actualiter cognoscere ista autem potestatem que
realiter est una habet duo nomina imposita
ab intellectu. Nam intellectus comparat istam potestatem
unam et habet unum officium ad seipsam ut habet
aliud officium et impositum ei diuersa nomina
et uocat eam memoriam in quantum habet conti-
nere speciem et cognoscere habitualiter ut uo-
cat eam intellectum in quantum utitur ipsa specie
et actualiter cognoscit et isto modo memo-
ria et intellectus sunt due potestates uel dicitur
solum tamen secundum rationem una autem realiter non habet
aliquid inconueniens quia distinctio secundum rationem
non arguit distinctiorem realem imo statim cuius
ea ut per se per articulo huiusmodi quod super
suo potestatem quod sit dicitur ad rationem. Nam me-
moria et intellectus non distinguuntur omni opera-
tione intellectus circumscribitur ut per ex dictis

et cum probatur quod habet officia et operationes
distinctas per quod dicitur non est potestatem que
importat nomine memorie habet aliquid
officium quod non habet illa potestatem que in-
portat realiter nomine intellectus nel illa eadem
potestatem existens una habet diuisa nomi-
na iuxta diuersitatem officiorum et operatio-
num suarum et ideo ratio non conuenit. et sic per
quid sit dicens ad secundam rationem et secundam
et totam secundam partem huiusmodi articuli. Secun-
dum membrum tertii articuli. Quantum
uero ad secundum membrum huiusmodi articuli. Sed
uel intellectus et uoluntas sunt due potestates
realiter distincte. Opinio durandi in
sententiarum. Dicitur aliqui doctorum
res quod intellectus et uoluntas dicitur unam
re absolutam superadditam nature humane ha-
berent rationem duarum potestatum per se quod est
principium duorum actuum subordinatorum ut
sunt intelligere et uelle ita quod intellectus et
uoluntas in illo absoluto differunt et
firmantur per rationibus auctoritatibus. per
ma rationem talis est sic se habet appetitus naturalis
ad naturam quam consequitur ita se habet intellec-
tus ad intellectum et sensitans ad sensu-
tuum. Sed appetitus naturalis non differt rea-
liter anima quam consequitur. Sed a. et b. patet con-
stat est quod appetitus naturalis non
differt anima non appetitus grauis agra-
uitate. Secundo frustra ponuntur plu-
ra ubi sufficit unam et una natura abstrac-
ta siue una potestatem realiter sumpta sufficit
ad precipiendum intelligere uelle et cognosce-
re quod a per se si eque bene possit fieri
tunc est et natura nichil facit frustra. b. probatur
quia actus genere differentes si sint subor-
dinati possunt esse ab eodem principio ab

soluto sic ab eodem lumine sol fit illu-
minatus et calefactio aeris quia illuminatio
et calefactio sunt actus subordinati. Et
intelligere uelle cogitare appetere sunt ac-
tus subordinati generi differentes quia appe-
tere sitienti presupponit cognitiuum sensi-
tiuum appetere intellectiui presupponit
intellectiui appetere uelle presupponit intelli-
gere generi. Sed omnis uetus non cognoscens
formaliter fert in suum obiectum naturale et non li-
bere. Sed uoluntas eligendo fert in suum
obiectum libere et naturale potest naturale distingui
et est liberum generi uoluntas erit ut cognos-
cens formaliter. Sed in superiori parte anime ubi uo-
luntas non est aliqua potest cognoscens forma-
liter non intellectus generi intellectus et uoluntas sunt una
et eadem. natura siue potest. a. per quia omne
agens liberum habet indicare et actu suo
aliquo non dominaretur sui et potest non esse
set liberum agens potest est libera deesse indi-
cacia sui actus et potest non erit cognoscens
siue indicacia minor concedit ab omnibus

Quarto si intellectus esset diuisa potest
an uoluntate absolute sequeretur quod deus pos-
set fecere siue care uelle intelligere abs-
que eo quod cognoscere preceperet in intelli-
tu non est siue generi falsitas consequentis per
expresse per beatum augustinum. x. ueritate
ca. 10. et quod. ubi dicitur cogita diligere
non possunt quia nichil uoluntatis non potest cogni-
tum non potest. nam si intellectus et uoluntas sunt
distinctorum nature absolute. uelle non uiuere
reus ab intelligere tamquam a suo subiecto neque tam-
quam ad dispositiui subiecti. quia habent aliud et ad
subiectum non potest consequens reuocaret ab eo in genere
ca. efficiens sed ita deus potest supplere generi
potest care uelle in uoluntate absque hoc quod so-

47
gnitum precedat in intellectu. Confirmatio
per auctoritates. Confirmatio per hoc potest
auctoritatibus beati augustini. quia iste
tres potestie sunt una mens. una uetus una
subiecta sed responsum est ad eas ipsecedenti co-
clusionem cum ad presens non admittat

In primo opinio durandi. Hec autem o-
pinio non uult michi uera sed quia totus tertius
de anima est in oppositum ut uidebitur id arguatur
de eius duplici. sed sic actus sub ordinati
genere differentes ab eodem principio carni
siue agere secundum eandem rationem agendi non pos-
sunt recipi eodem passo secundum eandem rationem
recipiendi. sed intelligere et uelle sunt duo
actus subordinati genere differentes et
carni ut possunt carni ab eodem agere secundum
eandem rationem agendi generi non possunt in eodem
passo recipi sed recipiuntur in ipsa anima generi alia
est ratio recipiendi istum actum quod est intelligere
et alia ratio recipiendi istum actum quod est uelle sed
constat quod ratio recipiendi intellectum est intellectio
ratio recipiendi uoluntatem est uoluntas generi in-
tellectus et uoluntas non sunt una et eadem po-
testas autem uult nota tunc nam habet idem agens
causet diuisas operationes diuisis receptis
ut sol quod per eandem calorem exsiccatur lutum
et liquefacit ceram et idem receptiuum secundum
eamdem rationem recipiendi seu receptiuam
suscipit diuisas operationes aduisis agendi
tibus sic fuit declaratum quod ex ratione
formarum articulo 1. non est tamen intelligibile
quod idem agens naturale per eandem rationem exp-
te rei moueat intellectum et uoluntatem ad
tales actus et causet eos ut inferius cur-
dectus apparebit ubi disputabitur de o-
bieto intellectus et uoluntatis generi 20.

Et ille potest quare una excedit alias

simpliciter et absolute perfectior distiguntur
ab invicem necesse est realiter. Sed voluntas necesse est
excedit intellectum perfectionaliter. Sed a. p. ex t
minis alias una et eadem potest excederet
se ipsam in perfectione quod implicat. b. u. nota
ta qua ut suppono ad presens bitudo
principaliter et principaliter consistit in actu vo
luntatis quod intellectus quod non est si voluntas
non excederet intellectum simpliciter in perfectione et
firmat ista. b. sic. Ibi est potest simpliciter perfectior
cuius actus perficitur actu alterius potest. Sed ac
tus voluntatis perficitur actu intellectus quod assump
ta probat per beatum Augustinum dicentem nul
lum bonum perfecte cognoscitur quod non perfecte
amatur et per omnia amor perficitur cognitio eius.

Res ad rationes alterius opinionis. ad primum
dico quod non est simile de appetitu naturali
et cogitatione quia appetere est perfectior actus
in cognoscendo quod in rebus naturalibus et quia ad
perfectiorem actum plura requiruntur quod ad perfec
tioris idcirco non oportet quod si forma naturalis suf
ficit ad principium actum talem. Sed non valde
si dicatur contra istam solutionem quod ad princi
piatum actum perfectioris sufficit quod potest
tamen ordinata et totaliter actum sit perfectior
sed non oportet quod plura ordinantur ad ipsum. non est
quod quod perfectio sufficit ad principium ac
tus genere remoto differentes cuiusmodi
sunt illi ut dicuntur in philosophia. Sed in rebus naturalibus ta
les actus necesse est principium aduulsi potest
tus. Ad secundum dico quod b. est totaliter falsa et
exemplum quod adducit ad probationem non est
ad oppositum imo magis ad oppositum. nam
eo ipso quod aer ab eodem lumine sol illuminatur
et calefit oportet dare in aere aliam et aliam
rationem recipiendi quia lumen recipit per diapha
nitate in qua convenit cum corporibus supercelestibus

bus calefactorem et recipit ipse aer per
aliam et aliam qualitatem in qua convenit cum ele
mentis sic a simili in proposito plura rationem
recipit actum intelligendi et per aliam actum vo
lendi ex quo tactus potest causari ab eo
de agere per eandem rationem agendi. Ad ter
tium cum dicitur omnis unus non cognoscens
formaliter dico quod hoc propter veritatem habet
de agere principali. omne est agens principale
non cognoscens ferre in obiectum naturaliter non libe
re sed non est neque potest quod non est agens princi
pale sed ratio agendi. id est de virtute que est ratio
agendi ad hoc quod ipsum obiectum ferat libe
re sufficit quod sic cognoscens vel ipse vir
tuti cognitio. voluntas autem ipse intellectus
quod est cognoscens formaliter. non sic agens princi
pale sed sicut ratio agendi. agens autem princi
pale ipsa anima est vel homo cognoscens forma
liter non tamen peccat potest pro quia ferre est volens
idcirco non convenit. Ad quartum negat con
sequentiam quod quis aliquid doctores non habe
ret. propter convenientiam quod quis posset facere ac
tum voluntatis sine actu intellectus et si hoc
esset neque diceret ad argumentum quod illud in
telligit secundum ordinem naturalem sed quia hoc
est michi valde dubium nego consequentiam
et dico ad probationem quod ipse arguit existit
sufficiet. manifeste est se cause propter quas repu
gnat uni rei esse sine alia. verum est non potest
facere unum correlativum sine alio et tamen
tamen non est secundum alterius non disponit sibi non quod
potest fieri dilectio sine cognitione quod cogni
tio est consonantia dilectionis vel propter cone
xionem potentiarum quod se presupponit ne
cessario sicut relatō et fundamentum et idcirco
non potest fieri sine eo quia supposito quod rea
liter distingueret quod quod peccat quod ista ratio per

fallant in sequētiis. Ad auctoritates
 beati aug̃ respōsum ē iā qd̃ sit uerum
 req̃de. Ad rōes p̃ncipales p̃z qd̃ sit di
 centō p̃ iā d̃ca icor̃p̃e q̃ōis et cum obici
 ē i f̃a rōe q̃ alimētum ē obiectū poten
 tie nutritie augmētatiē g̃natiē dico q̃
 q̃uis iste potētie habeat unum obiec
 tum m̃alr̃ sumptū .habēt tñ aliud et
 aliuo formalr̃ sumptum .nā in crimen
 tū respicit qd̃ .augmētatiua q̃r̃ gen
 ratiua sup̃fluum alimētum ut d̃z i fo
 huius nutrit eo q̃ qd̃ augmentat eo
 q̃ q̃r̃ neum.

Onsequēter querit̃ ut̃ potē ori
 ginē ēē ab aīa .z ut̃ q̃ n̄ .si potē
 tie aīe originarēt̃ ab aīa sequeret̃ q̃ u^m
 z i d̃ r̃ euidē ēēt actiū et passiū cō
 sequēs ē s̃m̃ g̃ .p̃bat̃ d̃nā .nā si potētie
 originarēt̃ ab aīa aīa se haberet̃ actiue
 respectu suaz̃ potētiaz̃ et q̃a i p̃sa fū
 dant̃ s̃biue h̃y se passiue respectu suaz̃
 potētiaz̃ .z sic unū z i d̃ respectu eiu
 dē ēēt actiū et passiū. S̃ s̃m̃ nō
 pōt̃ esse cā effectiua sue p̃pe passionis .s̃
 p̃prietates aīe s̃ p̃prietates seu passiōes
 p̃pe ipsius aīe s̃ minor p̃z ex q̃ōe pre
 cedēt̃ maior ut̃ nota 2o p̃h̃z .ubi d̃z
 q̃ m̄ n̄ ē oīct̃ d̃c̃ cū alius cāis .z p̃ d̃ns q̃
 fundat̃ i aliquo s̃biue nō cānt̃ ab eo ef
 fectiē cū g̃ .p̃pria passio fundat̃ i p̃prio
 s̃bo suo n̄ poterit̃ ab eo cāri effectiē.

Incontrariū ē qd̃ comūter d̃z .s̃ .q̃
 po^a aīe fluit̃ ab eīentia aīe qd̃ n̄ ēēt ue
 r̃ .n̄ aīa haberet̃ cālitatē aliq̃ effectiua
 respectu suaz̃ potētiaz̃ .z p̃ d̃ns origi
 nat̃ ab ipsa aīa. Rō i ista q̃ōe ēa s̃ca
 d̃da .p̃ ut̃ unum z i d̃ respectu eiu s̃d̃

possit esse actiū et passiū q̃a h̄ tan
 git̃ p̃m̄ argumētū . s̃m̄ ē ut̃ s̃m̄
 habeat aliq̃ cām effectiua supra suas p̃
 prias passiones q̃a h̄ tāgit̃ s̃m̄ argum
 tum. Tertiu qd̃ querit̃ qd̃ p̃ncipali

Prim̄ articulo. Quā ad primū
 s̃t̃ diuisi mōi d̃c̃d̃i. Op̃io aliquoz̃ p̃
 mi articuli. Dicit̃ ē qd̃ doctores q̃
 ipossibile ē unū et id̃ r̃ euidē esse ac
 tiū et passiū .un̄ s̃m̄ eos ē ipossibi
 le aliq̃d̃ p̃ illud qd̃ ē s̃c̃ceptiū p̃ illud
 sita .tū seu cā effectiua respectu eiu s̃d̃
 ulterius q̃ dicit̃ q̃ illud qd̃ ē id̃ s̃bo q̃
 tūcūq̃ habeat p̃la eīentia d̃zā ipos
 sibile q̃ p̃ unū se habeat passiue et pali
 ud̃ actiē respectu eiu s̃d̃ ponit̃ g̃ d̃c̃d̃o
 cores duas cōclūsiōes. Prima ē q̃ in
 possibile ē unum et idē respectu eiu s̃d̃
 esse actiū et passiū . s̃a ē q̃ ipossibi
 le ē unum et idē s̃m̄ cōtinēs p̃la eī
 entia d̃uer̃sa habere se actiē respectu
 unius illoz̃ et passiue paliud̃ respectu
 eiu s̃d̃ et q̃uis m̄te rōes adducit̃ ad p̃
 band̃ p̃mā cōclūsiōē pot̃issime tñ z p̃
 fundamētō illoz̃ adducit̃ due q̃z̃ pri
 ma tal̃ ē Si unum z idē ēēt actiū
 et passiū respectu eiu s̃d̃ sequeret̃ q̃
 idē s̃m̄ idē respectu eiu s̃d̃ ēēt i actu
 et ipo^a qd̃ ē ipossibile imo implicat̃ g̃
 falsitas nota ē ad s̃m̄ et p̃bat̃ nā ipo
 ssibile ē unum et idē esse ens et n̄ c̃nere
 spectu eiu s̃d̃ s̃ qd̃ ē po^a ad aliq̃ d̃ ē n̄ s̃
 respectu illius qd̃ aut̃ ē i actu ē ens r̃
 ei quod ē actu g̃ d̃c̃ d̃nā nota ē nā esse
 passiū i quātum passiū ē i potētia
 et esse actiū i quātum actiū ē i actu
 et p̃ d̃ns si idē esset actiū et passiū

respectu eiusdem aliquid est iactu et ipso
respectu eiusdem quare dicitur. Sed si idem est
set actuum et passivum respectu eius de se
queretur quod eiusdem ad se ipsum esset rela
tio realis consequens est sicut quod falsitas con
sequentis probatur quia relatio realis requirit
duo extrema realia sicut relatio rationis
duo extrema rationis duo extrema realia
non possunt esse sine distinctione reali que
non potest esse eiusdem a se ipsam quare
dicitur omnia pars quia actuum et passivum est relatio
realis sicut moventis et moti sic habetur
et merito ca. realiquid. Multe alie rationes
adducunt adhuc sed solutio istis duabus
rationibus omnes alie sunt solute. Item istas eas
dem rationes adducunt isti doctores ad probandum
quam conclusionem. scilicet quod impossibile est
unum et idem secundum in quo non sunt partes situ di
stincte et subiecto esse actuum et passivum respec
tu eiusdem seu reducere se de potentia ad
actum quod idem est quod tunc sunt in eo distincta
aliqua essentialiter quia secundum eos forma non
agit sed totum aggregatum est totum secundum quod to
tum est quod agit totum secundum quod totum est quod pa
titur. Et si idem esset actuum et passivum quod
tunc tunc poneretur in eo plura et diversa essen
tialiter adhuc stare quod idem secundum quod idem esset in
actu et potentia et sequeretur quod eiusdem
ad se ipsum esset relatio realis quia totum
agit vel totum patitur et ita agens et patiens
est relatio realis in his principaliter stat vigor
et fundamentum huius positionis. Alia o
pinio est per articulo quodam. Est alius mo
do dicitur aliorum doctorum dicitur unum
et idem secundum essentialiter posse esse effectivum et su
ceptivum respectu unius et eiusdem et hoc
dicitur precipue de voluntate respectu ac

tus volendi et de subiecto in actione passionum ad
ponendum autem hoc de voluntate mouetur quia non
eis quod aliter tolleret libras voluntatis et
potest formari per rationem illorum. Si voluntas non
esset causa effectiva actus volendi tolleretur li
bertas voluntatis et per omnes pro et meri
tum vel demeritum omnium est absurdum. Item
omnia non nota quia si actus volendi causa
esset ab alio quam a voluntate iam voluntas non
esset domina sui actus sed per omnes libera
est voluntas erit causa effectiva actus vo
lendi et cum sit ipsius receptiva unum et idem
per essentialiter erit actuum et passivum respec
tu eiusdem. Adponendum autem hoc de subiecto in
passionum mouetur ex dicto comuni quod
dicitur secundum esse in parte passionis aut expo
nere quod in subiecto essentialiter dicitur ut per unum
istorum sic causa effectiva et palina recep
tiva. secundum non potest dari quia tunc queretur
de illis passionibus et sic esset processus in infi
nitum reliquum est secundum primum et per consequens ha
betur propositum. In probando opinionis pre
dicte. Isti autem modo dicitur quod quis sine
magno doctorum non videtur michi pos
se stare et idem quod ad hoc pono duas solu
tiones oppositas eius. prima est. scilicet quod unum
et idem secundum secundum tamen diversa per essentialiter et u
nius et eiusdem potest esse actuum et passi
uum et potest se reducere de potentia ad actum
quo prius carebat si ponatur quod aliquis per in
tellectum agentem actus et patientem pos
sibilem passive se reducat de potentia ad intelli
gendum ad actum. Et conclusio est quod idem secundum
per essentialiter non unum potest esse actuum et passi
uum pro parte loquendo respectu alicuius ac
tus quo prius carebat. Prima conclusio pro
bat dupliciter sic. omnis operatio imanes

47
ē sive sui principi actui. s̄ s̄ m̄lce opa
toes imanentes s̄ m̄lce opatōes ima
nentes s̄ s̄biectie sui principi actui et p
ōis s̄m̄ respectu talium opationum
erit actiū et passiuū ma^r huius ppō
nis p̄z exp̄s̄e q̄ methace et s̄o ethi^r
ubi ponit d̄za inter actōem imanētem
et tran̄euntem. Ex q̄b̄ ubi s̄appz q̄
omnis actō imanens ē s̄bie sui principi
actui sive manet s̄bie ip̄incipio actio
que est minor. item appz p̄eūdem ibi
dem. ip̄se ē oñdit seu diuidit opatōes
in trāseūtem z imanentem z p̄ oñs op
dare aliquā ul̄ aliquas opatōes imanē
tes z aliquā z aliquas opatōes transe
untes alias sua diuisio eēt i aliquo z n̄
ch̄l̄ q̄d ē icōueniēs. Secūdo sic om
nis opatio que nō trāsit in m̄am exte
riorem fun dat s̄bie i eo aquo cāt ef
fectie s̄ m̄lce s̄ opatōes que n̄ trāseūt
i exteriorē materiā s̄ m̄lce s̄ actiones
q̄ fundat s̄bie i bus a q̄b̄ effectie cau
sant. et p̄ oñs unū z i oē respectu talis
actōem erit actiū z passiuum. a. nota
ē exterminis. nā exōpposito pre dicati
destruit s̄m̄. nā si actō n̄ fundat s̄bie
aquo cāt effectie necō trāsit in m̄am ex
teriorē cu^r oppoītū supponebat. b̄p̄z
re se et p̄ p̄m̄ q̄ diuidit actōem i tran
seuntem i materiā exteriorē et n̄ trāseū
tē i m̄am exteriorē ut supra q̄ metha
ph̄sice. Secūda cōclusio pōt. p̄b̄ari
ē p̄l̄r s̄ nō uidēt michi rōes ita effica
ces sicut p̄me due que dicūt atēnētib̄
primū uā nā directe p̄b̄at istā cōclusio
nē. Si unū z i oē eēt i actu et in po^a res
pectu unū et eius dē sive actiū et pas

sivū eo mō quōd ponit tenētes s̄am ut
am p̄ necessitate unū et idē s̄m̄ idē et
respectu eius dē eēt actiū et passiuum
eēt i actu et ip̄o^a. nā p̄ illō rō p̄ q̄d age
ret recipet et pateret s̄ aut ē ip̄o^sibi
le. Itēz nō posset nitari q̄neuis dē ad se
ip̄m eēt relatō real̄ tñ nulli differētiā
assignant ibi rōem agēdi et rōem reci
piēdi seu patiēdi s̄ ip̄o^sibile eēt ē rela
tō real̄ iter extrema nullo mō realitē
disticta sive diuisa. Restat respōde
re ad rōes aliaz opionū z p̄ ad rōes pri
me opionis. Ad p̄mū cū d̄z eēt ē rō
ē s̄m̄ idē i actu et po^a nego cōsequētiā
idē esse i actu z potētia s̄ idem imo s̄y
diuisa ex quo ponunt diuisa eēt taliter
unū q̄d sit rō agēdi. ad q̄d sit rō pati
ēdi sive recipiēdi et q̄n̄ p̄b̄at imo for
ma n̄ agit n̄ patit imo cōpositū. rō n̄
uā ualere q̄a aliud ē esse illō q̄d agit l̄
patit et aliud ē esse rōem agēdi ul̄ pa
tiēdi. s̄m̄ q̄ aliqd agit ul̄ patit unū q̄
uis aggregatū agar ul̄ patiat nō trāseūt
idem s̄m̄ q̄d agit ul̄ patit s̄ s̄ ē aliqd
principiū actiū ul̄ passiuū q̄d ē rō agen
di ul̄ patiēdi i aggregato. aliq̄n̄ sc̄q̄
ret q̄ idem sumptum s̄m̄ qualicūq̄ p
tes diuisas nō possent se ipsum in oue
re q̄a si forma nō ageret p̄p̄e ul̄ pate
ret s̄ cōpositū sive totum ut p̄s̄ q̄ tira
tina quecūq̄ l̄ orgaican̄ ē p̄p̄e q̄d agit
ul̄ patit. unū nō uā ocul̄ uirare s̄ h̄ō p
oīl̄m̄ p̄p̄e ē solum suppositū ē q̄d agit
ul̄ patit. nā actōes s̄ supposito^rz si s̄
idē eēt quod agit et patit et idē s̄m̄ q̄
agēs agit z patit patit sequeret q̄ si
idē suppositum moueret se q̄ idē mo

ueret z moueret fm rō qđ appet mai
felte esse flm i animalibz z iō rō nō dicit
trame qđ nis necio cōcludit ptra illos
qđ se de 2. opione ut dēmē. Ad fm cū
dīz qđ eius dō ad se ipsum eēt relatō real
Dico qđ eius dō ad se ipsum fm aliam z
aliā rōem tenētes se expte rei siue fm
diuisa pēn. quoz unū ē rō agēdi al
terz rō patiēdi bene pōt esse relatō rea
l nā una res ut icludit rōem agēdi dif
fert realr ase ipsa ut icludit rōnem pa
tiēdi si rō agēdi z patiēdi differāt rea
lr z iō respectu actiui et passiui mouen
tis et moti h mō nō sūt oppositi nō iō pas
sibiles i eodē sbo ul' eā idem sōm. sūt tñ
oppositi et iōpossibiles circa eādē eē n
uā prese sumptā nō icludētē pla dīa
eo mō quo arguebat ptra fam conclu
sionē et opionē et iō rō arguit contra
eos et nō cōtra me. ad rōes se opio
nis respōdeō et p apmā cū dīz qđ uolū
tas ē cū effectia sui actus z receptia ef
fē actus uolēdi alias nō eēt libera cō
cedo qđ uoluntas ē causa effectia sui ac
tus et receptiua eiusdē nō tñ fm iō sūt
aliud et aliud. Cuius gza ē adūtēdm
qđ sicut oz dare iclctū agētē qđ sit rō a
gēdi respectu actus iclctū et iclctū
possibile qđ sit rō receptia eiusdē actus
ita oz dare tenecessitate uolūtātē agē
tē qđ sit rō agēdi respectu actus uolēdi
et uolūtātē passiua que sit rō receptia
tal' actus z ne h niteat extraneū pōt p
bari prōem illā p qđ pbat pbs qđ sit da
re iclctū agētē arguit ē sic pbs. In
omī nō iqua ē dare unū qđ ē omnia fie
ri ē dare unū qđ ē omnia facere. s i nā

tura intellectuali ē dare unū qđ ē om
nia fieri s. iclctum possibile qđ pōtom
nē rōem aut actū iclctū recipere g
erit unū dare iclctū gerit omnia facere p
istā rōnem nichl addito nichl remoto
pōt pbari qđ ē dare uolūtātē agētē
accipiat ē eadē. a. et iferat minor s in
nā uolūta ē dare unum quod ē omnia
fieri. s. uolūtātē que pōt omnē actum
uolēdi recipere g oz dare unā uolūtātē
agētē que pōt omnia facere. Est
tñ adūtēdm qđ nō pōt uolūtās agens
ad illustrādū ul' illuminādū obiectum
uolūtātis h ē sufficiēt fit p ipsum iclctū
s pōt uolūtās agēs i aīa nā ut
licet rō agēdi respectu actus uolēdi
iclctus agēs ē rō agēdi respectu
actus iclctū et h rō dāte patebit
i 3. hūl. ad fm dicit imediate i se
quēti articulo et h rō pncipali. De
cū d' articulo qōis. Restat uolūtātē
ul' sōm habeat aliqđ cām effectiua sup
suas pphas passiones qā h tēgebat fm
argumētū. Opio henrici quobz tenē
qđe qnta. Ad h dicit aliq doctores
qđ sōm uere z ppe ē pncipiū originans
siue cā effectia sue passiōis quod pōt p
bari ex dictis eoz tēplr. s sit iōpossibile
ē qđ sōm et sua pphetas eque imediate
oriāt agenerātē alias nullo mō sōz pre
ceteret suam pphā passiōē. cābunt g or
die quodā itaq unū pduat alio medi
ate aut g sōm pducerēt mediate pas
siōne ppha aut ecōūso. p non pōt dari
qā tñ pphetas preceteret illud cuius ē
pphetas quod ē iōpossibile reliqđ g fm
s. q pphetas pduat mediate sōz et p

cōsequēs eē^a sibi erit imediata cā pduc
tia sue ppe passionis. sō si sōm non
eēt principiū originās siue causa effec
tia sue ppe passionis. sequerēt q ppa
passio nō tenecessitate cōsequeret sū
sōm dñs ē cōtra totā p̄biam q̄ dñā p
bat. qā illud quod ē tñ susceptiuum
alicuius accidētis nō ipōit necessitatē
illi accidētī qō p̄z tēnigroie z albedi
ne z alia comūib que solū respiciūt s̄
iectam ut receptiuū eoz. si q̄ ppa pas
sio nullo mō cāret abso effectie tantū
reipiceret ipsam ut receptiuū z p dñs
nō iequeret ipsum tenecessitate qō ē in
oueniēs. Et si dicat̄ adistā rōem q̄
sōm nō ipōit necessitatē eēndi ppe pas
sionē s̄ gñs siml' u^o q̄ pducēdo argui
t̄ cōtra h̄ et nō q̄ solutō h̄ nō dat̄ suffici
ēter qā si sōm nullā necessitatē ipōit
passionē id q̄^v ē tēse nō h̄z necessariam
h̄itadinē ad ipsam nō repugnat ei esse
siue p̄pria passione. nā si nō pōt esse sōm
siue p̄pria passione eoz generās semp
generat u^o q̄ h̄ p̄copaēs ad s̄z nō esse
p accidēs nō q̄ haberet p̄se sōm neces
sariā h̄itudinem ad p̄pria passionē qō ē
icōueniēs. Tertio si sōm nullā cālica
tē effectiua haberet supra suas p̄pas
passiones sequerēt q̄ ppe qualitates nō
possent agere ut istrumētū formaz
s̄baliū dñs ē flm q̄ falsitas cōsequētis
nota ē tēse. nā cū dēe qualitates agāt
ut istrumētum formaliū formaz z s̄
s̄tārialiū necētio agūt ut istrumētū for
maz s̄baliū nā tal' actio nō cōpetit nō cō
uenit tēseipsis q̄litateb dñā pbat qā nō
pōt dici q̄ dēe q̄litateb agāt ut istrum

cū formaliū for maz s̄baliū nō sint ab
eis effectie ul' recipiāt ab eis aliq̄ uerū
tē nō pōt dici q̄ recipiāt ab eis aliq̄ uerū
tē distinctam realit̄ ab ipsis si q̄ nō cau
sabit̄ aliquo mō ab ipsa effectie nō uā
aliqua causa quare agant ut istrumen
tū eaz. In pbatō opionis henrici.

Hec opio nō uā michi totalit̄ uera
Et id q̄tū ad istū articulū pono duas
cōclusiones. Cuius ḡza ē adūcēdo q̄ effi
ciēs siue originās pōt capi dupl'r uno
mō s̄ctē ul' p̄prie ut dicat̄ efficiēs si ef
fet originās illud solū qō directe agit
ul' facit eo mō quo faber ē cā efficiens
culcelli. alio mō capit̄ large z idēe per
modū cuiusdā conexionis z resultatōis
eo mō quo i ferius uelarat̄. Prima
cōclusio q̄ sōm nō pōt esse ppe z direc
te p̄cipiū originās sue p̄prie passōis

sa cōclusio q̄ sōm i directe p̄ modū
cuiusdā onexionis et resultatōis pōt
esse p̄cipiū originans sue passōis
Prima cōclusio probat̄ dupl'r p̄sich s̄
iectū p̄prie et directe eēt causa effectia
sue passōis sequerēt q̄ unū et idē z s̄
rō eēt actiuū z passiuū r^v eiusdē dñs
ē flm q̄ falsitas cōsequētis p̄z arti
culo p̄cedētī nā si unū et idē s̄m idē
eēt actiuūet passiuū respectu eiusdē unū
z rō s̄m idē respectu eiusdē eēt i actu z
ipō^a z fun daret respectus oppoitos z
icōpassibiles cuiusmōi s̄ respectus mo
uētis z mōti actiuū et passiuū qō ipossi
bile ē dñā p̄z nam iter sōm et p̄p̄am
passionē nō mediant̄ aliq̄ue p̄p̄etates
itaq̄ una illaz eēt rō agēti alia rō pa
tiēdi qā pari rōe peteret tēstis p̄ ofe

tatib; uel causarent ab ipso effectie aut
nō si nō eadē rōe standō eēt ip̄ma prope
tate z dicendō q̄ nō causabat effectiue
a s̄bo si sic ul̄ iter s̄bmet prop̄as passio
nes mediantē p̄ferat es l̄ n̄ si sic erit
processus ī infinitum. si n̄ ḡ iō s̄m q̄ iō
respectu eidē erit actiuum et passiuū
q̄ ē totalr̄ ip̄ossibile. Nec ualet si dica
t̄ ad istam rōem q̄ idē s̄m idē nō eēt
p̄p̄ actiuum et passiuū q̄ a rōe agēdi z
producedi dicta accidētia. ē forma rō
uero patiēdi materia. nam h̄ h̄ posset
aliquē colorē habere de q̄ritate que n̄
recipit ī m̄a mediāte forma s̄bali nul
lū t̄n colorē p̄t habere de accidētib; q̄
cōsecut̄ rē ex p̄te forme. talia ē accide
tia recipiūt mediāte forma s̄bali et p̄
ōis forma s̄bal r̄p̄ talia accidētia nō
solum erit rō agēdi imo rō recipiēdi
nūc aut ita ē q̄ p̄p̄a passio cōseq̄t s̄m
rōe forme oriē ē ex p̄ncipis sp̄ci. sp̄s
aut̄ sumit̄ a forma et iō ī p̄posito. il
la solutō maḡ ē cōtra eos q̄ p̄eis.

Secundo ad p̄ncipale sic. si s̄m eēt
p̄ncipiū effectiuū sue p̄p̄e passiōis seq̄
ret̄ q̄ forma s̄bal eēt immediatū p̄ncipi
um sue opatiōis oīs ē s̄m ḡ falsitas
cōsequētis p̄bata ē ī p̄ articulo z q̄ōis
istius si cōsequētia p̄bat ul̄ s̄m pou
erit suā p̄p̄a passiōē immediāte ul̄ medi
āte aliq̄ alia p̄ferate si immediāte habe
t̄ p̄positū si mediāte q̄dā alia p̄ferate
queret̄ de illa uel sic alio p̄ducta effec
tie ul̄ nō si sic queret̄ sic p̄us et erit p̄
cessus ī infinitū. si nō pari rōe erat stan
dō ī primis ul̄ dicēdō q̄ s̄m ē tā effectia
sue passiōis. Nec ualet si dicat̄ q̄ istā

rōem ego solui ī illa q̄ōe. s. utrū potē
tie aie differat realr̄ ab aia ibi nāq̄ iso
lutō ep̄mi argumētū ad p̄ncipale dixi
q̄ nō erat simile de accidētib; p̄manētibus
z fluxibilib; z iō supposito q̄ foza
s̄bal sit immediatū p̄ncipiū accidētis p̄
manētis ut puta q̄ aia eēt p̄ncipiū
suar̄ potētiaz n̄ tam p̄p̄ h̄ sequebat̄
q̄ eēt immediatū p̄ncipiū sue opatiōis
sue alicui accidētis nō p̄manētis ex q̄
lus nō uel seq̄ aliq̄d̄ in dōuēiens q̄ aia
sit immediatū p̄ncipiū suar̄ potētiaz
z forma s̄bal sit immediatū p̄ncipiū
sue actiōis r̄p̄ accidētis p̄manētis. nā
h̄ ista ūba dixeri nō dixi asserēdo aia
eēt p̄ncipiū effectiuū p̄p̄e z directe su
ar̄ potētiaz s̄ dixi si itaq̄ supposito
q̄ ita eēt non eēt simile de potētis et
actibus siue accidētib; nō p̄manētibus
p̄p̄ tam ibi dō assignatā. bene t̄n uolo a
nimā immediāte aliquo mō eēt p̄ncipiū
suar̄ potētiaz quo mō non ē p̄n̄ ac
ta n̄ accidētis fluxibilium ut statim ap
parebit ī p̄bado s̄am cōclusiōem et iō
ista dēa nō tollunt rōem p̄dicam imo
si bene inspiciant fortificant ipsam p̄p̄
p̄ma conclusio. Sed p̄p̄ declaratōez
s̄e conclusiōis ē aduertēdō q̄ sicut nō
solum illud p̄ quod s̄m subē forme
sicut p̄ q̄ritatē subē aliq̄d̄ figure d̄z
p̄n̄ passiuum ul̄ passiuē se habere ad
formā illā imo t̄ illud p̄ q̄d̄ disposit̄
tale p̄n̄ passiuum ad recipiēdum talē
formā oī passiuē se habere ad illā for
mā uerbi gr̄a mollities cere q̄a dispo
it̄ ceram ad recipiēdum figurā sigilli
h̄ non sit illud ī qua recipitur figura

27
figilli i rōe recipiēdi q̄a p̄pe loquē oō
rō recipiēdi figurā signū ē p̄ritas ali
tū mō q̄a dispoit s̄m d̄z esse rō recipi
ē. si figuram z d̄z se habere passivae ref
pecta figure sic suō mō nō solū d̄z p̄ns
originis z effectiū illō q̄b. p̄pe et p̄n
e p̄r agit et efficit imo q̄ p̄t dici p̄n
originis sine effectia causa illō q̄b q̄
d̄a ordie z q̄d̄a necētia cōnexionē p̄ducit
ad. si aliquō totū cōtinuū moueat amo
tore extraneo cōstat q̄ totus motus z
quē ps eius ē ab extrinseco motore q̄
totū cōtinuū mouet z a solo illo est to
tus motus sic a comūcitate esse effectie
toti motui l' mobili mediāte motu q̄a
tū quodā ordie nō ūcus motoris p̄ p̄
us attingit p̄tē motus q̄ ē ipse mobilis
maḡ s̄ p̄p̄qua et illa mediāte attingit
p̄tes motas que s̄t i remotib' p̄tib' mo
bil' p̄t dici q̄ motus remotioris p̄tis
q̄d̄a cōnexionē z cōnam nālē originat̄
et efficit a motu p̄tis p̄p̄ioris sicut si
figat clauus i aliquo corpe et aliq̄s nō
posset illa corpe trahere h̄ p̄ clauū ip
sum capiē oōls ipse solus eēt q̄ effecti
ue cōmunicaret motū toti mobili. tū
large et idirecte s̄m reductōem q̄d̄a
aōgenē cāe efficiētis motus aliaz p̄tū
post clauum dicerēt originari a motu
clauū z clauū dicerēt p̄modū cuiusdam
cōnexionis trahere corpus. ita suo mō
imaginor de s̄bo et p̄p̄a passione. cum ē
ex s̄bo z p̄p̄a passiōe fiat unū p̄ se i s̄o
mō dicēdi p̄se una ps puta s̄m p̄p̄rie
et sic loquēdo de cā efficiēte nō ē causa
alterius p̄tis imo generās ul' cāns. si a

solo deo sit ē causa efficiēs p̄pe utraque
partis et t̄t̄ p̄t tū dici una s̄m q̄d̄a
reductōem ad genē cā efficiētis origina
ri ul' erūpe ab alia i q̄m tū ūcus agētis
nō attingit p̄tē posteriori ē puta passio
nē h̄ mediāte p̄ori. s̄bo p̄ cōnexionē cō
nālē ipsorū sicut dēm ē a motu prioris
p̄tis mobil' respectu p̄tis posterioris et
motu telano i v corpis q̄b t̄bit clauo
mediāte nanq̄ ē generās p̄tē efficiere
passionē h̄ eā attingere effectie h̄ p̄t at
tingēdo s̄b' post̄ quodā ordie efficiētia
generantis attingit p̄p̄riū passionē. Ito
q̄ mō itelligēdo priās cōclusiōem. a q̄
s̄m idirecte p̄modū cuiusdā cōnexionis
et resultatōis p̄t dici p̄ns originans
sue causa effectia sue passionis. Pro
bo q̄ cupl'r p̄ sic. i. habētib' ordie p̄ori
tatis et posterioritatis sic q̄ posterioris
nō p̄t nālē dici attingi ab aliquo effec
tie h̄ priore mediāte prius p̄t dici in
directe p̄modū cuiusdā cōnexionis priās
originans posterioris s̄ s̄m et sua p̄p̄ri
etas h̄nt talē ordiem naturalē adinu
tē q̄ p̄p̄ria passio nō p̄t attingi effec
tie ab aliquo agēte q̄. a. et. b. huius pa
tēt q̄. s̄o sic. si s̄m nullā causalitatē
haberet supra suas p̄p̄etates sequeret̄
q̄ n̄ plus de p̄tēret q̄ q̄ cūq̄ aliud ac
ciēs comune cōns ē s̄m q̄ p̄d̄ sequē
tia q̄a solū t̄p̄tēret ab ipso m̄at̄ et
s̄bue sicut aliqua accidētia adiuuandū
q̄ id̄ icōneiens ōz diceret q̄ s̄m ē ali
quo mō p̄ns originās sue p̄p̄etatis.
s̄ nō ē p̄ns p̄p̄rie et directe sicut proba
ui ip̄ma cōclusiōe reliq̄ q̄ sit priās o
rigans idirecte p̄modū cuiusdā cōnexio
g. l.

nis eo modo quo dicitur est. et isto modo saluatur
comune dictum omnium doctorum et philosophorum
dicitur quod propter passiones sunt adiectis
non quod propter et directe sed directe per modum
cuiusdam connexionis et resultationis eodem
quo expositum est. sed autem dico quod si dubitati
ne et dabo aliam mentem cogitandi. Re
stat respectu ad rationes alterius opinionis
Ad primam cum dicitur quod impossibile est secundum et propter
passionem eque immediate carni agerentate
occedit et ex hoc non arguitur quod secundum sit causa ef
fectiva in sue propter passionis propter et scilicet lo
quendo. sed bene arguitur quod indirecte ut dictum
est de ordine motus per se per se mobilis
et motus posterioris per se mobilis. et de cla
uo respectu corporis quod est hic ipso media
te. Ad secundam cum dicitur quod propter passio non tenet
cessitate sequitur secundum nego. proprietates est de
necessitate sequitur secundum non quia secundum ipso
necessitate eandem passioni proprie sicut
causa efficiens. propter passionem sicut non est motus
prime per se mobilis necessaria tamen con
nexionem habet secundum cum propter passione sicut
habet per se motus diversarum partium eiusdem
mobilis. quia efficacia agentis extrinseci non
est nata attingere passionem non presuppo
sita attingentia sibi nec potest attingere secundum
nisi consequenter ordine non attingendo pas
sionem per tale unitatem quod propter sic habet et per
connexionem quod non habet aliquo accidentia
tamen ipso sibi consequitur quod propter passio de ne
cessitate secundum non quia propter et scilicet loquendo
sic causa effectiva ipsius sed quod est eius per se
originis per modum cuiusdam connexionis
Ad certum dico quod talis conexio sufficit
ad hoc non agat virtute alterius nec quod
quod non sit causa effectiva alterius propter et

scilicet et ideo rationes non conueniunt. Tertius ar
ticulus quodis principalis. Restat ergo videre
quod. et per se aie originem ab ipsa aia cui
gratia est aduicendum quod difficultas huius ar
ticuli dependet ex articulo precedenti ideo
quod ad istum articulum pono quatuor con
clusiones. Prima est quod potentie aie non
originem ab aia nec est effectie loquendo
prope et scilicet de ea. scilicet efficiere. Se
cunda est quod aia est prior originis suarum potestatum
indirec per modum cuiusdam connexionis et
resultationis. Tercia est quod potentie aie sunt
tine et uegetatie uere et proprie et direc
te causant effectie agerentate. Quar
ta est quod potentie aie intellective prope et direc
te producant a solo deo create effectie.
Prima conclusio probatur dupliciter sic nulla
proprietates naturalis prope et directe causat
effectie ab eo in quo recipit sibiue sed potest
tie aie sunt proprietates naturales aie et fun
dantur in ea sibiue gratia per ex articulo pre
cedenti minor per ex quod precedentem.

Secundo proprius et immedie effectus
fectus naturalis alicuius cause efficietis
debet assimilari sue cause. sed potentie ai
me non assimilantur eidem quod maior per quia
omne agens naturale intendit se assimila
re passum minor per quia potentie aie sunt
accidentia aia autem est spiritualis sibi quare.

Secunda conclusio probatur dupliciter sic
secundum est causa effectiva suarum proprietatum
indirecte et per modum cuiusdam connexionis
et consequenter naturalis sed potentie sunt pro
prietates conuales ipsius aie gratia
a et minor patet per ista dicta. Secun
do illud ad cuius esse sequitur ad necessi
tate est aliqua causa illius sed adesse aie

sequitur necessitate esse potentie & anima est
aliquo modo causa deorum potentiarum tunc ul
terius aut e causa proprie et directe
aut e causa indirecte per modum cuiusdam con
nexionis non per modum ut probatum est & se
modo minor huius nota est se maiore
qua causa est adveniens esse. Tertia
conclusio probat dupliciter per se potentie anime
sentientie aut causant effectum ab anima
in quarecipiuntur formatione aut agerente
educere animam sensitivam de potentia
sive non producit effectum ab anima pro
prie et directe ut probatum est in conclusionibus
precedentibus & reliquae quae causantur ab
ipso generante a se per se sufficienter divi
sione. Secundo generans dedit naturam
dat illa que secum habet nam & generans edu
cat anima sensitivam de potentia anime dat
ei naturam & dat illa que de necessitate
sentientie anime sensitivae. Sive potentie sive huius
tota ratio per se exterius. solum probat pri
mam animam. s. quod dicitur forma dat omnia
sive aut probat sic aut generans producit ef
fectum a se de potentia illa que necesse est con
sequi naturam aut non si sic habeo propositum
si non tunc ulterius aut dat virtutem illi nec
ad producendum illa accidentia aut non si non
tunc illa accidentia nullo modo producantur
si vero dat ei virtutem aut distinctam ab illa
forme vel nature vel non si non & per se vir
tutem non poterit producere illa natura ta
lia accidentia cum nulla substantia possit esse in
mediatum principium sue operationis ut dicitur
est supra si vero dat ei virtutem distinctam ab
sentientia sua tunc iterum sibi et propria passiones
mediabit ista proprietates accidentia quod est in
conveniens. et per se ratio per se petere illa vir

tute sicut de prima proprietate et sic esse
processus in infinitum reliquae & primam vir
tute & generans sicut est productiva talium acci
dentium. Quarta conclusio probat dupliciter
per se aut potentie anime intellective causant ab ipsa
anima aut agerente aut ab ipso se de potentia
non ab anima ut probatum est. non agerente quia
non ex se de se sua virtus ad causandum ta
les potentias & reliquae tertia. Secundo
quod potest produci virtute agerente naturalis potest
corrupti ab agente naturali. Sive potentie anime in
tellective non possunt corrupti ab agente natu
rali & non possunt ab eo effectum produci et
per se non producantur a solo se de a. et b. patet
de se & dicitur patet & predictae conclusiones

Dubia circa predicta. Tamen contra
ista concurrunt quedam dubia et specialiter
contra primam conclusionem et ipsius proba
tiones. Sive ad dubia que possunt oriri contra
conclusionem respondetur in precedenti articulo.
Sed contra rationes arguitur quod dupliciter
contra primam dupliciter. et contra secundam dupliciter contra
primam sic. Nulla proprietates causant effectum
ab eo in quo recipitur sive sive intelligere et
velle sive proprietates anime et fundantur mea
sive & non causantur ab anima effectum in
contrarium est superius probatum. Secundo
contra minore ubi dicitur quod potentie anime fun
dantur in anima sive sive ubi sive de potentia sen
sitiva que fundantur in organo corporali et
per consequens non sunt in essentia anime. tales est po
tentie non originantur ab anima per modum con
nexionis sicut tota compositio qua ut probatum est
superius in questione de extensione formarum non sunt
proprietates anime sive totius compositi & con
tra secundam probationem arguitur dupliciter per se
creatura est per se prius effectus immediatus

ipsius tui et tñ nō assimilāt ei sicq̄ sic
eiusdē rōis cū eo sicut arguit ista ratio
q̄ illa a^o ē flā que dicit q̄ proprius z in
mediatus effectus alicuius caē necō
similat illi cause. Sic scilicet ē causa
flōz inferiorz et tñ nō ē eiusdē rōis cū
illis q̄ illa maior ē flā atcedēs p̄ q̄
ista inferiora sūt effectus p̄ p̄ nales scilicet
z tñ certū ē q̄ nō sūt eiusdē rōis cum eo
nec assimilant ei s̄ mō s̄ q̄ maior habe
ret forte v̄tate in causis uniuocis s̄ i
equocis nullo mō u^z habere ueritatez
s̄ istis nō obstat h̄ dico q̄ rōes dicitur
in m̄a data. Solutō dubioz d̄ d̄a

Et iō h̄o ad obiecta. Ad primū
dico q̄ sicut sup̄ius dēm t̄i p̄b̄do potē
tias aīe esse realr distictas ab aīa actus
nō possunt dici p̄ se passīes aīega cōti
nue desinūt esse z p̄ oīs dici p̄ p̄tates
p̄ se loquēdo. nā p̄tates sūt p̄ se pas
siones ut hic loqm̄. a. q̄ illius rōis uā
ē. s. b. que assumit ē flā. intelligere nā
q̄ z uelle sūt p̄tates aīe q̄ p̄tates
isepabilr cōseq̄ s̄ mō rōis d̄cludit

Ad s̄m dico q̄ sicut sup̄ius uisum ē i
q̄e de extēsiōe formaz. al qua sūt ac
cidētia que secūt cōpositū rōe solū m̄e
quedā solū rōe forme. quedā rōe utul
q̄ et ut ibi dicebat illa accidētia que
secūt rē rōe utrius q̄ p̄tatis afficit quā
b̄ p̄tē et fundāt s̄biue intoto et iquā
p̄tē nūc aut̄ ita ē q̄ p̄tē organice secūt
ē cōpositū rōe utul q̄ p̄tatis ut ibi d̄e fu
it declaratū et p̄ncipalīus rōe aīe q̄ rōe
corpis. et iō sic fundāt s̄biue intoto q̄
z afficit et fundāt s̄biue iōb̄ p̄tē et
p̄ncipalīus fundantur in anima z i

ipsa fundantur radicaliter et t̄o ta
les potentie dicūt p̄ncipalīus origina
ri ab aīa q̄ aroto cōposito. q̄ nō pos
sent dici originari cōposito s̄ nō ita
p̄prie. Ad tertū z quartū dico q̄ si
bene inspiciāt cōtrouersie posite i illam
obiectōes nō h̄nt hic locū p̄. nō. nā quā
uis creatura sit effectus p̄p̄us z imedi
atus tui nō tñ nā. nā nā. nā. p̄ductus. p̄du
ctū ē actō sup̄nā. ut uenibilo ad q̄
attigere non ualeat aliq̄ actio natural̄

Secūda obiectō aut̄ nō dicit nā quā
uis sol p̄ducit aliquos effectus q̄ nō sūt
eiusdē rōis ul̄ quēcūq̄ causa equoca q̄
immediate q̄ nulla s̄ba ut sup̄ ē. p̄batū
cōpetit esse imediatū p̄ncipū sue actio
nis p̄ducit q̄ solūos effectus median
te calore suo z luce que distigūt realr
abeo sicut potētie aīe ab aīa. Et iō iste
rōes nō destruūt rōes p̄mas p̄ncipales
p̄ q̄ qd̄ michi u^z dicit q̄ tū adu^z ar
ticulū z q̄ ad q̄dem totū. ad rōnes
p̄ncipales p̄ q̄ qd̄ dicit p̄a dicta in
primo z secundo articulo.

¶ S̄as sit susceptiuus sp̄ez si
ne m̄aet n̄z q̄ n̄ sp̄es rez s̄ibili
ū h̄ maere uer̄ esse reale q̄ sensus nō
ē susceptiuus sp̄ez sine m̄a cōsequen^a
nota u^z p̄tāto q̄ t̄c̄ o^z passū sine
p̄tē recipit sp̄es sine m̄a q̄ n̄ recipit ea
s̄ illo mō essendi reali s̄ quo erāt in
suo s̄bo q̄ p̄ oppositū q̄ sp̄es recipit
s̄ esse reali q̄ habebat i s̄bo nō o^z reci
pi sine m̄a. s̄ si sp̄es rez sensibiliū h̄nt
iaere uerū esse reale recipient i sensu s̄
esse reali q̄ habebant i s̄bo nō q̄ reci
piēt sine m̄ p̄ q̄ cōsequētia aīe p̄bat

sic illud qd̄ habet esse immediato omni
 op̄atōe intellectus cōscripta habet ideo ne
 esse reale s̄ spēs rez̄ s̄ibilitū h̄nt esse
 immediato omni op̄atōe intellectus circum
 scripta ḡ a^o p̄ p̄p̄m s̄ mechaphisi
 ce q̄ diuidit ens in reale z̄ rōis et uocat
 ens reale q̄ d̄nō habet esse ar̄de minor
 p̄z̄ esse ḡ. **P**si sensus eēt susceptiuas
 spēs sine m̄a spēs recepta in sensu aut
 causaret effectiue ab obiecto ul̄ in ipso
 sensu s̄ p̄z̄ p̄sufficiētē diuisionē nō pō
 test dici q̄ ciret ab obiecto q̄a semper
 agēs ē prestantius et nobil̄ patiente
 et d̄z̄ 3° huius s̄m ad ē nobil̄ius sen
 su q̄a sensibile ē maḡ m̄ale s̄as maḡ
 im̄al̄ z̄ spirital̄ et omne tale ē nobili
 us. nō ḡ pōt dici species i sensu effec
 tiue ab obiecto cārī n̄ pōt dici effectiue
 cārī al̄s. q̄a sensus s̄m p̄m z̄e huius
 ē pure passiuus z̄ p̄ d̄ns nō ē dare sen
 sum aliquē agētē q̄ sit causa effectiua
 huiusmōi spēs. nō ḡ pōt dici spēs ab
 aliquo cārī et p̄ d̄ns sensus n̄ ē suscepti
 uas taliū spēs sine m̄. In oppositū
 ē p̄s illa. **R**o i ista q̄ōne tā s̄t uidēda
Primū ē ul̄ spēs siue itēōes rerū
 sensibiliū habeāt imēo esse reale ul̄ t̄m
 itēōnale. q̄z h̄ tāgit p̄mū argumētū
Secūdo ul̄ sit dare aliquē sensum
 agētē q̄ habeat ūtūre aliq̄ effectū r̄
 taliū spēs et h̄ tāgit s̄m argumētum
Tertiū q̄ q̄rit qd̄ p̄ncipal̄. **P**rimū
 articūl̄. Quātū ad primū ordine h̄
 p̄cecedē. q̄a p̄ponet quedā op̄io cūmō
 tiuis suis que directe oppoīē cōclūsiōi
 doctoris n̄i. **S**ecūdo declarabit̄ o
 pio doctoris n̄i et siml̄ cū h̄ ipugnabi

tar op̄io ei cōtraria. **T**ertio et ultio
 soluet̄ rōes alterius op̄ionis. **O**p̄io
 h̄erui s̄o sentētiāz̄ distinctōe t̄tima
 q̄nta. **E**st ḡ que d̄a op̄io que ponit p̄
 ordiem duā cōclūsiōes. prima ē q̄ lum
 iaere h̄z̄ uer̄ esse reale z̄ rō intelligē
 ē de specie coloris et cuiuslibet alterius
 sensibilis immediato. **S**ecūda ē q̄ impos
 sibile ē duo lumina siue due itēōes
 solo numero differētes esse i eodē s̄bo
 siue i eadē p̄te aeris. **I**ste autē doctor
 iponēdo istas cōclūsiōes h̄odie p̄cedit
 q̄z̄ p̄ arguit cōt̄ se. et s̄o p̄bat cōclūsiōes
 suas. tertio soluit rōes contra se f̄tas.
Arguit ḡ p̄ sic. **I**mpossibile ē plures
 formas s̄bales solo numero differētes
 esse siml̄ i eodē s̄bo s̄ p̄la lumina s̄t i ea
 dē p̄te aeris siue mediū ḡ a^o nota ē de
 semior. p̄bat p̄ si ponat quedā tabula
 p̄forata et ponat̄ duo lumina siue z̄
 cātele ex utraq̄ p̄te foratōis illa lumi
 na p̄iciēt radios suos ultra foram̄ z̄ in
 ipso foramine siml̄ cōcurrēt et p̄ d̄ns
 uer̄ q̄ i foramine siml̄ duo lumina solo nu
 mero d̄za. **S**ecūdo h̄ rō p̄bat exp̄ie
 tia si ponat̄ uirga ul̄ baculū iter duo
 lumina stati facie untram ex utraq̄
 latere h̄ autē n̄ eēt h̄ ex utraq̄ p̄te p̄uare
 lum̄ unius luminaris et dimitteret lu
 men alteris luminari s̄ ḡ. **T**ertio h̄ rō
 appet̄ d̄itē tōnibz̄ coloris q̄ q̄s ad h̄ s̄
 eiusdē rōis cū lumine. n̄a cū p̄tē mediū
 adiūsis uer̄tāt distincta alba ita q̄ illū
 qd̄ uer̄ ab uno n̄ uer̄ ab alioz̄ q̄ imedia
 to sint diūse itēōes albi. aliq̄n si nō
 eēt h̄ una illa duceret̄ q̄nēls uidētē ico
 gnitōem utiq̄z albi qd̄ ē cōt̄ sup̄portū

Secundo ad principale arguitur sic vel
la forma real multiplicat in instanti s
lumē multiplicat in instanti g. Ter
tio sic omnis forma real pot manere
absente suo agente s lum n manet ab
sente suo agente g n e forma real. hoc e
facto declarat iste doctor itē dōem siue
positōem suā dicens q esse itē dōale pōr
capi duplir unomō put distiguit cōtra
ens reale sic q e tm ens rōis sic e vīūsa
litas ul aliud tale. Et sic impossibile est
lumē esse tale ēsitē dōale qa aliqē tūta
tē habet ire extra aīam Alio mō pōr
capi intētionale illud qd e representati
nū alterius sic si imago hercul diceret
itē dō e s itē dō sic tēa. hz neq ens re
ale exns i gñe tēterminato ut pbabit
stati et isto mō lumen dō habere esse
itētionale i ipso medio vere et ppe et
habere esse reale i eo. Probat g al
sumptū. s. q lumē z qd s aliud qd sic
hz esse itē dōale habeat tāta entitatē
q sic i aliquo gñe tēterminato qa s re
gat ab aliq b h aut sic pbat p h s o me
tha^{ce} vidit ens reale qd cōditōis ent
rōis i. x. predicamēta. s lumē nō p tūz
ad id ens qd tm ens rōis qa ut dēmē
pōnt aliqd extra aīam g lum p tūnet
ad ens qd didit i. x. predicamēta s ero
qd diuit i. x. predicamēta dōit in ea
sufficiēt. itaq s b ente reali impossibile ē
dare aliqd ēs qd n sic i aliquo predica
mēto. aliogn dō illa eēt i sufficēs qa
impossibile ē aliqd contineri s aliquo co
muni gn cōtineat s aliquo mī broz p
sum didētū si sufficēter didat ut im
possibile ē dare al qd n sic rōale ul in

rōale oz g dicere q lumē sic in aliquo
predicamēto. Et si dicat ad istā rōē
q lumē ē i predicamēto p reductōem
sicut pūctus ul vītas Et id n oz q sic
ens reale qd simplir ē i predicamento
arguit cōtra s duplir. s pbat q lumen
pse z nō p reductōem ē i predicamēto

Secundo ostendit q posito q habere et
se i predicamēto p reductōem adhuc tm
habeat verū. esse reale. p mō pbat sic
illud cui cōuenit rō gñis generalissimē
pse z directe i predicamēto s lumen o
uenit rō gñis gñalissimū g b. p. z se
qa ē q litas. a. p. qa illud dō esse i pre
dicamēto sicut spēs predicamēti cui s
uenit rō gñis gñalissimū minor qa q l
tas ē forma s m q q uales esse dicim s
s m lumē aer dō lucis z illuminatus
g erit pse ignē qualitatis z mista spe

Secundo pbat s m sic i dō qd ē in pre
dicamēto sicut pncipiū rei existētis in
predicamēto habet simplir esse rea
le s lumē si habet esse i predicamēto p
reductōem sicut pūctus l unitas habz
esse i predicamēto sicut pncipiū rei exi
stētis g. a. p. qa mā et forma. pūctus
z vītas que isto mō s i predicamento
hnt neq esse reale minor ē nota de se g
p. 19. pma conclusio videt q lum in me
dio habet vīam esse reale z quod dēmē
velumine intelligēdū ē de sōbz colorz
in me^o que q^o ad h s eīsdē rōis cū lu
mine. De ite pbat s a cōclūio videt q
impossibile sit duo lumina numero dō a
esse in eadē pte aeris siue duo inten
tōes Et arguit sicut se habet accēs ad
esse s b. ita unitas z pluralitas acciden

tis se habet ad unitatē z pluralitatem
 sibi s̄ esse cuiuscūq; accidētis repētab
 esse sibi q̄a accidētia n̄ s̄ etiā n̄ q̄a etiā
 s̄ unitas z pluralitas accidētis cuius
 cūq; repētet ab unitate z pluralitate
 sibi cū igr̄ lumē z introductōes sint ac
 cidētia unitas z pluralitas ipsoz sum
 meū ab unitate z pluralitate sibi id est
 mediū igr̄ n̄ poterūt duo lumina solo
 numero d̄za siue due introductōes ef
 se in eadem pte aeris Et cōfirmat ista
 rō spēat̄ telumine z d̄t̄nōib; huius
 mōi qz p̄ co magz repētet accēs a s̄bo
 tanto min̄ pōt habere pluralitatem n̄
 a pluralitate sibi s̄ lumen z iste introduc
 tōnes magz repētent alio cū habant
 ēt̄tatē reb̄t̄simā s̄ minime possunt
 plurificari i eodē s̄bo. Nec uā ualere
 si dicat̄ ad istā rōem q̄ lum̄ z huiusmōi i
 ntroductōes h̄nt pluralitatē ab agēte si
 ue ab obiecto q̄a ab eo d̄ repēdēt iesse et
 ifieri q̄a cōstat q̄ omnis forma quecūq;
 sit i aliquo s̄bo repētet siue z s̄st̄t̄ie
 alio i quo ē z tū semp̄ repētet ab aliq;
 cū effectia cōsuāte quecūq; sit illa. eadē
 s̄ rōe qua tales forme possent plurifi
 cari i eodē s̄bo p̄ uilitatē agētū s̄fuan
 tū possent z quecūq; alie forme adu
 sis agētib; cū plurificari i eodē s̄bo
 qd̄ p̄z euidēt s̄m. due ē albedies a quo
 cūq; ut q̄b̄cūq; causarēt esse siml̄ i eo
 d̄ s̄bo ē omnino ipossibile. p̄z igr̄ secū
 da conclusio. Conclūsiōib; sic p̄b̄atis
 respōdet iste doctor rōib; quas cōtra se
 adduxit. Ad p̄mū cū d̄z q̄ ipossibile
 ē p̄les formas reales esse i eodē s̄bo di
 so q̄. b. ē totat̄ flā ut p̄z ex secūda cō

clūsiōe. Et ad p̄b̄ōes respōdet. Ad pri
 mā d̄cēd̄ q̄ i^a lumina n̄ faciūt duo lūia
 i i^o foraminē tabule. s̄ unū tū lic̄ due
 albedies n̄ causant̄ i medio. z spēs sed
 unā tātū ut i ferius patebit. Ad s̄m
 cōcedit̄ q̄ bacul^o positus i medio facit
 duas umbras unā ex una pte et aliā ex
 alia. n̄ qd̄ p̄ s̄ existētib; duab; lumina
 rib; i toto medio asserit̄ q̄ unū lumē sit
 ex una pte z aliud ex alia ut imaginat̄
 i^a rō s̄ q̄a ex utiq; pte ut p̄us dat lum̄
 magz extēsum facit i^e bacul^o q̄ sit lum̄
 magz remissum. ad tertū uō d̄z q̄ i^a
 rō p̄cedit̄ ex flā imaginatōe. imaginat̄
 ē q̄ color causet̄ q̄ dā i^o ductōem i me
 dio z n̄c̄ plus faciat̄ z ista i^o ductio
 sic causata sit prim^o agēs qd̄ p̄ncipali
 ter mouet̄ ocl̄. s̄ autē ē s̄m imo color
 ē q̄ mouet̄ totū q̄qd̄ ei s̄m rectā lineā
 oppoīt. s̄ se extēdit̄ sua ūtus. ita et
 aer z ocul^o z totūq; ei d̄irecte oppoīt
 respicit̄ ipsam colorem et unum mo
 bile. unde color ē qui totū mediū una
 cū ocl̄o imutat z q̄a tal̄ imutatō sit s̄
 rectā lineā iō color n̄ imutat̄ aduicē d̄
 n̄ illū ocl̄m q̄ ei oppoīt s̄m rectā lineā
 z q̄a unū albū oppoīt̄ uni ocl̄o z ad a
 lu iō existētē eodē medio unū ocl̄s uirēt
 unū albū z alius ocl̄s uirēt ad albū n̄
 p̄ diūsas i^o ductōes existētes i eodē
 medio. s̄ p̄ s̄ q̄ unū ocl̄s oppoīt̄ s̄ rectā
 lineā uni albo et alius alū. Et iō unus
 ocl̄s mouet̄ ab uno albo z alius ab alio
 ad s̄m rōem d̄z q̄ a^o ē flā qz s̄ p̄ h̄z
 i celsū z s̄uato tota aqua pōt calefieri
 itaq; n̄ u^a p̄s a n̄e a^o s̄ min̄ icē s̄u prece
 dit̄ magis icē s̄m unū ad h̄z q̄ foza habe

at esse reale ul' in'ionale n̄ referē n̄ h̄
at i' instāti ul' intēpe adtertū dūcoq
tā 1ª foza que manet i' absentia agētis
q̄ 1ª que nō manet possunt esse reales
alio qn̄ celū nō possēt manere nisi cēf
uāte suo agēte immediato q̄ ē tūc eēt
ens itētoale quod nullus diceret figu
ra q̄ q̄ causat sigillū i' aqua ē ita real'
et ens reale sicut figura q̄ causat icera
et tñ una n̄ manet ad absentia agētis
et a² manet unte si manere ul' nō ma
nere nubi facit ad ppositū h̄ ē igitur
opio huius doctoris cū suis motuis

Opio egidu quo ad istū articulū p̄
me qōis. Restat q̄ fo declarare q̄tū
ad istū articulū opionē doctoris n̄i e
gidu sic eā itelligo. Cui' gza ē adū
tenō q̄ esse itētoale pōt itelligi dup'
uno mō sicut dicebat i' opione predā
put distiguit' simplr' dē esse reale Et
sic dicūt habere esse itētoale illa que
solū h̄nt esse p opādem itētus ut ge
n̄ z spēs et niuersalr' itētoes loice. Et
isto mō lum̄ et spēs colorū i' medio nō
sūt huius ut p̄ dē. alio mō dē habere
aliquid esse itētoale q̄ habet debile esse
reale neq̄ q̄ nō om̄e qd̄ h̄ debile esse
reale dē habere itētoale. Id̄ t̄co ul
terius ē adūtenō q̄ aliquid habere esse
reale debile pōt itelligi duplr'. uno mō
q̄ n̄ habet totū esse suū siml' siue p̄ ma
nēs s̄ i' quadā successione sicut motus
ul' tps que sic h̄nt esse reale debile n̄ di
cunt habere esse itētoale et supposito
p̄ h̄ q̄ dicerēt habere aliquo mō esse
itētoale lum̄ tñ et spēs coloris in me
dio n̄ dicūt h̄ mō habere esse itētoale

q̄ esse ipsoz ē totū siml' tñ cōsistunt i'
tētoe alio mō dicūt habere aliq̄ debile
esse reale q̄ suū esse cōsistit icōpatōne
ad a^o et h̄ mō dicūt relatōnes habere
re ul' esse reale imo s̄m p̄m relatō i
ter a² predicamēta minime habet re ē
ritate s̄ n̄ que sic re ul' h̄nt esse reale
dicūt p̄ habere esse itētoale. z ulter'
suppositoq̄ relatōes dicerēt habere eē
itētoale. lum̄ tñ z spēs colorū i' medio
siue iaere n̄ dicerēt p̄ h̄ habere esse in
tētoale q̄ q̄uis spēs i' medio existētes
ducāt icognitōem suoz obiectoz z re
presentēt ipsa fozalr'. suū esse tñ foza
lr' et it̄nsecē nō cōsistit i' aliud se habe
re q̄ n̄ sūt i' predicamēto relatōis p̄ se

Tertio mō dicunt habere aliqua d̄
ul' eē reale qz ad sui existētiā requirūt
presentiā sue cause p̄xime z imediate
s̄ q̄ nō omnia que ad sui existētiā re
quirūt presentiā sue cāe p̄xime et ime
diate dicūt habere esse itētoale ē adh̄
ulterius notandū q̄ causa ut a^o p̄fēs
spectat pōt capi duplr'. ē ē que dā n̄al.
que dā sup̄n̄al. ille ē que ad sui existen
tiā requirūt cause sup̄n̄al' presentiā. q̄ si
sit p̄xima et imediata non dicunt p̄
h̄ habere eē itētoale alias celū et itel
ligere z om̄s creature a^o p̄ luete in
mediate dicerēt habere eē itētoaleq̄ ē
euidēt flz. Illa autē que ad sui existe
tiā requirūt presentiā sue cāe n̄al' p̄xi
me z imediate adh̄ sūt iduolui gñe. q̄
dā ē sic requirūt presentiā sue cause n̄l'
p̄xime et imediate q̄ nō desinūt arōe
p̄pē spēi n̄ sūt p̄fēs illud quo anima tē
dit icognitōem illius cause z que sic ad

sui existētiā requirūt presentia sue cau-
 se nāc n̄ dicūt habere esse itētoale imo
 habēt ūm esse reale z h̄ mō lum̄ lune z
 lum̄ stellaz dicūt z precise requirūt lum̄
 sol' illuminātis. null' tñ pp̄ h̄ diceret
 q' luna z stelle haberēt esse itētoale n̄
 lum̄ iēis existēs aliquo ūo s̄ h̄ntia ita
 debile esse reale q' nō solū ad sui existē-
 tiā requirūt presentia sue caē naturalis
 p̄xime z imediate imo una cū h̄ defici-
 unt ap̄fectōe p̄p̄e sp̄i z p̄p̄e loquēdo s̄t
 illud quo aīa tēdit incognitōem alteri
 et que sic h̄nt debile esse reale dicūt ha-
 bere esse itētoale q' deficiūt arōe p̄p̄e
 sp̄i n̄ s̄t p̄p̄e z directe ip̄dicamēto n̄
 s̄t ulterius p̄ncipiū alicuius rei existē-
 tis i predicamēto p̄ se. s̄ tñ illud quo
 aīa tēdit in ad z id n̄ dicūt habere esse
 reale s̄ itētoale cui tñ alludit exposi-
 tio uocabuli. Inētoale ē dā quo in
 ad tenōt et isto mō lum̄ z sp̄s colo-
 rz imedio dicūt habere eē itētoale req-
 rūt nāq' ad sui existēz sue cause nāc p̄xi-
 me z imediate p̄n̄. dep̄ctet ē sp̄s in
 medio ab obiecto z q̄t n̄ accessē z q̄ tam
 ad fieri sicq' nullomō h̄nt eē n̄ ad pre-
 sentiā obiecti. deficiūt t̄ arōe z p̄fectio-
 ne p̄p̄e sp̄i nullus ē diceretq' albedo
 s̄m sūū esse q' h̄z isbo z s̄m eē q' h̄z
 imedio s̄nt directe z p̄p̄e z p̄p̄e eiusdē
 sp̄i p̄ ip̄fectū esse taliū sp̄ez n̄ uellet
 q's negare s̄m z rōem lum̄ t̄ z sp̄s
 colorz imedio rōe sui eē ip̄fecti n̄ ter-
 minant actū aīe s̄ p̄p̄e loquēdo s̄t illud
 quo aīa tenōt i obiectū. n̄ ē uā sp̄s colo-
 roz imedio s̄ mediate, sp̄e coloris uā
 ip̄semz color z t̄minat actū uisus n̄ lu-

mē i medio p̄p̄e dā t̄minare actum ui-
 sus s̄ mediante lumie potētia uisua
 ferē i obiectū h̄nt igit' lumē z sp̄s co-
 loris i medio eē itētoale z nō reale eo
 mō quo expositū ē et isto mō itelligēda
 s̄t ūba doctoris n̄r q̄n dicit lum̄ z spe-
 ties imedio habere eē it̄nōnale n̄ tñ p̄p̄
 h̄ntēdit negare ab istis it̄nōibz eētate
 aliqua reale extra aīam ut pōt patere
 ex dictis. Est tamē ultius at ūtēdū
 q' imp̄dictis it̄nōibz ē dare grad' nō
 ē om̄s itētoes h̄nt eē imedio eq' debile
 reale. Sed q'dā h̄nt magis forte que
 dā ūo mag' debile ut p̄z te se. Due
 cōclusiōes s̄m egidū de isto p̄ articulo
 q̄stōis. Huis igitur suppositis iusta
 vocatā doctoris n̄r pono duas cōclu-
 siones cōtrarias duabz cōclusiōibz al-
 ius opionis. Prima ē. s. q' huiusmo-
 di lumē z sp̄s coloris imedio nō ha-
 bēt eē reale s̄ itētoale. Secūda ē
 q' duo luminaria sine. z. sp̄es solo nu-
 mero differētes possunt eē in eadē p̄te
 aeris sine in uno et eodē s̄bo ita q' sp̄s
 imedio numerat' numeratōe obiecti
 et nō s̄bi. Prima cōclusio p̄bat q' du-
 pli' s̄ sic. omnis forma q' ad sui existētiā
 requirūt sue cause natural' p̄xime et im-
 mediate presentia et deficiūt ap̄fectōne
 p̄p̄e sp̄i habet esse itētoale et p̄p̄e
 loquēdo nō dā h̄z esse reale. s̄ lumē
 et sp̄s coloris imedio s̄t huius ḡ. a.
 et. b. patēt ex dictis. Secūdo id quo
 anima sic tēdit incognitōem alterius
 p̄p̄e loquendo et nō pōt actū aliquem
 terminare oā h̄z esse intentionale et
 non debet dici habere esse reale lumē et

spēs s̄ huius ḡ a² z minor ḡ patere
ex d̄cis. Tertio unū q̄ q̄ agēs intro
ducit forā i m̄a s̄m cōditōem z dis
p̄ s̄tōem m̄e. s̄ mediū n̄ ē dispositum
n̄ aptū natū recipere spēs colorū siue lu
m̄; s̄m modū eēndi realem quē h̄nt in
suis s̄bis ḡ huius spēs z lumē n̄ h̄nt i
medio eē reale a² h̄tius rōis p̄ per
p̄m s̄o huius. nō ē quēcūq̄ forma in
eroducit i q̄cūq̄ m̄am. s̄ determinata
forā i d̄terminatā z d̄positā m̄am. b
p̄bat nā p̄p̄a z p̄fecta dispō s̄bi ipsius
coloris ē h̄zē eē opatū z terminatū ne
p̄z illi^o tēstū z sensuato ubi d̄z q̄ color
ē extremitas p̄spici i corp̄e terminato
p̄p̄a aut z p̄fecta dispō s̄bi ipsius lucis
ē esse tēpressum un̄ nich̄ lucet nisi tēpre
ssum. Et iō stella z q̄s planeta lucēs
ē tēp̄ssior p̄s celi ul̄ sui orbis. medium
aut̄ siue aer nō ē corpus tēpressum nec
habet eē opatū siue terminatū. Et iō n̄
ē s̄m aptū natū siue dispositū ad reci
piēd̄ lumē siue spēs colorū s̄m suū esse
reale q̄d̄ h̄nt i suis p̄p̄is s̄bis. Quar
to si lumē et spēs colorū i medio haberēt
eē reale sequerēt q̄ s̄ibile positum su
pra s̄m faceret sensum. s̄ns ē s̄m ḡ
falsitas s̄sequētis p̄s s̄o huius. s̄ns p̄
bat q̄m spēs m̄l̄iplicat p̄ mediū usq̄
ad organum visus et recipiūt i oculo s̄z
q̄ s̄i medio. si igit̄ haberēt eē reale i me
dio sic i ipso sensibili eēnt i sensu et sen
sibile sup̄ s̄m faceret sensum. Se
cūda cōclusio p̄bat ḡ quadrupl̄. p̄ sic il
la s̄t eēntial̄ v̄iūsa quoz uno total̄
tēstructo remanet reliquū i suo eē cō
pleto. s̄ spēs duoz obiectoz i medio

ipso sic se h̄nt q̄ una eaz total̄ tēstru
cta altera remanet ul̄ remanere p̄t in
suo esse cōpleto ḡ. a. p̄z q̄ eius contra
dictoria euidēter implicat minor ḡ sa
tis euidēter ē clara nā si ocl̄s siml̄ ni
teret albū et nigrū ul̄ duo alba si alte
z istoz corrūpēt ul̄ remoueret. remo
uerēt siue corrūpēt spēs illius q̄ erat
i medio et t̄n̄ remaneret spēs alterius
i suo esse cōpleto q̄a ad huc visus alte
z istoz uideret et iudicaret sicut p̄us
Et cōfirmat̄ ista rō q̄a i speculo appo
sito duobz corp̄ibz apparēt v̄ne imagi
nes dist̄cte et si una corrūpat̄ altera
remanet ul̄ remanere p̄t q̄re s̄t istā
rōem i m̄a ista puto i solabile. Secū
do accipio duas spēs duoz sensibilitū
ne puta albi et nigri et peto aut ut q̄s
spēs remanet i medio s̄b suo esse dist̄cte
to et nulla corrūpēt aut ut q̄s corrūpi
t̄ et nulla remanet aut una corrūpitur
et alia remanet p̄z p̄sufficiētē diuisio
nē si tēp̄mū habēt p̄positū q̄a i medio
habēt esse dist̄cte si uero tēp̄ s̄m aut u
traque corrūpēt sic q̄ nulla remanet
i medio aut utraque corrūpēt et fiet u^a
spēs media p̄z ḡ p̄ locū a sufficiētē di
uisione si tēp̄mū tollit total̄ spe
ties amediato et p̄ns nich̄ uidebitur
q̄d̄ ē cōtra sensum si tēp̄ s̄m t̄nt illame
dia nō erunt eiusdē rōis cū extremis
sicut rubē nō ē eiusdē rōis t̄m albo
et nigro et sic nō faceret directe cogni
tōem albi et nigri. Si uero tēp̄ s̄m ut
tēz q̄a corrūpat̄ et altera remanet t̄nt
uidebit̄ illud sensibile cuius erat illa
spēs que corrūpēt q̄a nulla spēm

habet i medio cuius oppositū p̄ ad sen
 sum. nullo igit̄ mō due spēs in medio
 possant fieri una spēs numero. Ter
 tio si spēs diūsoꝝ sensibilū ime dia
 to eēnt una spēs numero. sequeret̄ q̄
 sensus ut puta uisus n̄ posset cognosce
 re diuersitatē graduū diūsaꝝ formaꝝ
 uisibiliū ut puta uisus n̄ posset cognos
 cere diūsitatē graduū diuersaꝝ forma
 ꝝ uicels maḡ albū z mīn̄ albū. oñs est
 flm̄ z contra sensum ḡ oñs p̄bat̄. una
 spēs numero n̄ h̄z graduū et ḡ dū saltē
 p̄ eodē tēpe ḡ si spēs ille diūsaꝝ sen
 sibiliū eēnt una spēs numero tūc uisus
 n̄ cognosceret diuersitatē formaꝝ si
 ue graduū eaz̄ ḡ. 4̄ ille forme que
 n̄ extēdunt extēsiōne mē nō numerā
 t̄ numeratōe sibi s̄lamē et spēs i medio
 nō extēdūt extēsiōe medū ḡ 3̄. a. no
 ta. b. p̄bat̄. Ille forme que n̄ educūt tē
 po¹ mē nō extēdūt extēsiōe mē h̄ p̄
 ex dēis t̄tert̄ia cōclūsiōe sup̄ius tē ex
 tēsiōne formaꝝ. 5̄ spēs i medio non e
 ducūt tēpo² mē q̄ qd̄ educūt tēpoten
 tia mē educūt p̄motū z transmutatōē
 h̄ aut̄ p̄pe loquēdo nō ē motus n̄ trās
 mutacō ḡ 3̄. p̄. igit̄ s̄a cōclūsiō. Et
 p̄ oñs cōclūsiōes alterius doct̄oris n̄
 esse ueras rōes ḡ quas adducit cōtra se
 nō s̄t solute. Et iō arguo cōtra solutō
 nes. p̄ma nāq̄z rō stat i uigore suo. nā
 .b. quā ipse negat est totalr̄ uera ut p̄
 ex ista s̄a cōclūsiōe imediate p̄bata. nec
 p̄bōes illius minoris s̄t sufficēter solu
 te. p̄ma qd̄ p̄bō nō soluitur imo solu
 tio sumit̄ unū flm̄ uicels q̄ lum̄ dua
 rū cātelarū iēo d̄ foramiē eiusē tabule

ē unū lum̄ et nō plā h̄ ē flm̄ qd̄ sic p̄
 bat̄ illa s̄t eēntialr̄ plā siue uineraquo
 rum uno dimiuuto s̄m entitatē aliud
 augmētat̄ eēntat̄es lumia causata a
 diuersis lumiaribz i eodē foramiē sic se
 possunt h̄zē. q̄ unū dimiuuet̄ et aliud
 augmētabit̄ siml̄ z semel ḡ 3̄. a. p̄
 nā alias unū et iōē siml̄ et lem̄ augu
 mētaret̄ et dimiuueret̄ qd̄ iplicat̄. b. p̄
 bat̄. nā si ex utraq̄ p̄te tabule ponatur
 ignis sicq̄ unū cōtinūe augmētaret̄ et a
 lius cōtinūe dimiuuatur lum̄ i foraiē
 ignis augmētati. augmētabitur lum̄
 uero alterius dimiuuet̄ iēo d̄ foramiē
 lumia ḡ ista n̄ s̄t unū lum̄ s̄ plā. Se
 cūda p̄bō ḡ nō ē soluta imo maḡ ūz p̄
 positū cōfirmare. ōz ē i solutōe illius
 p̄me. q̄ bacn̄^l positus i medio. z. cante
 larū facit duas ūbras. n̄ p̄ h̄q̄ auferat
 lum̄ unū s̄ cātele ex una p̄te et lum̄ al
 terius ex alia. s̄ lum̄ qd̄ erat ibi magis
 iēt̄sum h̄ abet esse maḡ remissum. ista
 igit̄ h̄o habet p̄cōueienti q̄ lum̄ unū
 cātele auferat̄ alio manēte ex quo s̄t
 unū lum̄. s̄ amota una cātele ex toto a
 lia manēte auferatur totalr̄ lum̄ unus
 manēte lumie alterius. ḡ n̄ possunt es
 se unū lum̄ imo necēio plā. h̄ ḡ solutō
 cōfirmat̄ p̄positum. Tertia ḡ p̄bō
 nullo mō soluitur. totalr̄ ē ē ipōssibi
 leq̄ spēs. z. colorū i medio sit una spēs
 num̄o et q̄ uis h̄ satis appareat ex die
 tis ista cōclūsiōe tñ roborat̄ ad huc
 una zōe tali. si spēs. z. sensibilū eēnt
 i medio et fieret̄ una spēs num̄o. seque
 retur q̄ sensus uicēdo duo sensibilia
 ut puta albū et nigrū ul̄ ouo alba nō

iudicaret illa diuersa imò unū oñs est
cōtra sūm q̄ dī. a pbat̄ q̄a que uidēt
p̄ unū p̄ncipiū formale al̄ ea d̄ po^a for
malr̄ sumpta uident̄ ut iōē z nō ut di
uerſa. s̄ ista uisibilia uident̄ p̄ iōē p̄ncipiū
formale z p̄eadē sp̄m et abeadē po^a
q̄ s̄as n̄ uicaret ista diuersa s̄ unū. p̄^a
q̄ rō n̄ ē soluta. Secūda q̄ n̄ soluit̄
q̄a exemplū q̄d̄ aduocit̄ de aqua nichil
ē ad p̄positū. nā aliud ē forma introdu
ci ī instāti. et aliud ē q̄ forma aboriēte
adocēdēs se mlt̄plicet̄ ī instāti. p̄mū
q̄dē a nullo negat̄. s̄ m̄ uō nulli cōueit̄
n̄ h̄nt̄ esse intentōale. Et iō ista istātia
nichil uī facere ad p̄positū. Et positio q̄
ēē ad p̄positū maḡ uī facere cōtra eū
q̄ p̄ eo. nā q̄uis forma illa puta calidi
tas ul̄ frigiditas introducat̄ ī instāti
precessit̄ tñ motus et trāsmutatō lum̄
aūt et sp̄s i medio nulla trāsmutatōe
precedēt̄ ī instāti se mlt̄plicat̄ z iō nō
uidēt̄ habere esse reale s̄ intentōale eo
mō quo expositū ē. Tercia q̄ rō si
bñ intelligat̄ nō soluit̄. ē tñ adūrendū
q̄ illa rō n̄ ē sic formāda absolute s̄ de
bet sicut rō fuit̄ reducta ī arguēdo q̄
ista opionē omnis forma q̄ ad sui exi
stētiā dī. ē p̄ma rō aducta ad p̄banō
p̄mā cōclusiōem p̄ncipalē. s̄ q̄ sp̄s h̄z
esse intentōale i medio. regre sup̄ius eam
et si isto mō reductat̄ rō nullo mō sol
uit̄ nec istātie s̄ ad p̄positū ut p̄s itūē
ti. Ista igit̄ opio n̄ uī i aliquo uera.
Et iō restat̄ respōdere ad rōnes istius
doctoris. Ad p̄mā cū dī ul̄ dicebat̄
illō cui cōueit̄ rō ḡnis ḡnalissimi dico
q̄ cōpetere alicui rōem ḡnis ḡnalissimi

pōt̄ itelligi dupl̄r. uno mō q̄ cōpetat
ei p̄se z directe et isto mō solū cōuenit
eis q̄ s̄ se ip̄edicamēto. alio mō q̄ indi
recte cōpetat̄ alicui z p̄ reductōem. et i
isto mō cōueit̄ illis que p̄ reductōem ha
bēt esse ip̄edicamēto. nā eod̄ mō quo
aliqua s̄ ip̄edicamēto cōpetit̄ eis rō p̄
dicati. Et tūc dico ad. b. q̄ lumini bene
cōuenit̄ rō qualitatis isto s̄o mō et di
co ulterius q̄ nō solū i^a que s̄ ignē p̄se
s̄ i^a que s̄ ignē p̄ reductōem ut pu
ta itētōes si sint bñ fortes possant̄ de
nomiari et iō lum̄ tenominat̄ aerē et
aer pōt̄ dici illuminatus s̄ p̄ h̄ n̄ habe
t̄ q̄ sit qualitas p̄se aliquo mō cōcedit̄
Ad s̄m cū dī id̄ q̄d̄ ē ip̄edicamēto
sicut p̄ncipiū rei dī. dicit̄. a. negat̄. b. lum̄
ē n̄ ē p̄ncipiū rei existētis p̄se ip̄edicamē
to. imō ē q̄d̄ i effectus cātus are existē
te ip̄edicamēto s̄m esse reb̄se ut dīzē
uī iste doctor occupat̄ ista rōē imagina
t̄ ē q̄ omne id̄ q̄d̄ ē ip̄edicamēto per
reductōem ē p̄s q̄d̄ ē p̄se ip̄edicamē
to sicut mā et foza p̄ctus ul̄ uitas q̄d̄
s̄m ē. nā aliquid ē ip̄edicamēto isto mō
p̄ reductōem et aliquid aliud alio mō. s̄
q̄d̄ cū are existēte i predicamēto s̄m
esse reb̄se eo mō quo dicit̄ ē. Et iō rō
peccat̄ p̄fallaciā d̄ sequētis. Ad ratio
nē p̄hāt̄ s̄am d̄clusionē q̄ dicebatur
esse acci s̄ctis dī. p̄ncipiū possēt̄ negari. a.
si absolute loquat̄ de unitate et plura
litate q̄a esse hitus sciētifici d̄pēt̄ a
s̄bo i quo ponēt̄ al̄ hitus q̄a ē foza real̄
uitas tñ specifica nō d̄pēt̄ a s̄mō a s̄bo
i mo ab obiecto ul̄ ex s̄bo ex quo cōcedo
tamē p̄p̄dem i mā data uiformē sump

37
tam. et tunc dico ad. b. quod esse luminis et
spiritus esse immediate non dependet ab eo imo
ab obiecto. tunc ibi differunt forme reales ab
intentionibus quia forme reales solum tempore
debet ab obiecto sine abagere quod ad fieri
ri. ab eo uero quod tunc adesse et seruare.
Forme uero intentionales totaliter dependet
ab obiecto et quod accessit et quod tunc ad fieri et
non sequitur suam ueritatem et pluralitatem ha
bet ab eodem. est tamen aduertendum quod non inten
do per hoc excludere quod aliquae forme re
ales regunt presentiam obiecti. eo modo
quo dicitur est supra. non confirmatio huius
rationis aliquid concludit. imo concludit
oppositum quia id est forte non dependet magis
ab eo imo ab obiecto ut dicitur est multo
tius. hoc est ad illam rationem quam ad
uenebat contra istam solutionem. quia quibus
omnis forma tamen realiter quod intentionales dependet
aliquo modo ab efficiente tamen non eodem modo
ut per predictis. nam forme reales de
pendet quod tunc ad fieri intentionales quibus accessit
et quantum ad fieri. Et id non sequitur si iste
numerat numeratione obiecti et non sibi
ille et eodem modo numerat quia ille forme
reales magis dependet ab eo et minus ab
obiecto intentionales totum per oppositum. sic
est per ueritas doctoris nostri et falsitas opi
nionis contrarie. Rationes aliquorum doc
torum contra egiuisti. et spiritus contra famam con
clusionem immediate dicitur. Tunc quia so
lutio dubiorum est manifestatio ueritatis.
Tunc contra deum adducunt rationes aliquorum doc
torum quibus solutis magis apparebit ueri
tas quodis uel conclusionis. Arguitur ergo omni
bus doctores contra conclusionem doctoris no
stri et spiritus contra famam quia est magis dubi

tabili. Arguitur per hoc numeratione accidentis
portet quod sit ab aliquo conuicto. nichil est
numerat per aliquid quod est separatim ab eo. sic
nihil formatum est unum plura quod est separatim
ut per et metaphysice. obiectum autem
a quo generat spiritus intentionales est quod sepa
ratim ab eo est spiritus non potest ab obiecto nume
ri sibi ab unitate sibi sic alia accidentia. et
si spiritus intentionales immediato numerat ab
obiecto et non ab eo conuictet contradic
tio. a uerificari de eodem. tunc est si in quod con
sequencia per. quia potest esse quod obiectum
facit spiritum suum indistinctis modis ut pu
ta in uisus speculorum quorum unum est in uno lo
co et aliud in alio. uerum est quod dicitur quod illud
speculum et quicquid est in eo est hic et non alibi
sibi per eam imago numero est in alio specu
lo est sibi imago erit alibi et non erit alibi.
quod implicat. non tu dicas quod imago nullo
modo est in speculo quod est euidenter si in uel nisi
tu dicas quod sunt diuersae imagines numero
et sic habebit oppositum quia est obiectum sit
unum et idem non numerat numeratione obiecti
et sibi. et potest clarius reduci ista ratio. nam
amotum uno speculo non manet imago quod
erat ideo et potest manere imago quod erat in
alio manente alio. est eam imago nume
ro maneret et non maneret quod euidenter im
plicat. Tertio arguitur per experientiam.
nam in uno speculo non apparet una imago
uisibilis oppositi. quod speculum si frangatur
nulla numeratione facta ex parte uisibilis
oppositi iniqua parte speculi oppositi
fracti apparet distincta imago. sicut est ac
cidentia numerat ab eis saltim realia in quibus
habent esse sic intentionalia. et arguitur
ab aliis sic. si spiritus in medio numerat

numeratōe obiecti et n̄ sibi. sequeretur
duo contraria siml̄ et seml̄ esse i eodē
cōsequēs ē s̄m ḡ consequētia pbat̄ qz
spēs albi et spēs nigri s̄t cōtraria. si ḡ
huiusmōi spēs manēt distincte in eadē
p̄te medii. erūt duo contraria siml̄ i eo
dē. assumpta pbat̄. s. qz spēs albi et spe
cies nigri s̄t contraria. qz iste spēs s̄t et
dem rōis cum suis obiectis. cum ex ne
cessitate sint i aliquo predicamēto. z n̄
possunt esse i aliquo n̄ i aliqua specie ḡ
sensibilia agb̄ cānt̄ n̄ h̄nt esse fictū. cū
ḡ albi z nigri sint cōtrarie z spēs ea
z s̄t d̄t̄rie p̄t̄ igit̄ d̄na. ḡ sic sic se h̄nt
tas sibi aduicātē spēs. ita se habet diuī
tas aduicātē. s̄ p̄t̄ qz sicut diuersi
tas ē cā agētū diuītat̄is alicui effectū
ita uitas agentis ē causa uicitatis effec
tus. s̄ uitas obiecti nō arguit uicitatem
spēs. pōt̄ ē unū z iō obiectū diuisi n̄ e
dus pura in aere z in aqua cāre diuisas
spēs. n̄ pōt̄ dici qz iste spēs sint una nu
mero. nā sequeretur qz i distinctis s̄bis ēt̄
unū z iō accūs nūmro qz s̄m ē. ḡ
z ex eod̄ fundamēto. si spēs numerat̄ ē
nūmratōe obiecti. sequeretur qz spēs s̄bil̄
ḡnata i meo hodie z heri facta i n̄rup
tōe ēt̄ una spēs nūmro. d̄na ē s̄m. qz
ḡnata z corruptū n̄ s̄t unū nūmro d̄na
pbat̄. qz iō sensibile nūmro generauit
uīt̄sq̄. Et si uitas sensibil̄ sufficeret ad
uicitatē spēs sensibil̄ ita spēs. q̄uis esse
suis ēt̄ interruptū ēt̄ una spēs. ḡ
accipiāt. z. alba et p̄t̄ qz spēs istoz nō
possent esse diuīse seu distincte i eadē p̄te
medii qz s̄m p̄m. x. metaphisice ab
eod̄ agēte i eadē mā n̄ possunt p̄terire

diuersi effectū. et sic intelligendū ē qz si a
gēs agit s̄m unā rōem agēdi. et in pa
tē siue recipit ḡ s̄m unā rōem recipiē
di. s̄ s̄t unū z idē s̄m ut supponitur
qz eadē p̄s medii et ḡ agēs ē unū qz
i nūmro sint diuisa alba. que iunt t̄n in
forma albi p̄ quā agūt. z si n̄ agūt ut
diuersa s̄ ut unū. s̄ et ultimo ḡto
aliq̄ accidētia maḡ repēdēt albo. t̄to
maḡ nūmratōe s̄bi. spēs iten
tōales maḡ repēdēt a s̄bis ḡ forme
real̄ ḡ. a. p̄t̄. b. pbat̄ quia ḡto acci
dētia s̄t cōbil̄ ēt̄tatis ut esse t̄to maḡ
repēdēt a s̄bis. s̄t ē cā q̄re accūtia repē
dēt a s̄bis et n̄ ab accidētibz. qz acciden
tia h̄nt esse cōbil̄ et n̄ s̄t p̄s entia. ḡto
ḡ aliqua h̄nt esse cōbil̄ t̄to maḡ repē
dēt albo. s̄ forme itē tōales h̄nt esse cō
bil̄issimū p̄p̄tōem ad formas reales
ḡ. Huius nō obicit̄ dicendū sic pri
us et respōdēdū p̄ ordinē ad predicta
Ad p̄mū cū d̄z nūmratōe accidētaloz
qz sit ab aliquo ḡnato d̄. dico qz accidē
tia siue forme accidētales. que iā h̄nt
i suis s̄bis esse fixū. et nō repēdēt i esse
et fieri ab ipsiis agentibz quedā uero n̄
h̄nt esse fixū ipsiis s̄bis s̄m se s̄ repē
dēt i esse et fieri ab ipsiis agētibz. p̄p̄
ḡ h̄nt uicitatē i formis habētibz i s̄bis
esse fixū quales s̄t forme reales. n̄ autē
uicitatē h̄nt de formis que repēdēt ab
agente s̄m esse et fieri. et nō h̄nt s̄m
se esse fixū i s̄bis. qz solū habent ibi esse
ad p̄sentia obiecti cuiusmōi s̄t forme in
tēntōales. Et iō rō nichil̄ queit̄.
Ad s̄m quādo dicebat qz ḡt̄igeret ḡ
tradictoria uerificari. negat̄ ḡ sequē

Cuius gr̄a ē aduertētē q̄ pl̄a regrunē
a unitatē q̄ ad diuēritatē. z pl̄a regrūē
ad h̄q̄ aliqua sint iō q̄ aō h̄ q̄ sint diuē
sa. Ali. sic lupus dicitur iō agēs fm eā
oē rōem agēōi pōt agere diuersa. i. di
uerlis receptiuis ul' iēōō receptiuo f̄z
diuersas rōes recipiēōi. et q̄ iēōōē re
ceptiuo fm eāōōem recipiēōi possunt
causari diuersa a diuersis agētibz z ab
eodē fm diuēsas rōes agēōi. sufficit q̄
ad diuēritatē effectū diuēritas uel
expte agētis ul' patiētis. ad unitatē uō
effectus regrūē unitas expte agētis z re
cipiētis. pl̄a q̄ regrūē aō unitatē effec
tū q̄ ad diuēritatē quoz q̄ et iō. ad
h̄q̄ spēs imeō sit una numero regrūē u
meas obiecti z s̄biecti. unitatē ē forme
seq̄ tā unitas s̄bi q̄ unitas agentis siue
obiecti. s̄ ad h̄q̄ tales forme sint pl̄es
et distincte sufficit diuēritas siue plura
litas i s̄bo ul' i obiecto. nā si s̄biecta sint
pl̄a q̄uis agēs sit unū erūt forme plu
res z distincte. et si s̄biectū ē unū si obiec
ta siue agētia sint pl̄a. necēio forme e
rūt pl̄es z nō una. q̄ dicit doctor nā
q̄ spēs imeō numerat nūmātōē obiec
ti z n̄ s̄bi. itelligit sic q̄ n̄ de necessitate
unitas et pluralitas taliū spēs seq̄ unit
tatē et pluralitatē s̄boz eo mō quo po
nebāt tenētes uā oppositā. nō tñ p̄ h̄
itēdit negare pluralitatē huiusmodi
spēs. q̄n̄ ponit pluralitas s̄boz q̄ si ma
neat unitas i obiecto. h̄ q̄ supposito faci
le ē respōtere ad rōem. nā imagines in
diuersis speculnō s̄t una s̄ pl̄es. Et iō
nulla habet q̄tradictō. Ad tertū p̄z
q̄ qd dicens qz eodē mō soluit cū s̄bo.

58
Ad quartū cum d̄z q̄ cōtraria eēt
siml' uerā n̄ oīa n̄ p̄bō aliqd ualēt.
forme ē itētōales n̄ cōtrariāt adiunctm
sicut forme reales q̄ testificāt arōē z p
fectōē p̄p̄e sp̄i ut dicitū ē. et q̄n̄ d̄z q̄ s̄t
eiusdē ip̄i cū suis obiectis dicitū q̄ nō
s̄t eiusdē rōis p̄se et directe. s̄ solum p̄
reductōem et indirecte q̄ isto mō s̄t in
ḡnē et iō n̄ oīz q̄ cōtrariēt adiunctē. sic
eoz obiecta q̄triant. Ad q̄ntū cū d̄z
sicut se habet unitas obiecti. s̄ p̄z qd
dicens p̄solutōem se rōis. n̄ ē sic se h̄z
adunitatē unitas sicut ad diuēritatē di
uēritas. q̄ pl̄a regrūē a unitatē q̄ ad
diuēritatē sicut d̄m ē. Ad sextū q̄n̄
dicebat q̄ spēs ḡnata heri z hodie senti
bit n̄ eēt una numero. nego q̄n̄am. et
ad p̄bōem ē aduertendū q̄ aō diuēritatē
taliū spēs n̄ solū sufficit diuēritas
simp̄r obiecti ul' s̄bi. s̄ q̄ sufficē diuē
ritas obiecti fm qd ul' q̄ ipsius s̄bi unū
s̄ agēs sit unū et iō et q̄ s̄bm sit unū
si tamen agēs ul' s̄bm nō se habēt cōtri
nue eodē mō aō meō. forma nō conti
nuabit sine corruptōē et iō nō erit una
s̄ nāqz p̄z. si q̄ respiciat se i speculo ma
nente eodē obiecto et s̄bo testinat esse i
mago p̄ mutatōem obiecti ul' s̄bi de lo
co ad locum. et si postea ponat i eisdem
loco postea generabit imago alia nu
mero ap̄ma p̄ cām predictā. Sicut q̄
ad distinctōem n̄meralem actū sufficē
eas p̄ō ut s̄notat aliquod extrinsecū
rōē cuius iterrūpit actus uedictum est
supra. ita suo mō ad diuēritatem tali
um formaz sufficit distinctō i obiecto ul'
s̄bo ut s̄notat aliquod extrinsecū rōē

cuius interrumpit et discedit tal' acty
 Ad septimū duoq' cū ime^o cānt' spe
 ties, duoz' alboz' q'uis m̄ siue s̄m sic
 unū agēs tñ n̄ ē unū ut assumit nec
 illa. 2. alba agūt punā z eād' rōem agē
 di-er qñ v̄z q' agūt f̄m eād' formam
 specificā qā quēiunt i forma albi p̄ q'
 agūt dico q' illa forma specificā nō ē uā
 simplr̄ iduūsis iduūsis. s̄ solū una f̄
 s̄ceptū. albedo tñ i uno albo totalr̄ di
 stigit ab albedie i alio albo et qā duo
 alba agūt f̄m esse reale idcirco agunt
 f̄m q' s̄ aliud et aliud z n̄ f̄m q' s̄ ali
 quo mō unū. Ad ultimū pz qd sit
 dicend' ex dē. forme nāq' intētoales
 n̄ mag' depēdēt abso q' ab obiecto imo
 totū oppositū. h̄ ē dēza iter formas re
 ales et intētoales qā reales mag' depē
 dent abso q' ab obiecto. et iō numerant'
 numeratōe s̄bi. forme uero intētoales
 magis depēdēt ab obiecto et iō nume
 rant' numeratōe obiecti. eo mō. quo dic
 tū ē. nec pbō ualet imo tēbet ḡlutere
 oppositū nā q' sua existētia depēdēt a
 presentia obiecti. idcirco h̄nt ita debile
 esse. et iō sua p̄ncipal' depēdētia ē ab ob
 iectis rōes q' iste n̄ uidēt cōuicere nec a
 liqd ḡlutere. Et h̄ tē p̄ncipali suffici
 ant. Secūdo articulo qōis. Restat
 fo utere tēfo articulo qōis utreb'.

Et sit dare aliquē s̄m agētē qui
 habeat uterē aliq' effectiuam rō' hāz
 formaz' intētoaliū qz h̄ uā tāgere f̄m
 argumētū qōis. Quātū ad istū artieu
 lum teneo ḡclūsiōem affirmatiuā. s. q'
 oz dare s̄m agētē necēio. Ad delara
 d' hāc ḡclūsiōem h̄ ordie p̄cedet. nā p̄ tē

clarabit mō p̄ ponēdi sensum agētē et
 adq' d' uat. Secūdo pbabit h̄ con
 clūsiō rōib' et auctoritatib'. Tertio
 et ultimomōebūt circa dēa aliqua du
 bia. quib' solutis appēbit ueritas arti
 culi hui'. Quā ad p̄mū ē notand' q' f̄
 itētoem comētatoris iō et t̄tio tētia
 i diuersis locis f̄m doctorē n̄m q'
 libet tertio qōe xii. et. xiii. sicut se h̄nt
 fantasmata ad itēctū. sic suo mō exteri
 ori sensibilia ad sensum. nā sic afantaf
 mate qd itelligibile ipō^a n̄ pōt imedi
 ate cārī ipsa itēctio sine actus itelligē
 di cuius rō ē quia n̄ ē p̄cessus tēmpfec
 to ad p̄fectū nisi p̄mediū et maximē
 p̄fectū et ip̄fectum ualēt s̄ straria.
 tē ualēt nāq' ip̄fecto adualit' p̄fectum
 n̄ ē p̄cessus n̄ p̄ mediū ul' sine medio
 mō p̄fecto fantasma aut' q' ad itelligi
 bilitatē ē ip̄fectum. qā solū ē itelligi
 bile i po^a. ipsa ū itēctio sine ipse acty
 itelligēdi m̄ctū habet tē huiusmōdi ac
 tualitate. spēs aut' itelligibil' habet se
 medio mō. qā nō dicit tāta actualitatē
 quātā dicit ipsa itēctio. nec dicit tāta po
 tēntialitatē quātā dicit ipsum fantasma
 q' afantasmate qd itelligibile t̄ctum
 ipō^a ad itēctiōē p̄ quā sunt acti itelli
 gētes n̄ ē transicus nisi p̄mediū. s. per
 spēm itelligibilem p̄quā sine itēctiōē
 sunt itelligētes i habitu. Sic i suo
 mō sensibilia exteriora s̄ itēctiōes in
 po^a t̄m. i sensu aut' itēctiōes i actu et s̄el
 se spiritali et i m̄li. Et iō nō ē possibi
 le q' ab itēctiōē i po^a imediate causēt in
 tēctō actu tāta actualitatē ut ē i sensu
 s̄ p̄ca causēt spēs i medio et mediante
 .spētie que ē.

specie que e medio cat spes q e i flu q
 e ipse actus sentiendi. na fm aug spes i
 uiu e ipsa uisio. imo aut hz esse ipsa
 spes magz sp uat q in re sensibili. et in
 sensu ad h magis sp uat q i medio. et
 io a sensibili qd e ipo^a tm. ad ite^oem
 que e i sensu p q sum^o actu sentiētes.
 no e tñtus nisi p mediū uicls p spēm
 existētē i medio que tenet mediū inter
 ista ut pz expredictis. Est tñ ulterius
 adūcēdō p sic fantasmata qa st itelli
 gibilia i po^a z n iactu nō possunt moue
 re itelctū possibilē ad actū itelligēdi n
 iūte alicuius agētis reducētis ea te
 po^a adactū. Et io ponit itelctū agētē
 esse id i cuius uirtute fantasmata mo
 uent itelctum possibilē. ita suomō exte
 riora sensibilia ut diē comētator z te
 aia i illo ca^o. Determinatis aut hns
 st itēōes ipo^a et nō iactu. si qd e in
 potētia tale n mouet n iūte alicui^o
 agētis reducētis te potētia a o actū sen
 sibilia que st itēōes ipo^a n facient
 itēōes iactu sensus n iūte alicuius
 agētis oz q dare sensum agētē i cuius
 uirtute sensibile qd e i potētia itēōis
 faciat itēōem in actu in sensu ipso. sic
 dabant itelctū agētē in uirtute fā
 tasmata que st intelligibilia i potētia
 reouit te potētia a o actū itelctū possibi
 lē. Appz q mo^o pōnēdi sensum agētē
 er ad qd refuat nā ad h id refuit sen
 sus agens respectu sensibiliū ad qd in
 telctus agēs r^o fantasmatum ut pz ex
 dictis. sicut e fantasmata mouēt itelc
 tum possibilē in uirtute itelctus agen
 tis. sic sensibilia que st itēōes in potē

tia faciūt in sensu itēōem in actu in u
 tute sensus agētis reducētis ea te potē
 tia adactū. h e expresse itēōis comēta
 toris in 2° z 3° caia. dicit e i fo q a
 ruz. tacuit h in sensu. qa late. et appet
 in itelctū z io n tacuit i itelctū. z in 3°
 tāgit istā qōem z dimittit eā insolūtā
 dices q indiget magna pscriptatione
 qd n diceret n itēōis sue eēt dare sen
 sum agētē. habitus q aug. uā dare z
 pbare sensum agētē in 7° ca itēōis
 z hōe. Secūdario qd ad istū articu
 lū pbo istā oclūsiōem aliq^o rōibz p sic
 fm p h m itēōis de anima in omni nā
 in qua e dare unū qd e omnia fieri. est
 dare aliud qd e omnia facere. h m nā sen
 sitiuā e dare sensum q e omnia fieri. q
 pōt dici possibil^o ul passiuus. q m nā sen
 sitiuā e dare sensum q e omnia facere q
 pōt dici agēs siue actiuus. tota ratio e
 p h m itēōis hui^o. qa p h s adducit eā ad p
 bāre itelctū agētē. h aut adducit ad p
 bāre sensum agētē. b. hui^o rōis habet
 uirtutem in sensu sic in itelctū. nam
 sicut est dare itelctū q est omnia fieri eo
 q pōt omnem actū itelligēdi recipe
 sic est dare sensum q est omnia fieri qui
 pōt omnem actū sentiēdi recipe q d.
 Secūdo omnis opatō uital debet ef
 se a p nō uitali n solū rec ptine imo q
 effectiue. h pz alr agens i qd agens esset
 ignobil^o passio. z patiens in q^o patiens
 esset prestātius agēte. qd est expresse q
 tra p h m itēōis hui^o assumpta pz qa f n s
 uitalē nobil^o z prestātius est n uitali s
 sensibilia extiora n st f n s uitalē z sen
 tire e opatō uital. q preter sensibilia
 .b. 1

exteriora q̄ dare aliq̄d f̄nd̄ effectiue
r̄ huius op̄acōis h̄ aut̄ f̄ncipiū effecti
uū n̄ p̄t̄esse nisi sensus agēs ḡ. Ter
tio somni actiōe equoca requit̄ aliq̄d
agēs comune preter particulari e et cōū
so. s̄ actio sensibil̄ i sensu ē equoca. ḡ p̄
ter agētia, particularia cuiusmōdi s̄ len
sibilia. q̄z dare aliq̄d agēs comune. et
tale agēs comune erit. ipse sensus agēs
uē aliq̄s qui d̄currer̄ effectiue ad omnē
actū sentiēdi. sicut intellectus agēs suomō
ad omnē actū intelligēdi. a. p̄z i ductiue
i omni actiōe i ductia m̄di n̄ poterit da
ri istātia i aliquo. b. p̄bat. nā tūc d̄z se
tō equoca q̄n̄ nō i tro ducit̄ forma i m̄
s̄b mō eēndi eiusdē rōis s̄b quo erat in
agēte h̄ p̄z uelēq̄z tūc agēs uē actū. p̄du
cēs z p̄ductū n̄ s̄t eiusdē rōis. s̄ forma
sensibil̄ n̄ i tro ducit̄ i sensu s̄b mō eēndi
eiusdē rōis s̄b quo erat i ipso sensibili
q̄z i sensibili erat s̄b mō eēndi reali. in
sensu aut̄ s̄b mō eēndi i t̄ncioali ḡ. d̄.
p̄z ḡ. a. p̄ q̄n̄s tota rō. q̄ forma i ten
tōal̄ f̄m q̄ ē i organo ē maḡ spiritual̄
q̄ f̄m q̄ ē i s̄bo. tūc arguit̄ sic. illa sp̄tia
litas forme i t̄ncioal̄ aut̄ p̄ueit̄ ex p̄te
m̄e i qua recipit̄. aut̄ ex p̄te agētis aq̄
p̄ducit̄ n̄ p̄t̄ dari f̄m̄ ut̄ uē d̄catur
q̄ d̄iūsimōe habet̄ esse forma sensibil̄
z i obiecto sensibili z i sensu. p̄z d̄iūsi
tē m̄e uē s̄b i quo recipit̄ itaq̄ sensibilē
habet̄ esse m̄ale uē m̄alr̄. q̄z s̄ibile q̄ ē
q̄o m̄ale z n̄ spirituale. i sensu ē d̄z ha
bere esse sp̄tiale q̄z sensus ē m̄a sp̄tialis
et iō recipit̄ sp̄tiaf̄r nā si ita eēt forma
eēt p̄ m̄am z nobilitaref̄ p̄ nobilita
tē m̄e. haberet̄ nāq̄ esse nobile q̄z acci

pit̄ i m̄a nobili. z m̄a n̄ eēt p̄ formam
n̄ nobilitaref̄ p̄ nobilitatē forme. h̄
aut̄ eēt totalr̄ i cōuelens z q̄tra rōnem
. s. q̄ forma sic p̄pter m̄am et n̄ mate
ria p̄pter formā. n̄ ḡ poterit tal̄ sp̄tia
litas p̄ueire ex p̄tēne i qua recipit̄ ipsa
forma p̄ueit̄ ḡ ex p̄te agētis aq̄o p̄du
cit̄. s̄cal̄ spiritualitas n̄ p̄t̄ esse ex obiecto
sensibili q̄z obiectū sensibile ē purū
m̄ale. nullū aut̄ purū m̄ale uirtute p̄a
p̄t̄ esse cā alicuius sp̄tiaf̄. q̄z ageret uē
suā sp̄m̄. ista ḡ spiritualitas n̄ p̄t̄ esse
i illa sp̄cie nisi ab aliquo agēte preter
sensibile z sensum. z h̄erit̄ sensus agēs
uirtute cuius sensibile poterit huiusmōdi
sp̄m̄ cāre i ipso sensu q̄re d̄. h̄ic rōnē
tā q̄t̄ comētator i f̄o de aīa. q̄ nullū
sensibile ip̄o^a p̄t̄ mouere sensum ad
actū f̄m̄ diuersitatē alicuius agētis ip
sum reducētis uē po^a ad actū. h̄ uē nota
ex d̄ictis. nā sicut nullūm̄ intelligibile i
potētia p̄t̄ mouere intellectū ad actū i
telligēdi nisi uirtute alicuius agentis
ipsam uē d̄ucētis uē potētia ad actū. ita
suo m̄o uē d̄icēb̄ uē sensu. s̄ obiectū ex
terius ē sensibile i po^a sicut f̄at̄ asma
intelligibile i po^a ut̄ p̄z ex d̄eis i p̄ma p̄
te huius articuli. ḡ obiectū sensus n̄ po
terit senti i uirtute alicuius agētis
reducētis ipsum uē po^a ad actū eo mō
quo oēm ē. h̄ aut̄ ē sensus agēs sic r̄
fantasmātū d̄z intellectus agēs istā rōem
tā q̄t̄ comētator ut̄ supra. s̄ sensibi
lia n̄ sufficiūt̄ ad mouēb̄ sensum ḡ pre
ter sensibilia q̄z dare aliq̄d agēs i cui
uirtute possint ipsa sensibilia mouere s̄t̄
suū. et h̄ erit̄ sensus agēs q̄n̄a nota est

nā si nō possunt mouere p̄p̄a ūtute et
 debēt mouere necēio oꝝ q̄ moueat uir-
 tute alicui⁹ ageus aīa ē comentatoria
 s̄o te aia q̄ expresse dicit q̄ sensibilia nō
 sufficiūt ad mouēd̄. s̄um sic n̄ fantas-
 masa admonēd̄ iclētū q̄re s̄d̄. sic ḡ uꝝ
 pbata dēa ḡclusio q̄ ḡfirmari pōt auc-
 toritatib⁹claris ipsius comentatoris.
 sufficiāt tñ ad presens auctoritate pre-
 dicte sup̄ius i p̄ma p̄ce huius articuli

Op̄io aliquoz̄ z̄ ip̄alr̄ doc. nāi ḡra
 predicta uera. Ad. a. tñ dicitur em-
 hax̄ rōam ē ulterius adūcē d̄ q̄ aliqui
 doctores conit̄ soluere dictas rōes
 doc. nāi q̄ nā uꝝ soluere p̄mā rōem q̄
 b̄tertio q̄cē xii. ubi isti q̄dem disputat
 a p̄posito z̄ p̄soluōem illius uidētur
 solui omnes alie. dicit ḡ doc. nāi i predic-
 ta q̄cē q̄ p̄uis i om̄i n̄a q̄n dant̄ aliq̄d
 passum. oꝝ q̄ uenit aliq̄d agēs. tñ b̄ duo
 quoz̄ unū a zēs ad ū paties. unū q̄ est
 omnia fieri aliud q̄dē omnia facere ali-
 q̄n ḡḡgant̄ i uno. z̄ s̄ p̄tes ul̄ uirtutes
 sicut iclētus a zēs et possibil̄ ḡgregan-
 tur i uno z̄ eod̄ s̄bo ul̄ ieadē eēn̄ aīe a
 liq̄n aut̄ n̄ ḡgregat̄ i uno n̄ s̄ p̄tes nec
 uirtutes ipsius q̄d pōt euidēter n̄osen-
 sum demonstrari. nā i artificialib⁹ ars est
 illud q̄d ē omnia artificialia facere m̄
 uero b̄ ē omnia artificialia fieri ars au-
 tē z̄ n̄a nō ḡgregat̄ i uno. imo ars h̄
 esse n̄alre sepata aīa. nō ḡ possunt ar-
 guere q̄ sic dant̄ materiā i artificialib⁹
 que ē omnia fieri q̄ ita oꝝ dare. materiā
 que ē oia facere. nō ē dant̄ materiā a-
 gētē s̄ dant̄ aliq̄d sepatū a materiā ut
 artē q̄ ē omnia facere. si ḡ arguat̄ quid

si organū artis ut puta seza. securis ul̄
 q̄b̄ aliud istrumētū nō pōt mouere ma-
 teriā s̄m se. ḡ oꝝ dare aliq̄ uirtutē ac-
 tiuā i materia icuius uirtute organū
 artis moueat materiā. plana eēt solu-
 tō. diceret̄ q̄dē q̄ i materia. nō ē p̄ca ac-
 tia nec ē dare materiā agētē. s̄ ē dare
 aliq̄d agēs sepatū ut puta artē i cuius
 uirtute organū artis iducit materiā
 artificialiū ad formā artis. sic igit̄ i p̄-
 posito ille su nō ē uirtus actia in cuius
 uirtute lei. sibile moueat sensum. q̄a tñ
 ipsum tñ sensibile ē icētō i potētia oꝝ
 aliq̄d sup̄ius agēs icuius ūtute sensibi-
 le moueat sensum. illd̄ aut̄ agēs nō da-
 bunt̄ i ipso sensu sicut nec agēs i uirtu-
 te cuius organū agit̄ in ipsam materiā
 dabunt̄ i ipsa m̄a. Et ḡcludit dal̄ m̄
 igit̄ duplex agēs. i sensu unū quasi or-
 ganū q̄d nō suffic̄ adm̄ oner̄ d̄ sensum
 ut s̄ ipsa sensibilia que s̄ icētōes i p̄ca
 aliud quasi p̄ncipale i cuius uirtute s̄
 sensibilia mouēt icētō alr̄. Istud autē
 agēs p̄ncipale nō ē sensus agēs. s̄ ē mo-
 tor celi siue aia celi. utre sicut ista sensi-
 bilia imutāt materialr̄ i uirtute corp̄is
 sup̄ celestis. ita imutāt icētō alr̄ z̄ s̄ p̄ca
 lr̄ i uirtute motoꝝ celi. agēs ḡ p̄ncipale
 i uirtute cui⁹ sensibilia mouent̄ sen-
 sum ē motor celi siue aia eius. et q̄a ta-
 le agēs ē sepatū. nō meret̄ dici sensus
 q̄ sensus n̄ dicit̄ uirtutē sepatā s̄ ūtutē
 i materia. motor ḡ celi q̄uis sit agēs
 n̄ pōt dici sensus q̄ nō ē ūtus materia
 s̄ nec organica cui⁹ mōi ē sensus. Est ḡ
 icētō doc. nāi q̄ sensibilia q̄a s̄ icētōis
 i potentia nō possunt mouere sensum

.b. 2

virtute ppa. s. oz necio dare aliqd agēs
virtute cuius moueat ipsum sensum. 10
tū agens n̄ ē s. agēs s. ē motor celi
nā hē s. sensibilia imutat z alterat ipā
māam uirtute celi qa ē ipsum alterans
n̄ alteratū. ita suo mō inmutat ipsum
spūalr seu itēōalr i uirtute motoris
celi n̄ oz ig^r p^p s. dare sensum agētē

Res egidū dicit n̄ ad rōes supradic
tas z ueras. Res. Huius autē presuppo
sitis refacili respōdet z soluit illa pma
rō. z p q̄ns omnes sequētes q̄n dīz q̄ in
omni nā dī. dicit debet q̄i omni nā ē da
re istas duas dīas q̄ sicut ē dare ibi ali
qd qd ē omnia fieri. ita et aliqd qd ē
omnia facere. s. illud qd ē omnia face
re n̄ semp q̄i sicut i eodē cū 10 qd ē om
nia fieri. n̄ semp fortit̄ illud nom̄ cui
eo. nā si mā i artificialibz omnia fieri
n̄ dicent̄ q̄ mā agēs sit omnia facere s.
ē dare aliquod agēs separatū ut artē
q̄ ē omnia facere sic q̄ i pposito. nam h
sensus sit omnia fieri. n̄ oz dare s. m q
sit omnia facere. s. ē dare aliqd agens
ut puta motorē celi icuius uirtute s. si
bilia mouēt s. sum. Soluit autē ex dic
tis fa rō. qa dat pncipiū uitale. s. mo
tor celi. Soluit nichilomin^u t̄tia rō qz
dat agēs cōne qa motor celi preter s. si
bilia. Quarta rō q̄ soluta ē qa spūa
litas forme s. sibi erit ab isto agētē p̄n
cipale icuius uirtute sensibilia mouēt
sensem Quia rō ē soluta. nā datur
agēs icuius uirtute sensibile i po^a po
test̄ mouere sensum Soluit igit̄ sexta
qz sensibilia n̄ sufficiūt a mouēdū sen
sum s. dat motor ut icuius uirtute mo

ueit. Soluit itez auctoritates qz s.
fuit itēō aug^u et comētatoris z n̄ alio
z p^z q̄ solutō dicit. n̄ ad predicta.

Hec autē dicta q̄uis sint s. b. et bu
dicta et t̄ti dicit. cuius doctrinā rep̄n
to ple notā itelligēt. Adpresens tū
gza disputatōis nō asserēdo s. dando
michi māam et alius arguēt si teneo sic
p̄us q̄ sit dare i nob sensum agētē icui
uirtute sensibilia moueat ipsum sensū
et qa fundamētū huius positōis stat in
s. s. q̄ q̄uis oporteat dare aliquod a
gēs i cuius uirtute sensibilia mouent
sensem. illud tū agēs n̄ ē cōiūctū s. se
patū qa ē motor ul aīa celi Idcirco
postē dīz q̄ tale agēs n̄ pōt esse sepatū
z ostēdā rōes n̄ esse solutas. Prim^o
pbat̄ dupl̄r. p̄ sic nulla opatō dīz ima
nēs cuius agēs uīersale r̄pticalare z
pncipale z istrumētale distiguit s. b. i
to abopante z s. b. opatōis s. p̄ nono
methaphisice et s. b. ethicorū. ubi dīz q̄
actō imanēs ē p̄fectio agētis qa manet
i eo. si q̄ distiguit s. b. abopante z s. b.
opatōis. It̄ tal opatō n̄ erit imanens
qa n̄ manet i agētē n̄ ē eius p̄fectō. s.
si illud agēs i uirtute cuius sensibilia
mouēt sensum n̄ ēē dīctum s. ēē to
talr sepatū tā uīersale agēs q̄ p̄ticu
lare pncipale z istrumētale distiguerē
ē s. b. ab ipso sentire et s. b. ipsius. oz
a sensu. q̄ sentire n̄ ēē actio imanēs q̄
ē expresse s. b. p̄m q̄ methaphisice
et s. b. ethicorū. oz q̄ necio q̄ ex quo a
gēs p̄ticulare ut puta sensibile n̄ ē nob
dīctū q̄ agēs uīersale sit nob q̄ dīctū
et nullo mō sepatū et p̄ d̄ns tale agēs

erit sensus agēs z n̄ motor celi. Et cō
firmat ista rō q̄a illa actio ē trāsitiō cu
ius uniuersale z p̄ticulare agēs distin
guitur s̄bo ab opatōne et s̄bo opatōis
p̄ p̄m̄ ut supra. s̄ sic ē de ip̄so sentire
in illa agēs icuius uirtute sensibilia
mouēt sensum n̄ eēt nob̄ cōiūctū s̄ se
patū. ḡ sentire eēt actio trāsitiō q̄clusio
falsā ḡ aliqua premissaz n̄. a. q̄a ē p̄bi
ḡ. b. quā ad illū q̄d p̄it tale agēs
esse se patū. erit ḡ nob̄ ḡiūctū. et sic ē da
re sensum agētē. s̄o agēs icuius uirtu
te sensibile mouet sensum n̄ maioris
ābitus q̄ sit ip̄e s̄sus q̄ mouet affibi
liby ḡ tale agēs n̄ erit motor siue aia ce
li. q̄na uē nota. excedit ē i p̄portōabi
l̄r ip̄su in sensum. añs. p̄bat qz s̄m̄ cōm̄
tatorē cuius pot̄ actie cōrespōdēt i n̄a
ateq̄ta pot̄a passua alias pot̄a actia eēt
frustra. Et p̄ oppositū cuius potentie
passiue debet i n̄a cōrespōdere pot̄tia
actia atēquate cū n̄a nichl̄ agat frustra
agēs ḡ in cuius uirtute sensibilia mo
uēt sensum cū sit pot̄tia actina cōres
pōdēs pot̄tie passiue debet ei atēqua
ri z p̄ q̄ns nō erit maioris ābitus. nō
ḡ s̄ agēs ē motor celi. s̄ sensus agens
q̄ totaliter atēquat ip̄si sensui passiuo
ut̄ possibil̄. fundamētū ḡ cuī im̄ ista
dēa pō salua semp̄ reuerētia dicētis n̄
uē michi sufficere. Ostendo ḡ s̄o. qz
rōes eius nō s̄t solute nō prima. nam
p̄hs i tertio huius nō solū uult p̄ illā
rōem p̄bare qz sit dare it̄ctū agētē ab
solute. imo p̄bat qz sit dare it̄ctū agē
tē inob̄. q̄cludit ē ex dicta rōe qz has
duas oīas esse iaia n̄a si ḡ ex uirtute

et forma huius rōis n̄ q̄cludit nec̄tio
qz dare actiū cōiūctū possibil̄ l̄ fal
liuo p̄hs ocludit sine premissis et pec
cat i forma q̄d nō uē asserēt. Et iō ad
ueritēd̄ qz dictus mōd̄ arguēdi tenet
necessitate iactōibz imanētibz q̄ fundan
tur s̄biue i eo a quo cōtē effectie q̄uis n̄
teneat iactōibz trāsitiōibz que trāsēūt i
exteriorē m̄am et qz p̄hs arguit de ip̄
so itelligere q̄d ē actō imanēs ocludit
nec̄tio. Cū ḡ p̄ma rō arguat de sensu et
sentire q̄d ē actio imanēs uē neces
sitate q̄cludere sicut rō p̄bi. Exempla
aūt que adducūt de arte et m̄ ad solue
dū dēam rāōem nō s̄t de actibz imanē
tibz. s̄ solū de trāsētiōibz et iō rō nō uē
soluta. et p̄ q̄ns nulla aliaz soluit euz
omnes soluat ex isto fundamento.

Auctoritates cōm̄tatoris nō solū s̄t
nō ē illa fuit it̄ctō ip̄sius q̄d appet̄ eui
dēt. nā s̄m̄ istā uā ḡuis sit dare ali
q̄d agēs i cuius uirtute sensibilia mo
uēt sensum. illud tñ agens nullo mō
pōt̄ notari sensus agēs qz nō ē agēs q̄
iūctū s̄ se patū cōm̄tator autē nō so
lum uult qz oporteat dare aliq̄d agēs
sed oī dare sensum agētē ḡ nō pōt̄ ef
se ista it̄ctō cōm̄tatoris. Iste mōd̄
dicēdi salua semp̄ sua reuerētia nō uē
sufficere. Opio comuis. Est tam̄
ulteri alius mōd̄ dicēdi maḡ comuis
Dicūt ē comuit̄ doctores qz sensibilia
uirtute p̄pria possunt mouere sensum
Et iō nō requir̄ sensus agēs nec aliq̄d
agēs coniunctum s̄ se patū cuius uirtu
te sensibilia moueant sensum. total̄ ḡ
cā effectia actus sentiendi s̄t sensibilia

et sicut se habet pure passive et ad eandem
et actum nichil aliud requirit quod probat una
ratio tali. Quoniam agens et patiens sunt in
debita dispositione agens quod debita dispositio
qua natus est agere. et patiens in dispositione qua
natus est pati. si scilicet appropinquata et non impedita
necessario consequens effectus remoto quocumque
alio scilicet sensibile appropinquatum sensui est debita
dispositio quam natus est agere. sensus uero est in
debita dispositione qua natus est pati. g. a. z. b.
uidetur note ad hunc. hinc presuppo-
sitis existis dicitur doctorum uidetur solui-
riones superius facte. sed quod sensibilia sunt
illud quod est omnia facere. et non oportet pro-
bare sensum agere. Ratio facta soluitur quia non est in-
quiescens quod patiens secundum suam suam sit nobi-
lius agere. uidetur est quod ignis agit imix-
ta et tamen forma ignis est in perfectior foris
mixtorum. uerum est tamen quod agens ignis agens de-
bet esse nobilior patiente in quo patientes est
Et ideo potius sensibilia secundum suam suam
non sunt ita perfecta sicut ipse potentie sen-
sitive adhuc poterunt agere in ipsas. non ergo
requirit aliquid aliud secundum nitale preter
sensibilia. Ad tertium dicitur quod actio sen-
sibilis in sensu non est totaliter equuoca. quia
forma sensibilis in obiecto modo et organo
habet esse eiusdem rationis et solui differunt secundum
perfectum et imperfectum. perfectum autem et imperfectum
non diuisificant speciem. et ideo huius actio non est
totaliter equuoca. Ad quartum dicitur quod spiritus
litas forme sensibilis non est abagere. sed in
ei ratione in se. et quoniam dicitur quod forma non est pro-
ximam spiritus equis. dicitur quod habet
uitate informis diuisum rationum non autem in-
formis eiusdem rationis quia secundum philosophum actus
actio scilicet est non figura sigilli perfectus re-

preter itera molli quam dura et hoc est ratione in se
Ad quartum dicitur quod obiecta exteriora non
sunt sic sensibilia in potentia sic fantasmatata in
potentia sunt intelligibilia. quia fantasmatata non
possunt mouere intellectum uirtute propria. sen-
sibilia autem ut dicitur est uirtute propria pos-
sunt mouere sensum. Sexto dicitur quod
assumit scilicet quia sensibilia sufficienter ad
mouendum ipsum sensum et si oppositum
dicitur comitator non bene dicitur. hoc autem
opio quod sit satis communis non tamen uel mi-
chi aliquo modo possibile. quia omnia in-
tellectus que secuntur contra philosophum in 8. contra
doctorem non in secuntur contra eam et ad huc
plura non potest saluare quod sentire sit actio
imanes. sicut non facta opio doctoris non
et ideo arguo contra eam sic. Omnis actio in-
manes fundat scilicet in eo aquo causa effectus
est metaphisice et hoc ethicorum. si
preter sensibilia exteriora necesse est aliquid
a res respectu actus sentiendi. sentire non
fundaret scilicet in eo aquo causa effectus est
non est actio imanes tota ratio per ex ter-
mis. est tamen adueniens quod ratio soluitur dup-
liciter sic. est sic intelligenda propter philosophum
dicitur quod actio imanes manet in agere. et
quod manet in illo in quo manet illud quod
est agere ratio agendi. Actus namque intelligen-
di manet scilicet in intellectu in quo non ma-
net species intelligibilis que est ratio agendi ipsi
obiecto intelligibili. et ideo non oportet quod actio in-
manes sit scilicet in agere non ista fuit inten-
tio philosophi ut per ex dicitur. et ideo non uel eius quod
ratio soluat. Secunda solutio aliquo-
rum ad predictam rationem bonam et ueram. et
ab aliis soluitur sic. dicitur est quod non solui ob-
iectum dicitur est effectus actus intelligendi

imo z ipēs icelligibil' que poit i melle
tu disticta ab actu pōt dici cā effectiua
tal' effectus ut' actus. illud ē mediante
quo aliqd pōuit effectie pōt dici ali
quo mō causa effectiua illius z qā actus
pducit' me oīate specie. spēs dicit' ali
quo mō si ipsius. Et sic uerificat' dēm
pbi. n̄ ē oī p' actō imanēs maneat sibi
i agēte pncipali sicut i obiecto. s̄ sufficē
q' sit siml' i eodē s̄iecto cū ipa specie
que ali quo mō dīz agēs, sine cā effectiua
et qā sic ē de s̄u. idcirco sentire erit ac
tio imanēs supposito q' n̄ causat' ab ob
iecto exteriore sensibili. Iste aut' solu
tōes n̄ uidēt' soluere rōem. n̄ qdē. p̄. qā
n̄ qā sit a mētē pbi. Et iō arguo q' tra
eā dupl'r p̄ sic. Qn̄ doct' q' aliqua duo
idisticta loco z s̄o sic s̄ adiuuē or oīa
ta q' unū illoz n̄ pōt attingi ab aliquo
agēte n̄ alio mēdiatē si p̄mū n̄ ē pfectō
formaliter agētis nec manet i eo. nec
s̄m qd' attingit' isto mēdiatē erit pfectō
rō agētis s̄m q' p̄z extermis. s̄ spēs ē
actus q' n̄ loco nec s̄o distiguē p̄p̄mā
solutōem et q' p̄ fa n̄ s̄ dicto mō ordi
nata. qz actus n̄ pōt attingi ab agēte ex
teriori puta ab obiecto. n̄ specie mediā
te. et spēs n̄ ē pfectō huiusmōi agētis
qz n̄ manet i eo. q' qz p̄solutōes manz
i mētē h̄ ḡ nichilomin' actus sine actō di
cet' pfectō agētis qā manet i agēte q'
ista expositō eadient p̄bo z glosanul
la et p̄ q' nō rō nō ē soluta. s̄o ostēdo
q' supposito q' assumptū eēt uezz z ha
beret i mētē ubi ponit' spēs disticta
ab actu aliq' apparētia qd' tñ i m̄ i qua
loquimur nullū habet colorē. n̄ i sen

su nō ponit' spēs disticta ab actu. spēs
ē uisibil' recepta i uisu ē ipsa uisio p̄ be
atū aug. h̄ supposito arguit' sic. effectus
pductus nō ē rō pducēdi se ipsum qā
rō pducēdi i n̄ alib' excedit' pductū. ni
ch' aut' excedit' se ipsum. s̄ spēs recep
ta i sensu ē ipsamet actō ut p̄z p̄ beatū
aug. q' tal' spēs nō erit rō recipiēdi. sen
tire q' nullo mō erit actio imanēs qā
nō manet i eo i quo manet illud qd' ē
agētis rō agēdi. nā ut pōt patere ex dic
tis i isto articulo spēs i medio ē sensu
bili rō agēdi. nō aut' spēs i organo qā
iste ē ipse actus quare s̄. p̄z q' solutio
nō uzz sufficēter soluere rōem. Secun
da q' ita parū. asserit. n. unū qd' nō uzz
uezz. s. q' spēs icelligibil' sit aliquomō
effectiua actus icelligēdi. s̄o posito q'
esset uezz saltem i p̄posito nullā cōti
ner ueritatē. Arguo q' dupl'r oīa eā
p̄ sic. Nullū diminutū pōt esse tā effec
tiua actus icelligēdi cū actus icelligē
di sit actus tā p̄fectus. s̄ spēs icelligi
bil' habet esse diminutū et incōpletum
q' tota rō p̄z extermis. s̄o illō quo
posito seqt' de necessitate rōē pducere
se ipsum effectiue ē total'r impossibile
s̄o posito q' spēs sensibil' recepta i organo
nō sit aliquo mō causa effectiua actus
ipsius sensus. seqt' necē q' rō cāt seip
sum. q' a. p̄z p̄ beatū aug. p̄ de trinitate
caō p̄ ubi p̄ bat filium esse distictū rea
l'r a patre qā nichil gignit' se ipsum. b.
ē nota de seq' spēs ut dictū ē nō distin
guē ab actu. q' n̄ pōt dici q' i sensu sic a
liquod effectiuum actus. sentire q' non
ē actō. imanēs. manet q' p̄ma rō ut uzz

in vigore suo ut arguat sic. omnia actio
i manēs. manēs ē siue manet i agēte. sē
tū ē actio i manēs q̄ manet i agēte s̄
manet i sensu. oꝝ q̄ dare s̄um agēte
preter sensibilia i cuius uirtute ipsa sē
sibilia moueat s̄um. s̄o d̄t istā eādē
opionē sic. i possibile ē aliq̄ agēs. p̄fa
uirtute p̄ducere aliqd̄ ultra suā sp̄em
p̄p̄a. s̄ sentire cū sit queoā actō sp̄ial̄
ē aliterius rōis ab ipso sensibili q̄a sen
sibile ē purū m̄ale. q̄ sensibile p̄fa uir
tute n̄ p̄t mouere sensum a totalē ac
tū. 3° sic. nullus effectus p̄ductus
excedit i p̄fectōe et nobilitate simpl̄r
tuā cā effectiā s̄ p̄ se. s̄ sentire ex
cedit obiectū ipsius sensus q̄ preter ta
le obiectū oꝝ necō dare aliqd̄ ul̄ ali
q̄ agēs. s̄ ē sensus agēs ut p̄ ex d̄cis
b. huius rōis p̄ z uꝝ nota de se. q̄ stat
ē cū uisio dicat̄ i boie p̄fectōe. excedit
simpl̄r i p̄fectōe aliq̄ obiectū uisus pu
ta nigrediem l̄ aliq̄ aliu colorē q̄re
d̄nō q̄ uꝝ possibil̄ dicta p̄o s̄a. n̄ rōes
aliquo mō solutū. Cuius ḡza ē aduer
tē d̄q̄ ille solutōes h̄nt duo fundamē
ta quoz̄ unū nichl̄ facit ad p̄positam
aliud uero ē total̄ s̄m p̄mū fundamē
tū ē q̄ patiens s̄m n̄am suā p̄t esse no
bilis et p̄fectius agēte. q̄uis agēs in
q̄ agēs sit nobilis patiens h̄ q̄uis sit
aliquo mō nez̄ nichl̄ t̄n̄ facit ad p̄po
siti nec soluit difficultatē. nā p̄ rōnem
oñdit̄ q̄ nisi uet̄ sensus agēs. patiens i q̄
patiens excedit agēs in quātū agēs. q̄o
p̄t eandē. p̄bari p̄dictas respōsiones
N̄ ut dicūt sp̄ialitas forme sensibile
amā et ab agēte q̄ passiuū ul̄ recipēs

i q̄ recipēs ē q̄o sp̄iale et p̄ncipiū ui
tale. si q̄ agēs n̄ ē sp̄iale nec p̄ncipiū
utale. passum i quātū passum erit pre
stātius agēte q̄o ipsimet negāt. primū
q̄ fundamētū maḡ facit ad oppositū
q̄ ad p̄positū et p̄ oñs p̄ma et s̄a rō q̄
uidēt solut existo fundamēto n̄ s̄t ali
quo mō solute. Secūdo aut̄ fundamē
tū ex quo uidēt solut alie rōes ē totali
ter s̄. s. q̄ forma sensibil̄ s̄ esse q̄o h̄y
i s̄bo organo et medio ē eiusdē rōis
i illis q̄o p̄bat̄ una ratiōe t̄ ali. si sp̄es
reꝝ sensibiliū i medio eēt̄ eiusdē rōis
cū suis obiectis. sequerēt̄ q̄ ex necessita
te ouo cōtraria eēt̄ siml̄ i eodē q̄nis ē
f̄m q̄ q̄na p̄bat̄. nā cum albedo z ni
gredo ad inuicem cōtrariēt̄ur z si
militudo siue sp̄es albi et nigri sint e
iusdē rōis cū albo et nigro. necō spe
ties albi et nigri in medio et organo
erūt̄ q̄trarie i ter se. z cū tales sp̄es sit
s̄l̄ i eadē p̄te mediū ut p̄ ex p̄ articulo z
ipsimet q̄cedūt. erūt̄ necessario siml̄ cō
traria i eodē p̄z q̄ q̄na. n̄ ualeat si oi
cat̄ ad istā rōem q̄ sp̄es albi et nigri q̄
uis sint eiusdē rōis cū albo et nigro t̄n̄
n̄ s̄t cōtrarie q̄a ut cānt̄ ab obiectis ob
iecta non q̄trariāt̄ s̄ oueniūt. q̄a albū
et nigri i q̄ t̄n̄ queiunt i n̄a et rōe colo
ris causant̄ suas it̄tōes i medio ut sic
aut̄ n̄ cōtrariāt̄ s̄ queiūt. et iō dicte i
t̄tōes i medio n̄ s̄t q̄trarie ut dicebat̄

Ista aut̄ s̄o penit̄ nichl̄ ualeat. s̄
q̄z q̄o assumit̄ ē s̄m. s̄o q̄z cōtradiē
s̄ ipsi. assumit̄ q̄dem s̄m nā albū et
nigri ut oueniunt i n̄a coloris nō cānt̄
suas species in medio. nā si causarent

suas spēs ut sic queniūt n̄ cārēt spēm
 albi ⁊ nigri scolorē tm̄ nec cārēt duas
 spēs s̄ unā q̄a cārēt suas spēs s̄m eād̄
 rōem agēdi. s̄. ut cōueiunt incolore et
 mediū et organū recipiēt eā s̄m eamō
 rōem recipiēdi. Et p̄ oñs eēt tm̄ una
 spēs ⁊ n̄ plēs. nā ut dēm ē supra ipossi
 bite ē ab uno agēte ul̄ adiūto s̄m eād̄
 rōem cādi cārē iēo dē passō s̄m eādē
 rōem recipiēdi diuersos effectus ḡ al
 sumptū ē totāl̄ fl̄m̄. Cōtradicit ḡ si
 bi ipsi. nā p̄ pauca iēadē qdē isolutōne
 alterius rōis dicit q̄ due albedies cau
 sant spēs suas imedio nō ut oueiunt
 ialbedie q̄a sic tm̄ oueiunt icōceptu. s̄
 cānt ad iūicē s̄m suas realitates. quia
 alia ē realitas unius albedis. et alia re
 alitas alterius albedis. et p̄ oñs albe
 do et nigredo cānt suas spēs nō ut cō
 ueiunt icolore s̄ ut differūt iter se. cō
 tradicit ḡ s̄ ipsi nullo ḡ mo s̄ h̄o sol
 uit rōem. Iste ḡ mo d̄ d̄icēdi n̄ ur̄tē
 aliquo mō sufficere. et iō teneo sic p̄us
 q̄ oz dare teneccitate sensum agentē
 et s̄ tēsa pte huius articuli.

Restat ḡ ultimo mouere dubia ēca tēa
 q̄b̄ solutis appēbit ueritas huius ar
 ticuli s̄m q̄ ipsum icelligo Arguo ḡ
 q̄tra dēam cōclusiōem quadupl̄. s̄ sic
 si eēt dare sensum agētē sequeret q̄
 p̄hs iceterminatōe sensuum i h̄ 2o eēt
 isufficiēs. ḡ n̄s ē icōueiens ḡ ḡ n̄a nota
 ē. q̄a p̄hs i h̄ s̄o nullā int̄nōne fecit de
 sensu agēte. et p̄ ḡ n̄s fuit isufficiēs q̄
 n̄ uz asserēd̄ tēatō p̄ho 2o si isensu
 eēt aliq̄ uirtus actia sequeret q̄ sensus
 sentirēt se ipsos. et sentirēt absentib̄

sensib̄. ḡ n̄s ē s̄m ad sensum ḡ ḡ n̄a ē
 p̄hs i h̄ s̄o. Nā si cōbustibile haberet
 uirtutē actiam sicut h̄z passī nā cōbure
 ret se ipsum. et cōbureret remoto quo
 cūq̄ alio sicut dicit p̄hs i h̄ s̄o. et ita ef
 fet de sensu si haberet aliq̄ uirtutē ac
 tuam s̄m ipsum. Impossibile ē ḡ dare
 sensum agētē tūq̄a sensus sentiret ab
 sentib̄ sensib̄ et q̄a ē cōtra mentē p̄hs

3o si eēt aliq̄s sensus agēs habere
 organū. cū sensus sit uirtus m̄al̄ et cr
 ganica h̄ supposito arguit sic. si sensus
 agēs haberet organū ul̄ haberet orga
 nū distictū ab alius alioz s̄m uum l̄ n̄. s̄
 fundaret iorganis alioz s̄m uum. n̄ po
 test dici q̄ habeat organū distictū ab a
 lius pp̄ duo. s̄. q̄a s̄m comunē opionē
 organū tactus ē inq̄ual̄ p̄ te copis. et p̄
 ḡ n̄s nō pōt esse q̄ organū s̄ uis agētis
 distiguat ab alius loco et s̄bo. 2o q̄a
 si haberet organū distictū t̄ sic illud ef
 fet pp̄iq̄us organo un̄i s̄ uis q̄ organo
 alteri s̄ uis. et p̄ cōsequēl̄ fortē ageret
 unū s̄ uis i s̄ uis q̄ aliud. dato q̄ eēt
 s̄ uis i s̄ uis est p̄portōis et dist̄ctie. et ha
 berēt omnes cōditōes que requirēt tam
 ex pte s̄ uis q̄ ex pte organū s̄ uis passi
 ui. nō solū ex h̄ q̄ organū illi sensus a
 gētis eēt pp̄iq̄us un̄i q̄ alteri sensibi
 le tal̄ sensu faret ageret i illum s̄ uis
 q̄ s̄ uis alioz s̄ uis qd̄ ē totāl̄ i con
 ueiens. n̄ ḡ poterit habere organū di
 stictū nec ḡ pōt dici s̄m. s̄. q̄ organum
 est sic idē cū organo alioz s̄ uis q̄a ul̄
 eēt idē cū organo un̄i s̄ uis tm̄ aut cum
 organis omnium aut pl̄ium s̄ uis. n̄ po
 test dari p̄m̄ qz n̄ apparet rō quare

magis debeat esse in organo uniusquam
in organo alterius. cum r^o dicitur sic equaliter
agens non potest dici secundum quod tunc non est unus
sensus agens sed plures quod non totaliter inveni-
ens. Nulla ergo ratio potest assignari huic sensui
et per omnia non est possibile ponere sensum
agentem. Quasi esset dare sensui agentem esse
plures sensus exteriores quod quod. Quia est quod
philosophus in libro primo ubi in extinctione probat in illo
ca^o. quod autem non sit sensus animalium. Quia nota est quod
vel oportet dare quod sensus agens sicut dicitur
quod passivus et sic erunt. x. vel oportet dare
unum sensum agentem et sic admittitur erunt sex
quod nullo modo non dicitur. Hinc tamen non ob-
stantibus dicens sicut philosophus. Et ideo respon-
deo per ordinem ad predicta. Ad primum
dicitur quod per per comitatorum. dicitur est comita-
torum quod ut supra dicitur est a. h. tacuit vel
sua quod latet et appetit in intellectu. nam magis
evidenter appetit quod fantasmatum non possunt
per propria virtute movere intellectum. quod quod sibi
lia possunt movere sensum. Et ideo magis
appetit quod oportet dare intellectum agentem et magis
latet quod oportet dare sensum agentem. et hac ratione
tacuit philosophus de sensu. ratio tamen intellexit de sensu
quod expressit intellectum quod per. quod illam
eadem rationem per quod probat esse dare intellectum
agentem. probat quod oportet dare sensum agentem
ut per ex dictis. non ergo insufficientes est philosophus ex
quo motus est rationalis. Ad secundum nego con-
sequentiam. Cuius gratia est adverte dum
quod in sensu esse virtutem actiam potest dupliciter in-
telligi. uno modo quod in sensu sit virtus actia
que sit totaliter effectiva actus sentiendi
amota quantum ad alia in ratione agentis. Et in
isto modo non pono in sensu virtutem actiam non
sensus agentem. nam non solum sensus agens caret ra-

tionem actum imo correspondet ipsi sensui sibi
tamen agens particulare quod movet sensum in
virtute sensus agentis. Alio modo potest intel-
ligi quod in sensu sit virtus aliqua actia que
occurrat necessario effectus ad quos actus
tamen sentiendi una cum obiecto sive sibi
ibi. Et isto modo pono virtutem actiam in sensu
et sensum agentem. si ergo poneret in sensu virtutem
actiam per modo bene teneret omnia. Et illo modo
arguit philosophus quod facit dicitur quod sequentiam
nunc est habere quod sensus sit pure passivus
et non sibi vel est loquens de vel passivus
vel de quo loquitur philosophus quod recipit actum sentiendi
est de siue fortassis sibi. non fuit tamen per
intellectus sue negare sensum in agentem. nec ratio
probat neque ita. nam si illud agens requiritur
per sensum agentem. non sequitur quod posito se-
sensu agentem a motu sensibili sic ipsius sentiendi
re quare animalium. Ad tertium potest ad pre-
sens intellectus respondere. et quibus solatio non
michi sufficere. dicitur est per sensum via alio
modo doctorum quod sensus agens et sensus passivus
vel passivus non distinguuntur sicut. 2. potest
tamen si ipse sensus agens est quidam hitus con-
naturalis ipsius sensus passivus esse ideo non requirit
organum distinctum ab ipso. non tamen per
identificat esse essentialiter imo sensus agens disti-
guuntur essentialiter ab ipso sensu passivo. non
sicut potest a potest. sed sicut hitus naturalis a potest
cuius est hitus. Et tamen oportet quod essent plures
sensus agentes diceret si intelligat quod es-
sent plures sensus agentes. 1. plures potest quod
non est verum. quod ut dicitur est talis sensus non
est potest si vero intelligat quod cuius sensui pas-
sivo que est quidam potest correspondeat sensus
per hitus naturalis. oportet quod non solum non est in-
possibile imo necessarium ut apparet ex

odis id rō n̄ sit. Vel pōt dici ad dic
 tā rōem q̄ posito q̄ s̄sus agēs sic po^a
 disticta a s̄su possibili l' passiuo n̄ o^z p̄
 h̄q̄ distiguat loco r̄ s̄bo. nā q̄uis s̄m
 comunē opionē iēctus agēs sic po^a di
 sticta abiectū possibili. n̄ p̄ h̄ regrūt
 disticta s̄biecta imo siml' dat' imediate
 ita d̄ eēntia aie. Et id s̄sus agēs siml'
 dat' ieo dē organo cū ipso s̄su possibili
 et cū d̄z ul' fundaret i organo unius s̄
 ius ul' i organo omnū pōt dici q̄ in or
 gano omnū ita q̄ sicut ē dare visum
 passiuum sic ē dare visum actiuū z sic
 dealus s̄bi. n̄ dare isto mō p̄les s̄sus
 agētes n̄ aliq̄d iqueuēs. sicut nec da
 re p̄les s̄sus passiuos ē iqueiens. Do
 cet t̄ dici q̄ si uolunt t̄m ponere u
 nū s̄sum agētē q̄ huiusmōi s̄sus fun
 dabit i organo s̄sus cōis. et id erit n̄
 t̄m s̄sus agēs et n̄ p̄les. s̄ t̄m n̄ obstāte
 om̄ia s̄bilia poterūt mouere s̄sus pec
 cularez i uirtute hui' sensus. nā sicut s̄
 sus comūis cognoscit obiecta om̄ium
 s̄sus exteriōz et pōt iudicare de eis. et
 ponere d̄zā i ter ea. sic t̄ uirtus hui'
 s̄sus agētis q̄ fundat' i eod' organo cū
 ipso s̄su comūi poterit se extēdere ad
 s̄bilia om̄iū s̄suū. Ad quartū d̄z
 q̄ n̄ s̄ p̄les s̄sus q̄ q̄nq̄ m̄alr' et s̄biue
 ex quo sensus agēs n̄ distiguat a possi
 bili loco et s̄bo. s̄ b̄n̄ s̄ s̄ozmalr' et iēn
 fece q̄a sensus agēs n̄ ē possibil' nec eō
 ner s̄o q̄a uis ē s̄m̄ siue rō agēdi. alter
 nero s̄m̄ siue rō patiēdi siue recipien
 di. nec ponere isto mō p̄les sensus q̄ q̄n
 q̄ est aliq̄d iqueiens. nā preter sensus
 agētē ponūt h̄ mō p̄les sensus. qz sen

sus tactus ut d̄z i h̄ 2e n̄ ē un' s̄ p̄les
 lenus. p̄z q̄ qd michi n̄ dicit' de sen
 sū agēte et h̄ de s̄o p̄ncipali. Tert'
 articulo q̄ois. Restat uidere tertio
 utrū s̄sus sit susceptiuus sp̄ez sine m̄
 qz h̄ q̄rebat qd p̄ncipat. et qm̄ ueritas
 huius articuli repēdet ex dictis i s̄ arti
 culo. Id iuxta predicta pono duas cō
 clusiones. p̄ma ē affirmatiua. s. q̄ sensus
 ē susceptiuus sp̄ez sine m̄a. s̄a ē nega
 tiua. s. q̄ sensus n̄ ē susceptiuus sp̄ez si
 ne q̄ditōib' m̄e que s̄t hic et nūc. Pri
 ma conclusio p̄bat' dupl'r s̄ sic. sp̄es siue
 forme itētoales imē nō h̄nt esse rea
 le s̄ itētoale. s̄ sensus ē susceptiuus
 sp̄ez sine m̄a aīis p̄bat' ē i s̄ articulo.
 q̄ sequētia p̄z p̄tando qz sp̄es n̄ h̄nt in
 organo nisi esse sp̄uale q̄ imedio. si q̄
 imedio s̄t sine m̄a et habēt esse itētoā
 le. m̄to fortius erūt i organo sine m̄a
 et s̄belle itētoali et sp̄uali. 2e sic nul
 la forma i troduca i aliquo s̄bo s̄m el
 se reale pōt m̄ultiplicari in eod' s̄m nu
 mez manēte ead' s̄m sp̄em. s̄ ibi n̄ ha
 bet esse reale et p̄ q̄ sequēl' suscipit sine
 m̄a qz nō recipit s̄billo mō essēci rea
 li s̄bo quo erat i obiecto. Secūda con
 clusio p̄bat' una rōe tali. omne q̄ reci
 pit i aliquo organo d̄terminato reci
 pit h̄ et nūc et p̄ticulariter. s̄ sp̄es rez
 sensibilium recipiūt in aliquo organo
 d̄terminato. s̄. a. ē nota. b. p̄z qz hic z
 nūc ē organū p̄tulare et p̄ d̄n̄s q̄ qd
 recipit in eo recipit p̄ticulariter z hic
 et nūc. Est tam̄ adūtenēd' q̄ q̄uis sit
 comune om̄i sensui q̄ sit susceptiuus
 sp̄ez sin̄ m̄. n̄ tamē sensus sp̄ualior

mō recipit q̄ alius s̄m q̄ s̄us s̄t sup̄io
res ul̄ min̄ sup̄iores iter se. Et iō iter
sensus exteriores uisus sp̄ialiōri mō
recipit formas intrōnales et s̄us cōis
maḡ sp̄ialiōr recipit q̄ s̄us exteriores
et t̄ iter s̄us iteriores ē dare gradu
tā s̄m doct̄nā phōz q̄ s̄actōz doctōz
Cui ḡzā ē aduertē d̄q̄ b̄s anḡ t̄ sup̄
genesim adlitterā ponit me cerebro tres
uētriculos. s. āteriorē posteriorē et me
diū. ex āteriori dicit distribui om̄e s̄us
uñ ait q̄ p̄s cerebri āterioris iūte om̄e
s̄us distincti s̄t ad frōtē collocata ē. Apo
steriori ānt uētriculo dicit distribui om̄
nē motū ut i fer̄i maḡ appēbit. A me
diatēsse memoriā. uñ ilibro preallega
to tres tāq̄ uētriculi cerebri demōstrā
tur. uñ āterior ad faciē aquo om̄nis s̄e
sus. alter posterior ad ceruicē aquo om̄
nis motus. tertius iter uētr̄q̄ a quo ui
gere memoria demōstrat. A uicē in
t̄ tēnaly siue in suo libro traia q̄ iō
ē maḡ p̄ticulariter loq̄t de s̄ib̄ iterio
rib̄. Dicit ē q̄ n̄q̄ s̄us iteriores sicut
s̄t q̄ n̄q̄ exteriores. s. s̄um cōem. imagi
natōem. fantasiā extimatiuam. et me
moriā q̄ q̄ d̄ad iūcē sic distigūt. nā s̄ q̄
cōis q̄ ē inferior iter s̄us iteriores co
gnosuit nō solū obiecta oīum p̄ticulari
uñ s̄uū. s̄ t̄ cognosuit d̄zas obiectoz
et actus siue opatōes ipsoz ut app̄z ex
phō i s̄o huius. post s̄um cōē ē imagia
tō que n̄ solū s̄ cognosuit s̄ t̄ sp̄es reti
nere pōt. nā habet i s̄ib̄ illi nob̄ s̄us
et fantasiē s̄m p̄m 2 huius. q̄ n̄ eēt n̄
imagiatō retineret sp̄es t̄ s̄ib̄ iū iab
senā t̄ s̄ib̄ iū. p̄s q̄ pōt s̄us cōis q̄

omnes s̄us p̄ticularē. q̄a p̄ s̄us p̄tē
lars t̄m possunt cognoscere obiecta p̄
ticularia ut puta colorē t̄ saporē et sic
realis. n̄ aūt d̄zam istoz et iō ōz dare
aliquē unū s̄um q̄ cognoscat huiusmo
di d̄zam. et hic ē s̄us cōis q̄ i āteriori
p̄te cerebri uiget s̄m auḡ ul̄ s̄m au
cēnam. Rursus imaginatō plus pōt q̄
s̄us cōis. q̄a s̄us cōis n̄ retinet sp̄es in
absenā s̄ib̄ iū t̄ si retinet ualde modi
cū retinet sicut uelarat a uicēna i libro
predicto dicit q̄ digitus motus uelo
citer uidēt p̄s digiti. q̄z moto digito
uelociter ānt̄ recedat sp̄es digiti p̄ ip̄
sa imp̄mē sp̄es eiusdē digiti s̄o huius
tū sp̄es cito t̄ s̄m̄t esse s̄us q̄ cōis qui
nich̄l aut modicū ualde retinet sp̄es iō
huiusmōi s̄us n̄ ē i actu suo i absenā s̄e
sib̄ iū n̄ forte i dorimēdo s̄ib̄ ē ē ozdo
serarius ei q̄ ē i uigilia. Imaginatō
uō p̄s pōt q̄ s̄us cōis q̄z pōt retinere
sp̄es. possunt ē imaginari s̄itia absen
tib̄ s̄ib̄ Terā uicē iterior s̄itia ē faci
lia. et h̄ pōt plus. 2. p̄missis. q̄z nō s̄o
lū sp̄es recipit q̄d facit s̄us cōis et reti
net q̄d facit imagiatia s̄ t̄ opōit imaz
sp̄em cū alia ut q̄z utemur mōtē et u
tem̄ atrū habent p̄ fantasiā h̄c pōt
ut possunt fantasiari mōtē aureū. uñ
h̄ mōs aureus nūq̄ fuerit in s̄u s̄m se
fuit tū s̄m suas p̄s q̄a fuit i s̄u mōs
aury. et p̄ fantasiā cōponunt unū cum
alio et formam i fantasiā mōtē aureū

Quarta uicē iterior ē extimatiua
que n̄ solū cōp̄ehēdit sp̄es s̄ib̄ iū s̄
itētoales s̄ib̄ iū cuiusmōdi s̄t amica
bile et imicabile et cōsimilia q̄ dicunt

Qualda itenones ultra formaz sibilis
 de ouis uidea lupi p uirtute estimati
 ua apprehedit ipiam s esse animabi
 le. a qbusda aut h uirtus appellat ro
 pticularis. a qbusda uero cogitacia. s
 uenominibz n e nimis curab ubi hetur
 clara noticia r. p hic g uirtute aialia
 pfecta iudic qo eis fugied et qo p
 sequed. Quia uirtus sicia iteri r
 e memoria que e chelaurusta spez sibi
 biliu q dicitaz itedum. iea e refuane
 et similitudies forma z sibilu et ite
 dom. et si uolunt oia ista describere i
 tribus uentricul cerebri fm itedonem a
 uicene. oz uareqz i s uentriculo e susto
 muis z imaziaco i fo fantasia et estia
 tua itertio memoria et uirtus motia
 ni qlibet dictoz uentriculoz habet du
 as ptes a ierore. s. et posterior e et sic
 i quols ponit. z. uirtutes. una qde ip
 te anteriori. reliqua uero ipre postero
 ri. oz aut qz i posteriori pte tertu uentri
 cu li e uirtus motia qz neruus ille diffu
 sua p totu corpus i quo uirtus motua
 reseruat habet i coactem ihuismoi p
 te tertu uentricali et exide p totu corp
 diffundit s. quosda ramos. pnd gmo
 tus pot a ppari cordi qa e semp et co
 tinue i motu et pot a ppari ut pz exin
 tede beati aug. posteriori pti ipsius
 cerebri. sic g pz fm itedem auicene de
 sibus iteriozibus. Cometator aut
 z de aia loquens de huiusmoi uirtutibz
 iteriozibus dicit eas esse tm q. licet a
 uicenna dicat eas esse quiqz et dicit h
 de itede ay lis. l. x. et s. et s. dices q
 ay les i illo libro posuit predictas uir

tutes i quatuor crdibus i s posuit
 ssum eodem i 22 imaginatiua. i tertio
 cogitatuua siue estimatiua. an 4 memo
 ria. et ait cometator q memoria posuit
 magis spual e uinde cogitaciam. uide
 imaginatiua postremo uo ssum eodem
 ti q min spual e. Est aut dia inter
 auicena et cometator e qz auicena die
 fantasia et imagin e esse duas uirtutes
 cometator die qz s una et ead uirtus
 na fm cu ad eade uirtute ptinet retin
 re spes sibilu qd ptinet ad imaginato
 ne et qz penere una forma cu a qd pt
 net ad fantasia et sic ezue fm itedem
 cometatoris quatuor uirtutes interio
 res tm. quibus a uicenna e fm beatum
 aug. uirtus motua. iste g uirtutes fm
 docto e nm quols 4. qde. xx. sic adp
 tat. ad tres uentriculos cerebri. na in s
 uentulo ponit ssum eodem et imaziato
 nem i fo ponit una uirtute tm. s. cogi
 tatiua ul estimatiua. itertio aut ponit
 z. s. memoria i pte anteriori. z uirtu
 te motua i pte posteriori. et h mo ordi
 nat doctor n2 uirtutes predictas p die
 tu cometatoris. cometator naqz z de
 aia clare uicinat imaziacem esse in s
 ma pte cerebri. cogitaciam i medio me
 mozia uo. in postiozi no solu h eodem est
 amedius s q dem e in uellu et s uato
 abay le. Opinio p ha uirtutib s ier
 uis interiozibus. Tunc tm michi u
 tutes has esse aliter ordinadas ut in
 s uentulo ponat. z. s. ssum comunis et
 imaginato ul fantasia in 22 uo cogita
 tiua. ul estimatiua et memoria. i 3 au
 te uirtus motia. Et isto mo ex presse

saluat icēdō bēi aug̃ cui i hac mā et in
quacūq; alia mag̃ ē et icēdō q̃ f̃ho n̄ co
mēcator. Nā icē app̃z ex dēis beati au
g̃. i meo iō uentriculo uigere memoria
tē mōstrat. Rēcēdō g̃ uñ f̃mo p̃us
uñ esse dicē t̃ q̃ q̃uis sit cōe om̃i s̃ui q̃
sit susceptiuus sp̃ez sine mā. uñ r̃n̄ spi
ritualiōri mō recipit q̃ alius f̃m q̃ s̃
m̃i l̄ mag̃ sup̃iores. uñ. memoria ma
g̃ sp̃iāl̄r̄ recipit q̃ estimatiā et estimati
ā q̃ fantasia et fantasia q̃ s̃us cōis
et s̃us cōis q̃ s̃us exteriores. h̄ t̃ z
p̃ncipali sufficiat. Restat̃ respōdere
ad rōes p̃ncipales. Ad p̃m̄ cū d̄z q̃ sp̃es
r̄r̄ s̃ibiliū h̄t̃ i meo iō esse reale p̃z q̃
nō ē uēz ex p̃ articulo n̄ p̃bō aliqd̄ cō
cludit ita bñ d̄cedit q̃ h̄nt esse i medio
icēdō tripta om̃i op̄atōe icēctus. Et iō
h̄nt ibi esse reale ut distiguit q̃tra icē
tōale eo mō quo dictū ē et expoitum
fuit i p̃ articulo. Ad f̃m̄ cū dicebat q̃
sp̃es recepta i s̃u uñ cāt̄ effectie a s̃u uñ
ab obiecto p̃z qd̄ ē dicēdō ex fo articu
lo. cāt̄ ē h̄t̄al̄ mōi sp̃es i s̃u ab obiecto
i uirtute p̃p̄a s̃ uirtute s̃us agētis. i
cuius uirtute s̃ibilia mouēt s̃m̄. ut
dēm ē. et cū d̄z q̃ s̃us ē pure passiuus
et p̃ oñs n̄ ē dare s̃m̄ agētē. p̃z qd̄ di
cendō ex dēis nā nō obstāre passiuitate
ipsius s̃us requir̄ necēto s̃us agētis i
cuius uirtute s̃ibilia mouēt s̃m̄ p̃z
g̃ qd̄ michi uñ esse dicēdō de ista q̃ōne.
Et h̄ de fo libro de aia n̄ n̄ t̃ p̃ d̄dem.

TERCIUS Liber.

¶ p̃ cognitū ab icēctū n̄o sic al
q̃d̄ s̃ile et uñ p̃ q̃ sic. sp̃es sp̃iāl̄s̃
s̃ima ē aliqd̄ uñ. s̃ sp̃es sp̃iāl̄s̃ima ē p̃

cōgnitū ab icēctū n̄o g̃. a. ē nota de se
. b. p̃bat qz cū icēctus n̄z cognoscat p̃
abstractōem a singularib; illud erit p̃o
cognitū qd̄ f̃mo et i meo iate ē a singu
laribus abstractū h̄ aut̄ ē sp̃es sp̃iāl̄s̃i
ma que i meo iate a singularib; predica
t̄. Secūdo qd̄ iō q̃ ē obiectū at̄equa
tū icēctus n̄i ē p̃mo cognitū ab icēctū
n̄o. s̃ obiectū at̄equatū icēctus n̄i est
al̄ qd̄ uū uersale g̃. a. uñ nota p̃ tanto
p̃z illud ē p̃mo cognitū ab icēctū quod
ē mag̃ p̃portionatū s̃ obiectū at̄equa
tū ē s̃ mag̃ p̃portionatū g̃. b. p̃z qz o
biectū at̄equatū icēctus n̄i ē qd̄ d̄ctas
rei m̄al̄ l̄ ipsum ens s̃ q̃q̃d̄ h̄oz t̄ē
s̃emp̄ erit aliquod uñ g̃. In opposi
tū si uñ ēēt p̃mo cognitū ab icēctū
n̄o. sequeret̄ q̃ p̃ueniret omnē actū
icēctus n̄i. oñs ē s̃m̄ g̃ oñs nota qz
p̃mo cognitū ab aliqua po^{te} primū
mōnēs illā po^{te} et p̃ oñs p̃uenit o
nem actū p̃mū eius primū g̃ cognitū
ab icēctū n̄o p̃uenit omnē actū icēctū
falsitas q̃ sequētis nota ē. Et appet̄ p̃
comēcatorē i p̃mo huius q̃ d̄ct̄ q̃ in
icēctus facit uū uersalitatē i r̄ez p̃ q̃ n̄
ipsius actus p̃uenit ipsam uū uersa
le. H̄o i ista q̃ōne s̃ t̄a uidēda. primū
ē uñ p̃ cognitū ab icēctū n̄o sic sp̃es
sp̃iāl̄s̃ima i meo iate abstracta a simili
bus qz h̄ p̃bat primū argumētū. Se
cūdo ē uñ obiectū at̄equatū icēctū
n̄i sic quidditas rei m̄al̄ l̄ ena qz h̄ uñ
querere s̃m̄ argumētū. Tertiū q̃
rit qd̄ p̃ncipal̄. Opinio scoti in pri
mo sentētiaz. Quāz ad primū ar
ticulum respōdēt aliqui doctores q̃ sic

uolūt ēq̄ primū dceptus ad quē mouet
 intellectus noster sic dceptus ip̄i specia
 lissime z p̄ q̄ns primū cognitū abintel
 ta nō ē aliqua spēs specialissima. illa
 sc̄. causā singulaze fortius mouet s̄m
 ista gclasio p̄bat ab eis t̄pl̄z. p̄ sic. c̄ie
 meze n̄alr cōcurrētes ad aliquē effectū
 cānd̄ ul̄ p̄ lucē d̄. si n̄ sint ip̄edite agūt
 q̄tum possunt et p̄ q̄ns p̄ducūt p̄fectō
 rē formā q̄ possunt p̄ducere. s̄ c̄ie que
 mouēt intellectū ad p̄mū cognitū cōcur
 rere n̄alr ad dictā motionē q̄ cānt in
 ip̄o p̄fectōrem q̄ceptum q̄ possunt. iste
 autē q̄ceptus ē sp̄i specialissime q̄. a.
 uā nota tele. b. p̄bat. qz p̄m̄ dceptus
 intellectus preuenit omnē dceptū uolūta
 tis ul̄ actū cū s̄ auḡ s̄ uolūtate nichl
 uolūtum n̄ p̄us cognitū. tal̄ q̄ q̄ceptū
 ē mere n̄al. et p̄ d̄ns c̄ie cōcurrētes ad
 dictum dceptū agūt mere n̄alr et cau
 sabūt p̄fectōrem dceptum q̄ poterūt
 q̄ s̄o sic. si dceptus sp̄i specialissime
 nō ēēt p̄m̄ dceptus ad quē mouet in
 telctus. lequeret q̄ moueret prius ad q̄
 ceptus comuiores et q̄to erūt comuio
 res tāto ad eos p̄us moueret et p̄ q̄ns
 p̄us moueret ad dceptū ētis et alioz
 trāscē d̄ctuz tegby cōsiderat methaphi
 sicus q̄ ad dceptus entitū specialitū teg
 by cōsiderat i alius sciētus d̄ns ē s̄m q̄
 sequētia tele ē nota falsitas d̄ns p̄ba
 ē qz si dceptus entis z alioz trāscē d̄
 ctum tegby cōsiderat methaphisicus
 p̄us occurreret intellectui. cogeret qz uice
 re p̄ methaphica ēēt prior alius sciētus
 ordie doctrine. d̄ns ē s̄m q̄ d̄ns ē no
 ta. s̄ falsitas cōsequētis p̄z p̄ auicēnaz

s̄ mece sue. q̄ dicit q̄ methaphica ē ul
 tima sciāz ordie doctrine. 3o ad d̄
 si dceptus comuiores prius oculi rē ē
 intellectui nostro q̄ dceptus sp̄i specialis
 time sequet et q̄ n̄ posset anob̄ cognosci
 aliq̄ spēs specialissima. n̄ prius cognos
 cerēt omnia p̄dicāta sup̄iora ad illā
 spēm. cōsequēs ēēt s̄m q̄ falsitas conse
 quētis p̄z p̄ exp̄ictiā. Nā si omnia p̄e
 dicāta sup̄iora ad spēm cognoscerēt
 apponerent ml̄tū tēte p̄e anq̄ possent
 ipsam spēm cognoscere cui cōtrarium
 exp̄it q̄ d̄. Nec obstat s̄m eos dicituz
 az l. i. p̄mo p̄hicoz q̄ dicit confusa s̄
 nob̄ prius nota qz dicit helle itelligen
 dum r̄ eius d̄ cogniti q̄n cognitū ē ta
 le qd̄ pōt cognosci duplici cognitōe qz
 cognitōe cōfusa s̄m quē modū signifi
 cat p̄ nom̄. et cognitōe d̄terminata z di
 sticta s̄m quē modum significat p̄ dif
 finitōem. dato autē isto intellectu dictum
 az l. n̄ uā facere cōtra dictā cōclasiōez
 qz spēs specialissima prius cognoscat
 cognitōe cōfusa s̄m quē modū cognos
 cit p̄ nom̄ q̄ cognitōe disticta et d̄termina
 ta s̄m quē modum cognoscat p̄ diffini
 tōem q̄re d̄. Nec pō n̄ uā michi aliquo
 mō possibil. Est ē exp̄esse cōtra dicta
 p̄hoz. Et iō primo arguā q̄tra modū
 ponēdi et fundamta pōms i se. z cō
 tra gclasiōnē directe. Accipio q̄ duo
 fundamēta huius doctoris. Primum
 ē q̄ primū dceptus ad quē mouet inte
 tus noster ē dceptus sp̄i specialissime
 qz cause gclazētes ad talē q̄ceptum
 agūt mere natural̄z s̄m ē q̄ spēs pri
 us cognoscat cognitōe gclasa s̄m quē

modū cognoscit p̄ nom̄ q̄ cognitione
distincta s̄z quē modū cognoscit et h̄gē
p̄ diffinitōem. Ex q̄b̄ dictis arguo
p̄ q̄ eos sic. si prefata fūdamēta eēnt
uera sequerēt unū tētrih̄ quocūq̄ va
to istoz sequerēt euidēs cōtradictō idē
tis eoz. Sequerēt nāq̄ necessario
q̄ p̄mas q̄ceptus ad quē moueret intē
tus n̄ eēt q̄ceptus diffinitōis et distic
te sp̄ci et q̄ q̄ceptus diffinitōis eēt imp
fec̄tōr q̄ceptu sp̄ci disticte ut tal̄ sp̄s
cognoscit cognitōe cōfusa s̄m quē mo
dū significat p̄ nom̄ et sequerēt itio
q̄ cause mouētes n̄alr ad primū q̄cep
tū n̄ causarēt i ipso p̄fectōrē q̄ceptum
q̄ possent. Primū q̄ p̄bat q̄ quocūq̄
istoz dato sequerēt euidēs cōtradictō
i uerbis suis. nā si tētr̄ primū euidēter
cōtradicit cōclusioni f̄ncipali iqua d̄z q̄
primū cōceptus ad quē mouet intellectus
ē cōceptus sp̄ci specialissime cōtradice
ret directe exp̄m ipsoz. ubi dicit q̄
p̄mas cognoscit sp̄s cognitōe cōfusa s̄m
quē modū h̄gē p̄ nom̄ q̄ cognitione di
sticta s̄m quē modū cognoscit p̄ diffi
nitōem. Si uō tētr̄ s̄m cōcludit. s̄m q̄
apud omnes p̄b̄zātes ē notū q̄ cōcep
tus distinctus ē p̄fectior quocūq̄ alio
Tētr̄ cōtradicerēt s̄ ip̄s. nā i ipsoz
declaratōe dicit q̄ cognitō sp̄ci ut h̄gē
p̄ diffinitōem ē cognitō dēterminata et
distincta ut uero significat p̄ nom̄ ē co
gnitō cōfusa. Etiam aut̄ ē q̄ cognitō di
sticta ē p̄fectior cognitōe cōfusa. Op
tet q̄ dicere s̄m eos q̄ cōceptus diffini
tōis sic p̄fectior cōceptu sp̄ci ut sp̄s
cognoscit cōfusa cognitōe. si q̄ dat s̄z

appet euidēs cōtradictō. si alit̄ dat ter
cium appet̄ter cōtra dicunt s̄ q̄a p̄ op
positum fundamētum p̄bat cōclusionē
suā. B̄ autē p̄bato p̄bat cōsequētia
peto nāq̄ ab eis aut q̄ceptus diffinitō
nis p̄occupat intellectum q̄ q̄ceptus sp̄ci
specialissime ut sp̄s ista significat per
nomen aut egn̄er̄so. si tētr̄ p̄mū seq̄t p̄
mum ioueniens cōtra eos. i. tētr̄ s̄m seq̄
t̄ euidēter icōueniēs tertiu. nā si cōcep
tus sp̄ci eēt p̄mus conceptus ad quem
moueretur intellectus et sic p̄fectior con
ceptu diffinitōis. Tā cause mouētes in
tellectum ad p̄m̄ cōceptū n̄ causarēt in
ipso p̄fectiorē cōceptum quē possent
ut ipsi uolūt appet̄t̄ euidēs cōtra dic
tō i uerb̄ eoz. un̄ pōt̄ sua rō fundamē
tal̄ sumpta formalr̄ reduci cōtra eos
ut arguatur sic. Cause gēnerētes ad a
liquē effectū mere n̄alr̄ si n̄ s̄t ip̄dicte
agunt q̄rum possunt. s̄ cause mouen
tes intellectū ad primū q̄ceptum agunt
mere n̄alr̄ q̄ causant i ipso p̄fectiorē
q̄ceptū quē possunt. s̄ p̄fectior q̄cep
tus ē q̄ceptus diffinitōis q̄ cōceptus
diffinitōis ē p̄m̄ cōceptus ad quem
mouet intellectus et p̄ cōsequēs diffini
tio erit p̄ cognitum ab intellectu n̄o et n̄
sp̄s specialissima cōclusio ē cōtra eos
et tota rō ē eoz qua cōtradicit̄ s̄ q̄.

Secundo sic si cōceptus sp̄ci sp̄ci
lissime esset p̄mus conceptus ad quem
moueretur intellectus n̄ eo mō quo ponit̄
ab istis doctorib̄ sequeretur q̄ cōceptus
reḡne cuiuscūq̄ rei. semp̄ esset cōtus et
n̄ dubius cōsequēs ē exp̄sse cōtra
eos. nā ex h̄ ip̄s p̄bat conceptum entis
esse aliū.

67
esse aliū conceptū gñis cuiuscūq. q. a scā
te conceptu ētis certo pōt conceptus ite
tus esse vobius de conceptu gñis quā p
bo. q. a conceptus p̄ occurrēs itelctui tene
rentate ē c̄tior quocūq. alio conceptu.
si ḡ conceptus sp̄i ē p̄m̄ conceptus q. oc
carrit itelctui erit c̄tior omni alio. s̄ scā
te certitudine de specie alicuius rei nūq̄
pōt esse dubiū de gñe ḡ cōtradicit̄ pre
dicti doctores affirmatiē. s. q. conceptus
possit esse dubius gñis et q. n̄ possit es
se dubius. tal̄ ḡ mōd̄ ē impossibil̄. Ter
tio ad id. si conceptus sp̄i specialissime
p̄ocurreret itelctui sicut p̄fectior alius
conceptus comūioris ut dicit̄ isti docto
res sequeret̄ q. itelctus n̄ cognoscēdo
p̄cederet p̄fecto ad ip̄fectū. qd̄ ē cōt̄
mōd̄ p̄ dūcēdi n̄alē gñis ē totalit̄ igne
mēs ḡ d̄na nota ē. nā si p̄mus concep
tus ē p̄fectior alius semp̄ p̄cedet̄ coḡs
cēdo d̄p̄fecto ad ip̄fectū. falsitas cōse
quētis notissima ē ap̄d om̄s itelligen
tes. ē ē mōd̄ p̄cedēti n̄al̄ semp̄ p̄cede
re de ip̄fecto ad p̄fectū n̄ aut̄ euerlo.

Quo ḡ q. tal̄ modus dicēdi n̄ ē pos
sibil̄. imo repūgnat̄ s̄ ipsi. arguit̄ fo
tra cōclasiōem directe t̄ t̄pl̄r. p̄ sic. illa
sp̄ cognita ab itelctui n̄o q. p̄ma ip̄zel
sione ip̄mūt̄ i aīa n̄a et s̄ notissima
i conceptu. s̄ ens et res et alia trāscēden
tia s̄ sic. i. huiusmōdi et n̄ aliqua sp̄s
specialissima ḡ p̄mū cognitū ab itelctui
s̄ trāscēdētia et nō aliq̄ sp̄s specialis
sima. a. ē ita nota q. ex opposito predi
cati d̄struit̄ s̄m ut p̄. b. ponit̄ auctē
p̄ metaphisice sue cao. v. ubi ait q. es
et res prima sui ip̄essione ip̄mūt̄ i aīa

et s̄ notissima i conceptu quare d̄. fo
ad idē si ip̄s specialissima ēēt primū
cognitū ab itelctui n̄o et nō ens sequet̄
q. conceptus ētis possit̄ ēē dubius. concep
tu sp̄i specialissime existēte t̄o gñis
ē totalit̄ impossibilē ḡ falsitas gñis t̄
app̄et cōtra eos. ip̄i. n. uolūt̄ q. conceptus
entis possit̄ esse c̄tus et dubiū de conceptu
b̄ specialibus et illius sicut sum̄ c̄ti
de potētus aīe q. s̄ entia. Dubitānt̄ t̄n̄
u. s̄ sint h̄ ut illa entia. s. u. s̄ sint s̄ a ut
accidēs. pōt̄ ḡ conceptus entis esse c̄tus
conceptu sp̄i specialissime existente va
bio secōuerso totalit̄ ē impossibilē semp̄
referēdo dictos conceptus ad illd̄ obie
ctū d̄na p̄bat̄. nā sp̄s specialissima est p̄
mū cognitū ab itelctui n̄o conceptus spe
ciei cū certitudine p̄cedit̄ i itelctui con
ceptum entis cū p̄mus conceptus sit cer
tissim̄. poterit̄ ḡ itelctus i illo p̄ori du
bitare de conceptu entis q. i quocūq. si
gno itelctus n̄ ē certus de aliquo concep
tu pōt dubitare de ipso z esse dubius. z
q. i illo p̄ori n̄ dum ē certus de conceptu
entis poterit̄ dubitare de ipso z p̄ cōse
quēt̄ conceptus entis erit dubius. concep
tu sp̄i specialissime existēte certo p̄
ḡ cōsequētia. Tertio conceptus illoz
t̄mior̄ s̄ p̄mo cognitū ab itelctui n̄o
Ex quibus tales p̄positiōes cōpositae s̄ in
telctui n̄o. p̄us z maxime notae. s̄ p̄pō
nel̄ p̄positae ex t̄minis comūibus. puta
entis z alioz trāscēdētiū s̄ nob̄ p̄us no
te z simpl̄r notiores. quā t̄. p̄pōel̄ que
imediate cōponūt̄ ext̄terminis sp̄erum
ḡ conceptus entis z alioz trāscēdētiū
s̄ nob̄ p̄us cognitū i itelctui n̄o q. con

ceptus sp̄i specialissime. a. huius appet
ptato qz tota notitia et euidētia. ppo
sitionū dēpētet ex notitia z euidētia ter
minoꝝ et pōis illi tēi mīnī nob̄ p̄us z
maxime s̄t notī ex q̄b̄ s̄ponūt p̄pōnes
simplr̄ notiores. b. p̄z t̄se. nā ista p̄pō
tequob̄ esse ul̄ n̄ esse ē p̄us nota it̄ctui
n̄zo z simplr̄ notior q̄ linea recta ca
dēs cāt duos āgulos rectos l̄ equales
siue equualētes z t̄n̄ q̄ls eaz̄ ē p̄pō in
meta s̄ p̄a ē notior q̄a fūdat iente. fa
aūt fundat̄ iter m̄is specialib̄ ut ilinea
z āgulo s̄. et sic de aliis. p̄z s̄. b. et per
ōis tota rō. appet̄ iḡ ex dictis q̄ pri
mū cognitū ab it̄ctui n̄zo n̄ ē aliqua sp̄e
ties specialissima. q̄b̄ fingeat dicit ap̄o
Restat ḡ respōdere ad motiua istius
opionis. Ad s̄mū cū d̄z q̄ cause aliq̄
gcurrētes meze n̄alr̄ s̄. q̄cedo si sint
īmediate et h̄ īp̄ediat̄ ul̄ ab aliquo ex
extrinseco ul̄ p̄ idispōem passi. ut n̄
ē q̄ ignis agēs ī stupā z lapidē agit me
re n̄alr̄ et t̄n̄ p̄ dispōem aliā et aliaz
ex p̄te passi fortius agit ī stupā q̄ ī lapi
dē. q̄a citius cōūtit ad se stupā q̄ lapi
dē. et t̄ sic aminorē q̄ cause mouētes in
t̄ctū q̄uis occurrat mere n̄alr̄ ad p̄m
actū. īp̄ediūt t̄n̄ rōne ī dispōis ex p̄te
īp̄ius it̄ctus possibil̄. ī quo debet reci
pi tal̄ cōceptus q̄a it̄ctus possibil̄ n̄ ē
dispositus n̄alr̄ ad recipiēd̄ īmediate
q̄ceptus sp̄ez̄ imo sua n̄al̄ dispō ē ad
recipiēd̄ p̄ q̄ceptus uīuersaliores q̄ s̄t ī
p̄fectōres et istis mediātibus poterit
recipi cōceptus maḡ speciales. sicut ui
dem̄ q̄ m̄a p̄mo recipit formas īp̄fec
tōres puta formas elementoz̄. t̄m̄te

formas mixtoꝝ que s̄t p̄fectōres ex qui
bus patere pōt̄ q̄ ex dictis possum̄ for
mare talē rōem. s̄ sicut se h̄z m̄a pri
a ad formas s̄sibiles. ita se habet ī t̄ctū
n̄z possibil̄ ad formas itelligibiles. s̄
m̄a p̄ma recipit p̄ formas īp̄fectiores
et postea p̄fectas ut sic p̄cessus debitus
naturalis de imperfecto ad p̄fectoz̄
ḡ it̄ctus n̄z possibil̄ p̄ recipiet q̄ceptū
comuniores q̄ s̄t īp̄fectōres et postea
maḡ speciales q̄ s̄t alii p̄fectōres ut ī
cognoscēdo p̄cedat mō naturali debito
de īp̄fecto vs̄ ad p̄fectū z n̄ egūso ut isti
doctores p̄bāt. Ad s̄m cū d̄z q̄ seque
ret̄ it̄ctū p̄ul moueri ad cōceptū entis
s̄. q̄cedo s̄n̄am z nego fallitātē. q̄ se
quēt̄. ad p̄bōem cū d̄z q̄ metaphisi
cus s̄. dico q̄ nō oꝝ. Cuius gr̄a ē adū
tē d̄z duo s̄t mōi q̄b̄ possunt cognosci
ent̄ z alia trāscēdētia. uno q̄dē mō. per
simplicē ap̄rehēsiōem p̄ it̄ctū occurrē
tē. alio mō p̄ resolatōem alioꝝ ī īp̄a z
alioꝝ īp̄oz̄ ī altissimas cās. Primus
mō cognoscēdi cū n̄ sit sciētificus n̄
p̄tinet ad aliquā sciām et iste q̄ceptus
entis et alioꝝ trāscēdētiū p̄mo occur
rūt it̄ctui n̄zo. Secū d̄ aut̄ modus
cognoscēdi ē sciētificus et iō p̄tinet ad
aliquā sciētiam et nō ad quāscūq̄. s̄ ad so
lā metaphisicā. z isto mō ent̄ et alia
trāscēdētia n̄ cognoscūt̄ p̄mo z īmedia
te. imo maḡ ultimo z mediātibus bus
de q̄bus s̄t scie speciales. q̄ p̄pter n̄ solū
n̄ seq̄t̄ metaphisicā n̄ esse p̄mā ordie
doctrine. imo sequitur eā esse ultimā
īter sciētias humanas inuētas. Ad t̄
tium cū d̄z q̄ n̄ pōt̄ dici aliqua species

68
¶ pōt dē dīa rē dī q̄ tūc ponerent
mētū rēpē. Ad dīcō q̄ cū iūctō noster
n̄ trāseat rē uno cōceptū simplicī ad a
liū cōceptū simplicē p̄dicariū. poterit
tū i rēpē bzeat illū rē i p̄ceptibili s̄
fieri s̄bōmibz istis q̄ceptibz p̄ q̄nexio
nē r̄ simplicitatē ipsoꝝ rō autē imagi
natō q̄ n̄ trāseat iūctus rē uno cōceptū
simplicī ad aliū n̄ magno rēpē i rēpo
sito p̄dicariū q̄ n̄ ē uerz. rē iō n̄cl
gludicet s̄ rē p̄articulo. Secūdo ar
ticulo q̄ōis p̄ncipal. Restat q̄ s̄o u
tere n̄cl obiectū n̄i iūctus sic q̄ditas
rei m̄al n̄l ipsū ens sicut q̄erebat s̄
argumētō. Ad cuius euidētiā ē no
tand q̄ obiectū atēquatū n̄e potētie
iūctie iūctū illō obiectū q̄ sic atēq̄
ē potētie q̄ nō excedit s̄nā p̄o^{as} n̄ exce
dit ab eis. s̄ q̄ n̄cl ē i s̄ra abitū obiecti
ei ad q̄ō n̄ se extēdat cōgnitō potētie
salcē rēpossibili. et q̄ n̄cl ē extēditū
i p̄suis ad q̄ō ualeat q̄ p̄o^e se extēdet
Et q̄ iste iūctus rē obiecto atēquato
sit nerus p̄z p̄ea que dēa s̄t i s̄ra q̄ōe hu
ius libri ubi q̄erebat rē s̄bō huius sci
ētie. Opīo thome rēsto articulo.

Hoc q̄ p̄missō dīcūt aliq̄ doctores
q̄ obiectū atēquatū iūctus n̄i sit q̄
ditas rei m̄al q̄ō p̄ōt. p̄bati r̄ dīctis
eoz q̄nq̄ rōibz. Primo sic obiectum
et p̄o^{as} debēt esse p̄portione rē s̄ iūctō
n̄ ē q̄ditus m̄e in essendo q̄ n̄i n̄ i cō
gnoscēdo q̄ n̄ utē organo corpali q̄
eius atēquatū obiectū debet esse m̄e cō
iūctum q̄ctū atēsse et abstractum ad cō
gnosci. reale autē obiectū ē q̄ditas rei
m̄al que p̄ctū atēsse ē cōiūcta m̄e cū cō

ditōibz m̄e. quāz tū ad cōgnosci abstra
te ab eis. Secūdo s̄m p̄bim iūctio hu
ius iūctū n̄e n̄esse ē fantasmata spe
culazi. s̄ supposito arguit sic. Illō so
lū p̄ōt cōgnosci ab iūctū n̄o q̄ō p̄ōt
i fantasmate representari et p̄ d̄ns ta
le erit obiectū atēquatū iūctus noster
s̄ sola q̄ditas rei m̄al lucz i fantasma
te q̄ ipsa sola poterit anōb cōgnosci r̄
p̄cōsequēs erit obiectū atēquatū iūctū
tus n̄i. b. huius rēse nota ē. a. p̄z per
predictā auctoritatē p̄bi. Tertio ni
cbl ē i iūctū q̄i s̄us fuerit i s̄ra q̄ōb
iectū atēquatū iūctus n̄i erit q̄ditas
rei m̄al. q̄ n̄a n̄ō nota p̄tato q̄a cū i s̄ra
n̄ cadāt nisi m̄alia sola si n̄cl p̄ōt esse
i iūctū nisi s̄us fuerit i s̄ra tū erūt in
iūctū q̄ditates r̄ m̄al. et p̄ q̄ns q̄d
ditas rei m̄al erit obiectū atēquatū
noster iūctus. aūcedēs ē p̄bi i s̄ra tertio
et i s̄ra p̄o^{as} dīctis q̄ om̄enza cōg
tō ortū habet s̄ra. x illō ē obiectum
atēquatū iūctus noster q̄ō aīa cōgnos
cit p̄ iūctū s̄ aīa tū cōgnoscat p̄ictū
tum q̄ditatē rei material. s̄. a. ē rēse
nota. b. p̄z p̄ p̄bim i tertio huius dīcē
tē q̄ p̄aliū p̄o^{as} cōgnoscat aīa q̄ditatē
q̄ p̄ictū et p̄aliū indiuuū q̄z per
s̄m q̄z aliud ē magnitudo r̄ magni
tudis esse. .i. aliud ē q̄ q̄d ē r̄ aliud ē in
diuidū. Ex quibz dīctis n̄ō n̄elle p̄b
q̄ iūctus n̄i tū cōgnoscat quid dicitatē
rei material. sine illius rei cuius indi
uidū p̄ōt p̄sūm cōgnosci. s̄ tal ē rei
m̄al. s̄ qualis ē ordo cōgnosibilitatis
talis debet esse ordo cōgnoscētium. s̄
ordo cōgnosibilitum queōā habēt esse

simpliciter in materia ut ista corporalia, que tamen uero abstracta sunt a materia per se substantia que tamen non sunt sicut esse ut sicut in corpore per que am uero sunt a materia abstracta sic et per se substantia que sunt sicut esse ut ipse uerus est dare ordinem in cognoscere tamen necesse est quod quod tamen cognoscere materia tamen sicut autem erit anima nostra iuncta anime corporis ut forma que per se cognoscitur ut in materia indivisibili existentia per se tamen uero quod dicitur materialium que non habent esse nisi in materia non tamen cognoscitur secundum quod sunt in materia secundum quod abstractum ab ea per actum intellectus erit et dare aliquid agens cognoscere ipsas substantias incorporeas et habent intellectus angelicus. Et oportet in super dare intellectum intelligere siue cognoscere naturaliter ueritate et habent intellectus diuinus. Erunt ergo obiectum adequatum intellectus nostri quod dicitur rei materialis alias non saluaretur debitus ordo iter cognoscere et cognoscibile quod est in quiescens. Contra thomam. Ista potest nullo modo potest stare. Et id arguo contra eam alius quod quod rationibus que uidentur michi magis soluerentur quod rationes ipsorum. Primo arguitur si quod dicitur rei materialis est obiectum adequatum intellectus nostri sequeretur quod non posset se extendere ad aliquid immateriale cognoscendum tamen est secundum quod falsitas quod non apparet per doctrinam traditam a philosopho 8o philosophorum ubi probatur quod sit unus motor et alius locus ut xii. metaphysice quod non probatur sic. illud quod subterfugit rationale formale obiectum adequatum intellectus nostri illud tale non potest ab intellectu nostro cognosci. sed si quod dicitur rei materialis esset obiectum adequatum intellectus nostri quod immateriale subterfugeret rationem formale obiectum adequatum. ergo nullum in

le posset ab intellectu nostro cognosci. b. huius ratio nota est de se. quod quod immateriale subterfugit rationem formale materialitatis. a. appetit per ea que dicta sunt de obiecto adequato. nam si intellectus se extendere ad aliquid cognoscendum quod subterfugeret rationem formale sui obiectum adequatum excederet ipsum. et per omnes obiectum est adequatum et in adequatum quod implicat. 2o sic. si obiectum adequatum nostri intellectus est quidditas rei materialis sequeretur quod subterfugit immateria est quidditas rei materialis uel aliquid obiectum subterfugit quidditas rei materialis. quod non est impossibile quod falsitas quod non apparet quod si subterfugit metaphysice est quidditas rei materialis metaphysice est physice a physice sufficienter determinat de huiusmodi quod dicitur tamen. b. autem secundum est. Secundo per huiusmodi per eos ipsi est dicitur quod secundum immateria est ens in quantum ens. non ergo poterit esse quidditas rei materialis uel aliquid obiectum subterfugit quod non probatur sic. nullus habitus existens in intellectu nostro siue potest extendere obiectum obiectum adequatum nostre potentie intellectiue. sed habitus metaphysicus consistit in intellectu nostro siue ergo non poterit excedere obiectum obiectum intellectus nostri. erit ergo obiectum uel quidditas rei materialis uel aliquid obiectum subterfugit ea. b. de se nota. a. probatur. nam subterfugit habitus existens in obiectum cognoscitur ab intellectu nostro ut sic de consideratione talis habitus et si excederet obiectum nostre intellectus adequatum non posset a nobis cognosci et per quod non cognoscere et non cognoscere. quod implicat. Tertio nulla potest per aliquem

actū positivū fert ī obiectū oppositū
 sui obiecti aequatū s̄ p̄z usus nō fert
 itenebrā p̄ aliquē actū positivū. n̄ au
 ditus ī silentiū. s̄ intellectus n̄ fert p̄ ac
 tū discursivū ī s̄bas ī materiales ut p̄z
 ī p̄cessū azz̄l p̄ totā mecas̄. s̄ obiectum
 intellectus n̄zī cōtūcti n̄ p̄t esse q̄d ē sine
 q̄dditas rei m̄al. 4. nulla virtus co
 gnitīa p̄t n̄alr̄ eleuari ad cognoscēd̄
 aliquod sup̄ius ad suū obiectū forma
 le et aequatū iōz̄ sup̄ius ē. s̄ intellectus
 n̄zī cōgnitīus eleuat̄ n̄alr̄ r̄ attingit aō
 rōem aliquā sup̄iorē et ad aliqd̄ sup̄i
 q̄ sit q̄dditas rei m̄al ī q̄ sup̄ius est
 ad ipsam. s̄ q̄dditas rei m̄al n̄ erit o
 biectū aequatū intellectus n̄zī. a. p̄z exter
 minis. n̄a virtus que n̄alr̄ extēdit r̄ ac
 tigit aliq̄ rōem sup̄iorē ī q̄ sup̄ior
 ē naturālī r̄ attingit et attingit aliud
 p̄se q̄rētū s̄bsta rōe comū sine sup̄io
 ri. Nā q̄qd̄ q̄petit alicū ī quātū tale
 omni tali q̄petit. si s̄ attingi apo^a con
 petit sup̄iori iōz̄ tam sup̄ius ē necōio q̄
 petit p̄se omni cōtēto s̄ illo sup̄iori. r̄
 p̄ q̄ns nullū cōtēctū sub illo sup̄iori ad
 quabit̄ capacitatē illius potētie. Nā
 sus ē q̄z extēdit n̄alr̄ ad rōem coloris
 īquātū color ē attingit r̄ ad rōem albe
 dis et nigredis r̄ nullū istoz̄ p̄ q̄ns ē
 obiectum aequatū potētie visive. p̄z s̄
 .a. b. ē nota cuius p̄hanti. attingit ē intē
 tus n̄zī dicitur ad rōem entis simplr̄ ī
 q̄tū ens ē ut p̄z 8° methaphisice rō au
 tē entis ī. quantū ens ē sup̄ior a q̄ddi
 tatē r̄ m̄alī et īmaterialiū. Cōsiderat
 r̄ intellectus n̄zī s̄bam simplr̄ que se habz̄
 ī pl̄ q̄ materiali s̄ba. cum s̄ba p̄ ut est

unū ex. x. predicāntis sic gen̄ tā aō s̄b
 stātiās corpēas q̄ ad s̄bas īcorpēas seu
 ī m̄ales r̄ ut sic p̄tinet ad q̄siteratōem
 methaphisicā. Quāto r̄ ultimo q̄ro
 quid̄ itelligūt p̄ q̄dditatē rei materia
 l̄ ul̄ itelligūt tm̄ quōdditatē rei m̄alis
 habētis materiā ex qua. ul̄ itelligunt
 quidditatē rei material̄ h̄ntis materi
 ā ī q̄. ul̄ itelligūt indifferētē q̄dditatē
 rei h̄ntis materiā ī qua et ex qua s̄ p̄z
 p̄sufficiētē divisionē. n̄ p̄t dici p̄mū.
 cū aīa n̄zā n̄ h̄eat materiā ex q̄. n̄ icle
 tus ipse. nec actus eius. n̄a intellectus n̄zī
 n̄ se extēderet ad ipsoz̄ cognitōem q̄d
 p̄z eundē s̄m. Cum t̄talibz̄ p̄s̄ r̄dat
 nob̄ scientiā in h̄ itio. Nā p̄t dari
 s̄m q̄z tūc intellectus n̄zī n̄ posset cognos
 cere aliquā s̄bam materialē cōpositam
 ex forma et materia. cū nullū tale ha
 beat materiā ī qua q̄d p̄z esse s̄m p̄ eos
 Nō p̄t dici tertiū q̄z nō daret ab eis
 ut credo. cū m̄lta ex s̄bis īcorpēis sciē
 tificē r̄ demonstratiue cognoscant̄ ut p̄z
 p̄ p̄m r̄ comētatorē r̄ algazelē r̄ alios
 p̄hos qui doctrinā methaphisicālem
 nob̄ tradiderūt in qua m̄lta rebusimo
 vi s̄bis sepatis īdiūsis libz̄is m̄ltas q̄
 clusōes disputāt et extēminat. Pe
 to s̄ ab eis aut habuerūt aliquā notī
 tiā de s̄bstatū predēs aut n̄ si sic mira
 bile n̄zī cū nō cadāt suo s̄bo aequato ī
 lectus n̄zī cū n̄ valeat se extēdere ad a
 liquid q̄d ē extra ābitum sui obiecti a
 equatū ut p̄z ex dēs in p̄no huius articu
 li. s̄ sic dicētes expressē cōcedunt cōtē
 dēoria si uero dicāt de rebusimo vi s̄bsta
 tiū nullam penitus habere notitiam

videt per se aliquam excusari. & quod
quas de eis disputat & determinat pe
nitentia nichil ualeat loqui. Et de eis a ca
su & a fortuna et nesciunt quod dicunt cum
nullam notitiam de talibus habuerunt et sic
dicentes assimilant illis qui negando loque
la locuntur. Non ergo uel potest illa aliquo modo
possibilis. nec motus eorum uidetur gelate
re ideo respondetur per ordinem ad predicta.

Ad primum cum dicebat quod obiectum & po
dicunt proportionari. dico quod inter se et
sciam obiectum & potest non debet esse propor
tio que fundatur super simili modo eandem. a
lias cum intellectus noster sit accidens non nisi sola
accidens cognosceret. et cum intellectus di
uinus sit purus actus tamen se ipsum cogno
sceret et nichil cognosceret ex se cuius
contrarium ipsi dicitur. imo quod potest est anima bea
ti uita corpori glorificato non posset uide
re eternam diuinam. quod non est si in imo erro
rimum. non ergo debet fundari sed proportio su
per simili modo eandem ut imagiabat ratio
predicta. sed debet dicta proportio funda
ri super aequatione necessio requisita inter
potest et obiectum quod attendit penes hoc po
tencia ad nichil se potest extendere in quo non
recipiat rationem formalem sui obiecti aequa
ti et eodem modo in nullo recipiat rationem formalem
obiecti ad quod se extendat potest nisi de fac
to uel impossibile. Sed ergo proportio quod dicitur
aequatione cuiusdam habitus requirit iter ob
iectum et potest. & non illa quod ipsi imagian
t. Et ideo ratio non concludit. Ad secundum cum dicitur
quod intelligere necessesse est fantasmatum potest
respondere dupliciter. nam quod nullo tenere cum
comentatore et gotefredo quod se separate
cognoscunt a nobis quod dicitur sicut probat

comentator pro meo exponens illam partem
uidetur quod intellectus noster se habet sicut oculi
nocturne. et exponit dictam auctoritatem de
difficili non tamen impossibile. Et gotefre
dus probat hoc idem. respondetur ergo in quibus et di
cit quod necessesse est intelligere fantasmatum
speculari ipsa intellectus non autem in omnia
quod intellectus noster supposita cognitione ali
quorum multa potest argumentatione et inquisi
tione cognosceat que non representant fantas
matum. Et ideo secundum istam uiam ratio nichil con
cluderet. uel potest dici sequendo uiam doc
toris nostri. scilicet quod se separate non cognos
cunt a nobis quod dicitur in hac uita quod non
obstante hoc per abstractionem ab ipsis malis
hypothesis habere conceptum superiorem ad
conceptum rem malum et immalium. possunt esse ha
bere conceptum entis quecumque sicut uitas ip
sius. sicut equiuocationis. sicut diuocationis
sicut analogie. possumus tamen habere con
ceptum simpliciter de seba que est communis sub
stantia corporis et incorporeis quibus habitus in
possibile est ponere obiectum aequatum
intellectus noster quod dicitur rei malum sicut pro
bat quarta ratio adducta contra eos et ideo
non concludit. Ad tertium cum dicitur quod ni
chil est intellectum quam plus. si intelliga
t absolute quod nichil sit in intellectu parte quod pro
se plus fuerit in se ipsum est euidenter. quod
cum nulla seba cadat parte subiecto nisi
nulla seba cognosceat ab intellectu cuius op
positum ipsi dicunt. quod est ergo in intellectu in
finito quod sit parte uel per actus uel per suas pres
uul per suos effectus uel multis aliis modis
seba est separate solam se in se ipsum per suos effec
tus ideo possunt cognosci ab intellectu nostro quod
iuncto. Ad quartum cum dicitur illud est

doctores q̄ nichil ē q̄ habeat t̄cā co
munitatē ad ipsa intelligibilia sicut ens.
p̄ q̄ ipsū solū p̄t̄ poni obiectū a d̄
quarū n̄i intellectus. Et dicūt ulteriq̄ n̄
ens eēt uis rōis ad c̄mā req̄ b̄ d̄ nō
possem assignare intellectū aliq̄ obiectū
atequatū p̄. Cōtra op̄ionē scoti.

Ista pō deficit ille z i suis fundamē
tis. Deficit q̄dē ille qz nullā distinctōē
ponit iente s̄m q̄ obiectū intellectus n̄i
q̄d uā totalr̄ ip̄ossible. Deficit ṽ is
is fundamētis mltiplr̄. Primo qz
ponit ens habere d̄as p̄ quas deficit
i ista specialia. 2o qz ponit q̄ ens nō pre
dicat q̄ odicitatē de huiusmōi passioibz
et differētis trāscēdētis. 3o qz dicit ēō
unus esse rōis ad c̄mā z creaturas. z ad
oia req̄ b̄ d̄. Arguo ḡ p̄ cōtra conclusio
nē ille quadruplr̄. p̄ sic. illud n̄ ē obiectū
atequatū intellectus n̄i q̄d excedit im p̄
portōalr̄ capacitātē ipsius. s̄ ens i to
ta sua latitudine ut d̄ de deo et creatu
ris excedit i p̄portōalr̄ capacitātē in
tellectus n̄i quare d̄. a. ē nota extermi
nis b. p̄bo sic. illud q̄d atequat capaci
tātē intellectus diuini excedit p̄portiona
lr̄ capacitātē intellectus n̄i. s̄ ēō itota sua
latitudine ut d̄ de deo et creaturis atē
quat capacitātē intellectus diuini ḡ. a. no
ta. qz intellectus diuini excedit i p̄portōa
bilr̄ intellectū n̄m sicut infinitū excedit
finitū poterit ṽ. a. p̄bari sic. q̄ncūq̄ ali
q̄ duo intellectus se h̄nt p̄ modū excēden
tis et excessi. q̄cūq̄ atēq̄t capacitātē
excēdētis excedit t̄necessitatē capaci
tātē illi excēssi. s̄ sic se h̄nt intellectus diu
inus et humani. ḡ q̄cūq̄ atēquat capaci

tatē intellectus diuini excedit capacitātē
intellectus humani et sic p̄. a. minor de
se nota. qz ēō itota sua latitudine
diuine ḡtinet s̄ se ēō finitū et infinitum
et om̄s uirtutes possibles scire toto
tē et qz extra totum ēō nichil ē. iō in
tellectus diuini n̄ se excedit ad aliq̄d aliō
Et p̄ ḡn̄s ēō infina latitudine atequat ca
pacitātē intellectus diuini et sic p̄. b. et p̄
oīs tota rō. Nec ualet si dicat ad i
sta rōem qz ēō itota sua latitudine n̄ a d̄
quat capacitātē intellectus diuini. q̄ uis
atequet capacitātē intellectus humani. qz
intellectus diuinus n̄ solum cognoscit diu
nā eētūā ul' ṽ ēōia creatura. s̄ a obue ul
terius cognoscit possibilia creati. Et p̄
ḡn̄s capacitātē ipsius n̄ solum se exten
dit ad ipsam ēō s̄ ad nō ēō. Ista eua
sio nichil oio soluit rōem. p̄ q̄a iste m̄
doctores sequēdo uia doc. n̄i fratris ia
cobi t̄neterbo dicit possibilia creati ab
eterno habere eētūā aliq̄ distinctā
ab eētūā diā et p̄ ḡn̄s eādant s̄ obiec
to atequato nostri intellectus cum tale s̄
eō sit ens in tota sua latitudine. ista ḡ
eua sio ul' oia oīē d̄c̄is eōz nel assum
mit totalr̄ s̄m. s̄ i supposito qz creatu
ra a n̄ sui creatōem sic totalr̄ nichil sic
ēō in rei ueritate adhuc eētūā nulla eēt
Nā s̄ supposito ul' diā cogitō qua cog
scit creatura p̄ iudicibil' terminat ad ip
sam ul' ad ipsam eētūā diā in qua suf
ficiēter representat n̄ solum facta s̄ ṽ
possibil' fieri p̄inum n̄ p̄t̄ dari qz q̄d
nullo mō ēō n̄ p̄t̄ terminare cognitōem
aliquam qz esse terminus cogitōis alicu
ius presupponit esse relinq̄t ḡ s̄m. s.

qd tal' cognitio terminet ad diam eentia
 i qua omnia facta et possibilia fieri re p
 sentant. Ibo mo intellectus nō poterit co
 gnoscere nō solū creatā s̄ p̄ possibilia
 creati. nī cū sia eentia ca lat sbeius ob
 iecto aequato, poterit eā intellectus cogi
 cere oibus modis qby cognoscibil' ē. et
 p̄ qns cognosceret eā nō solū facta. s̄ p̄
 possibilia fieri qd s̄ ē z impossibile. ista
 igit' hō nullo mō soluit rōem z p̄ cō
 sequēs remanet iuritate sua. Secū
 cūdo aōpnaciale arguit' sic. si obiectū
 aequatū intellectus nō ēēt ens i sua comu
 nitate sine restrictōe aliqua sequeretur
 qd intellectus nō posset cognoscere diuinā
 eent' s̄ infinitū s̄ rōe infinita. qns ē s̄m
 s̄ qns p̄. qz s̄ ente sic uiaer salt' sump
 to q̄nēt' diuinā eent' s̄m iuā infini
 tatē. Et cū po^a se extēdat a dōe dētū
 s̄ suo obiecto aequato sequeretur qd intell
 tus nō cognosceret infinitū s̄ rōe infi
 niti. falsitas q̄nis p̄bat. nā cū po^a reci
 piat spēm z nobilitatē ex obiecto aequato
 formal' sumpo. sicut scia ex s̄b
 iecto sicut p̄batū ē i qdē supra s̄m hū
 sequeret' qd intellectus nō ēēt uirtus siue po
 tētia infinita. qz tēderet i obiectū infi
 nitū s̄ rōe infinita s̄ aut' ē s̄m et ipos
 sibile s̄. 3o si eā i p̄tū ens ēēt obiectū
 aequatū nostri intellectus sequeretur qd
 obiectū cognoscibile infinitū s̄ rōe cogi
 scibili infinita nō posset aequare uirtu
 tē cognitiam nostri intellectus qns ē s̄m
 imo implicat' s̄ falsitas q̄nis p̄bat. qz si
 obiectū cognoscibile infinitū s̄ rōe co
 gnoscibili infinita nō posset aequare uir
 tutē cognitiam intellectus nostri finitam

exceteret ab ea et p̄ qns ēēt obiectum
 infinitū s̄ rōe infinita qz repugnat infini
 to s̄ rōe infinita exca' a finito. uirtus
 z cognitua que ponit' finita ēēt ne. Et
 infinita qz impossibile ē aliquod finitay
 exceteret infinitū s̄ rōe infinita qns igit'
 implicat duplicē q̄radictōem. qns p̄ba
 ē. qz nullū s̄b obiecto aequato dētū
 alicuius potētie aequat' cap acitatem
 illius potētie. albedo ē nō pōt aequa
 re po^a niuā. s̄ si ēs i tota sua comu
 nitate ēēt obiectū aequatū nostri intell
 tus. s̄bo d̄tineret' obiectū infinitū s̄
 rōe infinita z p̄ eos qz s̄ ēēt sic sump
 to d̄tineret' finitū z infinitū s̄ rōe fini
 ta et infinita. z p̄ qns obiectū cognosci
 bile infinitū s̄ rōe cognoscibili infinita
 nō aequaret uirtutē cognitiam nostri
 intellectus que ē finita z limitata. 4o
 si ens i p̄tū ēs ēēt obiectū aequatum
 nostri intellectus sequeretur qd ēēt dare po
 tē^a passiuā nālē cui nō respōderet po^a
 actiua nāl. qns ē s̄m. s̄ qns p̄ qz s̄
 uia istius opionis intellectus nō ē impo
 sibili passiuā a recipiēdum uirtutes to
 tius ētis. alioqn nō haberet p̄ obiecto a
 equato ipsum ēs sine reslntōe aliqua
 q̄stat tamē ex alia pte qd nō pōt recipe
 ueritates theologicas pure saltim per
 pure po^a nātulē actiua. Est s̄ dare
 po^a passiuā nālē cui respōdet po^a ac
 tia nāl. s̄ falsitas q̄nis p̄ p̄mētato
 rē nā si ēēt dare po^a passiuā nālē cui
 nō respōderet po^a actiua nāl' fal' ē po^a
 ēēt frustra. Deus aut' z nā nichl' facit
 unē frustra s̄ d̄. p̄ s̄ alit' falsitas
 cōsequēt' is qz po^a passiuā nāl' d̄ cōre

latie adpo^{as} actiam ñalē et nō ad sup^ā
ñalē. ḡ posita po^{as} passiva ñali. necōio
qz ponere poten^{as} actiam ñalē s̄ cor
respōdētē. q̄a ipossibile ē irez ña dare
relatīnū sine cōrelatio suo fm p̄m in
predicamētis. Desiūt ḡ opio h̄ ille s̄
ioclusiōe. Cōtra fundamēta pōnis
scoti Desiūt ulterius in suis funda
mētis. ḡ q̄a dic̄ ēs habere d̄as. q̄d est
expressee ē itērdēm p̄bi i. ḡ methaphi
sice ubi dic̄ oppositū. z ḡ pbat dices q̄
si ens haberet d̄as cū d̄e sint extra
zōem ḡnis. d̄e ētis eēt nichl q̄ ē in
possibile: ipossibile ē ḡ ēs habere d̄as

Uterius. si ēs haberet d̄as esset
ḡen. ḡns ē flm ḡ ḡna pbat. q̄a illud
q̄d predicat̄ de pl̄ibz differētibz specie
ieo q̄ qd uniuoce z dicitur pd̄as q̄stitu
tias illaz sp̄ez req̄bz predicat̄ iqd si
ne q̄dditate t̄m z n̄ p̄ acc̄ns. z tenomi
natie ē ḡen h̄ ps. ista ē et n̄ pl̄a ui oēt
esse de rōe ḡnis fm itērdēm p̄bi z cōm
tatoris s̄ fm uia illius opionis ēs est
huiusmōi ḡ. p̄mū ḡ fundamētū n̄ p̄t
stare. fm ū ē ipossibile om̄io. s̄. q̄ ens
n̄ predicaret̄ uniuoce et i qd de passio
bz trāscēdētē z differētis huiusmōi
si eēt. Arguō q̄tra h̄ ipl̄r. ḡ sic cuius
qd̄itas ē uere ēt̄itas illud ē q̄ddita
tie ēs s̄ q̄ddital̄ cuiuscunqz passio
trāscēdētis ē uere ēs sine entitas ḡ. a.
ē nota exterius. Nā dic̄ au ḡ. q̄ q̄ddi
tas ē h̄m̄aitas. i. q̄dditatie h̄ ḡ cui
quidditas ē uera ēt̄itas illud ē q̄ddi
tatie ēs. h̄ pbat. nā q̄dditas passio
ē aliqua ēt̄itas ul̄ nō si sic ḡ h̄ēt p̄posi
tū. si n̄ ḡ totali nichl. qz q̄d nō ē tota

Er̄ ēt̄itas nichl ē. Et d̄firmat̄ qz quis
dicit̄ illius passiois ul̄ ē aliqd ul̄ nichl
si aliquid ḡ aliqua entitas. si nichl ḡ
loquūt̄ nichilo. Secūdo illud per
q̄d quēienter respōdet̄ ad iterzogatō
nē factā p̄qd predicat̄ iquid. s̄ si que
rat̄ quid ē uolūtas z sic de quacūqz pas
sioe trāscēdētē quēienter respōdet̄ qm̄
ēs ḡ tota rō p̄z exterius. Tertio l̄
ens predicat̄ de huiusmōi passioibz a
liquo mō ul̄ nō si n̄ ḡ s̄ totali nichl si
sic. aut qd̄ dicit̄ et p̄se. aut tenomia
tie z pat̄ns. nō s̄o mō ḡ p̄ assumpta p̄
bāt. Illa que predicat̄ de se iatē i ab
stracto nō predicat̄ tenominatiue et pat̄
tidēs. Ista ē ē fl̄a h̄ō ē albedo qz albe
do solū predicat̄ de hōie tenominatiue
et p̄ accidēs iō solam predicat̄ de eo i
cōcreto. dicendo h̄ō ē albus s̄ ens pre
dicatur de passioibz trāscēdentibz n̄ so
lū i q̄cto s̄ ḡ i abstracto. qz ista ē uia iū
tas ē ēt̄itas et bonitas ē entitas ḡ fm
fundamētū om̄io ipossibile Cōtra
tertū fundamētū positōis scoti.

Tertū ḡ ē simpl̄r fl̄m. s̄. q̄ ens sit
unius rōis ad deū et creaturā uerz qz
h̄. fuit i pbatū sup̄na q̄one tertia p̄mi
libri articulo s̄o. id̄ circo ad presens di
mitto. H̄o ad rōes scoti. Re
stat ḡ respōdere ad rōes huius docto
ris qm̄ d̄z q̄ uerōe obiecti at̄equati ē q̄
habeat eāt̄a comūtatē. d̄. d̄ico q̄ uerz
est. s̄ cū h̄ sequit̄ q̄ sic at̄equatū sic q̄ si
cut n̄ se habet in m̄ni. ḡ n̄ se habet in
plus. alias nō haberet obiectū at̄equa
tū un̄ q̄uislib̄ sit eāt̄a comūtat̄is
q̄ eius rōe rep̄t̄ in om̄ni uisibili nō dice

72
ñ dicitur tñ obiectū atequatū uisus sic ē
i ppositio q̄s om̄e qd̄ cognoscit a nob̄
sic ēl. ñ tñ omne ēs s̄b quacūq̄ rōe co
gnoscēdi p̄t an. b̄ cognoscit ut ita tim
reclarabit̄ oꝝ q̄ ponere aliq̄ res̄nt̄ d̄ez
iente qd̄ t̄ assūm̄ n̄i i. b. s. q̄ ēs predi
cat̄ i qd̄ t̄ passioib̄ trāscēdētib̄ z̄ uisse
rētus ultimis p̄z ñ esse neꝝ ut p̄bat̄
fuit ñ p̄bōes quicūc̄ nō quidē p̄maque
p̄bat̄ t̄ passioibus ēs ñ predicat̄ t̄ba
uis m̄di passioibus p̄ actūs imo p̄se. z̄cū
p̄bat̄ qz predicatōes p̄ se ñ q̄cūctur
p̄t dicit̄ q̄ ista p̄pō ueritatē habet in
his que differūt realr. neꝝ q̄a p̄pria
passio distiguit̄ realr a suo s̄bo ista p̄pa
passio predicat̄ p̄ se i s̄bo mō t̄ suo s̄bo
neꝝ q̄z s̄b ñ predicat̄ t̄ ipsa p̄ actōes
t̄cūm ñ sic ē i ppositio qz passioes trā
scēdētes s̄b rō realr cū ēte et iō nec̄tio
recipiūt predicatōem ipsius p̄ se l̄ p̄t
dicit̄ q̄ ista p̄pō ueritatē habet i eodē ge
neze predicatōis. uñ si. a. predicat̄ t̄. b
i s̄bo mō p̄se. b. ñ predicat̄ t̄. a. i eodē
mō dicit̄ p̄se. potēte tñ predicari i s̄
mō ul̄ aliquo alioꝝ et sic ē i ppositio
qz passioes trāscēdētes predicat̄ t̄ en
te i s̄bo mō. ēs aut̄ predicat̄ t̄ eis ipri
mo mō q̄a ē t̄ quidditate i s̄b̄z alias
ēēt nec̄tio nichl̄ ut dē m̄. p̄ma q̄ p̄bō
ñ quicūc̄ ñ t̄ s̄a que n̄t̄ur h̄ iō p̄ba
re t̄ ultimis d̄z̄us q̄a sup̄pōit̄ ēl̄ habe
re d̄z̄as. h̄ aut̄ oīa s̄b̄ q̄tra p̄m̄ et imo
p̄bō ñ solū p̄bat̄ it̄cū imo sup̄pōit̄ q̄
t̄beret̄ p̄bare q̄ istā p̄dem sicut̄ prece
dētē ñ reputo uerū. Op̄io p̄pa et uā
Et iō q̄cū adistū articulū uñ michi
alr̄ dicens. Nota notabile t̄ obiecto

Cuius ḡza ē notā oī q̄ obiectū i a
licius potētie p̄t accipi quadupl̄r. s.
motiue. denomiatiue. terminatiue. z̄ pre
dicatiue. p̄ quid ē obiectū accipit̄ motiue
et sic d̄z̄ obiectū illud cui cōpetit̄ for
mal̄ rō motiua potētie. q̄a mouet po
tētiā ad actū suū. Et isto mō quilibet
color p̄icularis d̄z̄ obiectū uisus qz
se ipso quib̄ formalr̄ et nō paliquid su
p̄additū mouet uisum a actu uidēdi
z̄ uero d̄z̄ obiectū terminatiue et sic di
cit̄ obiectū id cui cōpetit̄ rō terminatiua
potētie qz terminat̄ actū potētie quecū
q̄ sit illa. Et isto mō que uidēt̄ ter
minant̄ actū uisus. 3o mō d̄z̄ obiectū te
nomiatiue et sic uisibile d̄z̄ obiectum ui
sus. nō qz uisibile moueat uisum s̄ qz
rō motiua tenomiat̄ uisibile i q̄tū mo
uet ul̄ ē apta nata mouere uisum. Et
ē predicatō i s̄bo mō dicit̄ p̄ se color ē
uisibile sicut̄ p̄z p̄ p̄m̄ et comētatorē
i s̄bo huius. x̄ et ultimo ut ad presens
spectat̄ d̄z̄ obiectū predicatiue aliq̄d̄ co
mune qd̄ t̄ oībus motiuis rōibus pre
dicat̄ atequate. sicut̄ color t̄ omnibus
mouētibus uisum predicatur. Sex
conclusiones s̄m̄ p̄pā it̄cōem. Huius q̄
uisus ul̄ sup̄pōit̄ s̄pono p̄ordinē sex
conclusiones. Prima est q̄ quēl̄ enti
tas positua est rō formal̄ motiua it̄c̄
tus n̄i. Secūda ē q̄ iō s̄beadem rōne
formali mouet̄ intellectū ad intelligēd̄ et
terminat̄ eius actū. Tertio est que seq̄
tur adistas q̄ quēl̄ entitas positua est
formal̄ rō terminatiua actus intelligē
di. Quarta est q̄ neꝝ est t̄nominati
ue obiectū intellectus n̄i. Quinta est q̄

mebl'cōtētū sēntē pōt esse obiectū atē
quatū intellectus nāi atēquatōe predica
tōis. Sexta ē q' ēs ito ra sua latitu
die. s' rōe tñ cognoscibili finita z limi
tata ē obiectū atēquatū intellectus nāi atē
quatōe predicatoris. Primā gelasio
nē p'bo ad presens dupl'r. p' sic illi cur
queit intellectū mouere p'se dēm q' p' ac
cidēs et o'tra p' aliud ē formal' rō mo
tina intellectus ad intelligēdū. q' ēritas po
sitiua ē huiusmōi q' a. u' nota p' tanto
q' a formal' rōni motie s' queit ut nec
p' aliud moueat n' p' accidēs. b. p' q' a iter
omnes ēritates positiuas intellectus ponit
distictōem q' d' facere nō possit n' q' liby
atēgeret et aequal' moueret p'se et in
mediate. Nulla ē po' ponit distictōem
iter illa que atēgit p' accidēs sine p' ad
q' d' Secūdo n' magis intie et imedia
te ferē misus i'ntia q' intellectus i'ntia. s'
tuis fertur i' p'pos colores z mouetur
abeis p' p'p'as zōes ipsoz. qz nō mouz
p'ncipal'is albedo p' rōem specificā albe
dis ut p' rōem g'nis q' d' ē color. s' p' nā
p'p'ā z singularē nāam q' m'ltō fortius
intellectus mouebit a p'p'is ētiby positiuis
r' imediate. Et cōfirmat p' aristotilē
tertio huius die ē q' o' intellectū esse mix
tū et tenuatū n' ut ipet sicut dicebat
anax'. s' qm' omnia intelligit ex quo p'z
q' intellectus p'ficat p' omnia et p' nōs omnia
s' p'p'is rōiby mouēt ipsam. alias n' op
porteret ab omnib' rōibus tenuari.
Est tñ hic aduertēdū q' mouere accipit
hic large sine comuniter. nō ē mouēt
intellectus effectie ab obiecto nāli cognos
cibili. s' solū ut amā circa q' ut i' sequē

tiby ap'ius appēbit. Secūda cōclu
siōem p'bo dupl'r p' sic obiectū mouet
intellectū ad intelligēdū s' illā rōem s' m'
quā fundat' i'fantasmate s' s' m' rōnem
s' m' q' terminat' actū intelligēdi p'rien
tat' i'fantasmate q' a. p'z q' a fantasma
q' p'at' dupl'r. ut ē res. et ut ē similitu
do obiecti. ut res est nō mouet intellectū
ad intelligēdū obiecti s' solū ut ē similitu
do ipsius. Et iō obiectū p' illam rōem
s' m' q' fantasma ē similitudo ipsius
mouet intellectū ad intelligēdū. b. p'bat' q' a
ze corrupta s' m' esse reale extra aiām
terminat' actus intelligēdi ad rōem s' m' et
se similitudinarū q' d' habet i' s'no repre
sentatiuo. quia nō pōt dari respectus
actual' sine termino actuali. et p' g'nis
res extra animā existēs terminat' actū
intelligēdi s' m' rōem p' quā i'fantasma
te presentat' quare d' d'. z sicut se ha
bet obiectū s'ibile ad s'um ita obiectū
intelligibile ad intellectum s' m' p' m' ter
tio huius. s' obiectum s'us p' eādē rō
nē formalē mouet s' m' et terminat
eius actū ut p'z ad s'um de obiecto ut
s'us quare. Tercia p'z ex dictis et p'
rōes p'batēs s' m'ā gelasiōem. appet ē
ex dictis. nā obiectū s'beatē rōe forma
li mouet. intellectū ad intelligēdū et ter
minat' eius actū p' s' m' p'p'ōem. z queit
ēritas positiua mouet intellectum se ipsa
formal' ad intelligēdū p' s' m'ā rōem
q' d' queit ēritas positiua se ipsa for
mal' terminat' eius actū. Appet tñ i'
sta cōclusio p' rōes p'batēs pri'as gelasi
ōnē solū q' ubi ponit' in eis mouere po
nat' et terminare quare p' p'batōnem

quare conclusio est intelligens quod sicut
 in iudicabili tenentia est obiectum uerum. sic i
 telligibile est obiectum intellectus in intellectu
 autem quod igitur esse actu erroneum quod non recte
 nec nam intellectus sed receptio. erras cir
 ca aliqua non dicitur illa intelligere sed potius
 errare circa illa siue recipere alius autem est
 ueridicus. et iste recte sibi nomen intelle
 ctus. uicem est per se que est apud nate. u
 sum ut intellectus recipere false appellat sine
 auctu ut arguatur sophisticum. Et ideo res
 que tales se exigunt intellectui quales in se
 ipsis non sunt oppositum uel nominantur et
 per se nihil aliud est sicut esse est esse intel
 ligibile actu receptio. Et esse uerum
 nihil aliud est est esse intelligibile actu ue
 ridico quod intelligere recte ut ueridice ue
 re appellat intelligibile non recte sine
 receptio sicut ex nomine sua nominat. Hinc
 quod suppositum probat dicta quarta con
 clusio dupliciter sic. Intelligibile est tenomi
 nantie obiectum intellectus aequatum. si esse
 uerum nihil aliud est quod esse intelligibile actu
 ueridico quod a. per exterminia. b. expredic
 tis. Secundo sola cognitio uera dicitur si
 ue nominat prope cognitio. quod uerum et ni
 hil aliud est obiectum intellectus tenomi
 nate. quia nota praeter quod sicut se habet i
 lectus ad denominari ut esse intellectum
 ita se habet intelligibile ad nominari
 ut esse intelligibile autem per ex dictis quod et
 confirmat quod intellectus est uerum sicut a. z.
 non potest autem esse uerum sine modo predicto
 Quinta conclusio probat dupliciter sic. tertio
 ne obiectum aequatum intellectus aequatone
 predicatōis est habere tantam comunicatōem
 quod eius ratio includat in omnibus intelligibili

b. si nihil dicitur se esse est huius quod a.
 per ex supra dictis. b. probat quod ab intellectu
 non cognoscit deus et creatura. nihil
 autem dicitur se esse est tante comunicatōis
 quod eius ratio includat in deo et creaturis ut
 de se per. Secundo nulla uirtus cogni
 tiva uini dicitur alicuius superioris nam
 habet pro obiecto aequato aequatone per
 di carōis aliquid dicitur se illo superiori
 sed intellectus non est uirtus cognitio uini
 dicitur sufficere nam entis quod non habet
 pro obiecto aequato aequatone predica
 tōis aliquid dicitur se esse. a. z. minor per
 ter de se quare dicitur. Quinta conclusio
 quod probat dupliciter. sic sicut illa ratio debet assi
 gnari sicut aequatum intellectus non est se quod
 potest saluari dicitur ipsis ab obiecto intell
 ectus diuini sed si fieri ponat eius obiect
 um itota sua latitudine. si ratio tamen cogno
 scibili finita et limitata eo modo quo dicit
 tur est et non alio modo quod a. per. alias intel
 lectus diuinus et noster haberent rationem ob
 iectum aequatum sicut ad rationem formalem. quod
 est eundem sicut quod tunc aequaret inter se
 probat. b. quod si dicitur non potest saluari hoc
 est cognoscere totum est ut per est. Cum p
 batum fuerit immediate nihil dicitur tamen
 se esse possit esse obiectum aequatum in
 tellectus non est. Ex quo sequitur quod intellectus
 noster potest cognoscere omne ens et non so
 lum per tamen est. non autem potest saluari huius
 modi omnia si nominat obiectum aequatum
 intellectus non est in quantum ens ut li. in
 quantum reduplicet omnem rationem cognos
 cibilem entis tamen finitatem quod infinitatem ut per
 ex dictis contra opinionem immediate recita
 tam. uel quod saluabit huiusmodi dicitur ponere

to obiectum intellectus nri omne es itota
sua latitudine sbrōe finita ul' ifinita l'
sbrōe cognoscibili finita et limitata.
primū dari n̄ pōt pp̄ duo. p̄mo qa cū
intellectus nri sit virtus finita nō pōt ha
bere obiectū sbrōe ifinita. s̄o qa n̄
n̄ ad s̄am q̄ intellectus nri cognoscit ali
quod finitū sbrōe finita qd̄ n̄ posset es
se si eius obiectū eēt ens sbrōe ifinita
relinq̄t q̄ s̄m qd̄ ē p̄positū. Et sic p̄
tota rō. Secūdo. illud qd̄ adequat
s̄m omnī sciāz existētū i intellectu no
stro ē obiectū adequatū intellectus nri. es
itota sua latitudine ut dictū ē h̄ant
mōi. q̄. a. p̄ qa nichil ē cognoscibile ab
intellectu nro qd̄ nō claudat s̄ q̄ s̄rōe a
licius sciē aliquo mō altas sciē eēt
diminute tradite. p̄bo. b. qa si aliqua
virtus habere s̄m sbrōe ifinita hec
maxime eēt theologia que ē rō in
finita s̄ s̄ n̄ ē q̄ nulla aliāz. Assump
tū p̄bat dupl'r p̄mo sic. Nullū ifinitū
sbrōe ifinita pōt esse s̄malicūus sci
ētie finite. s̄ theologia nra n̄ ē sciā fi
nita et limitata q̄ n̄ pōt habere sub
iectū sbrōe ifinita. b. p̄ cū theologia
nra sit quedā creatura et p̄ q̄s certis
limitatibz circūscripta. tū q̄ recipit
subiectū i intellectu nro limitato et fini
to. a. p̄bat sic. Infinitū sbrōe ifinita
pōt esse s̄m sciē ifinite q̄ ifinitū sbrōe
ifinita n̄ pōt esse s̄m sciē finite. āns p̄
qa sicut n̄ repugnat finito sbrōe finita
esse subiectū sciē finite ita n̄ repugnat
ifinito sbrōe ifinita esse subiectū sciē in
finite. d̄na p̄bat qa subiectū unū s̄q̄
h̄icus s̄ illa rōe subqua subiectū rōbz

h̄icui adequari. illud q̄ ifinitū qd̄ est
s̄m i sciā ifinita sub rōe ifinita adeq̄
ret sciē finite. et ex alia pte adequaret
sciē ifinite. cū s̄ n̄ repugnet esse s̄m sci
ētie ifinite ut d̄m ē et p̄ q̄s sciā fini
ta z ifinita adequaret ad inicē qd̄ esse
nō posset n̄ sciā ifinita efficere finita
et everso qd̄ implicat contradicōem. q̄
sequētia p̄ qa quecūq̄ unū et eidem a
dequat s̄ a omniē a adequata. s̄ sciā fi
nita z ifinita adequant unū z eidē s̄o
ex supposito q̄. Et confirmat ista rō
qa omnis sciā adequat rōem formalē
sui s̄i p̄p̄i. qa q̄ sicut at omnia que rō
formal' obiecti representat z n̄ plā. s̄
nulla sciētia finita pōt adequare rōez
obiectalē ifinitā q̄ b. p̄. qa tūc sciā fi
nita eēt ifinita. Secūdo sic si theo
logia nra eēt rōe et creaturis sbrōe
ifinita sequeret q̄ due sciē sbrōe omate
eēderēt i obiecta equal' ambitus. q̄ns est
f̄ s̄m q̄ impossibilitas q̄ntis patet. qa
tūc ille sciē n̄ eēt sbrōe omate et q̄ s̄za
ē qa sicut se h̄nt p̄e a obiecta sic suo
mō sciē ad s̄a. s̄ impole ē dare duas
potēcias sbrōe omatas que eēdāt in ob
iecta equal' ambitus sicut patet deuisa
et s̄u comuni q̄ simile erit in sciētiis.
d̄na patet. qa theologia ē nostra ē sub
ordinata sciētie diuine immo in s̄ cō
sistit eius p̄fectō. Et tūc eēderet in ob
iecta equal' ambitus immo q̄ plus est
in d̄n̄ z idē obiectū f̄ r̄mal'r sumptū
qd̄ ē totat'r impole quare d̄. patet q̄
quod alit' nebat in. b. et p̄ns totat'r
Cōtrarium ex d̄cis. Existat autē
cōclusōe inferat correlatiue qd̄ rōna

bilr pōt viciq obiectū adequatū intell
tus nā ē totū es ut totū didit q̄tra
totalr n̄ tū sic intelligedo q̄ li. ut totū
diuidit q̄tra totalr sic rō formal obiec
ti adequati et teneat reoduplicatiē. s̄
em̄ specificatiē. Duo vobia contra
dicta ūa et p̄pa. Sed q̄ncūq̄ vobia
s̄ manifestatō ūitatis. idcirco cōtra dic
ta et sp̄alr q̄tra gelusidnem istā ūlti
mī mouebūt aliqua dubia. ponit nāq̄
ista vicia clusio duo. p̄mū ē q̄ om̄e es
cognoscit n̄ pōt anob cognosci tā fini
tū q̄ ifinitū tā creatū q̄ icreatū. s̄m̄ ē
q̄ om̄e cognoscit ab intellectu n̄o cognosci
ē s̄brōe cognoscibili finitā z limitata
h̄ aut n̄ totalr impossibile de ente ifini
tō cuiusmōi ē deus. Et arguit t̄p̄r cō
tra h̄. s̄ sic. rō formal obiecti debet
precedere actū potētiē i obiecto. s̄ nul
la rō finita et limitata precedit actū
intellectus nāi i teo. s̄. a. p̄. q̄a zō formal
obiecti debet se tenere ex pte obiecti z
nō ex pte potētiē. b. p̄. q̄a deus ē sim
ifinitus et illimitatus. s̄o. illa rō fini
ta z limitata que ponit i teo ut cognos
cit anob ūl ē ad auitate. ūl ē iō q̄ di
uinitas. nō alio q̄a tūc i teo eēt q̄posi
tō. cū q̄positō nichl aliud sit q̄ unius
tū alio positō s̄ iō. et p̄ q̄ns cū veritas
sit formalr ifinita et ista rō erit simi
lr ifinita. Et p̄ q̄ns cognoscet anob s̄
zōe ifinita z n̄ sub rōe finita. Tertio
ad iō si rō subqua cognoscit deus ano
b eēt finita et limitata sequerēt q̄ nō
satiaret b̄tos d̄ns ē erroneū s̄ q̄nā p
bat. q̄a ultra q̄ls finitū pōt uolūtas
appetere et p̄ns n̄ satiat i aliquo fini

74
to. z nichl pōt esse obiectū alicuius po
tētiē sub rōe formalī s̄ formalr et in
trisece repugnāte finitas siue rō fini
tatis quecūq̄ sit illa repugnat teo for
malr et intrisece cū intrisece et formalr
sit ifinitas. z nichl pōt obiectare potē
s̄brōe formalī opposita formalr siue
rōi formalī et p̄pe p̄z q̄a albedo n̄ q̄
obiectat uisum sub rōe nigredis n̄ eō
ūso. q̄a nigredo oppoietur formalr rō
ni albedis z everso. s̄ finitas oppoiet
ifinitati formalr. ifinitas aut ē p̄pa
rō formal veritatis s̄. s̄. illa rō subqua
deus anob cognoscit ūl ē aliqd nichl
si nichl s̄ deus cognoscit sub rōe nulla
si aliqd ūl rōis ūl rei. si rōis s̄ deus
cognoscit subente rōis et nō s̄b entita
te p̄pa q̄o s̄m̄ ē q̄a utrobim̄ eēt sicuti
ē. si real aut creata aut icreata. si crea
ta s̄ stare nō posset q̄a tūc cognoscere
tur sub rōe creata. si icreata cū om̄is
rō real icreata sit ifinita. s̄ cognosce
re sub rōe ifinita et ex istis rōib̄ seq̄
alterius q̄ deus n̄ pōt esse s̄m̄ i theolo
gia s̄b rōe finita. ut assūmī ē. sequitur
q̄ obiectū adequatū intellectus nāi n̄ pōt
vici totalr totū es h̄. p̄ ut diuiditur q̄
tra totalitatē. p̄ solutiōnem istaz
rōnū z aliquale declaratiōem istius po
sitōis ē adūte d̄q̄ aliqd pōt repugna
ri alicui formalr et subiectiē q̄t sibi n̄
repugnat terminatiue et obiectiue. Nā si
ent patitur in d̄clusiōib̄ sup̄ s̄m̄ huius
q̄de septima et articulo s̄ i respōsiōe ad
p̄mam rōem z conotabili facto in h̄o
ne ad h̄am rōem esse rōis q̄petit enti
reali terminatiue et obiectiue cū tū re

pugnet s̄ formā alī et s̄biue. h̄z n̄ q̄t̄a
reale esse cōgnitū. esse aprehēsum. esse
autē cōgnitū. z esse aprehēsum s̄t esse rō
nis. huiusmōi autē esse zōis sic op̄etir
ēti reali termiatue z obiectie qd̄ s̄ re
pugnat formālī et s̄biue. Ad p̄posi
tū applicādo dico q̄ alicui rei pōt repu
gnare esse finitū et limitatū formālī
et s̄biue cui n̄ repugnat termiatie z ob
iectie. Et pōt ex iōis formari una tal
rō. n̄ maḡ repugnat ēti īfinito habere
esse finitū. q̄ ēti reali habere esse rōis
B̄ p̄z q̄a magis distat ēs reale et ēs rō
nis q̄ ēs finitū et īfinitū cū īpauciora
b̄z uelant. s̄ ēti reali q̄uis s̄repugnet
formālī et s̄biue esse rōis. n̄ tñ obiecti
ue et termiatie q̄ n̄ ēti sim̄ īfinito re
pugnat ens finitū obiectie et termiat
ue q̄uis repugnet sibi formālī z s̄biue

Est tñ diligēter ulterius notādo q̄
ista rō finita que se tenet ex pte obiec
ti īfiniti termiatie et obiectie n̄ osur
git ex aliqua limitatōe z finitōe se
tenēte ex pte rei q̄cepte. s̄ solū ex fini
tatōe et limitatōe intellectus q̄cipētis. un̄
q̄uis t̄us q̄m̄ ē t̄e se totus z totalī of
ferat se cūis beato. Null̄ tñ beatorū
pōt ipsam totū et totalī cape q̄a inte
tus creatus. cū sit finitus et limitatū
nō ē aptus natus cognoscere d̄m̄. q̄ ē
qd̄ oī pelagus s̄be īfinitū īfinitē. s̄ tā
tñ finite alias ipsuz possemus q̄prehē
dere q̄ n̄ ē uer̄ alī q̄ cognoscit̄ ueritas
a t̄o et aliter a nob̄. Nā ab ipso cognos
cit̄ omnibz modis q̄bus cognoscibil̄ ē
Nā cū intellectus diuinus sit īfinitus pōt
se ipsam q̄prehēdere et pōns īfinitē co

gnoscere nos autē n̄ sic. Nā q̄ uis coḡi
cant̄ ueritatē īfinitā n̄ tñ īfinitē. s̄ fini
te. s̄ possunt ad h̄ habere exemplū sa
tis clarū. uident̄ ē q̄ sol̄ q̄m̄ ē t̄e se eius
dē rōis offert se uirū aq̄le. homis et
noctue n̄ tñ ab eis equalī n̄z q̄a potētie
uisiue n̄ s̄t equalī dispositē sic q̄ suo mō
beati n̄ possunt uidere t̄ū omnibz mo
dis q̄b̄ cognoscibil̄ ē. s̄ s̄m̄ dispōem z
capacitatē intellectus n̄z ul̄ beatorū et b̄t̄i
uidēt ipsam s̄m̄ maḡ et min̄ s̄m̄ q̄ ha
bēt maḡ et min̄ uelamie glorie. Est ī
sup̄ 3° diligēter notādo q̄ huiusmōi
rō finita se tenet ex pte obiecti īfiniti
fundamētālī z iniatie. et ex pte inte
tus n̄z formālī z q̄pletie sicut q̄ ē t̄e
esse rōis sicut dictū ē se tenet ex pte
rei fundamētālī z iniatie q̄a ēs rea
le ē fundamētū et iniatū quare habet
esse cōgnitū et aprehēsum. ex pte tñ
intellectus q̄met̄ formālī et q̄pletie q̄a
ēs reale nō habet esse cōgnitū et apre
hēsum nisi iōrdine ad̄ intellectū si q̄ bene
osiderat̄ predicta. tertia nob̄ inotescūt
Primū ē q̄ esse finitū q̄uis repugnet
ēti simpl̄ īfinito formālī et s̄biue nō
tñ sibi repugnat termiatie et obiecti
ue. s̄m̄ ē q̄ huius rō finiti n̄ q̄surgit
ex aliqua finitōe z limitatōe se tenē
te ex pte rei cōcepte. s̄ solū ex limitatō
ne intellectus q̄cipētis. tertiū ē q̄ ista rō
finita se tenet ex pte obiecti īfiniti s̄
damētālī z iniatie. ex pte uero inte
tus n̄z formālī z q̄pletie. H̄o ad
dubia predicta z adzōes q̄trazias

Hus q̄ suppositis facile ē zel pōte
ze adzōes p̄ocias. Ad h̄z cū d̄z q̄ zō
formalis.

eodem autem rationale appellat illi quod intellectus
habet prius reductionis reductio ad unam
ex alio ut puta reductio ad bonum ut si
scilicet abstractioem ab hoc bono ut ab illo
Cum ergo querit quid sit proprium cognitum
ab intellectu nostro. dicitur quod si loquamur de
cognitione naturali que habet per naturalem pres-
sum. tunc est a nobis per cognitionem si autem loquimur
de cognitione que habet per pressum rationalem
le prius reductionis abstractioem ab hoc ut
ab illo particulari. tunc non esse dicitur secundum
intellectum ipsorum. scilicet quod tunc est ultimum co-
gnitum ab intellectu nostro. prima conclusio potest per
bari ex deis eorum sic. primo aliquo habet co-
ceptum magis indeterminate. tanto nobis pri-
us accipit. et per quod prius a nobis cognos-
cit. secundus tunc habet conceptum magis in deter-
minatam quam quodcumque est creatum. ergo prius nobis
occurrit et prius a nobis cognoscit quam quod
cumque est creatum et per quod prius est prius nobis co-
gnitum. a. per ex deis. nam si naturalis pres-
sum cognitionis nostre est ab indeterminate
ad determinatam. quod illud quod maxime
est indeterminate prius a nobis cognoscit
.b. probat faciendo unam distinctionem de in-
determinate. Est enim ut dicitur duplex in-
determinate una negativa et alia privativa
Indeterminate negativa est illa secundum quam ali-
quid sic est indeterminate quod nullam partem de-
nominationem. Privativa vero est illa secundum
quam aliquid sic est indeterminate quod non est de-
terminabile. et per quod prius expectat de re
eodem. Constat autem quod prima indeterminate
est. a. per se. scilicet conceptus ille quo a nobis de
cognoscit est indeterminate secundum primam in-
determinate quia res concepta. scilicet tunc cum
sic accipit prius non expectat aliquid determi-

nationem. et per quod si factus conceptus est inde-
terminatus conceptus sequatur indeterminate
natura conceptus et non est quodlibet. quodlibet autem ali-
quod est extra deum eo ipso quod non est accipit prius
habet conceptum sic indeterminate quod non pos-
set determinari et expectat de re
natura. Reliquum ergo conceptus de deo sit magis
indeterminatus quam conceptus alicuius al-
terius estis. Et per quod prius nobis occurreret

Et si querat ab istis quod sit iste concep-
tus quod ita est indeterminate negative.
dicitur quod est conceptus estis et primus suarum
passionum. scilicet unius veri et boni. Nam per me-
dium intellectus occurreret nobis prius per concep-
tum indeterminate negative secundum quem
modum operatur soli deo consequenter no-
bis occurreret per conceptum indeterminate pri-
vative secundum quem modum operatur creaturis

Ad id tamen ulterius quod per magnam si-
militudinem que est inter indeterminate
natura negativam et privativam non per se dicitur e-
videnter. ut in conceptu estis et suarum passi-
onum a. per se dicitur esse creatum vel increa-
tum. Secunda conclusio secundum pressum eorum
declarat sic. Nam secundum pressum rationalem
cognoscit deum per abstractioem ab hoc parti-
culari bona et ab illo per quam abstractio-
nem reductio intellectus ad cognoscendum
bonum ut si scilicet. Et eodem modo per
abstractioem ab hoc particulari vero et ab il-
lo reductio ad unum universale scilicet scilicet. il-
lud ergo quod est terminum aquo in ista abstrac-
tione sine deductione est proprium cognitum in
eodem. Illud si quod est terminum ad quem est ul-
timum cognitum. Cum ergo deus ita pres-
sum sit terminus ad quem relinquitur quod sit in
ultimum cognitum. ipsa vero particularia

bona ut particularia vera esse sint ibi ter-
minus a quo erunt p̄cognita in tali p̄ces-
su. h̄ aut̄ uidet̄ interō dicit̄ opinionis

Hec autē opinio uē dubia in se et in
suis fundamentis. Et iō ostēdo tripl̄r
q̄ deus n̄ p̄t esse primū cognitū ab in-
tellectu n̄o cognitōe naturali ut dicant
Primo illud quod n̄ p̄t esse p̄ se fan-
tasiatū nec p̄cedēs nō p̄t esse primū
cognitū ab intellectu nostro cognitōe
naturaali. deus ē huiusmōi ḡ. a. p̄
paritōtē interio huius. o. i. t̄ ḡtētem
fantasiata speculari. et p̄ ḡis p̄mū co-
gnitū ē fantasiatū ut p̄ se ut saltē p̄
cedēs. certū ē q̄ a. z. les. loq̄t̄ cognitōe
naturaali. b. p̄ q̄a omne p̄ se fanta-
siatū ē corpus ut p̄ se q̄tū. Deus autē
nō ē p̄ se corpus nec q̄tas quapp̄ nec p̄
p̄ se p̄t esse fantasiatus nec q̄ p̄cedēs
q̄z omne fantasiatū p̄cedēs. ut ē q̄tū
p̄cedēs ut saltē q̄unctū q̄to quoz ut
q̄ p̄cedēs ē impossibile. z. p̄ primū cog-
itū a intellectu nostro debet esse facillime
cognitōis deus autē ē difficillime cogni-
tōis. Nā ita se habet intellectus noster ad
ea sicut q̄ s̄o metaphisice. 3. o. si
deus eēt p̄mū cognitū ab intellectu n̄o cō-
gnitōe n̄ali. sequerēt̄ q̄ cognitōe rei es-
set maioris certitudis q̄ cognitōe cuius-
scūq̄ alterius eēt. q̄n̄s ē flm̄ ḡ falsi-
tas q̄n̄s p̄z. q̄a realis eēt h̄a. deo habe-
nt̄ naturalē cognitōem sanctificā et q̄
q̄s̄ adeoz q̄ditates quam n̄ habe-
nt̄ deo. o. n̄a p̄bat̄ iōplexis. ea que p̄
occurrūt intellectui s̄t a. certitudis q̄ que
eēt q̄ alia sicut p̄z cōp̄n̄cipus q̄ similit̄
erit iōplexis. Cōtra fundamēta

predicte delusiōis henrici. Ulterius
n̄ dubia ista opinio i suis fundamentis
Nā ponit̄ q̄to aliqd̄ ē maḡ deter-
minatū tāto prius occurrit intellectu n̄o
ē uer̄ eo mō quo ipse loquit̄ de determi-
nato. Nā uicem q̄ m̄a ē maḡ determi-
nata quā forma. z. tamen nō p̄t occur-
rit intellectu n̄o foza. imo n̄ cognoscit̄ nisi
p̄formā. si autē p̄p̄o debet habere ali-
quā ueritatē. o. z. nec̄io distiguere deide
terminato. Cuius ḡa ē aduertē d̄q̄ tri-
plex ē determinatō ut adprehens spec-
tat una que p̄ueit ex illimitatōe. z. ista
p̄p̄ie q̄petit cōceptu eēt ut d̄z deo
Alia ē determinatō que p̄ueit ex priua-
tōe et ista p̄p̄e cōceptui generis conpe-
tit. Nā cōceptus generis abstracti q̄dū
potētiatatis ip̄ez a gradibus actua-
litate. eaz̄ d̄e que p̄ o. z. a. ip̄o. tāf. id
circo remanēt ip̄otētia abiciēte actū. sic
ut expectat d̄zas q̄b̄ determinat̄. Ter-
tia determinatō ē que p̄ueit ex simpli-
citate z. impmixtōe. et ista p̄p̄ie cōpe-
tit cōceptui entis s̄m̄ q̄ d̄z de creatura
nā tal̄ cōceptus n̄ p̄t dici determinatus
s̄ illimitatōem rei cōcepte q̄z h̄ nō
cōpetit creature nec q̄ p̄t dici deter-
minatus p̄ expectōnem alicuius acci-
dētis determinatis ipsū. q̄z tal̄ concep-
tus n̄ habet aliqd̄ ex se a se aliqd̄ sit i
p̄o. ut q̄ se habeat p̄o d̄itōem ad ip-
sum p̄ q̄d possit determinari relinq̄
q̄ q̄ sit indeterminatus p̄ implurificatō-
nē et impmixtōem omn̄i eoz que p̄ti-
nēt ad eēt̄ rei. siue illa s̄nt potētia-
lia siue actualia ita ut null̄ sit actus
cōceptualitatis in re qui s̄b̄cōceptu entis

.l. z.

implicitate n̄ cōprehēdat. H̄o ad rōes
prime cōclusioni henrici. Cum ḡ
dīz quāto aliquid habet cōceptū mag
ideterminatū n̄o nob̄ prius occurrit
uēz ē loquendo de ideterminatōe que
p̄uenit ex expectatōe ul̄ que p̄uenit ex
implificatōe z p̄mixtōe. n̄ aut̄ de inde
minatōe que p̄uenit ex illimitatōe ut
assumūt qd̄ p̄ qz cōceptus indeter
minatus q̄ p̄uenit ex illimitatōe sic ē
indeterminatus q̄ tñ n̄ ē cōfusus. q̄ aut̄
alioz ē indeterminatus z cōfusus. ḡ
autē aliquid habet conceptum magis
cōfusum rāto magis prius nob̄ occur
rit qz cōfusa s̄t nob̄ prius notā p̄ phi
corum. peccat igit̄ ista rō p̄ equiuoca
tōem. Optio p̄p̄a. Et 10 q̄tū ad
stū articulū n̄z mihi aliter esse dicen
Cuius gr̄a ē notā q̄ ul̄ p̄t capi du
pl̄r. ut p̄z ex dictis i q̄de sup̄ p̄logo. s.
formali et fundamētalr. si ḡ querat̄
de ul̄i sumpto formali. s. q̄tū ad iū
esse formale qd̄ habet i se ipso sic dico
sim² q̄ ul̄e isto mō n̄ ē p̄mū cognitū
ab ilectu n̄o qd̄ p̄bo dupl̄r s̄ sic. qd̄ ē
postertus actu ilectus n̄ p̄t esse p̄co
gnitū ab ilectu. ul̄e q̄tū ad iū esse for
male ē huiusmōi ḡ. a. p̄z exterminis. b.
p̄z q̄a ut sup̄ius p̄batū fuit in tertia
q̄de sup̄ p̄logo. ul̄e formali sumptū
ē primū ēs rōis. ēs rōes ē notius ac
tu ilectus sicut effectus. Secūdo il
lud n̄ ē p̄mū cognitū ab ilectu n̄o
cuius cōgnitō p̄t sup̄p̄oite cōgnitōem
alioz. necēio ul̄e sumptū formali est
huiusmōi ḡ. a. p̄z. b. p̄z ḡ s̄m i cōdē
comētoris et phi. ul̄e habet esse ab

stractū a singularibz. s̄ aut̄ ab ilectis
cū n̄ sit real̄ habet esse p̄ solū ilectū si
ue fieri et hic ē q̄ solū ilectus oīz face
re uiaer salitate i rebz. omnis autē ab
stractō p̄ilectū alicuius ab aliquo pre
suppoit cōgnitōem illoz necēio aq̄b
fit abstractō et p̄oīs cōgnitō ul̄is pre
suppoit cōgnitōem aliquā necēio illo
z aq̄b abstrahit. et ḡ firmat nullū
fabricatū ab ilectu ē primū cognitū
ab eo ul̄e sumptū formali ē huiusmōi
ḡ. Si autē querat̄ de ul̄i sumpto funda
mētalr sic. pono duas gēlās i dēa. Pri
ma ē q̄ ul̄e sumptū fundamētalr siue
ipsam p̄ticalare ut ē fundamētū uī
salitatis p̄us cōgnitū ab ilectu q̄ceptū
i dēterminatō z cōfuso q̄ q̄ceptū dēter
minatō et distinctō. imaginor ē q̄ p̄tica
lare p̄t mouere ilectū ad oīerfos cō
ceptus sicut hōpticalaris. s. p̄ctus po
tēst mouere ilectū ad cōceptū hominis
q̄a uere z realr ē hō. et fundamētus hu
ius uī uī salitatis ḡ p̄t mouere ilectū
pari rōe ad cōceptū aialitatis corpeita
tis et sic de singularis usq̄ ad cōceptū en
tis q̄a uere ē al̄ corpus et ēs z q̄oīs u
n̄a resp̄ctularis moueat ilectū ad om
nes istos q̄ceptus. p̄us tñ mouet ad q̄
ceptum maḡ indeterminatū et cōfusum
ut p̄nta ad cōceptū ētis et sic reducēdo
usq̄ ad cōceptū p̄p̄rium et distinctū. pri
mum ḡ cognitū ab ilectu n̄o ē ul̄e fū
damētalr sumptū siue ipsam p̄ticala
re ut ē fundamētū ipsa uī uī salitatis. et
tñ prius cognoscit ab ilectu cōceptū in
dēterminatō z cōfuso q̄ q̄ceptū p̄p̄rio z
distincto. rō ḡ ista ētis que mouet ilectū

tū ad primū 9 ceptū erit unā et singu-
 laris iēndo ē tū comunis imo comu-
 nissima iūmilita diem habēdo z pipsā
 q̄s ēa creatū assimilaf culis ēti. In cel-
 ligēdo dictas ppōes. mō predicto pbo
 quilibet eaz dupl̄r. Primā pbo sic
 illō q̄b̄ p̄ mouet itlectū ad itelligēd̄ ē
 p̄mū cognitū ab itlecta s̄ n̄le fundamē-
 talz sumptū siue pticulare ut ē funo
 mēū uīūsalitatis ē huius. ḡ. a. p̄z q̄b̄ p̄
 mouet itlectū p̄mō terminat eius actuz
 z p̄ oīs ē p̄mō cognitū. b. p̄z q̄a q̄b̄
 primo mouet debet precedere omnem
 actū itlectas s̄ nichl̄ preueit omnē actū
 itlectas nisi pticulare ut n̄le sumptum
 fundamētalz ut p̄z ex dictis ḡ. Secū-
 do illud q̄b̄ p̄mō presentat i fātal na-
 te ē p̄s cognitū ab itlecta n̄zō cognitō-
 ne n̄ali te q̄a loq̄t hic. utē fundamēta-
 l̄r sumptū siue ipsū pticulare ut est
 fundamēta uīūsalitatis ē huius ḡ. a.
 p̄z. q̄a ut dictū ē necesse ē itelligēte zē
 q̄b̄ ueritatē habet spēciali rēp̄ma itē-
 tōe cū omnis nōstra cognitō icipiat a
 s̄tu. Et p̄ ḡns q̄b̄ primo presentat ifā-
 talmate erit primū cognitū. b. p̄z p̄
 bōem. b. prime rōis q̄l̄ q̄b̄ p̄ presenta-
 tē ifātalmate debet precedere omnem
 actū itlectus. certū ē q̄ primo occurrit
 s̄tu p̄mō presentat ifātalmate s̄ om-
 ne tale ē pticulare. Et cōfirmat p̄ h̄ q̄
 n̄le formalr̄ sumptū n̄ ē primo cogni-
 tū ut p̄batū ē. Tertiā cōclusiōem pbo
 dupl̄r p̄ma sic. sicut se habet m̄a ad for-
 mas s̄biles sic itlectus noster ad fozas
 itelligibiles s̄m cōntatorē. s̄ m̄a p̄ns
 recipit formas uīūsalēz et m̄is per

fecas teice formas pfectas. nec p̄ h̄
 ē itelligēd̄ q̄ primū cognitū ē n̄le for-
 maliter sumptū qz n̄le m̄a n̄ recipit
 p̄ntū formā pticulare p̄quā habet esse
 h̄ aliqd̄ i n̄a que tū ē comunior tequeti
 by iūmilita diem habēdo h̄ n̄ i cēndo
 ut p̄z itūcti. sic itlectus suo mō primo
 mouebit a rōne entis que una erit a
 singularibus i cēndo comunia tū im-
 mo comunissima iūmilita uōinē haben-
 do ut dictū ē. Et cōfirmat ista cōclusio
 p̄az lē. p̄ p̄sicoz dicit q̄ q̄sufalē nō
 h̄ prius nota q̄b̄ debet itelligi eod̄ mō
 quo dictū ē. Secundo siue funda-
 mētalr̄ sumptū n̄ cognosceret ē prius ab
 intellectu ceptū itēterminato et q̄suf-
 so ḡ cōceptū cōterminato z p̄prio. te-
 quere q̄ p̄mō cōceptus eēt p̄fectōres
 q̄ postiores ḡns ē falsū ḡ falsitas s̄
 tequetis patet. Nō nōstra cognitō n̄a
 litez p̄cedit cōcepto ad p̄fectū z nō
 equerfo. cōsequētia nota ē te se et sic pa-
 tet tertius articl̄. Ad dōes p̄ncipales
 Ad primā cū d̄z i. b. q̄ spēs spēcialissi-
 ma ē prius cognitū patet p̄ prius articu-
 lum q̄ n̄ ē uey. Ad p̄bōem cū d̄z q̄ spēs
 ties primo et immedate abstrabit ab
 ipsis singularibz. dico q̄ rōne n̄zi mōi
 cognoscēdi q̄ ē p̄cedere teif̄ fectō ad p̄er-
 fectū q̄b̄ ē comunius abstrait prius a
 singularibus. Et id̄ rō n̄ cōuincit. Ad
 s̄m q̄ obiectū atequatū itlectus n̄z ē
 ēs eo mō quo dictū ē. Et id̄ b̄n̄ uolo q̄
 primū cognitū ab intellectu nōstro co-
 gnoscas p̄ s̄ rōe rōis. Et h̄ sufficit
 ad saluandū p̄mitatē obiecti atequatū.

.l. 7.

Secundo querit u^o intellectus agens
sit totalis causa effectiva actus intelli-
gentis et u^o quod intellectus non est aliquid a se
non est totalis causa effectiva actus intelligentis. Et
sequencia u^o nota patet. quia intelligere
est actio imaginis et per quod nihil distinctum
loco et subiecto ab intellectu possibili tunc anima in
re potest esse totalis causa effectiva. imo
non patet actus intelligendi animi probat quod
prima causa non est aliquid a se nisi intellectus agens
non est aliud quam prima causa. nam secundum philosophum in
tertio intellectus agens est omnia facere. ni-
hil autem aliud a prima est omnia facere.
Sed intellectus agens non est potentia realis distincta
ab intellectu possibili quod non est totalis causa partialis
effectiva actus intelligentis. quia per quod in-
tellectus possibilis non potest esse totalis causa partialis
effectiva actus intelligentis. liget. alias unum
et idem secundum idem in eodem esse in actu et in po-
tentia quod est impossibile et per non nec idem
tunc ab ipso reali poterit esse totalis cau-
sa etiam animi probat quia si intellectus agens esset
potentia realis distincta ab intellectu possibili se-
quetur quod post separationem anime a corpore esset
frustra quod non est inueniens et scilicet quia unus
et non nihil faciunt frustra quod quia si actus
per quod post separationem non habet abstrahere
a fantasia quod. Ad oppositum sic sic
se habet intellectus possibilis adaptum ita intel-
tus agens ad agere hoc patet. quia sicut
intellectus possibilis dicitur esse possibilis
eo quod potest recipere passivum ita in-
tellectus agens dicitur esse agens quia potest cau-
sare actum sed intellectus possibilis est totalis causa
passiva sine receptiva actus intelligentis
quod intellectus agens erit totalis causa effectiva
actus intelligentis. Pro ista quod tria

se videnda. secundum intellectus sit aliquid a se
me sicut querit primum argumentum u^o
intellectus agens sit potentia aliqua anime no-
stre distincta ab intellectu possibili licet
querit secundum argumentum. tertium quod que-
rit quod principalis. Primum articulum quod
non. Et intellectus agens sit aliquid anime

Opio aliquorum doctorum. s. cuiusdam
bernardi et sequacium. Respondet aliqui
doctores dicentes quod intellectus agens non
aliqua potentia anime nostre sed est ipsa mens scilicet
dei que dat uirtutem rebus ipsis mouendi
intellectum possibilem uel res tamquam instru-
mentum scilicet mouet ipsam intellectum ad ac-
tum intelligendi. Probat isti doctores
per quod rationes quod intellectus agens non sit ali-
quid anime primo sic. Nulla potentia existens
in anima nostra est nobilior intellectu possibili
li nisi forte uoluntas. sed intellectus agens
est nobilior intellectu possibili et non est uolun-
tas quod. a. probat. Alii potentia intelligens for-
maliter est nobilior potentia non intelligente
formaliter. sed intellectus possibilis est
potentia intelligens formaliter non autem a potentia
tota. existens in anima nostra est intelli-
gens formaliter quod ista erit nobilior omni
a dimissa uoluntate que licet non sit forma-
liter intelligens. est tamen formaliter uolens
. b. per quod agens est nobilior patiente. sed
intellectus agens agit possibilis uel pati-
ens. Nec ualet si dicatur quod intellectus a-
gens non sit intelligens formaliter est tamen
intelligens uirtualiter et ideo adhuc erit
nobilior. Nam in his que dicuntur perfectiores
simpliciter nobilior est esse tale formaliter
quam uirtualiter. ideo uirtus formaliter est sa-
piens et intelligens et sic de similibus. non

ualeat si dicat qd agens n̄ ē nobilior passio
 ni ignis agit in hominē et tñ n̄ ē nobili
 or hoīe imo totū oppositū h̄ qdē non
 ualeat. **2.** i temp̄ rō agēdi i omnibz ē no
 bilior patiēte ut rōe patiēdi. **2.** ad p̄ri
 cipale arguit sic. a. zēs ule et equocū de
 bet esse magis distinctū loco et s̄bo alio
 effectu et passio q̄ agēs p̄ticularē. h̄ p̄z
 i omnibz i ductie. nā ostat qd iol qē agēs
 ule magis distiguit ab homine loco z
 s̄bo. q̄ hō qē agēs p̄ticularē et sic ule
 milibz. **3.** i intellectus agēs ē agēs ule et e
 quiuocū obiecta uero sunt agētia p̄ti
 cularia et inuoca. q̄ magis distiguit in
 telctus agēs loco et s̄bo ab intellectu z s̄bo
 intellectu. q̄ obiecta s̄ q̄ stat qd obiecta n̄
 sunt aliq̄ aīe q̄ m̄tō m̄tō intellectus a
 gēs. Tercio nullū accidēs iherēs alicui
 p̄t esse agēs p̄ncipale et equiuocū licz
 possit esse rō agēdi. **4.** i intellectus agēs est
 agēs p̄ncipale et equiuocū r̄ intellectu
 alias n̄ eēt agēs tñ n̄ sit agēs p̄ticularē
 re q̄ n̄ poterit esse accidēs iherēs alicui z
 p̄ns n̄ erit aliquid aīe qz si eēt aliqd
 eius eēt accidēs iherēs ei. **4.** nullum
 agēs p̄ticularē p̄t esse nobilior agē
 te uli. **5.** si intellectus agēs eēt aliquid aīe
 agētia p̄ticularia eēt notoria ipso.
 cū tñ sit ule agens q̄ n̄ p̄t esse aliquid
 aīe nostre. a. p̄z i ductie i omnibz et etiā
 rōe qz agens p̄ticularē agit ut instru
 mētū agētiū uniuersal. Instrumētum
 n̄q̄ nobilior ē eo cuius ē instrumentū
 .b. p̄bat qz si intellectus agens esset ali
 quid aīe esset accidēs agētia aut p̄ti
 cularia sunt s̄bo. s̄ba aut ē nobilior om
 ni accidēte q̄. Quinto omne agens p̄

ticularē recipit influentiā ab agēte unū
 tali ut p̄z uero et creaturis et desole z
 ualeat inferioribz. **6.** si tal intellectus ma
 nima nostra eēt agētia p̄ticularia n̄
 recipent aliquā influentiā ab eo q̄ non ē
 ponendū in aīa. **6.** ē nota qd talia obiec
 ta n̄ dependēt ab eo nec iesse nec iō s̄ua
 ri quia esset quālibet quedā ueludēt q̄
 aīe. **7.** doctores qd intellectus agēs ē ipsa in
 entia dei et nichil aliud. cū uero rō ē. qz
 scia n̄ p̄t dependere ab eo qd n̄ est ita
 h̄ quia fit abstrahendo n̄ autē sic ab agē
 te p̄ncipali p̄ticulari ut ule. Et iō ob
 iectū n̄ p̄t esse agens scie p̄ncipale s̄
 solū instrumentale alicui scientie utis a
 qua mediāte obiecto tāq̄ instrumento
 causat scientia n̄ aīa. h̄ autē n̄ ē alia quā
 scientia dei. Et iō nichil ad q̄ scientia
 dei p̄t esse intellectus agens. Et cōfir
 mat p̄ cōmātorem tertio huius dicen
 tē qd omnis scia que est impotentia cau
 sat ab iā scientia que est i actu. h̄ autē n̄
 p̄t esse nisi dīa qz scia que habet per
 inuentōem annulla scia dependet h̄ aīe
 entia dei. Cōtra bernardū. Iste ar
 ticul⁹ est difficilis cū rōe eius qd que
 rit. tñ qz habet rōes ualeat efficaces tñ
 i p̄ncipalitate reuerendi doctoris
 qd h̄ ponit. cōtingit tñ circa eū dubita
 re. Et iō ḡza disputatōis pono quātū
 ad h̄ tres q̄lusiōes. Prima est qd oī
 necōdare intellectu agēte. s̄a qd scia dei n̄
 p̄t esse intellectus agens. p̄t uero fuerit
 locuti p̄ h̄ aīe. et cōmātorem. terna ē
 qd intellectus agens est aliqd aīe. Pro
 bō p̄me cōclasiōis. Prima cōclasiō ad
 p̄sens p̄bo tripl̄r p̄ sic. intellectu accidēs

corpale ē perfectior accēte corpali. cū sit
accēns spūale s̄ supposito arguit sic. q̄a
ul' obiectū p̄p̄a uirtute cāt i intellectū in
tellectōz sui l' uirtute alterius l' aliqd̄
cāt. s̄ n̄ pōt vari qz sequerēt q̄ aliqd̄
posset agere uirtute p̄p̄ia ultra suam
sp̄m qd̄ ē s̄m. q̄a tūc effectus posset
excedere suam cām p̄cipalē i p̄tōe qd̄
ē absurdū. ul' s̄ cābit uirtute alterius. l'
aliqd̄ aliud cābit. q̄cqd̄ tē habet p̄po
siti. id ē uocant̄ intellectū agētē. s̄o peto
abte x̄ quob̄ obiecto uel cause uirtute
p̄p̄ia intellectōem i intellectū ul' uirtute alter
ius ul' aliqd̄ aliud cāt. s̄mū n̄ pōt da
ri. q̄a cū obiectū h̄ns fantasma sit qd̄
dā corpale. Et intellectū recipiat i intellectū
possibili q̄ ē m̄e spūal̄ sequerēt q̄ corp̄
agēs i ipsum uirtute p̄p̄ia qd̄ ē ignis
et q̄ra beatū angus. Reliq̄ s̄ s̄m. ul'
terciū z habet p̄positū. 3° necesse ē in
tellectū n̄zum intelligere stāte ordie n̄e. a
lias illa po^a q̄ habet ad intellige
re esset frustra aut s̄ reducat̄ ad actū
p̄se ipsum. aut p̄ ipsum obiectū. aut p̄
sp̄s q̄ creatas. aut p̄ intellectū agētē. s̄ p̄
p̄ suff. cētē diuisionem. nichil aliud n̄z
requi ad intellectōem n̄ pōt diuic̄ reducat̄
ad actū p̄se ipsum cū sit ipo^a ad talē
actū qz tūc eēt i actu et ipo^a r̄ d̄ eiusdē
qd̄ ē impossibile et i p̄batū supra i q̄m
b̄ supra s̄m huius. Nec ulterius pōt
reduci p̄ ipsum obiectū qz agētis z pa
tētis debet esse p̄portio. obiectū autē
s̄ cū sit corpale n̄ ē p̄portio n̄z intell
ctū. n̄ ē reducat̄ p̄ sp̄s cōcreatas qz
tales sp̄s ū ponit̄ i intellectu n̄zo imo
intellectus i sui creatōe ē tāq̄ tabula rasa

tercio huius. necessariū ē s̄ reduci in
tellectū de po^a ad actū p̄ intellectū agētē et
p̄ n̄s o^z dare intellectū agētē qualr̄ autē
intellectus agēs reducat̄ possibile de po^a d̄
actū appebit̄ inferius. Et q̄firz p̄ p̄m
et comētatorē dicētes q̄ si ē dare unū
qd̄ ē omnia fierioz dare unū qd̄ ē oia
facere. Et hūc uocāt̄ intellectū agētē ad h̄
z facit̄ omnes rōes p̄bātes q̄ sit dare
s̄m agētē uirtute eas sup̄ius. Pro
bō s̄e q̄clusionis. Secūda p̄p̄em p̄
bo ē p̄p̄r. s̄ sic intellectus agēs n̄ ē maio
ris abitus q̄ intellectus possibilis. s̄ n̄ ē id
q̄ scia dei a n̄s p̄ p̄ a^z. i s̄ terciū. q̄ di
cit̄ q̄ sicut̄ intellectus agēs ē omnia facere
ita possibilis omnia fieri. et p̄bat̄ promē
tatozē. qz si intellectus agēs excederet
possibile tūc hūc potētie accie n̄ cōres
pōderet i n̄a sua po^a passina. et si pos
sibilis excederet agētē iā hūc potētie
passiue n̄ cōres pōderet agēs i natura
sua quoz ul' q̄ ē id̄ n̄s uirtute et natura
nichil facit̄ frustra. s̄ p̄bat̄ q̄na. nam
scia dei ē id̄ q̄ intellectus dei et n̄ exce
dit eū n̄ excedit̄ ab eo. s̄ intellectus diu
inus i infinitū excedit̄ intellectū nostrū
possibile et intellectū n̄zum agētē.
cū n̄ sit .a. abitus q̄ possibilis ut uela
ratū ē s̄ scia dei in infinitū excedit̄ tā
intellectū possibile q̄ intellectū agētē et p̄
q̄n̄s intellectus agēs n̄ erit̄ sciētia dei
tū qz excedit̄ ab ea in infinitū. tū qz
ē maioris abitus q̄ intellectus possibi
lis. s̄o intellectus agēs habet opatōē
preuā intellectōi. s̄ preter scientiam
dei o^z dare intellectū agentem. q̄na p̄
p̄ eos qz scientia dei n̄ opat̄ n̄si rebus

in ouerby intellectū aīa p̄ p̄ h̄m q̄ dicit
 q̄ i intellectū agēs abstrahit acōditōmby
 mē siue afatasmātiby . Et iō plato q̄
 ponebat entia abstracta n̄ ponebat ite
 tū agētē. Ita autē opatō ē preuia-itel
 cōi ḡ. Tertio autē scia dei v̄z intellectus
 agēs qz dat rebys uirtutem et n̄am
 mouēdi itelctū possibilē aut qz dat s̄
 aliq̄ aliā. n̄ aliā p̄ eos ḡ dat sibi h̄ac. s̄
 autē ē oīo iqueiens qz pari rōe scia dī
 eēt intellectus possibilis qz dat ei uirtutē e
 naturā itelligēdi et recipiēdi spēs itel
 gibiles. Et q̄firmat qz ista obiecta
 p̄cularia ut h̄nt aīa dei ifluētiā ali
 quā spālē ut solū nūsalē n̄ specialem
 qz nullā talē assignant ḡ solū uinera
 lem. et tūc pari rōe diceret q̄ dia scia
 dī po^a calefactia qz dat igni po^a cale
 factiēdi. z sic de oīi po^a actia. h̄ autē ē in
 ueniētiā ḡ. Probō tertie conclusiōis.

Tertii conclusiōem p̄bo q̄ eripit. p̄
 sic qm̄ qz s̄t due p̄fectōes quaz una ē
 nobilior altera. si nobilior n̄ repugnat
 alicui p̄ suam p̄fectōem nec m̄n̄ nobi
 l̄ p̄z exterminis. s̄ itelligere aliqd̄ fōza
 l̄ et itelligere aliqd̄ uirtuāl̄ sic se ha
 bēt q̄ p̄ eos z n̄ repugnat aīe habere i
 telctū possibilē qui tñ itelligit fōzali
 p̄ sui p̄fectōem. ḡ m̄n̄ repugnabit ei
 habere itelctū agētē qui ē itelligēs uir
 tuāl̄ p̄ sui p̄fectōem. cū tñ p̄ h̄ n̄ po
 nat i aīa ut dicit ḡ. Secūdo h̄o ex
 p̄p̄is p̄cipus naturaliby pōt iopatōē
 sibi p̄p̄am. alias natura defecisset i p̄
 is et naturaliby necessarius ē itelligere
 ē p̄pria opatō homis ḡ ex p̄p̄is p̄
 cipus naturaliby pōterit h̄o itelligere

h̄ autē n̄ posset si itelctus agēs n̄ eēt ali
 qd̄ aīe. Nā siue itelctus agēs sit coeal
 causa etus itelligēdi siue n̄ necēio by
 opatōem aliq̄ preuia itelctōi et p̄ q̄
 lequēs ipso amoto ab aīa h̄o n̄ poterit
 ex p̄p̄is p̄cipus naturalibz iop̄ arctem
 sibi p̄p̄am q̄ ē iō ueniētiā. Tertio illud cu
 ius opatōem p̄cipus i nob̄ dī uolunt
 sic q̄ eius opatō tepēdet ex uolūtate
 n̄zā n̄ ē aliqua s̄ba sepata a nob̄. imo ne
 cēio ē aliqd̄ i nob̄. s̄ opatōem itelctus a
 gētis p̄cipus in nob̄ dī uolunt. sic q̄ e
 opatō tepēdet ex uolūtate n̄zā. ḡ. a. p̄z
 q̄a irōale n̄z q̄ habeam̄ uirtutē uolūtē
 oī aliq̄ s̄bam separatā dī uolunt cum
 quēk tal̄ s̄ba sit nobilior q̄ sic q̄ s̄ba in
 feriori. imo nec aliqd̄ distinctū a nob̄
 loco et s̄bo possit n̄ h̄ mō adpatōem d̄
 ducere et iō necēio cuius opatio ē in
 nob̄ cū uolunt uirtutē ē nob̄. h̄. p̄z qz cū
 uolunt possunt itelligere et p̄ q̄ n̄ i
 telctū agētē ad opatōem uolūtē cū
 eius opatō ut pl̄ es dēm ē sit preuia i
 telctōi. Et cōfirmat ista conclusiō p̄p̄z.
 in l̄zā dicit q̄ has duas oīas s̄. intellectū
 possibilē et agētē qz esse in anima n̄zā
 et p̄comētatorē qui ibidē h̄ a p̄p̄iat a
 p̄posito. Ad q̄firmatōem clariorem
 h̄az conclusiōnū faciūt rōes p̄bātes s̄m
 agentem esse in nob̄. ut supra uolūtē
 ma qōe s̄o articulo et nota eas b̄n̄ qz
 ualde efficaciter p̄bāt m̄tentionem.

H̄o ḡ ad rōnes alterius opinionis.
 ad p̄m̄tū cum dī nulla potētia dī pos
 set q̄cedi. a. q̄ nulla potētia sit nobi
 lior in nob̄ itelctū possibili simpl̄ n̄ h̄
 forte uoluntae. uel qua alias uidebitur

Et ideo intellectus agens quous sit aliquid aie
non est nobilior secundum intellectum possibilem. Est
tamen nobilior secundum quod et hoc probatur. Probatur ip
sorum quia secundum quod dicitur. scilicet ratione qua agens est no
bilior. non autem oportet quod omne agens sit omni
passo nobilior simpliciter. Et potest ratio redu
ci contra eos et argui sic. intellectus intelligens
formaliter est nobilior intellectu non intelligente
formaliter per eos. scilicet intellectus possibilem est intelli
gens formaliter intellectus agens siue sit ali
quid aie siue non est intelligens formaliter quia ob
ratione intellectus agens ut agens est non est intelli
gere formaliter sed ut oportet quod procedat quod intellectus
agens ipsam agens sit nobilior quam possibili
ter quod est contra eos ut oportet quod dicatur tale intell
ctus non modo esse quod non negatur quare etc.

Ad secundum cum dicitur quod agens ultimum non nisi disti
guis loco et subiecto a passio quod agens particula
re. Dicitur quod verum est in actibus transiensibus
non autem in his que sunt inmanentes. Nec ua
let si dicatur quod hoc solutio petit quia probatur
inductie non datur instantia nisi in proposito. non
est petit per hoc quod assignat eam. Ad illo
modo probaretur quod numerus binarius quod
videtur in numeros ut in numeris et veritate
ut patet in dactylis in omnibus aliis nume
ris sed et binarius non valet hoc non possit da
ri instantia non in proposito. unde sufficit in tali
bus assignet eam. scilicet quod est proprius uni
tate. et sic in proposito. eam est quare hoc non habet
veritatem in actibus inmanentibus est quia ra
tionem est perfectior agere quia obiecta particu
laria supposito quod sint agens loco et subiecto
distincta ab intellectu possibili oportet quod intellectus
agens quod ponit agens ultimum quod agens eidem

Ad tertium concedo quod conclusionem quia scilicet
quod sit aliqua potentia immediate in eadem anime

fundata ut statim videbitur in sequenti ar
ticulo. sed solum est ratio agens. Ad quar
tum negatur. hoc est est agens particulare et sol
gens ultimum et tamen hoc est nobilior sole quia om
ne aiatum est nobilium inanimato potest tamen
agens ultimum secundum quod esse nobilium particula
re. et isto modo non est inueniens quod aliquid acci
dens sit nobilium aliqua subiecta et quoniam dicitur quod
agens particulare agit ut instrumentum a
gentis ultimum. dico quod secundum hoc. hoc est non est instru
mentum sol. Ad ultimum dicitur quod obiecta
ut habent esse in anima recipiunt
influenciam ab intellectu agente quia recipiunt
inlustrationem. et cum dicitur quod tunc repedent
ab eo. dico quod verum est non simpliciter sed quod quod
a esse intelligibile. rationes sunt salua reuerē
tia dicentium non concludunt et hoc est

Secundus articulus conclusionis principalis
tertius intellectus agens sit aliqua potentia
immediate fundata in eadem anime distincta
realtate ab intellectu possibili. ad quod respon
det aliqui doctores. Opinio sancti thome.
Dicitur quod sic. Probatur quod isti du
as conclusiones. Prima est quod intellectus a
gens est aliqua potentia fundata immediate in
eadem anime. Secunda est quod distinguit
realtate ab intellectu possibili. scilicet prima conclusio
ex dicitur eorum potest probari tripliciter. Primo
sic. quoniam quod aliquid commune dicitur per duas
dicitur exposito tamen idem species. si unum
istorum in quod dividitur est potentia. reliquum. scilicet in
tellectus dividitur in duas dicitur tamen in du
as species. ut in intellectu agente et possibili
le ut patet in tertio huius. et intellectus pos
sibilis est potentia anime nature quod et intell
ctus agens. a. patet tele. h. ponitur interro
Secundo probatur in hoc tertio dicitur quod in

omni natura iqua e dare. Si natura
 ra aie nre e dare uni po³ que est om
 nia fieri. a. intellectus possibilis g. Tertio
 fm comecacore sup isto uerbo i omni
 natura. dicit q omi poterie passue
 i natura iua corelpoet po¹ actia. g in
 telctui possibili q e poteria passua con
 respoet itctus agēs q e poteria acti
 ua. Et p p³ m qfirmat ilza q ponit i
 stos itctus esse duas dzas aie. De
 cu da conclusio pot pbari ex dēis eoz ue
 r qz n itido ea negare idcirco dimis
 to a d p³ sēns. In pbo p³ me qdusiōis
 sancti thome. Iste autē mod³ dicen
 di ualre comanis e et dubius q³ ad h
 q³ ponit itctū a zēē esse po³ imedia
 te fundatā iēētia aie qdē n n credo el
 se uez. Et iō pbo qdusiōem oppo
 sici triplr. p sic. oio poteria imāal in
 mediate fundata iēētia aie e supra se
 ouersua. s itctus agēs nō ē huiusmo
 di z tū ē imāal. g n ē aliqua poteria
 imediate fundata iēētia aie. b. p³ q³
 a d abas ptes. nullus ē diceret q itctū
 a zēs eēt supra se ouersiuus n uirtus
 imāal s pbat. a. iouctie et rōe iductiue
 sic. qz uolūtas ē imāal poteria imedi
 ate fundata iēētia aie et ē supra se o
 uersua. uult ē se uelle simili mō uelct
 tu possibili et memoria. Rōe sic aut
 itctus possibilis uolūtas z memoria sē
 supra se ouersiuē qz sunt poterie aut
 quia sunt imāales aut p³ u³ p³ aut p³
 suas p³ pas naturas h oz p³ s³ ciētem
 dusiōem. s n p³ t³ dicit q h cōpetit qz
 sunt poterie. qz tūc opeteret omni po
 terie qd p³ esse s³ m. qz p³ oē s³ icie n re

flectūt sup se. n d³ p³ et al qz s³ imāales
 preale qz tūc opeteret itctui agenti
 cū sit imāal qd ē s³ m. nec t³ i uas. p³ pas
 n³ as qz s³ m a³ p³ p³ o³ qz q³ opetit di
 fferētib³ specie opetit eis p³ aliq³ comu
 ne. i quo conueniūt z n p³ p³ pas naturas
 s ouerti supra se opetit itctui pos
 sibili et uolūtatū que differūt specie g
 reliq³ q³ cōpetit eis qz s³ poterie imā
 les et h erat. a. s. q³ omnis poteria in
 māal imediate fundata iēētia aie est
 supra se cōuersiua g. z nulla potē
 tia imediate fundata iēētia aie ifor
 mat nātr itctū possibilē. sed itctus
 agēs iformat naturāl³ itctū possiū lē
 g. a. p³ ex termis. b. pbat triplr. p in
 omni actōe immanēte actiū se ipsum
 pficit et informat passiuū. intelligere
 ē actio immanēs q methaphisice z p
 ethicoz g itctus agēs q se habet ac
 tiue r³ itctōis se ipso informabit i
 tellectū possibilē qui se h³ passue res
 pectu eius oē. a. p³ qz cū actō immanēs
 sit pfectō agentis necōio ē s³ bue iēēn
 tia sui actiui uel alicuius imediate s³ b
 sui actiui. actō immanēs ē s³ bue in pas
 so. recipit ē itellectō in itellectu pos
 sibili passue et s³ bue. s³ sic se habet lux
 a d diaphanum ita itellectus agēs ad
 possilē s³ m p³ m in³ tertio. sed lux se
 ipsa pficit diaphanū et informat g.
 Tertio qntūq³ aliqua duo realia s³
 in aliquo tertio et neutriū h³ esse perse
 si abo fluit naturaliter ab illo tertio
 et unū est actus respectu alterius z n e
 ouerso. necōio actus habebit ratōem
 pfectōis et forme respectu eius cuius

Et actus. h. ppō ē nota exterius si inspi-
 ciat dicitōes iea posite. Nam si aliqua
 deficeret ppō n̄ haberet nequitatē. si ē n̄
 eēt duo realia s̄ duo itēōalia cuius
 mōi sunt lux et spēs coloris in medio
 unū aliud n̄ iformaret. q̄a q̄ n̄ habet
 esse reale s̄m esse n̄ pōt. tūc si aliq̄d il-
 loz haberet esse reale p̄se aohuc unū
 n̄ iformaret reliquū. un̄ si spūs sanctus
 et uolūtas s̄ itertio. i. iāia. n̄ oꝝ q̄ ip̄s
 sanctus p̄pe sit forma uolūtat̄is. Et
 tūc si illa duo n̄ fluūt ab iō tertio or-
 die nature. n̄ oꝝ q̄ unū aliud iformet
 Et iō caritas n̄ ē simp̄ forma omniū
 uirtutū q̄ais caritas et omnes uirtu-
 tes sint itertio ut iāia q̄ caritas et a-
 lie uirtutes n̄ fluūt ab aīa naturāl̄.

Itē itertus n̄ dī forma uolūtat̄is n̄
 equerfo q̄ais habeāt omnes istas cō-
 ditōes q̄a deficit eis quarta. q̄a unum
 ē simp̄ actus r̄ alterius maḡ q̄ eq̄
 uerso. s̄ ū p̄ ē aliquo mō actu ēs res
 p̄ctu alterius. itertus ē ē actu ēs res
 p̄ctu uolūtat̄is. q̄ia bonum apprehē-
 sū mouet uolūtatēz uolūtas ē actu ēs
 r̄ itertus q̄a habet monere itertū. ad
 uolūtatē ē p̄inet monere alias poren-
 tias a factus suos iomnibz ita q̄ n̄ reli-
 batis sic duo sunt itertio q̄ unū n̄ p̄pe
 ē simp̄ ē forma alterius q̄ n̄ q̄erūt
 omnes dicitōes predicte s̄ q̄currētibz
 oūmbus dicitōibz p̄nominatis oꝝ
 daoz existētū itertio. unū r̄ alteri
 habere rōem p̄fectōis z forme. un̄ si
 q̄ritas et qualitas sic sit i s̄bo ut i s̄ba
 q̄ neutrū habet esse p̄se et q̄s habet es-
 se reale z fluūt ab aīa naturāl̄. q̄a m̄ cū

forma s̄ cause d̄mniū accidētū existē-
 tium iea et unū simp̄ r̄ alteri est
 actus oꝝ q̄ unū illoz sit p̄fectō alteri
 ut qualitas que se habet ut actus res
 p̄ctu q̄ritatis ē p̄fectō q̄ritatis et in-
 format ipsam imediate. s̄ itertus agēs
 et possibilis h̄nt dicitōes predicte. s̄. n.
 duo realia quoz neutrū habet esse p̄-
 se et abo fluūt ab ipsa aīa naturāl̄ in
 qua sunt tā p̄ itertio et itertus agēs
 ē actus r̄ possibilis et n̄ equerfo s̄ p̄m
 illa. Et ē s̄ba actu ēs q̄ p̄s q̄. b. p̄me-
 rōis et p̄ q̄na tota rō. 3o ad p̄ncipa-
 le arguit sic licet se habet s̄us ad s̄ibi
 lia ut uolūtas ad uolūbilis ita se habet
 intellectus ad intelligibilia. s̄ s̄us n̄ iōi-
 get s̄a aliquo agēte q̄ distiguat ab eo
 real̄ sicut potētia apotētia q̄ais iōi-
 geat s̄u agēte qui sit causa et effectus ac-
 tus sentit. h̄ ut declaratū ē supra. Et
 similis uolūtas n̄ idiget uolūtatē agē-
 te que distiguat ab ea tā p̄ potētia apo-
 tētia q̄ais iōigeat ipsa ut sit causa et
 effectus actus uolēdi ut patebit inferius
 q̄ eod̄ mō dicēd̄ ē itertū quare it̄.

Rō a itertus alterius op̄ioni. Ad p̄s
 m̄ cū oꝝ q̄nēū q̄ aliquo comane didit
 it̄. dicēd̄ q̄ uer̄ ē. si illū q̄d dicitur
 in ista plura diuiditur tanq̄ genus
 z n̄ abstrahat a potētia. n̄ si diuidat̄
 tā p̄ analogū z abstrahat a potētia nō
 oꝝ ut p̄s uer̄te. ēs ē diuidit i s̄ba z ac-
 cidēs z q̄a abstrahit ab aīa z accēte n̄ oꝝ
 q̄ si unū sit s̄ba z reliquū z q̄ si unū sit
 accēs z reliquū. h̄ 7 patet res̄ba que di-
 uidit tāquā analogū i m̄ am et formā
 z op̄osicūm siue in actum z potētē z ab

strabit a quolibet illoꝝ. Et id nō oꝝ q̄ si
 mā sit po^a q̄ ḡ forma et euerſo. Et
 sic ē i pposito. qz ista n̄ ē diuio i sp̄s
 s̄ analogianologata. z intellectus ilui co
 munitate abſtrahit apo^a. q̄ n̄ omnis i
 tlectus ē po^a ut magis declarabit iſe
 rius. z id n̄ oꝝ q̄ si possibilē ē po^a q̄ agēſ
 sit po^a s̄ erit bitus ul' aliqd ad ut ap
 parebit iſerius. Ad ſm q̄cedo cum
 p̄hoq̄ sicut iāia n̄a ē nū q̄dē omnia
 fieri d̄. sed n̄ seq̄ p̄ h̄ q̄ sit potētia
 h̄ p̄s dicit imo ſufficit q̄rat sic bitus
 gnatural' eo mō quo dēm ē. Ad ter
 tiū dicit aliq̄ q̄ hanc potentie passiue
 respōdet aliqua po^a ut actia alio tñ z
 alio mō. ē ē passiua ut possibil' recipe
 r̄ ſimilitudies. et ē actia ut habet i
 se bitū cōnaturalē sine rōem agēdi. h̄
 s̄ uꝝ eis cōtra p̄cipalia p̄bie. s. q̄ unū
 et id sit agēs et patiēs. alio tñ et alio
 mō. h̄ ē app̄ imētis s̄ q̄ n̄ uꝝ rōaleq̄
 itlectus possibil' q̄ ē pura potētia inge
 nere itelligibiliū sit cā effectia actus i
 tligēdi idcirco dicitō q̄ hanc potētie pas
 siue cōrespōdet aia ipsa ut actia q̄ p in
 tlectū agēte tāq̄ p rōem agēdi ē total'
 cā actus itligēdi ut i nsequēti articulo
 declarabit. et ipsa p̄pe loquēdo p̄itlectū
 possibilē tāquā p rōem recipiēdi ē re
 ceptiua eius s̄ d̄. Sed q̄tra h̄ occur
 rit quedā dubitatō. Nā cū itlectus agēs
 fanteē iāia mediāte itlectu possibili nō
 uꝝ q̄ aliqd possit cōpetere ipsi aie p ip
 sum itlectū agēte qn ḡ q̄petat ipsi in
 tlectu possibili qz imediatiuſet p̄fectū
 iſormat ipsam. et pōt formari rō sic,
 q̄nēſ p̄ aliqua tria s̄ sic ordiata adi

uicēq̄ certū n̄ recipit i p̄ h̄ mediāte ſo
 q̄qd q̄petit p̄ tertiū q̄petit et ſecū
 do. sicut p̄s tequalitate z quātitate r̄
 ſbe et p̄ oīs cū aia p̄ itlectū agēte tāq̄
 p̄rōem agēdi cāet actū itligēdi ſeq̄
 q̄ itlectus possibil' possit cāre actū itelli
 gēdi q̄d n̄ ē ueꝝ. Ad h̄ ē dicitō q̄ si s̄
 q̄d mediāt iter p̄mū et z ḡ possit ha
 bere rōem sicut primū et ſm respectu
 illius actus quē habet tertiū p̄ ipsum
 p̄mū tāquā p rōem agēdi uera uꝝ. a.
 sicut p̄s de colore respectu quātitatis
 et ſbe. si nero n̄ n̄ oꝝ. et sic ē i pposito
 nā itlectus possibil' quāuis mediāt iter
 itellectum agēte et ipsam animā n̄ tñ
 pōt habere rōem causalitatis respectu
 actus itelligēdi cū ſolum ponat in a
 nima ut principiū quo respectu itelli
 gēdi. itlectus possibil' ponit in anima
 ut principiū quo aia itligit ul' pōt dici
 q̄ uera ē. a. nisi illud q̄d q̄petit tertio
 p̄ primū repugnet ſo. uñ quāuis pater
 nitas sit i p̄atre mediāte potētia acti
 ua que ponit i mediātū fundamētū
 paternitatis. est tñ p̄ paternitatem
 pater formalr nō abſtate q̄ po^a actia
 nō sit pater formalr nec aliquō modo
 z rō huius ē. q̄a potētie actiue que ſo
 lum ē p̄incipium quo repugnat esse
 pater. sic aūt ē i pposito qz repugnat
 itlectu possibili cauſare actum itelli
 gēdi cū sit receptiuum eius qz tñc res
 pectū eiusdē eēt in actu z impo^a q̄d est
 impossibile. z id dubitatō n̄ uꝝ habere
 locum in pposito. possit ḡ dici alr ad
 ppositum. s. q̄ comētator loq̄ſ large
 de potētia uocādo po^a actiuam omne

actiū siue sit ppe potētia siue hīcus.
Et isto mō hūc potētie passiue cōres
pōtēt. p̄ctia iētus agēs. Ad q̄fīā
rōem p̄bi dicēd̄ q̄ ex illis uerbis n̄ pōt
gredi q̄ iētus agēs r̄possibil̄ sine due
potētie. Nā n̄ om̄is d̄za iāia arguit di
uerlitatē potētiar̄ imo az. nūq̄ iue
niē loḡ r̄ iētū nisi tāq̄ r̄ una p̄.
stātē tñ uitate accipi possunt p̄les d̄ze
ipsius iētus. qz adhuc agēs distigui
ē a possibili. sicut habitus a potētia. rō
nes q̄ n̄ gcludit. Opio magistri iaco
bi reuerbio. Et iō ē alius mō d̄di
cēdi alioz doctoz q̄ dicūt q̄ iētus
agēs ē aliqua potētia aīe rōal̄ n̄ tñ f̄
rē absolutā ē alia ab iētū possibili. s̄
una et ead̄. erit potētia que d̄z possibi
l̄ r̄ agēs. s̄ n̄ eod̄ mō. nā possibill̄ d̄znt
se habet passiue r̄ iētū. agēs uero
oī ut se habet aliquo mō actiue r̄ eī
Declarat̄ q̄ isti doctores duas cōclu
siōes. p̄ma ē q̄ aīa r̄ hāz actōum que
s̄t iētelligere sentire r̄ appetere se habz
aliquo mō actiue r̄ aliquo mō passiue
Secūda q̄ aīa s̄m unam r̄ eād̄ p̄
r̄ n̄ s̄m aliā r̄ aliā oī actiue et passiue.
Existis duobz cōclusiōibz seq̄t̄ statz q̄
nū et iō iētus oī agēs r̄ possibill̄ a
tñ r̄ alio mō ut d̄m ē. Primā cōclu
siōem p̄bat̄ isti tripl̄. p̄ sic om̄is opa
tō uital̄ ē a p̄ncipio actiue ierinsēco. s̄
huiusmōi opatōes aīe s̄t opatōes uita
les q̄ s̄t a p̄ncipio ierinsēco n̄ aut̄ ab alio
n̄ ab aīa q̄ b. p̄. a. r̄clarat̄. q̄ a i s̄ diffe
rūt uitaētia a nō uitaētibz q̄ uitaētia n̄
passiue s̄ r̄ passiue se h̄nt respectu s̄na
r̄ opatōum q̄ appz in illis motibz q̄ s̄t

comunes uitaētibz et n̄ uitaētibz. sicut
ḡnātō r̄ alteratō r̄ motus local̄ dicēd̄
ē uitaētia moueri ex se s̄m locū et ḡna
ri r̄ alterari ex se sicut dic̄ comētator
r̄ p̄hicoz r̄ r̄ methaphisice q̄a in se
h̄nt p̄nō actiū istum motū. m̄to q̄
maḡ dicēd̄ ē q̄ r̄ motū q̄ solū uitaē
tibz cōueniūt habeāt i se p̄ncipiū actiū
q̄ Secūdo oī actus p̄portōari acti
uis potētiis itaq̄ actus n̄ excedat p̄
actiū. Ex quo sequit̄ q̄ actō uital̄ non
pōt esse n̄ a p̄ncipio uitali. Cū iḡ opa
tōes sint uitaēles sequit̄ iō q̄b̄ prius.

Terō om̄is actō imanēs manet i
agēte ut agēs ē appetere sentire iētelli
gere s̄t opatōes imanētes nono metha
phisice et p̄hicoz q̄ manēt i agente s̄
m inēt i anima q̄ aīa respectu hāz op
atōum n̄ solum se habet actiue s̄ r̄ pa
ssiue Secūdi q̄ cōclusiōem r̄clarat̄ di
cētes q̄ ista potētia s̄m q̄ aīa oī iētelli
gēs sentire et uolēs n̄ ē n̄ actualitas
que oī cōplet̄ inētē ad hāc sp̄m q̄li
tatis que oī quedā potētia naturalis
q̄ s̄t r̄clarata s̄m exor̄ oī r̄ dispōem quā
dā respectu actus ulterioris. nū d̄z ap
petitō uel idoneitas que oī n̄al̄ a d̄com
pletū actū. Illud aut̄ q̄ sic ē ipotentia
s̄m quemdā actū cōpletū mouet̄ ex se
ad cōpletū actū n̄ q̄b̄ efficiēt̄ s̄ forma
l̄. r̄ ita s̄m idem aīa oī actiue et passi
ua s̄ n̄ eodem mō. Et ut melius appe
at̄ iētentō ipsoz dicūt q̄ s̄m anselmum
tam i uolūtate q̄ i iētū q̄ r̄ in s̄na
distiguit̄ iētūmētē ut appetitō iētū
menti r̄ usus iētūmētē. Instrumen
tū aut̄ iētūmētē d̄z ipse iētūmētē uel ipa

po^a intellectus que e aptitudo que oia gna
 l. aptitudines autem instrumenti dicitur que
 di potencie z aptitudines magis speciales
 fundate sup illa aptitudinem genera
 le. usus vero instrumenti dicitur actus ipse
 imaginat tñ iste doctor qui uirtute intel
 lectus se qdā actus inpleti creati res
 pectu omnium intelligibilium quos uocat i
 doneitates et similiter uoluntate respec
 tu omnium uolubilium quos uocat affec
 tiones. Et eodē modo in ipso sensu. Et tñ anima
 semper intelligit uult atq; se sentit actum
 in inpleto dicit qd uoluntas mouet se
 suis affectibus. et intellectus suis uoluntatibus
 siue aptitudinibus et similiter sensus
 Et sic eadē uoluntas e mouens z mota
 actiua et passiuā. et similiter eadē po^a in
 tellectus e mouens z mota actiua et passi
 ua. et eodē modo uniformiter ponēd e ali
 quid actiuū huiusmodi potencie omnibus
 quia ipsa potencia cum suis aptitudinibus e
 qd apta e p̄fici pulchriores actus dicitur
 possibilis s̄m uero qd ad illos actus mo
 uet se n̄ qd effiēter s̄ formaliter dicitur a
 gēs. et sic intelligēd e qd intellectus agēs et
 possibilis e una z eadē potencie diuersi
 modo tñ sumpta. Et e ulterius ad
 uertēd qd uniformiter imaginat iste doc
 tor istos actus inpletos r̄p̄ formatas
 ad quas e ipso^a nali in huiusmodi potē
 tiis. Tales autem actus inpletos in mā
 uocat rōes seminales. et dicit qd tota re
 alitas forme preceidit in mā eius infor
 mātōem actuale s̄belle tñ spali siue potē
 tiali et n̄ deficit s̄ nisi qdā modo. s. ac
 tualiter existētia. actus autem z potētia s̄m
 eū n̄ s̄ nisi qdā modo seminales ipsorum en

tium z qd dicitur e uerōnibus seminalibus
 respectu mē intelligēd e de huiusmodi ap
 titudinibus r̄p̄ hanc potētiā z h̄ uā itē
 tō istorum doctorum. Iste autem modo dicitur
 di qdā sit ualde subtilis uā tñ uoluntas i
 se z inō declarādi. Due conclusiones q
 tra opionē predicti magistri iacobi.
 Pono qd qtra eū duas conclusiones. p̄^a
 e qd intellectus agēs z possibilis n̄ sunt unū
 et idē intellectus realis sicut isti doctores
 ponūt. s̄a e qd n̄ e possibile ponere tales
 aptitudines siue actus inpletos qtra
 tos in intellectu n̄ in aliqua potētia aie n̄
 sicut ponūt. p̄ma conclusio uā nota. Nā
 si intellectus possibilis z agēs eēt unū et
 idē intellectus realis numero ut dicitur se
 quere qd unū et idē s̄m idē eēt actiuū z
 passiuū respectu eiusdē qd e impossibile
 oia p̄ se falsitas q sequētis q p̄ q
 tūc unū z idē eēt in actu et in potētia r̄p̄
 eiusdem. z eiusdē ad se ipsam eēt rela
 tō realis. h̄ autem sunt impossibilia ut decla
 ratū e in quibus supra s̄m huius qōe. ar
 ticulo. q̄ 31. Secūda conclusio que ui
 det magis dubia p̄bat multipliciter s̄ sic si in
 intellectu eēt huiusmodi uoluntates siue
 actus inpletos creati et q̄ tales rōes
 seminales ut ponūt sequere qd intellectus
 n̄ eēt potētia pura in genere intelligibi
 lium nec mā in genere eētū. oñs e s̄m
 z qtra omnē doctrinā qd oñs p̄batur
 qz quod habet actū in aliquo genere si
 ue inpleti siue in inpleto n̄ e pura potē
 tia in illo genere p̄ exterminis qz pu
 ra potētia excludit omnem actum. si
 q̄ intellectus haberet tales idoneitates. z
 mā tales formas seminales haberent

aliquē actū saltē impletū qz huiusmo-
di idoneitates sunt qdā actus impleti
ut dicitur et pari rōe rōes semiales imā
erūt et qdā actus impleti g. et si
intellectus huiusmodi idoneitates moue-
ret se ipsum actū adactus impletos si-
ue formaliter siue effectie ut dicitur seque-
retur qz imā posset se ipsam mouere acti-
ue ad formas fibiles qns ē flm. qz i-
mā nulla ponit actualitas siue uirtus
actiā g. qnā nota. Quā pari rōe qua in-
tellectus qui ē pura potē igne intelligibili
pōt se suis idoneitatibz mouere ad ac-
tū cōpletū siue ad formas intelligibiles
poterit imā qns sit pura potē ingenere
entitū mouere se suis rōibz semialibus
ad actū impletū ingenere entitū siue ad
formas fibiles s. autē ē flm. Ter-
tio si i intellectu ponerēt idoneitates q-
bus se haberet actiue r. suoz actū
sequeret qz omnis actō eēt immanens
z nulla tēmodo trāsies qns ē flm per
eū iead qdē g. qnā pbat qz pari rōne
qua ponit tales actus impleti i intellē-
tu possibili ponerēt i quobz passiuo na-
turali. Et pōns qdōz passiuū siue pas-
siuū mouebit se suis aptitudinibz et
erit actiui r. actus cōpleti. et p qns
omnis actō erit immanens et actō ima-
nēs dicat illa que manet i agēte imo
intelligere seos nō dē actō immanēs nisi
qz intellectus se habet actiue respectu intellē-
tōis. id autē eēt dicitur de omni actōe na-
turali. Et cōfirmat ista pō qz tunc
ignis moueret se ad formā aque cū sit
ipotētia ad eā. et cū talis motō nō sit libe-
ra s. naturalis et statim cōuertere i aqz

Et si dicta pō eēt uera sequeret qz in
natura nulla eēt generatō nō corruptō
nō aliqua noua factō cōsequēs ē euidē-
ter flm g. cōsequētia pbat qz s. m. aliā
pōem tota rea licet forme fibilē pre-
cessit i m. eius informatōem actualē
et tota realitas forme intelligibilē prece-
dit i intellectu actū intelligēdi sic qz nichil d.
nouo acquirē h. qdā modus s. acquisi-
tō mōi nō ē generatō nec p dicitō eius po-
test dici corruptō alias res naturales
eēt i cōtinua generatōe et corruptōe
cū pōt et acquirat nouos modos g.

Et arguo ulterius id in cōueniens
qz nō solū s. pō destruit generatōem et
corruptōem s. et omnes cās agētes siue
efficiētes nā ex quo nō deficiat rei nō qdāz
mōd. et ipsa ex se pōt mouere forma-
liter se ad habēdū illū modū. nōz ponere
aliquā cām agēte s. autē ē impossibile

Et omne recipiēs debet esse tēnū datū
a natura recepti tertio huius. et pōmē-
tatorē p omnes et pōs. s. qz habet a c-
tū cōpletū nō ē tēnū datū a natura accē-
qz actus impletus habet aliquo tē-
natura actus g. qui habet actū imple-
tū nō pōt accipere actum cōpletū. et p cō-
sequēs intellectus nō pōt intelligeret actualitē

Et cōfirmat qz intellectus nō solum dē
recepte actū intelligendi s. et ipsas for-
mas intelligibiles. s. s. m. aliā pōem intellē-
tus nō ē tēnū datū a natura a talitū foza
z cū sint in ipso cōcreate imo nō deficiat
eius nisi quidā mod. ut dicitur. cui autem
nō deficiat nisi quidā mod. ut rei nō dē ef-
se tēnū datū a natura illius rei. g.

Sexto. si illa pō eēt uera sequeret

q̄ intellectus haberet i se infinitas realita
 tes siue ēticates quaz̄ una n̄ ē alia ac
 tualiter. q̄ns ē s̄m q̄ ōn̄a p̄bat. n̄a cū
 intellectus sic infinitas extē siue q̄a p̄tēda
 rare p̄ tempus infinitū. Est ē potentia
 ad infinitos actus. si q̄ respectu cuius
 habet suā idoneitatem z̄ aptitudinem q̄
 z̄ una n̄ ē alia. actu habebit infinitas
 ēticates. n̄a q̄ais nō habeat eas. s̄bessē
 actuali habet t̄n eas s̄bessē potēciali ac
 tualr. Et cū s̄btali esse sint vere entia
 sequeret q̄ acta haberet infinitas ētita
 tes. et q̄firmat p̄ ipsos met. q̄ iste ido
 neitates s̄t q̄dā accus ip̄fecti q̄ actu h̄y
 infinitos actus q̄ais ip̄fectos siue inco
 pletos s̄t aut̄ ūz̄ ip̄ossibile q̄. T̄ ūz̄
 ficere dicta p̄ q̄ q̄ sit et directē p̄dex
 anaxagore qui posuit latitudinem for
 maz̄ s̄t aut̄ ap̄to z̄ ab omnib̄ ē im p̄ba
 tū. q̄n̄a p̄s q̄a omnes forme s̄biles ū
 dēt latere i m̄a et intelligibiles in intellectu
 z̄ h̄nt ibi esse s̄bessē potēciali et n̄ actu
 ali. 8° z̄ ultimo q̄cū aō presens. re
 ficit s̄t p̄ q̄ n̄ p̄t saluare intellectu esse
 tāquā tabulā rasam s̄d. Cuius q̄erari
 um dicit p̄s i s̄ z̄ ōn̄a ūz̄ nota. n̄a
 q̄d habet realitates omniū formaz̄ in
 intelligibiliū ad quas ē ip̄o^a n̄ ē uenudatū
 a naturis ipsaz̄ z̄ p̄ q̄ns nec ē sicut ta
 bulā rasā n̄ igit̄ ūz̄ uera dēa p̄o. Ho
 breuis ad rōes maḡi iacobi Ho nes
 uero quas adducit uerz̄ dela ōst̄ si beñ
 intelligat. Cōcedo nāq̄ eis aīam se habe
 re actie respectu actus intelligēdi. nō t̄n
 p̄ s̄m unā z̄ eād̄ p̄o^{z̄} ut dicit s̄ h̄y
 se passiuē p̄ intellectu possibitē. z̄ actie p̄ in
 lectū agētē qui distingūt realr iter se

n̄ q̄d sicut due potētie. s̄ sicut poten
 tia z̄ h̄icūl q̄natural potētie ut infer
 clarus appēbit. et iō n̄ ōz̄ responderē
 ad eos. Narratis q̄ diuersis op̄ioni
 byz̄ intellectu agētē tāgē s̄ ē q̄oā mo^s
 alius dicēdi temp̄o qui michi iter cete
 ros. p̄batōr ūz̄. et dicitis p̄bi satis q̄so
 nās. Op̄io p̄p̄a intellectu agētē Est
 aut̄ mo^s tal̄ q̄ intellectus agēs ē q̄dā
 lamē siue q̄dā h̄icūl ōn̄alis intellectu
 possibili distinctus realr ab eo se ip̄so p̄
 ficiēs z̄ iformās ipsūm. Hic aut̄ mo
 s̄ dicēdi tria ponit p̄ordiem. Pr̄m̄
 q̄ intellectus agēs ē q̄dā lamē siue q̄dā
 h̄icūl ōnatural intellectu possibili. s̄z̄ q̄d
 distingūt realr ab eo. t̄r̄tū q̄ se ip̄so p̄
 ficit z̄ iformat ipsam. T̄l̄tīm a p̄bata
 s̄t ex dictis cōtra p̄mā z̄ s̄am op̄ionem
 Probō p̄me q̄elatiōis. Restat q̄
 p̄bare p̄mū q̄d p̄bat̄ ad presens tript̄r
 s̄t sic omne q̄d ē aīe ōcreatū ē potēcia
 ul̄ h̄icūl cōnatural potētie sed intellectu
 ē aīe q̄creatū et n̄ ē potēcia. q̄ ē h̄icūl
 cōn̄al potētie. a. nota. p̄t̄o. q̄a omne
 reale q̄ ē maīa l̄ ē sp̄s factus ul̄ h̄icūl
 ul̄ potēcia. sp̄s aut̄ z̄ actus n̄ s̄t aīe cō
 creati. T̄c̄ h̄icūl q̄dā ē acquisitū. q̄dā
 naturalr in oītus. acquisitus n̄ ē aīe ō
 creatū q̄ omē q̄d ē aīe ōcreatum ē po
 tēcia h̄icūl cōnatural potētie. b. q̄s
 ad p̄mā p̄tē nota ē t̄se quātū ad s̄am
 p̄s ex dictis cōtra p̄mā op̄ionem. s̄o sic
 enūciat̄ cōpetie diffinitō et diffinitum
 sed diffinitio habitus cōpetie intellectu
 agētē q̄. a. nota. b. p̄s p̄comentotorem
 tertio h̄icūl comēto. x. dicit̄ q̄ h̄icūl
 ē quo q̄s utit̄ q̄n̄ uult s̄ aīa utit̄ intellectu

agere quicquid intelligit et non ut ipso non
ut potentia cum non sit eius potentia ut dic-
tum est sic ut hitu. Tertio illud quod
se ipso perficit et informat intellectum possibi-
lem naturaliter sicut lumen et actus est
est hitus generalis ipsius intellectus agens est hu-
ius generis a. et nota praeterea quod de hito
est quod se ipso perficit et informat potestatem
cuius est hitus ut potentia sit perfecta et il-
luminata et idonea per hitum a. ut accipien-
dam ulteriores perfectiones sicut anima per-
fecta virtutes morales fit idonea ut
perficiatur per perfectiones intellectuales. nam ut dicitur
in philosophia anima sedendo et quiescendo fit
prudens. postquam est anima est servata et quie-
ta a passionibus quod fit virtutes morales
est disposita ut fiat magis prudens et vo-
cabilis quod fit virtutes intellectuales. Illud
est quod se ipso perficit et informat intellectum
possibile sicut lumen et actus eius est hitus
generalis ipsius et hoc erat. a. b. quod ad op-
tionem praeterea fuit probata superius contra primam
opinionem. quod ad hoc ponit etiam praesertim
se quod vult intellectus agens esse actus et lumen
intellectus possibile in hoc tertio. Et confirmat
hoc conclusio per primam in hoc tertio quod expresse
nunciat intellectum agens hitum certum est autem
quod non est hitus acquisitus reliquit quod sit
hitus generalis. Dubitantes ut ex
solutione earum pateat veritas istius opinio-
nis proprie. Sed quod iste modus plerumque
extraneus et dubius. Id ad plenorem
intelligentiam ipsius monentur si aliquae dubi-
tationes et solvantur ut ex ipsa solutione
veritas magis pateat. Probat quod
quod intellectus agens non sit hitus generalis
ut dicebat et hoc multipliciter. scilicet. Illud quod

peruenit omnem actum intelligendi non est hitus
nec consequens hitus connaturalis. hoc per
ethicorum ubi dicitur quod habitus canit ex
actu. hoc non praevient omnem actum. sed in-
tellectus agens necesse est praevient omnem ac-
tum intelligendi generis b. per. Nam praesertim ponitur
intellectus agens ut res fiat actu intelli-
gibiles quae praesertim erant intelligibiles in po-
te-
re nullum terminatum est equalis ambitus
cum inextinguato hoc per se. sed omnis ha-
bitus est terminatus potestatem quia determi-
nat ipsam ad operationem suam. quod nullus
habituum est equalis habituum cum potestatem cuius est
habituum sed intellectus agens est equalis habituum
cum intellectu possibili ut declaratum est supra
generis non potestatem esse eius habituum. Tertio nul-
lus habituum est nobilior sua potestatem. hoc per quia
nobilior est tota res quam habituum eius. sed
intellectus agens est nobilior intellectu possi-
bili quod agit et possibile patitur. et agens est
nobilius et pretiosius passio secundum primam
habet. et secundum primam et comitatore in
sibi se habet in forma ad formas sensibiles. ita in-
tellectus ad formas intelligibiles. sed in
est condita omni forma sensibili. ita quod
nulla habet in modo quod intellectus est tota et
nuda actus omni forma intelligibili sic
quod nullam habebit in se si autem intellectus a-
gens est habituum eius in aliquid haberet
actu generis. et quod est in sui primordio sicut
tabula rasa non habet habituum naturaliter
est inditam. intellectus possibile est hu-
iusmodi generis b. ponit praesertim in cetera a. et
se nota. quod quod habet habituum naturaliter
distinctam a se reali non est sicut tabula ra-
sa. sed nullus naturaliter habituum acquirere
inductum. sed intellectus acquirere inductum

§.a. p^r q^a q^d est naturale n^{on} acq^uis. b. p^r
 bat n^{on} iⁿtellectus ag^{ens} d^{icitur} h^{ab}itus p^rncipio
 r^{ati}oⁿis. h^{ab}itus aut^{em} p^rncipio^rum ut d^{icitur} p^ro^{ter} e^{thi}
 co^rum acq^uis iⁿo^{per}at^{io}ne. ¶ n^{on} nullus habi
 tus natural^{is} acq^uis^{it} ut^{rum} iⁿstas memorie
 z experientie h^{ab} p^r per p^robem. a. p^rece
 d^{en}tis r^{ati}oⁿis. s^{ed} iⁿtellectus c^{um} sit h^{ab}itus p^rnci
 pio^rum acq^uis^{it} h^{ab}u^{is} iⁿ m^odi §. b. ¶ p^r q^d est
 ethico^rum z iⁿ p^rhemio metha^{ph}isice. ubi
 o^{mn}ia p^rncipia acq^uis^{it} iⁿstas. memorie
 z experientie z p^r g^{en}er^{al} h^{ab}itus p^rncipio^rum q^uo
 d^o est. s^{ed} sapi^{en}tia n^{on} est nob^{is} g^{en}er^{al} n^{on} s^{ed}
 se tota. n^{on} s^{ed} iⁿ aliq^uo p^rte sui h^{ab} p^r se s^{ed}
 si iⁿtellectus ag^{ens} q^u est h^{ab}itus p^rncipio^rum est
 nob^{is} n^{atural}is. sapi^{en}tia est iⁿ nob^{is} g^{en}er^{al}
 natural^{is}. al^{ter} s^{ed} iⁿ p^rte §. p^rbat ass^{um}ptu^m
 q^u h^{ab}itus p^rncipio^rum est que o^{mn}ia p^r sapien
 tie. ¶ p^rbat q^u iⁿtellectus ag^{ens} n^{on} sit h^{ab}
 itus n^{atural}is respectu p^rncipio^rum et ar
 gu^{en}t^{is} sic. Ill^{ud} q^uo^d est iⁿ differ^{en}s acognit^{io}
 nem p^rncipio^rum z c^{on}clusionu^m n^{on} est h^{ab}itus
 natural^{is} p^rncipio^rum. s^{ed} iⁿtellectus ag^{ens}
 est iⁿ differ^{en}s ad ista §. a. est nota. b. p^r q^a
 iⁿtellectus ag^{ens} n^{on} est h^{ab}itus r^{ati}oⁿis ag^{en}di. s^{ed} ista
 r^{ati}o ag^{en}di est r^{ati}o p^rncipio^rum sicut c^{on}clusionu^m
 z e^{qu}er^{so} §. x^o illud n^{on} est h^{ab}itus cui
 n^{on} g^{er}it diffinit^{io} h^{ab}itus. s^{ed} iⁿtellectus a
 g^{en}di n^{on} c^{on}petit diffinit^{io} h^{ab}itus iⁿmo c^{on}
 petit s^{ed} diffinit^{io} pot^{en}tie §. n^{on} est h^{ab}itus
 s^{ed} p^o a. p^r b. p^rbat. q^a h^{ab}itus est quo
 mate z b^{on} possunt p^o qua absolute
 possunt. s^{ed} p^r iⁿtellectu ag^{en}te absolute
 possunt q^u absolute p^r est iⁿtellectu. c^{um}
 p^r ipsam iⁿtellectu ip^oter^{ia} fiant act^{us}
 iⁿtellectu. x^o Omnis h^{ab}itus est t^{er}
 mⁱⁿate u^{er}o^rum. s^{ed} iⁿtellectus ag^{ens} n^{on} est
 t^{er}mⁱⁿate u^{er}o^rum s^{ed} omnia que iⁿtel

lectu c^{um} p^r ipsam iⁿtellectu q^uod iⁿtel
 lectu §. x^o nullus h^{ab}itus abstrahit
 ac^odit^{io}nib^{us} m^{al}ib^{us} c^{um} cau^{er}et ex actib^{us}
 et p^r o^{mn}ia sequat^{ur} abstrah^{en}dem. s^{ed} iⁿtel
 lectus ag^{ens} abstrahit ac^odit^{io}nib^{us} m^{al}ib^{us}
 §. n^{on} est h^{ab}itus iⁿmo nec^{ess}io p^o c^{um} pot^{en}tie
 sit abstrahere. R^{ati}o ad dubia contra
 p^redicta op^one p^rpria. Ad ista res
 p^ro^{ter} p^r ordiem. Ad p^rmu^m §. dico q^uo^d du
 plex est h^{ab}itus un^{us} q^u est natural^{is} qui est r^{ati}o
 ag^{en}di. alius aut^{em} acq^uis^{it} q^u ex aliis
 habet. C^{on}cedo §. q^u illud q^uo^d p^revenit
 omne act^{us} iⁿtellectu n^{on} est h^{ab}itus acq^uis
 itus cum tal^{is} habeat p^r actus. De isto
 aut^{em} loq^uit^{ur} p^ro^{ter} p^ro^{ter} et sexto e
 thico^rum n^{on} aut^{em} de h^{ab}itu n^{atural}is. Et q^u
 tal^{is} p^revenit omne act^{us}. iⁿmo est causa
 ipsius actus iⁿtellectus. et si n^{on} est h^{ab}itus acq^u
 situs erit t^um h^{ab}itus n^{atural}is qui est r^{ati}o
 ag^{en}di et hab^{er}et de h^{ab}itu iⁿmo actus.
 Ad s^{ec}undu^m dicens q^uo^d duplex est t^{er}mⁱⁿa
 tiu^m q^uo^d d^{icitur} c^{on}trah^{en}s illud q^uo^d t^{er}mⁱⁿa
 nat ad natura^m s^{pe}cial^{em} sicut r^{ati}oⁿis q^uo^d
 c^{on}trahit al^{ter} ad natura^m t^{er}mⁱⁿatam.
 Aliud u^{er}o c^{on}trah^{en}s id q^uo^d t^{er}mⁱⁿa
 nat n^{on} ad natura^m t^{er}mⁱⁿatam s^{ed} t^{er}mⁱⁿa
 min^{is} ipsum ad sua op^{er}at^{io}em. Et isto
 m^o iⁿtellectus ag^{ens} t^{er}mⁱⁿat iⁿtellectu p^o
 s^{ib}ile n^{on} q^uo^d c^{on}trahat ipsum a natura^m
 aliqua t^{er}mⁱⁿatam s^{ed} t^{er}mⁱⁿat ip
 sam ad sua op^{er}at^{io}em. t^um ad maior^{em} d^{ic}
 eo q^uo^d t^{er}mⁱⁿatiu^m s^{ed} m^o s^{um}ptu^m n^{on} est
 equal^{is} a^{bit}us c^{um} eo q^uo^d t^{er}mⁱⁿat et t^{er}
 tali p^rcedit r^{ati}o. s^{ed} t^{er}mⁱⁿatiu^m s^{ed} m^o
 s^{um}ptu^m nec^{ess}o est equal^{is} a^{bit}us c^{um} t^{er}
 mⁱⁿato al^{ter} n^{on} t^{er}mⁱⁿatet e^{am} iⁿomⁿ
 ni op^{er}at^{io}ne sua. Ad t^{er}tia^m posset nega

ri. a. eo qd actus nobilior e po^a q a po^a
e pp actū z nō equerſo qz hitus tenet
mediū iter po^a et actū qz nec totalr
po^a n̄ totalr actus. Tō hitus mag^s ac
cedit ad naturā actus q̄ po^a et p̄ oīs
erit nobilior ipa fm qd. Et sic intellectus
agēs e nobilior intellectu possibili fm qd
qd tñ sit ex h̄ oīco qd po^a pōt esse sim²
nobilior hitu z hitus nobilior fm qd
Et sicut intellectus possibilis e nobilior
p̄ intellectus agēs sic intellectus agēs nobi
lior fm qd ut supius dēm e. z h̄ pbat
illa pbō et n̄ plus. Ad quartū gcedo
qd sicut mā e tenudata oīni forma sibi
bili ad quas e i potentia. sic intellectus
possibilis e tenudatus ab oīni forma in
teligibili a oīni ipotentia. Et h̄ e di
recte itē d̄ p̄ qz n̄ uult pbare nisi qd
sit tenudatus ab oīni spetie sine simi
litudo oīe r̄ intelligibili. s̄ n̄ habet p̄ h̄
qd n̄ habeat hitū gnaturalē bñ tñ ha
bet qd n̄ habet actū magis iōpletū sine
idoneitates illas quas ponit precedēs
opio. Ad qntū pz p̄ id qd dīcē oīm
cū e dī intellectus isui p̄ mordio. Ad dēdo
qd nulla similitudo ut spēs alicui us
rei intelligibilis nec actus iōpletus e i eo
Et h̄ uult pbare p̄ h̄ z comētor et
nichil aliud. eo qd recipiēs debet esse te
nu datū a natura recepti. et sic intellectus
debet esse tenudatus ab oīni spetie si
ne similitudie et actu qui i eo debet re
cipi. Ad sex tū dēdo. a. s̄ qñ postea
dī qd intellectus agēs acquiri iōctie dico
qd s̄m e ad pbōem cū dī qd hitus p̄nci
pioz acquiri iōctie. n̄ e uerū ex pri
mis p̄ncipis quo s̄ simplicr p̄ma p̄nci^a

s̄ de p̄ncipis que fm quid s̄ p̄ncipia i
scia. et totalr oī sexto et dīcoz qd acq
rūt iōctie n̄ autē ex p̄ncipis simplicr
p̄ncipis intellectus agēs n̄ oī istoz p̄nci
pioz s̄ p̄ncipioz. ad septimū pz p̄ dē
quid dīcē d̄. hitus e p̄ncipioz in scia qd
s̄ p̄ncipia s̄ qd acquiri uia s̄ uis z memo
rie et exp̄ientie z ex talibz loquit̄ p̄ h̄
habitus autē p̄ncipioz p̄ncipioz n̄ acqui
rit̄ isto mō. ad octauū pz p̄ dē. habi
tus autē p̄ncipioz p̄ncipioz n̄ e p̄ sapiē
tie qz tal habitus naturalr inē nobis
habitus autē p̄ncipioz fm quid e p̄
sapiētie z tal habitus nō e intellectus a
gēs adnotū dīcē d̄ qd intellectus agēs p̄
ncipalr et p̄ncipioz p̄ncipioz e habitus
respectu uero qd dīcē d̄ exōsequēti
z mediāte hitu p̄ncipioz z iō dī
habitus p̄ncipioz z n̄ qd dīcē d̄
ad. x. dēdo. a. s̄ nego. b. ad pbōem
dīco qd dīcē d̄ ista e habitus acquiri
ti. n̄ autē habitus oīa naturalr. p̄talē e ne
cētio possunt absolute. ad. xi. dīcē d̄
qd intellectus agēs p̄ncipalr e uero
rū. p̄ncipis autē e s̄ncipioz. qz tal e intellectu
s̄ potius intellectus uerū et qz unum
qd p̄ncipioz ab eo qd e p̄ncipioz uero
minate dī uerū p̄ncipioz uero
m̄ argumēti cadit quedā dubitacō. s̄
qui opacōem habeat intellectus agēs cir
ca fantasmata. Opinio gotefre. di
ad qd respōdēt aliqui doctores dī
cētes qd intellectus agēs habet opacōem
sue accōem aliquā circa fantasmata.
nō quidem ponitū qz nichil in p̄ncipis
fantasmatis ponit s̄ rancū remotū
sive qd dīcē d̄ qz remouet ab eis illō

quo scilicet non poterat intelligi .2. gelu-
siones godesioi. Probat igitur isti doc-
tores, 2. gelusioes s^a est intellectus agens
aliquam operationem sive actionem circa fan-
tasmata sicut huiusmodi operatio non est po-
sitiva sed tantum remota sive sequestra-
ta. Primam gelusionem probat dupliciter. s.
sic omne quod nunc movet et prius non mo-
uebat habet aliquam dispositionem in se factam
quod prius facta non erat. s. propter increaturis
ut necessaria spiritualiter in operantibus natura-
liter et non plibetum a se sicut fantas-
mata mouet modo que prius non moue-
bat. s. hinc aliam dispositionem quam prius non
habebat. hanc autem dispositionem non potest age-
re nisi intellectus agens s. sicut intellectus pos-
sibilem reducit ad actum s. hinc est uir-
tute alicuius agentis s. illud agens non
potest dici intellectus agens quia nullum agens
creatum potest agere ex se nisi aliquid re-
cipiat quod non potest dici intellectus agens cum
sit pure actiuus. s. illud agens erit ip-
sum fantasma. sed fantasma non potest a-
gere in intellectu possibile nisi mediante
uirtute intellectus agentis. s. necesse est intel-
tus agens habet aliquam operationem circa
fantasmata. sicut gelusionem 7 p-
bat dupliciter. s. sic si intellectus si ipmeret ali-
quid in fantasmatis positio. ista disposi-
tio positio s. sibi ipmeret aut esset spi-
ritual. aut corporal non spiritual quia omne quod
in alio recipit. recipit a modo rei recipi-
entis s. et cum fantasmata sunt de se
materia et corporalia. illud in materia quod reci-
pit eis. recipit modo in materia et corpeo et
sic non moueret sic nec prius mouebat
nec ista dispositio potest esse material

81
aut corporal quia non daret uirtute moue-
di non posset magis mouere fantasmata
post tale dispositionem quam ante s. sicut non
bilis agit ignobilis quia semper agens
est prestantius patiente. sed sane anima cum
ista dispositione adhuc esset ignobilis in intel-
tu possibile. et propter quod non posset cum ista
dispositione agere in ipsum tale s. dispositio non est
ponenda quia frustra poneret. Dicunt
igitur isti doctores ad declarationem ipsorum
quod huiusmodi dispositio est tantum remota et se-
questrata quod dicitur in materia ita quod intel-
tus agens illuminat illud fantasma solum
sicut ad quod dicitur et non sicut ad dicitur
materiales et quod hinc possibile declarat per
sempiternum. Exemplum ad propositum go-
desioi. Tricentum est quod illuminat
ipsum lac non quod sicut ad dicitur. sed
solum sicut ad dicitur sicut albedo et dul-
cedo sunt similes lacte in eodem genere suo
Isto modo intellectus agens illuminat ipsum
fantasma solum sicut ad dicitur et non
sicut ad dicitur materiales licet ista. 2. sine
in fantasmate sicut. imaginat est sicut
et auicenna fuit imaginatus ut dicitur sex-
to naturalium parte quinta capitulo s. quod fan-
tasma habet duas facies unam uersus
intellectum agens. Et ista facies est clara. ali-
am uersus fantasiam. est hinc obscura si-
cut per refflamma quia uersus ligna ha-
bet faciem obscuram et uersus parte superio-
re habet faciem claram. Et quod ista acceptio
intellectus agentis sit bona pars quia hinc modo sicut
eos saluat omnia que dicitur de intellectu
agente. s. quod facit potest intelligibilia actu
intelligibilia quia reuocatur a potentia ad ac-
tum facit ulem quia facit quod ista species ex his

ifantasia representet quidditatem rei. et
quidditas s; eos e ipsi nle. alterius de
cui q n nã iõns q ista spēs existēs ifā
talia moueat itē tā possibilē uirtute
itēctus agētis qã uirtutē q aliquid qd
n ē esse uisibile sit uisibile p lumen
aliqđ sicut. colores. dato q tele n pos
sent imutare uisum. tñ possent medi
ante lumie. ita q h fantasma tele nō
possit imutare itēctū possibilē siue mo
uere uirtute tñ itēctus agētis qui se
habet aofantasmata sicut lumen ad
colores ut dicitur tertio huius poterit
ipsum mouere. Et raddunt idēctis
suis q si eēt aliqua quidditas q tele ef
se abstracta z agōitōib; mālīb; sepata
ita tal quidditas tele absq; lumie in
itēctus agētis moueret itēctū z iō qce
dūt q rātū p istā abstractōem ponē
dē itēctus agēs. In pbo opionis go
defredi. Iste tñ mo dicitur n uirt
ē uerus qd ad aliqua que ponit. Et
iō pono tres occlusiones qtra eū. pri
ma q opatō itēctus agētis circa factal
ma n ē tātū remotiua ut dicitur s r ne
cēio positia. Secūda q si itēctus a
gēs illuminat fantasma qd ad quiddita
tē ut dicitur necēio illuminabit ipsum
q d ad q d rōnes mālēs. tertia est q
fantasma uirtute itēctus agētis n
representat i itēctū possibilē ipsum uī
uersale ut dicitur. Primā occlusiōem
pbo quadrupl; s; sic si opatō itēctus
agētis circa fantasmata tātū eēt re
motiua et n positiua sequeret q fantas
mata ita modicū possent mouere sicut
a n post illuminatōem. q n ē flm z con

tra eos. q nã pbat qz qñctiq; aliquid
habet illud qd p̄us n̄ habebat et mel
p̄. omnē opatōem quā mō habet po
terat habere p̄us ex quo nichl mō ha
bet p̄. q̄ an s fantasmata p̄ eos mel
acquirant q̄ q̄quid mō possant pote
rāt an. s an n̄ poterāt mouere q̄ n̄ mō
Et si mō possant q̄ et an quoz n̄ q̄
ē cōtra eos. Secūdo si itēctus agēs
nichl i primeret ifantasmaticy positie
sequeret q fantasmata p̄pria uirtute
possent mouere itēctū possibilē. q n̄ ē
flm et cōtra eos q̄ q nã pbat qñctiq; a
liqđ agēs agit. solū remouēdo illud
circa qd agit remoto. p̄hibēte sibi tere
lectū pōt iactōem. p̄ quā fiebat tal re
motō p̄p̄a uirtute s; p̄ exemplum
si ē sit aliqđ graue qd n̄ possit tēcen
tere p̄ aliqđ p̄hibēs si amoueat illd
p̄hibēs p̄ aliqđ agēs tunc graue p̄p̄a
uirtute z n̄ alia tele dē. sed itēctus
agēs p̄ eos nō agit nisi remouēdo in
fantasmaticy q̄ remoto. p̄hibente fan
tasmata p̄pria uirtute et n̄ p̄ aliquid
aliud mouebūt itēctū possibilē. Ter
tō itēctus agēs ē agēs p̄se et nō paci
dēs sed iō qd solū agit remouēdo
p̄hibēs nō ē agēs p̄se q̄ sicut appet te
apiente fenestrā imo paci dēs q̄ itēct
tus agēs nō solū agit remouēdo. p̄h
bēs et p̄sequēs eius actō nō erit tan
tum remotiua. x omnis actō agen
tis p̄se ē positia. z p̄sequēs habet ali
quē effectū positiuū. sed itēctus agēs
ē agēs p̄se q̄ eius actō ē positia et p̄
sequēs habet effectū positiuū et sic nō
solū agit remouēdo. s; aliqd ponēdo

Secūdo qd dicitur p̄bō duplr. ꝑ sic
 agēs qd uiformiter agit z uenecessita
 te nē n̄ ē plibm arb̄m passam sibi uni
 formiter representas uiformiter agit
 a illa. s̄ intellectus agēs ē agēs naturale
 n̄ plibm arb̄m z fantasmata sibi rep̄
 sentat uiformiter et q̄s ad q̄ dicitur
 z q̄s ad q̄ dicitur m̄ales q̄ uel q̄ illu
 bit uiformiter. a. z. b. ut dēf̄ note ex
 minis. 2e id qd dicitur ē intelligibile cir
 cū scripto quocūq; alio n̄ indiget lumi
 ne intellectus agētis ad s̄ ut intelligat. s̄ qd
 dicitur p̄os ē intelligibilē p̄ se qz ut dicitur
 si q̄ dicitur eēt abstracta absq; aliquo
 alio moueret intellectū q̄ q̄ dicitur ꝑ cum
 ē ex se n̄ indiget lumine intellectus agētis
 et p̄ os si intellectus agēs habet illum
 nare fantasmata multo maḡ illumina
 bit ꝑ cū ad q̄ dicitur m̄ales q̄ quātū ad
 q̄ dicitur. cuius oppositū dicitur z uo
 lūt. Secūda q̄ dicitur p̄bō ꝑ duplr
 ꝑ sic. fantasia p̄t uti omni specie iea
 existēte. s̄ p̄os spēs representatia u
 niuersalē ē fantasia q̄ fantasia p̄t ea
 neti et p̄ os p̄t uti uniuersali qd ē ma
 nifeste flm q̄ q̄ aliqua premissa z
 sic flā. n̄. a. ut p̄ dicitur. qz omnis poten
 tia p̄t uti specie existēte iea q̄. b. qd
 ē ietū. Nec ualet si dicitur qd p̄t uti
 uniuersali specie ietū habet dicitur
 m̄ales. qz p̄ os h̄ns aliqua spēm p̄t uti
 toti illa specie alr frustra haberet
 eā. Secūdo qd ē possibis actu intelli
 gēdi n̄ representat p̄ aliq̄ spēm p̄ne
 mētē omnē actū intelligēdi. uniuersale ē
 huiusmōi ꝑ cum ad s̄ esse formale z
 q̄ p̄t uti ut dicitur tū ē qd nē tertia p̄nt

libri q̄. cū igit spēs existēs i fantasia
 p̄ueiat omnē actū intellectus n̄ poterit
 representare ipsam actū ule. Et q̄ fir
 mat q̄ nichl̄ habet qd p̄us n̄ habebat
 n̄ p̄t representare qd p̄us representā
 bat. sed fantasia post illum ietū i
 intellectus agētis nichl̄ habet qd p̄us non
 habebat p̄os qz actū intellectus agētis
 ē tū remotiua z nichl̄ ponit. q̄ fantas
 ma n̄ poterit representare uirtute ip
 sius intellectus agētis ipsum ule qd p̄rius
 n̄ representabat. Dico q̄ q̄ tū ad dabi
 tatōem q̄ intellectus agēs aliqd̄ ip̄mit
 ipsis fantasmatib; .s. lum̄ quodam
 ut patuit p̄ dicitur facta q̄tra p̄ dicitur
 p̄ dicitur. id aut lumē ē i ipsa fantasia si
 ue i ipsis fantasmatib; formalr z s̄ b̄ie
 quod p̄bo sic. illud lumē ē actūs ut ip̄s
 n̄ ē s̄ b̄a q̄ n̄ p̄t p̄ se existere. l̄ḡ erit i
 intellectu possibili. ut i intellectu agente. ut
 fantasia seu fantasmatib; . ut i aliquo a
 lio n̄ i aliquo alio. qz n̄c nichl̄ faceret
 ad ietū nec in intellectu possibili qz
 tū nō illuminaret fantasmata s̄ ietū
 tū possibilē. n̄ i intellectu agēte qz nichl̄
 illuminat se ipsum. iā nō ageret i se ip
 sum. itē q̄ nō illuminaret fantasma
 ta sed intellectus agens q̄ necēio illud lu
 men erit i fantasmatib; seu tū fanta
 sia ulterius dico q̄ fantasma sic illustra
 tū sic illuminatū cadat i intellectu possi
 bili spēm intelligibilē nō tū actū intel
 ligēdi. talis ē spēs intelligibilis p̄ueire
 omnē actū intelligēdi. Ista duo p̄bō
 ē p̄ ordinē p̄m̄ sic. sicut se habet lumē
 a o colores sic intellectus agens ad fantasmata.
 s̄ colores uirtute luminis cānti

spem itē dālē ī meo ul' ipso n̄ tñ cānt
spem totalr īmālē eoq' mediu et po^a
n̄ st totalr īmālīa. Et spēs debet reci
pi ī meo ul' po^a. cānt tñ spēm uirtute
lumis. q' fantasmata uirtute itelctus
agētis cābūt ī intelctu possibili spēm
itelligibilē et qz itelctus possibil ē po^a
īmāl' ista tal' spēs ico recepta erit īm
lis. Secūdo sic pbat' accūs itelligen
ti cū sit accōimānēs ul' ezit iagēte aq'
eēt effectus ul' saltē meo d' sbo cū eo
ut clarus declarabī i articulo sequēti
s' actus itelligēdi n̄ ē ī fantasmate nec
ico d' sbo cū eo cū fantasmata sint īfāta
sīa z actus itelligēdi ī intelctu q' n̄ po
terit tal' actus a tali specie causari.

Res ad rōes gotefredi Res igitur
ad rōes alterius opinionis. Ad p̄mā cō
cedo cū eis cōclusiōem q' palioz dispōz
s' h' dispō n̄ ē remotiua. imo oz ut p
batū ē q' sit positia nū rō ista magis
ē q'ra eos q' reus. Ad s̄m q' p̄ so
lutō. nābū uolo q' itelctus agēs habeat
opatōem circa fantasmata s' n̄ solum
remouēdo. sed aliqd' ponēdo z iō n̄cl
geludit. p̄ se. Ad p̄mā rōem p̄bārem
s̄m cōclusiōem dico q' ista dispō ē spi
ritual'. ad p̄batōnem cū dicebat' q' q' d'
recipiēt. n̄ nego p̄bōnem sic simplr ac
ceptā. uident' ē q' accidēs recipiēt ī s̄ba et
n̄ tñ ē s̄ba et aīa recipiēt ī corpē q̄to z n̄
ē quāta et p̄ctus recipiēt ī linea quāta
z diuisibili. z tñ n̄ ē quāctus s' diuisibi
lis debet q' ista p̄pō sic itelligi sicut alibi
declaratū ē q' omne qd' ī alio recipiēt
habet mod' recipiētis s' talis mod' s' s̄
suam naturā repugnet ipsi recepto. et

iō q' aīe itelctiue s̄m suā naturā repu
gnat extēsiō s' recipiat ī quāto z ex
tēsiō n̄ tamen p̄ h' extēdiē nec sit q'ra
sic q' dicit' ē ī p̄posito q' s' illud lūm
spirituale recipiat ī aliquo īmālī z ex
tēsiō tñ q' s̄m suā naturā ico q' spūale
ē s' repugnat extēsiō z īmālīas p̄ h'
n̄ oz q' extēdat nec q' sit īmālē ul' pos
set dicere q' uellet q' d' lūm ē īmālē et
extēsum. Et si dicat' q'ra h' q' tunc
n̄ posset causare spēm īmālēm dicere
ē q' nūq' fantasma posset causare uir
tute cuiuscū p̄ agētis spēm īmālēm
nisi receptiū illius spēs eēt īmālē ut
declaratū fuit supius. Et iō dato q' to
tū sit īmālē ad h' ut iō lumen poterit
causare spēm īmālē ex quo receptiū illi
spēs. s. itelctus possibilis ē īmaterial'

Ad s̄m dicit' q' adh' q' fantasma
possit agere itelctū possibilē cāndo ī
eo spēm itelligibilē n̄ oz q' sit nobil' s'
eo simp' s' tantū s̄m qd' ut plures p
batū ē supius. et iō rōes n̄ cōcludūt. p̄
q' quā opatōem habeat itelctus agēs
circa fantasmata. Sed si querat' quā
opatōem circa itelctū possibilē dice
do q' illuminat ipsūm reducendo ipsūz
re potētia ad actū q' ipsūm disponit
ad recipiēd' actum itelligēdi. Sed

Res ad iacobī repānis extra solutō
nem seu Res ad adq̄sitiū iā datū.

Sed extra arguit qdā. reuerē d' rōe
tor trio². Primo sic. q' s̄m nā
naturā ē summe dispoitum nō indiget
aliquo d' isponēte. sed itelctus possibi
lis s̄m suam naturā ē summe dispo
situs q' nō indiget aliquo dispoitēte

87
a. nota esse. b. 7 p. q. intellectus possi-
bilis est pura potentia in genere intelligibili et p-
otens summe dispositus in tali genere. Po-
tens. si intellectus a se o. aret intellectui possi-
bili aliquid dispositionem vel esse potentia vel
positiva. non potentia quia tunc intellectus esset na-
turaliter indispotus adiuam perfectionem. nec po-
tens. postquam est naturaliter dispositus non oportet
sed tunc aliqua dispositio potentia dispositio ip-
sum. Tertio intellectus possibilis est sicut
tabula rasa. id est. et quod tale est non indiget
disponere per tunc ad formam picturam. licet for-
te indigeat per tunc ad formam vel alias. non igitur
nec intellectus a se disponat ipsum.

Res ad rationes iacobi de appamnis contra
respondendum a quodam philosopho. Hinc igitur
non obstat dicere quod est sicut prius et ideo
respondetur per diem ad predicta. Ad pri-
mam dicendum quod intellectus possibilis est summe
dispositus secundum suam potentiam intelligi. oportet
non modo cum excludit hunc cuiuslibet alterius
in ratione disponens. alio modo cum includit a
licet ipsam naturaliter disponens. in-
tellectus igitur possibilis est summe disposi-
tus secundum suam naturam. quia habet habitum natura-
lem ipsam naturaliter disponens ad
ulteriores perfectiones. Et tunc dicitur quod intellectus
possibilis est pura potentia. dico quod verum est quia
nullum actum habet nec spiritum intelligibilem. et
non sequitur per se quod non habeat habitum naturaliter
ipsam naturaliter disponens et potentia
ad actum reducens vel potest dici sicut
non obstat quod materia ipsa sit pura potentia
in genere et tunc requirit tunc determinatas
dispositiones ad recipiendum formam substantialem. quia ac-
tus actiuorum sunt in potentia dispositio ut di-
citur philosopho huius. ita tamen suo modo non obstante

quod intellectus possibilis sit pura potentia in
genere intelligibili requirit tamen alio dispo-
nens ipsam et quod intelligere est actio inma-
nens requirit disponens concomitantem sicut natura-
liter quod tamen sit causa effectiva actus intelligendi
Ad secundam dicendum quod ista dispositio est potentia et
non remota et tamen dicitur postquam non est natura-
liter indispotus non indiget disponens per
tamen quid dicens per ista dicitur intellectus est pos-
sibilis non est totaliter indispotus. imo dispo-
situs. quia habet habitum naturalem naturaliter ip-
sum disponens vel potest dici quod licet quod
non sit naturaliter indispotus tamen est na-
turaliter dispositus. Et ideo non indiget dis-
ponens sicut materia prima. licet non sit na-
turaliter indispotus non tamen est naturaliter
disposita. et ideo indiget disponens et dis-
ponens precedente introductorem ipsius
forme. Ad tertiam dicendum sicut prius di-
citur est quod intellectus possibilis est sicut tabula
rasa quia tunc nullam actum habet nec spe-
ciem intelligibilem. Et ideo bene sequitur quod non
indiget aliquo actu intelligendi quod pleto
non quod pleto nec specie aliqua intelligibili
ipsam disponens ad formam actum intel-
ligendi vel ad formam spiritum intelligibilem
non tamen sequitur quod non indigeat habitu naturali
disponens ipsam naturaliter ad formam
actum intelligendi vel ad omnes sequen-
tes tamen tabula rasa quia tunc non indigeat
aliqua pictura ipsam disponens ad for-
mam picturam quia esset processus in infinitum
indiget tamen aliqua forma dispo-
nens ipsam ad picturas sequentes quia nul-
la res potest agere vel pati sine mediis
qualitatibus actus et passivus. rationes igitur
salva reverentia dicentis non obstat

scilicet. Ex istis autem apparet quod intellectus agens sit aliquid anime. et quod non sit aliqua potentia ipsius immediate fundata in ea. Illud est quod disponit intellectum possibilem ad actum intelligendum et informat ipsum est aliquid anime non tamen potentia fundata immediate in eadem eius. Intellectus agens est huiusmodi ut patet ex dictis. Est ergo intellectus agens lumen quoddam et huiusmodi generatur intellectui possibili et oportet autem vocari huiusmodi potentia quia tunc melius saltem nunc omnia que sunt de ratione formali eius saltem et melius quam actuus intellectus possibilis. nam ex quo est eius forma melius potest ipsum actuare quam si esset potentia distincta. quia tunc non informaret eum. alterius non impedit illustrationem fantasmatum si ponatur huiusmodi sive forma. quia equalis distantia est ipsius ad fantasmata. si ponatur huiusmodi generatur informans intellectus possibilis. sicut si ponatur potentia distincta ab intellectu possibili. Et ista nunc interpretatio beati Augustini in octavo de civitate dei. ultimo ubi dicitur quod omnia que intellectus videt. videt in quadam luce sui generis. unde recitat verbum quoddam pueri qui nuncquam audiverat geometriam. qui cum interrogaretur de geometricis ordinibus et optime responderebat. huiusmodi autem non esset nisi homo haberet quodammodo lucem naturalem. qua mediante huiusmodi videret. nunc igitur velle beatus Augustinus quod intellectus agens sit lux quedam generaturatur naturalis ipsi anime inserta. Huiusmodi ergo suppositio facile est respondere a fratribus. id est. cum si gratia huiusmodi fuerit introducta. nam huiusmodi generaturatur potens est abstrahere ut patet ex dictis et sic patet quod sit dicitur de intellectu agente et per hunc de articulo. Tertius articulus quodis principalis. Quod intellectus a

gens sit totalis causa effectiva actus intelligendi. Ad cuius declarationem huiusmodi ordine procedet quodammodo peragere aliqui modum dicendi doctorum de materia ista. hoc tanget quidam alter modus qui inter ceteros nunc michi probator et doctrine philosophi magis consonus.

Tertio solvuntur rationes et motiva aliorum doctorum. Quam ad primum tanget in summa. quatuor modi dicendi. Opio quorum dicitur doctorum istius articuli tertium.

Est ergo nunc modus dicendi quod talis causa effectiva actus intelligendi est obiectum intelligibile non intellectus nec possibile quod potest probari ex dictis eorum tripliciter. primum sic. Illud quod se actu tale qualiter est intellectus impossibile et per hunc redactionem eius de potentia ad actum est necessaria talis causa effectiva actus intelligendi. hoc obiectum est huiusmodi generaturatur. a. nunc nota quod reducere aliquid de potentia ad actum nunc necesse est agere illud obiectum. probatur quod intellectus est in potentia ad intelligendum aliter nunc non posset intelligere et obiectum tale est actu intelligibile generaturatur. Secundo id quod necesse est exigitur a intellectibus et non sicut passivum neque sicut receptivum illud requirit sicut actum. hoc patet quod non appetit aliam rationem ad quid requiritur. hoc obiectum necesse est requiritur a intellectibus et non sicut passivum quod intellectus non agit in rem extra. nec sicut receptivum quod non recipit intellectum quod patet de se generaturatur. Tertio id quod generaturatur ad intellectum sicut possibile ad sum est totalis causa effectiva actus intelligendi hoc patet quod secundum philosophum hoc huiusmodi est totalis causa effectiva actus sentendi. probatur quod si istud esset causa. tunc istud sentiret se ipsum sicut si contra possibile contraeretur. con

88
bureret se ipsam s̄ obiectū s̄m aristoti
le certō b̄ aias q̄pat̄ ad intellectū sic s̄fi
bile ad s̄fam s̄. Et q̄firmat̄ q̄a q̄dmo
nec intellectū a uicigē s̄ n̄ esse totalē cā
effectia accūs intelligēdi. s̄ obiectū s̄m
p̄m et comētatorē mouet̄ intellectū ad
intelligēdū s̄. Alia opio Alia opio ē q̄
ponit̄ intellectus creatus possibilis ē tota
causa effectia accūs intelligēdi s̄ autē m
opio p̄bat̄ trip̄l̄r. Primo sic. Omnis
opato imanēs manet̄ iagēte ut agēs
ē s̄ ponit̄ nono methaphisice et p̄cti
coz sed intelligere ē opato imanēs s̄m a
ristotilē ubi supra s̄ manet̄ iagēte ut
agēs ē sed manet̄ totalr̄ i intellectu pos
sibili et nullo mō i obiecto nec i aliquo
alio. s̄ totalr̄ ē ab obiecto n̄ ab aliquo
alio. Secūdo n̄ minus intellectus ē to
talē cā effectia accūs intelligēdi q̄ uolan
tas sit accūs uolēdi. sed uolūtas ē s̄
intellectus. a. ē nota. b. p̄ q̄a accūs uolen
di aliqua i rē p̄ malitiā eius n̄ pōt̄ cārī
ab ipso obiecto q̄d ē malū. q̄a malū so
lū habet rōem p̄uatiuā cū n̄ sit nisi p̄
uatiō boni. p̄uatiō aut̄ n̄ ē cā alicuius
accūs real̄ et p̄ q̄is tal̄ accūs causabit̄
totalr̄ ab ipsa uolūtate. Tertio non
minus intellectus ē totalē causa accūs intelligē
di q̄ potētie inferiores suor̄ accūs. h̄ p̄
q̄z esse cām dicit̄ p̄fectōem simp̄ et p̄
sequēs magis p̄fectōebet magis ope
tere s̄ potētie inferiores cānt̄ suos effec
tus uel accūs s̄. b. p̄ q̄z potētia ḡnati
ua motia calefactia s̄ cause suor̄ ac
tūs. Et q̄firmat̄ q̄a n̄ intellectus possibi
lis ē cā p̄tial̄ uel nulla uel totalē sui ac
tūs s̄ nec p̄tial̄ nec nulla s̄ totalē. a. p̄

.b. p̄bat̄ n̄ ē nulla q̄z sicut potētia lo
cutia corpāl̄ n̄ ē nulla cā locutōis. ita
nec pot̄ locutia mētāl̄ que ē intellectus
pōt̄ esse nulla cā sui actūs. n̄ p̄tial̄ cau
sa pōt̄ esse q̄z iō ad q̄d cū eo q̄carre
ret aut eēt obiectū s̄m esse q̄d h̄z inie
uē fantasima. uel intellectus agēs uel obiectū
s̄m esse q̄d habet i fantasima sed nul
lam istoꝝ. n̄ obiectū q̄z ē quādam corpa
le et nullū tale pōt̄ agere ipsū nec fā
tasima q̄z s̄ n̄ ē obiectū intellectus nec ob
iectū s̄m esse q̄d habet i fantasima q̄z a
sic ē esse rōis et diminutū et p̄ q̄is n̄
erit cā accūs realis nec intellectus agēs
q̄z n̄ habet facere n̄ abstrahere a q̄d
tōnibz m̄alibz et illuminare fantas
mata ut p̄z ex dictis ap̄. in tertio hu
ius. A^o opio alioꝝ A^o ē opio que
dicit̄ q̄ intellectus n̄z possibilis et obiectū
naturaliter q̄ceptibile q̄currūt sic
due cāe p̄tiales itegrātes unā cām to
talē ad cānd̄ actū intelligēdi s̄ aut̄ opio
quasi inicit̄ rōnibz ueritat̄ p̄ p̄m̄is pre
dicte. nō ē uē istis doctoribz possibile ut
uicigē q̄ obiectū n̄ q̄currat aliquo mō
ēfectie ad causand̄ actū intelligēdi cum
moueat intellectum ad intelligēdū reducat
ipsam potētia ad actū. Nec uē eis ē
possibile q̄ intellectus possibilis n̄ sit aliquo
mō causa effectia sui actūs. cū intelli
gere sit actō immanēs cōcurrūt s̄ duo h̄
o. intellectus et obiectū sicut due cau
se p̄tiales itegrātes unā totalē causā
ad causandū actū intelligēdi. x. q̄fir
matur ista positio p̄ beatū auḡs.
A^o opio. Alii uolunt̄ q̄ intellectus
possibilis sit pure passiuus q̄ adrecep

tōdem sp̄ci intelligibil. s̄ ē actus mediā
te ista specie respectu sue intellectōis. Di
citur q̄ intellectus n̄ possibilis formatus
specie intelligibili ē totalis cā effectia actus
intelligēdi q̄d p̄t p̄bati ex dictis eo
q̄ una rōe tali. Omne ēs actu h̄y
aliq̄ op̄atōem p̄p̄am s̄m̄q̄ ē iactu. Si
intellectus possibilis formatus specie intel
ligibili ē ēs iactu q̄ ut sic p̄t agere et
op̄atōem aliq̄ habere. s̄ eius p̄pria op̄
atō n̄ ē nisi eius intellectō erit q̄ intellectus
sic formatus totalis cā sui actus.

Narratio istis modis dicēdi restat
nūc uidere qd michi n̄ p̄babilis esse di
cēd. Et q̄a uiformiter n̄ michi esse
loquēd̄ uel uolūtate idcirco in
troducēd̄ p̄ ordiem sex ḡclūsiōes.

Prima ē q̄ obiectū naturaliter q̄cepti
bile n̄ ē totalis cā effectia n̄ p̄tialis actus
intelligēdi. Secūda q̄ intellectus n̄ possi
bilis p̄cise sumptus n̄ ē totalis cā effec
tia nec p̄tialis actus intelligēdi. Ter
tia ē q̄ intellectus possibilis formatus spe
cie intelligibili n̄ ē totalis cā effectia nec p̄
tialis actus intelligēdi. Quarta ē q̄ in
tellectus agēs ē totalis cā effectia actus in
telligēdi. Quinta ē q̄ sicut iāia n̄a
oz dare intellectū agētē ita oz dare uolū
tatē agentē. Sexta q̄ uolūtatis agēs
que ponit iāia n̄a n̄ ē totalis cā effec
tia actus uolēdi. Prima ḡclūsiō
p̄bat̄ tripliciter s̄ sic. 1° cui accidit q̄
ab intellectu intelligat̄ esse ip̄o^a uel iac
tu n̄ mouet effectiue intellectū ad intelligēd̄
nec ē cā totalis nec p̄tialis effectia ac
tus intelligēdi s̄ obiecto naturaliter q̄
ceptibili accidit esse iactu uel in potē

tia ad h̄y ab intellectu intelligat̄ q̄. a
p̄t. p̄t. q̄ mouēs iactu et motū iac
tu debēt esse simul si igit̄ obiecto acci
dit esse iactu n̄ erit iā mouēs effectiue
Tē p̄t. ea. a. q̄ q̄d ē in potētia n̄ po
t est esse totalis cā effectiua nec p̄tialis
actus realis i actu q̄ causa z effectus
simul s̄ et n̄ s̄ p̄ p̄t. b. p̄t. q̄ ita i
telligit̄ esse in actu sicut esse in potētia
e t̄ querso. Secūdo id̄ cui accidit
esse reale uel rōis n̄ ē totalis cā effecti
ua. Ita p̄t. q̄ a cā effectiua actus rea
lis debēt esse realis. s̄ actus intelligēdi
quicūq̄ ē realis actus q̄ s̄ obiecto acci
dit esse reale uel rōis p̄t. q̄a n̄ solū in
telligit̄ ēs reale. s̄ r̄ rōis q̄. Ter
tō illud cui accidit esse absolutū uel ref
pectiū n̄ ē totalis cā effectiua et h̄ p̄t
q̄ relatō n̄ ē terminus nec p̄tialis ac
tōis quinto p̄t. sed obiecto na
turaliter q̄ceptibili h̄ accidit q̄. b. p̄t.
q̄a tā absoluta q̄ respectia intelligunt̄
ab intellectu. Et q̄ firmat̄ q̄ si obiectū
naturaliter q̄ceptibile ēēt totalis causa
s̄. sequeret̄ q̄ effectus naturaliter p̄du
ctus excederet suā causam p̄ducentem
simp̄ innobilitate z p̄fectōne q̄d ē ab
surdum. q̄n̄a patet q̄a actus intelligen
di albedinē ē nobilior albedine cum
dicat p̄fectōem simp̄. si q̄ caret̄ ab ea
effectiue excederet suam cām ip̄fectōe
s̄. p̄ductiuam. Terz̄ ḡclūsiōnem p̄
bo trip̄ s̄ sic. 1° q̄d solū ē po^a pu
ra ingenere intelligibili n̄ p̄t esse totalis
causa s̄. sed intellectus noster possibilis
p̄cise sumptus ē huiusmodi q̄ maior
notā p̄ tanto q̄a unumq̄d̄ agēs agit

89
 f m q̄ ē iactu. Id ē q̄ nullā habet actu
 alitate ī aliquo ḡne nullo mō p̄t age
 re iēō. b. ē p̄bi 3° huius dicētis q̄ iēc
 tus possibilis n̄ h̄z aliq̄ n̄am n̄ qz pos
 sibilis uocatus ē. 2° si iēctus possibi
 lis precise sumptus ēēt totalis tū d̄
 sequeret q̄ anū z iō f m iō z i^o eiusd̄
 ē ēē iactu z ipō^a. q̄ n̄s ē f m q̄ d̄na p̄z.
 q̄ ut cāret actū ēēt iactu q̄ iō q̄o, ac
 tu agit necēio ē ens iactu. z ut recipet
 necēio ēēt ipō^a a d̄recipiēd̄ iēctōem q̄
 respectu eiusd̄ iēctōis ēēt iactu z in
 ipō^a respectu eiusd̄ z f m iō. Solu
 tō alioz ad istā fā rōem dicā. Est
 tū aduertē d̄n̄ q̄ aliq̄ conāt istā rōnem
 soluere dicētis q̄ n̄ ē ignis anū z iōez
 f m idē z respectu eiusd̄ ēēt i actu z i
 ipō^a a^o z a^o mō. sicut uicm̄ q̄ grane i
 actū ē z ipō^a ut moueat. t̄or̄ f̄ remoto
 phibēte sim̄ i r̄ dicite ipsi iēctōz ē iac
 tu z ipō^a respectu sine iēctōis. alio tū
 z alio mō q̄ ē ipotētia formali z actu
 uirtuali iactu uirtuali q̄a habet actu
 uirtutē mouēdi z ponēdi suā iēctō
 nē. Sē ipotētia formali qz ē ipoten
 tia q̄ habeat suā iēctōem s̄ iherētem
 fozātr̄ q̄ alio z alio mō ē ipotētia et
 iactu. Et iō n̄ ē ibi aliqua q̄radictio

Ista autē solutō i r̄e ueritate nō sol
 uit rōem. uez q̄a aliqui arguūt d̄tra
 eā m̄n̄ debite. id circōp̄ adducā rōnem
 que fit cōmūter d̄tra dicā solutōem
 et oñdā eā n̄ gelatere. fo arguā q̄tra
 ipsam directe z ostēdā rōem f m̄a n̄ ef
 se aliquo mō solutā. Arguēt q̄ ab aliq̄
 b̄ d̄tra dicā solutōem sic. Nam agēs
 h̄ns aliq̄ formā s̄belle p̄fectōri tē h̄c

se adhabēd̄ i r̄z fozā s̄belle minus p̄
 fēo p̄z q̄a aia ē p̄cessus natural̄ tē fē
 to ad p̄fectū s̄ habere aliq̄ fozā iac
 tu uirtuali ē eā habere p̄fectōis q̄ ha
 bere eam formāl̄. q̄ si iēctus habe
 ret suā iēctōem i uirtute actia n̄ reu
 ceret se a^o habendū formāl̄. b. patet
 q̄a q̄mētia uirtual̄ ē p̄fectōr̄ formali
 nā q̄o habet aliq̄d formāl̄ tēpētē
 ab ipso uirtuali. q̄o autē h̄z aliq̄ uir
 tuāl̄ n̄ tēpēdet ab eo q̄ d̄tinet forma
 l̄ imo potius eō uer̄io. Et q̄firmat
 ista rō q̄a nōa uicm̄ q̄ sol qui ē uirtu
 al̄ calid̄ n̄ fit calid̄ formāl̄ z rō h̄at
 ē quia nobilius ē habere colorē uirtu
 al̄ q̄ formāl̄. Hec autē ipugnantia
 salua reuerētia dicētis n̄ uidēt gelud̄
 re. nam b̄ ibis que dicūt p̄fectōem f̄z
 qui o p̄fectius sit d̄tinere talia uirtua
 l̄ q̄ formāl̄. m̄bus tū que dicūt per
 fectōem simp̄ p̄fectius ē d̄tinere for
 mal̄ q̄ uirtual̄. Et iō t̄us b̄ sit uir
 tuāl̄ lap̄ et leo z sic t̄singul̄ ē tū for
 mal̄ iustus et sapiēs quia talia dicūt
 p̄fectōem simp̄². et n̄ tū f m̄ quid. Et
 iō b. n̄ ē simp̄¹ uera. n̄ ē ē nobilius ha
 bere aliq̄ formā iactu uirtuali q̄ eā
 habere formāl̄ si tal̄ forma dicūt per
 fectōem simp̄¹. Sic autē ē in p̄positō qz
 iēligere dicūt p̄fectōnem simp̄l̄ f m̄ re
 gulā anselmi qz nobilius ē innoquoq̄
 esse q̄ n̄ esse nec exemplū q̄o adducūt
 ē ad p̄positū quia calor n̄ dicit p̄fectō
 nē simp̄l̄ s̄ tū f m̄ quid. Et iō sol q̄
 ē calidas uirtual̄ et formāl̄ fit cali
 dus. rō q̄ n̄ uē gelutere. Arguo igitur
 d̄tra dicā solutōem al̄. nā q̄n̄ dicūt

Intellectus respectu sue intellectus est iactu
virtuali et ipso formali. peto ut intellectus
includit se aliqua duo sic per unum illo
et sic iactu virtuali. et palud ipso for
mali ut non sunt puncti et id est iactu omnino
virtuali et ipso formali. primum non potest
dari quia intellectus possibilis est una ipso sim
plex non includens dualitatem aliquid ex pre
rei imo si includeret talia duo quorum
unus esset ratio agendi aliud vero ratio recipiendi
unum illoque nocerent intellectus agere. aliud
vero intellectus possibilis requiritur et secundum.

Tertio sic id quod non est intellectus agens non est
totalis causa. sed intellectus possibilis non est intel
tus agens. a. per tertio huius. b. per ibi
de. quia dicitur necesse est has duas esse in anima
natura. Et confirmat quia si intellectus possibili
lis esset totalis causa. sequeretur quod non esset
pari imo agere cuius oppositum dicitur
per tertio huius. Tertia conclusio pro
bat tripliciter sic. operatio vitalis que prope
tit homini ut homo est debet habere aliquod
principium naturale effectivum sed per natura sicut
est oppositum sequitur quod homo non possit exire in
sua propria operationem naturalem et pro
sequens natura deficit ei inessentialis quod
est secundum. sed intelligere est operatio naturalis que
propeit homini ut homo est. et debet habere
principium effectivum aliquod naturale. sed
spiritus non est hominis naturalis cum tales spe
cies non sint in hominibus generate sed acqui
sitive ut suppono ad presens et spiritus in
telligibilis non est principium prout actus in
telligendi et per sequens intellectus possibilis
informatus specie intelligibili non est totalis
causa effectiva non per actus intelligendi. so
sic si spiritus intelligibilis esset principium producti

um sine effectivum actus intelligendi sequere
est quod fantasma haberet aliquam causalita
tem effectivam respectu intellectus quod non est
secundum et falsitas omnis per articulo prece
denti ubi fuit ostensum quod fantasma vir
tute actus intellectus agens caret in intellectu
spiritum intelligibile non tamen actus intelligendi. quod
probat. nam quod est causa est aliquo modo causa
causa sed fantasma virtute intellectus agens
causat in intellectu spiritum intelligibilem ut
dicitur est et si spiritus intelligibilis est causa sive
ratio producti actus intelligendi sequitur quod
fantasma habeat aliquam causalitatem
effectivam respectu intellectus. Tertio
ratio agendi in agere non est perfectio. b. et enti
tatis effectus naturaliter productibili ut
provero per alias effectus naturaliter
productus exceteret sua causam producti
tem imperfecte. sed spiritus intelligibilis exi
stet in intellectu natura est. b. perfectio et
entitatis quod sit actus intelligendi. et spe
cies intelligibilis non est ratio producti intel
lectum. b. probat quia quod est perfectus
perfectus est perfectus minus perfectus. sed ac
tus intelligendi albedinem est perfectus ip
sa albedine que tamen est perfectus specie sua
intelligibili. Et confirmat quia quod
agens est sufficienter dispositum ad a
gendum et patiens. ad recipiendum non requiritur
est aliquod aliud principium ad hoc sed
intellectus agens que est omnia facere est
sufficienter dispositus ad agendum. et in
tellectus possibilis qui est omnia fieri
est sufficienter dispositus ad recipiendum
et non requiritur ibi aliqua. et species causa
quod prius elicitum que sit principium in
telligendi. Quarta conclusio probatur

pbat̄ tripli p̄ sic. quicūq; actiuitas acti
 ui aē quat̄ sibi passibilitatē passiui ad
 q̄qd se exēdit passiuē, passibilitas pas
 siui se exēdit actiue actiuitas actiui. s̄
 actiuitas intellectus agentis aequat possi
 bilitatē intellectus possibilis naturalis q̄ ad
 q̄qd passiuē intellectus possibilis naturalis
 se exēdit ad totā id̄ actiue se exēdit
 intellectus agēs. s̄ intellectus possibilis se habet
 passiuē z ē total̄ eā receptiua cuiuscūq;
 actus intelligēdi naturalis. q̄ intellectus agēs
 respectu cuiuscūq; intellectus naturalis se habet
 actiue. Et ē total̄ eā effectiua dicti actus
 .a. p̄ extrinsecis. nā ex opposito predi
 cati destruet̄ s̄m. b. ponit̄ expressē p̄ h̄
 i h̄ tertio dicit̄ q̄ sicut̄ intellectus possibilis
 ē omnia fieri. sic̄ intellectus agēs ē omnia
 facere. Secūdo omnis op̄atō imma
 nēs ē s̄biue sui p̄ncipi actiui ul̄ actus
 immediati s̄bi sui actiui. s̄ melī gere ē ac
 tō immanēs z recipit̄ s̄biue intellectus pos
 sibili q̄ p̄ducet̄ effectiue ab intellectu possi
 bili. ul̄ ab aliquo fundato immediate in
 eod̄ s̄biue s̄ nichil fundat̄ s̄biue i intel
 lectu possibili ap̄uo. possit̄ cāri effectiue
 actus intelligēdi n̄ intellectus agēs ut p̄ ex
 predicis. q̄ .a. huius p̄ nono meth̄ a
 phisice z p̄ethicoz ubi dicit̄ q̄ op̄atō i
 manēs ē p̄fectō agētis. s̄ aut̄ n̄ habe
 ret ueritatē nisi eēt s̄biue sui actiui ul̄
 alicuius immediati s̄bi sui actiui. b. p̄
 extrinsecis p̄t̄i aduerb̄ p̄t̄ē q̄.

Tertō id̄ q̄d ḡtinet̄ uirtualit̄ om
 nē intellectōem adq̄ intellectus possibilis ē in
 po^a naturali ē total̄ eā effectiua actus
 intelligēdi. s̄ intellectus agēs z nichil aliū
 existēs i aīa n̄zā ē huiusmodi. q̄ .a. p̄ ex

terminis q̄d ḡtinerē aliqd̄ uirtualit̄ est
 habere uirtutē p̄ducēdi illud. b. pbat̄
 q̄a ul̄ intellectus agēs ḡtinet̄ omnē intellē
 tōem adq̄ intellectus possibilis ē in po^a natu
 ralī ul̄ ipse intellectus possibilis uel obiec
 tū s̄m esse q̄d habet̄ iē ul̄ fantasīma l̄
 obiectū s̄m esse q̄d habet̄ i aīa n̄ intellē
 tus possibilis. ut p̄ extr̄ a gelusioe. n̄ fa
 tasīma q̄a n̄ pōt̄ agere i intellectu possibi
 lē nisi uirtute intellectus agētis. et p̄ n̄
 n̄ ḡtinet̄ intellectōem uirtualit̄ immo
 uirtute intellectus agētis cāt̄ solū i intellectu
 possibili sp̄m̄ intelligibile n̄ aut̄ actū
 intellēdi ut dictū ē supra. n̄ obiectū s̄
 esse q̄d habet̄ i aīa q̄a ut sic̄ ē ens dimi
 nutū z nullū tale ḡtinet̄ uirtualit̄ ac
 tū intelligēdi cū sic̄ actus realis. reliq̄
 q̄ intellectus agēs z nichil aliud cō
 tineat. uirtualit̄ intellectōem et hec
 fait. b. Itē q̄ s̄m̄ comunē modū lo
 quēdi omnī doctorū intellectus agēs ali
 quo mō ḡtinet̄ omnē scīam et intellē
 tōem a qua intellectus possibilis ē in
 po^a naturali. s̄ certū ē q̄ nō ḡtinet̄ ista
 formalit̄ q̄ uirtualit̄. Et s̄firmat̄
 q̄ si n̄ p̄tineret̄ ad intellectū agentem
 causare effectiue actū intelligēdi. s̄ solū
 illuminare fantasīmata z abstrahere a
 cōditōib; materialib; ut aliq̄ dicit̄ nō
 noceret̄ intellectus agēs sed abstrahēs
 cuius oppositū dicit̄ aristoteles. Qui
 ta gelusio pbat̄ q̄ tripli p̄ sic. quicūq;
 aliq̄ue due potēcie i a se h̄nt. s. p̄mo
 dam excedētis et excessi si excessa p̄
 sui ip̄fectōem indiget̄ aliqua alia uir
 tute agēte sui generis z excedēs. s̄ p̄
 quā alias n̄ se haberēt̄ p̄modū excedē

tis z excessi. s̄ intellectus z uoluntas s̄ hu
iustitiam. Nā uoluntas excedit intellectu per
fectoaliter ut suppono ad p̄ns qz uolun
tatis inferius z intellectus possibilis p̄ sui
ip̄fectōem indiget intellectu agēte ipsum
informāte ut reductū ē supra. s̄ uolun
tas ad sui p̄fectōem indiget uoluntate
agente ipsam similit̄ informāte. Ne
potētie equal̄ abitus obiectiue inma
nitatis s̄biectiue z i suo ḡne equal̄ ēcita
tiue actualitatis. si una aliqua uirtu
te agēte indiget sui generis ad sui opa
tōem z altera. s̄ p̄. nā n̄ indiget maḡ
una q̄ altera. eo q̄ obiectū unius n̄ ex
cedit obiectū alterius. nec q̄ una maḡ
sit m̄al̄ q̄ alia. n̄ eo q̄ i suo genere sit
m̄al̄ actual̄. Nec uē possibile assigna
re aliā cā s̄ sufficientē. s̄ intellectus z uolun
tas s̄ huiusmodi. z intellectus indiget in
tellectu agēte sui generis ad suā op̄atō
nem. s̄ z uoluntas. 3̄ reduco rōnem
ay. quam facit tertio huius i illo ca.
quonia aut̄ i omni n̄a. Ad p̄batō q̄ o
z dare intellectu agēte i nob̄. Et arguo sic
ut rō p̄bi aliqd̄ ḡcludit ut n̄. n̄ ē dicēd̄
q̄ n̄ q̄a nimis derogaret aristoteli spe
tial̄ i tali m̄a. rō ḡ uere ḡcludit. sed
p̄ p̄s eā rōem p̄bat̄ nichil ad uero ni
ch̄ remotō q̄ o z dare uoluntate agēte i
nob̄ ḡ p̄bat̄ assūptū. resūmēdo rōnem
sicut eā facit ay. In omni natura in
qua ē dare unū qd̄ ē omnia fieri ē da
re unū qd̄ ē omnia facere. sed innatu
uoluntia ē dare unū qd̄ ē omnia fieri
uoluntate. s̄. passiuā que p̄t omnē actū
uolendi recipe q̄ o z dare uoluntatem
agentei necessario que sit omnia fa

cere. tota rō ē formaliter aristoteli
h̄ q̄ ifert natura intellectiua. z q̄a uult
p̄bare intellectum agēte h̄at̄ ifert natu
tura uoluntia q̄a uolunt̄ p̄bare uolun
tate agēte. H̄o ad solutōem q̄ pos
set fieri ad rōem iā factā q̄ntē q̄
clūsiōis. Nec ualeat qd̄ d̄ ab aliq̄b̄
. s̄. q̄ p̄ istā rōem n̄ o z p̄bare i nob̄ uo
luntate agēte. sed p̄bat̄ q̄ oporteat a
liq̄b̄ actiū q̄ reducat uoluntate tēpo
ad actū z h̄ ē obiectū. n̄ ē o z q̄ actiuum
sit uoluntate passiuo loco z s̄bo sicut p̄s
p̄ exemplū positū ab ay. i eod̄ textu
ars ē i artific. alib̄ q̄ p̄at̄ ad m̄am sicut
actiū ad passiuū. z tū distinguat̄ loco
z s̄bo. sic igit̄ ut dicūt ē i p̄posito

Hec aut̄ euasio in nullo euadit rōem
q̄z pari rōe dicere q̄ rō aristoteli n̄ p̄
bat̄ q̄ o z dare intellectum agēte i nob̄
s̄ q̄ o z dare a liq̄b̄ actiuum qd̄ redu
cat intellectu tēpo ad actū. h̄ aut̄ erit ob
iectū. h̄ ē expresse o tra mēte p̄bi q̄ ex
presse p̄ istā rōnem ḡcludit has duas
d̄z asse i anima n̄a. s̄ intellectum a
gēte z possibilis. dare ḡ talē euasioes
nichil aliud ē q̄ dicere rōem p̄bi n̄ cō
cludere qd̄ tū n̄ uē dicēd̄ i tali m̄a.

Id̄ ut magis appeat itēto ay. ē in
telligentē q̄ actō ē duplex s̄m ay. no
no metaphisice z p̄ethico. s̄. anima
nēs z transiens. actō immanēs manet
i agente z ē p̄fectō a tētis. transiens ū
trāsit i passiuū s̄m p̄bi i b̄. actiuum
uero z passiuū n̄ semp̄ q̄ i ḡt̄ loco et
s̄bo h̄ sic actō immanēs. nā i actōe tran
sēte actiū necēo distinguat̄ a passiuo
loco z s̄bo sicut p̄s ex exemplo ueracē
. et m̄a.

et ma p qd talia extra facit ad p
 positam. rō g aristotil necōio cōcludit
 qñcū p. b. i. ferē de actōe imanēce. nā nō
 min velle ē actō imanēs q̄ intelligere. et
 id rō pcludit necōio intelligēti mētē pbi
 Cōfirmat h pō p omnes rōes pbātes
 q̄z dare i nob̄ ilectū agentē z sūm
 agētē regre rōnes supius q̄a si bñ ad
 aptē ita bñ gcludit de volūtate sic
 de sū. Sexta z ultima gclusio pba
 ē 7̄ tripl̄ p̄ sicut se habet ilectus agēs
 ad ilectū possibilē z actū intelligēdi. ita
 se h̄z volūtas agēs ad volūtate pas
 suā et actū volēdi h̄z p̄. q̄a sicut inle
 ctus agēs ē omnia facere z ilectus possi
 bil̄ oia fieri. ita volūtas agēs ē omnia
 facere z volūtas possibilē omnia fieri
 ut ē de ductū. s̄ ilectus agēs ē total̄ cā
 effectia actus intelligēdi ut p̄z ex q̄rta g
 clusioe ḡ 3̄. s̄o volūtas agēs ē total̄
 cā effectia actus intelligēdi ul̄ nulla p̄
 tial̄. n̄ nulla n̄ p̄ tial̄ ḡ total̄ pba. b.
 qz n̄ qd nulla cā actus volēdi n̄ possit
 cāri effectie auolūtate passiva iqua re
 cipit s̄ h̄ne quia eius s̄o ad se ipsam eēt
 relatō real̄ et id eēt in actu z pō^o res
 peccu eius s̄. si n̄ causēt aliquo mō auo
 lūtate agētē sequeret q̄ velle n̄ eēt ac
 tō imanēs cuius oppositū ē. oñsum n̄
 p̄ tial̄ quia id qd cū eo occurrēt ad eān
 dam actū ul̄ eēt obiectum s̄m esse qd
 h̄z i se ul̄ s̄m esse qd habet i aīa uel in
 ilectus ul̄ actus intelligēdi s̄ nullū istoz
 ḡ. n̄ obiectū s̄m esse qd habet i se quia
 ut sic ē qd m̄ale et corpale et nullū ta
 le pōt agere in sp̄m s̄m b̄m auḡ. nec
 s̄m esse quod habet i aīa qz tale esse est

diminutū et p̄ gñs n̄ ē cā actus realis
 nec ilectus q̄a ul̄ possibilis uel agens
 n̄ possibil̄ qz ad ipsum n̄ p̄met agere
 n̄ agēs quia tūc actiuitas ilectus agē
 tis. exceteret passibilitatē ilectus pos
 sibil̄ quod ē s̄m nec actus intelligēdi q̄a
 actus volēdi ē .a. ē tūc et p̄fectōnis
 q̄ actus intelligēdi sicut uolūtas q̄ ilect
 us ut iupponit ad presens. effectus
 aut̄ n̄ ē .a. entitatis et p̄fectōis sua cau
 sa p̄ducēte. Reliq̄e ḡ q̄ uolūtas agēs
 ē total̄ cā effectia actus volēdi. Tertō
 si uolūtas agens n̄ cāret effectie actus
 volēdi sequeret q̄ uolūtas n̄ eēt libera
 nec oñs sui actus. gñs est s̄m et ḡ tra
 phm gñs pba q̄ agētē de necessitate
 nature n̄ p̄ libm arb̄m summe disposi
 to ad agēdū z passō s̄mē disposito ad
 recipiēdū de necessitate seq̄ actō p̄z ex
 termis s̄ si uolūtas sic se habet passie
 respectu uolūtōis q̄ nullo mō ipsam ca
 usat effectie agēs q̄ agit ul̄ cāct actum
 uolēdi agit de necessitate nature z nō
 p̄ libm arb̄m siue tale agēs sit obiec
 tum ilectus sine qd̄cūqz aliud. Et po
 test esse summe dispositū ad agēdū in
 mo de facto q̄ncūqz agit. et uolūtas
 q̄ tū ē de se disposita ē ad recipiēdum
 ḡ de necessitate seq̄ actō. et p̄ oñs uolū
 tas n̄ ē libera nec oñs sui actus. Et h̄
 era t̄ dñs. ad uitādum ḡ tū et tale in
 duciens ōz necōio ḡ ceterē q̄ uolūtas
 habeat aliquā cālitatem effectiāz res
 peccu uolūtōis. s̄ h̄c cālitatem n̄ pōt
 habere uolūtas passiva ut p̄z ex pre
 cedētibz ḡ actua. erit igit̄ uolūtas a
 gens total̄ cā effectia respectu uolūtōis

Et probat h' conclusio p' rōes pbātes intellectū
agētē esse totalem cām actus intelligēdi
nā adaptādo aduolūtātē ita pbāt de
uolūtate agētē sicut de intellectu agente
patēt q' predicte gelusōes. Hō ad
rōes p' me op'ionis de isto articulo. Re
stat q' respōdere ad motia z rōes alia
z pōnum. Ad p'mū cū dīz q' ill' qd
ē tale i actu quale intellectus ē ipō^a. dī
cē d' q' ista p'pō nō ē simplr uera. uerū ē
ē q' obiectū ē aliquo mō tal' i actu qua
lis intellectus ē ipō^a. nō tñ seq' p' h' q' d' re
ducatur eū t'pō^a ad actū qz obiectū nō ē
tale i actu uirtualr quale ē intellectus ipō
tētia formalr. uirtualr ē q' ignis ē i pō^a
ad q' burē d' et q' b'astibile ē i actu quātū
ē t'pō^a b'astibile tñ nō reducat ignē t'pō
tētia ad actū nō agit i ipsam imo pot' t'
equer' so. nō obstāte q' actualit' ace obiec
ti reducerē intellectus possibil' t'pō^a ad ac
tū p' intellectū agētē effectiē q' sufficienter
cōtinet intellectōem uirtualr. Et iō si di
ceret q' obiectū s' assimilāt intellectū dicē
d' q' nō effectiē s' sicut m' a circa q'. Ad
s'm dicē d' q'. a. nō ē uera preexistē tam
sic m' a circa q'. et q' nō sit passiuū nec re
ceptiuū. finis preexistē necētio ad opa
tōem z tñ nō ē sicut passiuū nec sicut re
ceptiuū s' sicut ill' ad quod alia ordi
nāt. Et iō ista. a. nō ē sufficiēs imo si es
set sufficiēs pari rōe pbaret q' intellectus
agēs sit tota causa effectiā actus intel
ligēdi q' a existē necētio ad intellectōem ee
nō sicut passiuū nec receptiuū. Et iō rō
nō cōcludit. Ad tētiū similit' ē dicē d' q'. a.
nō ē uera. nā s' b'ibile nō ē total' cā effecti
as actus sentiēti. nec ista fuit iten tō

phi. et cum dicit q' p' h' pbāt q' sensus
nō cāt sensatōem. dicē d' q' uerū ē de s' b' u
passiuo nō aut' t' s' u agente ut declaratū
ē supra. u' aut' s' b'ibile aliquo mō sit cā
s' uatōis ul' nō nich' ad p'pōsitū qz il
la similitudo azz. i. t'cio sicut se habet
s' b'ibile ad s' b'ibile ita intelligibile ad intellectū
nō currit p' omne modū q' intellectus est
uirtus omnino im'at' nō aut' s' b'us. Et
iō obiectum m'ale nisi poterit agere
i intellectu q' s' b'ibile. Ad q' firmatōem di
cē d' q' obiectū q'ceptibile mouere po
tēt ad intelligēdiū pōt' intelligi dupl'r
uno mō effectiē alio mō excitatiē. sic
m' a circa q'. s' mō obiectum nō mouet
pō^a s' intellectus agēs. Alio mō bene mo
uet. excitatiē ē mouet intellectū ad in
telligēdi sicut panis excitat nos ad co
medēdi q' uis nō sit cā effectiā comestō
nis. s' m' a circa q'. Hō ad rōes se opi
niōis. Ad rōes alterius op'ionis que
pbāt intellectum possibile esse totale
cām effectiā sui actus dicē d' p' d' d' z
ad p'mū quā d' d' q' omnis op'atō ima
nēs d' p' qd sit dicē d'. Ad ad B q'
op'atō imanes sit p' f' d' agentis suffiē
q' sit s' b' uie sui p'ncipi actui. uel uirtū
immediati s' b' uie sui actui sic declaratum
fuit i arguēdo. sic aut' ē in p'pōsito. Et
t'cio nō cōcludit. uel pōt' sicut alias fu
it d' d' q' p'ncipale p'ncipiū intellectōis
agēs z recipiēs ē aīa intellectiā. que per
intellectū agentē agit t' q' p' rōem agen
di. z p' intellectū possibilem recipit t' q' per
rōnem recipiendi intellectus q' agens
est totalis causa effectiā actus intelli
gēdi sicut quo anima autem sicut qd

Et intellectus possibilis est totaliter receptiva
 dei actus sicut quod anima autem sic quod. Et
 sic verificat quod operatio immanens manet in a
 gente ut agens est. Ad istam autem obicitur. a.
 sicut cum dicitur i. b. quod voluntas est totaliter effect
 etiam voluntas uerz est voluntate agere eo
 modo quo deum est non autem voluntate passiva
 ad certam quod dicitur quod intellectus est totaliter causa
 effectiva intellectus non tamen possibilis sicut agens
 Ad confirmationem dicitur quod intellectus pos
 sibilis est nulla causa intellectus. nec probatur ualeat
 nam non est simile et probatur locutio corporali. et
 et probatur locutio mentali que dicitur intellectus. nam
 probatur locutio corporali non est receptiva locutio
 nis. probatur autem locutio mentali recipit intell
 ectum et ideo non potest esse effectiva. producere uel
 care. Per idem uicem patet quod sic dicitur
 ad motum etie potest que inuenit qualiter
 nily pre dicitur. ad confirmationem bea
 ti augustinus dicitur quod ex intellectu z intellectu gignit
 notire non tamen effectiva ab utroque. sicut ab in
 telligere solam effectiva ab intellectu autem solam
 ut ex materia circa quod sicut dicitur quod ex parte z ma
 tere gignit filius non tamen ex utroque effectiva
 ue. ad idem probatur quartam opinionem dicitur
 dum quod si intelligat de aera actio non est quod
 cuiuslibet entis iactu sit aliqua propria actio
 nam qualitates passive funoantur
 i. aliquo subiecto z informant z actuatur ipse
 non tamen subiecto huiusmodi qualitatibus potest age
 re ipsis mediaturibus imo patitur. Item anima
 informat intellectum possibilem z actuatur per eum
 non tamen agit ipso mediate imo recipit in
 tellectionem non obstante quod intellectus possibili
 lis informetur specie intelligibili et ali
 quo modo dicatur esse iactu per ipsam non tamen
 sequitur per hunc rationem spiritus sit ei ratio agendi lo

quedo. propter reactionem patet igitur quod sit dicen
 dum ad predicta z per quod tota 90.
 Restat nunc respondere ad rationes principa
 les ad primam cum dicitur quod intellectus agens non est
 aliquo actu nostre dicitur quod non uerz sic patet
 ex primo articulo nec probatur ualeat quod intellectu
 agens non est prima causa. non est omnia facere sim
 pli. sicut ingenere. s. ingenere intelligibilium
 ad secundam dicitur quod quoduis intellectus agens
 non sit aliqua potentia anime nre ut declaratum est
 in primo articulo. est tamen aliquid realiter distincte
 tum ab intellectu possibili quod est habitus con
 naturalis ipsius informans ipsum imme
 diate. et cum dicitur quod si distinguit realiter ab in
 tellectu possibili post separationem anime ef
 fect frustra negatur. nec probatur ualeat quia quod
 uis actu non abstraheret a fantasmatibus
 quod actu non haberet fantasmata inque
 ageret appetitine tamen abstraheret quia
 quotiescunque reuineret corpori. posset age
 re in fantasmata z care actu intelligere
 di quoduis in potentia non careret uidebatur actum
 beatificum sicut obiectum cum talis actus
 sit supernaturalis et non naturalis s.
 Intellectus sit nobilior potentia quod non
 luitas. uel equer sor uerz quod non ex
 cedat se perfectior quia sicut se habet in equ
 litas. obiectorum ad inequalitatem potentiarum
 imperfectam ita equalitas ad equalitatem
 sicut inequalitas obiectorum arguit inequali
 tatem potentiarum perfectioris sicut equalitas
 arguit equalitatem. s. obiecta istarum pote
 tiarum sunt equalia z equalis habitus. nam id sub
 eadum ratione formali est necessio obiecti intell
 ectus z uoluntatis cum nil uolenti non prius
 cognitum et omne uolentem cognoscit
 quorum uerz patet ad uoluntatem.

*ut in intell
 lior potentia uo*

Suppōes sunt iste. p̄ma ē q̄ qui dicitur
 tas sine q̄ quid ē dicitur realitate utem
 fm qd z fam z quale quid h̄ qz. quia
 quid dicitur nata ē responderi ad interro
 gatōem factā p̄ quid. sola autē realitas
 utis nata ē sic responderi et p̄ri ut habe
 ē ex ista diuisione ipredicatis eoz que s̄t
 alia dicitur de s̄bo d̄. quare q̄ dicitur est
 realitas utis. Secūda suppō ē q̄ reali
 tas utis z fm quid et secūda z quale
 quid ē formalit̄ realitas qz quidditas
 z formalitas id ē quia sup̄iora et uni
 uersaliora s̄t formaliora respectu infe
 riorz z inferiora m̄alia respectu sup̄io
 rz. Tercia sequit̄ exp̄ma. s. q̄ differre
 p̄ realitatē utem sine fm quid sine se
 cū oī sine secūdo quale quid ē differre p̄
 quidditatē z q̄ dicitur. hoc ē ē eandē
 exprima. Quarta suppō sequit̄ ex
 secūda. s. q̄ differre p̄ realitates utes
 sine fm quid sine secūdo secūda sine se
 cūdo quale quid ē differre p̄ realitates
 formales z fozalr. Quatuor op̄atōes
 sunt iste. p̄ma ē duarū realitatū singu
 lariū s̄bo uti. s̄a duarū realitatū utiū
 z una singulariū. Tercia duarū realita
 tum singulariū s̄b z ab uti. Quarta
 duarū utiū in duabz singularibz. In ul
 timis duabz op̄atōibz ut dicit̄ ē explici
 ta p̄litas et diuersitas op̄atoz sine
 nitate z idēptiatis. s̄ ip̄mis duabz im
 plicat̄ nitaa et itēptiatis. p̄litas z
 diuersitas siml̄. et qz hic querim̄ nita
 tē siml̄ cum p̄litate. itēptiatē est
 diuersitate. Ille d̄ne ultime op̄atōes
 n̄ sunt ad p̄positū. s̄ due p̄me faciunt
 ad p̄positū una p̄dāda imagiātōne ut

d̄nt. altera p̄tēclarāda sine tēmostran
 da p̄pōne. Hus ḡ premis̄is dāt̄ itē
 tum p̄pōis dicit̄es q̄ querere utē disti
 tō formalit̄ s̄t cum uitate reali. ē que
 rere utē aliqua duo possunt differre p̄
 realitates utes et secūdo quid. Et se
 cūdo fam et p̄quale quid itate iterea
 aliqua itēptiatē in aliqua realitate
 una singulari et simpl̄ p̄ma et h̄ aliq̄
 sicut utem̄ euerfo q̄ aliqua duo pos
 sunt differre p̄ realitates singulares
 et simp̄ et p̄mas et h̄ aliquid itate in
 ter ea itēptiatē in aliqua realitate u
 niūali et fm. qd et secūda et q̄ ē qua
 le quid sicut for. et platoet quecunqz
 aliqua duo realia s̄b eadē specie ḡtēta
 que p̄nullā realitatē differunt utem
 qz q̄quid ē utē inno et i altero. Iste
 ḡ ē itēptus p̄pōis et alter ut d̄nt z h̄
 de p̄. Quātū ad secūdo itroducit̄ quatu
 oz auctoritates ad p̄ns p̄ quas conāt̄
 oñtere h̄c esse itē tōem az. Cuius ḡa
 notād̄ ut dicit̄ q̄ p̄s summit itēpti
 tatē ut diuersitatē fm esse p̄ diuersita
 te ut itēptiatē diffinitia sine foza
 li. n̄a p̄eod̄ s̄t esse. et q̄ qd erat esse h̄q̄
 qd erat esse est ipsa rei qd dicit̄as ḡ esse
 accipit̄ quidditatē et p̄ q̄n̄a ubi cum q̄
 p̄s dicit̄. Res ē eadē esse autē n̄ id. In
 t̄ligend̄ ē q̄ s̄t itēpt̄ realz n̄ autē qd di
 tatē seu fozalr ut p̄z ex dicit̄is h̄ sup
 posito iduat̄ p̄ qd d̄z p̄ generatōne
 et zē tēia. s. q̄ id actus ē augmētā
 tō et n̄tēptō esse autē nō id ex quibz
 dicit̄is habet̄ q̄ isti duo actus s̄t id fm
 rem et disticta formalit̄. fo iduat̄ qd
 scribit̄. V̄ ethicoz ubi dicit̄ q̄ uirtus et

*probatio s̄
 iudicatur
 et d̄t̄ for*

legal' iustia ē quedā cas esse aut n̄ iōē
 qd̄ ē itelligend' sic ut p̄us. 3. iducit q̄
 scribit' q̄ p̄bicoz ubi habet' sic ē autē
 n̄ sic itē f̄m q̄ itē oio z ulō. esse au
 tē n̄ idē ē ex quo p̄ itē qd̄ p̄us. x. in
 ducit id̄ qd̄ scribit'. x. met' b aphice
 ubi d̄z. n̄ ē itē m ignis z elemētū esse s̄
 ut qd̄ re et n̄a ignis ē elemētū qd̄ ē in
 r̄ligēdū ut p̄dicta p̄p̄ h̄ ḡ z alia m̄ta
 p̄ esse t̄itētōē azz. aliqua differre s̄
 esse qdditatū qd̄ ē differre p̄ realitatē
 ulem et f̄m f̄am et quale qd̄ st̄ate in
 talia uitate z itēmp̄itate reali. h̄ ē i
 realitate singulari et simp̄ et p̄ma et
 h̄ aliqd̄ et h̄ sufficiūt de fo. Aduertē
 dū autē ad oñtendū q̄ h̄ ḡclasio sit de
 necessitate rōis z nec̄io uera p̄mitōē
 due sup̄pōēs quaz p̄ma ē q̄ ea q̄ azz di
 at t̄p̄ma c̄i. xii. in eē que imediate re
 utabūt' sunt itea ex natura rei sine opa
 tōē it̄ctus cuiuscūq̄ q̄ s̄ h̄. d̄ic̄ t̄p̄ c̄a p̄
 ma ē actus pur̄. s̄ba eterna simplex
 uita. op̄ia. nec̄ a dia. ifinita im̄al et i
 passibil'. Secun^a sup̄pōē ē q̄ h̄ oia s̄ uī
 ca singularis realitas oio eadem itē
 p̄tate z uitate singularitatis. hec au
 tē sup̄pōēs h̄alip̄ p̄bōne supponūt' q̄ a
 scedūt' ab omnib' h̄us ḡ sup̄pōit̄is ar
 guit' sic omnia attributa p̄me c̄ie sunt
 uita eadem singularitatis idēptitas et
 simpliciss^a realitas z n̄ differūt foza
 tr p̄ diūsas qd̄ditates z diūsas reali
 tates ules z p̄ diūsas qd̄ditates s̄z qd̄
 z p̄ diūsas realitates f̄as z equalia qd̄
 ḡ possibile ē aliqua differre foza tr ex
 natura rei ut sumptū ē. s̄tice it̄er ea i
 tēmp̄tate reali. oñā h̄us euidēs est

plocū apte s̄bia. aña p̄ ex sup̄pōib' p̄re
 missis q̄tū a op̄mi p̄tē sui. secūda p̄tē
 p̄b̄ic. s. q̄ talia attributa p̄me cause
 formalr differāt q̄a p̄talia distictia q̄
 lia expositū ē. s. p̄ qdditates diuerlas
 z ules realitates diuerlas h̄ autē p̄bat'
 qua duplr. p̄ sic. ille quidditates adiut
 ē sunt diuerse quaz una alteri oppo
 sita n̄ dat maḡ n̄ remota min' h̄ ē eui
 oēs. n̄ ē ē possibile q̄ quidditas homin'
 eque maneat ipsa remoto a b hoie sic
 apposita homini s̄ quidditas bonita
 tis apposita eternitati ul' sapiētie nō
 dat maḡ n̄ remota min' ḡ sunt diuer
 se. p̄bat'. b. p̄t̄b̄icoz ubi d̄ic̄ p̄h̄a. s̄ne
 q̄ p̄petuū quidē esse maḡ bonū erit.
 s̄ neq̄ maḡ albū q̄ r̄us ē eo q̄ ē unig
 rei ex hoc habetur q̄ sint duo bona ul'
 duo sapiētes z uni duoz bonorū ul' sa
 piētum apponat' eternitas z ab alio re
 moueat' ceteris parib' existētib' q̄ id
 a quo mouet' n̄ erit min' bonū. nec
 min' sapiēs. nec id̄ cui p̄petuitas appo
 nit'. et id̄ t̄ a p̄z ut d̄ic̄t' sine auctori
 tate sui sine duo hoies iusti et magna
 gimi itētem gradu si unaseoz more
 ret' eras et alter ex dono dei p̄petuare
 ē et oseruaretur itētem gradu n̄ esset
 iste p̄petuū iustior illō eras mortaro
 ul' sapiētior. Secūdo quorūcūq̄ qd̄
 ditates h̄nt eēnt ialtalē ordiez p̄ori
 tatis et posterioritatis natural' p̄sū
 pōis ipsa differūt formalr et qddita
 tie p̄ h̄m̄smōi quidditates. s̄ p̄quia
 h̄ ē ip̄ssibile nec̄io et naturat' unaz
 quidditatē ad se ipsam habere talem
 ordiem. s̄ quidditates que attribūt'

in p̄camp̄
 rei absq̄ op̄e
 m̄t̄is

p me eie sunt h'm d'i & ipsa sunt distic
 ta q d dicitac p'bae. b. tenotia z amo
 re z teleccatoc. h' e' st oia i p'ma ca. z t'n
 h'nc ordiem natural' sup'p'ois ex nata
 ra sua z q d dicitac. teleccatoc e' nec'cio z
 nat'rat' i quoc'u'q' sit presup'p'oit ape
 titu' rei exca. us accig'etia. puenit telec
 catoc. ipossibile e' e' aliqd teleccari ire n'
 apetita qualic'u'q' apetita. Et itez im
 possibile e' esse amore i aliquo n' presup
 posita notitia. un' augustinus. x. t'etri
 mitate ca. p' dicit q' q'q' p'rlus ignorat
 amare nullo m'o pot' quare. p'z igr'
 q' attributa p'me cae f'm r'oes suoz ge
 nez seu realitacu' i coi' sumptaz h'nc
 e'entiale ordiem nat' sup'p'ois z p' g'na
 st' diuersa q d dicitac. Tercio q d dicitac
 unius attributi p'me cae repit' f'm zoe
 eodem i aliquo sine quod dicitac alterius
 q' ipsa sunt diuersa formal' et quid di
 ctac' a'ns p'z qz comuis ro' noticie in
 quoda' actu intellectus mei ul' cui i quo n' i
 uenit' cois ro' a moris. cu' inob' amor ec
 noticia sint disticta real' et e'entia l'r
 o'na tenet q' a una quod dicitac no' iueit'
 i aliquo sine ipsa h' q' dicitac q' quid dicitac
 i'ferior et sapiors sint i'eo d' et t'n sapius
 iueuit' sine i'feriori qd' i' p'posito locuz
 n' habet qz noticia et amor n' se habet
 sicut sapius z i'ferius. 4. p'ma ca' nonie
 omne cognoscibile q' e' cognoscibile
 p' qd' e' cognitu'. h' n' uult ul' appetit
 omne appetibile q' e' appetibile p' qd'
 e' que appetitu' g' noticia et appetitus i
 ea differunt formal' et ex'na rei prima
 ps a'ncis p'z tele et ponit' ea algazel in
 methaphisica sua z accata s'ma tertia

s'bus uerbis prim' .i. primaca' scilicet om
 nes sp'es et g'na omniu' que st' z nichil
 de se scie ipsua. fa ps p'z qz mlti boies
 mali appetit' fornicari z furari que ce
 us n' ap'etit nisi p'missae imo z aliq'u
 p'mittit q' ma' uoluntaria g'pleat' i'c' igr'
 p'z a'ns g'na tener qz n' e' possibile nec
 itelligibile q' aliqd unu' et ro' sup' aliqd
 unu' et ro' f'm ead' latodem latoris fera
 e' ul' n' ferat' h' p'ma ca' ut dicit' e' feret'
 ultimate f'm noticia sup' hanc fornic
 toem. no' aut' f'm ap'etit' g' alia e' ro'
 formal' noticie. et alia ro' formal' ape
 titus z p'g'ns noticia z ap'etitus i' p'ma
 ca' formal' differunt. si igitur p'batum
 fuit a'ns dicte ro'is quarto methaphis
 ce et p'g'ns declarata e' p'oo seu geluso
 ut dicit'. Secunda' g'elasioem que di
 recte e' ad p'positu' p'bat' m'lti sic. p' si
 r'oes obieccales intellectus z uoluntatis no'
 distiguer' et ar' ex natura rei formal' le
 quetur q' intellectus et uoluntas n' disticte
 seu n' e'ent pot'etie disticte e'entia l'r g'
 sequens e'. f'm g' o'na p'z. qz f'm aristo
 tile fo' huius pot'etie distigunt' p'act' g'
 et actus p' obieccata q' e' itellig' d' forma
 l'r sumpta g' a tel'ru'ctoe g' sequentis si
 obieccata n' distiguntur formal' n' act' g'
 nec p' o'ns pot'etie. Secundo ro' foza
 l' obieccata intellectus debet p'cedere act' g'
 itellig' d' qz n' e'et uer' si adens distin
 toem et p' o'ns disticco'e g'curreret ite
 ctus z o'nes igitur obieccales intellectus et
 uoluntatis n' distiguntur p' actum ro'is
 et p' o'na distiguntur ex natura rei foza
 l'r. Tercio questioe st' actual' in ali
 quo sunt ibi disticta f'm r'oes suas for

quod m'lti d'
 p'ostingunt
 rez

m'lti d' volu
 tas d' p'ma d' m'
 formati

malea h̄ p̄ q̄ a adactū semp̄ seq̄ disti
tō 7 methaphisice h̄ rōes obiectales
iēctus z noluntatis s̄ actuali iquocū
q̄ ēte creato ul̄ icreato ḡ. Quarto
s̄m z eius pp̄ria passio distigūē admi
nis formalr z q̄ dicitatē h̄ obiectum
q̄ obiectat uolūtate formalr ē pp̄ria
passio ēctis. q̄ ē obiectū iēctus ḡ.

In pb̄o istius op̄ionis. Ite mo d̄
dicēdi ē oīo impossibil̄ z ḡtū adsupposi
tū z ḡs ad pp̄olitū. Et iō pono gra
eum duas delusiōes. p̄ma ē q̄ distinctio
formalitatē z formalitatis arguitne
cōio exera iēctū distinctiōem rei z rei.

Secūda ē q̄ impossibile ē rōnes obiec
tales iēctus z uolūtatis distigui ex
natura rei formalr. Pro declaratiōe p̄
me delusiōis seu pp̄ois z i pb̄oē p̄dicē
opinionis premittē quatuor suppo
nes. p̄ma ē q̄ oīs realitas de mūdo est
realitas singularis realitas si^r reali
tas p̄a z h̄ aliquid h̄ destruit quatuor eius
diuisiones et quatuor op̄ationes huius
doctōris. Secūda suppo ē q̄ qd ē et
q̄ dicitur dicit realitatē singularē rea
litatē simp̄ h̄ aliquid et h̄ destruit eius
quatuor suppoēs. tertia suppo ē q̄ dif
ferre formalr z quidditatē ē differre
p̄ singularē realitatē p̄ realitatē sim^r
p̄ma h̄ aliquid h̄ destruit fundamētū
p̄ois. Quarto ē q̄ p̄s n̄ sumit semp̄
temporitate ul̄ otneritate s̄m esse p̄
temporitate et diuinitate quidditatē
sine formalr et h̄ oñdit p̄em suā n̄ es
se ueritatē a. z. Prima suppo suffi
ciēter fuit pb̄ata q̄e tertia p̄mi libri
articulo p̄fo et tertiō pb̄at tñ ad p̄is

dāpl̄. p̄ omnis realitas pauli que p̄t
anichilari manēte martino ē realitas
singularis simp̄. p̄. et h̄ aliquid. Sois
realitas pauli p̄t anichilari martino
manēte ḡ omnis realitas pauli ē sin
gularis et simp̄ z p̄ma et h̄ aliquid.
Et pari rōe q̄a pb̄at terno indiuiduo
p̄t pb̄ari de quocūq̄ alio ḡ omnis rea
litas de mundo ē realitas singularis cū
omnis realitas de mundo sit alicuius indi
uidui realitas. declaro ḡ. a. et. b. pp̄o
nē et p̄. a. cuius ḡa aduertē d̄ q̄ omis
ēctitas ul̄is que erat i paulo manet ma
nēte martino h̄ p̄ q̄ omnis ēctitas uī
uersal̄ que erat i paulo erat i martino
h̄ omnis ēctitas martini manet manē
chilato paulo. alias uel nō posset ab
strahere ifluētiā suā ab uno indiuiduo
ad inesse ḡ fūdo q̄ ē f̄z ḡ omnis en
ctitas uniuersal̄ que erat i paulo manet
manēte martino et p̄ n̄ omnis reali
tas pauli que p̄t anichilari manente
martino ē realitas singularis. Et hec
erat. a. b. p̄. t. e. s̄. Alii uero omnis realitas
pauli nō posset anichilari manēte mar
tino paulo q̄ ponit anichilatus nō es
set anichilatus q̄ implicat d̄tra d̄conē
d̄sequētia p̄ q̄ a anichilato d̄ic totas
destruētiōem. Secūdo sic accipio diam
eēn̄s ul̄ ueritatē p̄ q̄ uel ē uel et hoc
ens que ē una singularis realitas ut su
pono ex una pte et realitatē illā p̄quā
uel ē ens ul̄ bonus l̄ sapiēs ex alia. Et
arguo sic aut iteo s̄ due realitates de
uerse una. s. p̄ q̄ ē uel et h̄ ens. alia p̄
quā ē uel bonus et sapiēs aut p̄ unā et
eāō realitatē p̄cise habet uel q̄ sit

q̄ sic h̄ ens z boni z sapiēs z q̄ sic teus
z h̄ es. p̄mū dari n̄ p̄t p̄ duo. p̄ q̄ n̄
posset saluari dīa p̄fectō. p̄ q̄ n̄ pos
set vitari realit̄ op̄ō p̄ declaro p̄ rōez
az. q̄ facit xii. met haphisice aō. p̄ban
dū q̄ s̄ba z itelligere prime c̄ie sint unū
et id̄. arguit ē h̄ eēt alia o itelligere pri
me c̄ie et s̄ba eius sequeret q̄ s̄ba eius n̄
eēt optia simp̄r q̄d ē reputand̄ ipossi
bile. q̄nā p̄bat. nā si s̄ba prime c̄ie nō ē
itelligere eius seq̄t q̄ prima c̄i s̄m s̄bi
suā n̄ ē p̄fectissima n̄ optia. imo p̄ ali
qd̄. s. p̄ ipsū itelligere. q̄a reliq̄t q̄ s̄ba
prime c̄ie sic s̄m itelligere. h̄ac rōem re
summo formalit̄ accipiēdo dīaz eēt
l̄ vitatē p̄p̄ vni ē teus z h̄ es ex a³ pre
z reatē illā p̄p̄ eēt boni et sapiēs ex a³
z arguo sic aristoteles. si eēt alia reali
tas prime c̄ie p̄ quā eēt ēs boni z sapi
ens et alia p̄ q̄ eēt teus et h̄ es sequet̄
q̄ dīa eēt ul̄ vitas n̄ eēt optima sim
pl̄r q̄d ē reputand̄ ipossibile q̄nā tenet
sicut q̄nā az. q̄a n̄ ē ens n̄ sapiēs p̄ se
et p̄ eēt suā n̄ ē p̄fectissima n̄ optimū
simp̄r s̄ stāte supposito prima c̄i n̄ eēt
ens siue boni. nec sapiēs. p̄ se nec p̄ eēt
suā s̄ p̄p̄ lam aliā realitatē q̄. Nec
ualet si dicat q̄ teus ē teus p̄ vitatem
et dīam eēt et h̄ es que. s. vitas l̄
dīa eētia ē una singularis realitas.
ē boni sapiēs z prealitatē aliquā uni
uersalē. ista tñ realitas vltis idēp̄tica
te eētie ul̄ vitati sicut sup̄ua suo i
feriori. Et p̄ oīs adhuc stāte supposit̄
to dūs eēt ens bonus sapiēs p̄ eētia
suā. Hoc aut̄ nō ualet p̄ q̄z assumit
s̄m. 2e q̄z q̄fizat̄ p̄positū assumit

qdē s̄m q̄ ip̄ima c̄i nulla ponit̄ vltis
realitas. nā vltis realitas ē realitas s̄
qd̄ ut dicūt s̄ omnis realitas s̄z quid
ē p̄fecta q̄ nulla tal̄ ē ponēda iteo. cō
firmat̄ t̄ p̄positū quia si ista vltis rea
litas idēp̄tificat̄ die eētie ul̄ vitati
que ē vica singularis realitas. Jā non
erūt ibi due realitates. s̄ vna tñ q̄d ē
p̄positū. ōz q̄ q̄cēre p̄positū. ul̄ nega
re suppositū et p̄ q̄nā declaratū ē stāte
supposito q̄z n̄ posset saluari dīa p̄
fectō. s̄m declaro. s. q̄ nō possit vitari
real̄ op̄ō. nā vltis q̄ s̄ due realitates
simp̄r ibi ē q̄p̄ ul̄ aggregatō simpl̄r
q̄ vltis q̄ s̄ due realitates s̄m q̄d̄ erit
q̄p̄ ul̄ aggregatō s̄m quid et p̄ oīs
ubi ē una realitas simpl̄r et alia s̄ q̄d
sicut ip̄posito real̄ erit op̄ō ul̄ aggre
gatō simpl̄r ul̄ saltē s̄m q̄o. q̄qd̄ t̄
collit̄ dīam simplicitatē. Primū igit̄
dari n̄ p̄t p̄ duo predicta relinquit̄
s̄o. Secūdo v̄z q̄ realitas p̄p̄ teus est
teus et h̄ ens et realitas p̄ q̄ teus ē ēs
boni et sapiēs sic una realitas precise.
s̄ ista p̄p̄ teus ē teus et h̄ es ē singula
ris realitas q̄ z illa p̄quā teus ē bonus
et sapiēs. alias una et ead̄ realitas eēt
singularis et n̄ esset singularis q̄d̄ impli
cat̄ s̄ pari rōe qua realitas qua teus ē
ens ē singularis et quēcūq̄ realitas ē
singularis q̄ omnis realitas que in teo
est ē realitas simp̄r simp̄r p̄ma s̄. eod̄
mō reducēdo rōem omnis realitas cui
cūq̄ id̄uidai erit simp̄r et p̄ q̄nā ōz cōcē
tere omnem realitatem esse realitates
singularem primā simp̄r s̄ aliquid.
Et p̄firmo istā reductōem icaturis

Alii dicitur quod petrus est homo et sic homo aliter
habet autem ipse petrus sunt due humanitates. una
per quam est homo. et alia per quam est hic homo. Et due ai
malitate sunt autem per unam et eandem humanita
tem petrus est homo et hic homo. et per unam aialita
tem est aliter et sic aliter per modum unam a trufa. s. quod i
hoie sint due humanitates diuerse ut
due aialitates cum per unam formam singu
larē habeat omnia predicta reliqua sunt per modum
sic humanitas per quam petrus est hic homo est una
singularis realitas. et humanitas per
quam est homo et sic de singulis et similibus. Omnis
ergo realitas petri et cuiuscumque indiuidui
aliter erit singularis realitas et re
alitas simpliciter realitas prima et sic ali
quid. Et sic patet prima suppositio. Secunda
sequitur ex prima. si est omnis realitas est
realitas singularis cuiusmodi dicitur sit que
omnis realitas alias est nichil ut est ratio
sequitur quod dicitur sit singularis realitas
confirmat dupliciter. Primo sic. quod dicitur
dicitur est quod dicitur singularis alias non esset
perfectissima prima. quod est reputatio ipsius
sibile ergo quod dicitur dicitur erit realitas sin
gularis simpliciter prima et sic aliquid. omnia
patet nam si quod dicitur dicitur est singularis cum
sit aliqua realitas erit realitas singu
laris. Et confirmat nam si quod dicitur dicitur
est utilis realitas ut dicitur est utilis sit apta
nata predicari simpliciter sequitur quod quod dicitur
tas prima cum sit apta nata predicari de
simpliciter et respicitur in simpliciter quod est erroneum
et contrarium rationi et facti. ulterius apparet con
sequencia huius ex dictis huius docto
ris. qui dicit quod duo indiuidua eiusdem spe
ciei nullo modo differunt quod ad quod dicitur
tates quod non differunt quod ad realitates

uinerfales. ergo eo ipso quod quod dicitur est ni
uersal realitas sequitur quod predicet simpliciter
habet et respicitur in simpliciter una et eandem dicitur
et patet sic si peteret quod dicitur diuine
ut or dicitur saltē quod ista est realitas sin
gularis. Secundo si quod dicitur aliter cuiuscumque
quod indiuidui non est realitas singularis
sequeret quod nullum indiuiduum posset cor
rumpi aliqua uirtute quod ad quod dicitur
alio indiuiduo eiusdem ipsius manere imo
quod plus est ita complete et ita perfecte mane
ret quod dicitur martini ipso mortuo si
tunc ipso uiuente cuius oppositum dicitur
ratio recta omnia patet quod quicquid uinerfali
tatis est in martino manet complete et perfec
te quod alio indiuiduo et hoie manere
quare etc. et sic patet prima suppositio. Tercia
suppositio sequitur euidenter existit prima si est quod
dicitur est singularis realitas differre for
maliter et quod dicitur erit differre per
realitatem singularē per realitatem simp
liciter prima et sic aliquid. Quarta suppositio apparet
euidenter ex dictis apparet dicitur apparet. 3. huius
quod non est alterius appetituum et fugituum nisi
ter se nec afflictio esse autem alterius tunc pe
to ut apparet. habet auctoritate accipit omni
sitate per esse per diuersitate tunc forma
li ut aliqua alia si occur secundum
habet propositum si occur per modum sequitur ap
petituum et fugituum non plus distinguit
afflictio quod inter se quod secundum est. omnia patet. nam
utrobique est distinctio formalis fallitatis con
sequens patet. nam appetituum et fugituum
distinguntur afflictio essentialiter. nam alia
uirtus seu potentia est in nobis appetitus
et alia. ipse sensus. quantum ad idem loco et
suo. fundamentaliter. non in eodem organo

sibi fm icēdem ay. iterse tñ appeti
 tiuū et fugitiuū n̄ distigūē eēncialr
 n̄ ē ē inob̄ alia uirtus p̄ q̄ appetit̄ ce
 lectabile et alia p̄ q̄ fugit̄ triste. s̄ p
 unā z eāō uirtute facit̄ h̄ et id̄ sicut
 uicent̄ p unā et eamō formā graue tē
 dit a loco sur̄. tāq̄ a loco discōueniēti
 et tēdit deors̄ sic in locū s̄ queientem
 n̄ q̄ semp̄ ay. sumit̄ diuersi. ratē uel
 temptatē fm̄ esse p̄dēptate ul̄ diū
 sitate formal̄ siue q̄ddit̄a. Et iteo
 notāō q̄ aristoteles q̄ncūq̄ dicit̄ aliq̄
 ead̄ esse aut̄ n̄ illē q̄a s̄ id̄ sibi disticta
 aut̄ q̄ddit̄a et tūc accipit̄ esse p̄q̄ddi
 tate. et isto mō n̄ ē aliez̄ appetitiuū
 affitio. esse aut̄ aliez̄ q̄a n̄ distigūē
 loco et s̄bo distigūē tñ q̄ddit̄a. s̄ q̄
 sic distigūē necēio realr̄ distigūē ut in
 ferius patebit. q̄ncūq̄ aut̄ dicit̄ q̄a ē ea
 dē esse aut̄ n̄ id̄ q̄z s̄ id̄ realr̄ differit̄
 tñ rōe et isto mō n̄ ē aliez̄ appetitiuū
 a fugitio esse aut̄ aliez̄ ut p̄z ex dictis
 sic q̄ appent̄ sup̄pōes predictē. In p̄
 bō p̄me q̄clausōis predictē s̄ op̄ionem
 p̄p̄am z uerā. Huius q̄ sup̄pōitis fa
 cile ē uidere q̄ distictō formalitatis et
 formalitatis eo mō quo loq̄r iste doc
 tor de formalitatib̄ argūit̄ necēio di
 stictōem rei et rei q̄d̄ p̄bat̄ triplici me
 dio Primo sic que distigūē aliquo
 mō realr̄ distigūē i aliqua realitate
 singulari et i aliqua realitate simplr̄
 p̄ma et b̄ aliqd̄ s̄ p̄z ex prima sup̄pōe
 q̄z omnis realitas ē realitas singula
 ris s̄ que distigūē formalr̄ aliquo mō
 distigūē realr̄ fm̄ istū doctore et rōez̄
 q̄a distigūē ex n̄a rei q̄ que distigūē

formalr̄ distigūē i aliqua realitate sin
 gulari et simplr̄ p̄ma et b̄ aliqd̄ exp̄
 ḡns distigūē simplr̄ et absolute reali
 ter distictō q̄ formalitatis et formal
 tatis necēio arguit̄ distictōem rei et
 rei. Secūdo q̄dditas ē realitas sin
 gularis q̄ distigūē q̄ odicit̄ p̄ diuer
 sas quidditates ē distigūē realr̄ prea
 litates singulares et p̄ cōsequēs seq̄t̄
 id̄ q̄d̄ p̄us aut̄ p̄z ex tēcūda op̄ōe d̄ se
 quentia tenet̄ exterminis. Tercō que
 differūt p̄q̄dditates differūt p̄ realita
 tes et realit̄ s̄ p̄z exercitia sup̄pōitiōne
 q̄z differre formalr̄ et quiddit̄a est
 differre p̄ realitates singulares s̄. s̄
 que differūt p̄ formalitates differūt p̄
 q̄dditates cū quidditates sint forma
 lr̄ p̄ eos q̄ que differunt p̄ formalita
 tes differūt prealitates siue realr̄.
 Sic q̄ apper̄ p̄ma pp̄ō fm̄ exp̄ōem hu
 ius doctoris un̄ n̄ cōdo omnes tenētes
 formalr̄ hāc p̄ōem sic itelligere id̄ tēo
 p̄bo ulterius hāc p̄ōem trip̄. Pri
 mo sic. accipio realitatē cuiuscūque ēētis
 ēati ul̄ incati et eius formalitatē. Et
 peto ul̄ eius fozalitas et ei fozalitas
 sunt unū z idē omnibus modis extra
 it̄ctum ul̄ nō. si tē p̄m̄ habet̄ p̄p̄o
 tum nā que s̄ unū et idē omnibus mo
 dis ex natura rei multiplicato uno ex
 tra it̄ctum mltiplicat̄ et reliquū ali
 as unū et idē omnibus modis mltiple
 cat̄ et nō mltiplicat̄ q̄d̄ iplicat̄ p̄z t̄ p̄
 eos q̄ p̄bat̄ eēn̄s diam et relatōnem i
 dis n̄ esse id̄ oibus modis q̄z nō mlti
 plicat̄ eēn̄s mltiplicata relatōe si q̄ rea
 litas et sua fozalitas s̄ unum et idē

oibus modis ad multitudinem et distin-
torem formalitatem sequitur multiplicatio et
distinctio et realitatem quod est oppositum.
Si uero de forma quero ulterius ut rea-
litas et eius formalitas nullo modo sit id
ut aliquo modo sit id et aliquo modo non potest
si deus primum habeat oppositum. Nam forma-
litas est aliqua realitas ut nota si nota
est nichil quod nota res est oio nichil est sed
beatus augustinus per doctrinam christianam et per
quodam distinguunt formalitates et distin-
guunt realitates ut extates si aliqua cum
non sit sua realitas ex opposito erit alia
et per quodam distinguunt formaliter et distinguunt
realiter et per duas realitates alias a reali-
tate qua fundatur et est oppositum. si deus sed
peto ut realitas est sua formalitas una
et eadem omnimodo queiunt et differunt
extra intellectum ut non sunt alio et alio. primum
dari non potest et per eos. nam ut dicitur queestio
quod queiunt et differunt aliquo sui quei-
unt et aliquo sui differunt et hoc mediis
principium per quod conatur probare et relatio et
eodem modo aliquo modo distinguuntur ex parte
rei quia pater et filius queiunt in essentia
et differunt in relatione. relinquitur ergo forma. s.
et aliquo modo queiunt et aliquo modo dif-
ferunt et ponunt infra ambitum realitatis pre-
cise sumptis ut precedit a sua formali-
tate est aliquid ad. et aliquid aliud et simi-
liter infra ambitum formalitatis ut precedit
a realitate et tunc per aliter ulterius uelillo a
hio et a. sicut primum petitum est de realitate
et formalitate et per consequens erit. per se
sua in infinitis iunctibus extra intellectum. si ta-
l. processus est uita. s. ergo nota. Et ostendat
quod realitas et formalitas sua queiunt et

differunt extra intellectum. ergo eadem idem formaliter
ter et distincta realiter. ut eadem idem realiter et
distincta formaliter hoc per et per eos. primum non
potest dari per duo quod non est realitas nec
includens realitatem antea distinguunt realiter
sed formalitas ut precedit a sua reali-
tate aqua distinguuntur expone nec est rea-
litas non habens realitatem ergo non distinguuntur
realiter ab ipsa. et quia sequeretur quod magis
distingueretur a sua formalitate realitas
quam a formalitate opposita quod est falsum
et per eos quodam per quod distinctio formalitatis
a formalitate est tunc formaliter ante
ponitur realiter sed distinctio realiter est. a. distinc-
tione formaliter ut dicitur ergo. Secundo et
dari non potest per a. s. uia per quod quod non est
formalitas nec habens formalitatem antea
distinguitur formaliter sed realitas ut pre-
cedit a sua formalitate a quibus distin-
guuntur ex supposito nec est formalitas
non habens formalitatem ergo. Secundo quod non
est minoris uirtutis et efficacie realitas
ad distinguendum realiter quam formalitas ad
distinguendum formaliter. si ergo formalitas
distinguitur formaliter a sua realitate quam
uis ut sic realitas non sic formalitas. pa-
ri ratione realitas distingueretur formaliter
a sua formalitate quam uis ut sic non sunt rea-
litates et ponunt si realitas et formalitas
distinguerentur formaliter distingueretur
et realiter. Secundo ad principale sic
realitas et formalitas sunt idem aequa-
te et queiuntur et unum. s. a. s. continetur
puta formalitas sed realitate est eodem modo
ab eo queiuntur sed quodam modo ut sit oio
penitus dispersa hoc per sufficientem dione
si tenent primum sequitur quod que distinguuntur

formaliter distinguitur realiter et e converso et per
 omnia habet per politum. si vero dicitur secundum
 utrumque formalitas contingat sub realitate et
 quibus inferioribus includat suam superioribus essentia
 liter et recipiat predicatorem ipsius. sequitur
 quod que distinguitur formaliter per duas forma
 litates distinguitur realiter per duas realita
 tes quod est oppositum. Item que non sunt in super
 ori que identificatur in aialitate. non idem
 tificatur in humanitate. si ergo idem tificatur est
 superioribus ad formalitatem sequitur quod que non
 sunt in reali non erunt in formaliter et in forma
 litate cuius oppositum ipsi dicunt. nam per
 eos petrus et paulus quod distinguitur realiter
 nullo modo distinguitur formaliter sine in aliquo
 formalitate. si autem dicitur. scilicet quod realitas con
 tineatur sub formalitate sequitur quod aliqua
 formalitas non sit realitas. sic e converso quod
 aliter superioribus ad hominem aliquod aliter e quod non
 est homo imo dicitur fallacia consequentis arguere
 do a superiori ad inferioribus affirmatiue et per
 omnia aliqua formalitas erit nichil quia
 non erit realitas et sic ens dicitur vel nichil
 si vero dicitur quartum sequitur nec realitas
 erit formalitas nec e converso. et per omnia
 formalitas erit nichil quia quod nulla res est
 omnino nichil est ut dicitur est supra. quia per
 omnia que sic continentur sub aliquo tertio quod unum
 sub alio non continentur nec e converso. unum si non pre
 dicatur de alio predicatorem dicente B est B.
 nam eo ipso quod homo est alius continentur sub alio quod
 unum sub alio non continentur nec e converso
 unum non recipit predicatorem alterius. non
 e converso. Si autem dicitur quantum in inveni
 ens sequitur eundem. nam que sunt pei
 tus dispersa non predicantur de se inuicem
 predicatorem dicente B est B. quod ergo dicitur

habetur oppositum vel sequitur impossibile et
 per omnia potest eius non est vera. Tertio forma
 litas sumpta precise ut formalitas est et
 ut distincta formaliter ab alia formalitate
 est aliquid vel nichil. si nichil ergo distinctio for
 malitatis nihil. si sit aliquid vel realiter non
 realis. si realis ergo distinctio formaliter ut sic est
 distinctio realis si reale est aliqua res vel
 numerus res. si numerus res ergo nichil. cum nichil et
 numerus res in his que sunt extra animam equo
 leant secundum regulam beati angeli superioribus alle
 gata. si aliqua res vel est in re. que super
 ponitur ut realitas aut alia. si in sequitur
 quod in erit principium identificatiue et diuer
 sificatiue quod est impossibile si alia ergo sunt ibi
 due res distincte et per omnia distingui for
 maliter est distingui realiter quod est oppositum per
 igitur prima propositio. Secunda conclusio proba
 tur etiam per se sic. distinctio formalitatis
 et formalitatis arguit necessio distinctio
 ne rei et rei ergo a destructione consequentis
 que non distinguitur realiter non formaliter sed reales
 obiectales intellectus et voluntatis non di
 stinguitur realiter in se per se nec formaliter. fo
 si reales obiectales intellectus et voluntatis
 distinguntur ex natura rei formaliter. sequere
 tur quod cognitum esset nolitum consequens
 est explicitum contra beatum augustinum de trinitate
 dicentem quod nichil nolitum non per se cogni
 tum consequenti per quia dicitur formaliter obiecti
 ti voluntatis cum terminat actum est nolitum
 et desiderata et tamen non erit cognitum cum
 numerus potentia se extendat nisi ad id in quo
 reperitur ratio formaliter sui obiecti. 3o sic
 id quod subterfugit rationem entis est omnino
 nichil. si secundum viam istorum doctorum quod sub
 terfugit rationem formalem obiecti ad idem

Intellectus nri sicut fugit rationem entis quia
enim in quantum ens est obiectum adequatum
tunc intellectus nostri ut dicitur quod sicut
fugit rationem formalem obiecti adequatum in
intellectus nostri est omnino nichil secundum eos quod ratio
formalis que ponit obiectum voluntatis est
distincta formaliter a ratione formali obiecti in
intellectus est omnino nichil quod est impossibile. rationem
quod obiectum intellectus nri et voluntatis
non possunt distingui ex natura rei formaliter
ut dicitur si rationes eorum in aliquo quicquid
utrumque quia aliquae ex eis non possunt bene sol-
ui quousque appetat quod dicitur ad pro-
positum. idcirco una cum quibusdam aliis in fine
huius articuli soluentur. Alia opinio est
secundum eandem rationem predictam. Dimisso igitur
istomodo dicitur. adhuc est alius modus dicitur
de cuiusdam doctoris nostri dicitur quod ob-
iectum cuiuslibet potentie cognitive est si-
milie huius se ad potestatem ipsam est obiectum
in dicitur habitu die. et habitu die mouentis
et in habitu die terminantis. obiectum quod intel-
lectus et voluntatis sic operatur ad potestatem
as in ratione mouentis ut sic obicit se eis sicut
una et eadem ratione formali. si uero operatur
ad eas in ratione terminantis sic obicit se eis
sicut alia et alia ratione formali. Prima pro-
positum probat una ratione tali. quicquid aliquod
mouens mouet aliqua duo mobilia sicut
quaedam ordiem ut puta unum mediante
alio semper mouet sicut per eandem rationem per quam
mouet primum per se. nam si per aliam rationem moue-
ret primum. et per aliam secundum non moueret primum
mediate per se. sicut obiectum intellectus et volun-
tatis mouet istas duas potestates ad ac-
tus suos et mouet uoluntatem mediate in
intellectu ut ab omnibus dicitur quod Secundo

di. propositum que est magis dubia. probat tri-
pluribus sic. si obiectum intellectus et uoluntatis
caret actu uolendi et intelligendi sicut ratio
ne formali sequeretur quod prefati duo ac-
tus essent eiusdem speciei. quod non est sicut sicut
quod ab omnibus dicitur eodem modo quia uero
nota quia quicquid actus anime summum speciem
ab obiectis. Secundo si obiectum intellectus
et uoluntatis terminaret actu uolendi et
intelligendi sicut ratio ne formali sequeretur
quod que habitudines diuersarum rationum possent
habere eandem terminum formalem quod non est
sicut sicut quia per se. Nam constat quod isti duo ac-
tus habent essentialiter repugnanciam sine habitu-
dine ad obiectum cum quod actus prefati sine
diuersarum rationum et eorum essentialis ha-
bitudines erant diuersarum rationum. si quod obiectum
terminaret hos duos actus sicut rationem
ratione formali due habitudines diuersarum
rationum haberent eundem terminum formalem.
falsitas dicitur per se. si est due habitudines di-
uersarum rationum haberent eundem terminum
formalem tunc terminum non faceret per se ad
unitatem habitudinis et per se nec ad di-
uinitatem quod tamen ad istam per se esse sicut sicut.
Nam uidentur quod sicut eodem obiecto uel sicut uel
fundamento puta albedine pluralitatem
et habitudo est relatio per diuersitatem
terminorum. Alia est ratio similitudinis que
fundatur in albo et alterius albi. Et ratio
est ratio dissimilitudinis que fundatur in eo-
dem albo respectu nigri. tales est relatio
nisi pluralitatem ad pluralitatem termino-
rum. Item non requiritur. b. diuersitas intermi-
ni relatum quod infundamentis. sicut impos-
sibile est quod idem fundamētum formaliter super
cum fuerit diuersas relationes quod nec

99
tō terminū formalē poterit eas termina
re. b. p^o aristotile i^o p^o phisicoz dicēte
q^o p^o ad similitudine et irimilitudine n̄ ē ca
d̄ q^o si eēt eedē potentie sanitas et i
firmitas eēt idē q̄ eod̄ mō si i albedie
eēt eadē rō et eē p^o fundare simili
tudinem et dissimilitudinez sequeretur
q^o similitudo et dissimilitudo eēt rō

Terzio ad p^oncipale si obiectū p^o ad
rōem formalē terminaret hos duos ac
tus sequeretur q^o eā oē dēterminatōem re
aper ab eis d̄ns ē flm̄ q̄ g^o n̄a p^o q^o ob
iectū n̄ fortit̄ dēterminatōem exacta n̄
p^o rōem terminandi q^o flm̄ i^o rōnem
habet actus eētialiozē h̄tu diem ad
obiectū falsitas g^ontis q̄uis p^obēt eā.
manifesta ē cele. In p^o op^onis pre
dicte. Sed n̄ iste mō d̄ n̄ uer^o sal
ua reuerētia dūctis p^oncipalr p^o duo p^o
q^o iudicē ipōem formalitātū necēio q̄
tū ipse nec i p^obat esse. fo q^o p^oit q^o ob
iectū palā rōem monet p^oas et palā
terminat eius actū p^o n̄ ē uer^o. Ostēdo
q̄ p^o q^o sic dicētes iudicē ipōem formal
itātū. Se arguo sic aut iste due rōes o
biectales que terminant actū uolēdi et
ielligēdi distigēte iter se sola rōe alex
n̄a rei descripto ope ielligens si uer^o p^omū
seq^o q^o p^o eras sic flā et supflua ē q^o d̄
flā. Nā si rōes terminantes dicunt̄ di
stigiā flm̄ rōem q^o terminant distictos
actus q̄uis ex p^ote rei n̄ distigant̄ ex
opposito pari rōe. rōes mouētes disti
guerēt flm̄ rōem q^o mouēt distictas
potērias n̄ obstante eaz idēputae rea
li erit igit̄ supflua. nā si dicētes iudicē
re plano ipōnem comētoris q^o p^onie

rōes obiectales ielligens et uolūtatē di
stigiā rōe sola. nec uolūtatē ista pō abi^o
stāte suppo n̄it i uerbis et p^o g^ons erit
supflua. si uero uer^o flm̄ habet p^opositū
nā ponere in obiecto ielligens et uolūta
tis stāte idēptitate reali ipsius duas
rōes distictas ex natura rei ē ponere
fozalitates expressē nec ualet solutio
que dat̄ ad istā rōem. Dicūt ē istī uoc
tores q^o d̄za inter istas rōes ē ex natu
ra obiecti fundamētālir et potentialr
s̄ ex ipis act. by g^opletue et actualitez
sic ielligēdo q^o ipsum obiectū h̄z i se na
turā flm̄ q̄ pōt terminare istos actus
diūsos alio et alio mō. ista tū d̄za r e
zeducit rē p^o ad actū. Et g^oplet p^o h̄z q^o
istī actus terminant actualr ad obiectū
flm̄ q^o ipsum erat ipō^o ad terminandū
eos sicut q̄ uicent̄ q^o relā rō similitudi
nis i albedine fundata n̄ existet termino
opposito d̄z esse i eodē fundamēto ex
natura rei solū potētiālir. Existēte ue
ro termino opposito incipit esse in eodē
fundamēto actualr p^o nullā tū mutacō
nē in ipso factā ita suo mō ut dicūt i p
posito pura q^o rōes terminandi s̄ i ob
iecto n̄ existētibz p^ofectis actibz. s̄ so
lū flm̄ p^oas et tūc potentialr distictē
et ipis incipētibz incipiūt iste rōes esse
actualr in obiecto et actualr distictē
iste q̄ mō d̄nā incipit ipō^o formalita
tū q^o illa nō ponit q^o ille rōes obiecta
les ita differūt ex natura rei q^o p^ouei
unt ipsos actus et s̄ g^oplete in obiecto
an̄ q̄ actus prefati sint ipotētiālir q^o h̄z
negat. Sed in rei ueritate h̄ solutio
q̄uis appēl n̄ tū euadit rōem p^ouo

¶ q̄a assumit flm̄. s̄o q̄a cōcesso q̄d
assumit habet p̄positum. assumit
ē flm̄ q̄a p̄oīq̄ rōes terminādi s̄ iob
iecto n̄ existētibz actibus nisi solū po
tētiāl̄. et ipsis existētibz incipit ibi es
se actual̄. sicut relatō similitudis exi
stēs s̄ūoata ī albedie n̄ existēte termi
no opposito h̄ aut flm̄. q̄a adhuc seq
tur q̄ rōes obiectales terminantes actū
uolēdi et intelligēdi sint respectus siue
relatō formal̄ et precise q̄d ē omnio
flm̄. q̄nā p̄z q̄a q̄cqd erat impo^a et ze
ducit ad actū p̄solā mutatōem factam
altero ē relatō siue respectus forma
l̄ et precise s̄ p̄z q̄z p̄ h̄ distinguit ab
solutū a respectio p̄ az. et p̄tū. s̄ ex su
p̄oito zōes terminantes hos actus intē
gēdi. s̄. et uolēdi erāt potētiāl̄ iobiec
to n̄ existētibz ipsis actibus. et ipsis ex
istētibz incipit ibi esse actual̄ eoq̄ ac
tus actual̄ terminant ad obiectum q̄
tales rōes obiectales erūt respectus si
ue relatō formal̄ et precise p̄z q̄z q̄
sequētia. s̄ falsitas q̄ntis p̄bat dup^z
¶ q̄a si huiusmōi zōes eēt respectus
siue relatō formal̄ et precise sequere
tur q̄ obiectū sumptū formal̄ actual̄ re
ferret ad actū intelligēdi z uolēdi q̄d ap
paret flm̄ esse. Secundo q̄a q̄ quietat
appetitū n̄m non pōt esse relatō siue
respectus formal̄ et precise. s̄ obiec
tū formal̄ acceptū gerat uoluntatez
n̄am q̄ d̄. assumit q̄ flm̄ dicta so
lutū Sed oīdo. s̄o q̄ cōcesso assumptō
adhuc h̄etur p̄positū. nā ut ipsimet q̄
cedunt q̄ntis huiusmōi rōes precedat
solū potētiāl̄ iobiecto terminatōnem

ip̄soz actū. Existētibus tñ actibus
dēe rōes obiectales s̄ in obiecto actua
l̄ et actual̄ disticte. Querit q̄ u^z
rōes terminantes actū intelligēdi et uolēdi
existētibz actibz distiguat iēse sola rōe
ul̄ ex n̄a rei si tē p̄m̄ū madit ī p̄oem
comētatoris sicut p̄as dicebat si tē s̄
habet p̄positū. Et cōfirmat q̄z iste rō
nes ut s̄ actual̄ disticte ul̄ sunt du
quedā ex natura rei ul̄ n̄ si tē p̄m̄ū
ul̄ sunt due res ul̄ n̄ p̄m̄ū dari n̄ pōt n̄
ipsi dicūt reliquit q̄ s̄m̄ et p̄ q̄ntis cum
ī dēp̄tate reali aliquoz stat uera dua
litas ex n̄a rei. Et h̄ ē iudicē iformali
tates. n̄ aut dicat q̄ n̄ sunt duo quedā
ex natura rei cū omnis dualitas que n̄
ē real̄ sit rōnis habet p̄o comūis s̄
ul̄ existētibus actibus zōes terminan
tes sunt real̄ iobiecto ul̄ n̄. nō pōt oī
ri q̄ nō q̄z tūc obiectū nō terminaret rea
l̄ si dicat q̄ sic cū existētibus actibus
sunt due et disticte rōes actual̄ ut di
cūt sequitur q̄ cū reali idēp̄tate ob
iecti stat uera dualitas real̄ talū rō
nū cū q̄cqd ē iobiecto real̄ sit aliq̄dre
ale et p̄ q̄ntis habent formalitates ex
presse p̄z q̄. s̄. p̄m̄ū v̄z q̄ h̄ p̄o si tē
disticte ap̄de comūis iudicē ip̄oem for
malit actū necio. Ostēdo igit̄ s̄o q̄
sit ip̄ossible ponere q̄ obiectum p̄aliā
rōez moueat p̄o^z. et p̄ aliā terminet ac
tum eius ut dicūt et q̄ h̄ ponat p̄z quia
iobiectis intellectus z uoluntatis. ponūt
tres rōes unī comūis eis p̄quā mouēt
potētiāl̄ z duas sp̄tiales p̄quā terminan
tē actus ipsaz exp̄uo sequitur q̄ obiec
tam p̄ aliā rōem mouet p̄o^z z p̄ aliā
terminat.

terminat actū. impossibilitatē autē huius
ostendat trip². sicut si obiectū per aliam
rōem moueret pot³ et per aliam termina
ret actū potētie. sequeretur quod cognitus
eēt uolūtū gñs ē sicut. et per eos gñs p
bat. quod illud quod non mouet intellectū ad intē
gēōū non terminat eius actū non ē cognitū
ab intellectu. sicut rō obiecti que terminat ac
tū uolūtatis non mouet intellectū nisi actum
intelligēdi terminat. sicut nullo modo ē intē
ta. sicut ad ipsam mouet uoluntas tū po
nat terminare actū uolūtatis. Est gñ uo
lūtū aliqd quod non ē cognitū quod ē absur
dū. et rō ueri per eos terminat actū in
telligēdi et rō boni terminat actū uolē
di. sicut rō motiua intellectus et uolūtatis est
alia arde ueri et boni quod non uā dicendū
tūque bonū cognitū excitat appetitū. tū
et quia ipsi non dicunt cuiusmodi rō ē illa. et
beret ē eā nominare ut melius possent
intelligi. Tertio sicut se habet sibi
ad sicut uia intelligibile obiectū ad intē
tū tertio huius. sicut sibi per eandē rōem
se tenētē ex parte rei mouet sicut et ter
minat eius actū sicut. Iste gñ mod³ di
cēōi non uā boni. Alia opinio. Et iter
arbitrē ē alter mod³ dicēdi quod pot³ rō
nec obiectales intellectus et uolūtatis sicut pe
nitus indistincte re et rōe. sicut quia quēdi
ē ab omnibus non curat probare. sed sicut u
tels quod huiusmodi rōes non distingūt sicut rō
nem siue acceptalr probat et ipsi. sicut
iste rōes sicut reales et non sicut rōnem que
cānt actus reales sicut. quia ens rōis non
ē cāctis real sicut rōes obiectales intellectus
et uolūtatis cānt actū intelligēdi et uolē
di quod sicut actus reales ut comiter dēdi

cur. sicut rōes reales et non sicut rōem.

Secundo sic rōes obiectales intellectus
et uolūtatis non precedunt actū intelligen
di et uolēdi. sicut per quia actus cānt ab ob
iectis formalr sumptis. sicut illud quod dicit
tūctū pactū intelligēdi non precedit dictū ac
tū rōes formales obiecti intellectus et uo
lūtatis non dicitur et per quia nec disti
gant per actū intelligēdi Tertio si aliq³
dicitur eēt iter rōes formales obiecti ha
et potētia et uoluntas una contineret sicut alia
puta rō formal obiecti intellectus continere
et sicut rōe formal obiecti uolūtatis uel
eōuerso uel ambe sicut tertia. uel eēt oī
no equales et una non gemeret sicut alia
non ambe sicut tertia. sicut dari non pot³.
Nam si rō formal obiecti intellectus dē
neret sicut rōe formal obiecti uolūtatis
uel quēso sequeretur quod intellectus et uolan
tas non eēt equal ambitus obiecti et quod
eōmanitez reputat sicut sequētia per
quia pot³ non se extēdit nisi ad id in quore
pōt rō formal sui obiecti. si igitur una illa
et rōem sicut alia cōtineretur illa sicut qua
alia cōtineretur eēt uineralior et per
sequēs pot³ cūus eēt tal rō ad ipsa se ex
tēderet sicut. et obiectiue nec pot³ dari
sicut. sicut quod ambe contineretur sicut tertia quod
tūctū si mouerent sicut tertia rōem non
mouerēt distincte sicut mag³ ut una.
Tercio non pot³ dari tertium. sicut quod ambe
sint equales sicut non reducatur in se i
uicem nec intertiam quia sicut posito seq
retur quod intellectus non intelligeret quod uo
lūtatis. nec uoluntas uellet quod i
telligeret intellectus quod ē absurdum. cō
claudunt gñs doctores quod iter obiecti

aut qm̄ ē ioueniens q̄ rō agēs equocū
s̄ una rōe cāet diuisa iduisis s̄bis si
ut utant̄ t̄sole q̄ p̄ eū calorē li
quet̄ ac̄ cerā z̄ t̄siccāt lātū. poterit
q̄ asimulū rō s̄m̄ .i. obiectū s̄ ead̄
rōe forālī p̄ctus idisticta re z̄ rōne
diuersos effectus cāre i diuisis s̄bis si
ut i diuisis potētus . In p̄bō op̄io
mō imediate precedētis . Iste autē
mō dicit̄ i q̄r̄tū p̄cordat̄ cū dētis cōi
bus ponēdo uicātē realē iteritas rō
ea u r̄ ē. alias n̄ possēt saluari nec ui
tari. qz uolūtas tēderet icognitū s̄ i
q̄r̄tū negat̄ distictōem rōis ab eisdē
ip̄ssibilib̄ ēq̄. p̄bō tripl̄r̄. s̄ si rō s̄bea
ō rōe forālī p̄ctus idisticta re et
rōe eēt obiectū ielctus z̄ uolūtat̄is
sequeret̄ q̄ actus ut̄usq̄ potētie eēne
eisd̄ sp̄ci. ōns ē s̄m̄ q̄ s̄ctitas osequen
tis p̄cedit̄ ab oibus z̄ fuit p̄bata su
p̄ i q̄ibus sup̄ z̄ ubi ōnsum fuit q̄
p̄fati actus n̄ solū specie imo gen̄
re rem̄. t̄o distiguntur ōnaps. qz ut
ōnsum fuit ibid̄ actus specificat̄ ab
obiectis forālī sumptis ubi q̄ ē rō o
io obiectū ibi erūt actus eiusdē sp̄ci
z̄ que n̄ s̄t s̄mo^a differūt re ul̄ rōes
rōes obiectales ielctus z̄ uolūtat̄is n̄
s̄t s̄mo^a q̄ differūt re l̄ saltē rōe. a. p̄z
. qz que nec differunt re nec rōne s̄t si
no^a. b. p̄bat̄ qz obiectū ielctus forā
le ul̄ ē ens ul̄ uerū l̄ q̄ d̄itas rei m̄al̄
obiectū aut̄ uolūtat̄is bonū. bonū aut̄
z̄ uerū z̄ ens n̄ s̄t s̄mo^a ut ōns p̄cedūt
Et p̄t̄. p̄bati p̄ rōem quā facit̄ uerū.
3° m̄t̄aphisice n̄ qm̄ dicit̄ ens ē
bonū ul̄ uerū ē bonū ul̄ uerū ē ens n̄fa

ant̄ negatōem z̄ p̄ ōns talia n̄ sunt
s̄mo^a. Tertio q̄ cuq̄ sunt p̄ctus idi
sticta re z̄ rōe q̄q̄d̄ dicit̄ um z̄ q̄li
ter. uq̄ op̄etit ei rō eod̄ mō op̄etit
z̄ alteri. s̄ obiecto ielctus op̄etit ali
qd̄ cū reduplicatōe qd̄ n̄ op̄etit ob
iecto uolūtat̄is cū reduplicatōe q̄ ista
obiecta forālī accepta aliquo mō dif
ferūt s̄ p̄oss n̄ differūt re q̄ differūt
rōe. a. p̄z extermis . q̄a si aliqd̄ ali
quo mō cōpeti uniqd̄ n̄ op̄etit alteri
Eod̄ mō i illo necēio distigunt̄ saltē
s̄m̄ rōem. b. q̄ p̄bat̄. qz obiectū ielc
tus i q̄r̄tum ē obiectū ielctus at̄equat̄
p̄o^a ielctiam. alias ielctus non habe
ret obiectū at̄equatū aliquo mō. s̄ obie
ctū uolūtat̄is in q̄^o obiectū uolunta
tis n̄ at̄equat̄ p̄o^a ielctiam. alias n̄
at̄igeret̄ p̄ uolūtatē. qz obiectū at̄e
quatū unius potētie nō at̄igit̄ p̄ ac
tū alterius . Et p̄ ōns obiectū uolū
tat̄is n̄ eēt obiectū uolūtat̄is qd̄ impli
cat̄. Alia op̄io comūis z̄ bona ip̄te.

Dimissis igit̄ istis modis dicendi
p̄ ioueniencia que ipsos secunt̄. ē alē
mō dicit̄ cōis q̄ p̄ctiq̄ q̄uis rōes
ielctus z̄ uolūtat̄is sint realī unares
. differūt t̄n̄ ad uicē s̄m̄ rōnem siue
p̄ceptalī. z̄ q̄m̄istū modū dicit̄ b̄n̄ iel
ctū reputo uerū id circo ad t̄claratō
nem aliquale ipsius s̄ ordie p̄cedā l̄
p̄cedet̄. qm̄ s̄p̄remittent̄ quedā nota
bilia . ex q̄bus clarus appēbit̄ iste
mō dicit̄ z̄ facili soluent̄ que i t̄ro
ducunt̄ ō eamfō i t̄roducent̄ aliq̄ue. p̄
p̄o^a. 3° resp̄. t̄eb̄ s̄ rōes adūsarioz̄
Quā^o ad̄. m̄ū q̄^o ad t̄claratōem

istius opiniois p̄mittit̄ tria s̄m̄ est
q̄ aliò est querere utrū aliq̄e rōnes
sint reales et reali i aliquo. Et aliò
est querere utrū tales rationes sint
illo reali distincte. s̄ p̄s̄ etiā ē enī q̄
rōnes attribuerūt s̄me cause reales sūt
et reali cōtinēt i ip̄a. Nullus tñ di
cit q̄ distiguit̄ reali ab ea nec inter
se similr̄ q̄ aliò ē querere utrū rōnes
obiectales intellectus z volūtatis sint
reales. et p̄ciāt i quocūq̄ ente cāto
ul̄ incāto actū intelligēdi. Et aliò ē
querere utrū distinctio eaz̄. adiucē
sit realis ul̄ rōnis s̄m̄ enī de plano
ab omibz cōcedit̄ s̄ s̄ non obstante
dicit̄ q̄ distinctio eaz̄ adiucē ē tantū
rōnis. secūdu notabile ē q̄ cōiūcta
realr̄ distigui ul̄ separi s̄m̄ rōm̄ siue
cōceptū pōt̄ intelligi dupliciē uno mō
p̄ negatiōem dicēdo s̄ nō ēē s̄ alio
mō p̄ abstractiōem. s̄ q̄ potest unū in
telligi alio nō intellectus s̄m̄us semp̄
falsus ē nam si aliqua s̄ cōiūcta rea
liē siue idēp̄ficiē siue s̄biectiue et se
pares ea abiucē p̄ negatiōem dicēdo
ista nō esse cōiūcta oz̄ intellectū sic di
cētē falsū ēē unde si hō et risibile s̄nt
cōiūcta et separe ea p̄ negatiōem di
cēdo hō nō ē risibilis oz̄ intellectū ēē
falsū. Itē si bonitas et sapiā. sapiā
cōiūgant̄ idēp̄ficiē et dicis bonitatē
nō ēē sapiām̄ sap̄. fl̄sū dicis et false
intelligis s̄ si sepes p̄ abstractiōem
q̄ s̄ cōiūcta realr̄ qz̄ intelligis unū
alio nō intellecto puta qz̄ intelligis ho
minē nō intellecto risibili. ul̄ qz̄ intel
ligis bonitatē non intellecta sapientia.

intellectus nō erit falsus. Et isto mō
metbematicalia dicūt abstracta ama
teria s̄ibili. q̄uis sint et cōiūcta s̄m̄
esse p̄ qd̄ dicit̄ azz̄. 2o p̄bicoz̄ q̄
abstractiū nō ē mēdaciū. rōnes igit̄
tur obiectales intellectus distigui s̄m̄
rōm̄ siue concepti. potest intelligi du
pliciter uno mō p̄negatiōem huius. bl̄s̄
ut dicat̄ s̄m̄ rōnem distigui qz̄ itelle
ctus intelligit̄ rōm̄ obiectalē volūta
tis nō ēē rōm̄ obiectalē suā. uel sui
ipsius z̄ ecōūsō. Et iste intellectus fal
sus ē ut p̄s̄ ex p̄cedētis etiā sicut hōne
res adesse ita ad intelligi ut s̄biē
3o huius. alio modo possunt intelligi
distigui huius rōnes s̄ rōm̄ siue cōce
pt̄ s̄m̄ abstractiōem unius ab alia ut
dicat̄ s̄m̄ rōm̄ distigui que possūt di
stincte cōcipi. siue intelligi et istū intel
lectū reputo uezz̄ sicut pōt̄ p̄ s̄iē de
clarari uident̄ enī q̄ unū et idē istās
penitus idistinctū ex p̄te rei ē finis p̄
teriti et p̄ncipiū futuri ul̄ ecōūsō. Et
ideo instās et finis preteriti ē. dicat̄
distigui ase ip̄so ut ē p̄ncipiū futuri
s̄m̄ rōnem siue cōceptualit̄. ita q̄ di
cētū ē in p̄posito q̄ bonū et uezz̄. ul̄
bonū et ens. dicunt̄ sola rōne distin
gui qz̄ uezz̄ pōt̄ intelligi alio nō in
tellecto ul̄ ut minus calūpniose loqua
mur idem pōt̄ intelligi uno mō non
intellecto met̄ alio modo. Hō ad
obiectiōem que posset fieri circa dicta
notabilia. Nec ualet si dicat̄ q̄ idē
instās ut ē finis preteriti distiguit̄
ase ip̄so ut ē p̄ncipiū futuri. Nam cū
sit una res fundamētali pōt̄ intelligi

illa res ut fundat unā de illis forma
libus absq̄ B q̄ intelligat ut fundat
aliā formalitatē aut q̄ illa res fun
damentālis que intelligit ut fundat
unā formalitatē absq̄ B q̄ intelliga
tur q̄ fundat aliā ē penitus idistic
ta reali et formali aut non . si deē
pmū habet p̄positū habet enī distin
cte rōnis eo modo quo dēm ē . cū om
nimoda idēmitate ex pte rei si deē
fm̄ pcedereē ī infinitum in entibus
realibus qd̄ ē absurdū nā si realitas
illa intellecta ut fundat unā formali
tatē habet aliā rōem formālē ex pte
rei q̄ intellecta ut fundamētalis pa
ri rōne petat de huiōi formalitatib̄
ut de pm̄is et sic p̄cessus iste erit ī in
finitum s̄ iste p̄cessus ē utandus stā
dum ē q̄ ī pm̄is . s̄ q̄ unū et idem in
stans penitus idistinctū ex nā rei pōt
intelligi ut finis preteriti nō intelle
cto eo ut p̄ncipiū futuri et ecōūso . Et
similit̄ dicēdum in p̄posito Tertium
notabile ē q̄ uerz et bonum que cōiē
ponūt obiectū seu rōnes obiectales ī
intellectus et uolūtatis resp̄ctu hāz
potētiaz se hnt B ordine nam tam
uerz q̄ bonū cognoscūt ab intellectu cū
uerz sit bonū et ecōūso . Nullū tñ isto
rū cognoscūt s̄ rōne boni s̄ qd̄libet
s̄ rōne ueri et similit̄ ex aliā pte tam
uerz q̄ bonū diligunt a uolūtate cū
sint idem penitus ex pte rei Nullum
tñ istoꝝ diligit s̄ rōne ueri . s̄ qd̄li
bet s̄ rōne boni . in cuius declaratio
ne ē notandū q̄ una et eadē entitas
p̄mitus indistincta ex̄ intellectū ē sui

ipsius manifestatiua inq̄ potens ē se
intellectu obiectare et illa eadem en
titas oīo indistincta in re ē apta uata
esse alicuius p̄ficiū . nec ē alia entitas
que se manifestat et que p̄ficiat immo
una et eadē entitas aut quecūq̄ ut
sui manifestatiua . . habet rōm ueri ut
aut ē p̄fectio quedā in se uel alicui ha
bet rōm boni et qz om̄e cognitū abi
tellectu cognoscit ut ē manifestatiuū
sui ipsius idēto om̄e qd̄ ab intellectu co
gnoscit . cognoscit s̄ rōne ueri . similit̄
om̄e uolūtū a uolūtate habet esse uo
lūtū qz ē quedā p̄ficio sui ut alicui at̄
ī se idēto om̄e uolūtū a uolūtate ē uol
tū siue dilectū . s̄ rōne boni nō obstā
te aut idēptitate reali iter uerz et bo
nū qz sunt una entitas oīo ex̄ intel
lectū poterit qd̄libet illoꝝ cognosci
sic s̄ rōne ueri q̄ nullū eoz cognosci
tur s̄ rōne boni . qz nihil cognoscit
ab intellectu nisi ut ē sui ipsius maifest
tatiuū et p̄consequēs om̄e qd̄ cogno
scit . cognoscit s̄ rōne ueri . similit̄ etiā
poterit qd̄libet istoꝝ diligi sic s̄ rōne
boni q̄ nō s̄ rōne ueri qz nihil diligi
tur a uolūtate nisi inq̄ ē p̄ficio que
dā in se ut alicui et qz ut sic habet ra
tionē boni . om̄e qd̄ diligit s̄ rōne bo
ni a uolūtate diligit cognoscit q̄ ab
intellectu bonū et rō boni . s̄ non sub
rōne boni . s̄ s̄ rōne ueri eodē modo
diligit a uolūtate uerz et rō ueri s̄
nec B nec illud sub rōne ueri s̄ s̄ rōne
boni eo modo quo expositū ē 2 B suf
ficiat ad B q̄ om̄e uolūtū sit uere a
realit̄ cognitū . et om̄e cognitū uolūtū

101
ul' salte uolitu quoz uelqz p'inet ad
uoluntate. quartu' notabile e'q' aliqua
possunt distigui et specificari duplr i
trisece z extrisece. fm q' specificatio z
distictio e' duplx fm q' declaratio qd
ne p' ipm libri articulo s' z qoe q'r
ta s' libri articulo fo potetie g' aie
z actus ut ibide' extitit declaratu' di
stigui dicuntur z specificari p' obiecta
adquata formalr sumpta n' qd' i'tri
sece s' extrisece. Et io ad reale distic
torem potetiaz z specificatorem actu
um ipsaz sufficit distictio rōis i'obie
ctis eo mō quo dēm ē. nā ls ista p'que
actus distiguntur i'trisece z formalr
sunt disticta realr sic actus realr disti
gant. illa tñ p' que tñ extrisece disti
gant sufficit q' sunt disticta fm rōem
sive oceptus. Huc premisissis p'cla
ratōe pōis z solutōe ipsoz que idactu
ē d' eā i'troducent. 4. ppōes qz p'ma
ē istaq' rōes obiectales i'tectus z uolū
tatis s' distigubiles fm rōem siue
oceptibilr añ oēm actū i'tectus. s' a ē
q' existētibz actibz i'telligēdi. s. z uolē
di huiusmōi rōes distigant actualr
fm rōem siue oceptibilr eo mō quo
expositū ē. tñ e'q' huiusmōi distinc
tō rōis que pōitur i' huiusmōi rōibz
obiectalibus i'tectus z uolūtatis suf
ficiat ad reale distictōem potetiaz z
specificatōm ipsaz actualr. Quar ta
ē que seqt' ad istas q' rō s' e' rōe fo
rmali extra i'tectū p'itus idisticta ē
obiectū i'tectus z uolūtatis. Prima
ppō ad presens p'bat duplr s' sic. que
precedat omnē actū i'telligēdi z pos

sunt distictae d'cipi s' distigubilia s'
rōem siue oceptibiliter añ oēm actū
i'tectus p' ex termis. s' rōes obiecta
les i'tectus z uolūtatis precedat oēm
actū i'tectus ut p' ex s' notabili z pos
sunt distictae d'cipi ut p' ex 2e. 2e ap
titudō ad actū pōt remanere circūfiri
pro actu sicut diuisibilitas sine d'ioe
actuali ut p' oceptibus o'nniū. s' disti
gubilitas i' esse oceptibili ē aptitudo
ad istū actū q' ē distictae d'cipi g' pōt
remanere sine distictōe actuali pote
rūt g' rōes obiectales i'tectus z uolū
tatis esse distigubiles fm rōnem si
ue oceptibilr añ oēm actū i'tectus cir
cūscripta distictōe actuali rōnis. s' a p'
pō p'bat fuit supius imediate d' f'
modū dicēdi q' negabat distictōem
rōis ab huiusmōi rōibz. tñ p'pōem
p'bo una rōe sic. illa distictō q' pōit d'
ne cognētū ab i'tectu cognosci s' rōe ne
ueri qd' n' s' rōe boni. et omne uolūtū
sic auolūtate diligēti s' rōe boni q' n'
s' rōe ueri sufficit ad reale distictōem
potetiaz z specificatōem ipsoz actu
um. s' distictō rōis que pōitur inter
rōes obiectales i'tectus z uolūtatis ē
huiusmōi g' 3a. a. p' ex termis. b. te
net ex supradictis sp'calr i'tertō nota
bili g'. Et s' firmat. nā ls tal' z tāta
sit distictō distictioz extrisece cui
mōi s' rōes predictae qual' z q'ta ē di
stictō distictioz quare 3a. Quarta
occlusio u'z sufficēter p'bari ex i' p'bo
ne p'me z se opionis. Et io d' firmat
una rōe tali. si idē s' eadē rōe fo'zali
p'entus idisticta extra i'tectū n' se ob

iceret intellectum ad intelligendum et volentem
ad volendum sequeretur et intellectus et volun-
tas necesse equaliter abicitur obiecti omnis
reputat cōiter sicut quod omnia per quod volun-
tas non tēderet propriū actū in dōe obi-
ecta intellectus nec everso. Hec ad rō-
nes prime opinionis. Hinc visus re-
stat respondere ad rōnes que inducuntur
in istū modū dicēdi et per ad rōnes p̄me
pōnis. Ad prima motia cū dicebat
quod r̄r̄ quedā sūt vniuersales et quedā sin-
gulares dicēdi quod azz. sic loquēdo et
ubi quōq; similia ūba dicit dūli funda-
mētālī sumpto eo mō quo expositiū
ē quod 3^a primi libri p̄ totū et p̄ h̄
soluunt oīa que inducūt ab isto docto-
re in suis diuisionibus. suppositōibus. opō-
nibus ex quibus sequitur ulterius modū
suū declarandi ex f̄lo fūdamētō. Ad
auctoritates p̄ quas nitebat iste doc-
tor p̄dēm suā cōndere demēte azz. p̄
quod dicēdū ex dētis t̄rta suppone ex
quo p̄ ulterius ipsam nūre adūtem
azz. 3^a. Ad rōem quod fundamētālē ip-
sius ipsius ē dicēdū p̄ interpretatōem
ant̄is quod tū ad h̄ quod p̄t̄ attributa pri-
me cāe distigui fozālī ex pte rei. Et
iō ad rōnes que h̄ p̄bāt p̄ ordiem ē di-
cendū. Ad primā igitur quod d̄z quod ille
quod dicitur ad inuicē sūt diuise quod una
alteri cōposita 3^a. d̄cessa. a. negat b
de attributis prime cāe ut assumit
nō p̄bō ualeat nō b̄n̄ uolō quod eteritas in
creaturis appōita bonitati uel sapie-
ntie nō dat magis nec remota nisi. ubi et
nitas et sapia realī distigūt. et isto
mō loq̄t azz. s̄ idis ubi talia idemp

tificat summa idēpitate reali parti-
terq; fozali quod dicitur eternitatis ap-
posita quod dicitur sapie dat magis et
remota minimo tollit ipsam totalī
cū sit eadē quod dicitur sic realitas eterni-
tatis appōita realitati sapie indis
dat magis et remota nisi imo tollit
ipsam totalī si autē icreaturis. Et
uicelarius appareat defectus huius
rōnis et sequentiū. reduco ipsam fozā
lī d̄ eū cōdō eque p̄bādo distictōnē
realē attributorū prime cāe sic fozā
lē arguit sic. Ille realitates ad in-
uicē sūt diuise quod una alteri cōposi-
ta nō dat magis nec remota nisi. Bre-
ualitas eternitatis appōita bonitati
uel sapie nō dat magis nec remota ni-
si quod sūt diuise. a. ē sua. b. p̄bāt p̄ p̄bō-
nē b. eoz. 2^a. 2^a fm̄ itē rōem azz. ubi
d̄ si sint duosapiētes et unū eoz ap-
pōat eternitas et ab altero remouea
ē ceteris existentibus paribus. illud
a quo remouet nisi nisi sapiens realī
sic nec fozālī nec iō magis cui ppe-
tuitas appōit. et rō ē quod eternitas
et sapia icreaturis ut loq̄t azz. disti-
gūt nō solū fozālī imo et realī. et iō
rō nichil occludit. 2^a. b. eo mō quo
habet ueritatē nō sumit s̄. a. et p̄
sequēs peccat i fozā quod Ad sam ē di-
cēdū p̄ interpretatōem. b. nec p̄pō est
ad p̄positū. nā h̄ notitia. amor et de-
lectatō i creaturis ubi uere distigū-
tur realī habeāt cēntiālē ordiem p̄-
oritaris et posterioritatis nō al̄ presu-
pōnis idis. tñ ubi sūt iō realī quod d̄-
tate nō h̄nt talē ordiem iter se. imo

impossibile est oio i dis esse prius et po-
sterius nãtr i re. qz qd est posterius
altero nã est summe necesse esse. nã ei qz
est summe necesse esse. p quocũqz signo
repugnat nã esse et p nã posterius es-
se. s qz nã summe est necesse esse nã est o-
us nec p nã ideo ponẽdõ deficiat igitur
ista rõ sicut precedẽs. nã. b. eo modo
quo habet ueritatẽ nã summitẽ s. a. et p
nã speccat i forma. nec ualet qnã dõ qz
amor i quocũqz presuppoit noticiam
Nã qz amor presuppoat noticiã põt i
telligi duplir uno mõ sicut noticia tẽ-
pe ul natura precedat amorẽ et h est
uez i nob ubi noticia et amor distigũ-
tur realir. Alio mõ dõ amor presuppo-
nere noticiã qz ubi cũqz est amor i est no-
ticia et h sonat uba aug. dicẽtis qz qd
qz p r usignat amare nullomõ po-
tẽst et h mõ ocedunt amorẽ presuppo-
nere noticiã iduis nã nã seqt p h qz no-
ticia precedat amorẽ. s sufficit suffici-
eter qz sint siml. Et põt reduci ratõ
ista s eũ sic precedẽs et arguat sic.
quorũcũqz realitates hnt eẽntialem
ordiem ad ipsa differũt realir p hu-
iusmõ realitates. s realitates attri-
butoz prime cãest huiusmõ g. a. est
sua. b. p p bõem eoz. nã noticia a-
mor delectatio i creaturis ubi hnt or-
diem prioritatis et posterioritatis nõ
solũ qz ad qd dicitates imo qz ad
realitates suat dẽm ordiem cũ disti-
guat ab inicẽ formalir et realir. Ad
tertũ dicẽdũ eoz mõ q. b. est fla et p
bõ deficiat sicut precedens Nã bñ p
bat qz noticia repit i nob i quocũqz ac-

tu intellectus ubi nã repit amor. Et h cõ-
cedit qz realir distigunt s nã pbat qz
noticia dicit repit i aliquo fozalir si-
ne amore dicit. Nã ista s oio i sepa-
lia qz ad realitates et qz ad qd dicit-
tates. et si dõ qz ex quo quidditas no-
ticie s m rõem comunẽ repit i aliquo
sine qd dicitate amoris ut i creaturis
qz noticia et amor ubi cũqz repiuntur
differũt qd dicitate. negat. Nã nota-
tia et amor ut repiunt i idis nã s eius-
dẽ rõis cũ noticia et amore put rep-
iuntur i creaturis nec hnt aliqz cõne-
uicõ. Et iõ põt reduci rõ ista sicut
et precedẽtes s eũ sic realitas uisus
attributi prime cãe repit s rõem cõ-
i aliquo sine realitate alteri s ipsa di-
fferũt realir añs p sicut añs eoz eo
mõ quo dẽm est i alius rõibus. Ad quar-
tũ ocesso ante negat oia nec p bõ ua-
let. Ad h eoz dõ aliqbus que s oio rõ
aliquid uerificat o uno qd nã uerificat
o altero. sufficit dnotatõ ad aliqz ex-
terius ubi gza. Intelligere dũm est
oio s ipi rõ et tñ intelligere deũ nã est
telligere creaturã. et deus s p directe
se ipsum intelligit. creaturas u secũda-
rie et idirecte. sic i pposito intellectu et
uolũtas dicit sine fozalir et realir rõ. a-
liquid tñ d intellectus uerificat qz nã uerifi-
cat uolũtate et h rõem dnotatõis ad
extra ut p s i tũ. Hõ ad rões se-
clusiõis s pme opicis Ad rões qbus
pbat s a clusio que directe s ad ppo-
sitiũ cũ dicit i prima qz si rõnes obiecta-
les intellectu et uolũtatis s sequeret qz
intellectus et uolũtas non eẽnt potẽtie

disticta cēntrali negat oīa nec p bō
ualet. Nā ut dēm ē i quarto notabili
potētie distigūt pacius tactus p b
iecta n̄ qd̄ intrinsece s̄ extrinsece. Et
iō n̄ seq̄ q̄ si obiecta fozalr sumpta
differāt sola rōe q̄ potētie n̄ distin
guant realr. Ad fm̄ ocedit q̄ rōes
obiectales iūctus z uolūtatis prece
dūt i obiecto actu intelligēdi z uolen
di. s̄ rōes reales ut dēm ē i p̄ nota
bili aliud ē querere ut̄ predē rōes
sint reales z aliud ē querere ut̄ disti
guant realr. poterūt ḡ distigui sola
rōe eo mō quo expōitū ē n̄ obstāte
eaz̄ realitatez q̄ precedāt i obiecto ac
tū intelligēdi. Ad tertū cū d̄ q̄ que
s̄ actualr i aliquo s̄ i eo disticta. dicē
d̄ q̄ uer̄ ē si s̄ distigubilia. qz que
s̄ distigubilia n̄ sint disticta qm̄ s̄
actu nūq̄ erūt disticta. s̄ que n̄ sunt
distigubilia qm̄ sunt actu n̄ oī q̄ s̄
disticta z p̄ eos s̄ p̄. nā realitates
attributor̄ prime cāe sunt actu i cēn
tra dia z tū n̄ sunt actu disticta ita
dicend̄ ē i p̄posito. rōes aut̄ obiecta
les iūctus z uolūtatis n̄ sunt distin
guibiles i eo nec realr nec fozalr. z
iō q̄ tūcūq̄ sint actu n̄ oī q̄ distigūā
tur. Ad quartū dicend̄ q̄ uer̄ z bonū
n̄ sunt passiones ēris p̄p̄e z stricte
loquēdo r̄ p̄p̄ia passiōe. recipiūt ē
predicatōem ipsius i p̄ mō dicēdi p̄
se ut declaratū ē i prima qōe huius
tereti q̄ n̄ ouer̄ p̄p̄ie passiōi s̄ dicitū
tur p̄p̄ie passiōes large. eo q̄ secunē
ipsum ens z onerūt cū eo. sicut p̄p̄a
passio cū s̄bo. talibus aut̄ passiōib̄ n̄

repugnat idēp̄ficari cū s̄bo imo ne
cessario idēp̄ficat̄ ei fozalr z q̄ ddi
tātē qz recipiūt predicatōem eius
i p̄ mō dicēdi p̄se z que predicāt r̄se
iūctē predicant̄ i p̄ mō dicēdi p̄se et s̄
i fozalr z q̄ dditātē. et sic p̄ qd̄ di
cend̄ ad rōes prime op̄ionis. Ad rō
nes alterius op̄ionis dicend̄ pordē
et p̄ ad illā p̄quā p̄bat̄ prima conclusio
qm̄ d̄. quicūque aliqd̄ mouēs mouet
.z mobilia s̄. dicēd̄ q̄ iō pōt̄ moue
re unū mediāte alio sicut primū mo
uebit̄ p̄ unū istrumētū puta p̄manū
et z mouebit̄ paliū istrumētū puta
p̄pedē erit ḡ iō mouēs n̄ tū moue
bit̄ fm̄ iō istrumētū ita dicerēt q̄ te
nēt partē oppositā. dicerēt ē q̄ obiec
tū iūctus z uolūtatis s̄ mouet iūctū
p̄ unā rōem fozalē. z uolūtātē pali
am rōem fozalē. s̄ q̄a n̄ potuit moue
re uolūtātē nisi mouisset iūctū d̄
mouere uolūtātē mediāte iūctū nos
aut̄ dicim̄ q̄ obiectū p̄ ad rōem for
malē se tenētē ex p̄te rei mouet iūc
tū z uolūtātē z terminat̄ actus eoz̄.
s̄ ista rō disticta a se ipsa fm̄ rōem et
iō rō n̄ ocludit nec ē s̄ nos. Ad rō
nes q̄bus p̄bat̄ s̄a conclusio. cū d̄ im
prima q̄ si obiectū iūctus z uolūta
tis terminaret̄ actu intelligēdi z uolē
di sequerēt̄ q̄ p̄fati duo actus ēnt̄
eiusdē sp̄ei. negat̄ oīa. n̄ ē accip̄t̄
predicti duo actus sp̄em ab obiectis
tr̄insece s̄ extrinsece. z iō sola distictio
rōis i obiectis sufficit ad distictōem
potētiar̄ et specificatōem actus ut
declaratū ē. Ad fm̄ dicēd̄ q̄ relatōes

153
eētia tr differētes possunt habere
eūdē ter mium fozalr si fundēt idi
fictis fundamētis. et qñ dā q tūc ter
mū p se n̄ faceret aduitatē hitudis
et p oīs n̄ addipersitatē dicēdum
q̄ relatōes fundate i eod fundamē
to nō possant diuersificari nisi pdi
ūsitatē terminōz et iō similitudo z
dissimilitudo que fundāt i ea b̄ albe
die necōio hūc distinctos terminos. s.
albediem z nigrediem ut ipsi met
ocedūt. s̄ relatōes q̄ fundāt i distic
eis fundamētis eēntialr possunt p
sua fundamēta accipere sufficiētē di
ūsitatē. et iō sufficit eis unū terminū
z h̄ p̄ seos i ea b̄ rōe. Dissimilitudo
fundata imgridie z similitudo fun
data ialbedie possant habere eā b̄ al
bedinem. p̄ termino ex dictis eoz ex
quo uidēt q̄ radione iplicare. Et qñ
dā ulterī q̄ ipossibile ē unū z iō fun
damētū fozalr fundare diuersas re
latōes dicēd q̄ flm imo p eū oz oce
dre oppositū q̄ dicit q̄ stāte eod fun
damēto puta albedie plurificat i ea
hitudō z relatō p̄ diuersitatē terio
z z nisi loquat̄ defundamēto fozali
ter sumpto dēm nichē facit ad p̄po
sitū. additū p̄bi pōt dici q̄ n̄ ē simile
deformis absolutis que exigūt cōtra
rias dispōes i s̄bo et d̄ respectis que
solū exigūt diuisos terminos ul̄ diū
sa fundamēta diuisim. Et si sint ali
que relatōes que exigāt i termino et
fundamento siml̄ n̄ tñ oīs s̄ tales
Adtertū cū dā q̄ si obiectū p̄ eādē
rōem t̄miaret actū itelligēdi z uolē

di qd eod mō denomiaret ab eis. a e
gat oīa. qz obiectū n̄ recipit d̄ nomi
nandem arōe terminandi s̄ ab ipsis
actibz. s̄ ē actus nō d̄ nomient obiectū
nisi qz. obiectū terminat eos. De
nomiatō tñ fit ab ipsis actibz termina
tis z n̄ arōe terminandi. Et iō sicut
actus sunt diuesi ita d̄ uersimōe ab
eis d̄ nomiat obiectū. p̄ igit qd di
cēd ad rōes s̄ epionis. Restat q̄
uidere ad rōnes alterī. s. tertie epio
nis. Ad primā ocedit. a. et. b. et oclu
sio. Nā. p̄bat q̄ huiusmōi rōnes sine
reales qd ocedit absolute. s̄ dā q̄ in
ter eas n̄ cadit dā real s̄ solū rōnis
sicut iter rōes attributoz prime cāe
q̄ s̄ uere reales solū cadit dā rōis
ut sup̄. nō ad presens. Ad fm̄ t̄ oces
sa. a. et. b. et o e s. q̄ it̄ctus z uolūta
tis rōes obiectuales n̄ sunt facie nec in
esse ostitens pactū it̄ctus cū sine ue
re rōes reales ut dicitū ē. s̄ cū postea
iferē q̄ si predictae rōes n̄ ostituerēt
p̄ it̄ctū q̄ nec distigunt nego. Nā so
la ētia rōis fabricata p̄ it̄ctū n̄ disti
gūtur rōe imo quest̄ uere ētia realia
possunt distigui rōe ut uelaratū est
i oclusionibus sup̄. s̄. sufficit ē ad h̄
q̄ entia realia possunt distigui rōe si
ne oceptibili q̄ habeāt esse oceptū uel
q̄ unū possit ocepti alio n̄ cōcepto ne
d̄. d̄ctū ē i s̄o notabili. Ad tertū t̄ dicen
dū q̄ una de istis rōibz n̄ otnet s̄ a
sicut inferior s̄ superiori nec i s̄to mō a
be otnet s̄ una tertia. s̄ sunt pen
tus equales. s̄ i quātū differūt rōne
sic i eis ē aliqua prioritas fm̄ rōnens

si quod utilitatis & intelligibilitatis et
 volubilitatis finem ut clarus ap
 parebit articulo tertio. z. cum dicitur
 equales sequitur intellectus non erit voluti
 nec exiisio dicitur illud id quod est ite
 tum erit et voluti z. exverso. Et si illa
 rationem formalem se tenent ex parte rei p
 qua est intellectus et voluti et exiisio. h. non
 sic voluti p. eandem rationem formalem & rationem
 et h. nullum est inveniens. qz. ex hoc nunquam
 sequitur quod voluntas ferat in cognitum
 quia ferit esse secundum esse reale et id optie
 est cognitum et sic per quod procedit ad ea quod
 inducuntur in istum modum dicitur et per omnia
 in articulo. Restat nunc videre de

beatitudo qua
 beatificamus
 in actu
 state

Secundus articulus quodis principalis.
 Quod beatitudo quod formalis beatifica
 mar. Pro cuius declaracione h. or
 di. procedit. quoniam per ad declaracionem arti
 culi aliquod necesse premeret. pro quedam
 opio cum suis motis adducet. tertio in
 sta doctrinam doctorum nostrorum quadu
 plex conclusio elud. 4. et ultimo di
 seluet motia opionis opposite.

Quatuor ad primam notandum quod beatitu
 do est duplex obiectiva. s. et formalis ro
 bus diffinitionis est quoniam beatitudo est fi
 nis satians appetitum. satians autem appe
 titum nostrum est duplex. ut sicut obiectum
 ut sicut informis satians nostrum appe
 titum sicut obiectum solus. das est ad que
 capiendo anima humana ordinat per quod dicitur be
 atitudo obiectiva satians nostrum appe
 titum sicut informis est optima hominis op
 atio per quam a nobis attigit ipsa beatitu
 do obiectiva siue obiectum beatificum z. bea
 tificum est quod in idem redit per quod dicitur be

tudo formalis. Et h. quod dicitur quidam
 doctores distinguentes beatitudinem
 creatam. s. z. incretam. Quia beatitudo incre
 ata dicitur finis satians nostrum appetitum ut
 obiectum beatificum. beatitudo autem
 creata est finis satians ut informis bec
 autem diffinitio coincidit cum prima ut per
 ex dictis. quoniam beatitudo obiectiva est
 beatitudo increta. beatitudo vero forma
 lis est beatitudo creata et secundum h. non
 beatitudinis coe est secundum prius z. postius
 ad beatitudinem formalem z. obiectivam
 creatam z. incretam nam per prius dicitur debe
 atitudie increta siue obiectiva. Et per
 postius dicitur beatitudie creata siue fo
 rmalis quia non satiat beatitudo formalis
 nisi per obiectum. et quia nullus dubitat
 de beatitudie obiectiva. ut consistat iac
 tu aliquo intellectus vel voluntatis si tunc
 de beatitudie formali siue creata. id cir
 co notabiliter dicitur non beatitudo qua
 formalis beatificat et h. de se. Opi
 nio thome z. godefridi. Quatuor
 ad secundum est opio que potest beatitu
 do qua formalis finis beati seu beatifi
 cationis in solo actu intellectus consistit principa
 li. imo precise z. totaliter probat multum
 plerumque sic iactu nobilioris potentie consistit
 beatitudo formalis intellectus simpliciter
 est nobilior potentia voluntate quam dicitur a.
 suppositum. b. multiplex probat. si quod tunc adh
 i articulo sequenti fiet mentio spualis ad
 presens rationes eorum dicat tunc igitur
 cundo si beatitudo est bonum in quo suffici
 entia est per se per ethicorum si per se suffici
 entia consistit maxime in visione dei in xta
 illud Iohannis. ix. Domine ostende nobis

beatitudo creata
 & increata

opio godefridi
 ad secundum beatitudinis
 dicitur esse in actu
 intellectus

beatitudo
 formalis

*Grano fin
ultima*

pzem et sufficit n. b. g. ter tō inobilit
 simo actu osistit beatitudo q̄ fozalr
 beatificat tal ē act us itelctus resoe
 tu uolūtatis ḡ pbat b. duplr p̄ sic si
 cut se habet unēs ad n̄ unēs ita co
 gnoscēs ad nō cognoscēs. s̄ actus ui
 uēs iquātū unēs ē nobilior quocūq̄
 actu rei nō unētis ḡ actus cognoscēs
 iquātum cognoscēs ē nobilior quocū
 q̄ actu rei n̄ cognoscētis. s̄ itelctus ē
 cognoscēs uolūtatis aut nō. ḡ actus
 itelctus ē nobilior quocūq̄ actu uolū
 tatis fo q̄ ē mēsurā nobilitatis ial
 tero sim p̄r ē noliseo s̄ recta rō est
 mēsurā uolūtatis i actu uolēdi cū ac
 tus uolēdi n̄ habeat uolūtate nisi ex
 cōfirmi tate ad rōem rectā ḡ. Quar
 to beatitudo ē summū bonū amātū
 amore d̄cupiscētie qz fm anselmum
 beatitudo ē appetitus amore d̄modi
 s̄ summū amātū amore d̄cupiscētie
 n̄ pōt esse actus aliq̄s uolūtatis cū
 nullus tal possit esse s̄ p̄ se esse ama
 tū. ḡ nullo mō beatitudo pōt esse ac
 tus uolūtatis z p̄ d̄ns osistit i actu i
 telctus precise. ḡ qucūq̄ due opatō
 nes ita se hñt q̄ una eaz p̄ se querit
 tur altera n̄ p̄ se querit s̄ p̄ aliam
 Illa q̄ p̄ se querit habet rōem finis
 optimi z p̄ d̄ns beatitudis s̄ opatō
 itelctus z uolūtatis que s̄ supreme
 hōis p̄fectōes sic se hñt q̄ opatō in
 telctus querit p̄ se. opatō aut uolun
 tatis nūq̄ querit p̄ se s̄ finaliter p̄
 opatōne itelctus ḡ opatō itelctus ha
 bet rōem optimi finis z p̄ d̄ns beati
 tudis. z n̄ opatō uolūtatis .a. tenet

no ista

*operatio finis
regim p̄ media
in n̄ s̄ ad uolūtatis*

extremis. b. pbat qz sicut se habet
 appetitus natural' ad formā natura
 le sic appetitus s̄titiuus ad formā s̄ti
 tiam z uolūtatis sine appetitus itelcti
 uus ad p̄s itelctiam s̄ appetitus na
 tural' sic se habet ad formā n̄ale q̄
 nec appetitus natural' nec ei opatio
 natural' ē p̄ se s̄ ordiat finalr ada
 liquā opatōem rei z p̄fectōem ipsius
 .s. rei natural' ḡ similr nūc reappeti
 tu s̄titiuo z itelctico q̄ neut̄ eoz. n̄ acty
 eoz s̄ p̄ se s̄ p̄ aliquā p̄fectōem
 ipsius appetitus. a. p̄ s̄ b. pbat qz
 appetitus rei natural' puta grauis
 addeorsum z actus eius. s. motus ad
 locū. n̄ hita qes z iloco hito n̄ ē p̄
 se ut claz ē. s̄ ē p̄ oseruatiōem rei i
 loco naturali qz res naturales p̄fec
 tius oseruāt ilocis suis z q̄ uirtuosi
 us opant s̄ q̄ n̄ satis claz iappeti
 tu s̄titiuo qz ad h̄ datus ē ai alibut p̄
 sequāt oueientia nature sue z fugi
 ant nociua itaq̄ appetitus sensitius
 nūquā ē p̄ actū sui s̄ p̄ aliq̄ p̄fectō
 nē acquirēdā ul' ossequēdā ul' osuādā
 i appetēte. appetit ē cibū aliq̄ n̄ ha
 bētes p̄ oseruatiōem nature. Et dele
 ctāt i abito p̄tē d̄cām d̄ns ē ḡ q̄ ita
 sit i uolūtate. s. q̄ actus eius n̄ querat
 p̄ se s̄ p̄ aliq̄d melius. nulla aut p̄
 fecedō ē inob̄ melior preter actū itelcty
 ḡ actus uolūtatis ē p̄ actū itelctus
 z p̄fectōne p̄ qz actus itelctus querit
 p̄ se. qz si p̄ aliud quereret iō eēt
 p̄fectius s̄ nichil inob̄ pōt esse p̄fec
 tius actu itelctus nisi illud eēt ac
 tus uolūtatis de quo tñ ostēsum ē q̄

*Sund appl
Sima Sir 28
tate p̄p̄ta
tate p̄p̄ta*

*3a Aus in
p̄p̄ta se*

ro parte du
fortissima

non est perfectior gratia. Si beatitudo
consisteret in aliquo actu uoluntatis po-
tissime consisteret in delectatione de deo
uiso sed in ista delectatione non consistit nisi p-
bat gratia a fortiori non consistit in aliquo actu
actu uoluntatis a. p. q. q. potest beati-
tudinem in actu uoluntatis uel eam ponere
in delectatione sequente uisionem unum p-
teritiaz de illo solo actu uoluntatis
mouet dubitationem querens uel felici-
tas consistat in contemplatione uel in delectatione
resequens omnem alium actum uoluntatis

am dicitur
uifio dei

b. p. bat q. in immediatum obiectum beati-
tudinis est ipse deus. sed in immediatum obiec-
tum delectationis non est deus sed uisio dei
gratia beatitudo non consistit in delectatione
a. huius p. q. a. cum beatitudo consistat
in optima operatio et bonitas operatio
dependeat ex obiecto uidelicet q. ope-
ratio in qua consistit beatitudo habeat po-
biecto summum bonum q. est deus. b. p. ba-
t. per quendam doctorem supra p. et quarto
simaz quique rationibus premittendo disti-

te. post hunc
late possum
fidem esse
fines.

ctioes. prima est de fine finis est duplex
unum est res affectata que dicitur finis cuius
est modo quo pecunia est finis auari alii
est affectatio rei que dicitur finis quo. sicut
finis auari dicitur possessio pecunie ad
aptando ad propositum dicitur finis crea-
ture totalis sicut res affectata est deus. sed
finis cuius ut affectatio est operatio per
quam deum assequimur et hoc est uisio dei. Secun-
da distinctio est de amore. est duplex a-
mor scilicet amor beneuolentie et amor ocu-
piscencie. illud amant amore beneuo-
letie cui uolunt aliquid bonum uel aliquam
perfectiorem ipsum aut bonum uel ipsa

x. amor.

perfectiorem quam nobis uolumus uel ami-
cis amant amore occupiscencie. Ho-
nes duradi pbates. b. o. r. ois predi-
ce immediate huius suppositis argu-
it p. ic. ipsi in immediatum obiectum amo-
ris occupiscencie non est res sed distincta a
concupiscencie sed delectatio de deo uisio est
amor occupiscencie gratia immediatum obiectum
delectationis non est ipse deus cum sit res
distincta a nobis sed si aliquis actus quo
a nobis attingit ipse deus et hoc est uisio
dei. a. p. bat inductio et ratio inductio sit
diligere unum amore occupiscencie nunquam
immediatum obiectum huius occupiscencie
est unum certe non sed usus unum q. est actus
gustus non est diligere unum immediate sed
gustare unum et ratio est in omnibus aliis
ratio sic. Illud amat amore concupiscen-
tie quod est bonum uel perfectio quam no-
bis uolumus uel amant sed p. ex fa- di-
stis or sed res a nobis sed distincta nunquam
est bonum nisi ratio actus quo nobis
conuenit panis namque et unum nunquam sed bo-
num nisi ratio actus gustandi quo
nobis conuenit. res gratia sed distincta a
cupiscencie non est immediatum sedm occupis-
cencie et sic p. a. b. p. bat q. delecta-
tio de deo uisio uel est amor beneuolentie
occupiscencie non potest dari quod sit amor
beneuolentie quo uolumus aliquid bonum
deus. q. delectatio de deo huius re spo-
det desiderium de deo habendo. sed per a-
le desiderium non desideramus aliquid
bonum deo cum nichil sit sed futurum. sed de-
sideramus nobis aliquid bonum presen-
tere deum habere deum sed autem est amor
occupiscencie gratia delectatio de deo uisio
est amor beni-

gratia dicitur

amor dei deus
et occupiscencie
deus

2 ratio foris
8 apponit

ē amor benivolētie s̄ amor cōcupiscē
 tie recorte ad nos quare. 2o sic idē
 ē obiectū desiderii precedētis z desi
 derii sequētis. s̄ immediatū obiectū
 desiderii n̄ ē deus s̄ aliqs actus quo
 deū attigimus ḡ 2a. a. p̄. Nā ita se
 h̄nt desiderii z delectatō ad obiectū
 sicut z q̄es z motus ad terminū s̄ r̄o
 ē terminū i quo ē q̄es z ad quē ē mo
 tus ḡ r̄o ē obiectū. p̄ quo habēdo ē
 desiderii z quo hito ē delectatō b.
 p̄bat qz obiectū desiderii ē aliqd
 futurū. deus autē s̄m se acceptus n̄ ē
 futurus nec s̄ s̄m se ē aliqd futurū
 Et iō deo nichil desideramus s̄ desi
 deramus nob aliqd futurū bonū de
 deo pura aliqū actū p̄ quē nob cōiū
 git̄ immediatū ḡ obiectū desiderii n̄ ē
 deus s̄ aliquis actus quo dēm atti
 gimus. z h̄ ē visio dei ḡ 2a. Ter
 tō sicut se habet d̄ desiderii z delecta
 tō ad bonū sic se habet timor z tristi
 tia ad malū. s̄ summa tristitia quam
 h̄nt dampnati n̄ ē de deo s̄m se z in
 mediate. s̄ de carētia die i iōis. ḡ
 summa delectatō quā h̄nt beati nō
 ē de deo s̄m se z imediate. s̄ de dicta
 visioe z p̄ns seq̄ r̄o qd̄ f̄us. Qu
 arto s̄m p̄m 4 ethicorū delectatōes
 distigūt s̄m opatōes quas cōsecutur
 z iudicāt s̄m eos bone ul̄ male. s̄ an
 tē intelligit̄ de opatōibz precedētibz de
 lectatōes n̄ r̄o obiecti ut s̄ cognitō
 nes obiectoz ul̄ itelligēdo d̄ opatōi
 bz precedētibus i r̄o obiecti. Nō pōt
 itelligi s̄m qz om̄is cognitō q̄ ma
 loz ē bona oz ḡ q̄ itelligat̄ de opa

3 ratio

4 ratio

etionibus precedētibz i r̄o obiecti. Et
 p̄ns omnis delectatō habet q̄ obiecto
 aliquā opatōem ḡ. 2 Illō solū
 pōt esse immediatū obiectū delectatō
 nis qd̄ ē ul̄ pōt esse p̄p̄iū bonū illi
 q̄ delectat̄. s̄ d̄us z quēcūqz res s̄bo
 distincta ab hoie n̄ pōt esse aliqd̄ bonū
 eius nisi r̄o opatōis p̄ quā attigit̄
 ḡ. a. p̄. qz nullus delectat̄ i aliquo bo
 no nisi iō aliquo modo existimat es
 se suū ad cognitōm ē boni s̄m se que
 ē speculatiua nulla affectō seq̄ p̄ r̄o
 p̄ns 8o p̄nsicoz dicit. amabile q̄ r̄o
 bonū uicūqz aut̄ p̄p̄iū b. p̄bat qz
 illō qd̄ d̄ tale p̄nominatōm extri
 secā n̄ queit̄ alicui nisi r̄o fozal̄ d̄no
 miatōis ubi ḡ 2a. Nūq̄ urina d̄ sa
 na nisi r̄o sanitatis que ē i ai ali for
 malr. deus autē n̄ ē bonū hois fozal̄
 n̄ aliqua res ab hoie distincta s̄bo s̄ p̄
 denominatōem extri secā z bonū ho
 mis n̄ pōt opetere deo nisi r̄o boni
 tatis fozal̄ que ē i hoie fozalr. imo
 plus qz sicut n̄ ē alia sanitas que ē i
 hoie fozalr z sanitas a q̄ d̄nominatur
 medicinae medicina sana s̄ ead̄ sic nō
 ē alia bonitas qua deus d̄ boni beato
 q̄ bonitas p̄ quā beatus ē beati fozalr
 Est ḡ deus nob̄ beati p̄ visioem qua
 nob̄ cōiūgit̄ sicut sol ē beati frigidit̄
 r̄o caloris ipsum fozalr perficiētis
 ḡ 2a p̄. b. p̄me p̄p̄is que dicebat̄
 q̄ immediatū obiectū delectōis n̄ erat
 deus s̄ visio dei z p̄ oīs p̄ r̄o sexta
 p̄ncipal̄ Cōfirmatō opionis thome
 z godesfredi per auctoritates. hec
 pō ofizat̄ diuersis auctoritatibz s̄

5 ratio

rales in qd
positivo
da fedi

uctoritate. Ia. 17. hec e vita eterna
ut cognoscant te dnm nez. Auctoritate
te b. augustinus p. d. trinitate cao
penultio. ubi dicitur summa merces e
iteri dei nomine sunt mercedis bea
tudo intelligit z super illud ps. Osten
da illis salutare meum. Dicitur quod
e tota merces z per omnia tota ro bea
titudinis consistit in visione. Tertio aucto
ritate magis 4. simaz. d. xlix. ubi
ait sic. solet autem queri utrum beati i gau
dio dispares sint sicut i claritate co
gnitionis d. s. sicut qua quomodo p. augusti
num d. teruiat dices q. erit idispari cla
ritate par gaudium z modicum argu
it cōtē dices s. si par erit gaudium cū
eorum ut q. par sit omnia beatitudo qd
ostendit oio n. esse z respōdet i. ueniens
ad h. dici pōt q. beatitudo par eēt si
ita eēt par gaudium ut 7. par eēt cog
tō s. qz h. n. erit n. faciet paritas gau
du paritate beatitudinis. Ex q. b. d. eis
euidēter habet q. paritas cognitionis
arguit paritate beatitudinis z n. pari
tas gaudii z pōnis beatitudo consistit
i cognitione dei z n. i gaudis de deo co
gnito. Quarto auctoritate p. b. 4. et
eorum q. a proposito pōit felicitate i in
tellectu n. aliquo actu uoluntatis z h. de
s. de p. mediant. Quarto adteritū iuxta doctrinā
doctoꝝ n. oꝝ i. ducit quatuor cōclusio
nes predictā pōem destruētes. Et
quādā aliā que pōit beatitudinem i in
tro. p. actu consistere quaz prima e. q.
beatitudo fozal consistit i aliqua opa
tōe ul. actu. Secūda e. q. i. una t. m. z n.
plurib. Tercia e. q. ista opatō e. ite

gan. dij. no. foci
beatitudinis
us visionis

s. de p. mediant.
o. b. a. h. d.

cus ul. uoluntatis. Quarta e. q. i. actu fo
lius uoluntatis precise. Prima cōclu
sio quāuis nota sit ex d. i. c. t. c. o. e. prius
posita de beatitudine obiecti a z foza
li. p. b. a. t. n. ad p. n. s. tripl. p. sic. summū
bonū z fozale hominis i. r. i. f. e. c. ū. o. s. i. f. i. t.
i. o. i. u. c. t. o. e. ul. a. d. e. p. t. o. e. s. u. m. m. i. b. o. n. i. e. x.
t. r. i. f. e. c. i. a. q. u. o. d. e. p. e. d. e. t. t. o. t. ū. b. o. n. ū. s. h. o.
m. i. s. i. r. i. f. e. c. ū. s. d. e. u. s. e. s. u. m. m. ū. b. o. n. ū.
h. o. i. s. e. x. t. r. i. f. e. c. ū. a. q. u. o. d. e. p. e. d. e. t. t. o. t. ū. b. o.
n. ū. h. o. i. s. i. r. i. f. e. c. ū. g. b. e. a. t. i. t. u. d. o. h. o. m. i. s.
q. u. e. e. s. u. m. m. ū. b. o. n. ū. z. f. o. z. a. l. e. b. o. n. ū.
h. o. i. s. i. r. i. f. e. c. ū. o. s. i. f. i. t. i. a. d. e. p. t. o. e. z. o. i. ū. e.
t. o. e. i. p. s. i. u. s. d. e. i. s. d. e. u. s. n. o. i. ū. g. i. t. n. o. b.
n. e. c. a. n. o. b. i. s. a. t. t. i. g. i. t. n. i. s. i. p. a. l. i. q. u. a. o. p.
a. t. o. e. m. ul. a. c. t. ū. g. b. e. a. t. i. t. u. d. o. q. u. a. b. e. a.
t. i. f. i. c. a. m. f. o. z. a. l. i. o. s. i. f. i. t. i. a. l. i. q. u. a. o. p. a. t. o.
n. e. ul. a. c. t. ū. z. b. e. a. t. i. t. u. d. o. f. o. z. a. l. i. e. a. i. e.
r. o. a. l. i. q. z. c. a. p. a. x. d. e. i. e. z. p. a. r. t. i. c. e. p. s. e. s. s. e.
n. p. o. t. s. m. b. e. a. t. ū. a. u. g. 9. d. t. r. i. n. i. t. a. t. e.
c. a. o. s. s. a. i. a. r. o. a. l. c. a. p. a. x. d. e. i. e. z. p. r. i.
c. e. p. s. e. s. s. e. p. o. t. s. m. a. l. i. q. o. p. a. t. o. e. m. s. u. i.
ul. a. c. t. ū. z. n. a. l. t. r. g. b. e. a. t. i. t. u. d. o. f. o. r.
m. a. l. d. e. q. u. a. l. o. q. u. i. m. a. d. p. r. e. s. e. n. s. i. e. i. e. a. i.
m. e. r. o. a. l. i. s. m. m. o. d. ū. s. p. a. l. e. n. i. o. n. i. s. d. e. i.
z. a. i. e. s. m. o. d. ū. s. p. a. l. e. n. i. o. n. i. s. d. e. i. z. a. i. e.
n. e. n. i. s. i. p. a. l. i. q. u. a. o. p. e. r. a. t. o. e. m. z. a. c. t. ū. g.
t. a. l. b. e. a. t. i. t. u. d. o. o. s. i. f. i. t. i. a. l. i. q. o. p. a. t. o. e. e. t.
a. c. t. ū. S. e. c. ū. d. a. p. p. o. p. b. a. t. 7. t. r. i. p. l. i. c. i. s.
s. i. c. i. o. p. a. t. o. e. p. e. r. f. e. c. t. i. s. s. i. m. a. o. s. i. f. i. t. b. e. a.
t. i. t. u. d. o. n. z. a. s. t. a. l. i. s. e. u. n. a. t. m. z. n. p. l. u.
r. e. s. g. a. p. s. d. e. s. e. z. e. x. d. i. s. t. i. c. t. o. e. p. r. e. m. i.
s. s. a. d. e. b. e. a. t. i. t. u. d. i. e. i. p. r. i. c. i. p. i. o. q. o. i. s. b. p.
b. a. t. q. m. s. i. p. l. u. r. e. s. o. p. e. r. a. t. o. e. s. a. i. e. r. o. a.
l. i. s. e. e. n. t. p. e. r. f. e. c. t. i. s. s. i. m. e. ul. e. e. n. t. e. i. u. s. d. e.
r. o. i. s. u. e. l. a. l. t. e. r. i. n. i. s. s. i. e. i. u. s. d. o. n. i. c. h. l. a. d. p.
p. o. s. i. t. ū. t. ū. q. z. p. l. e. s. e. e. n. t. e. i. u. s. d. o. p. o. t. e. n.

beatitudo
mal. consistit
aliquo actu

ratio

ratio

in unum
consistit
beatitudo

tie z i duplici operatōe eiusdē poten
tie n̄ pot̄ beatitudo. tū q̄a duo acci
dētia eiusdē sp̄ie iec̄ō siml̄ esse non
possunt nec p̄ oīs i uic̄q̄ pom̄ beati
tudo. si alterius habet p̄positū q̄a i
ter perfēctōes sp̄ie differētes ipossi
bile ē esse equalitatē. s̄ una ē necēio
perfēctō alia z per oīs una eaz̄ n̄ est
perfēctissima. **2^a isola operatōe per**
quā accigunt̄ obiectū beatificū ut be
atificū consistit beatitudo fōzal̄. s̄ talis
ē tm̄ una z n̄ plēs ḡ. a p̄ qm̄ opera
tō per quā n̄ accigit̄ obiectū beati
cū ut beatificū ē n̄ pot̄ beatitudo fo
rmalis ex distictōe prebita. p̄bat. b
qm̄ tales operatōes si eēt plēs l̄ es
sent unū potētienel̄ diūsz. si unū
nobl̄ ad p̄positū ut deductū ē i pre
cedētī rōe. si diūsz habet̄ itēru. nā
per plures operatōes diūsz potētia
z n̄ pōt̄ accigi obiectū beatificū
ut beatificū. alias tales operatōes es
sent eiusdē rōis qd̄ ē ipossibile oīa
p̄ q̄a accūs sumunt̄ sp̄em abo biee
tis fōzaliter sumptis ex precedenti
articulo Et consistit. Nā ponētes bea
titudinem i actu it̄ctus z uoluntatis
existere ponūt̄ distictōem fōzalē ex
tra it̄lectū it̄ra obiecta h̄az̄ poten
tiaz z p̄ oīs per actū unius potētie
tm̄ accigit̄ obiectū beificū ut beificū
ē. Tertio illo actu consistit beatitudo
n̄za fōzaliter et precise qui elicit̄ a
potētia nobilissima per actū nobilif
simū s̄ talis ē unū tm̄ ḡ. a. p̄ ex
dicis. b. p̄bat̄ ex duobus ḡ. qz potē
tia nobilissima ē una tā tū cū poten

tie sint diūsz rōum. **2^a q̄a beatus**
nobilissimū peamō rōem ē unū tā tū
Tertia conclusio. p̄bat̄ tripl̄ ḡ sic. bea
titudo qua creatura rationalis fōza
liter beatificat̄ consistit i nobilissima
eius operatōe. s̄ nec tū ē nobilissima
esse operatōem hoīs. operatōem it̄ctus
ul̄ uolūtatis cū supreme potētie ai
me n̄ze sint it̄ctus z uolūtatis ḡ. 2^a
qm̄ aliqua operatō i ē aliq̄ ḡ. i est
eis s̄m aliq̄ cōe s̄ beatitudo i ē ho
mini z angelo ḡ iē eis s̄m aliq̄ cō
mūe. s̄ cōe homini z angelo i quo cō
sistit beatitudo fōzal̄ n̄ ē nisi operatō
it̄ctus l̄ uolūtatis d̄necessitate. 3^a
si aliqua duo comūcāt̄ i aliqua natu
ra z n̄ possunt̄ uenire i eo qd̄ ē super
additū nature. Illud sup̄additū n̄ i
ē s̄m naturā i qua comūcāt̄ s̄ s̄m il
lud i quo differūt̄ s̄ hō comūcāt̄ cū
brutis i corpe z i potētis s̄ctis z nō
pōt̄ eis comūcari beatitudo. ḡ bea
titudo iē homini p̄ aliq̄d̄ per p̄o di
fert̄ ab brutis z n̄ p̄ aliq̄d̄ p̄o d̄at̄. s̄
operatō per quā hō differt̄ ab brutis est
operatō it̄ctus ul̄ uolūtatis d̄neces
sitate z n̄ alia ḡ. Quarta conclusio
in aqua d̄p̄det̄ totū p̄positū p̄ncipale
p̄bat̄ qnq̄ rōibus ḡ sic i illo actu cō
sistit beatitudo n̄za fōzal̄ z precise
p̄ quā accigunt̄ obiectū beatificū ut
beatificū ē s̄ p̄ solū actū uolunta
tis z n̄ per aliq̄e actū it̄ctus accigi
mus obiectū beatificū ut beatificū ē
ḡ. a. p̄ i p̄bōe s̄e conclusiois. b. p̄ba
t̄ tripl̄ ḡ sic. s̄mū z a adequatū obiectū
uolūtatis ut sic p̄ solū actū uolētis

*Actus beatus
in actu uoluntatis*

*beatitudo (con
in actu uoluntatis)*

3° dno

tis esse obiectū ad quātū a terū po
 tērie alias nō ad quāret alicui eaz
 q̄ obiectū adequatū uolūtatis n̄ po
 tēst p̄ se z prius cadere s̄ obiecto al
 terius potērie q̄ uolūtatis. s̄ bonū
 per eos dicta solutio ē obiectū ade
 quatū uolūtatis q̄ impossibile ē q̄ bo
 nū cadat p̄ se z prius s̄ obiecto ite
 lectus quā uolūtatis. Tertio deficiat
 dea **Bo** q̄ p̄it̄ q̄ it̄ lectus tēdit i ali
 q̄d comūius q̄ uolūtatis q̄ ē oio fal
 sum. cū sit equal̄ ab̄iectus obiectie. Nā
 om̄e uolū n̄ cognitū. Et om̄e cogni
 tū uolūtū uel fal. ē uolūtū quoz uolūt
 p̄met ad uolūtātē Deficiat u. terius
 quarto q̄ dicit q̄ ens ē comūius bo
 nū q̄ ē total̄r̄ impossibile p̄ duo q̄ q̄
 dū. ut̄ it̄ se unū n̄ ē comūius altero
 ens z bonū s̄. huiusmodi q̄ metha
 phisice z rō ē iudiciū d̄ alius passio
 nis trāscēd̄ t̄ibz. Et confirmat q̄ bo
 nū ē d̄ passioibus trāscēd̄ t̄ibz simplr̄
 z p̄pria passio ētis que s̄c̄t̄ natura
 ētis i q̄tū t̄s ē. Et nullū tale h. b. ē
 aliqd̄ cōiūis. pat̄et igit̄ defectus da
 te solutiois Nec ualet illud cui inuē
 t̄ dea solutio. s̄ quolūtatis tēderet i
 cognitū. s̄ ē excludit̄ ex articulo pre
 cedēti. Tbi nāq̄ oīsum fuit q̄ sola
 uolūtatis ferē i bonū s̄ rōe boni. Et
 tū p̄ h̄ nō ferē i cognitū. s̄m̄it̄r̄ di
 cēd̄ ē i p̄posito remanet igit̄ rō iso
 lusa ut̄ uē. z ad p̄ncipale arguitur
 sic i actu nobilissimō s̄ s̄t̄ beatitudo
 precise. Et for̄alr̄ tal̄ ē actus uolūta
 tis. z n̄ aliqs̄ actus it̄ lectus q̄. a. p̄z q̄
 padūsarios b. p̄bat̄ quāto p̄ sic. N

le actus ē nobilior p̄ q̄e sum̄ liber
 q̄ ille q̄ que n̄ habent̄ libertatē. s̄
 actū uolūtatis liberi sumus. n̄ aut̄
 actū it̄ lectus q̄ q̄a it̄ lectus n̄ ē p̄ libe
 ra. z sic iēntialr̄ ordiat̄ q̄d̄ ē po
 sterior generatōeē prius p̄fēce natu
 ra ē semp. p̄cedit̄ dei p̄fecto ad p̄fectū
 n̄ aut̄ eue. iō. s̄ actus uolūtatis ori
 gie ē posterior actū it̄ lectus q̄. 3° il
 le actus ē meo^o quo efficiamur melio
 res. s̄ p̄er actū uolūtatis dicim̄ beati
 for̄alr̄ loquēdo z simplr̄ boni z unū
 melior altero. s̄m̄ aut̄ actū it̄ lectus n̄
 dicimur boni nec unū melior altero lo
 quēdo simplr̄. s̄ solū cū d̄termiatōe
 ut pote beati clericus z huiusmōi ta
 lia q̄. 4° Ille actus ē melior cuius
 oppositū ē peius. s̄ dilectōi dei oppo
 nit̄ oīū dei q̄d̄ ē peius q̄ ignorātia
 dei que opponit̄ cognitōi dei. q̄ dili
 gere deū ē melius q̄ cognoscere ipsū
 z p̄oīs actus uolūtatis ē nobilior ac
 tu it̄ lectus z sic p̄. b. s̄ rōis p̄ncipal̄
 quare d̄. Sed ad illā rōem respon
 dēt̄ illi met̄ doctores it̄ mēdo. b.
 Ad rōes respōdēt̄ p̄o. diem. Ad pri
 mā cū d̄ q̄ actus uolūtatis ē liber
 d̄. dicunt q̄ libertas p̄t̄ capi dupl̄r̄
 uno mō. put̄ oppoīe coactōi. Et isto
 mō it̄ lectus liber ē i intelligēdo s̄ iue
 uolūtatis i uolēdo q̄d̄ p̄z q̄ illō solū
 ē coactū q̄d̄ ē d̄ iclinatōem rei s̄ nul
 lū intelligere ē d̄ iclinatōem rei. i. ē i
 t̄ lectus imo ē s̄m̄ iclinatōem eius. ite
 lectus ē icliat̄ ad intelligēd̄. cū intel
 ligere sit sua p̄fectō q̄ impossibile ē ne
 it̄ lectus intelligēdo cogat̄ sicut nec uo

actus uolūtatis p̄fectior at̄

2° ratio

3° ratio

4° ratio ignorātia d̄ p̄oīe q̄ od̄

Proposiciones a p̄ncipio d̄ ad p̄

de libertate

no

ens d̄ boni conuertit̄

no

3° ratio

lūtas inuolēdo imo ut dicit nulla po-
tētia nec cognitua n̄ appetitua respec-
tu p̄pri actus pōt cogi. q̄a nec h̄ iucū
f̄ipotētus naturalib; n̄ ē cogit̄ ignis
ad calorē faciēd̄ n̄ graue ad dēscēdē
v̄ semp ē coactō ē d̄ n̄am rei. Alio-
mō pōt summi libertas p̄nt oppoīt
necessitati z sic n̄ ōz q̄ ille actus sit
nobilior q̄ ē liberior alioq̄ n̄ nobilior
ēēt ideo uelle alia a se ē; uelle se ipsū
z inebis uolūtas q̄ppe eoz que s̄t ad
finē ēēt nobilior q̄z libere uolunt̄ q̄
uolūtas finis que necēio uolunt̄ que
omnia s̄t falsa. n̄ nec illō q̄d assum-
mit̄. ē neq̄. s. q̄ intellectus n̄ ē liber sic
uolūtas. si ē intellectus necēitatē quo ad
prima p̄cipia que d̄terminant clarā
ueritatē nichilominus tū nō necessi-
tat̄ respectu omnū ique d̄ducūt ex
primis p̄cipiis s̄ quodā mō libere
Exceptis huius que habēt clarā d̄duc-
tōem et similis uolūtas necessitatur
respectu finis s̄ libertatē habet res-
pectu eoz que s̄t ad finē nisi sint ta-
lia q̄ habeāt necessariā colligatiā cū
fine q̄ tot modis intellectus ē liber i
telligēdo sicut uolūtas inuolēdo z p̄
d̄ns rō seu p̄bō nulla. Ad s̄am p̄bōē
dicūt q̄ illō q̄d ē prius s̄m modum
cūe material̄ z p̄ modū passiuū ē mi-
nus nobilem aut̄ illō q̄d ē prius per
modū cūe efficiētis z h̄ s̄o mō illō q̄
ex parte intellectus ē ē prius. s̄ mō illō
q̄d ē ex parte uolūtat̄ ē prius z p̄
d̄ns rō magis deludit oppositū q̄ p̄
positū Ad t̄er̄as dicūt p̄terpetratōē
b. n̄t̄ aliq̄s bonus dici dupliciter u

no mō simplr̄ z absolute qz eise per
fectus. et tātē bonitatē magis habet
hō s̄m intellectū q̄ s̄m uolūtatē n̄
scie ut dicūt s̄t finalr̄ meliores h̄itib;
p̄ficiētibus uolūtatē. Aliomō pōt di-
ci q̄s bonus boitate ret̄a zordiata ad
aliud querēd̄. et sic hō magis d̄z bo-
nus puolūtatē z peractus p̄ficiētes
appetitū q̄ p̄ictētū. s̄ q̄a h̄ bonitas
habet rōem meriti. respicit meritū
ma aut̄ magis respicit p̄mū. Tō si
pl̄r̄ z absolute meliores s̄t actus et
h̄itib; intellectus q̄ uolūtat̄is Ad q̄rtum
d̄z q̄ oppositō n̄ summit̄ utrobiz uī
foziter qz odiū oppoīt dilectōi
d̄riignoratiā aut̄ oppoitur cognitō
ni priuatiē. In p̄bō Bonus duran-
di. Ista respōsio sicut p̄cedēs d̄
f̄icit m̄l̄pl̄r̄. Et iō d̄ eā h̄ ordie p̄ce-
d̄nr̄. q̄a p̄ofizabit̄. b. s̄e rōis p̄ci-
palis q̄rte delusiōis uico medio. z
oñdet̄. p̄bōes iā deductas n̄ esse solu-
tas. Quantū ad primū arguit̄ sic.
Ille actus ē simplr̄ nobilissim̄ p̄quē
creatura rōal̄ maxime uīē obiecto no-
bilissimō. t̄alis ē actus uolūtat̄is z n̄
intellectus q̄. a. suppoīt̄ b. ex fundamē-
tis doc. n̄zi. p̄bat̄ t̄pl̄r̄ s̄ sic uio p̄fec-
ta ē iō sumatōe z n̄ imchoactōe. s̄ u
mō creature rōal̄ obiecto beatifico i-
chat̄ p̄telligere z d̄sumat̄ i amore
q̄. a. ē uio i amore q̄ itelligere. De-
cūdo sic uio que ē i re s̄m modū que
habet res i se ē maior q̄ uio ad eā s̄
modū que habet i nob. s̄ p̄ amore uī-
mur rei s̄m modū que h̄ abet i nob
qz ē motus aīe ad rē put̄ ē i se ipsa p̄

Duplex bonitas

improbatio
d̄m̄r̄di

act̄ s̄m̄l̄p̄
f̄et̄ur̄

ingr̄ At̄

intelligere aut uimur reism modum
 que habet i nob qa e motus rei ad
 aiam In pbō solutōis prime pbō
 nis predicte minoris. Quātū ad f
 pma pbō n̄ uā soluta imo hō defici
imētis. precipue tñ iquatōr. p̄ qz cō
cludit q̄ intellectus ē ita liber ad intelligē
ō sicut uolūtas ad uolēdō q̄ ē impossibi
le qd̄ p̄ ex diffinitōe d̄ librate data
p̄ beatū anḡ d̄ libero arbo ubi sic in
quit. Illō ē nob libm qd̄ ipotestate
habent̄ z illō qd̄ ipotestate n̄ habe
mus n̄ ē libm nob. Hōc supposito
arguo p̄ sic. illa p̄a ē maxime liba q̄
maxime ē ipotestate n̄a p̄ ex dicitis
h̄ ē uolūtas z n̄ intellectus q̄ minor ē
beatū angustim ubi supra dicitis q̄
nob̄ ē tñ ipotestate n̄a q̄ ipsa uo
lūtas. z sic illa potētia que p̄t i h̄
z i eius oppositū ē liba fozalr z libe
bera sui actus d̄na z p̄ oppositū illa
p̄a que n̄ p̄t n̄ ē liba nec sui actus
d̄na h̄ uolūtas saltē respectu eoz q̄
s̄ ad finē p̄t i h̄ z i eius oppositū i h̄
tus aut̄ n̄ q̄ maior p̄ p̄ beatū angu
stinū ut supra minor quātū ad p̄a
p̄tē q̄ cedit ab auersariis. q̄ tū ad se
cū dā p̄tē p̄. n̄ si intellectus n̄ assen
tis d̄clusionibus que deducūt expri
mis p̄ncipus. h̄ ē qz libere p̄t i h̄
z i eius oppositū h̄ p̄uēit ex debili
tate ipsius intellectus q̄ n̄ p̄t d̄duce
re exp̄ncipus illa que necessario de
ducūt h̄ p̄ q̄ alias q̄s quātūcūq̄ in
exp̄tus possēt deducere exp̄ncipus p̄n
cipus om̄s d̄clusiones deducibiles ex
eis cuius oppositū d̄cet experientia

3° sic illa potētia n̄ ē libera fozalr
 cuius actus ē ip̄a alterius potētie. h̄
 actus intellectus ē i potēstare uolūta
 tis et nō eūso q̄ maior p̄ minor p̄
 bat qm̄ uolūtas d̄terminat̄ intellectū
 et alias potētiā ad actus suos non
 aut̄ eūerso. aliter uolūtas n̄ habe
 ret actū elicitū et i peratum qd̄ ē fal
 sum q̄ p̄ eos q̄. Deficit z illa h̄o
 idistictōe quā p̄t d̄liberate dicit̄
 q̄ libtas uno mō oppoīt̄ coactōi alio
 mō necessitati. Nā illa d̄stictō nō ē
 bona cuius mēbra coicidūt tal̄ ē hec
 q̄ minor p̄ qz coactō ē quedā necessi
 tas z d̄terminatō quedā necessitas et
 h̄nt̄ se sicut supius z inferius. dicitur
 q̄ libtas uno mō opponāt̄ coactō
 ni z alio mō necessitati ē coicidere.
 Et iō d̄z comūter ad doctoribz q̄ liber
 tas oppoīt̄ necessitati. Nā illud ē no
 bis libm qd̄ ipotestate n̄a habemur
 Illō aut̄ habent̄ ipotestate n̄a a q̄
 n̄ necessitamur. necessitas tñ ē duplex
 ut spectat ad p̄positū. s. cognitōis z
 d̄lectatōis. Illa q̄ p̄a ē liba z d̄na
 sui actus que n̄ necitat̄ ab alio neces
 sitate coactōis neq̄ necessitate d̄termi
 natōis. et qz tal̄ ē uolūtas z n̄ intellectus
 ut p̄ exp̄cedēt̄ rōe seq̄ rō qd̄ p̄
 us. Deficit tertō qz dicit̄ q̄ ille actus
 n̄ ē nobilior q̄ ē liberior. put̄ libtas
 oppoīt̄ necessitati nā actus q̄ n̄ neces
 sitat̄ ē nobilior actu q̄ necessitat̄ h̄at
 tus liber. put̄ libtas oppoīt̄ necessi
 tati n̄ necessitat̄ ab alio q̄ actus liber q̄
 put̄ libtas oppoīt̄ necessitati ē nobi
 lior omni actu q̄ necessitat̄ ab alio. a.

ratio

impugnatio
libertatis
causam suam

q̄ sit libera p̄

impossibile est mō
liberā sicut d̄
libtas

pratio

ratio

ps qz necessitari passine dicit pfecto
ne ut habet ea annexa. b. ps Na esse
libm pat libertas oppoie necessitati
nichl aliud e qz necessitari ab alio.

*tae de qz onli
alia ase.*
Nec ualet qz dz qz tuc nobilius ideo es
set uelle alia ase qz uelle se ipsum.

Deus en necessitat ab alio ad uolēd
se ipsum nec necitate coactōis nec ne
cessitate dterminatōis sēa necessitate
te qua e uult se qz n pōt dici dicitē

esse uult est dicitē
tu nzo qz dōnecessitate dterminatōis
salte necessitat ab alio ut dictum est

Deficit quarto qz accipit p se noto
qz uolūtas n sit libera respectu finis
cuius oppositū dicit multi doctores
et magni d h tñ alias dicit. Exem
pla qz adducit de potētus natura
lib n sē ad ppositū nā quāuis ignis
n cogat ad calefaciē d nec graue adde
scēdēd. n tñ agūt libere s d necessi
tate nature prima qz rō nō soluit.

In pbō solutōis se rōis pbantis
.b. predictā. Secūda rō qz n soluit
imo reficit i quatuor p qz dicit prius
p modū passiu esse min nobile. s stat
ē qz sba creata e prior p modū passiu
accidētibz que fundat i ipsa z tñ n est
min nobile imo nobilior Nec ualet si
dicat qz rō uz occludere oppositū ppo
siti nā ad ipsam seqt qz posterius ori
gie n sit prius pfectōe. uera e e ppo
prima iēntialr ordiatis ut assummi
t i arguēdo z n absolute z simplr ut
assummit i respōdēdo. Cuius gza est
aduertēd qz pprie loquēdo sba z ac
tidēs n sē eēntialiter ordiata s ordo
eēntialis e sbe ad sbam. z accidētis

ad accidētia. Et si isto mō fiat cōpa
tō n pōt dari ista extra ppositū
Cōstat eqz foza e posterior materia
origie pōr tñ pfectōne z similr qz ti
tas e prior qualitate generatōe post
rior uero pfectōe Et sic reperiet
i omnibz p se eēntialr ordiatis ut p
mittit. Secūdo deficit qz dicit qz ac
tus itelligēdi e prior actu uolēdi p
modū effectiu ul actiu Na pbatū
fuit qz e precedēt articulo foqz uolū
tas sit totalis cā effectia actus uolē
di z n actus itelligēdi nec aliqd
aliud sē. Tertō deficit qz dicit qz
actus uolēdi se habet p modū passi
u respectu actus itelligēdi qz p se
se sūm tñ qz recipiēs natura prece
dit receptū qz n uez i pposito tum
qz n fundat i ea z pōa sbe. qz z ul
tō dicit qz qz assumit n ut at p
positū. Na qz qd sit dicit i itelligē
z uolēdi s stat qz itellctus n e prior uo
lūtate p modū actiu. Na uolūt as l
catur ab aia effectie i qua recipit sbe
ul adeo ereate imediate nec uolūt as
respicit itellctū p modū passiu cū sine
potētie realr disticte imediate ime
diate fundate iēntia aie qz disticō
data e i sufficiens l'oz cedere qz uolū
tas sit pfectōr itellctū sit origie
postior ipso sicut primū solutō nul
la. si def sūm habet ppositū. Na si
uolūt as e nobilior itellctū actus uolē
di erit nobilior actu itelligēdi qz e
ppositū. sba igit rō n e soluta In
pbō solutōis duradi. Tertia rō
qz n soluit imo dicit i quatuor solū

*qz uolūt as e pfectōr
qz uolūt as*

*uolūt as e sbe
bet p modū passiu
u respectu actus
itelligēdi*

*imō nō est p
uolūt as p modū
actiu*

rō eius p̄qz ponit hūius intellectuales
 finaliter meliores hūius perficiēti
 bus uoluntate qd̄ ē expresse d̄ appo
 stolu. p̄a ad corinthios xiii ubi enu me
 raris hūius z uirtutibus intellectus
 deludat maior aūthorē ē caritas. Nec
 ualet si dicat qd̄ caritas iter hūius ue
 nobilior ē n̄ tñ iter cōis hūius glo
 rie nā illa gloria hūius sap̄lis per
 ficies intellectū erit simplr nobilior hū
 tu caritatis. Nā istō uē esse d̄ appo
 stolu ē d̄ rōem z q̄ d̄ opinātes. Pri
 mū qd̄ uē esse d̄ aplm nā si eēt sim
 pliciter aliqs hūius igloria nobilior
 hūtu caritatis fecisset mērdem. alias
 fuisset nimis i sufficiens pretermittē
 do hūtu nobilissimū qd̄ n̄ uē beū n̄
 sane dēm. Et si dicat adhuc qd̄ apls
 solū mērdem fecit d̄ hūius uie pz
 esse falsum. nā caritas papostolu nō
 solū ē hūius uie imo pficiet z mane
 bit ipria q̄ fides pistosmet poctores
 qd̄ tñ n̄ credo esse uey. manebit in
 pria z quātū ad actū z q̄tū ad hūtu
 nō pōt q̄ apls escufari d̄i sufficiētia
 si mērdem n̄ fecit d̄ hūtu nobilissimo
 z ē d̄ rōnē nā qd̄ ē p̄cipiū respec
 tu meriti ē p̄cipiū respectu premi
 cū premiū orespondet merito. s̄ hū
 tus caritatis ē p̄cipuus respectu m̄
 riti ut pz ex d̄cis apli q̄ erit p̄ci
 puus respectu premi z per oñs iglo
 ria n̄ erit hūius perfectior eo Ter
 tō ē d̄ opinātes. Nā uñ istoz docto
 z inmo p̄cipalior iter eos dicit qd̄ o
 peratō intellectus oplet s̄m q̄ intellec
 tus ē in intelligēte Et iō nobilitas

operatōis intellectualis actēdit s̄m
 mēsurā intellectus. opatō aūc uolun
 tatis z cuiuslibet uirtutis appetitē p
 ficit i incliatōe ad rē appetētis sicut
 ad terminū Iō dignitas operatōis
 appetitē actēdit s̄m rē que ē obiectū
 operatōis. ea aūc que s̄t infra ana
 mā nobiliori mō s̄t i anima q̄ isep
 sis qz unū qd̄ ē in alio s̄m modū
 eius iquo ē ut habet i libro de causis
 que uero sunt supra aiā nobiliori
 mō sunt i se ipsis q̄ iamnia Et iō
 eoz que s̄t i fra nos nobilior ē cogni
 tō q̄ dilectō p̄ qd̄ p̄s i o ethico
 z pretulit intellectuales moralibus
 s̄ eoz que s̄t supra nos z p̄cipue di
 lectō i cognitōi p̄feret. Et iō ca
 ritas ē excellētior fide s̄t uerbasi
 dei. Ex quo seq̄ qd̄ dilectō dei ē no
 bilior oñi cognitōe uie z patrie qm̄
 deus nobiliori mō habet esse i seip
 so q̄ iaia n̄a p̄quocumqz statu siue
 uie siue patrie. et p̄ oñs caritas ē no
 bilior omni actu intellectus siue habitu
 et possunt ex dictis due rōes fozari
 ad p̄positū et arguat p̄sic. ubiqz ob
 iectū cognitū z dilectū nobiliori mō
 habet esse i se ipso q̄ icognoscēte ibi
 dilectō p̄feret cognitōi qd̄ pz ex
 dictis eoz s̄ obiectū beatificū qd̄ ē
 deus nobiliori mō habet esse i seip
 so q̄ icognoscēte z h̄ tā iua q̄ in pa
 tria. q̄ dilectō dei tā iua q̄ i patria
 p̄feret cognitōi qd̄ ē p̄positū. s̄ il
 le actus ē nobilissimū q̄ elicit apote
 tia nobilissima phicū nobilissimum
 talis ē actus uolūtatis z intellectus q̄

*aliquid n̄
 cognitio
 a hūdo*

*dilectio de
 cognitio*

z presens ipso ponet beatitudos for
mal .a. ps. b. qtu ad pma parte pba
bit ianulo sequenti . qtu ad sam p
te ps ex dicit cu pbatu sit bitu cari
ta: is esse nobilitate cunib; aliis. 2e
deficit dicta Ro. qz dicitur bonitas
uoluntatis respicit meritum. bonitas au
te intlo: us premiū. Na si premiū de
bet cōrespōdere merito ut dictum ē
ps^a q meret̄ obet premiari z n̄ alte
ra aliter deus n̄ eēt iustus iudex qd̄
ē impossibile s̄ uolūtas ē que meretur
q n̄ respicit meritū s̄ uolūtas ē que
premiat̄ et p̄ oīs respicit premium
epōt sic confirmari rō i actu illius po
tētie existit premiū qd̄ ē beatitudo
nā a icuius actu consistit mei itū ut exi
sit s̄ i actu uolūtat̄is precise existit
meritū. n̄ ē d̄z meritorium nisi i qd̄
uolūtarū s̄. 3° deficit qz pōt q̄ fm
intelcū dicimur boni simplr z absolu
te cuius oppositū dicit experientiam
nācū opposita habeāt fieri circa idē
si fm itlcū diceretur boni simplr z
absolute fm itlcū q̄ diceremur ma
li simpliciter z absolute qd̄ ps esse fal
sum. imo sure malū n̄ ē malū. s̄ opa
ri malū ē malū. 4° deficit qz dicitur
fm uolūtatē n̄ d̄z boni simplr z ab
solute s̄ tm̄ fm qd̄ qd̄ ps fm. tum
qz fm itlectū n̄ dicimur boni sim
pliciter z absolute ex precedēti rō ne
tū qz malitia que opponit bonitati
directe consistit i uolūtatē tūqz etiam
fm illā pōt̄ dicimur boni simpliciter
z absolute per cuius actū acquirimus
beatitudinem i qua consistit sum̄ bē

z foiale hois itrisectū s̄ ē uoluntas
n̄ itlectus s̄ ut ps. et iō distinguere
bonitatē relatā z ordiatā ad quēdā
bonitatē ab omneate simpliciē z ipla
care p̄dictōem sicut distinguere mala
tiā relatā z ordiatā ad acquirēdum
dampnatōem eternā a malicia sim
pliciter. Tertia igit̄ rō nō soluta est
ut n̄ In p̄bō opinionis durādī

Quarta q̄ nō soluit imo confirmat
oppositū cuius grā ē aduertendum
q̄ si odiū dei opponeret delegatōni
dei priuatē z ignorantia dei opponi
ret cognitōi dei cōtrarie. forte non
sequeret̄ odiū dei ē peius ignorātia
dei s̄ dilectō ē melior cognitōe rō
huius pōt esse. priuatō magis defic
arōe entitatis z bonitatis q̄ aliqd̄
duoz d̄rioz s̄ si odiū opponit dilec
tōi d̄trarie z ignorantia cognitōi pri
uaite ut assummit necēio seq̄t̄ odiū
ē peius ignorātia s̄ dilectō ē nobili
or cognitōe p̄ eād̄ rōem. Sed ne si
at uis i uerbo pōt foari rō simplr z
absolute sine op̄atōe aliqua z argu
at sic Cuius oppositū ē simplr pes
simū. Illō ē simplr nobilissimum
dilectōi dei opponit odiū dei qd̄ est
simplr pessimū s̄ dilectō dei ē sim
pliciter nobilissima. Et confirmat p̄
quādā regulā azz. i priorib; ubi dicit̄
q̄ quicūqz unū oppositorū ē d̄abile
cū aliquo terminō z aliud oppositum
cōuertēt cū opposito illius termini
ut si albedo d̄uertat cū disgregatō
ne z nigredo cū d̄gregatōe. s̄ odiū
dei z simplr pessimū d̄uertēt s̄. Nam

dilectio est p̄fectior cognitio

possibile est qd̄

ut dicitur fm̄

caus volū

quicquid odit deum est simpliciter pessimus et
 e converso ergo diligere deum et simpliciter no-
 bilissimum et optimum convertitur. et prout
 dilectio dei iter operationes nostras est sim-
 pliciter nobilissima remanet igitur ratio non
 soluta ut videtur. Tertio ad principalem ar-
gumentum sic. si i actu intellectus et non voluntatis
 differret beatitudo formaliter se-
 queretur quod videns deum et non delectatus in
 ipso esse perfecte beatus quod est omnino
 impossibile omnia prout quoniam ex opposito
 consequens inferret oppositum antecedens
 falsitas autem consequens quod visum non sit cu-
 ius intelligenti ignota sed nota quod nomine
 beatitudinis importat probat tamen tripliciter
 sic si videns deum et non delectatus in ipso
 esset perfecte beatus. idem posset similiter esse
 beatus et miser quod est absurdum. omnia prout
 quoniam si videns deum non delectaretur in ipso
 posset tristari quia visio dei non excludit
 tristitiam nisi per delectationem anne-
 xam. non autem excludit unum oppositorum
 nisi palterem quod autem tristat miser est qua-
 est tristitia est quedam miseria et sic ratio esset
 simul beatus et miser. 2o beatitu-
do formalis excludit omnem desiderium
 dicente augustinus XIII de trinitate quod
 beatus est qui habet quicquid vult et nihil
 mali vult. sed nullus talis aliquid deside-
 rat cum desiderium sit respectu boni ha-
 bendi sed visio dei sine delectatione non ex-
 cludit omnem desiderium. quod est desiderat
 delectari ut experit in se ipso. ergo vi-
 dens deum et non delectatus in ipso non est per-
 fecte beatus. Tertio carendi die visio-
nis sine tristitia non est summa miseria
 visio entis die sine delectatione non est

in visione non consistit
 in beatitudine de forma
 165

beatitudo excludit
 omne desiderium

beatitudo perfecta. omnia prout nam si pro-
 positum in proposito et oppositum in opposito
 autem prout alias carere die visio cum
 tristitia non esset. a. miseria quod carere
 diuine visionis sine tristitia quod prout
 falsum. 3o durandi ad quartam rationem
predictam quartam conclusionem. Ad istam
 rationem respondet aliqui doctores. Ne-
 gando falsitatem consequentiam. Ad
 maiorem probationem cum dicitur quod videns deum et non
 delectatus in ipso potest tristari et per
 consequens esse miser dicitur quod non sequitur quod tri-
 stitia non potest haberi nisi de aliquo ap-
 prehensio hito et nolito deus autem et visio
 eius non possunt habere rationem apprehensio
 et noliti. Et ideo hoc dicitur a uirtute posset
 accus dilectionis suspensio non tamen posset
 carere tristitia de deo nec de eius visio-
 ne. si autem de alio obiecto posset esse
 tristitia sequeretur quod ratio hoc esset similiter bea-
 tus et miser secundum aliud et aliud et aliter
 non autem secundum ratio nec ista repugnat na-
 tura perfectione que est essentialiter beatitudo
 non repugnat defectui alterius perfectione
 nisi ratione cuius esset miser. Ista tamen
3o deficit multipliciter precipue tamen in duobus
primis quod accessio assummit uerum. s. qui
 videns deum non posset tristari de deo nisi
 non per hoc soluit ratio quod sic probat manente
 formalis ratione alicuius. manet et ipsum
 quocumque alio posito uel remoto pro-
 possibile uel impossibile pro locum ad diffinitionem
 gratie aperta dei uisione que ponit
 est beatitudo formalis quocumque alio po-
 sito uel remoto per possibile uel per
 impossibile manet ipsa beatitudo.
 Et per omnia videns deum non si trista

ē dedeo nisi eēt perfecte beatus qđ
reputatō ē impossibile alr id possit si
mul esse beatus z miser ut assummi
ē iarguendo. Nec ualet ad h si dicat
qđ ista ratō suppoit aliquid qđ repu
gnat rōitermior. suppoit ē qđ nō dē
dñm tristet de deo nisi qđ ē impossibi
le. Nā oīs suppo que nō tollit foza
lē z intrinsecā rōem termini positi po
rest ouerter fieri sine repugnātia
s̄ prefata suppo nō tollit fozalem z
intrinsecā rōem uisōis qđ pōt fieri sine
repugnātia. Tūc m̄ qđ sancti doc
tores faciūt tales suppoēs. un̄ beatus
augustinus qđ dicitur in 6. ca. dicit
qđ si p̄ nō genuisset nichl. phiberet
eū dē igeitū suppoit qđ p̄em nō
genuisset qđ ē oīs impossibile z falsum
h tñ h s̄ supponeret ad oñdēdū pa
trem esse igeitū. Et similr doctores
cōiter querūt ut spiritus sanctus di
stingeret a filio n̄ pcederet ab eo qđ
tñ ē impossibile oīs qđ suppo ē amittē
da h suppoat icōpossibile. supposito
qđ qđ nō dē tristet de deo nisi a
dhuc rōabiliter pōt queri ul talis ef
set pfecte beatus ul n̄ si dicat qđ n̄
beatitudo n̄ consistit fozaaliter z preci
si iuisiōe dei qđ ē ppositū si dicatur
qđ sic idē simul eēt beatus z miser
specneiusdē qđ negare itēdūt. De
fuit fo dca Bō qz dicit qđ nō dē
qđ nō possit tristet de deo nisi nec
dūisōe pōt tñ tristet de aliquo sine
repugnātia qm̄ talis eēt beatus et
miser fm̄ aliud z aliud z n̄ fm̄ idē
ut dicit h aut ē impossibile qđ p̄ da

placiter p̄ sic. sicut se habet pena dāp
natorū ad delectatōem. ita bēdo san
torū ad tristitiā siue dolorē s̄ pena dā
natorū n̄ opacit̄ secū aliqđ delectatō
nē qđ nec beatitudo sanctorū secū opa
cit̄ tristitiā seu dolorē. z unū oppo
sitorū i summo excludit reliquum in
quocūqđ gradu. albedo ē suprema
n̄ solū excludit nigrediem i summo
s̄ i quocūqđ gradu. s̄ beatitudo z mi
seria sumptē simpliciter z absolute
st̄ oppositā qđ beatitudo summa siue
perfecta qualis ē beatorū i patria ex
cludit miserā i quocūqđ gradu et p
dñs n̄ opacit̄ secū tristitiā alicui
cū tristitiā a de quocūqđ sit quedā mi
seria remanet igit̄ rō n̄ soluta. qđ ga
adduas. p̄ bōēs ut t̄mas nichl dicitur
Ad p̄ncipale arguit̄ sic i actu illi
potēte consistit beatitudo formal̄ i
ius actu consistit pena siue miseria que
ei oppoit̄ directe z fozaalr qm̄ oppo
sit a nata st̄ fieri circa id s̄ aq. s̄ pe
na seumiseria que beatitudini opponi
t̄. fozaalr z directe consistit i actu uolun
tatis precise z n̄ aliquo alio actu itē
lectus. Dicēte beato augustinō qđ nō
ē pena nisi qđ ē d̄ uolūtate. sed for
te diceret̄ ad istā rōem qđ pena que op
pōit̄ beatitudini fozaalr z directe n̄
consistit i aliquo actu uolūtatis s̄ i carē
tia dē uisōis sicut beatitudo consistit
i uisōe h̄ eu. s̄io nulla ē. Nā si perpo
ssibile ul̄ p̄ impossibile scaret carētia di
uine uisōis cū delectatōe tal̄ caren
tia n̄ eēt pena ex auctoritate. iā de
ducta. qz n̄ eēt d̄ uolūtate. Quia ad

141
pripale beatitudo ē bonū i quo est
sufficiētia p se z p phm z p es. s i actu
solius uolūtatis ē sufficiētia p se g. b
pbat triplicr p sic cuius ē desiderare e
ius ē sufficiētia p se. s uolūtatis ē de
siderare g. a. p qm unū oppositoꝝ
ū excludit h p alioꝝ. sufficiētia aut
excludit desiderū. g. c pponit ei et
pōns cuius ē desiderare eius ē suffi
ciētia p se. cū opposita sint nata fieri
circa id. 2o sic cuius ē satiari eius ē
sufficiētia p se. p qm satietas z suffi
ciētia s i id ut id seqt ad aliud s so
lius uolūtatis ē satiari p se g. b.
p. nā cuius ē appetere eius ē satia
ri p se cū satietas cōrespōdeat
appetitū. s i ēer uirtutes aie supio
res solius uolūtatis ē appetere g.

3o posita sufficiētia i oibz potētis
aie z n i uolūtate nō potit sufficiētia
aie perfecta. qm adhuc manet appe
titus z desiderū ad aliqd ultra g
solius uolūtatis ē sufficiētia p se
Ad pncipale pot fieri una rō cōmū
sic i actu nobilioris potētis consistit
attitudo foꝝalis h ē uolūtatis z n i tel
lectus nec altera potētiaz aie g. a.
suppoit q ab aduersariis. b. i sequēti
articulo pbatit z diffuse seqt ignē
delatio pncipal h pō ofiemat aucto
ritatibz sac canonis z doctoꝝ. Pri
mo auctoritate saluatoris dicētis s
uo fideli mathei. Euge serue bone z
fidelis 3. certū ē eq noie gaudi in
telligit beatitudo g beatitudo i ga
udio sine delectatōe consistit. 2o aucto
ritate beati angustini. x. confessōnū u

bi dicit sic absit ut si quocūq; gaudio
gaudeā. id beatū me putē ē ē gaudiū
qō ipns n dat s huius q tegratis di
ligūt s i colūt quoz gaudiū est tu
ipse Et h sola ē beata uita gaudere
ad te de te ite z p te. Et subdit bea
ta q ppe uita ē gaudiū de ueritate et
xii. dicitate pbat ualde diffuse
q beatus ē q habet qd uult z mel
mal uult beatitudo g ē ponēda i ac
actu uolūtatis z n i actu intellectus. Ter
tio auctoritate crīstostomi sup mate
um ubi dicit usq; ex uolūtate sua
aut iustus ostendit aut peccator ante
deū Et ad ppoitū s dicit uolūtatis gē
que aut remunerat p bono aut p ma
lo utiq; odēpnat. et h de tertio. Ro
ad rōes thome z godefredi. Restat
nūc respōdere 4. ad rōes alterius o
pionis. Ad pncipale piterpetratōem b.
uolūtatis ē ē simplr nobilior ipō i tel
lectū aut eo ut stati i sequēti arti
culo deducet ad sam q piterpetra
tōem minōre sufficiētia ē per se ma
xime consistit i actu uolūtatis. ut p ex
qnta rōe pncipali adducta ē eos. ce
cū dicit iohānis 9 dicit. Dne onde nō
h pzem z suffiat nobis dicit q ad u
sionem stati seqt delectatō summa
ordie nature. Et id i i fide dei dicit
sistere sufficiētia p se n rōe sui s rōe
delectatōis s annexa. et ita delec
tatōe dedec nisi potit beatitudo for
mal. Ad certā q piterpetratōem
minōre qz ut declaratū ē i fā rōe pnc
ipali acens uolūtatis ē simplr nobi
lior actu intellectus z n e uerso. Ad pri

ma. pbōm. cū dā sicut se habet uiuēs
ad nō uiuēs. Ad. dicēdō q̄ n̄ ē uey q̄ a
plus se habet uiuere q̄ cognoscere.
et iō n̄ omnis actus uiuētis ē actus
cognoscētis actus igit̄ uolūtatis. et
si n̄ ē cognoscēsē tñ uiuēs z cognitō
nēpresuppōens ordie nature. et iō
simplr ē pfectōr ipsa cognitōe. Ad
fū. pbōem cū dā qd̄ ē mēsurā nobili
tatis ialtero ē simplr nobilior eo di
cēdō q̄ uey ē d̄ mēsurā simplr n̄ autē
d̄ mēsurā f̄m qd̄. recta autē rō n̄ ē m̄
f̄a simpliciter p̄ma iacta uolēdi f̄so
lū f̄m qd̄ q̄a iunoquoque gēnre ē da
re primū qd̄ ē regula z mēsurā om
niū i illo gēnre ex x. metaphisice
regula igit̄ m̄f̄a bonitatis iacta uo
lēdi ē ipsa dīa bonitas cui tenemur
i omnibus uolūtate n̄z am d̄formare
cū actus uolēdi n̄ dicat̄ meritorius
nisi extōfōzitate ad diuīam uolūta
tē z cū dā q̄ actus uolēdi n̄ habet bo
nitatē nisi extōfōzitate addirectā
rōem dicēdō q̄ actus uolēdi habet bo
nitatē ex se formalr z n̄ ex d̄formi
tate ad rectā rōem q̄ uis forte illā
presuponat. Ad q̄rtū dicēdō q̄ beatitu
do obiecta n̄ pōt̄ dici summū ama
tū amore d̄cupiscētie ut statī declara
bit̄ beatitudo aut̄ fōzāl pōt̄ dici su
mmū amatū amore comodi z cū dā
q̄ summū amatū amore d̄cupiscētie
n̄ pōt̄ esse aliqs actus uoluntatis cū
nullus tal̄ possit esse p̄z p̄se amatus
p̄terreptionem q̄s ē exp̄it̄ ise ipso
q̄ desiderat uidere deū z deleccari
dedeo uiso z per d̄ns aliqs actus uo

lūtatis p̄ z p̄se delectatur z p̄z p̄ se
amat̄. et si dicat̄ q̄ p̄z perse delide
at̄ uisio dei. z exōsequēti actus et
f̄ario deleccatō de deo uiso dicēdō q̄
f̄im ē imōp̄z perse d̄siderat̄ delec
catō dedeo uiso. f̄ario autē z d̄sequēti
uisio dei tāquā aliqd̄ necessario req̄
sitū addelectatōne nisi uolūtās ho
mis sit peruersa. Ad q̄ntū dicēdō
p̄terreptionem minoris. opatō ē
uolūtatis n̄ querit̄ finaliter p̄ ope
ratōem itellectus imō potius eolūso
ut p̄z ex d̄ictis icorpe q̄ois. et cū dā
q̄ sicut se habet appetitus naturalis
ad formā naturalē. Ad. dicēdō q̄ n̄ est
uey simpliciter z per omnē modum
ut assummūt. Et rōem huius tāgit̄
damascen li. f̄o ca. 1. ubi dicit̄ q̄ ap
petitus itellectiuus agit̄ tñ agit̄ur
appetitus f̄icituus et d̄uerso. et iō
posito q̄ appetitus naturalis sit p̄
naturam. et q̄ appetitus sensitiuus
p̄ sensum. nō p̄ hoc sequitur q̄ ita
sit deuolūtate que ponit̄ appetitus
itellectiuus p̄ cām iā assignatā. Et ul
terius n̄ uē bñ claz q̄ actus potētie
f̄icitie sit simplr pfectōr q̄ actus ap
petitus f̄icitui uñ dicere q̄ uisio colo
ris p̄portioati sit simplr pfectōr
deleccatōe f̄icitia de colore uiso uē dū
biū. d̄b̄ tñ alias sufficit ad presens
q̄ponēdo q̄ ita sit nichl̄ ad p̄positū
ad sextum dicēdō q̄ beatitudo fōzāl
d̄sistit i delectatōe dedeo uiso. et cū
dā q̄ i medi actū obiectū deleccatōis
n̄ ē deus s̄ uisio dei. dicēdō q̄ f̄im est
alioqn̄ n̄ cēt̄ deleccatō dedeo uiso s̄

Contra d̄m
madi

de f̄ario est
de uiso d̄m
de uisione dei

no hanc
ratione
no dicitur

delectatōe dei. Tē cōdelectatō deo
uiso sit cēntialit̄ fructō. frui mar ē co
gnitio i qbus uolūtas delectata qes
sit fm beatū augustinū p̄ d. c. i. ma
tristiana obiectū fructōis ordiate es
set aliq̄ creatū bonū. zñ deus ipse
q̄ nō solū uz flm imo expresse d̄ i
tēcōem beati augustinū z d̄ p̄ d. m. p̄
q̄ d̄ itēcōem beati augustinū. re: ē
q̄ b̄ flūc̄ ē s̄ p̄ z filius z spiritus
sanctus fm ipsū ubi supra. z cō
tra rōem q̄a nullū desribile i aliud
pōt esse imediatū obiectū fructōis
ordiate. Cū obiectū imediatū fructō
nis ordiate q̄eret ultimate appetitū
nām p̄ diffinitōem fructōis dat am
ad aug. nullū aut̄ referibile i aliud
pōt imediate q̄erere ultimate. homi
ne bonū creatū ē referibile i aliud q̄

¶ illa natura que ē capax dei nō
pōt ordinata fructōe quietari in ali
quo infra deum z p̄ nōs obiectū princi
pale z imediatū tal̄ fructōis erit so
lū deus. s̄ creatura rōal̄ ē capax dei
q̄ maior p̄. q̄a natura ul̄ p̄a que ē
capax maioris boni nō pōt q̄erari i mi
nori bono. si sit pueris ubi aut̄ perū
sio ibi nō ordinata fructō b. p̄ont ex
presse beatus augustinū s̄ ca. 9 li. d̄
t. i. m. e. ubi dicit̄ creatura zōnalis
eo imago dei ē q̄a capax ē z p̄cept
esse pōt q̄. Rones ad rōes durandi

Ad rōes q̄b̄ p̄bat̄ q̄ imediatū ob
iectū delectatōis d̄ deo uiso nō ē d̄us
s̄ uiso dei ad primū cū d̄z q̄ immedi
atū obiectū amoris concupiscētie nō
ē res difficta a concupiscētie. Dico q̄

ita ē falsa p̄ eos. nā amore concupiscē
tie diligo amico bona que habet p̄
eos i secunda diffictōe q̄ premittūt
et tñ collat̄ q̄ ista bona s̄t ame diffic
ta s̄b̄ ex h̄ apparet q̄ p̄ b̄ d̄es istius
maioris icludūt repuḡ nātā i se i se
ipsis s̄ q̄ q̄d sit ē maior dicendum
ē q̄. b. ē d̄o falsa. Nā delectatō d̄ de
o uiso cū sit cēntialiter fructō nō pōt
poni amor concupiscētie q̄ p̄ ex du
ob̄ p̄ q̄ amore concupiscētie nō i bere
mus alicui rei difficta a nob̄ s̄b̄ p̄
se. s̄ p̄ d̄iuctōnem ipsius ad nōs. s̄
fructōi i beremus precise p̄ se q̄ fru
itō nō ē amor concupiscētie maior p̄ p̄
eos ista diffictōe qui premittūt et
illa ead̄ rōe i qua dicit̄ q̄ nō diligo
uinū imediate s̄ gustare uinū minor
ē beati augustinū p̄ d̄ doctrina cristia
na ubi dicit̄ q̄ frui ē amore i berere a
licui p̄ se quod exponēs magister
s̄m̄z libz p̄ diffictōe p̄ma dicit̄ q̄
debet intelligi tñ z declarat̄ h̄ per
quedā uerba beati augustinū. s̄ q̄ q̄
si fructō eēt amor concupiscētie seque
ret̄ q̄ beatus ipatria magis frueret̄
uisione ā s̄z al̄ i berente q̄ deo et
magis uteret̄ deo q̄ illa uisione d̄ns
ē erroneū. tūc ē beatus semp̄ eēt in
peccato mortali cū dicit̄ fm beatum
aug. q̄. a. pueris itas uolūtat̄is s̄ frui
i utēdis z ut i fructōis. q̄ z āns d̄na
p̄bat̄. q̄a q̄ amat a. p̄. b. p̄ se maḡ
amat b̄ q̄ maiorē q̄ p̄ unū q̄q̄ ta
le z illō magis si p̄ alē amorē fru
at̄ aliquo illoz magis fruet̄ minor
q̄. a. si uero per talē amore neat̄ ali

Ad rōnes
dicitur

quo inoz magis uter. a. q. b. s. pera
more cupiscētie cupiscēs amat ob
iectū distictū ase supōito p suā p fēc
tōem quā exillo olegē amat ē unū
p actū gustādū unū ut dicūt q cōcu
piscēs magis perse amat iā s p fēc
tōem q obiectū p fēctōis z fruētur
magis ea q obiecto z magis utetur
obiecto q p fēctōe obiecti. si q fru
itō ēēt amor cupiscētie fruēns per
fruitōem amabit deū p uisōnē dī
z pōns magis fruēt ista uisōe q dō
z magis uter deo q ista uisōe. z sic
p oīa igit. *Apparet q ista. b.*
ē oīo flā. s q delectatō dēo uisō sic
amor cupiscētie et cū p portioatīr
delectatō dēo hito cōrespōdet de
siderio dēo habēdo. dicendū q du
plex ē dōsideriū qd hēmus inua ut
spectat ad p pōitūm. p portioaliter
respōdet duplex delectatō ipzīa
Desiderant ē inua uidere deū z dōsi
deramus p fēcte delectari dēo uisō
z qā ista desideria debēt o pleri ipa
tria ipsis cōrespōdet duplex delec
tatō. Nā dōsiderio quo dōsidero uide
re dñm cōrespōdet delectatō deuisō
ne dei. z tal' delectatō bñ habet. p i
mediato obiecto uisōem dei. s talis
delectatō n pōit fruitō nec beatitu
do fozāl. Et ib' uidēt decipi isti doc
tores precipue. dōsiderio aut quo de
sidero p fēcte delectari dēo uisō cō
respōdet ipatria p fēcta dōlectatō d
deo hito aprehensō z uisō. et tal' de
lectatō ē eēntialiter fruitō z i ipas
pouit beatitudo fozālis z cū dē q

ptale desiderū n dōsiderant aliqd
bonū deo dō dō q uez ē. s desiderā
mus ipso. frui pe. fēcte z i ipso dele
tari imediate sicut delectat beati q
ei iberēt amore p se ipsū z nō p
aliud. et iō talis dōlectatō n ē amor
cupiscētie s benuolētie. cū habeat
p obiecto imediate ipsū solū deū
ut p ex dicitis. Et ulterius dōside
ramus inia q amor amicitie quo di
ligimus deū itēdat inob sicut iten
sus est iberatis Et tali desiderio con
respōdet ipatria ipsemet actus s m
esse itēsum. Et ita ipatria dilectō dō
erit amor amicitie z nō cōcupiscētie
s dilectō dēo uisō ē ipsa uet dele
ctatō uel ad ipsam sequit necessārio
q delectatō dēo uisō ipatriā non
erit amor cupiscētie s benuolētie
p qd zō n ocludit. Ad sam cū dē
quidem est obiectum desiderū pre
cedētis z dōlectatōis sequētis dicen
dū q falsum ē qm obiectū desiderū ē
ipsamet delectatō qā si dōsidero dele
ctari dēo uisō obiectū hāuis desite
riū ē delectatō s obiectū dōlectatōis
quā habeo tēte nō ē ipsa mer delec
tatō s dēo. Nūc aut ē sic i pposito
ut p ex dicitis uobis expredētī so
lutōe Et iō rō n ocludit. Adertū
duē dō summa tristitia q hñt dam
nati nē dō carētia die uisōis s dō carē
tia dōlectatōis dēo uisō. Et iō sum
ma delectatō quā hñt beati n ē dō u
uā uisōne dei. s dēo clare uisō et
aprehēso z sic dico q summa tristitia
dampnatōz ē dō carētia dei p fēctie

*delectatō dēo
est amor
benuolētie*

*nō est dō
desiderū
s delectatōis*

*Summa tristitia
est dō carētia
delectatōis
dēo uisō*

Desideria de deo

in ad

in beatitudo

*no. nam hoc
por. asump
tio. Ciro. sta
nisi. q. na
no. p. h. a. sup
m.*

Et exco sequenti dicitur die uisione
que immediate sequit addiam presertim
et ideo summa delectatio beat. 22 de
deo presertim resequenti dicitur uisione
ipsum q delectatio que habet. p. obie
cto immediato ipsum dicitur potest bea
tudo formalis. ista e eorum p. mediato
obiecto habet aliquid bonum creatum s.
uisionem dei. Ad quod dicitur q delecta
tiones distinguuntur et specificantur p. obiecta
formaliter sumpta sicut quilibet actus aime
ut in quibus supra obiectum extitit declaratum. et
ideo delectationes respicientes operatum
in de obiecti distinguuntur secundum operationes
suas quas consecuntur et secundum eas iudicantur
bone uel male. Delectationes respicien
tes res extrinsecas existentes in de
obiecti et non operationes suas distinguuntur
et specificantur simpliciter ut nunc loquimur p.
obiecta que respiciuntur et non operationes
precedentes cum non precedant in de obiecti
in patria q est duplex delectatio que
dicitur uisione dei et quedam de deo uiso s.
ma habet p. obiecto immediato uisione
dei. scilicet ipsam deum. et quia quilibet ab obie
cto immediato specificatur. scilicet e simpliciter
nobilior prima. Et ipsa potest beati
tudo formalis sicut et eius obiectum beati
tudo obiecti. Ad quod dicitur q aliquid
esse proprium bonum illius q delectatur
potest esse duplex uel obiecti uel formalis
uel extrinsecus uel intrinsecus immediatum q
obiectum delectationis. et q sit aliquo i
storum modorum bonum proprium illius q de
lectatur. et sic est in proprio. deus est sum
mum bonum hominis extrinsecum aquo depen
det totum bonum hominis intrinsecum. et cum dicitur

*delectatio formalis
materie*

*quod dicitur q
bonum hominis*

*de q dicitur q
bonum hominis
est*

quillo quod dicitur tale per denominationem
extrinsecam. non uenit alicui h. rone forma
lis denominationis. dicitur q uerum est deus
et non est bonum hominis extrinsecum nisi pos
set attingi per aliquam operationem uel ac
tum nobis totaliter inherere. Et hic actus
non est solus intellectus sed et uoluntas
est igitur deus summum bonum hominis extrin
secum quia ipsum potest beatus uidere et
ipso uiso delectari immediate. et talis
delectatio potest beatitudo formalis non
aut ipsa uisio. rationes igitur non concludunt
Restat nunc respondere ad auctori
tates quibus conatur affirmare dicitur potest em
ad primam cum dicitur q h. est uita eterna. Ad
respondendum respondendo ad rationes prin
cipales. Ad auctoritatem beati augusti
ni dicitur q dicitur q actus sit dicitur et o
nexti in propria. scilicet uidere deum perfecte
amare deum et habere deum oino anime
xii. scilicet. Nam q perfecte uidet perfecte
amat et habet. et ideo in sanctorum uerbis
per connexionem istorum actuum q est unius
attribuit alteri. magis autem attribui
tur uisioni quam quilibet uisione distinguuntur
status patrie a statu uie. non sic de delec
tatione quia utriusque dilectio. Et in patria
uisio non iura. sed credulitas de deo ui
so. Ad auctoritatem magistri dicitur q aucto
ritas non est peris. Nam illud dicit magi
star operatiue. sed statim dicitur q op. potest dicitur
m. a. t. i. e. u. immediate potest illa uerba
subiungit potest et accipi par gaudium et non
ferat parietas aditensionem affectionis
gaudium sed ad uersalitate fr. q. b. g.
gaudebant quia de omni re. uis gaude
bit uis gaudebit omnes sed magister.

erit igitur dispari claritate per gau-
diū q̄tū adiueritate eoz et q̄b̄ ga-
udebūt. n̄ autē q̄tū aditēsiōe gaudē-
tū. ex q̄bus sequit̄ q̄ itēsiō gaudiū er-
guit itēsiōem beatitudinis. et p̄ oīs
beatitudo igaudiō siue iōlectatōne
cōsistit ut dicit beatus augustinus li. 3
fessionis dñs q̄ beatitudo ē gaudiū
dueritate. et alibi dicit q̄ beate uiue-
re ē bonis ueris certisq̄ gaudere. et
confirmat ulterius ex dicitis magistri
ibid. Nā statī possit illa ūba dicit sic
possit h̄ queri solet si beatitudo sancto-
rum maior sit futura post iudiciū q̄ an-
te q̄ sū omni scrupulo credēdū ē eos h̄-
turos. a. gloriā post iudiciū q̄ an-
te q̄ maior erit eoz gaudiū ut supra te-
statur ē anḡ. h̄ maḡ. Hec autē rō n̄
cluderet si beatitudo n̄ consisteret in
iōlectatōe ul̄ gaudiō dōdeo hito. imo
ut plus loquar. si beatitudo fozal̄
qua loquimur n̄ eēt ipsum gaudiū eēn-
tial̄. Ad auctoritatē aq̄. dicit̄ q̄ ip-
se n̄ cognouit beatitudinem dōqua loq̄-
mur. et iō auctoritas ipsius n̄ ē ad p̄-
positū admittēda. p̄ q̄ q̄d dicens
ad rōes et motia alterius opionis et
p̄ oīs fctus articul̄ Restat uerē d̄
tertō Tertius articul̄ q̄ oīs p̄ncipal̄
Tū itctus sit nobilior p̄a q̄
uolūtas uel ecōuerso. Precius
deklaratōe p̄ p̄micio opionem
d̄riā cū suis fundamētis. 2o p̄micio do-
ctoris solēpnis cū rōibus q̄bus mo-
ueor. 3o opionis d̄rie rōes dissoluēt
Opio qued̄. Quātū ad p̄micio ē
una opio que pot̄ q̄ intellectus ē sim-

placiter nobilior uolūtas q̄ p̄bat
ex dicitis opinatiū multipliciter p̄ sic
p̄a cognoscēs fozaliter ē simplr no-
bilior p̄a n̄ cognoscēte. p̄ q̄ p̄a n̄
formaliter cognoscēs ē cetera. et p̄ oīs
iōperfectōr h̄ intellectus ē p̄a fozalitē
cognoscēs uolūtas autē n̄ q̄ d̄. et cō-
firmat rō p̄a. p̄ p̄ntice ca. 2o ubi
dicit q̄ intellectus p̄ncipal̄ appetit ui-
q̄ intellectus ē sciēs appetitus autē n̄
h̄ uerificat n̄ solū de appetitu h̄
uo. h̄ t̄ reappetitu intellectus q̄ ē uo-
lūtas q̄ d̄. Secūdo igne potētia
2o aīe illa p̄a ē nobilior que ē libera
simpliciter d̄na sui actus intellectus
ē h̄uismōi q̄ maior p̄ minor. p̄bat
quolūtas n̄ habet d̄num nec liber-
tatē habitetū et p̄ oīs intellectus ē
simpliciter liberior uolūtas q̄ p̄
unū q̄ d̄ tale d̄. p̄ p̄oior. Tertō
illa p̄a p̄ quā ipsa creatura efficitur
similior ipsi deo ē simpliciter p̄fec-
tior creatura. Intellectus ē h̄uismo-
di q̄ p̄bat minor. q̄ i deo ē omnis
ad eēndis p̄ intellectū creatura zōa-
lis quodā mō omnia n̄ autē puolūta-
tē q̄ p̄ intellectū zōalis creatura si-
milior efficit ipsi deo p̄ p̄uolūtatē
et p̄ oīs intellectus nobilior. 4o
p̄a ē nobilior cuius obiectū ē nobili-
us. intellectus ē h̄uismōi q̄ minor. p̄-
bat q̄ uerē q̄ ē obiectū intellectus
ē simpliciter et secūdam rōem p̄ncipal̄
q̄ bonum quod ē obiectū uolūtatē
et p̄ oīs nobilior antecedens. p̄bat
q̄ bonum et malum s̄ in rebus. ue-
ram autē ē i anima. h̄ quod ē maia

gaudiū argui
maḡ beatitudo

libtas sit effecti
tu

romae

habet esse simplicius et secundum eundem finem
 5° quod illud quod est ire est. Quinto nobi-
 lius est illud quod rationale est peius quam illud
 quod est participatio. scilicet intellectus
 est rationalis per se et voluntas autem per
 participatioem secundum a. primo ethico
 et in fine est. et probatur a. per beatum augustinum
 in libro retrahendum ca. ubi dicitur quod
 homo est rationalis et per se excellit ex quo sequitur
 quod rationale peius est nobiliter non rationali
 Sexto illa potentia est nobiliter que ad
 plures rationes intentibus se extendit intellectus
 est huiusmodi. b. probatur quod voluntas solum
 se extendit ad rationem boni intellectus au-
 tem adhuc et ad malum. et omne movens
 est nobiliter motus. scilicet intellectus movet
 voluntatem tertio de anima est. Octavo Illa
 6° potentia est nobiliter que attingit immediate
 suum obiectum quam illa que attingit obiectum
 7° 8° 9° mediate quodammodo a. 10. scilicet intellectus
 attingit obiectum suum immediate volun-
 tas autem non. scilicet mediate intellectu quia ob-
 iectum voluntatis est bonum cognitum est. 9.
 illa potentia est nobiliter que habet in se per-
 fectioem quam illa que querit perfectionem
 suam ab aliquo extrinseco. talis est intellec-
 tus respectu voluntatis est minor. probatur
 enim quia intelligere est motus rei ad animam
 nolle autem est motus anime ad rem. 10. illa
 potentia est nobiliter cuius actus est purior
 et perfectior talis est actus intellectus et
 non voluntatis est minor. probatur duplici-
 ter sic quia si pessimus est peius pestio
 in aliquo genere. Illud simpliciter est peius
 si pessimus actus voluntatis ut odire
 deum est peius pessimo actu intellectus
 quod est infidelitas est sequitur quod actus volun-
 tas

est sit simpliciter peior actus intellectus
 et sic actus intellectus est simpliciter peior
 20 quia scire malum non est malum nolle
 autem malum est malum est actus voluntatis
 est simpliciter peior actu intellectus et
 per omnes sequitur id quod prius. Confirmatio
 opinionis predictae per auctoritates.
 Hec opinio confirmatur per auctoritate be-
 25 ti augustini in libero arbitrio ca. te-
 rto ubi dicitur quod intelligentia hominis est per-
 fectissima. Item in eodem libro 20. ca. 9. dicitur quod
 sensus communis est nobilior quia iudicat de se-
 30 su particulari est cum intellectus iudice
 voluntate erit nobilior voluntate per
 eandem rationem. Item auctoritate dama-
 ceni libro 3. ca. 6. ubi dicitur quod intelle-
 35 tus est iudex est est nobilior. Item aucto-
 ritate a. 4. quarto ethicorum quod hoc al-
 ferit a. pposito. Item auctoritate euse-
 40 bii super eodem x. ca. 13. et 16. quod dicitur
 quod intellectus principatur est est et h. d.
 45 s. Opinio ista opinionem predictae et
 vera et communis. Quatuor ad finem de-
 50 tor solentis tenet istum in omnibus locis
 Et id teneo quod voluntas simpliciter nobi-
 55 lior est intellectu quam in sua operatione ip-
 sum presupponat necessario sicut intel-
 lectus nobilior est sensu sed ipsum pre-
 60 supponat ordine nature hanc conclusio-
 nem. primo multipliciter sic ipoteticus
 essentialiter ordinatis posterior origine
 est prior perfectione et per omnes nobilissima
 perfectione habetur per a. 4. 8. politico
 ca. tertio. Et a comensatore 6. ethico
 65 2. ca. 4. et potest haberi ex deo a. 4. 8.
 philosophorum ubi dicit motum localem quod se-
 70 quitur alios motus in eodem individuo est

se nobiliter alius moribz. igit si me
dū azz. deludat iēntialr oz diaris
qđ ē postērius origie ē p̄s p̄fectōe
ī p̄s p̄dēm qā ī a semp. p̄cedit vī
p̄fectoad p̄fectū n̄ aūe ex. v̄so. s̄ potē
rie aīe s̄ ēēntialr oz diate z certū ē
q̄ uolūtas origie p̄stior ē intellectu
ḡ ē simplr p̄fectōr intellectu z s̄ c
in regno potētiayz aīe illa potētia ē
nobilioz que ē libera fozātr et dīna
sui actus. s̄ ē uolūtas z n̄ intellectus
ḡ a p̄s cōcedit ī ab adūsarius. b. p̄
bat ex articulo p̄cedēt. Et p̄it eā
expresse beatus aug. 3° d̄ libo arbo
ca. 8° et 8 3. qđm qđe octaua. Et si
nūq̄ aliqs posuisset eā quēls docet
experientia. Tertō sicut se habet zō
obiectia uolūtatīs ad rōem obiectiā
intelctus ī p̄fectōe ita uolūtas ad in
tellectū. p̄s qā sicut equalitas obiec
toz arguit equalitatē potētiayz ita
iequalitas iēq̄litatē p̄s ī p̄reos qui
dicūt q̄ illa p̄a ē nobilior cuius ē ob
iectū nobilius. s̄ rō obiectia uolūta
tis eo mō distiguit arōe obiectia in
tellectus ē nobilior ipsa ḡ p̄bat. b.
trip̄s s̄ sic. illa rō ē nobilioz cui ope
rit rō bonitatis p̄se q̄ illa cui oueit
p̄necessitatē alterius s̄ rō bonitatis
que p̄nit zō obiectia uolūtatīs ē p̄
se ipsam bona. rō aūe ueritatis que
p̄eos p̄nit rō obiectia intellectus nō
ē bona nisi p̄dēm bonitatis uolūta
tis ḡ zō obiectia uolūtatīs ut distin
guit arōe obiectia intellectus ē nobili
or ipsa. Et uere mirabile uē q̄ rō ali
qua p̄nat melioz rōe bonitatis cum

nū sit bonū nisi p̄boitatē. z sic qua
lē ordiem fuāt aliqua realr ubi disti
gūt realr. talē fuāt ordiem s̄m rōe
ubi distiguit s̄m rōnem. s̄ si zō boni
tatis distigueret realr az oē ueritatis
eēt realiter nobilioz ipsa. qā rō ueri
tatis nullā boitatē haberet nisi per
aliquid distictū ab ea z aliter ḡ comō.
quo nūc distiguit zō bonitatis erit
nobilioz zōe ueritatis. Tertō qđ ha
bet zōem finis ut sic nobilius ē huius
que s̄ ad finē. s̄ zō bonitatis que po
nit zōe obiectia uolūtatīs habet zōe
finis. finis ē z bonū rō s̄ zō aūe ue
ri ut distiguit azōe boni non habet
zōem finis ḡ zō boni ut distiguit a
zōe ueri ē nobilioz ipsa. Et cōfīz at
ista zō p̄ezayz s̄ ethicoz az 8 ē que
cōfīz orat rō fine ultimo ē architecto
mica z scīa zō cāfinali s̄m auicennam
ō nāliū capitale ultimo ē nobilissi
ma ḡ si sic ē illa p̄a cuius zōe obiec
tiua ē zō boni z p̄ns zō finis ē sim
plitez nobilissima talis ē uolūtas
ḡ Quarto perfectibile qđ s̄m se p̄
fi it nobiliori p̄fectōe ē simplr no
bilus. s̄ uolūtas p̄ficiē nobilissi
mo hitu q̄ ē caritas ḡ. a. hētur a co
mētatore sexto ethicoz ubi dicit q̄
quoz p̄fectōes supponūt z ipsa sa
ponūt. b. ē apli s̄ ad corinthios sic dicē
tis q̄ scīa que p̄tinet ad intellectū īflac
caritas uero que p̄tinet ad affectū
hēdificat. Et 13 apls dicit si habue
rim omnē scīam z nouerim misteria
omnia z habuerim fidē ut mōtes trā
sferā. caritatē aūe n̄ habēā nichil sum.
Ex q̄b̄ omnia

145
Ex q̄ omnibus dcludit q̄ maior em
nū ē caritas. Et cōfirmat q̄ si intel
lectus eēt nobilior uolūtate sequere
t q̄ aliq̄ hitus posset esse nobilior
caritate q̄d p̄ esse s̄m ex articulo p̄
cedēti. Cna p̄ q̄ cuius p̄fectibili. cōres
pōpet. p̄portionata p̄fectō. Quito
po^a diligēs ultimū finē formaliter
et ea que s̄t ad finē ē nobilior poten
tia simplr n̄ diligēte h̄ p̄ q̄ p̄debi
tā dilectōem ultimi finis. z eoz que
s̄t ad finē aq̄riē beatitudo fo^aalis
i qua cōsistit totū bonū hoīs it̄riscū
z p̄ns po^a diligēs formaliter ē sin
p̄lter nobilior z p̄fectōz n̄diligē
te. cū tota p̄fectō creature zōal ad
summā it̄ā beatitudinem finaliter or
diēt. cōst̄ atq̄ uolūtatis ē po^a fo^aaliē
diligēs nō aut̄ intellectus ḡ. Si il
la po^a ē simpliciter nobilior cuius ac
tus purior z p̄fectōz ē. s̄ actus uo
lūtatis p̄fectōz ē simpliciter actu i
tellectus nō aut̄ eoz uerō ḡ. b̄ fuit su
fficiēter. p̄bata articulo p̄cedenti
et pōt̄ cōfirmari ex dictis eoz q̄a simo
bilissimū ē nobilissimū i ali
quo genere. Illud ē nobilissimū sim
pliciter s̄ nobilissimus actus uolūta
tis q̄ ē diligere deū ē nobilior nobi
lissimū actu intellectus q̄ ē cognosce
re d̄m q̄z ibus que s̄t supra animam
z precipue dilectō dei cognitōm pre
ferē q̄ p̄reos ut s̄tati p̄reos i p̄ce
dēti articulo ex ut̄r̄e d̄claratū. q̄
illa po^a simpliciter ē nobilior p̄actu
actu creatura zōalis magis cōiūgiē
p̄si deo. s̄ h̄ ē puolūtate z nō perim

tellectū ḡ. a. p̄ q̄a tota p̄fectō crea
ture zōalis cōsistit it̄cōnūctōe z adep
tōe ipsius d̄i. p̄bat. b. dupl̄ p̄ q̄a per
actu intellectus cōiūgiatur ip̄i obiecto
s̄m esse q̄d habet icognoscere pac
tā uolūtatis cōiūgiatur ei s̄ esse q̄d
habet. it̄e ip̄so s̄ p̄a uio ē maior pri^a
ḡ. fo q̄a uolūtatis ē magis iclinat̄ e
q̄ intellectus cū iclinatō sit p̄ cōiū
ctōem. seq̄t̄ p̄ actu uolūtatis magis
cōiūgiatur deo ḡ. Octauo illa poten
tia ē impliciter nobilior p̄ cuius
actu ē actus alterius potentie h̄ p̄
q̄z p̄ unū q̄d q̄z tale s̄. s̄ actus intel
lectus ē p̄ actu uolūtatis s̄m ansel
mū cur deus homo ip̄ principio libri et
s̄m beatū augustinū icognitōe ue
re uite ḡ. 9^a potētia ē sup̄ nobilior
icōpotētiā aīe. que mouet omnes
alias adactus suos eis ip̄ando. p̄ q̄z
mouēs ē nobilior moto q̄ p̄reos et
precipue si moueat alius ip̄erando s̄
uolūtatis uere mouet alias potētiās
aīe n̄z adactus suos eis ip̄ando. ut
dicit anselm̄ ili. d̄ similitudinibz et
expiētia doceet z d̄icat rectā rō alīn̄
haberet actu d̄icētū z ip̄erātū q̄d n̄
solū ē falsū imo d̄ opinātes ḡ. x^o
illa po^a que respicit rōem referibilē
ad aliā obiectie ē miss nobil̄ po^a res
piciēte rōem icōreferibilē. s̄ it̄el̄ lectus
respicit obiectie rōem referibilē ad a
liā uolūtatis aut̄ n̄. s̄ ad rōem icōreferi
bilē ḡ. 11^a a. p̄ q̄a rō referibil̄ i aliā
ē minus nobil̄ rōe n̄ referibili. p̄bat
.b. q̄a ut dicitū ē bonū z finis ē obiecto
uolūtatis finis aut̄ ut sic n̄ ē i ali

ud referibile. neqz aut ut ic ei aliud
referibile z aliud ordiabile g. Co
firmato pōis predictae z vere pauto
ritate sanctorz z phoz. Hec aut pō
ofirmat p̄ auctoritatibz sanctorum.
Nī beatus augustinū libro dō libero
arbitrio pectorū z richardū ili. q̄ iei
pit omne caput languidū ca. 4 e 6
Et anselmus similr̄ ide ocepta vir
ginali ca. quarto dicūt qz uolūtas est
dignissima iter potētias aīe. 2o au
toritatibz phoz un̄ az. q̄ methaphi
sue z auctē. a dicūt qz appetitus ē ue
re deus z locūt de appetitu intellecti
uo q̄ ē uolūtas g. z h̄ dō. 3o ad
radōnes alterius opionis. Restat ḡ
nūc respōdere ad rōnes alterius opio
nis. Ad primū cū dīz ul̄ dicebat qz pōa
cognoscēs fozalr̄ ē nobilioz zē dicē
dūqz unā pōa esse nobilioz altera
pōt̄ itelligi dupl̄r̄ uel simpliciter ul̄
fm̄ qd̄. inibus aut̄ que s̄t̄ citra primū
nota simplicit̄ pōt̄ esse nisi nobile f̄
qd̄. et iō n̄ ē aliqua repugnātiāqz inte
lectus sit nobilioz fm̄ qd̄ qz cognos
cēs uolūtas aut̄ nō. et tñ uolūtas sin
pl̄r̄ ē nobilioz intellectu qz fozalr̄ di
ligens n̄ aut̄ intellectus dilectio autē
simpliciter cognitōi p̄ferat̄ ex articulo
precedēti dicēd̄ qz pōa cognoscens
fozalr̄ ē nobilioz fm̄ qd̄ pōa non co
gnoscēte. ut pōa n̄ cognoscēs habet a
liquā perfectōem excedēte cognitōē
et sic ē i. p̄posito z iō zō nulla ē z p̄
idē p̄z quid ē dicēd̄ ad cōfirmatōem
az. quia intellectus iquātū sciens ē
aliquomō nobilioz n̄ simpliciter fm̄ qd̄

Alc̄ halet si dicat̄ d̄ h̄ qz fozalr̄ cogi
cēs z simpliciter dicūt perfectōem. s̄ no
tāō fm̄ qd̄ z p̄sona pōa cognoscēs
fozalr̄ n̄ solū fm̄ qd̄ imo simpliciter
ē nobilioz n̄ cognoscēte. Nī pereadē
zōem. p̄bat̄ eis qz uolūtas simplici
ter nobilioz qz fozalr̄ dicūt p̄fectōē
simpliciter cū reperiāt̄ idē fozaliter. ḡ
pōa uolēs fozaliter ē simp̄r̄ p̄fectōz
potētia n̄ uolēt̄ fozaliter. tal̄ ē uolū
tas respectu intellectus ḡ simp̄r̄ ē no
bilioz ipso et sic eēt̄ idē nobilius sin
pl̄r̄ z minus nobile simp̄r̄ qz ē c̄ppo
sitū i adiecto et iō dicēd̄ qz eo ipso qz
cognoscēs simp̄r̄ d̄ nobilioz potētia
nō cognoscēte. nec aliquā perfectōem
simpliciter icludēte n̄ aut̄ sic ē i. p̄po
sitis qz uolūtas icludit aliquā p̄fec
tōem simpliciter que cognitōi p̄feratur
ut dēm ē z iō zō n̄ icludit. Et pōt̄
dari p̄osa iktātia maiestā qz i. ille
ctus agēs n̄ cognoscit̄ fozalr̄ z tñ ē
nobilioz intellectu possibili simplici
ter dicūt̄ h̄ h̄ n̄ credā neqz esse. suppo
sito qz intellectus agēs sit aliqd̄ inob
ḡ n̄ oz qz pōa cognoscēs formaliter
zē ad fm̄ oressā. a. negat̄. b. ite' lec
tus ē n̄ ē potētia libera nec dñā sui
actus ut p̄z ex dēs. et iō ipsa met
sola pōt̄ nobilissima simplici z cū
dīz qz uolūtas n̄ habet dñm̄ foz
malr̄ nec ē dñā sui actus nec liberta
tē nisi ab intellectu dicēd̄ qz uolūtas n̄
habet libertatē fozaliter ab intelec
tu. cū intellectus n̄ sit libere s̄ seip
sa fozaliter libera habet tñ caliter

libertate ab ipso tãq̃ acã sñ qua nõ
 iquãtũ cognitõ naturaliter precedit
 actũ volũtatis pfectũ habere aut sic
 libertate ab intellectu nõ arguit liber
 tate aliq̃ i ipso Adtertũ piterẽpõ
 nẽ. b. nã creatura zõalis nõ efficit ip
 si dõ similis intellectu q̃ pvolunta
 tẽ imo potius eouerso z cũ dũ qm
 deo ẽ enim rõ eẽndi s̃ perintelcũ
 creatura rõnalis ẽ quẽdã mõ omnia
 si aut perualitate dicitõ q̃ fm ẽ Nã
 cũ iste potẽtie sint equalis abitus o
 biectie tã intellectu q̃ per volũtatẽ
 sunt aliquo mõ cĩa z perfectius per
 volũtatẽ q̃ per intellectũ qz per intel
 lectũ assimilamur obiecto fm esse q̃
 habet inobis peruoũtatẽ assimilam
 etõ fm esse qd̃ habet ise ipso et qa
 ista assimilatio perfectõz ẽ q̃ prima
 Idcirco creatura zõalis similioz ef
 ficat ipsi deo peruoũtatẽ q̃ perin
 tellectũ zõ igit ista mag̃ ẽ dõ eos q̃
 peis. Ad quartũ dicitõ p̃riterẽptõẽ
 . b. q̃ a ut cũ fm ẽ supra obiectũ vo
 lũtatis ut distinguit ab obiecto intel
 lectus ẽ nobilius ipso z nõ eouerso nec
 p̃bõ ualeat imo habet multos defec
 tus. fm ẽ q̃ obiectũ volũtatis fm dic
 ta eo z̃ erit nobilius dicitõ ẽ q̃ deus
 uel qd̃ ñq̃ aliud ẽ obiectũ volũtatis
 fm esse qd̃ habet ise obiectũ intel
 lectus fm esse qd̃ habet iaia. s̃ ostat q̃
 quel̃ res de predicato s̃be saltẽ nobi
 lius esse habet ise ipso q̃ i aia nã
 z precipue deus ipse. obiectũ q̃ volũ
 tatis ẽ nobilius obiecto intellectu.
 Tertũ dõ defectus ẽ q̃ obiectũ intel

tus nõ ẽ simplicius nec fm rõem p̃i
 obiecto volũtatis per eos. dens ẽ ha
 bet esse simplicius pat̃ habere esse in
 se z fm zõem p̃i s̃q̃ pat̃ ẽ inobis
 z tũ per eos s̃ mõ ẽ obiectũ volũta
 tis. z 2o mõ ẽ obiectũ intellectus. q̃
 obiectũ volũtatis ẽ simplicius obiecto
 intellectus z fm rõem prius z nõ
 eouerso. Tertõ defectus q̃ nõ õz q̃ in
 creaturis quãto qd̃ simplicius tanto
 nobilius alias cũ imago hois inspecu
 lo sit simplicior ipso hoie ẽẽ nobili
 or ipso qd̃ ẽ fm nõ obfãte q̃ qd̃ ha
 beat aliqua obiecta simplicius esse i
 aia q̃ ise ipso tũ nõ seq̃ q̃ nobilius
 Ad tertũ dicitõ q̃ eẽ rõale peẽnã p̃õẽ i
 telligi r̃ip̃r ul̃ quãtũ adactũ l̃ q̃ tũ
 adp̃õẽ ul̃ q̃ tũ ad iã m̃ si intelligatur
 p̃m̃is duobz modis falsum ẽ qd̃ al
 sumit q̃ rõale peẽnã q̃ tũ adactũ
 z p̃õẽ id̃ ẽ q̃ esse cognoscẽs siue itel
 ligẽs foãlr̃ s̃ õsum siue isolutõẽ
 primi argumẽti q̃ p̃õẽ cognoscens si
 ue itelligẽs foãlr̃ nõ õz q̃ sit nobili
 or simpl̃r p̃õẽ nõ cognoscẽte q̃ s̃b̃sto
 s̃b̃a m̃õẽ q̃ tũ adactũ aut intelligatur
 q̃ mõ habet uirtatẽ. s̃ tũ nõ ẽ ad
 p̃põsitũ qz volũtas isto mõ ẽ zõal̃
 peẽnã sicut intellectus cũ fundetur
 in eadẽ r̃ẽnã aie z natura cũ intellectu
 Et cũ dõ q̃ fm beatũ ang̃. hõ ẽ rõ
 nalis z p̃ h̃ excellit. dicitõ q̃ uez̃ est
 q̃ tũ adnaturã eoq̃ ẽ aial̃ rõale s̃ tũc
 si sumit zõale q̃ tũ adactũ nec q̃
 adp̃õẽ. Ad sextũ p̃iterẽpõem. b.
 nã p̃z ex s̃ articulo nõ obfãte distic
 tõe rõis que poit̃ iter zões obiectas
 .q. z.

intellectus. et uoluntatis intellectus eque
ambitus obiectione est cum uoluntate. Et
id intellectus non se extendit ad plures
res ientibus quod uoluntas nec euerfo.
et cum dicitur uoluntas solum se extendit
ad rem boni intellectus aut ad hanc
et ad omne aliam dicens quod ens et bonum
querunt et id nulla ratio potest dari in re
que non sit ratio boni. uel quod ipsam non pre
supponat et id non uoluit. Ad septimum
dicens quod illud quod mouet aliud ipse
est nobilior. Illud autem quod mouet sen
sum ostendit non oportet sit nobilior nisi
cum secundum quod. Primo modo uoluntas mo
uet intellectum et non euerfo ut per se non
dicitur. 2o modo intellectus mouet uolunta
tem ostendit ei obiectum et id non sequitur
quod sit nobilior. Ad octauum dicens quod id
argumentum posset fieri de eo cum est intel
lectus intelligat per se et per omnia
mediate uoluntas autem non fert in suum ob
iectum mediate specie sed immediate sequitur
eandem rationem quod uoluntas sit no
bilior. Tertio cum sensus tendat in suum obie
ctum immediate intellectus autem mediate
sensu sicut uoluntas mediate intellectu
et sensu simpliciter nobilior est intellectu.
Et id dicens ad rem quod totum illud a
gregatum. s. bonum non est obiectum simpliciter uo
luntatis sed solum bonum cognitum. Illud
autem est quedam ratio annexa obiecto et non
obiectum. Ad nonum de perfectione est dicens
quod ista propter uerfalem sumpta fal
sa est pro alia potentia passiva que
habet in se perfectionem formaliter in he
retere esset nobilior potentia actiua que
non habet in se perfectionem formaliter cum

actio non sit in genere sed in parte ut dicitur
conter. Et ulterius cum dicitur intellectus
in se habet perfectionem uoluntas autem que
rit ab aliquo extrinseco. aut per perfec
tionem intelligit hinc aut accus aut
obiectum. si uero nomine perfectionis intelli
gat hinc propter falsa egra sicut hinc
intellectuatis manet in intellectu sic
hinc uoluntatis manet in uoluntate. et
similiter dicitur quod accus uoluntatis
manet in uoluntate sicut accus intelec
tus manet in intellectu si autem nomine
perfectionis intelligat obiectum nichil
ad propositum quod obiectum intellectus secundum
esse quod habet in se ipso ut liberet intel
lectu sicut nec obiectum uoluntatis in he
retu uoluntati. Et si dicitur quod obiectum
intellectus ut sic habet esse intellectu
quod intelligere est motus rei ad animam
dicens quod ex hoc magis arguit oppositum
intellectus quod propositum quod perfectio consi
stet in transformatioe et assimilatioe ad ob
iectum sed uoluntas magis transformatioe in
obiectum et assimilatioe ei ex solutioe terue
ratio. cum uelle sit motus anime ad rem
uoluntas est simpliciter nobilior intellectu.
Ad decimum et aliam dicens quod perfectio
per se minor est. nam per se ex ratione et arti
culo precedet quod accus uoluntatis est sim
pliciter nobilior. Et cum dicitur quod si perfectio
sit per se perfectio in aliquo genere dicens
quod ista ratio est totaliter ad oppositum. eo est
ipso quod accus uoluntatis est simpliciter perfectio
mus ut odium dicitur. sequitur quod accus quod po
nit illi accui quod est diligere deum est opti
mus. nam secundum 22. 8o ethicorum ea xope
simul est dicitur optio potest tamen dici ad rem

q̄e pessimū peioritate nature. z epes
 simū peioritate culpe actus ḡ uolun
 tatis n̄ ē pessimū peioritate nature s̄
 ē possimū peioritate culpe qm̄ ḡ d̄z
 q̄ si pessimū ē peius pessimo i aliquo
 genere. Illū simplr ē peius dicēdū
 q̄ uerz ē ḡ peioritate nature. n̄ aut̄ ḡ
 peioritate culpe. Cuius zō ē q̄a q̄tū
 cūq̄ natura aliqua nobilioz tanto
 culpa grauioz. Et iō eo ipso q̄ actus
 uolūtatis ē peioz peioritate culpe. ḡ
 cludē nec̄io q̄ uolūtatis sit simplr no
 bilioz. Ad f̄am p̄bōem cū d̄z q̄ scire
 malū n̄ ē malū z̄. d̄z q̄ eo ipso q̄ ac
 tus ei oppositus q̄ ē diligere deumē
 optimus ul̄ dicēd̄ q̄ uelle malū ē ma
 lū n̄ malitia naruze s̄ malitia cul
 pe sic dicēd̄ ē ḡ peioritate. Ad auctori
 tates dicēd̄. Ad primā cū d̄z q̄ itelli
 gētia hōisē prestātissima s̄m beatū
 augustinū dicēd̄ q̄ ipse intelligit p̄
 itelligētia totā aiām itellectiām z n̄
 itellectū s̄m q̄d̄ distiḡit ḡ uolunca
 tē q̄d̄ p̄z p̄tū alibi q̄d̄ uolūtatis ē di
 gnissima ut allegatū ē supra. Ad ali
 ā defensu comū dicēd̄ q̄ ad iudicā
 duo requirūt. s. cognitōis ueritas z p̄
 sidētia auctoritatis z q̄a ista duo ha
 bet sensus comū respectu s̄us par
 ticularis. Idcirco p̄t iudicare de ip
 so z p̄ns ē nobilioz. Intellectus a
 utē habet ueritatē cognitōis s̄ non
 habet presidēti auctoritatē respectu
 uolūtatis imo potius edūso sicut ex
 nona zōe ad p̄cipale. et iō n̄ sequit̄
 q̄ sit nobilioz. ad auctoritates dama
 scem cū d̄z q̄ itellectus ē index dicē

dū q̄ iteligit peritlectū totā aiām ite
 lectiām q̄d̄ p̄z ex dictis suis q̄a ipse
 dicit q̄ deus peritlectū uicū ē car
 ni certū ē aut̄ q̄ p̄ itellectū n̄ p̄t itel
 ligere p̄z itellectiām q̄a n̄ ē uirtus
 carni p̄ pot̄tiam itellectiām s̄ me
 diate totā aiā l̄ dicēd̄ q̄ itellectus ē no
 bilior s̄ q̄d̄ q̄a index h̄ ē cognoscēs
 n̄ aut̄ simplr. Ad auctoritatē azz. z co
 mētatoris. dicēd̄ q̄ eod̄ mō accipiūt
 p̄ itellectu totā p̄t itellectiām. p̄t
 cōprehēdit uolūtate si aut̄ ex toto
 eēt itētō sua ad oppositū negat̄ q̄a a
 ristoteles n̄ cognouit h̄itū caritates
 q̄ p̄t̄ i uolūtate. Et iō forte dixit
 itellectū nobilioz q̄d̄ tū n̄ credo es
 se deitētōe sua cū ipse dicit q̄ appe
 titus ē uere dñs z h̄ de 3° z igit̄ p̄z
 articulo z p̄ns tota q̄d̄. Ad rōes pri
 cipales. ad primā cū d̄z q̄ sicut se ha
 bet itequalitas obiectoz ad itequalita
 tē potētiaz z̄. dicēd̄ q̄ sicut p̄z ex p̄
 articulo. aliqua distictō ponit̄ itē
 nes obiectales itellectus z uolūtatis p̄
 quā rō obiecta uolūtatis ut sic p̄t̄
 nobilioz ut deductū ē i istō articulo
 Ad f̄m cū d̄z q̄ i actu nob̄ioz p̄
 tēie ḡ s̄it̄ beatitudo for̄alis dicēd̄
 q̄ sicut p̄z istō articulo. beatitudo for
 mal̄ p̄t̄ i actu uolūtatis z nō i actu
 itellectus. Et cū d̄z q̄ iohānis. 17° d̄z
 q̄ h̄ ē uita eterna ut cognoscāt te de
 um uerz. Dicēd̄ q̄ ad uisionē dei seg
 ē summa delectatō. et iō uisio uel co
 gnitō dei dicit̄ uita eterna nō zōn
 sui s̄ rōne delectatōis sibi annex
 ut dicit̄ ē supra Et iō beatitudo

formaliter beatificamur cōsistit p̄ri
cipali delectatōe de deo uiso quam
beatitudinem prestare dignet ipse ie
sus Marie filius. Amen.

Explicuit questōes in libro de aīa
az opōsite et b̄n̄t̄r uētilate p̄uenerē
dissimū dominū sacre theologie doc
torē celeberrimū dei et sedis appo
stolice gr̄a ecclesie toletane archiep̄is
copū dignissimū dominū Alfonso
spanūfeatrem or̄dis heremitarum
sancti augustini.

Sup̄is.

Ec̄ ē p̄cedētis opis tabu
la ī qua p̄tinent p̄ncipaliū
q̄nū z articuloz ī q̄s p̄n
cipali q̄e d̄ctoz tituli.

Questō p̄a p̄logi li. de aīa.

U^o e nobilitate et p̄fēne s̄bi ade
q̄i foza s̄r sumpti arguat de necēta
de nobilitas z p̄fēo hitus sciētifici.

Articulus primus.

U^o uitas specifica hitus sciētifici
sūmēt̄ x uitate s̄bi foza s̄r sumpti.

Articulus secundus.

Inqu^o ēe cāe se habet s̄biectū ad
scientiam ī specificando.

Articulus tertius.

Q̄d querit questio principalis.

Questio secūda.

U^o aīa sit s̄bm ī hoc libro.

Articulus primus.

U^o sit rō esse s̄bm ī sciētia et esse ex
cōsideratōne scientie.

Articulus secūdus

Qualis d̄ctō d̄beat poni ī b̄n̄t̄r z s̄b̄

Articulus tertius.

Q̄d querit questio principalis.

Questio tertia.

U^o ule sit uerz ens r̄le b̄n̄s esse p̄rē
opatōem ītelctus uel sit tm̄ ens zōis
b̄n̄s esse tātū p̄operatōnē ītelctus

Articulus primus.

U^o uitas specifica sit uitas realis

Articulus secundus.

U^o zō ens dicta īcomuni d̄deo z
creatura sit una zatio realis.

Articulus tertius.

Q̄d querit questio principalis.

Q̄d pri^a secūdi li. de anima.

U^o aīa ītelctia sit foza corp̄is b̄n̄i

Articulus primus.

U^o īa possit existere sine foza

Articulus secundus.

U^o ī d̄o poito possint esse p̄les for
me s̄bales.

Articulus tertius.

Quod querit q̄o principalis.

Q̄o secūda.

U^o aīa ītelctia d̄n̄ctā cor̄pori ex
tēdat̄ extēsiōne corp̄is

Articulus primus.

Que ē rō s̄cep^a seu recep^a p̄tatis

Articulus secundus.

U^o aliquē foze s̄bales extēdantur
extēsiōne cor̄poris.

Articulus tertius.

U^o aīa ītelctia sit extēsa

Q̄o tertia.

U^o aīa ītelctia d̄stignat̄ realiter
asus p̄tentus.

Articulus primus.

¶ Foza sbalis possit esse mediata pncipiū sue opatois.

Articulus secundus.

¶ aia negetacia reali distinguat aliis potētis.

Articulus tertius.

Quod querit questio principalis.

Qō quarta.

¶ poe aie distinguat interie reali

Articulus primus.

¶ it extrema realia quez nē qz ē res possit esse distinctō rōnis.

Articulus secundus

¶ actus distinguat per obiecta

Articulus tertius.

Quo qu estio principalis

Qō quinta.

¶ potētie originē ab aia

Articulus primus.

¶ unū z id respectu eiusdē possit esse actiū et passiū

Articulus secundus.

¶ sbm habeat aliquā om effecti nā supra snas ppas passiones

Articulus tertius.

Quod querit questio pncipalis

Qō sexta.

¶ sbus sit susceptiuus spēz sū m

Articulus primus.

¶ spēz sine itēdēs rīsbiliū habeat imedio eē reale t m itēdōnale

Articulus secundus.

¶ sit darealiquē sbum agētem q habeat uirtutē aliquā effectiam refpectu talium specierum

Articulus tertius.

Quod querit questio principalis.

Qō pma tertu libri de aia.

¶ scōgō ab intellectu nō sit aliq ule

Articulus primus.

¶ scōgō ab intellectu nō sit aliq spēz scilicet imdiare abstē a singularib

Articulus secundus.

¶ obm adēqētū itellectus nāi sit q dditas rei mālis uel ens

Articulus tertius

Quod querit questio principalis

Qō secunda.

¶ itellectus agēs sit totalis causa effectiua accūs icellitendi

Articulus primus

¶ itellectus sit aliquid anime

Articulus secundus.

¶ itelctus agēs sit poñ aliq aime nze distincta ab intellectu possibili

Articulus tertius.

Quod querit questio principalis

Qō tertia z ultima

¶ itellectus sit nobilior q q uolūtas uel everso

Articulus prim

¶ id sb eadem zōe fozm iectum itellectus z uolunt

Articulus

¶ bēnēdo q fozati hā b iustat iactu itelctus ul uolunt

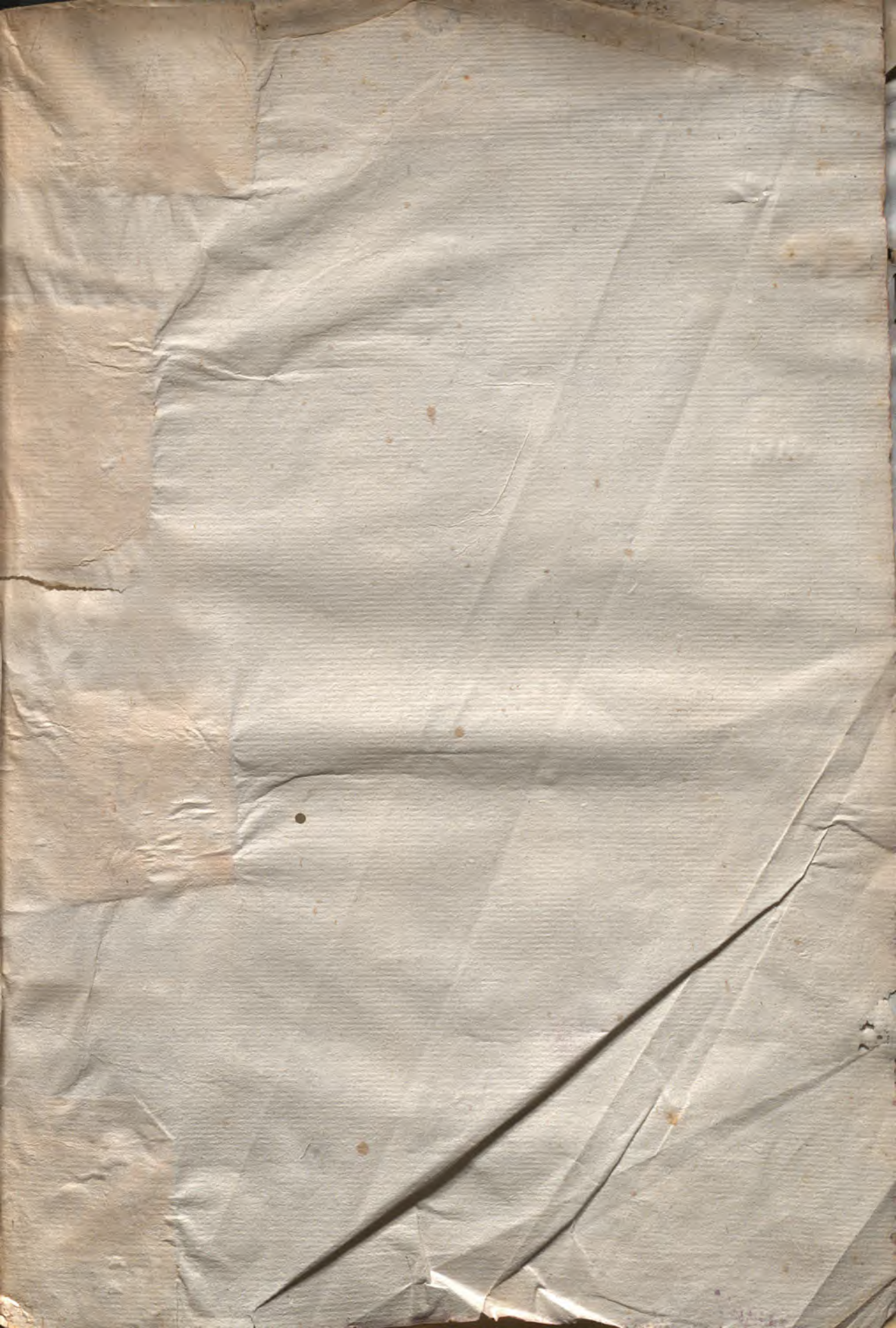
Articulus tertius.

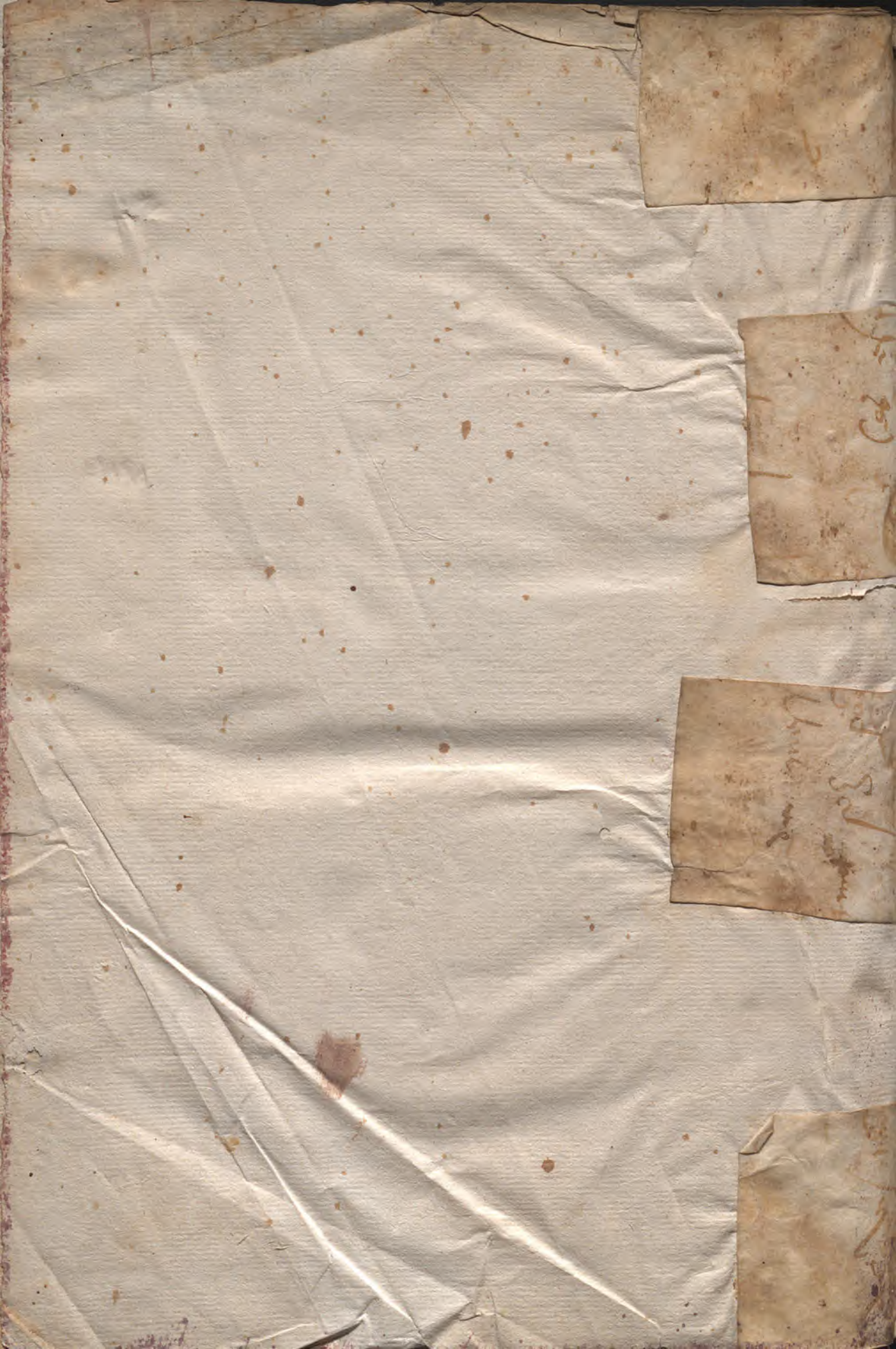
Quod querit questio principalis

.Fims. Deo Gracias. Amen.

Print Per me Nicholaū florentie.
Die .xxo. mēsis Julii. M. CCCC
LXXii.

[Faint, illegible markings]

[Faint, illegible markings]

Under
3
[illegible]

[Faint, illegible markings]

